

**OPETUS- JA
KOULUTUSSANASTO
(OKSA)**

Undervisnings- och utbildningsordlista

Vocabulary of Education

luonnos 4.1.2023

Sisällysluettelo

Käsittekaavioluettelo.....	6
Kuvaluettelo.....	7
Esipuhe.....	8
Sanaston rakenne ja merkinnät.....	9
Alaotsikko.....	9
1 Yleisiä käsitteitä.....	14
1.1 Oppiminen.....	30
2 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä.....	35
3 Toimijat.....	54
3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat.....	54
3.2 Koulutustoimijat.....	61
3.2.1 Koulutustoimijoihin liittyviä käsitteitä.....	84
3.3 Koulutusorganisaatiot.....	94
3.4 Koulutuksen toimielimiä.....	107
3.5 Henkilöstö.....	109
3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa.....	144
3.6.1 Henkilön rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....	178
4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit.....	187
4.1 Normatiivinen ohjaus.....	187
4.1.1 Säädökset.....	187
4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat.....	193
4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....	196
4.2 Tutkintorakenne (1).....	201
4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä.....	207
4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne.....	218
4.2.3 Lukio-opintojen rakenne.....	228
4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....	228
4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....	233
4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne.....	239
4.3 Oppiaine.....	246
4.4 Koulutustoimijan opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta.....	252
4.4.1 Opetussuunnitelma.....	252
4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä.....	268
4.4.2 Koulutustarjonta.....	274
4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.....	293
4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitus ja laajuus.....	303
5 Haku ja valinta.....	310
5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....	310
5.2 Haku.....	314
5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi.....	314
5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita.....	323
5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä.....	326
5.2.4 Hakukelpoisuus.....	337
5.2.5 Muita hakukäsitteitä.....	342
5.3 Valinta.....	346
5.3.1 Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....	346
5.3.2 Valintatyyppiä.....	358
5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....	363
5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä.....	371
5.3.4.1 Hakukohde.....	371
5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi.....	376
5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....	380
5.4 Peruskoulun määräytyminen tai valinta.....	392
6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit.....	395
6.1 Varhaiskasvatus.....	395
6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja.....	395

6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....	402
6.2 Opetus (1).....	409
6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä.....	428
6.3 Koulutus (1).....	441
6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan.....	441
6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1).....	457
6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....	462
6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä.....	470
6.3.5 Perusopetuksen lajeja.....	481
6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti.....	483
6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämisuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa.....	495
6.4 Koulutus (2).....	498
6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2).....	507
6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2).....	513
6.5 Opiskeluoikeyteen liittyviä toimenpiteitä.....	517
6.6 Ilmoittautuminen.....	530
6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen.....	540
6.7.1 Opiskelun keskeytyminen.....	540
6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen.....	541
6.8 Ohjaus.....	545
6.9 Opiskelun tuki.....	546
6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus.....	547
6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....	551
6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia.....	559
6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut.....	562
6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.....	562
6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet.....	580
6.9.5.1 Kurinpito.....	580
6.9.5.2 Kurinpitokeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa.....	584
6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	595
6.11 Opiskelijaliikkuvuus.....	602
6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....	608
6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt.....	613
6.13.1 Todistus.....	613
6.13.2 Tutkinto.....	641
6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot.....	651
6.13.2.2 Korkeakoulututkinto.....	660
6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto.....	671
6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....	674
6.13.3 Opintosuorituksia.....	677
6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	681
6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi.....	687
6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2).....	704
6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....	714
6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen.....	719
6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....	739
6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä.....	748
7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi.....	754
7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä.....	754
7.2 Laatu.....	779
8 Muutoksenhaku.....	784
9 Koulutuksen strategisen ohjauksen käsitteitä.....	786
10 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä.....	787
11 Liite 2: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvauksia suomeksi.....	802

11.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider).....	802
11.2 Koulutus (Learning Opportunity).....	807
12 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä.....	814
13 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä.....	817
13.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä.....	827
Englanninkielinen hakemisto / English index.....	886
Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register.....	900
Suomenkielinen hakemisto.....	911

Käsitekaavioluettelo

Käsitekaavio 1. Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.....	13
Käsitekaavio 2. Kasvatus, opetus ja koulutus.....	29
Käsitekaavio 3. Oppiminen.....	34
Käsitekaavio 4. Koulutustoiminta.....	46
Käsitekaavio 5. Koulutusjärjestelmä.....	52
Käsitekaavio 6. Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.....	60
Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.....	71
Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.....	83
Käsitekaavio 9. Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta.....	93
Käsitekaavio 10. Koulutusorganisaatiot.....	106
Käsitekaavio 11. Koulutuksen henkilöstö.....	117
Käsitekaavio 12. Muu koulutuksen henkilöstö.....	124
Käsitekaavio 13. Varhaiskasvatuksen henkilöstö.....	132
Käsitekaavio 14. Opettaja.....	143
Käsitekaavio 15. Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa.....	176
Käsitekaavio 16. Opiskelijan rooleja.....	177
Käsitekaavio 17. Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan.....	178
Käsitekaavio 18. Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä.....	186
Käsitekaavio 19. Varhaiskasvatussuunnitelmat.....	195
Käsitekaavio 20. Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....	201
Käsitekaavio 21. Tutkintorakenne.....	203
Käsitekaavio 22. Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).....	206
Käsitekaavio 23. Osaamiskokonaisuuksia.....	217
Käsitekaavio 24. Ammatillisten tutkintojen rakenne.....	227
Käsitekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....	232
Käsitekaavio 26. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....	238
Käsitekaavio 27. Opintokokonaisuus ja opintojakso.....	245
Käsitekaavio 28. Oppiaine.....	251
Käsitekaavio 29. Opetussuunnitelma.....	267
Käsitekaavio 30. Koulutustarjonta ja opetustarjonta.....	291
Käsitekaavio 31. Osaamistavoitteet.....	292
Käsitekaavio 32. Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.....	301
Käsitekaavio 33. Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.....	309
Käsitekaavio 34. Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....	313
Käsitekaavio 35. Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.....	322
Käsitekaavio 36. Koulutukseen hakemisen vaiheita.....	325
Käsitekaavio 37. Hakutapoja ja -tyyppejä.....	336
Käsitekaavio 38. Hakukelpoisuus.....	341
Käsitekaavio 39. Muita hakukäsitteitä.....	345
Käsitekaavio 40. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....	357
Käsitekaavio 41. Valintatypit.....	362
Käsitekaavio 42. Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....	370
Käsitekaavio 43. Hakukohde.....	375
Käsitekaavio 44. Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi.....	378
Käsitekaavio 45. Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....	391
Käsitekaavio 46. Peruskoulun määräytyminen tai valinta.....	394
Käsitekaavio 47. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.....	401
Käsitekaavio 48. Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....	408
Käsitekaavio 49. Opetus (1).....	427
Käsitekaavio 50. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.....	440
Käsitekaavio 51. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan.....	455
Käsitekaavio 52. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.....	460
Käsitekaavio 53. Koulutus (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....	468
Käsitekaavio 54. Työpaikalla järjestettävä koulutus.....	480
Käsitekaavio 55. Perusopetuksen lajeja.....	482
Käsitekaavio 56. Ammatillisen koulutuksen lajeja.....	494
Käsitekaavio 57. Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.....	497
Käsitekaavio 58. Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä.....	506
Käsitekaavio 59. Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2).....	512
Käsitekaavio 60. Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä.....	529

Käsittekaavio 61. Ilmoittautumiskäsitteitä.....	535
Käsittekaavio 62. Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.....	539
Käsittekaavio 63. Opiskelun keskeytyminen.....	540
Käsittekaavio 64. Opiskelun keskeyttäminen.....	544
Käsittekaavio 65. Ohjauskäsitteitä.....	545
Käsittekaavio 66. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....	558
Käsittekaavio 67. Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....	561
Käsittekaavio 68. Varhaiskasvatuksessa annettava tuki.....	578
Käsittekaavio 69. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.....	579
Käsittekaavio 70. Kurinpitoon liittyviä käsitteitä.....	595
Käsittekaavio 71. Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	601
Käsittekaavio 72. Opiskelijaliikkuvuus.....	607
Käsittekaavio 73. Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....	612
Käsittekaavio 74. Todistus.....	628
Käsittekaavio 75. Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset.....	636
Käsittekaavio 76. Tutkintotodistus.....	640
Käsittekaavio 77. Tutkinto.....	650
Käsittekaavio 78. Toisen asteen tutkinnot.....	659
Käsittekaavio 79. Korkeakoulututkinto.....	671
Käsittekaavio 80. Ulkomainen tutkinto.....	673
Käsittekaavio 81. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....	676
Käsittekaavio 82. Opintosuorituksia.....	680
Käsittekaavio 83. Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	686
Käsittekaavio 84. Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi.....	703
Käsittekaavio 85. Muutoksenhaku arviointiin (2).....	712
Käsittekaavio 86. Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....	718
Käsittekaavio 87. Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.....	738
Käsittekaavio 88. Varhaiskasvatuksen maksut.....	740
Käsittekaavio 89. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....	747
Käsittekaavio 90. Arviointi.....	772
Käsittekaavio 91. Arviointeihin liittyviä käsitteitä.....	778
Käsittekaavio 92. Laatuksäsitteitä.....	783
Käsittekaavio 93. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä.....	821
Käsittekaavio 94. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.....	822
Käsittekaavio 95. Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu.....	835

Kuvaluettelo

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.....	36
---	----

Yleisiä kommentteja

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmä marraskuu 2016: Kaikki (ainakin korkeakoulujen käsitteiden) englannin vastineet pitäisi laittaa kommentteille avoimeen AMK:iin. Mutta ensimmäinen julkaisu voidaan tehdä näillä (ilman avoimia AMKeja tehdyillä) termeillä. Näihin (mm. tarkistusasioihin) voidaan palata vuoden 2017 puolella ennen seuraavaa OKSA-julkaisua.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmä 9.12.2016: Tulisiko OKSA-sanastossa merkitä, kun kyseessä on pelkästään tietotekninen/hallinnollinen termi (vs. kun näkyy viestinnässä hakijoille/opiskelijoille/ulospäin). Esim. käsitteet [haku- ja valintajärjestelmä](#) (ID377) ja [valinnan tila](#) (ID389).

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / lukiokoulutukselle 14.9.2018: Kumpaan lukiolakiin halutaan huomautuksissa viitata, 629/1998 vai 714/2018, vai kumpaankin? Pohdittava läpi sanaston.

Ilmari Hyvönen 12.9.2019: Hiukan kyllä mietityttää tämä tutkintokeskeisyys. Eli voisi [esim. käsitteen [opintosuorituksen hyväksilukeminen](#) kohdalla] olla niin että hyväksiluetaan osaksi tutkinnon osaa, opintokokonaisuutta tms. tutkintoa pienempää moduulia... Mutta ei ehkä avata tätä nyt.

Totti Tuhkanen 12.9.2019: OKSA on pääosiltaan tuotettu tutkintokeskeisen koulutusjärjestelmän aikana ja tarpeisiin. Nyt viritellään paradigmaan muutosta, ja se on haaste johdonmukaisen näkökulman säilyttämiselle. Asiasta on otettava koppi, mutta periaatteista on ryhmässä keskusteltava.

Riina-terminologi 11.6.2021: 1.8.2022 jälkeen merkittävä vanhentuneiksi käsitteiksi (<vanhentunut>) oppivelvollisuuslain (1214/2020) myötä 1.8.2022 vanhentuvat käsitteet perusopetuksen lisäopetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus, valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, valmentavan koulutuksen perusteet, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet, koulunkäynnin keskeyttäminen. Nämä täytyy tällöin poistaa myös kaavioista.

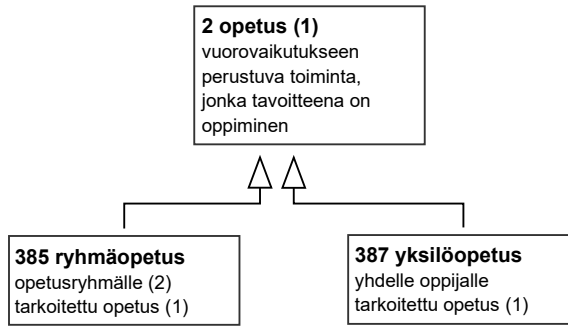
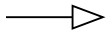
Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä 14.6.2021: Pitäisikö OKSAn luokkiin (koulutusasteisiin) lisätä uusi luokka "oppivelvollisuuskoulutus"? Tähän luokkaan kuuluisivat perusopetus, oppivelvollisuuteen kuuluva osa lukiosta ja ammatillisesta, TUVA, TELMA, kansanopistojen pitkät linjat (= kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu koulutus), saamelaisen koulutuskeskuksen tietyt opinnot (saamen kielen ja kulttuurin opinnot) ja aikuisten perusopetus. -> **OKSA-jaos 13.8.2021:** Tällainen aineistoa rikastava luokka voitaisiin lisätä, tai ainakin harkita sen lisäämistä. Käytännössä tapahtuisi (viimeistään) seuraavan julkaisun (OKSAn kolmas laitos) yhteydessä; otetaan puheeksi lähempänä tuota ajankohtaa. Kaikki käsitteet tulee käydä läpi ja tarvittaessa merkitä oppivelvollisuuskoulutukseen kuuluviksi tunnisteella <oppivelvollisuuskoulutus>.

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kysymys muiden koulutusasteiden ruotsin kielityöryhmille

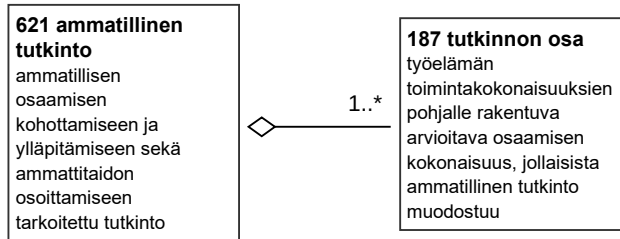

(ja itselleenkin) 25.11.2022: Sanaa anstalt vähän vierastetaan Ruotsissa ja se kuulostaa Suomessakin hiukan vanhahtavalta. Tulisiko käydä kaikki anstalt-sanan sisältävät sv-vastineet läpi?

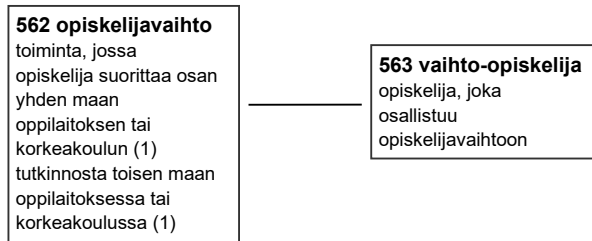
HIERARKKINEN SUHDE

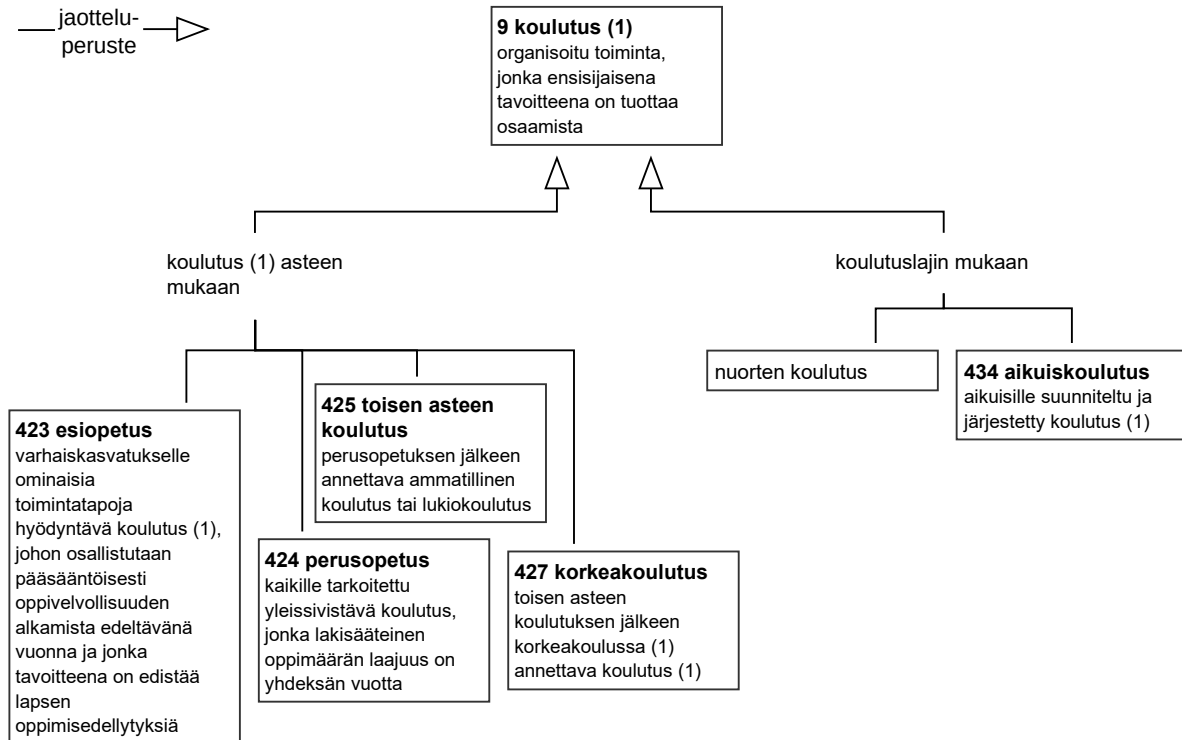
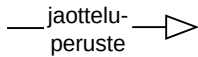
KOOSTUMUSSUHDE

ASSOSIATIIVINEN SUHDE

MONIULOTTEINEN KÄSITEJÄRJESTELMÄ

Käsitekaavio 1. Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.

1 Yleisiä käsitteitä

1

kasvatus

sv fostran

en < education (1); upbringing

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on kehittää yksilöstä eettisesti vastuukykyinen yhteiskunnan jäsen

huomautus

Kasvatuksen myötä kulttuuriset arvot, tavat ja normit välittyvät ja muovautuvat. Osaltaan kasvatuksen tavoite on siirtää kulttuuriperintöä sekä tärkeinä pidettyjä arvoja ja traditioita seuraavalle sukupolvelle, mutta kasvatuksen avulla halutaan myös uudistaa ajattelu- ja toimintatapoja. Kasvatuksen sivistystehtävänä on tietoisesti ohjata yksilöllisen identiteetin muotoutumista ja huolehtia, että muotoutuminen tapahtuu sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan *lapsen* suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, *opetuksen (1)* ja *hoidon* muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka.

Perusopetuksella on opetustavoitteiden lisäksi kasvatustavoitteita. Perusopetuslain (628/1998) mukaan perusopetuksella pyritään kasvattamaan oppilaita ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antamaan heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Yliopistolain (558/2009) mukaan *yliopistojen* tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä *opetusta (1)* sekä kasvattaa *opiskelijoita* palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen kasvatus, niin että termillä education viitataan kasvatuksen lisäksi muun muassa *opetukseen (1)*, *koulutukseen (1)* ja sivistykseen.

Käsitteen tunnus: c116

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

2

opetus (1)

sv undervisning (1)

en teaching (1); instruction (1); < education (2)

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on *oppiminen*

huomautus

Opetuksella (1) ja *kasvatuksella* on osin yhteneväisiä tavoitteita.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen opetus (1), niin että termillä education viitataan opetuksen (1) lisäksi muun muassa *kasvatukseen*, *koulutukseen* (1) ja sivistykseen.

Käsitteen tunnus: c117

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus, opetus ja koulutus*, *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*, *Opetus (1)*, *Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä ja Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiolaki>

Ruotsin kielityöryhmän kysymys korkeakoulujen (tai muun koulutusasteen) ruotsin työryhmälle lokakuu 2016: "Handledning" voisi olla opetus (1) -käsitteen (toinen) vastine ruotsiksi? --

Terminologin kysymys 30.12.2021: Vai tarvitaanko enää, kun OKSAan on lisätty käsite *ohjaus*, jonka sv-vastineeksi tulee varmaankin handledning?

OKSA-jaos 30.8.2019 (mm. Erja V.): Nyt kun OKSA-sanastossa ollaan määrittelemässä *ohjaus*-käsitettä, opetus (1) -käsitteen määritelmä pistää silmään, vaikka sitä aikanaan paljon viilattiinkin. Opetus (1) -käsitteen määritelmää olisi syytä sopivassa kohtaa tarkastella uudelleen ja tarkentaa.

OKSA-jaos 30.8.2019 (mm. Erja V.): Perusopetuksessa opetus liittyisi tavoitteiden saavuttamiseen.

Perusopetuslaki 628/1998, 2 §: Opetuksen tavoitteet: Tässä laissa tarkoitetun opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.9.2019: Millä tavalla määritelmä on puutteellinen, mihin suuntaan sitä kannattaisi kehittää jne.? Erittely auttaa määritelmän korjaamisessa.

3

<varhaiskasvatus>

hoito

sv vård

en care

määritelmä

toiminta, jonka tavoitteena on huolenpito *lapsesta* sekä lapsen hyvinvoinnin ja kehityksen edistäminen

huomautus

Hoito kuuluu osana *varhaiskasvatukseen*. Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista *kasvatuksen*, *opetuksen* (1) ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta.

Varhaiskasvatuksen hoitotilanteet ovat aina samanaikaisesti kasvatus- ja opetustilanteita, joissa opitaan laaja-alaisesti erilaisia tietoja ja taitoja.

Käsitteen tunnus: c399

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Kasvatus, opetus ja koulutus*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

4

opettaminen; opetus (2)

sv undervisning (2); ~ lära ut *verb*

en teaching (2); instruction (2); tuition (1); ~ facilitation

määritelmä

opetuksen (1) osa, jossa henkilö auttaa tai ohjaa toista henkilöä oppimaan (ks. *oppiminen*)

huomautus

Englannin sanalla facilitation viitataan esimerkiksi erityistarpeisen (kuten vammaisen) oppilaan tai opiskelijan avustajan toimintaan, jonka tavoitteena on auttaa *oppilasta* tai *opiskelijaa* osallistumaan opetukseen (1). Lisäksi sanalla facilitation viitataan esimerkiksi vertaisopetukseen, jossa edistyneemmät opiskelijat auttavat varhaisemmassa vaiheessa olevia opiskelijoita *opiskelussa*.

Ks. *ohjaus, opettaja*.

Käsitteen tunnus: c119

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: *Kasvatus, opetus ja koulutus*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ruotsin kielityöryhmän kysymys korkeakoulujen (tai muun koulutusasteen) ruotsin työryhmälle

lokakuu 2016: "Handledning" voisi olla opetus (1) -käsitteen tai opettaminen -käsitteen (toinen) vastine ruotsiksi? -- **Terminologin kysymys 30.12.2021:** Vai tarvitaanko enää, kun OKSAan on lisätty käsite *ohjaus*, jonka sv-vastineeksi tulee varmaankin handledning?

5

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

ohjaus; > opintojen ohjaus <lukiokoulutus>

sv handledning

en guidance <varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen?>; educational guidance (?)

<varhaiskasvatus??. perusopetus?, lukiokoulutus??. ammatillinen??.>; > guidance for studies (2)

<lukiokoulutuksen opintojen ohjaus>

määritelmä

varhaiskasvatuksen ja *koulutuksen (1)* yhteydessä tapahtuva, vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jossa *oppijan* lähtökohdat huomioon ottaen annetaan oppijalle ohjeita, neuvoja, *palautetta* ja tukea tavoitteiden saavuttamiseksi

huomautus

Ohjausta voidaan antaa eri *oppimisympäristöissä*. Ohjaus voi olla toteutettu ajasta ja paikasta riippumatta.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan *lasten* tulee saada *oppimiseensa varhaiskasvatushenkilöstön* ohjausta ja tukea.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan jokaisen *opettajan* tehtävänä on ohjata *oppilasta* koulunkäynnissä ja eri *oppiaineiden opiskelussa*. Perusopetuksessa ohjaus liittyy kaikkiin opetustilanteisiin, oppiaineisiin ja oppilaalle annettavaan arviointipalautteeseen. Ohjauksen tavoitteena on, että oppilaan itseluottamus, itsearviointi- ja oppimaan oppimisen taidot sekä kyky suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat.

opintojen ohjaus: *Lukiokoulutuksessa* käytetään termiä opintojen ohjaus. Sillä tarkoitetaan lukiokoulutuksen *oppimäärää* suorittavalle *opiskelijalle opinto-ohjauksen (1)* lisäksi annettavaa henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin *hakeutumiseen* liittyvää ohjausta. Opintojen ohjausta (samoin kuin opinto-ohjausta (1)) voivat antaa *opinto-ohjaajan* lisäksi muun muassa *aineenopettajat* ja *ryhmänohjaaja*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan *opiskelijalla* on oikeus saada *opetusta (1)* ja ohjausta.

Ohjausta voidaan toteuttaa myös vertaisoppijoiden eli keskenään samassa tilanteessa olevien oppijoiden toimesta (nk. vertaisohjaus).

Vrt. *oppilaanohjaus, opinto-ohjaus*.

Ks. myös *työpaikalla järjestettävä ohjaus*.

Käsitteen tunnus: c1637

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus* ja *Ohjaukskäsitteitä*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

OKSA-jaos 7.10.2022: Ohjaukskäsitteet (Erjan mukaan noin viisi kappaletta) tulisi käydä läpi tarkemmin ja ajantasaistaa. Käsitteinä ainakin ohjaus, oppilaanohjaus sekä uusi käsite tehostettu henkilökohtainen opinto-ohjaus. Erja ja Mika selvittävät kokousten välillä, Tero tulee myös mukaan.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 21.10.2022: geneeristen käsitteiden (ohjaus, tuki) termejä olisi tarpeen tarkentaa etuliitteellä niin suomeksi kuin englanniksikin -> esim. pelkän ohjauksen sijaan oppimisen ohjaus, engl. educational guidance

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 21.10.2022: Erja ja Mika pohtimassa suomenkielisiä ohjaukskäsitteitä, lisäävät keskusteluun myös termin tarkentamisen

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Kommentti: ohjaus on todella laaja käsite vrt. opetus

– ohjaus ja opintojen ohjaus pitäisi tässä erotella

– lukiokoulutuksen opintojen ohjaus ei rinnastu ohjaukseen? Mikko?

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Kommentti: Perusopetuslaki 11 §: ohjaus ei rajoitu tukea tarvitseviin oppilaisiin, keltaisella maalatut ("tukea tarvitseva") pois -> **Riina 7.11.22:** tehty

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Kommentti: tämän huomautuksen täydentämisen tueksi ks. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/hyvan_ohjauksen_kriteerit_0.pdf: Ohjauksella edistetään opiskelunvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista sekä tuetaan lasta ja nuorta elämään, koulutukseen ja uranvalintoihin liittyvissä päätöksissä. -- **Terminologin kysymys 7.11.2022:** Edellisen rivin kommenttiin liittyen: Olisiko huomautuksessa mainittava, että ko. huomautus pätee perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen? Tuo "Hyvän ohjauksen kriteerit" näyttäisi koskevan näitä kaikkia? "Niin perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa kuin lukiokoulutuksessa ohjauksen tavoitteena on edistää lapsen tai nuoren opiskelunvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista sekä tukea lasta tai nuorta elämään, koulutukseen ja uranvalintoihin liittyvissä päätöksissä." [lähde: OPH:n Hyvän ohjauksen kriteerit, 2014]

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: edelleen tarve miettiä, millä sanalla guidancea voitaisiin tarkentaa Suomen järjestelmää tuntemattomille. Vrt. STM:n hyvinvointi- ja sote-alueet janiihin liittyvät ohjaus-termiratkaisut

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: educational guidance: tällä ilmaisulla löytyy tähän(kin) määritelmään sopivia tulkintoja, vaikuttaisi joka tapauksessa paremmalta kuin pelkkä guidance

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: viedään perusopetuksen englannin ryhmän ehdotus muille koulutusasteille

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä vakan, lukion ja ammatillisen englannin ryhmille 21.11.2022 (Liisi H, Mervi E, Kirsi A, Tarja K, Anu H, Maarit L, Päivi C, Seija R): Toimisiko educational guidance ohjauksen enkkuvastineena myös silloin, kun on kyse varhaiskasvatuksessa, lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa annettavasta ohjauksesta. Ehkä erityisesti haluaisimme kuulla vakan ja ammatillisen koulutuksen ohjauksesta: onko siellä näkökohtia, joihin tuo educational ei sopisi?

6

opiskelu

sv < studier *pl*

en study (4)

määritelmä

toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen

huomautus

Ruotsin termi studier viittaa myös suomen opinnot-käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c120

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (studying)

7

osaamisen hankkiminen

sv förvärvande *n* av kunskande

en acquisition of competence; acquiring competence

määritelmä

ammattillisen koulutuksen opiskelijan toiminta, jossa opiskelija pyrkii saavuttamaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmansa* mukaista osaamista

huomautus

Osaamisen kertyminen on osaamisen hankkimistavasta riippumatonta.

Yleiskielessä käytetään usein ilmaisuja puuttuva osaaminen ja puuttuvan osaamisen hankkiminen, mutta on suositettavaa käyttää niiden sijaan ilmaisuja hankittava osaaminen ja osaamisen hankkiminen.

Käsitteen tunnus: c1691

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

8

koulutus (1)

sv utbildning (1)

inte: skolning

en < education (3); training

määritelmä

organisoitu toiminta, jonka ensisijaisena tavoitteena on tuottaa osaamista

huomautus

Määritelmän sana ”ensisijaisena” viittaa siihen, että voidaan ajatella, että on myös muuta organisoitua toimintaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa osaamista – esimerkiksi sosiaalipolitiikka –, mutta koulutuksessa (1) osaamisen tuottaminen on ensisijainen tavoite.

Koulutuksen (1) tavoitteena oleva osaaminen voidaan tuottaa *opetuksen (1)* tai muun *oppimiseen* tähtäävän toiminnan avulla.

Koulutus (1) on laaja ja varsin abstrakti käsite.

Tutkintotavoitteisuuden mukaan koulutus (1) voidaan jakaa *tutkintoon* johtavaan koulutukseen, tutkintoon valmistavaan koulutukseen ja koulutukseen, joka ei johda eikä valmista tutkintoon.

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen koulutus (1), niin että termillä education viitataan koulutuksen (1) lisäksi muun muassa *kasvatukseen*, *opetukseen (1)* ja sivistykseen.

Vrt. *koulutus (2)*.

Ks. myös *opettaminen*, *oppiminen*, *opiskelu*.

Käsitteen tunnus: c121

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustoiminta](#), [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#), [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#), [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#), [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#), [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#), [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaos 2.10.2020: tarvitaanko erikseen lakisääteinen koulutus ja ei-lakisääteinen koulutus?

OKSA-jaos 2.10.2020: tällä hetkellä koulutus (1):n alla on kyllä myös ei-lakisääteisiä, kuten henkilöstökoulutus

OKSA-jaos 2.10.2020: OKSA on ajateltu koulutusjärjestelmän kuvaukseksi, jolloin OKSAn koulutukset olisivat lähinnä lakisääteisiä koulutuksia

OKSA-jaos 2.10.2020: Jatkuvan oppimisen sanastossa myös koulutukset jotka on OKSAssa määritelty koulutus (1):nä, voisi mahdollisesti määritellä koulutus (2):na (täydennyskoulutus, muuntokoulutus, erikoistumiskoulutus...)

9

koulutus (2)

sv utbildning (2)

en studies (1); learning opportunity (1); > study programme (1); > degree programme (1); > education programme (1) <ammattillinen koulutus>; ~ learning opportunity specification <koulutuksen (2) kuvauksesta; SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC>

määritelmä

suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet *tutkinnon* tai muun kokonaisuuden suorittamiseen

huomautus

Koulutukset (2) ovat tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa *koulutusta (1)*.

Koulutukset (2) voivat olla tutkintoon (esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto) johtavia tai tutkintoon johtamattomia. Esimerkkejä tutkintoon johtamattomista koulutuksista ovat *korkeakoulun (1) opintokokonaisuus (2)*, *ammattillisen koulutuksen tutkinnon osa*, *avoimena yliopisto-opetuksena* tarjottava *opintojakso*, korkeakoulun (1) *erikoistumiskoulutus* ja *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus*.

learning opportunity specification: Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) käytetään termiä learning opportunity specification (lyhenne LOS), jolla tarkoitetaan *opetussuunnitelmassa (2)* määritellyn koulutuksen (2) rakenteen, sisällön ja tavoitteiden kuvausta.

learning opportunity specification: Standardissa European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) käsite learning opportunity specification on määritelty lähes samoin kuin em. standardissa.

Käsitteen tunnus: c122

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustoiminta](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Tutkintorakenne](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Osaamistavoitteet](#), [Muita hakukäsitteitä](#), [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä ja Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

CSC:n koulutustarjonta-arkkitehtuurin valmistelijan kysymykset syyskuu 2019: Voiko opintojakso olla koulutus (2)? Tai jos ei, niin voiko koulutus (2) koostua vain yhdestä opintojaksosta? ("[Tätä] kautta päätetään, että onko tässä koulutustarjonta-arkkitehtuurissa tarvetta mennä opetussuunnitelmatasolle vai riittääkö koulutustarjontatiedot.")

OKSA-jaos 20.9.2019: Em. kysymykset käytännössä: Tuleeko esim. avoimen yliopiston koulutustarjonnassa näkyä koulutuksina yksittäiset tarjotut opintojaksot?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 21.9.2020: Tämän alakäsitteitä olivat aiemmin seuraavat:

OKSA-jaos 2.10.2020: Tomi K.: "Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutus (TELMA-koulutus) antaa sairauden tai vamman vuoksi erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista opetusta ja ohjausta. Koulutuksen tavoitteena on pääsääntöisesti muu opiskelijan jatkosuunnitelma kuin ammatillisen tutkinnon suorittaminen. Tavoitteena on, että opiskelija löytää työn ja toimeentulon, asumisen, vapaa-ajan ja kuntoutumisen osalta ratkaisun hyvään ja toimintakyvyn mukaiseen itsenäiseen elämään."

OKSA-jaos 2.10.2020: Totti: voisiko jaotteluperusteena (koulutus (1) ja koulutus (2)) olla ollut se, onko opiskelijalla vapautta valita sisältöjä (koulutus (1)) vai onko suunniteltu kiinteä kokonaisuus (koulutus (2))?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021 / Keha-keskus: "suunniteltu kokonaisuus"? Ensimmäisessä huomautuksessa mainitaan kuitenkin, että termillä tarkoitetaan "tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa koulutusta (1)". Eikö määritelmä voisi olla siis "koulutus 1:n toteutus", jos tämä on käytännössä se koulutus, johon haetaan ja tulee valituksi? Vai onko tälle jokin toinen termi? --

Terminologin kommentti 18.3.2021: Hyvä kysymys/kommentti, tämänsuuntaista on pohdittu myös OKSA-jaoksessa, eli että pitäisikö koulutus (2):n määritelmässä olla mainittuna koulutus (1) (esim. "koulutuksen (1) toteuttamistapa, joka muodostuu suunnitellusta --"). Voin viedä tämän kommentin OKSA-jaoksen käsiteltäväksi.

10

koulutuksen toteutus; koulutus (3)

sv utbildning (3); > utbildningstillfälle

en organisation of studies; studies (2); learning opportunity (2); > study programme (2); > degree programme (2); > education programme (2) <ammatillinen koulutus>; learning opportunity instance <SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC>

määritelmä

koulutustoimijan organisoima, tiettyyn aikaan ja paikkaan sijoittuva *koulutus (2)*

huomautus

Määritelmässä mainitulla ”paikalla” voidaan tarkoittaa myös esimerkiksi tietoverkkoa. Koulutuksen toteutus voi myös sijoittua kahteen tai useampaan eri paikkaan (esimerkiksi jos suomalaiseseen *oppilaitokseen* sijoittuvaan koulutuskäsitteeseen sisältyy ulkomailta suoritettava harjoittelu).

Varsinaisen *opiskelun* ja *opettamisen* voidaan katsoa tapahtuvan koulutuksen toteutuksessa. Koulutuksen toteutuksessa syntyvät myös *opintosuoritukset*.

Koulutuksen toteutus voi olla esimerkiksi Aalto-yliopistossa toteutettava tuotantotalouden diplomi-insinöörin koulutus, jonka laajuus on 120 *opintopistettä (2)* ja joka alkaa syksyllä 2015.

learning opportunity instance: Standardeissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) ja European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity instance (lyhenne LOI).

utbildningstillfälle: Ruotsin termi utbildningstillfälle viittaa tässä määriteltyä koulutuksen toteutus -käsitettä suppeampaan käsitteeseen; esimerkiksi yhteen luentokertaan tai seminaarin yksittäiseen päivään.

Käsitteen tunnus: c123

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Muita hakukäsitteitä](#), [Hakukohde](#) ja [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

11

<standardi ”Metadata for Learning Opportunities, Advertising”>

koulutusmahdollisuus; koulutus (4)

sv utbildningsmöjlighet

en learning opportunity (3)

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksesta (2)* ja siihen liittyvästä tarjolla olevasta mahdollisuudesta osallistua *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Koulutusmahdollisuudet kuvataan *koulutustarjonnassa*.

Yleiskielessä sana koulutusmahdollisuus on merkitykseltään tässä määriteltyä laajempi ja liittyy usein koulutuspolitiikkaan (esim. ”eri maiden tarjoamat koulutusmahdollisuudet”).

Tässä määritelty käsite esiintyy lähinnä standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en). Ko. standardissa tätä käsitettä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity.

Käsitteen tunnus: c124

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

1.1 Oppiminen

12

oppiminen

sv lärande; inläring; ~ lära sig *verb*

en learning

määritelmä

prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä

huomautus

Erityisesti *varhaiskasvatuksessa* ja *perusopetuksessa* painottuu oppimaan oppiminen, joka voidaan määritellä prosessiksi, joka edistää yksilön kykyä omaksua uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä.

Käsitteen tunnus: c118

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Oppiminen](#), [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#) ja [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

13

elinikäinen oppiminen; ~ elämänlevyinen oppiminen (?)

sv livslångt lärande *n*

en lifelong learning; lifewide learning

määritelmä

oppiminen, joka jatkuu ihmisen koko eliniän

huomautus

Elinikäisen oppimisen käsitteellä halutaan korostaa, että oppimista tapahtuu myös muulloin kuin esimerkiksi **perusopetuksen** aikana tai henkilön ensimmäiseen **tutkintoon** tähtäävässä **koulutuksessa (1)**. Elinikäinen oppiminen alkaa jo ennen **oppivelvollisuutta** ja jatkuu termin mukaisesti elämänkaaren loppuun saakka.

Elinikäistä oppimista tapahtuu paitsi erilaisissa **koulutuksissa (2)**, myös kaikissa arjen ja työn tilanteissa.

Vertaa käsite jatkuva oppiminen, jonka määrittely tapahtuu työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteisessä sanastohankkeessa (2020–2021).

Käsitteen tunnus: c753

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaavio: **Oppiminen**

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti tarkistettava> <lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.4.2019: Hyvin usein puhutaan myös jatkuvasta oppimisesta (engl. continuous learning). Onko tämä sama vai eri käsite kuin elinikäinen oppiminen?

Lukion englannin kielityöryhmä 1.4.2019: Myöhemmin, kun OKSA-jaokselta saadaan tieto, pitääkö suomeksi olla myös käsite (jatkuva oppiminen tm.), niin voidaan pohtia, pitäisikö elinikäisen oppimisen / jatkuvan oppimisen vastine englanniksi olla (myös) continuous learning.

Terminologin kysymys 12.9.2019: Onko tarpeen muokata tämän käsitteen tietoja, kun sanastoon lisätään käsite **jatkuva oppiminen**?

Totti Tuhkanen, TY, 8/2020: Vrt. <https://www.utu.fi/fi/ajankohtaista/vaitos/elinikaisen-oppimisen-politiikassa-maaritellaan-kasitys-vaadittavasta>

OKSA-jaos 2.10.2020: keskustelua: Onko niin, että elinikäinen oppiminen on optio, jatkuvaan oppimiseen on velvollisuus tai sitä edellytetään?

OKSA-jaos 2.10.2020: Jätetään sanaston 2. laitoksesta pois käsite jatkuva oppiminen, palautetaan se sanastoon, kun käsite on määritelty Jatkuvan oppimisen sanastossa (2020-2021). Lisätään tästä maininta huomautukseen (tehty, RK 20.10.2020).

OKSA-jaoksen kommentti englannin kielityöryhmälle 15.10.2021: Otetaan tällä käsitteelle englannin synonyymiksi Aalto-yliopiston esiintuoma termi lifewide learning. Siihen liitetään Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän syksyllä 2021 laatima huomautus: "Englannin termi lifelong learning kuvaa erityisesti käsitteen sitä puolta, että elinikäistä oppimista tapahtuu kaikissa elämänkaaren vaiheissa alusta loppuun. Termi lifewide learning puolestaan kuvaa erityisesti käsitteen sitä puolta, että elinikäistä oppimista tapahtuu kaikilla elämän osa-alueilla ja niin muodollisessa koulutuksessa kuin myös epämuodollisena ja informaalina oppimisena."

Terminologin kommentti 12.1.2022: Jyri Mannisen blogissa esiintyi termi elämänlevyinen oppiminen, olisiko se sopiva/tarpeellinen vastaavaan merkitykseen kuin englannin lifewide learning?

14

elinikäisen oppimisen avaintaidot

sv nyckelkompetenser *pl* för livslångt lärande

en key competences for lifelong learning

määritelmä

niiden tietojen, taitojen, asenteiden ja arvojen kokonaisuus, jollaisia yksilöt tarvitsevat [elinikäisessä oppimisessa](#)

huomautus

Tämän käsitte kuvauksen lähde on Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista (2018/C 189/01). Suosituksen mukaiset kahdeksan avaintaitoa ovat 1) lukutaito, 2) monikielitaito, 3) matematiikan taidot sekä luonnontieteiden, teknologian ja insinööritieteiden alan taidot, 4) digitaalitaidot, 5) henkilökohtaiset, sosiaaliset ja oppimistaidot, 6) kansalaistaidot, 7) yrittäjyystaidot ja 8) kulttuuritietoisuuteen ja kulttuurin ilmaisumuotoihin liittyvät taidot.

Ks. myös [elinikäinen oppiminen](#).

Käsitteen tunnus: c622

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (nyckelkompetenser för livslångt lärande)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (key competences for lifelong learning)

15

jatkuva oppiminen

sv kontinuerligt lärande *n*; livslångt lärande *n*; livslång inläring
en continuous learning

määritelmä

oppiminen, jossa yksilö omaksuu tietoja ja taitoja, jotka ovat hyödyllisiä tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa

huomautus

Jatkuvaa oppimista voi tapahtua esimerkiksi jatkuvan opiskelun kautta. Jatkuvalle opiskelulle tarkoitetaan opiskelua, jonka tarkoituksena on hankkia tietoja ja taitoja, joita tarvitaan tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa.

Jatkuva oppiminen -käsite on lähes synonyyminen käsitteen **elinikäinen oppiminen** kanssa. Käsite ja termi jatkuva oppiminen on otettu käyttöön muutoksenhallinnan tueksi.

Käsitteen tunnus: c1639

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: **Oppiminen**

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 30.8.2019: Onko yläkäsite **oppiminen** (prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä) vai **opiskelu** (toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen)?

OKSA-jaos 30.8.2019: elinikäinen oppiminen vs. jatkuva oppiminen, eroja:

- subjektin aktiivisuus

- yksilön kyky hankkia osaamista

- työelämässä tarvittava osaaminen vs. (myös) yleissivistävyys?

OKM:n määritelmä (verkkosivuilta): Jatkuvalle oppimisella tarkoitetaan osaamisen kehittämistä ja uudistamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Sillä vastataan mm. uudelleen- ja täydennyskoulutustarpeisiin, joita teknologian kehitys ja työn murros tuo.

Sitra: <https://media.sitra.fi/2019/05/27150539/jatkuvan-oppimisen-rakenteita-maailmalla.pdf>

Seija Rasku 9.9.2019: Alla on tämänhetkisen luonnosversion määritelmää [EU-kontekstista]. Mitään lopullista ja hyväksyttyä ei vielä ole: "*Continuous learning complements and updates the concept of life-long learning by emphasizing continuity, permeability, accumulation, multiple and seamless transitions in education and training as with an aim to ensure continuous learning paths throughout the lifespan. Concept of continuous learning urges more proactive roles from individual learners, society and employers, with an aim to empower, guide and motivate people to reach their potentials both in employment and as citizens throughout their lives. Systemic and strategic policymaking is required to ensure that education and training systems are open, future-oriented and consistent with the aims of continuous learning. Continuous learning approaches should cover all levels and forms of education from early childhood to post-retirement age, support individual choices, skills anticipation, aim to empower and generate motivation to learn. Coordination with other relevant policy sectors is imperative for successful continuous learning systems.*"

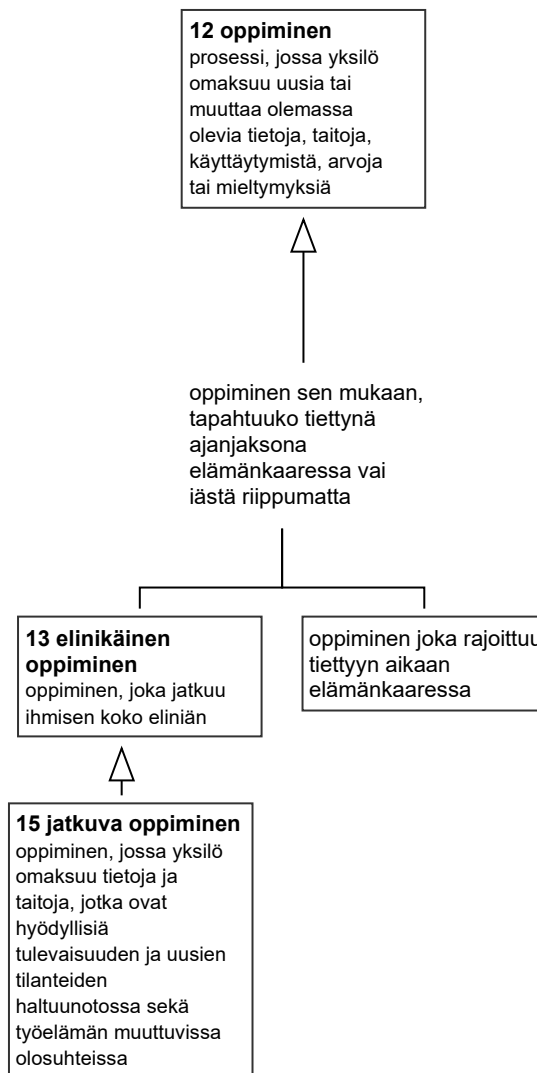
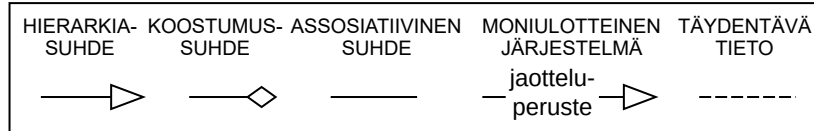
Kirsi-Marja Putkonen 12.9.2019: Jos elinikäinen oppiminen on yksilön prosessi, niin millä vastaavalla käsitteellä kuvataan yksilöiden muodostamien yhteisöjen oppimista? Oppivasta organisaatiosta puhuttiin viime vuosikymmeninä, ennen globaalia käsitystä yhteisestä maapallosta. Kun "noustaan tarpeeksi ylös" ja havainnoidaan koululuokkia, työyhteisöjä, kuntia ja kaupunkeja, valtioneuvostoa, Suomea ja maapalloa niin voisiko yhteisöjen oppimista kuvata käsitteellä jatkuva oppiminen? Se olisi siis oppivien yksilöiden yhdessä yhteisön tasolla tuottamaa. Ja kun tähän yhtälöön lisätään vielä tekoäly, niin saadaan kuvattua jotain sellaista, jota ei ole vielä määritetty. Ja tarpeeksi kokonaisvaltaisesti.

Terminologin kysymys 12.9.2019: Onko tarpeen muokata tämän käsitteen tietoja, jotta saadaan tehtyä riittävä ero käsitteeseen elinikäinen oppiminen (jos ero on tarpeen tehdä)?

OKSA-jaos 28.8.2020: Tämän käsitteen määritelmälle olisi tarvetta, mutta aikataulusyistä jätetään pois OKSAn 2. laitoksesta; kerrotaan julkaisua koskevassa viestinnässä. Palataan käsitteen määrittelyyn jatkuvan oppimisen sanastotyössä ja sen jälkeen tarpeen mukaan OKSAssa.

Aalto-yliopisto 5.3.2021: Aalto on ottanut käyttöön termin "lifewide learning" kuvaamaan jatkuvaa oppimista (organisaation näkökulmasta). Tätä termiä ei ole OKSA-sanastossa, ja kysymmekin nyt, olisiko se mahdollista ottaa sinne?

OKSA-jaoksen kommentti englannin kielityöryhmälle 19.3.2021 (Aalto-yliopiston kommenttiin liittyen): lifelong learning ja lifewide learning ovat pari, joista toinen korostaa muodollista koulutusta elämän eri vaiheissa ja toinen nonformaalin ja informaalin oppimisen tunnistamista ja tunnustamista

Käsitekaavio 3. Oppiminen.

2 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä

16

<Suomi>

koulutusjärjestelmä

sv utbildningsystem *n*

en education system

määritelmä

kokonaisuus, joka kattaa Suomessa lakisääteisesti tarjottavan [varhaiskasvatuksen](#) ja [koulutuksen \(1\)](#) sekä tiedot lakisääteisesti tarjottavan koulutuksen (1) eri vaiheiden suorittamisjärjestyksestä ja mahdollisesta ikäsidonaisuudesta sekä koulutuksen (1) vaiheiden kestosta

huomautus

Suomen koulutusjärjestelmä muodostuu [varhaiskasvatuksesta](#), [esiopetuksesta](#), yhdeksänvuotisesta yleissivistävästä [perusopetuksesta](#) ja perusopetuksen jälkeisestä [koulutuksesta \(1\)](#), johon kuuluvat [ammattillinen koulutus](#), [lukiokoulutus](#) sekä [ammattikorkeakouluissa](#) ja [yliopistoissa](#) annettava [korkeakoulutus](#). Suomen koulutusjärjestelmään kuuluvat myös [vapaan sivistystyön koulutus](#) ja [taiteen perusopetus](#).

Ks. myös [oppivelvollisuus](#).

Käsitteen tunnus: c126

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutusjärjestelmä](#)

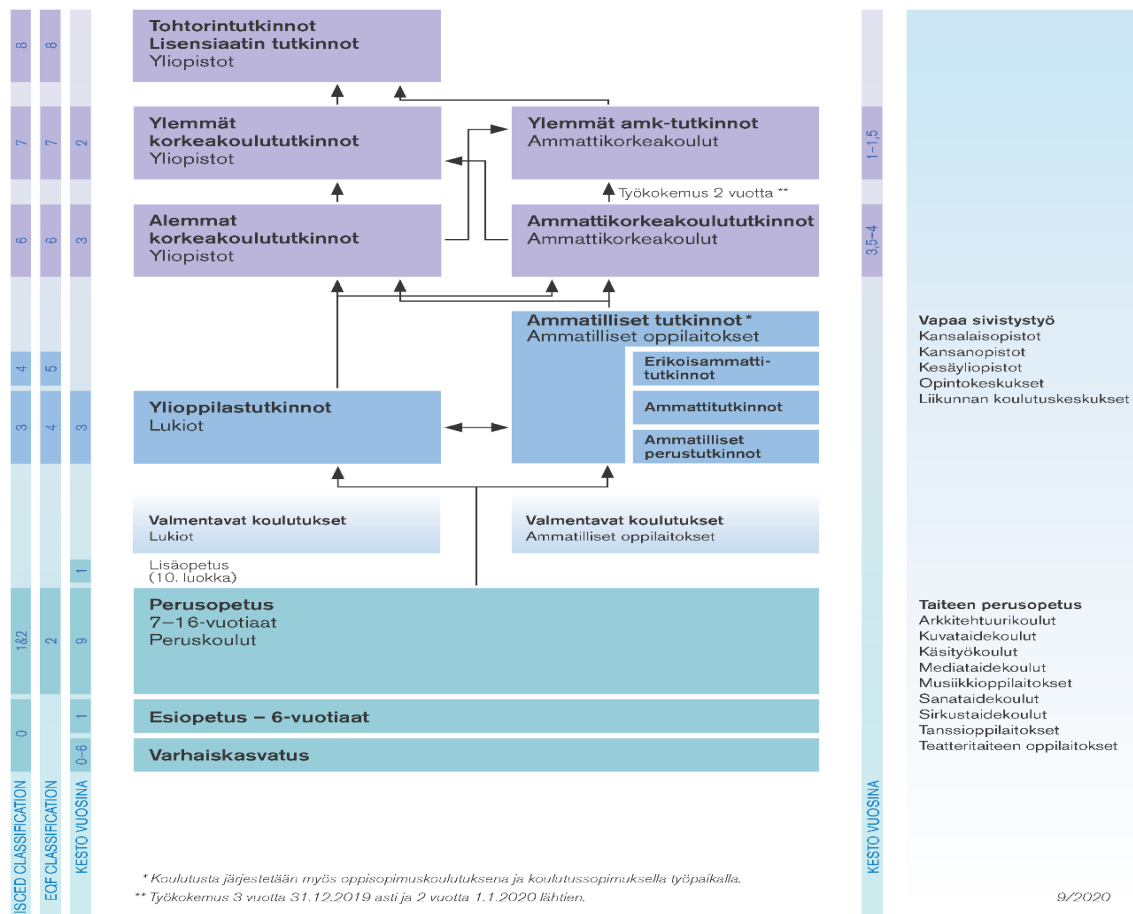
<kieliversiointiin korkeakoulut>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: Jatkuvan oppimisen sanastotyössä todettu, että on tarpeen määritellä "koulutusjärjestelmä" laajempaan kuin OKSAssa toistaiseksi on tehty.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: Esim. OKM:n verkkosivuilta löytyvä kaavio "Suomen koulutusjärjestelmä" kuvaa vain osan kaikesta Suomessa mahdollisesta formaalista oppimisesta/koulutuksesta.

OKSA-jaos 11.6.2021: koulutusjärjestelmä-käsitteen rajat pidettävä selvinä

SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.

Kuvan lähde: opetus- ja kulttuuriministeriön viestintä, tammikuu 2021

17

koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)*

huomautus

Koulutuksen alalla "järjestämällä" viitataan toimintaan, jossa toimija saa koulutusta (1) aikaan pääsääntöisesti omana toimintanaan, siis esimerkiksi antamalla *opetusta (1)* oman henkilökuntansa työnä. Vrt. *julkisen hankintatoiminnan piiriin kuuluva koulutuksen hankkiminen*.

Koulutuksen järjestämisvastuussa oleva toimija voi täydentää itse järjestämänsä koulutusta (1) hankkimalla osan koulutuksesta (1) kutakin *koulutusmuotoa (1)* koskevissa säädöksissä määrättyiltä ulkopuolisilta toimijoilta säädöksissä täsmennetyillä tavoilla. Esimerkiksi *korkeakoulu (1)* voi koulutusvastuunsa puitteissa hankkia jonkin tietyn alan opetusta (1) toiselta korkeakoululta (1).

Koulutusjärjestelmään kuuluvasta koulutuksesta (1) koulutustoimintaan sisältyy opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen *esiopetuksesta* alkaen; *varhaiskasvatuksen* järjestäminen ja tuottaminen eivät siis kuulu koulutustoimintaan. Koulutustoimintaan sisältyy kuitenkin myös muun kuin koulutusjärjestelmään kuuluvan opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen.

Ks. myös *varhaiskasvatus*, jota järjestetään ja tuotetaan niin julkisesti kuin yksityisestikin. Varhaiskasvatuksen järjestäjä- ja tuottajatahoja kuvaa käsitekaavio *Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat*.

Ks. myös *koulutustoimija*.

Käsitteen tunnus: c1805

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

18

säädöspерustainen koulutuksen hankkiminen

sv

en

määritelmä

toiminta, jossa julkisen hallinnon organisaatio, jolla on lakisääteinen vastuu [koulutuksesta \(1\)](#) mutta joka ei itse järjestä koulutusta (1), toteuttaa lakisääteistä tehtävänsä hankkimalla koulutuksen (1) soveltuvaksi katsomaltaan toimijalta hankintalainsäädännön mukaisesti

huomautus

Säädöspерustaisessa koulutuksen hankkimisessa tulee noudattaa hankintalain (1397/2016) säännöksiä.

Säädöspерustaista [koulutuksen hankintaa](#) harjoittavat muun muassa työ- ja elinkeinohallinto hankkiessaan [työvoimakoulutusta](#) ja Jatkuvan oppimisen palvelukeskus hankkiessaan [koulutusta \(1\)](#).

Tässä määritellyn koulutuksen hankkimisen perusta on lainsäädännössä. Esimerkiksi työ- ja elinkeinohallinnon hankkimasta työvoimakoulutuksesta säädetään työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluvassa laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012). Työ- ja elinkeinohallinnon työvoimakoulutuksena hankkimasta kotoutumiskoulutuksesta säädetään puolestaan laissa kotoutumisen edistämisestä (1386/2010).

Säädöspерustaista koulutuksen hankkimista ei ole esimerkiksi ammatillisen [koulutuksen järjestäjän](#) toiminta, kun se hankkii järjestämisluvassaan määrättyjen [tutkintojen](#) osia tai niihin [valmistavaa koulutusta](#) vaikkapa toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä. Tämä toiminta lasketaan [koulutustoiminnaksi](#).

Käsitteen tunnus: c1809

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (ehkä erityisesti Ilmari ja Tomi) 27.6.2022: Onko säädöspерustainen koulutuksen hankkiminen yhdentyyppistä OKSAssa määriteltyä [koulutuksen hankintaa](#), sen erikoistapaus? Voitaisiinko säädöspерustainen koulutuksen hankkiminen määritellä "[koulutuksen hankinta](#), jossa julkisen hallinnon organisaatio, jolla on lakisääteinen vastuu koulutuksesta (1) mutta joka ei itse järjestä koulutusta (1), toteuttaa lakisääteistä tehtävänsä hankkimalla koulutuksen (1) soveltuvaksi katsomaltaan toimijalta hankintalainsäädännön mukaisesti"?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.10.2022: Miten ajattelemme eron käsitteiden säädöspерustainen koulutuksen hankkiminen ja koulutuksen hankinta välillä? Termien perusteella kuulostaisi, että koulutuksen hankinta olisi geneerisempi yläkäsite (sen ei tarvitsisi olla säädöspерustaista) ja että säädöspерustainen koulutuksen hankkiminen olisi sen alakäsite. Mutta koulutuksen hankinnan huomautukset kuulostavat nimenomaan säädöspерustaiselta koulutuksen hankkimiselta. Esim. ruotsin ja englannin vastinetyötä ajatellen olisi tarpeen tietää, onko ajatuksemme tosiaan, että säädöspерustainen koulutuksen hankkiminen on yhdentyyppistä koulutuksen hankkimista. Vai pitäisikö/voisiko nämä käsitteet esittää synonyymisinä: koulutuksen hankinta = säädöspерustainen koulutuksen hankkiminen?

19

koulutustoiminta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä

määritelmä

huomautus

Koulutustoimintaa, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä, on esimerkiksi se, että yksityinen oppilaitos tarjoaa säätelemätöntä [koulutusta \(1\)](#) ja se, että yksityinen yritys myy IT-koulutusta.

Käsitteen tunnus: c1820

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

OKSA-jaos 9.12.2022: Koulutustoiminta-käsitekaavio koetaan kentällä tarpeellisenä ja hyvänä, mutta tämä käsite kaaviossa herättää kysymyksiä. Pohdittiin, voitaisiinko kaaviossa esim. mainita tästä jokin esimerkki. (Toisaalta esimerkki on mainittu käsitetietueen puolella, niin että onko välttämätöntä sisällyttää kaavioon?) Tero selvittää JOD-sanaston kokonaisuutta erityisesti käsitteen "koulutustoiminta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä" osalta.

20

koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

[koulutustoiminta](#), josta säädetään [koulutuslainsäädännössä](#)

huomautus

Koulutuslainsäädännössä säädettyyn koulutustoimintaan liittyvä koulutustoimijalle säädetty velvollisuus tai sille lainsäädännön perusteella annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää koulutusta (1).

Koulutuslainsäädännössä säädetyn koulutustoiminnan toteuttamista tuetaan julkisin varoin.

Ks. myös [opetuksen järjestämislupa](#).

Käsitteen tunnus: c1806

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

21

koulutuslainsäädäntö

sv

en

määritelmä

niiden säädösten kokonaisuus, jotka sisältävät säännöksiä [varhaiskasvatuksesta](#), [koulutuksesta \(1\)](#) tai [koulutuksista \(2\)](#) ja niiden järjestämisestä tai sisällöstä

huomautus

Koulutuslainsäädäntö voidaan jakaa opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön ja muiden hallinnonalojen koulutuslainsäädäntöön.

Säädöksellä tarkoitetaan tekstikokonaisuutta, joka sisältää julkisen vallan antamia yleisesti noudatettaviksi tarkoitettuja säännöksiä. Säädöksiä ovat esimerkiksi lait ja asetukset sekä viranomaisten antamat oikeussäännöt.

Käsitteen tunnus: c1831

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

22

opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

[koulutustoiminta](#), josta säädetään opetushallinnon alan [koulutuslainsäädännössä](#)

huomautus

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriö.

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyy esimerkiksi varhaiskasvatusta, yleissivistävää koulutusta (esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus), ammatillista koulutusta ja korkeakoulutusta koskeva lainsäädäntö.

tunnus: c1824

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

23

muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

[koulutustoiminta](#), josta säädetään muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä

huomautus

Muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle Ahvenanmaan maakuntahallitus tai muu ministeriö kuin opetus- ja kulttuuriministeriö.

Esimerkkejä muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännöstä ovat

- Ahvenanmaan maakuntalaki Ahvenanmaan korkeakoulusta (Högskolan på Åland) annetun maakuntalain muuttamisesta
- puolustusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Maanpuolustuskorkeakoulusta ([1121/2008](#))
- sisäministeriön hallinnonalalle kuuluvat laki Poliisiammattikorkeakoulusta ([1164/2013](#)) ja laki Pelastusopistosta ([607/2006](#)) ja
- oikeusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta ([1316/2006](#)).

Käsitteen tunnus: c1825

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

24

säädösperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

[koulutustoiminta](#), jonka rahoittamiseen valtio osallistuu säädösten perusteella

huomautus

säädösperustaista julkisesti rahoitettua koulutustoimintaa ovat

- [valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta](#), johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa ([1705/2009](#))
- [ammattikorkeakoulujen](#) koulutustoiminta, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään ammattikorkeakoululaissa ([932/2014](#)) ja
- [yliopistojen](#) koulutustoiminta, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään yliopistolaisissa ([558/2009](#)).

Julkinen hallinto (valtio, kunta tai kuntayhtymä) voi olla julkisesti rahoitetun koulutustoiminnan ainoa rahoittajataho tai koulutustoiminta voi saada rahoitusta julkisen rahoituksen lisäksi myös muilta tahoilta.

Esimerkki koulutustoiminnasta, jossa on myös muita rahoittajatahoja kuin julkinen hallinto, on julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus, jota rahoittaa osin julkinen hallinto ja osin työnantajaorganisaatio. Muita esimerkkejä ovat [avoin korkeakouluopetus](#) ja [vapaa sivistystyö](#); näistä peritään maksua niihin osallistuvilta henkilöiltä.

Käsitteen tunnus: c1837

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

25

valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta

sv

en

määritelmä

säädosperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta, jossa yhtenä rahoituslähteenä on *varhaiskasvatuksen järjestäjälle*, *opetuksen järjestäjälle*, *koulutuksen järjestäjälle* tai *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle* myönnettävä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus

huomautus

Määritelmässä mainittuihin *koulutuksen järjestäjiin* kuuluvat *toisen asteen koulutuksen* järjestäjät ja *taiteen perusopetuksen* järjestäjät.

Varhaiskasvatuksen sekä *esiopetuksen* ja *perusopetuksen* valtionosuusjärjestelmä muodostuu valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksista sekä esi- ja perusopetuksen osalta myös opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. Kuntien lisäksi rahoitusjärjestelmä kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät.

Lukiokoulutuksen valtionosuus myönnetään laskennallisin perustein. *Lukiossa (1)* rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja *opiskelijaa* kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Kunnan rahoitusosuus opetustoimen käyttökustannuksiin lukiokoulutuksessa on n. 58 prosenttia kunnan rahoitusosuuteen kuuluvista valtionosuusperusteista.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän osuus perusrahoituksessa perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön *koulutuksen järjestäjälle* asettamiin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, suoritusrahoituksessa suoritettuihin *tutkintoihin* ja *tutkinnon osien osaamispisteisiin* sekä vaikuttavuusrahoituksessa opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen. Laskennallisen rahoituksen lisäksi koulutuksen järjestäjät voivat hakemuksesta saada strategiarahoitusta, jota ministeriö myöntää harkintaan perustuen.

Vapaan sivistystyön oppilaitosmuotojen valtionosuusrahoituksen peruste määräytyy rahoitettavien suoritteiden ja *oppilaitoksen* suoritetta kohden määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Tästä on poikkeuksia: esimerkiksi *kansalaisopistolle*, *kansanopistolle*, *kesäyliopistolle* tai *opintokeskukselle*, jonka *koulutus (2)* on hyväksytty maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelmaan, myönnetään valtionosuutta 100 prosenttia, ja kansanopiston ylläpitäjälle, joka järjestää oppivelvollisuuskoulutusta, myönnetään valtionosuutta samoin 100 prosenttia.

Taiteen perusopetuksen valtionosuusrahoitus jakaantuu asukasmäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan.

Käsitteen tunnus: c1835

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Koulutustoiminta](#)

26

kaupallinen koulutustoiminta; maksullinen palvelutoiminta (2) <ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 perusteluissa>; ~ koulutuksen myynti

sv

en

määritelmä

koulutustoiminta, joka rahoitetaan siten, että *koulutustoimija* tai muu organisaatio myy järjestämänsä tai tuottamansa *koulutuksen (1)* toiselle taholle

huomautus

Kaupallisessa koulutustoiminnassa koulutuksen (1) hinta määräytyy vapailla markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan, ilman hankinnan ulkopuolelta kanavoituvaa yhteiskunnan taloudellista tukea. Julkisten toimijoiden kaupallisessa koulutustoiminnassa koulutus (1) on myytävä vähintään kustannukset kattavaan hintaan.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien sekä *vapaan sivistystyön oppilaitosten maksullinen palvelutoiminta* on kaupallista koulutustoimintaa siltä osin kuin kyseessä on *koulutusten (2)*, *tutkintojen* tai *tutkinnon osien* myyminen (maksullisessa palvelutoiminnassa voidaan myydä muitakin palveluita kuin koulutusta). Myös *korkeakoulujen (1) täydennyskoulutus* on kaupallista koulutustoimintaa.

Kaupallista koulutustoimintaa harjoittavat myös *koulutusjärjestelmän* ulkopuoliset toimijat.

Kaupallisessa koulutustoiminnassa myytävän koulutuksen (1) sisältö voi noudattaa yhteiskunnan sisältöohjausta (esimerkiksi hygieniapassin suorittamiseen tähtäävä *koulutus (2)*) tai olla siitä riippumatonta.

Esimerkkejä kaupallisesta koulutustoiminnasta:

– Julkinen toimija järjestää *koulutuksen (2)* ja myy sen toiselle julkiselle toimijalle: esimerkiksi *vapaan sivistystyön oppilaitos* voi myydä *kotoutumiskoulutusta* vähintään kustannukset kattavaan hintaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY).

– Julkinen toimija järjestää *koulutuksen (2)* ja myy sen yksityiselle toimijalle: esimerkiksi *yliopisto* voi myydä *täydennyskoulutusta* markkinahintaan yritykselle.

– Yksityisen sektorin organisaatio tuottaa *koulutuksen (2)* ja myy sen julkiselle toimijalle: esimerkiksi yritys voi myydä IT-koulutuksen markkinahintaan ministeriön *henkilöstökoulutukseksi*.

maksullinen palvelutoiminta (2): Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) termi maksullinen palvelutoiminta (ks. *maksullinen palvelutoiminta*) viittaa järjestämisluvan mukaisen koulutuksen (1) myyntiin toiselle koulutuksen järjestäjälle. Myös muun kuin järjestämisluvan mukaisen koulutuksen järjestämiseen, jota ei laissa 531/2017 rajoiteta, viitataan lain perusteluissa termillä maksullinen palvelutoiminta. Termiä maksullinen palvelutoiminta tässä jälkimmäisessä merkityksessä voidaan siis pitää kaupallisen koulutustoiminnan synonyymina.

Ks. myös *maksullinen palvelutoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1838

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: *Koulutustoiminta*

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erityisesti koulutustoiminta-ryhmälle, 1.12.2022: Tehty kokouksessamme 30.11. sovitut muokkaukset termeihin (lisätty synonyymiksi maksullinen palvelutoiminta (2) ja lähikäsitteeksi koulutuksen myynti). Samoin tehty sovitut muutokset määritelmään (poistettu sana "markkinahintaan") ja huomautuksiin. Katsotteko, onko kaikki ok?

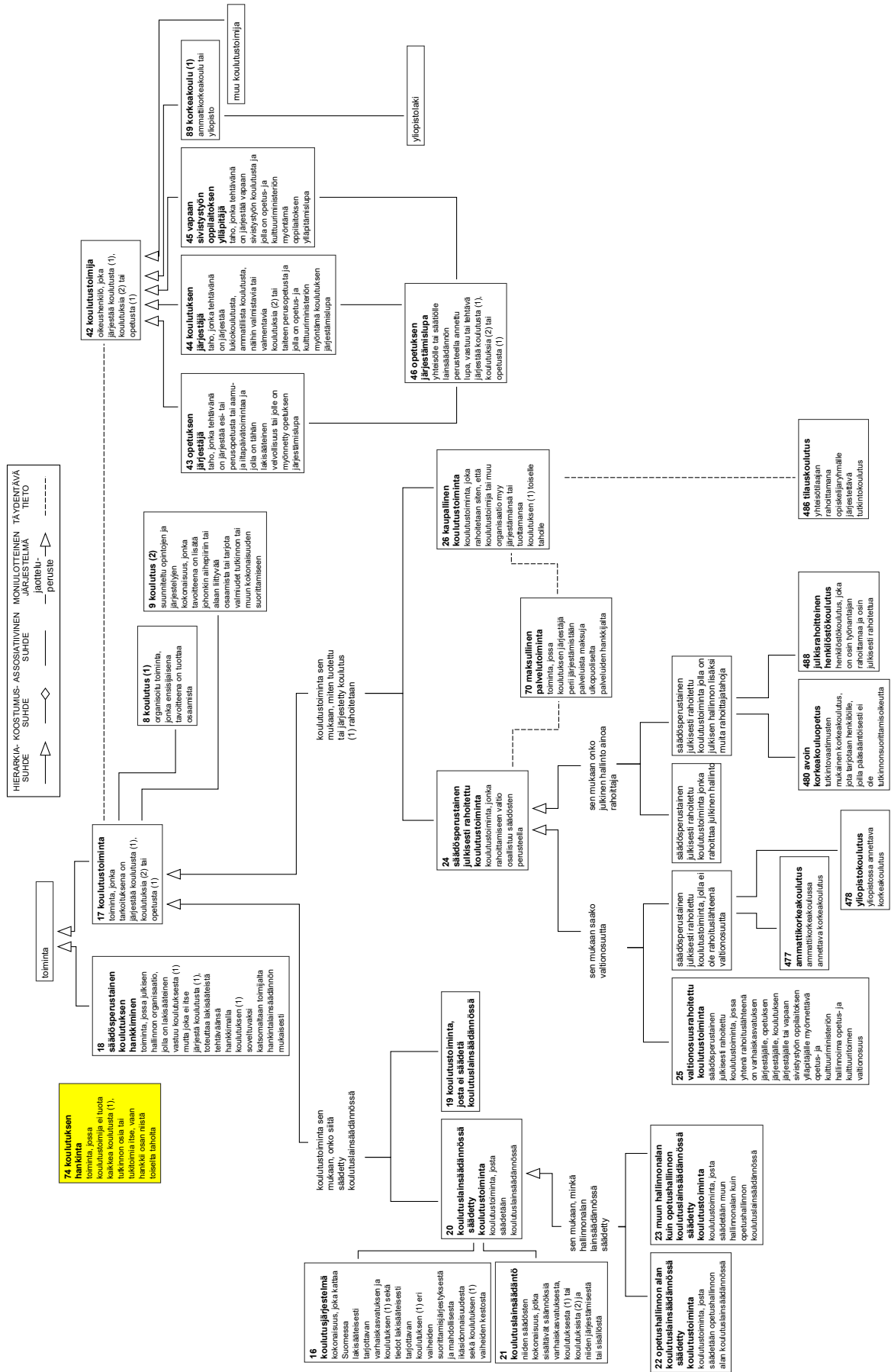
Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erityisesti koulutustoiminta-ryhmälle, 1.12.2022: Löysin ammatillisen koulutuksen reformisanaston aikaisen määritelmän käsitteelle maksullinen palvelutoiminta (2): "toiminta, jossa koulutuksen järjestäjä myy koulutustehtävänsä mukaisia palveluita liiketaloudellisiin perustein ulkopuolisille tahoille kilpailuilla markkinoilla". Kuulostaako tämä sopivalta kaupallisen koulutustoiminnan määritelmäksi, tai onko tässä elementtejä ("liiketaloudellisiin perustein ulkopuolisille tahoille kilpailuilla markkinoilla") joita olisi tarpeen ottaa määritelmäämme?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erityisesti koulutustoiminta-ryhmälle, 1.12.2022: Mehän olemme OKSAssa ajatelleet, että kaupallinen koulutustoiminta on muidenkin kuin julkisten koulutustoimijoiden toimintaa; pitäisikö termi maksullinen palvelutoiminta (2) rajata vain julkisten koulutustoimijoiden toiminnasta käytettäväksi termiksi?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erityisesti koulutustoiminta-ryhmälle, 1.12.2022: Kirjoitettu huomautusluonnosta termistä maksullinen palvelutoiminta (2). Näyttääkö ok:ita? Onko hyvä viitata lain 531/2017 perusteluihin, vai olisiko "tunnetumpaa" lähdettä?

Terminologin kommentti itselleen 1.12.2022: Tee homonyyminumeroinnit maksulliseen palvelutoimintaan, jos päätetään ottaa maksullinen palvelutoiminta (1) ja (2).

Käsitekaavio 4. Koulutustoiminta.

OKSA-jaos 9.12.2022: Koulutustoiminta-käsittekaavio koetaan kentällä tarpeellisena ja hyvänä, mutta voisiko ajatella, että koulutustoimija-osio jätettäisiin kaaviosta pois? Selkeyttäisi käyttäjälle. Tai jos ei, niin voisiko sitä visuaalisesti vetää enemmän erilleen muusta kokonaisuudesta?

27

koulutusaste

sv utbildningsnivå; utbildningsstadium

en level of education; educational level

määritelmä

luokka, jollaisiin [koulutusjärjestelmän](#) mukaiset [koulutukset \(2\)](#) jaotellaan vaativuutensa perusteella

huomautus

Koulutusasteluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, [seurantaan](#) ja säätelyyn.

Usein tietyn koulutusasteen koulutukseen (2) valituksi tuleminen edellyttää alemman koulutusasteen koulutuksen (2) suorittamista.

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusaste 2016 -luokitusta.

Esimerkkejä koulutusasteista (Kansallinen koulutusaste 2016 -luokittelun mukaan) ovat alempi ja ylempi perusaste, toinen aste sekä alempi ja ylempi korkeakouluaste.

Ruotsin termi utbildningsstadium on vanhahtavaa kieltä.

Käsitteen tunnus: c127

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

28

koulutusala

sv utbildningsområde *n*

en field of education (1); field of study (1); > field of vocational education and training <ammatillinen koulutus>

määritelmä

luokka, jollaisiin [koulutusjärjestelmän](#) mukaiset [koulutukset \(2\)](#) jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat tieteen, yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Koulutusosaluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, [seurantaan](#) ja säätelyyn.

Kansallinen koulutusala 2016 -luokituksen mukaisia koulutusaloja ovat esimerkiksi yleissivistävä koulutus, tekniikan alat ja palvelualat.

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusala 2016 -luokitusta.

Käsitteen tunnus: c128

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

29

koulutuspolun nivelvaiheen koulutus (uudistermi)

sv

en

määritelmä

koulutuspolun *nivelvaiheessa* lakisääteisesti tarjottava *koulutus* (1)

huomautus

Opetus- ja koulutussanaston laatijat ehdottavat uutta käsitettä, koulutuspolun nivelvaiheen koulutus. Sen alle voidaan luokitella tutkintoon johtamattomat *koulutukset* (2), joita tarjotaan koulutuspolun *nivelvaiheissa*, kuten ennen *perusopetuksen* aloittamista, perusopetuksen ja *toisen asteen koulutuksen* välisessä nivelvaiheessa sekä toisen asteen koulutuksen ja *korkeakoulutuksen* välisessä nivelvaiheessa. Myös *kotoutumiskoulutus* on sanastossa luokiteltu tämän käsitteen alle.

Esimerkkejä nivelvaiheissa tarjottavista koulutuksista (2) ovat *perusopetukseen valmistava opetus*, *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus*, *maahanmuuttajien ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen valmentava koulutus*, *vapaan sivistystyön lukulaitokoulutus* ja *kotoutumiskoulutus*.

Käsitteen tunnus: c1934

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutusjärjestelmä](#)

30

(vanhentunut)

<koulutustarjonta>

opintoala

sv < studieområde *n*

en field of education (2) <yleiskielessä>; field of study (2) <yleiskielessä>; subfield <opintohallinnon täsmällisissä jaotteluissa>; area of study

määritelmä

alaluokka, jollaisiin yhdelle *koulutusalalle* kuuluvat *koulutukset* (2) voidaan jaotella sisältöjensä samansuuntaisuuden perusteella

huomautus

Esimerkiksi opetushallinnon Koulutusala 2002 -luokittelussa tekniikan ja liikenteen koulutusalan opintoaloja olivat mm. kone-, metalli- ja energiatekniikka sekä tekstiili- ja vaatetustekniikka. Kansallinen koulutusala 2016 -luokitteluun ei ole enää sisällytetty opintoala-tasoa.

Koulutusalan alaluokitteluja on muitakin kuin opintoalaluokittelu, esimerkiksi pääaineluokittelu.

studieområde: Ruotsin termiä studieområde käytetään paitsi tilastollisen opintoala-käsitteen vastineena, myös yleiskielisesti viitattaessa *pääaineeseen* tai *koulutusohjelmaan* (2).

Käsitteen tunnus: c129

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

31

tutkintorakenne (2) <ammattillinen koulutus, korkeakoulut>; **ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne** <ammattillinen koulutus>; **tutkintojärjestelmä** <korkeakoulut>

sv examenssystem; examensstruktur inom yrkesutbildningen <ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne>

en degree system; qualification structure (2) <ammattillinen koulutus>

määritelmä

tietyille *koulutusasteelle* tai muuhun vastaavaan luokitteluyksikköön kuuluvien *tutkintojen* kokonaisuus huomautus

ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne: *Ammatillisessa koulutuksessa* suoritettavissa olevat *ammattilliset tutkinnot* säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta (835/2014).

tutkintojärjestelmä: *Korkeakoulujen (1)* tutkintojärjestelmään kuuluvia tutkintoja ovat esimerkiksi *ammattikorkeakouluissa* suoritettavat *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot* sekä *yliopistoissa* suoritettavat *alemmat korkeakoulututkinnot*, *ylemmät korkeakoulututkinnot* ja *jatkotutkinnot*.

tutkintojärjestelmä: Ammatillisessa koulutuksessa termillä tutkintojärjestelmä viitataan tässä määriteltyä laajempaan käsitteeseen, joka pitää sisällään tutkintorakenteen (2) lisäksi mm. tutkintotyyppit, tutkintojen muodostumissäännöt ja *tutkinnon perusteet*.

Käsitteen tunnus: c130

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Koulutusjärjestelmä*

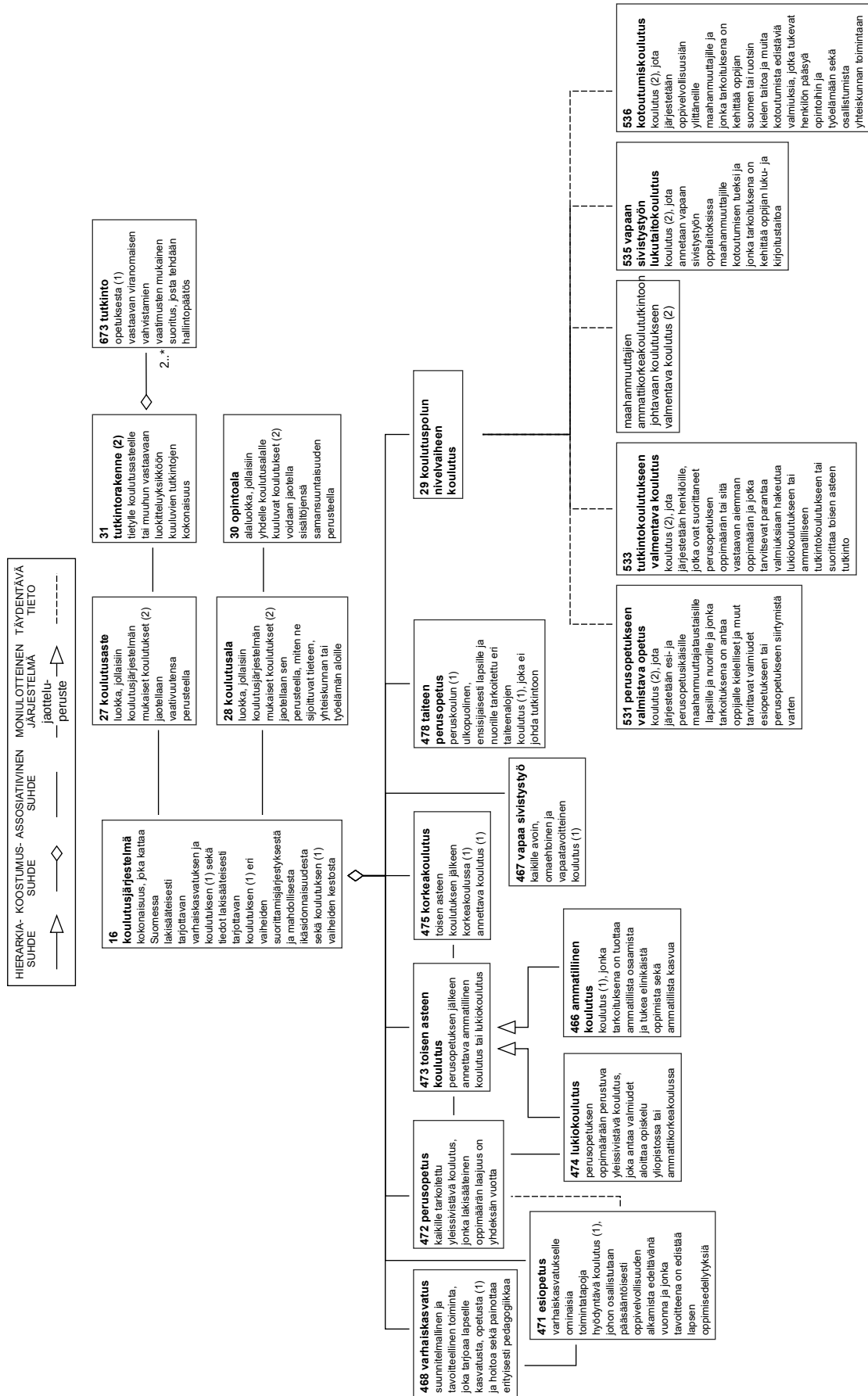
<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti 18.6.2017: Kuuluuko tämä muihin kaavioihin kuin tähän koulutusjärjestelmäkaavioon? (JA kuuluuko koulutusjärjestelmäkaavioon...)

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: VET qualification structure?

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin työryhmälle 11.4.2022: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä halusi poistaa OKSAsta tämän käsitteen vastine-ehdokkaana olleen termin examensstruktur (2). Mitä mieltä olette, toimiiko käsitteen "ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne" ruotsin vastineena kuitenkin tuo OKM:n reformisanaston ruotsinkielisessä versiossa oleva "examensstruktur inom yrkesutbildningen"?

Käsitekaavio 5. Koulutusjärjestelmä.

3 Toimijat

3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat

32

varhaiskasvatustoimija

sv aktör inom småbarnspedagogik
en legal entity for early childhood education and care

määritelmä

organisaatio tai henkilö, joka järjestää tai tuottaa varhaiskasvatuslain mukaista [varhaiskasvatusta](#)

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta, vertaa [varhaiskasvatuksen järjestäjä](#).

Varhaiskasvatustoimija voi olla kunta, kuntayhtymä, yksityinen kunnan sopimustoimittaja, palvelusetelillä toimiva varhaiskasvatuksen palveluntuottaja, perhepäivähoitaja tai muu yksityinen rekisteröity varhaiskasvatustoimija. Yksityisistä [varhaiskasvatuksen palveluntuottajista päiväkodit](#) rekisteröidään Valviran ja aluehallintovirastojen ylläpitämään rekisteriin.

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatusta eivätkä palkatut henkilöt ole varhaiskasvatustoimijoita.

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatustoimija vastaa käsite [koulutustoimija](#).

Käsitteen tunnus: c978

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 28.11.2022: Varhaiskasvatustoimija-käsite näkyy kattavan sekä varhaiskasvatuksen järjestäjät että palveluntuottajat, mutta koulutustoimija ainoastaan järjestäjäpuolta, ts. ei tuottajia kuten koulutusorganisaatioita (esim. yksittäiset oppilaitokset). Tulisiko viimeistä huomautusta siis muokata näin: "Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatustoimija vastaa OSITTAIN käsite koulutustoimija. Koulutustoimija kattaa ainoastaan opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä vastaavia tahoja, ei tuottajatahoja." Korkeakoulut taitavat olla tähän poikkeus?

33

varhaiskasvatuksen järjestäjä

sv anordnare av småbarnspedagogik

en organiser of early childhood education and care; early childhood education and care service organiser; ECEC service organiser

määritelmä

varhaiskasvatustoimija, joka järjestää varhaiskasvatusta lain mukaista *varhaiskasvatusta*

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta (540/2018, 5 §). Kunta voi järjestää *varhaiskasvatuspalvelut* itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne muulta julkiselta tai yksityiseltä *varhaiskasvatuksen palveluntuottajalta* esimerkiksi palvelusetelillä. Kunta voi kuntalain (410/2015) mukaan myös siirtää järjestämistä vastuun toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia varhaiskasvatuksen järjestäjänä silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa *varhaiskasvatuksen toimipaikkojen* toiminnasta.

Tietojärjestelmissä kerätään tietoa *varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta*, joka liittyy varhaiskasvatuksen järjestäjään ja rahoitusmuotoon. Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä varhaiskasvatus, kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus, palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja *yksityinen varhaiskasvatus* ilman yksityisen hoidon tukea.

Opetus- ja koulutuspuolella käsitettä varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa käsite *koulutuksen järjestäjä*.

ECEC service organiser: Varhaiskasvatuksen järjestäjän englanninkielinen vastine on ECEC service organiser; *opetuksen järjestäjän* ja *koulutuksen järjestäjän* englanninkielinen vastine puolestaan education provider. Termeillä on eri pääsanat (organiser vs. provider), sillä koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti *varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan*.

Käsitteen tunnus: c948

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

34

varhaiskasvatuksen palveluntuottaja

ei: päivähoitopalvelun tuottaja (vanhentunut)

sv serviceproducent av småbarnspedagogik

en early childhood education and care service provider; ECEC service provider

määritelmä

varhaiskasvatustoimija, joka tarjoaa *varhaiskasvatuspalveluja*

huomautus

Varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi olla esimerkiksi kunta, kuntayhtymä, julkisyhteisön perustama liikeyritys tai yksityinen yritys tai yhteisö.

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia *varhaiskasvatuksen järjestäjänä* silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä.

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatuslain mukaista *varhaiskasvatusta* eikä kotiin työsuhteeseen palkattu hoitaja ole varhaiskasvatuksen palveluntuottaja.

ECEC service provider: Varhaiskasvatuksen palveluntuottajan englanninkielinen vastine on ECEC service provider; opetuksen ja koulutuksen puolella puolestaan termi education provider viittaa *opetuksen järjestäjään* tai *koulutuksen järjestäjään*. Tämä johtuu siitä, että koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan.

Käsitteen tunnus: c992

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

35

varhaiskasvatuksen toimipaikka

sv verksamhetsställe inom småbarnspedagogik

en early childhood education and care unit; ECEC unit; early education setting

<varhaiskasvatusjärjestelmää kuvattaessa esimerkiksi kansainvälisissä yhteyksissä>; ~ early childhood education premises <fyysinen tila tai fyysiset tilat, joissa toiminta tapahtuu>

not: early childhood education and care site; site of early childhood education and care

määritelmä

fyysinen kokonaisuus, jossa *varhaiskasvatuksen palveluntuottaja* harjoittaa varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista toimintaa

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimipaikka on esimerkiksi *päiväkoti*, *perhepäiväkoti* tai *ryhmäperhepäiväkoti*, joka sijaitsee yhdessä katuosoitteessa. Esimerkiksi päiväkodin sivutoimipaikat ovat kukin omia toimipaikkojansa. *Avoimella varhaiskasvatustoiminnalla* voi myös olla oma toimipaikkansa.

Yhdessä toimipaikassa voi olla useampi *varhaiskasvatuksen lapsiryhmä*.

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatuksen toimipaikka vastaa käsite *toimipaikka*.

Käsitteen tunnus: c1554

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

36

varhaiskasvatuksen lapsiryhmä; varhaiskasvatuksen ryhmä

sv barngrupp inom småbarnspedagogik; grupp inom småbarnspedagogik

en group in early childhood education and care; group in ECEC

määritelmä

ryhmä *varhaiskasvatuksessa* olevia *lapsia*, joista vastaa siitä vastuussa oleva *henkilöstö*

huomautus

Varhaiskasvatuksen lapsiryhmän koosta ja muodostamisesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 34 ja 35 §) ja varhaiskasvatusasetuksessa (753/2018, 1 ja 2 §).

Käsitteen tunnus: c916

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

37

erityisryhmä

sv specialgrupp

en special group

määritelmä

varhaiskasvatuksen lapsiryhmä tehostettua tai *erityistä tukea* tarvitseville *lapsille* silloin, kun tuen tarve sitä vaatii

huomautus

Erytisryhmässä kaikilla lapsilla on määritelty tuen tarve ja he saavat kokoaikaista *erityisopetusta varhaiskasvatuksen erityisopettajalta*.

Erytisryhmässä toimimisesta tulee olla lapselle kehityksellistä hyötyä.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

38

integroitu erityisryhmä

sv integrerad specialgrupp

en

määritelmä

varhaiskasvatuksen lapsiryhmä, jossa osa lapsista tarvitsee *tehostettua* tai *erityistä tukea*

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

39

päiväkoti

sv daghem

en early education centre; early childhood education and care centre; ECEC centre
not: daycare centre (obsolete); kindergarten (2) (obsolete); playschool (2); preschool (2)

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava *henkilöstö* (540/2018, 26–32 §)

huomautus

Päiväkodilla on *päiväkodin johtaja*.

daycare centre: Termin daycare centre käyttöä ei suositeta päiväkotikäsitteen englannin vastineena, koska se assosioituu vanhentuneeseen päivähoito-käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c870

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)
<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

40

perhepäiväkoti

sv familjedaghem

en family daycare (2); family daycare premises *pl* <fyysinen tila jossa toiminta tapahtuu>

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava henkilö ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 4,5 *lasta* (540/2018, 38 §)

huomautus

Perhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa yksi *perhepäivähoitaja*.

Käsitteen tunnus: c1556

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)
<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

41

ryhmäperhepäiväkoti

sv gruppfamiljedaghem

en group family daycare (2); group family daycare premises

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava *henkilöstö* tarkoitukseen hyväksytyssä tilassa ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 12 *lasta*

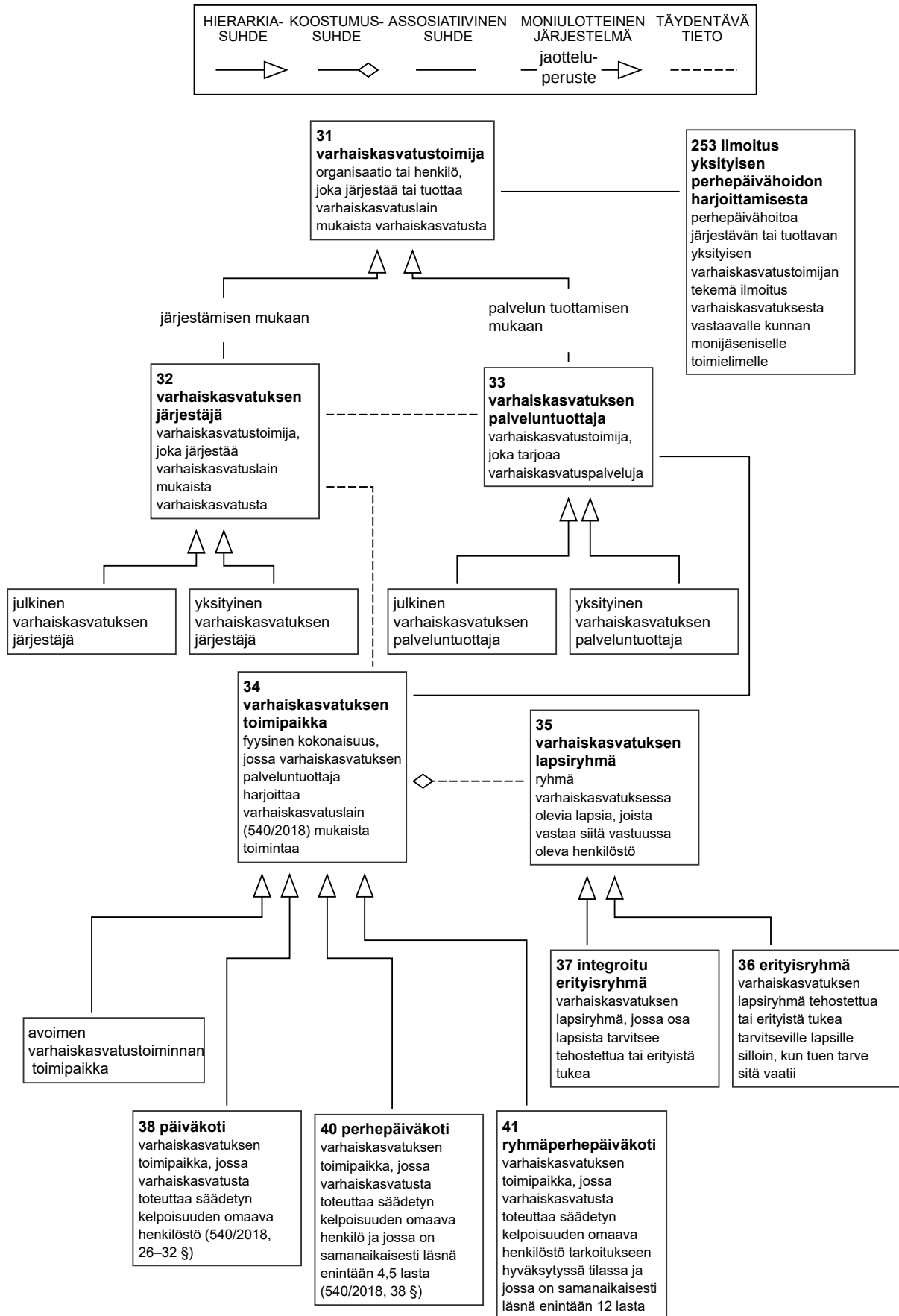
huomautus

Ryhmäperhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa kaksi tai useampi *perhepäivähoitajaa* tai muuta ammatilliseen *varhaiskasvatushenkilöstöön* kuuluvaa henkilöä. Jos perhepäivähoitajia on enemmän kuin kaksi, tulee yhdellä olla säädetyn kelpoisuuden mukainen *koulutus* (2) (540/2018, 38 § ja 753/2018, 2 §).

Käsitteen tunnus: c1557

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)
<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 6. Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.

3.2 Koulutustoimijat

42

koulutustoimija (uudistermi)

sv utbildningsaktör

en legal entity for education <tietomalli>

määritelmä

oikeushenkilö, joka järjestää *koulutusta* (1), *koulutuksia* (2) tai *opetusta* (1)

huomautus

Käsite koulutustoimija on otettu käyttöön Opintopolku-palvelussa kokoavana yläkäsitteenä käsitteille *opetuksen järjestäjä*, *koulutuksen järjestäjä* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä*. Myös *korkeakoulut* (1) ovat tässä ajattelussa koulutustoimijoita.

Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity provider. Standardin määritelmä käsitteelle: "an agent (person or organisation) that provides learning opportunities".

Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutustoimija vastaa käsite *varhaiskasvatustoimija*.

Käsitteen tunnus: c131

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutustoiminta](#), [Koulutustoimijat](#), [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Osaamiskokonaisuudet-työryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.22: Kaikki

koulutustoimijaesimerkit liittyvät koulutusjärjestelmään. Olisiko tarpeen antaa esimerkki myös koulutusjärjestelmän ulkopuolisesta koulutustoimijasta? Olemme *osaamistodistuksen* huomautuksessa mainitsemassa, että osallistumistodistuksia voi antaa myös koulutusjärjestelmän ulkopuolinen koulutustoimija.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle em. asiaan liittyen 12.8.2022: Miksi käsitteen *kaupallinen koulutustoiminta* kohdalla on käytetty ilmaisua "koulutustoimija tai muu organisaatio"? Onko tässä ollut ajatus, että koulutustoimijat ovat vain koulutusjärjestelmään kuuluvia toimijoita? Vai niin, että koulutustoimijat voivat kyllä olla koulutusjärjestelmään kuuluvia tai sen ulkopuolisia, mutta että muutkin kuin koulutustoimijat voivat tuottaa kaupallista koulutustoimintaa?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 28.11.2022: Viimeisessä huomautuksessa todetaan, että vakassa tätä vastaa käsite varhaiskasvatustoimija. Oppimisanalytiikassa kuitenkin havaittiin, että näissä on ero. Pitäisikö huomautusta tarkentaa: "Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutustoimija vastaa *osittain* käsite varhaiskasvatustoimija. Varhaiskasvatustoimija kattaa sekä varhaiskasvatuksen järjestäjät että varhaiskasvatuksen palveluntuottajat."

43

opetuksen järjestäjä

sv < utbildningsanordnare (1); < anordnare av utbildning (1)

en < education provider (1); > education provider offering comprehensive education <perusopetuksen järjestäjä>

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *esi-* tai *perusopetusta* tai *aamu- ja iltapäivätoimintaa* ja jolla on tähän lakisääteinen velvollisuus tai jolle on myönnetty *opetuksen järjestämislupa*

huomautus

Opetuksen järjestäjinä voivat toimia esimerkiksi kunnat, joilla on toimintaan lakisääteinen velvollisuus, sekä valtio ja *yliopistojen* harjoittelukoulut. Muut tahot, esimerkiksi rekisteröidyt yhteisöt ja säätiöt, tarvitsevat toimintaan *opetuksen järjestämisluvan*.

Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi *koulutuksen järjestäjän*.

Englannin käsite education provider kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi koulutuksen järjestäjän.

Käsitteen tunnus: c132

Luokka: <yleinen/yhteinen> <esiopetus> <perusopetus>

Käsitekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutustoimijat* ja *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 21.6.2018: Tarkistettava perusopetuksen järjestäjän termi, kun perusopetus-käsitteen ensisijainen en-vastine päätetty.

44

koulutuksen järjestäjä; > lukiokoulutuksen järjestäjä; > ammatillisen koulutuksen järjestäjä

sv < utbildningsanordnare (2); < anordnare av utbildning (2); > anordnare av gymnasieutbildning
<lukiokoulutuksen järjestäjä>; > yrkesutbildningsanordnare <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>;
> anordnare av yrkesutbildning <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>
en < education provider (2) <lyhyempi muoto>; > education provider offering general upper secondary
education <lukiokoulutuksen järjestäjä>; > vocational education and training provider <ammattillisen
koulutuksen järjestäjä>; > VET provider <ammattillisen koulutuksen järjestäjä>

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *lukiokoulutusta*, *ammattillista koulutusta*, näihin valmistavia tai valmentavia *koulutuksia (2)* tai *taiteen perusopetusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *koulutuksen järjestämislupa*

huomautus

Koulutuksen järjestäjinä voivat kuntien, kuntayhtymien ja valtion lisäksi toimia esimerkiksi rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt.

Koulutuksen järjestäjiin voidaan rinnastaa *ammattikorkeakoulut* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjät*, sillä niiden kaikkien toiminta perustuu *lupa*an. *Yliopistojen* toiminta sen sijaan perustuu yliopistolakiin (558/2009).

Tilastoissa (esim. Vipunen-tilastopalvelu) koulutuksen järjestäjiin sisällytetään tässä määriteltyjen koulutuksen järjestäjien, *perusopetuksen opetuksen järjestäjien*, ammattikorkeakoulujen ja vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjien lisäksi yliopistot. Ks. *koulutuksen järjestäjä (Vipunen-tilastopalvelu)*.

Koulutuksen järjestäjä on myös yleiskielen ilmaus, ja yleiskielessä sillä voidaan viitata myös tahoon, jolla ei ole opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää *koulutuksen järjestämislupaa*.

Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutuksen järjestäjä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen järjestäjä*.

utbildningsanordnare, anordnare av utbildning: Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi *opetuksen järjestäjän*.

Englannin käsite education provider kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi opetuksen järjestäjän.

Käsitteen tunnus: c133

Luokka: <varhaiskasvatus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutustoimijat*, *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 18.10.2021: Määritelmässä puhutaan lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen valmistavien ja valmentavien koulutusten järjestämisestä. Tulisiko tämä päivittää oppivelvollisuuslain myötä?

45

vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä

sv huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete

en maintainer of liberal adult education institution

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *vapaan sivistystyön koulutusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *oppilaitoksen ylläpitämislupa*

huomautus

Ks. *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

Käsitteen tunnus: c135

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoiminta*, *Koulutustoimijat* ja *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin vst>

46

opetuksen järjestämislupa <esi- ja perusopetus>; **koulutuksen järjestämislupa** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa** <ammattillinen koulutus>; **oppilaitoksen ylläpitämislupa** <vapaa sivistystyö>; **ammattikorkeakoulun toimilupa** <ammattikorkeakoulutus>

sv tillstånd *n* att ordna undervisning <opetuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att ordna utbildning <koulutuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att ordna examina och utbildning <ammattillinen koulutus: tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>; tillstånd *n* att driva läroanstalt <oppilaitoksen ylläpitämislupa>
 en authorisation to provide education; authorisation to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>
 rather than: education licence; licence to provide education; licence to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa>
 not: operating licence <ammattikorkeakoulutus>

määritelmä

yhteisölle tai säätiölle lainsäädännön perusteella annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää *koulutusta* (1), *koulutuksia* (2) tai *opetusta* (1)

huomautus

Luvan myöntää hakemuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriö tai (*perusopetuksen ja ammattikorkeakoulujen* tapauksessa) valtioneuvosto.

Kunnilla on velvollisuus järjestää perusopetusta, joten ne eivät tarvitse perusopetuksen järjestämiseen lupaa.

Ammatillisessa koulutuksessa tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa on lupa *ammattillisten tutkintojen* ja ammatillisen koulutuksen järjestämiseen. Ammatillisia tutkintoja ja ammatillista koulutusta voidaan järjestää myös valtion *oppilaitoksissa* tai Suomen solmiman valtiosopimuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä.

Yliopistoille ei myönnetä erikseen toimilupaa, vaan ne on lueteltu yliopistolaisissa (558/2009).

authorisation/licence: Koulutuksen järjestämisluvasta käytetään englanniksi toisinaan myös esimerkiksi vastinetta ”education licence” ja tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvasta vastinetta ”licence to award a qualification and to provide education”. Licence-sanan sisältävien termimuotojen käyttöä ei kuitenkaan suositella. Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää termiä authorisation, ja tämä termi myös kuvaa käsitettä paremmin kuin licence.

Käsitteen tunnus: c137

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutustoimijat](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>
 <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 21.6.2018 ja 6.7.2018: OKM käyttää termiä authorisation. Licence-sanan sisältävät englannin vastineet eivät hyviä, sillä tuovat mieleen toisentyypiset luvat, kuten kalastuslupa tai driving licence (yksittäiseen asiaan, yksittäiselle henkilölle myönnettävä lupa). Authorisation kuulostaa tässä mielessä sopivammalta, kuvaavammalta.

Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle ja OPH:n ammatillisen koulutuksen asiantuntijoille (Anu Halvarin kautta?) 5.3.2020: OPH:n ammatillisen koulutuksen reformisanastossa on annettu tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvalla englanninkielinen vastine ”licence to award a qualification and to provide education”. Se on nyt merkitty OKSAssa epäsuositettavaksi, ja suositettavaksi termiksi on merkitty muoto ”authorisation to award a qualification and to provide VET”. Authorisation on OKM:n käyttämä termimuoto, ja lisäksi ammatillisen koulutuksen englannin työryhmä on halunnut käyttää ”education”in sijaan täsmällisempää termiä ”VET”.

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 15.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Tämä (authorisation to award a qualification and to provide VET) ei toimi – pitää olla monikossa kuten suomessakin.

47

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestäjä; tutkinnon järjestäjä

sv anordnare av fristående examen; examensarrangör

en organiser of competence-based qualification; organiser of competence test

määritelmä

[koulutuksen järjestäjä](#) tai muu säätiö tai yhteisö, joka on sopinut [tutkintotoimikunnan](#) kanssa [näyttötutkinnon](#) järjestämisestä

huomautus

Näyttötutkinnon järjestäjä tekee kunkin näyttötutkinnon järjestämisestä tutkintotoimikunnan kanssa [näyttötutkinnon järjestämissopimuksen](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c136

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

48

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestämissopimus

sv avtal om anordnande av fristående examen

en contract for arranging competence-based qualifications

määritelmä

[näyttötutkinnon järjestäjän](#) ja [tutkintotoimikunnan](#) välinen sopimus [näyttötutkinnon](#) järjestämisestä

huomautus

Näyttötutkinnon järjestämissopimus on oikeudellisesti sitova asiakirja.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c138

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

49

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma

sv plan för anordnande av fristående examen

en plan for arranging competence tests

määritelmä

[näyttötutkinnon järjestäjän](#) laatima suunnitelma solmimansa [näyttötutkinnon järjestämissopimuksen](#) piiriin kuuluvan [näyttötutkinnon](#) järjestämisestä

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c139

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

50

opetuksen järjestämismuoto <perusopetus>; **koulutuksen järjestämismuoto** <lukiokoulutus>

sv form i vilken utbildningen ordnas; form för ordnande av utbildning; utbildningsform

en form of education (3) <perusopetus>

määritelmä

tapa, jolla *opetus (1)*, *koulutus (1)* tai *koulutus (2)* on järjestetty

huomautus

Perusopetuksessa opetuksen järjestämismuodolla viitataan opetuksen (1) järjestämiseen *lähiopetuksena* tai *monimuoto-* tai *etäopetuksena* taikka sisäoppilaitosmuotoisesti. Monimuoto- ja etäopetus tulee kysymykseen muille kuin *oppivelvollisille* järjestettävässä opetuksessa (1).

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen järjestämismuodosta *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyin ehdoin. Lähiopetusta pidetään lähtökohtaisena järjestämismuotona. Opetusta (1) voidaan antaa *koulutuksen järjestäjän* päättämällä tavalla myös esimerkiksi etä- tai monimuoto-opetuksena.

Myös *ammattillisessa koulutuksessa* oli ennen vuonna 2018 voimaan tullutta lakia ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) käsite koulutuksen järjestämismuoto (engl. form of vocational education and training). Vuodesta 1998 vuoteen 2015 – eli ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) – koulutuksen järjestämismuodolla viitattiin koulutuksen järjestämiseen lähiopetuksena, etäopetuksena tai monimuoto-opetuksena, oppisopimuskoulutuksena tai muutoin käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvana opetuksena. 1.8.2015 voimaan tullessa laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998) järjestämismuodolla puolestaan viitattiin ainoastaan koulutuksen järjestämiseen oppilaitosmuotoisesti tai oppisopimusmuotoisesti (ks. *oppisopimuskoulutus*).

Käsitteen tunnus: c140

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

51

(vanhentunut)

ammattillisen koulutuksen järjestämistapa

sv sätter *n* på vilket yrkesutbildningen ordnas

en method of vocational education and training (2)

huomautus

Termillä ammatillisen koulutuksen järjestämistapa viitataan *koulutuksen (1)* tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen opetussuunnitelmaperusteisesti tai *näyttötutkintoon valmistavana koulutuksena*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantumisen myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c141

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

52

koulutusmuoto (1); koulumuoto

sv utbildningsform

en form of education (1)

huomautus

Opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukaan koulutusmuotoina (1) pidetään *esiopetusta*, *perusopetusta*, *lukiokoulutusta*, *ammattillista koulutusta*, *ammattillista aikuiskoulutusta*, *vapaata sivistystyötä* ja *taiteen perusopetusta*.

Termiä koulutusmuoto käytetään myös tilastoissa, jolloin sillä on eri merkitys; vrt.

koulutusmuoto (2).

Käsitteen tunnus: c869

53

<tilastointi>

koulutusmuoto (2)

sv utbildningsform

en form of education (2)

huomautus

Tilastokeskuksen luokittelun mukaan koulutusmuotoja (2) ovat *koulutuksen järjestämismuotojen* ja *ammattillisen koulutuksen järjestämistapojen* yhdistelmät eli 1) oppilaitosmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus, 2) oppilaitosmuotoinen *näyttötutkintoon valmistava koulutus*, 3) oppisopimusmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus ja 4) oppisopimusmuotoinen näyttötutkintoon valmistava koulutus.

Käsitteen tunnus: c142

54

omistajatyyppi

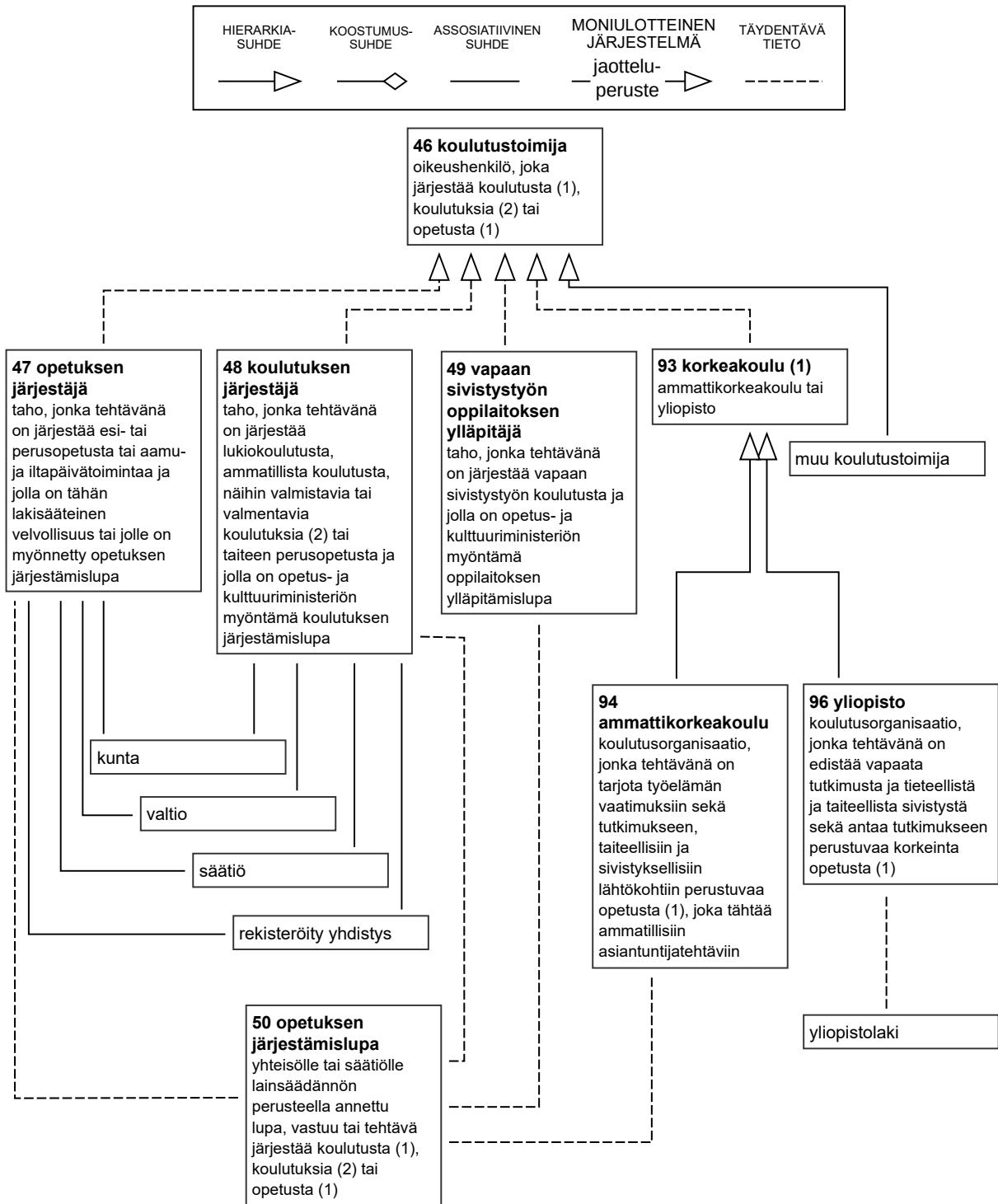
sv ägartyp

en type of ownership

huomautus

Termillä omistajatyyppi viitataan *koulutuksen järjestäjään* tai *oppilaitoksen* omistajaan (yksityinen, valtio, kunta, kuntayhtymä, Ahvenanmaan maakunta, muu). Tilastokeskus pitää yllä omistajatyypiluokitusta.

Käsitteen tunnus: c146

Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.

55

koulutusorganisaatio

sv utbildningsorganisation; utbildningsinstitution

en educational institution (1); educational establishment (1); educational institute (1)

not: < educational organisation

määritelmä

organisaatio tai hallinnollinen yksikkö, jossa annetaan *opetusta (1)* ja jolla on johtaja

huomautus

Esimerkkejä koulutusorganisaatioista ovat *peruskoulu (1)*, *lukio (1)*, *ammattillinen oppilaitos*, *ammattikorkeakoulu*, *yliopisto* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

Yksi *koulutuksen järjestäjä* voi organisoida toimintansa usean koulutusorganisaation kautta (esim. kunta usean peruskoulun (1) kautta).

educational institution; educational establishment: Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä koulutusorganisaatio ja oppilaitos, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen koulutusorganisaatio-käsitteestä että sen alakäsitteestä *oppilaitos*.

educational organisation: Termiä educational organisation ei tulisi käyttää käsitteen koulutusorganisaatio englanninkielisenä vastineena, koska englannissa termiä educational organisation käytetään monessa eri merkityksessä. Sillä voidaan viitata Suomen koulutusorganisaatiota vastaavaan käsitteeseen, mutta myös mm. koulutusjärjestelmän toimintaan ja opetus- ja koulutusalan hallintoon.

Käsitteen tunnus: c147

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot](#), [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan ja Opiskeluoikeyteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin vst>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: institutionia käytetään huomattavasti harvemmin kuin organisationia

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: organisation siis selvästi ensisijainen termi

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: institutionin kohtaloa jäätiin vielä miettimään, otetaanko mukaan toissijaisena synonyymina vai jätetäänkö kokonaan pois

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Nike selvittää vielä ja välittää tietoa Matsin kautta

OKSA-jaos 24.5.2019: Onko ok, että määritelmä on niin geneerinen, että kattaa esim. Jediakatemia? ☹ Pitäisikö tarkentaa, esim. "lakiin/määräykseen perustuva", "luvan saanut" tai "ilmoituksen tehnyt"?

OKSA-jaos 24.5.2019: Entä olisiko tarpeen tehdä rajaus, että opetuksen tai koulutuksen pitää olla organisaation ensisijainen tarkoitus (vs. yritys)? -> ei, tämä ei kuulosta oikealta rajaukselta

OKSA-jaos 24.5.2019: Eikö kuitenkin ole tarpeen, että sanastossa on määritelty (myös) geneerisempi koulutusorganisaatio-käsite eikä vain "luvan saanut koulutusorganisaatio" tms.?

OKSA-jaos 28.8.2020: Tehdään toisen laitoksen julkaisu nyky-määritelmää käyttäen; odotetaan mahd. keskustelua mm. TEMin hallinnonalan kanssa jatkuvan oppimisen sanastotyössä.

56

oppilaitos

sv läroanstalt; läroinrättning

en < educational institution (2); < education institution (2); < educational establishment (2); < educational institute (2); > school (1)

määritelmä

muu *koulutusorganisaatio* kuin *korkeakoulu* (1)

huomautus

Termiä oppilaitos käytetään myös termin koulutusorganisaatio synonyymina, mutta yleensä oppilaitoksina pidetään vain muita koulutusorganisaatioita kuin korkeakouluja (1).

Oppilaitoksia ovat esimerkiksi *peruskoulu* (1), *lukio* (1), *ammattillinen oppilaitos* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*.

educational institution; educational establishment: Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä oppilaitos ja koulutusorganisaatio, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen oppilaitos-käsitteestä että sitä laajemmasta käsitteestä koulutusorganisaatio.

school: Englanniksi on usein luontevaa käyttää oppilaitoksesta termiä school (1), kun kyse on esimerkiksi peruskoulusta (1), lukiosta (1) tai ammatillisesta oppilaitoksesta. Silloin puolestaan, kun kyse on oppilaitoksesta, joka tarjoaa vapaatavoitteista *opetusta* (1), jonka sisältöjä ei säännellä lainsäädännöllä (esim. *kansalaisopisto*), voi olla luontevampaa käyttää jotain muuta termiä kuin school (1).

Vrt. *päiväkoti*, jossa voidaan antaa *esiovetusta*, mutta jota ei kuitenkaan pidetä oppilaitoksena.

Käsitteen tunnus: c1071

Luokka: <esiovetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Koulutusorganisaatiot*

<kieliversiointiin esiovetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin vst>

<esiovetus ruotsi kesken> <esiovetus englantia kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kysymys muiden koulutusasteiden ruotsin kielityöryhmille (ja itselleenkin) marraskuu 2022: Sanaa anstalt vähän vierastetaan Ruotsissa ja se kuulostaa Suomessakin hiukan vanhahtavalta. Tulisiko käydä kaikki anstalt-sanan sisältävät sv-vastineet läpi?

57

koulutusorganisaation toimipiste

sv verksamhetsställe *n* (1); verksamhetsenhet; verksamhetspunkt; ~ campus <korkeakoulut>

en educational premises; ~ campus <korkeakoulut>

määritelmä

fyysinen paikka, jossa *koulutusorganisaation* tai jonkin sen osan toiminta tapahtuu

huomautus

Toimipiste on kokonaisuus, jossa toiminta tapahtuu samassa tai läheisissä katuosoitteissa ja jossa rakennusten etäisyys toisistaan on enintään satoja metrejä. Toimipisteellä ei tarkoiteta organisaatorakenteeseen perustuvaa toimintayksikköä vaan lähtökohtana on fyysinen kokonaisuus.

Koulutusorganisaation toimipisteessä tapahtuva toiminta voi olla esimerkiksi hallintoa tai *opetusta* (1) (vrt. aiempi käsite *opetuspiste*).

Käsitteen tunnus: c148

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

58

perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu

sv 1–6-skola

en primary school; elementary school /US/

määritelmä

peruskouluun (1) kuuluva *koulutusorganisaation toimipiste*, jossa annetaan *vuosiluokkien* 1–6 *opetusta* (1)

huomautus

Suomessa *perusopetuksen* vuosiluokilla 1–6 olevat *oppilaat* ovat pääsääntöisesti 7–12 vuoden ikäisiä.

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen (ruots. lågstadium) ja yläasteeseen siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tulleessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä *perusopetusta*, joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite ala-aste on näin ollen vanhentunut. Termi ala-aste esiintyy kuitenkin edelleen useiden *oppilaitosten* (perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä.

Termi alakoulu, jota eräissä vaiheissa käytettiin arkikielessä viitattaessa ala-asteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c144

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

59

perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu

sv 7–9-skola

en lower secondary school

not: middle school /US/; junior high school /US/

määritelmä

peruskouluun (1) kuuluva *koulutusorganisaation toimipiste*, jossa annetaan *vuosiluokkien 7–9 opetusta (1)*

huomautus

Suomessa *perusopetuksen* vuosiluokilla 7–9 olevat *oppilaat* ovat pääsääntöisesti 13–16 vuoden ikäisiä.

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen ja yläasteeseen (ruots. högstadium) siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tullessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä *perusopetusta*, joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite yläaste on näin ollen vanhentunut. Termi yläaste esiintyy kuitenkin edelleen useiden *oppilaitosten* (perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä.

Termi yläkoulu, jota eräissä vaiheissa käytettiin arkikielessä viitattaessa yläasteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*.

Käsitteen tunnus: c145

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste](#) ja [toimipaikka](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

60

(vanhentunut)

opetuspiste

sv undervisningsställe *n*

en teaching premises

määritelmä

koulutusorganisaation toimipiste, jossa järjestetään *opetusta (1)* tai *koulutuksen toteutuksia*

huomautus

Koulutusorganisaatiolla voi olla useita opetuspisteitä. Opetuspiste voi olla esimerkiksi sivukoulu tai yksikkö. Koulutusorganisaatio voi jakautua opetuspisteisiin myös *koulutusorganisaation opetuskielen* perusteella, jolloin saman organisaation suomen- ja ruotsinkielistä *koulutusta (1)* järjestävät osat muodostavat omat opetuspisteensä.

Käsite opetuspiste oli käytössä Kouluta-tietojärjestelmässä.

Käsitteen tunnus: c149

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

61

<opetus ja koulutus>

toimipaikka

sv verksamhetsställe *n* (2); kontor; avdelning <korkeakoulut>

en < unit (1); operational unit; place of activity <mm. tilastoissa, tietojärjestelmissä>

määritelmä

koulutusorganisaation toimipiste tai *toimipisteen* osa, jossa harjoitetaan pääasiassa yhdyntyyppistä toimintaa

huomautus

Vertaa Julkisen hallinnon suositus Toimipaikan ja toimipaikkaan liittyvien käsitteiden määritelmät (JHS 195), jossa käsite toimipaikka on määritelty hallinnonalojenvälisesti.

Opetushallinnon alalla esimerkki toimipaikasta on Ounasvaaran kampuksella (toimipiste) sijaitseva Ounaskirjasto.

Toimipaikan englanninkielisenä vastineena on juoksevassa tekstissä sujuvaa käyttää termiä unit tai operational unit. Termi place of activity on ilmauksena kömpelömpi, mutta sitä voidaan käyttää esimerkiksi esitettäessä rakenteista tietoa (kuten tilastoissa ja tietojärjestelmissä).

Varhaiskasvatuksessa käsitettä toimipaikka vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimipaikka*.

Käsitteen tunnus: c150

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

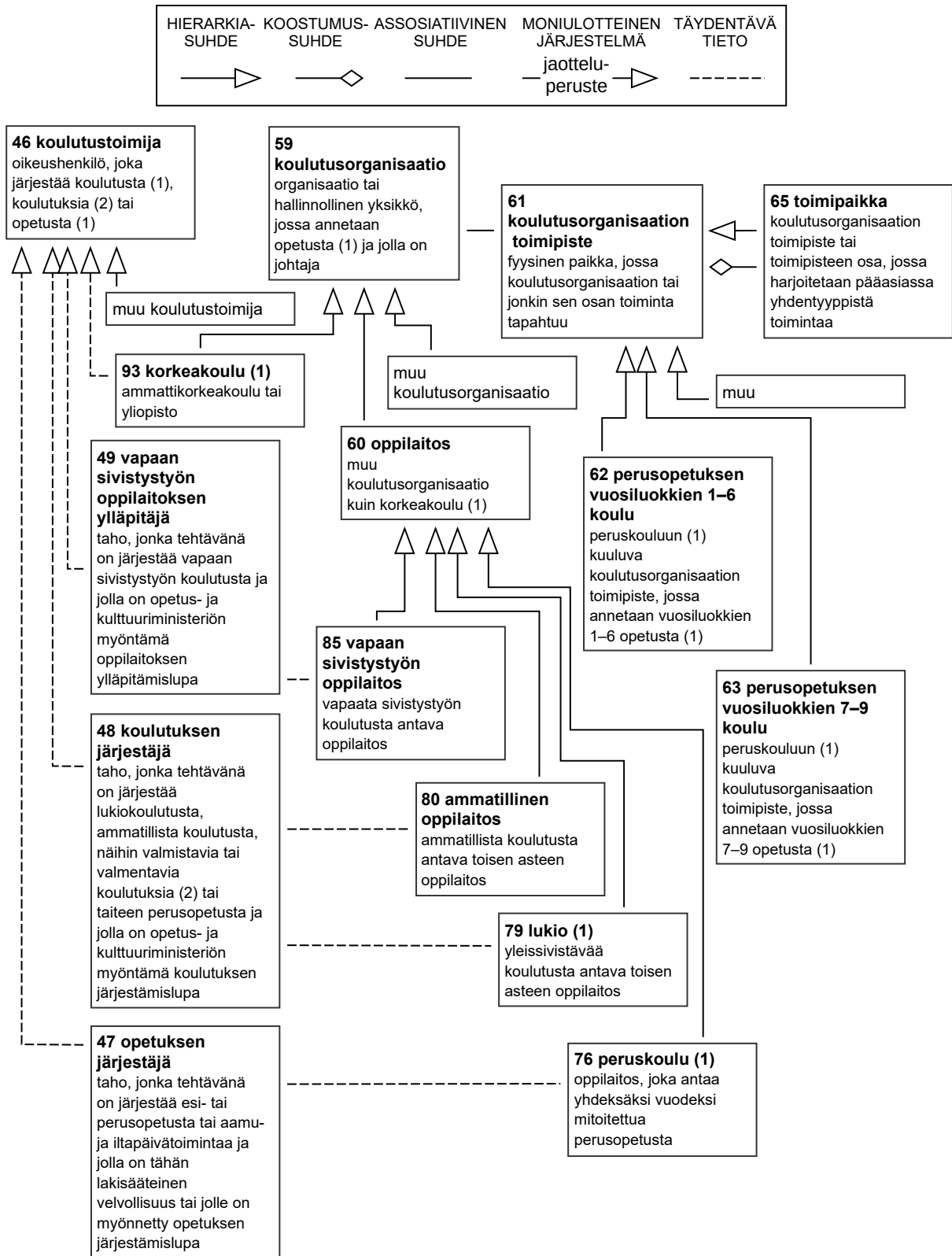
Käsitekaavio: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.

3.2.1 Koulutustoimijoihin liittyviä käsitteitä

62

erityinen koulutustehtävä

sv särskild utbildningsuppgift
en specific educational mission
not: special educational mission

määritelmä

koulutuksen tai opetuksen järjestämisluvassa määritelty tehtävä painottaa *kasvatus*, *opetus (1)* tai *koulutus (1)* tietyllä osa-alueella tai tietyyn *oppiaineeseen*

huomautus

Erityisiä koulutustehtäviä voi olla esimerkiksi *perusopetuksessa* ja *toisen asteen koulutuksessa*.

Esimerkkejä perusopetuksen erityisestä koulutustehtävästä ovat opettajankoulutukseen kuuluvaan *opetusharjoitteluun* ja *vieraskieliseen opetukseen* perustuvat erityiset koulutustehtävät.

Esimerkki *lukiokoulutuksen* erityisestä koulutustehtävästä on *lukiolle (1)* annettava lupa järjestää englanninkielistä IB-opetusta tai esimerkiksi urheilupainotteista opetusta (1).

Esimerkki *kansanopiston* erityisestä koulutustehtävästä on vaikeasti vammaisille tarkoitettu koulutus (1).

Käsitteen englanninkieliseksi vastineeksi suositetaan termiä specific educational mission.

Toisinaan nähtävää special-alkuista termimuotoa ei tule käyttää, sillä englannin sana special assosioituu helposti *oppimisen tukeen* liittyviin asioihin, eikä erityisessä koulutustehtävässä ole kyse tästä.

Käsitteen tunnus: c181

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

63

työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta

sv utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet
en development and service activities for working life

määritelmä

ammattillisen koulutuksen yhteydessä suoritettava toiminta, jossa tuotetaan osaamisen kehittämispalveluja pienyrityksille, muille yrityksille ja julkisyhteisöille

huomautus

Käsitteen tunnus: c183

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

64

(vanhentunut)

työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä

sv utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet

en

määritelmä

ammattillisen lisäkoulutuksen järjestäjälle annettu tehtävä *työelämän kehittämis- ja palvelutoiminnan* toteuttamiseksi

huomautus

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä myönnetään *koulutuksen järjestämisluvan* myöntämisen yhteydessä. Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hoitamiseen voidaan myöntää hanke- ja kehittämisavustusta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c182

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

65

(vanhentunut)

ammattiosaamisen näyttöjen toimielin

sv organ *n* som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov

en

määritelmä

koulutuksen järjestäjän asettama toimielin, jonka tehtävänä on *ammattiosaamisen näyttöjen* suunnittelu, toteuttaminen ja *seuranta*

huomautus

Toimielin mm. hyväksyy koulutuksen järjestäjän suunnitelmat ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja *arvioinnista (2)*, päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista ja valvoo näyttötoimintaa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c184

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

66

koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin

sv kollegialt organ *n* hos utbildningsanordnaren
en multi-member governing body of the education provider

määritelmä

koulutuksen järjestäjän asettama toimielin, joka päättää *opiskeluoikeuden peruuttamisesta* ja *palauttamisesta*, *määräaikaisesta erottamisesta*, *asuntolasta erottamisesta* sekä *opiskeluoikeuden* pidättämisestä

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin nimetään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Siinä tulee olla ainakin koulutuksen järjestäjän, *opiskelijahuollon*, *opettajien*, työelämän ja *opiskelijoiden* edustus.

Perusopetuksessa on säännös vastaavasta toimielimestä: perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjän* asianomainen monijäseninen toimielin päättää määräaikaisesta erottamisesta.

Termi koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin ei ole tässä määriteltyä käsitettä täsmällisesti kuvaava, mutta ilmausta käytetään lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), kun viitataan tähän käsitteeseen.

Käsitteen tunnus: c1228

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken>

<ammatillinen englanti kesken>

67

<ammatillinen koulutus>

koulutuksen järjestäjän toiminta-alue; toiminta-alue

sv utbildningsanordnarens verksamhetsområde *n*; verksamhetsområde *n*
en geographical area of operation of a vocational education and training provider

määritelmä

tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa määrätty maantieteellinen alue, jonka osaamistarpeisiin *ammatillisen koulutuksen järjestäjän* toiminta ensisijaisesti vastaa ja jolla koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää osaamistarpeen mukaisesti *ammatillisia tutkintoja* ja *ammatillista koulutusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1227

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020: Työryhmänne mukaan laissa 531/2017 toiminta-alue käännetään englanniksi ”geographical area of operation”. Kysymys: onko ”koulutuksen järjestäjän toiminta-alue” englanniksi ”geographical area of operation of a vocational education and training provider”?

68

laajennettu oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävä

sv utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning
en

määritelmä

koulutuksen järjestämislupaan sisältyvä tehtävä, jonka mukaan *koulutuksen järjestäjällä* on oikeus järjestää *koulutuksen hankinnan* kautta *oppisopimuskoulutuksena* myös muita kuin koulutuksen järjestäjän omassa järjestämisluvassa määrättyjä *tutkintoja* ja *koulutusta (1)*

huomautus

Mikäli koulutuksen järjestäjällä ei ole laajennettua oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävää, sillä on oikeus järjestää oppisopimuskoulutusta vain oman järjestämislupansa mukaisissa tutkinnoissa.

Ks. myös *koulutuksen hankinta*.

Käsitteen tunnus: c1692

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

69

koulutuksen hankinta

sv anskaffning av utbildning
en procurement of education

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* ei tuota kaikkea *koulutusta (1)*, *tutkinnon osia* tai tukitoimia itse, vaan hankkii osan niistä toiselta taholta

huomautus

Lukiolain 714/2018 mukaan *lukiokoulutuksen järjestäjä* voi täydentää itse järjestämäänsä koulutusta (1) hankkimalla *opetusta (1)* ja muita palveluja toiselta lukiokoulutuksen tai muun koulutuksen järjestäjältä, *korkeakoululta (1)*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä rekisteröidyltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta koulutuksen hankinta on ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 30 §) mukaista toimintaa. Ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* voi hankkia *koulutuksen järjestämisluvassa* määrättyjen *ammatillisten tutkintojen* osia, niihin valmistavaa *ammatillista tutkintokoulutusta*, järjestämisluvan mukaista muuta koulutusta (1) tai *oppisopimuskoulutusta*.

Lisäksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi *opiskelijan* yksilöllisten valintojen mahdollistamiseksi hankkia myös muita kuin *koulutuksen järjestämisluvan* mukaisia ammatillisten tutkintojen ja ammatillisen koulutuksen osia sekä *osaamisen hankkimisen* tukitoimia.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi hankkia koulutusta (1) toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä, muulta *koulutuksen järjestäjältä*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014) säädetään koulutuksen (1) hankkimisesta toiselta *korkeakoululta (1)*.

Vrt. *maksullinen palvelutoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1229

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.10.2022: Miten ajattelemme eron käsitteiden säädösperustainen koulutuksen hankkiminen ja koulutuksen hankinta välillä? Termien perusteella kuulostaisi, että koulutuksen hankinta olisi geneerisempi yläkäsite (sen ei tarvitsisi olla säädösperustaista) ja että säädösperustainen koulutuksen hankkiminen olisi sen alakäsite. Mutta koulutuksen hankinnan huomautukset kuulostavat nimenomaan säädösperustaiselta koulutuksen hankkimiselta. Tämä voi olla ihan ok:kin, mutta esim. ruotsin ja englannin vastinetyötä ajatellen olisi hyvä tietää, onko ajatuksemme tosiaan, että säädösperustainen koulutuksen hankkiminen on yhdentyyppistä koulutuksen hankkimista. Vai pitäisikö/voisiko nämä käsitteet esittää synonyymisina: koulutuksen hankinta = säädösperustainen koulutuksen hankkiminen?

70

<koulutus>

maksullinen palvelutoiminta

sv avgiftsbelagd serviceverksamhet

en fee-paying service

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen järjestäjä* perii järjestämistään palveluista maksuja ulkopuoliselta palveluiden hankkijalta

huomautus

Maksullinen palvelutoiminta voi olla muidenkin palveluiden kuin koulutuspalveluiden myymistä.

Ulkopuolinen palveluiden hankkija voi olla esimerkiksi toinen koulutuksen järjestäjä tai julkinen tai yksityinen yhteisö.

Koulutuksen järjestäjä voi esimerkiksi myydä toiselle koulutuksen järjestäjälle *koulutusta (1)*, *tutkintoja*, osia tutkinnosta tai (ammattillisessa koulutuksessa) *tutkinnon osia*.

Esimerkiksi *ammattillisen koulutuksen järjestäjä* voi myydä toiselle ammattillisen koulutuksen järjestäjälle *ammattillisia tutkintoja* ja *tutkinnon osia*, niihin valmistavaa ammattillista *tutkintokoulutusta* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*.

Korkeakoulujen (1) osalta esimerkki maksullisesta palvelutoiminnasta ovat lääketieteellisten tiedekuntien myymät kliiniset palvelut.

Maksullisessa palvelutoiminnassa palvelut on myytävä vähintään tuotantokustannukset kattavaan hintaan.

Vrt. *koulutuksen hankinta*.

Ks. myös *opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta*.

Ks. myös *kaupallinen koulutustoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1230

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 1.4.2022: onko tämä (ammattillisen ja lukion osalta) sama käsite kuin kaupallinen koulutustoiminta? Saako maksullisessa palvelutoiminnassa palveluja myydä alihintaan? Pystyykö maksulliseen palvelutoimintaan sisällyttämään julkista rahoitusta?

OKSA-jaos 1.4.2022 / Mikko:

Lukiolainsäädännössä tähän liittyvä lähikäsite on tilauskoulutus, josta säädetään lukiolain pykälässä 9 §. Tilauskoulutusta voi järjestää koulutuksen järjestäjä, jonka järjestämislupaan sisältyy lupa järjestää ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua International Baccalaureate -tutkintoon johtavaa koulutusta.

OKSA-sanastoluonnoksen maksullinen palvelutoiminta -käsitteen määritelmä näyttäisi kattavan mahdollisen lukiokoulutuksen järjestäjän maksullinen palvelutoiminnan.

Mahdollisesta lukiokoulutuksen järjestäjän myymästä maksullisesta palvelutoiminnasta ei säädetä lukiokoulutusta säätelevässä lainsäädännössä. Siitä säädetään Valtioneuvoston asetuksessa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 2009/1766 19 § Lukion opiskelijamäärän laskeminen <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20091766>

TÄYTTÖOHJE Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2020 (valtion koulujen ja yliopistojen harjoittelukoulujen sekä järjestämisluvun saaneiden yksityisten koulutuksen järjestäjien kustannus-, tulo- ja suorit tiedot lukiokoulutuksesta.) https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/k06_20.pdf

Maksullinen palvelutoiminta: Valtionosuuspohjaan ei ilmoiteta kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet koulutuksen järjestäjälle sen maksullisena palvelutoimintana järjestämistä palveluista. Maksullisessa palvelutoiminnassa koulutuksen järjestäjä perii järjestämistään koulutuksesta ja muista palveluista maksuja ulkopuoliselta palveluiden hankkijalta, kuten esim. toiselta koulutuksen järjestäjältä, julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä. Maksullista palvelutoimintaa ovat esim. koulutuksen järjestäjän myymät ruokailupalvelut ja henkilöstöruokailu sekä ensisijaisille koulutuksen järjestäjille myydyt koulutuspalvelut. Ensisijaisella koulutuksen järjestäjällä tarkoitetaan koulutuksen järjestäjää, jonka järjestämään koulutukseen opiskelija on otettu suorittamaan tutkintoa ja jolla on oikeus valtionosuuteen.

OKSA-jaos 7.10.2022: OKSA-jaoksessa käydyn keskustelun jälkeen Mikkoa jäi edelleen mietityttämään, onko käsitteiden kaupallinen koulutustoiminta ja maksullinen palvelutoiminta välinen suhde hahmotettu nyt OKSAssa oikein. Mikko, Ilmari + Sanna ja Tomi (cc Riina-terminologi) käyvät jatkokeskustelua jaoksen kokousten välillä. Mikäli ilmenee tarvetta muokata OKSAn käsitteiden nykyisiä tietoja, tämä tuodaan käsittelyyn OKSA-jaoksen kokoukseen.

Tiia Luoma, OPH, 6.10.2022: maksullinen palvelutoiminta koskee myös taiteen perusopetusta, koska samaa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia siellä sovelletaan, mutta noissa määritelmässä ja huomautuksissa ei tällä hetkellä ole taiteen perusopetusta (ja välihuomiona, että OPH:n tiedonkeruissa taiteen perusopetuksen lomakkeilta maksullinen palvelutoiminta on viime vuosina purettu ja logiikka yhtenäistetty kuntien palveluluokitusta vastaavaksi, mutta se on sitten taas oma tarinansa eikä poista maksullisen palvelutoiminnan konseptia taiteen perusopetuksessa).

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erityisesti koulutustoiminta-ryhmälle, 1.12.2022: Lisätty sopimamme huomautus, että maksullinen palvelutoiminta voi kattaa myös muita palveluita kuin koulutuspalveluita. Näyttävätkö käsitteen tiedot olevan muuten ok?

OKSA-jaos 9.12.2022 / Totti: Ovatko lääkiksen kliiniset palvelut tätä?

OKSA-jaos 9.12.2022: Totti tarkistaa, tarvitaanko käsitte kuvaukseen muokkauksia korkeakoulujen osalta. -- **Riina-terminologin kysymys 30.12.2022:** Ainakin määritelmään pitäisi varmaan lisätä "koulutuksen järjestäjän" lisäksi "korkeakoulu". Tarvitaanko muita muutoksia?

71

opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta

sv service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen

en service and production supporting tuition; service and production supporting instruction

määritelmä

koulutukseen (2) sisältyvä toiminta, jonka tavoitteena on tarjota *opiskelijalle* työelämän toimintaympäristöjä mahdollisimman hyvin vastaava *oppimisympäristö*

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee liittyä *koulutuksen järjestäjän koulutuksen järjestämisluvan* mukaiseen koulutustehtävään.

Opetusta tukevaa palvelu- ja tuotantotoimintaa voi olla esimerkiksi *oppilaitoksen* ravintolassa, kahvilassa, kampaamossa, rakennustyömaalla, autokorjaamossa, osuuskunnassa tai erilaisissa opiskelijoiden perustamissa harjoitusyrityksissä.

Opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee olla voittoa tavoittelematonta toimintaa.

Myös *lukiokoulutuksessa* voi olla palvelu- ja tuotantotoimintaa, mutta toiminnasta ei ole mainintaa lukiokoulutuksen säädöksissä eikä *opetussuunnitelman perusteissa*.

Ks. myös *maksullinen palvelutoiminta*.

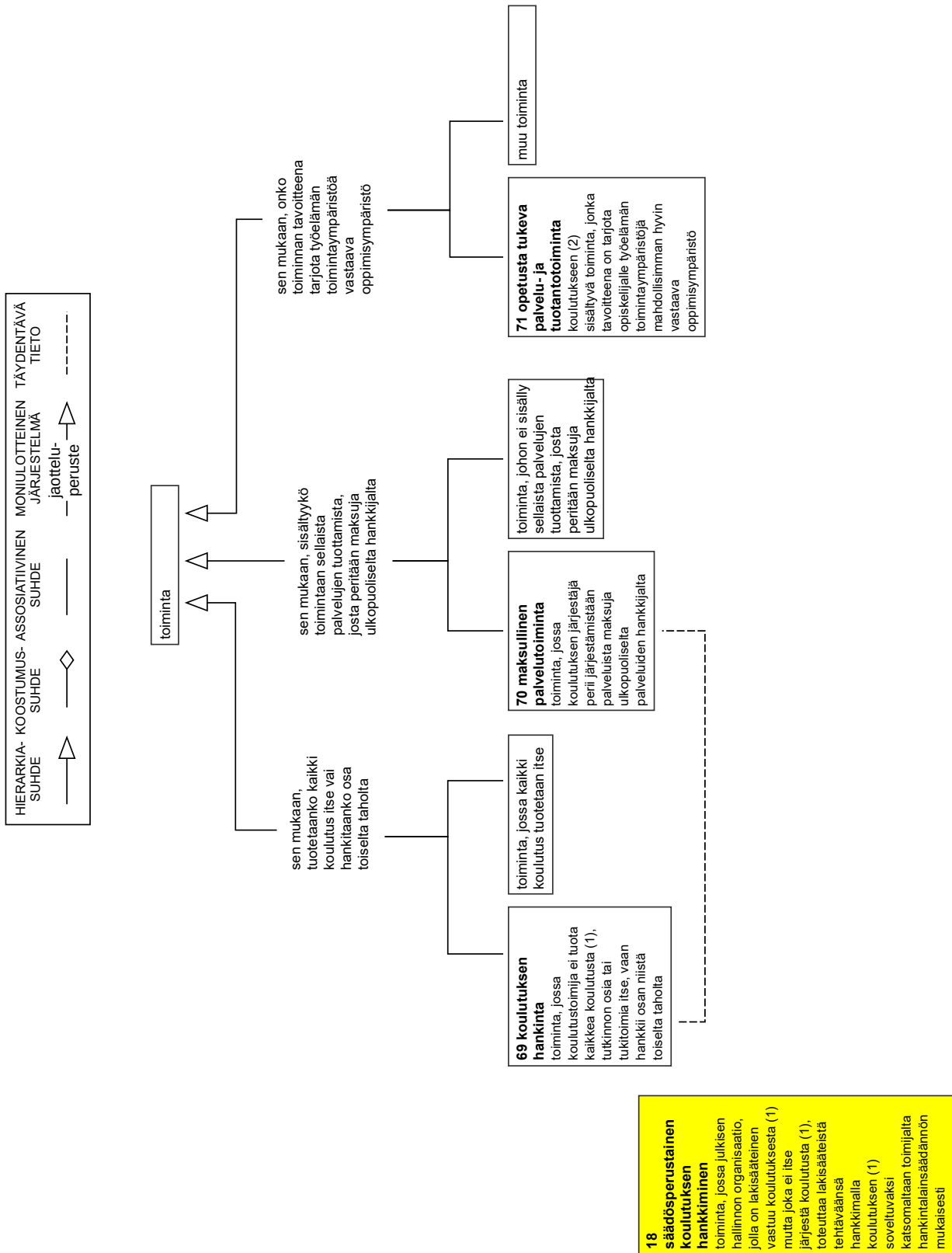
Käsitteen tunnus: c1231

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: *Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Käsitekaavio 9. Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.10.2022: Viime kokouksessa toivottiin (ainakin Tomi), että terminologi hahmottelisi käsitekaaviota, joka kuvastaisi käsitteiden maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta yhteyksiä ja eroja. Kommentoitteko tätä kaavioluonnosta, näyttääkö se hyödylliseltä sanastossa? Pidetäänkö tämä, ja jos pidetään, miten tulee muokata?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.10.2022: Jollen ymmärrä väärin, maksullinen

palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta eivät sulje toisiaan pois, vaan sama toiminta (vaikkapa kahvilan pitäminen) voi olla yhdestä näkökulmasta tarkasteltuna maksullista palvelutoimintaa ja toisesta näkökulmasta tarkasteltuna opetusta tukevaa palvelu- ja tuotantotoimintaa? Onkohan näin? Tarvitsisiko tämä kirjata myös esim. maksullisen palvelutoiminnan huomautukseen?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 21.11.2022: Opetusta tukevasta palvelu- ja tuotantotoiminnasta on sanottu, että sen tulee olla voittoa tavoittelematonta toimintaa. Onko niin, että esim. ravintola- tai kahvilapalveluiden myynti saa tuottaa voittoa, jos kyse ei ole opetusta tukevasta palvelu- ja tuotantotoiminnasta?

3.3 Koulutusorganisaatiot

72

peruskoulu (1); koulu

sv grundskola (1)

en comprehensive school

määritelmä

oppilaitos, joka antaa yhdeksäksi vuodeksi mitoitettua *perusopetusta*

huomautus

Suomessa peruskoulujen (1) ylläpitäjiä ovat kunnat, kuntayhtymät, valtio ja yksityiset tahot.

Yhdeksänvuotisen perusopetuksen lisäksi peruskouluissa (1) voidaan antaa *esiopetusta* ja maahanmuuttajien *perusopetukseen* valmistavaa *opetusta* (1).

Perusopetusta antavista oppilaitoksista käytetään usein myös lyhyempää termiä koulu.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*, *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c156

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot ja Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

73

74

toisen asteen oppilaitos

sv läroanstalt på andra stadiet

en upper secondary school (1); secondary education institution

rather than: secondary education establishment

not: secondary educational establishment

määritelmä

toisen asteen koulutusta antava *oppilaitos*

huomautus

Käsitteen tunnus: c157

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018: Ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmältä kannattaa varmistaa, että ”school” on ok myös ammatillisille oppilaitoksille.

75

lukio (1)

sv gymnasium *n*

en general upper secondary school

rather than: upper secondary school (2) <epävirallinen lyhyempi muoto>

not: upper secondary general school <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>; < high school /US, GB/; ~ senior high school /US/; ~ sixth form /GB/

määritelmä

yleissivistävää koulutusta antava *toisen asteen oppilaitos*

huomautus

Lukio (1) antaa yleissivistävää *opetusta (1)* noin 16–19-vuotiaille *opiskelijoille* ja aikuisopiskelijoille.

Lukio (1) voi *lukiokoulutuksen* lisäksi antaa *tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta*.

upper secondary general school: Lukio (1)-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary school vs. upper secondary general school. Myös *lukiokoulutus*-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden käsitteiden englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary school ja general upper secondary education.

high school: Termiä high school näkee toisinaan käytettävän Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Tätä ei kuitenkaan suositella: sekä Yhdysvalloissa että nyttemmin myös Isossa-Britanniassa on käsite high school, eikä kummankaan maan käsite vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä. High schooliin ei esimerkiksi välttämättä ole osaamiseen liittyviä *pääsyvaatimuksia*, toisin kuin Suomen lukioon (1). Myös ikävuodet, joina high schoolia käydään, poikkeavat lukiosta (1).

high school /US/: Yhdysvalloissa high school on yleensä nelivuotinen ja käsittää 12-vuotisen oppivelvollisuuden *vuosiluokat* 9–12, joten Yhdysvaltojen high schoolin *opetukseen (1)* osallistuu myös Suomen *perusopetuksen* yhdeksännen *vuosiluokan* ikäluokka.

high school /GB/: Myös Ison-Britannian high school -käsite on Suomen lukio (1) -käsitettä laajempi: Isossa-Britanniassa high schoolin *opetukseen (1)* osallistutaan noin ikävuosina 11–18, eli high school kattaa Suomen lukiokoulutuksen lisäksi suunnilleen perusopetuksen vuosiluokat 7–9.

senior high school: Myöskään termiä senior high school ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Käsite senior high school on Suomen lukion (1) lähikäsite; senior high schoolissa opiskelijat ovat yleensä noin 15–18-vuotiaita.

sixth form: Ison-Britannian käsite sixth form osin vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä (on *toisen asteen koulutusta*, joka antaa valmiudet *korkeakouluun (1)* pyrkimiseen), mutta osin poikkeaa siitä (esimerkiksi opetussisältöjen ja keston puolesta: sixth form on kaksivuotinen). Termiä sixth form ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena.

Käsitteen tunnus: c158

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Koulutusorganisaatiot*
<kieliversiointiin lukiokoulutus>

76

ammattillinen oppilaitos

sv yrkesläroanstalt

en vocational institution; vocational school

määritelmä

ammattillista koulutusta antava *toisen asteen oppilaitos*

huomautus

Käsitteen tunnus: c159

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 6.7.2018: Muualla maailmassa ”vocational school” saattaa viitata toisen asteen koulutusta alemman tason oppilaitokseen. Tarkistettava ammatillisen koulutuksen asiantuntijoilta.

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 9.7.2018: Onko vocational school sopiva vastine Suomen ammatillinen oppilaitos -käsitteelle? Vai onko vocational school esim. toisen asteen koulutusta alemmantasoinen oppilaitos?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesläroanstalt)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational institution)

Ammattillisen ruotsin kielityöryhmä / Seija 25.11.2022: Onko puhekielisiä termejä listattu (ei kai)? Tämä nousi esille ammatillisen oppilaitoksen kohdalla, jota kaikki puhekielessä kutsuvat edelleen yrkeskola ja kai suomeksikin ammattikoulu. -- **Riina-terminologi:** Pyydän OKSA-jaokselta / ammatillisen edustajilta kommentin tuohon ammattikoulu-termiin ja yrkeskola-termiin.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.11.2022: Ammatillisen ruotsin kielityöryhmä totesi, että puhekielessä ruotsiksi puhutaan edelleen yrkeskola. Ja sama tilannehan lienee suomessa, eli puhekielessä käytetään termiä ammattikoulu. Olisiko nähdäkseen syytä ottaa nämä puhekielen termit mukaan synonyymeiksi merkinnällä <puhekielessä>? (OKSAssa on muutama muukin termi merkinnällä <yleis- ja puhekielessä>, siis versus jokin säädöksissä tai opetussuunnitelman perusteissa käytetty ilmaus.) Tai jos halutaan antaa terminkäyttösuositus, niin ammattikoulu voitaisiin merkitä epäsuositettavaksi ja/tai vanhentuneeksi; samoin ehkä yrkeskola.

77

ammattillinen erityisoppilaitos

sv specialyrkesläroanstalt

en vocational special education institution

määritelmä

ammattillinen oppilaitos, jonka *koulutus (1)* on tarkoitettu *oppijoille*, joilla on todettu tarve saada opinnoissaan ja jatkosijoittumisessaan erityistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea ja joiden *opetus (1)* annetaan erityisopetuksena

huomautus

Syynä ammatillisen erityisoppilaitoksen oppijan *erityisen tuen (2)* tarpeeseen voi olla esimerkiksi oppimisvaikeudet, vamma tai sairaus.

Ammattillisessa koulutuksessa erityisopetus sisältää *opiskelijan* henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä *erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä*.

Käsitteen tunnus: c160

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (specialyrkesläroanstalt)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational special education institution)

78

Eurooppa-koulu

sv Europaskola

en European School

not: European Schooling

määritelmä

Euroopan unionin valtioiden hallitusten yhteisesti hallinnoimaan kouluverkostoon kuuluva *oppilaitos*, joka tarjoaa *esi-* ja *perusopetusta* sekä *yleissivistävää toisen asteen koulutusta* ensi sijassa Euroopan unioniin kuuluvien organisaatioiden *henkilöstön* lapsille

huomautus

Eurooppa-koulujen antama *opetus (1)* noudattaa niiden omaa opetussuunnitelmaa (vrt. *opetussuunnitelma (1)*).

Käsitteen tunnus: c436

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

79

vieraskielinen oppilaitos

sv läroanstalt med undervisning på främmande språk

en foreign language educational institution

määritelmä

oppilaitos, jonka *koulutusorganisaation opetuskieli* on muu kuin maan kansalliskieli

huomautus

Käsitteen tunnus: c168

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

80

kaksikielinen oppilaitos

sv tvåspråkig läroanstalt

en bilingual educational institution

määritelmä

oppilaitos, jossa lainsäädännön tai viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti käytetään kahta *koulutusorganisaation opetuskieltä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c169

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

81

vapaan sivistystyön oppilaitos

sv läroanstalt för fritt bildningsarbete

en liberal adult education institution

määritelmä

vapaan sivistystyön koulutusta antava *oppilaitos*

huomautus

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat *kansanopistot*, *kesäyliopistot*, *kansalaisopistot*, *opintokeskukset* ja *liikunnan koulutuskeskukset*.

Käsitteen tunnus: c170

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

82

kansanopisto

sv folkhögskola
en folk high school

määritelmä

vapaan sivistystyön oppilaitos, joka toimii sisäoppilaitosmuotoisesti ja antaa kokopäiväistä *opetusta (1)*

huomautus

Kansanopisto tarjoaa *lukukauden* tai *lukuvuoden* kestäväää opetusta (1) sekä lyhyempiä *kursseja (2)*. Kansanopisto tarjoaa opetusta (1) sekä nuorille että aikuisille. Kukin kansanopisto voi painottaa arvo- tai aatetaustaansa ja kasvatustavoitteitaan. Eräissä kansanopistoissa annetaan myös mm. *perusopetusta*, *lukiokoulutusta* ja *ammattillista koulutusta* viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c171

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (folkhögskola)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (folk high school)

83

kesäyliopisto

sv sommaruniversitet *n*
en summer university

määritelmä

vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tarjonnassa painotetaan *avointa korkeakouluopetusta* ja alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaamista ja otetaan huomioon myös alueen korkeakoulutettu väestö

huomautus

Avoimen yliopisto-opetuksen tarjoaminen perustuu aina sopimukseen jonkin *yliopiston* kanssa.

Ks. myös *koulutustarjonta*, *opetustarjonta*.

Käsitteen tunnus: c172

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

84

kansalaisopisto; työväenopisto

sv medborgarinstitut *n*
en adult education centre

määritelmä

vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tarjonnassa painotetaan paikallisia ja alueellisia sivistystarpeita ja joka antaa pääasiassa ilta-aikaan sijoittuvaa *opetusta (1)* ja tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle *oppimiselle* ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi

huomautus

Eräiden kansalaisopistojen nimessä esiintyy sana työväenopisto. Lainsäädännön näkökulmasta kansalaisopistoilla ja työväenopistoilla ei kuitenkaan ole eroa.

Ks. myös *koulutustarjonta*, *opetustarjonta*.

Käsitteen tunnus: c173

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (medborgarinstitut)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (adult education centre)

85

opintokeskus

sv studiecentral
en study centre

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää opintoja itse sekä yhdessä kansalais- ja kulttuurijärjestöjen kanssa [elinikäisen oppimisen](#), hyvinvoinnin ja aktiivisen kansalaisuuden sekä demokratian ja kansalaisyhteiskunnan toiminnan edistämiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c174

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (studiecentral)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (study centre)

86

liikunnan koulutuskeskus

sv idrottsutbildningscenter
en sports institute

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää liikuntaharrastusta, hyvinvointia ja terveyttä edistävää [koulutusta \(1\)](#) koko väestölle sekä liikunnan järjestö- ja seuratoimintaa palvelevaa koulutusta (1) ja valmennustoimintaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1076

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen englanti kesken> <ammatillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (idrottsutbildningscenter)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (sports institute)

87

ammatillinen erikoisoppilaitos

sv särskild yrkesläroanstalt
en specialised vocational institution

määritelmä

teollisuuden tai palvelualan yrityksen [oppilaitos](#), joka tarjoaa yrityksen omiin tarpeisiin pohjautuvaa [koulutusta \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c175

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

88

erityiskoulu

sv specialskola
en special school; special needs school

määritelmä

[oppilaitos](#), jonka [opetus \(1\)](#) on tarkoitettu vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästymisen tai muun vastaavan syyn vuoksi [erityistä tukea \(1\)](#) tarvitsevalle [oppijalle](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c176

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

89

korkeakoulu (1)

sv högskola (1)

en higher education institution

määritelmä

[ammattikorkeakoulu](#) tai [yliopisto](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c161

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#), [Koulutustoimijat](#), [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot](#), [Opetussuunnitelma](#) ja [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

90

ammattikorkeakoulu

sv yrkeshögskola

en university of applied sciences; UAS

not: polytechnic (obsolete)

määritelmä

[koulutusorganisaatio](#), jonka tehtävänä on tarjota työelämän vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa [opetusta \(1\)](#), joka tähtää ammatillisiin asiantuntijatehtäviin

huomautus

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on harjoittaa työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa.

Suomen [koulutusjärjestelmän](#) ammattikorkeakouluja ovat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvat ammattikorkeakoulut, joilla on valtioneuvoston myöntämä toimilupa, ja sisäministeriön alaisuudessa toimiva Poliisiammattikorkeakoulu. Ahvenanmaalla toimii ammattikorkeakoulu Högskolan på Åland.

[Ammattikorkeakoulujen toimiluvat](#) myöntää valtioneuvosto.

Käsitteen tunnus: c163

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Palaute OKSAsta Kelan sanaston opiskeluterveydenhuollon asiantuntijoilta 5.11.2020: "Kysymys ammattikorkeakoulun huomautuksesta: Pitäisikö myös Maanpuolustuskorkeakoulu mainita yhtenä Suomen ammattikorkeakouluna? Se ei kai ole OKM:n alainen. MPKK mainitaan Kelan sanastossa."

91

amatillinen opettajakorkeakoulu

sv yrkespedagogisk lärarhögskola

en tertiary-level institution for occupational teacher training

not: vocational teacher training institution

määritelmä

[ammattikorkeakoulun](#) yksikkö, joka tarjoaa opettajankoulutusta [amatillisten oppilaitosten](#) ja ammattikorkeakoulujen [opettajille](#) ja opettajiksi aikoville

huomautus

Englannin termi "vocational teacher training institution" amatillisen opettajakorkeakoulun vastineena on virheellinen, sillä se viittaa [toisen asteen oppilaitokseen](#).

Käsitteen tunnus: c164

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

92

yliopisto

sv universitet *n*

en university; ~ college /US/

määritelmä

koulutusorganisaatio, jonka tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta ja tieteellistä ja taiteellista sivistystä sekä antaa tutkimukseen perustuvaa korkeinta *opetusta (1)*

huomautus

Suomen korkeakoulutusjärjestelmän yliopistoja ovat yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä luetellut yliopistot ja puolustusministeriön hallinnonalaan kuuluva Maanpuolustuskorkeakoulu. Esimerkiksi Suomessa toimiva Estonian Business School ei ole yliopistolain tarkoittama yliopisto.

Yhdysvalloissa Suomen yliopisto-käsitettä vastaa käsite university ja osin myös käsite college. Collegessa suoritetaan ainoastaan *tutkintoja*, jotka vastaavat Suomen *alempaa korkeakoulututkintoa* (Bachelor's degree). Universityssä puolestaan suoritetaan sekä *tutkintoja*, jotka vastaavat Suomen *ylempiä korkeakoulututkintoja* (Bachelor's degree) että *tutkintoja*, jotka vastaavat Suomen *ylempiä korkeakoulututkintoja* (Master's degree).

Käsitteen tunnus: c162

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

93

tiedekunta; korkeakoulu (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu>; akatemia

<Taideyliopisto>

sv fakultet; högskola (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu>; akademi <Taideyliopisto>

en faculty (1) /GB/; school (2) /US/; academy <Taideyliopisto>

määritelmä

huomautus

Yliopistolain (558/2009, 27 §) mukaan *yliopisto* voi tutkimuksen ja *opetuksen (1)* järjestämistä varten jakaantua tiedekuntiin tai niihin rinnastettaviin yksiköihin sen mukaan kuin yliopiston johtosäännössä määrätään.

Eräissä yliopistoissa edelläkuvatus kaltaisista yksiköistä käytetään termiä korkeakoulu; esimerkiksi Aalto-yliopiston muodostaa kuusi korkeakouluksi nimettyä yksikköä (Insinööritieteiden korkeakoulu, Kauppakorkeakoulu, Kemian tekniikan korkeakoulu, Perustieteiden korkeakoulu, Sähkötekniikan korkeakoulu ja Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu), ja yksi Turun yliopiston tiedekunnista on nimeltään kauppakorkeakoulu.

Taideyliopisto puolestaan koostuu kolmesta akatemiaksi kutsutusta yksiköstä: Sibelius-Akatemia, Teatterikorkeakoulu ja Kuvataideakatemia.

Tiedekunta-käsitteen määrittelemisen yleispätevästi on vaikeaa.

Tiedekunta-käsitteen englanninkielisenä vastineena käytetään termiä faculty, joka kuitenkin amerikanenglannissa viittaa *henkilöstöön*. Eri yliopistojen tiedekunta-termin englanninkieliset vastineet vaihtelevat; käytäntö on tarkistettava kustakin yliopistosta. Esimerkiksi Aalto-yliopiston tiedekunnista (korkeakouluista) käytetään termiä school.

Käsitteen tunnus: c151

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

94

yliopistokeskus

sv universitetscenter

en university consortium

määritelmä

yksikkö, joka kokoaa kahden tai useamman alueellaan olevan *yliopiston* toiminnan niin, että yksikön osat toimivat alueen näkökulmasta yhtenäisenä kokonaisuutena

huomautus

Käsitteen tunnus: c177

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

95

avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos

sv samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen universitetsundervisning

en partner institution for open university instruction

määritelmä

koulutusorganisaatio, joka on tehnyt *yliopiston* kanssa sopimuksen *avoimen yliopisto-opetuksen* järjestämisestä

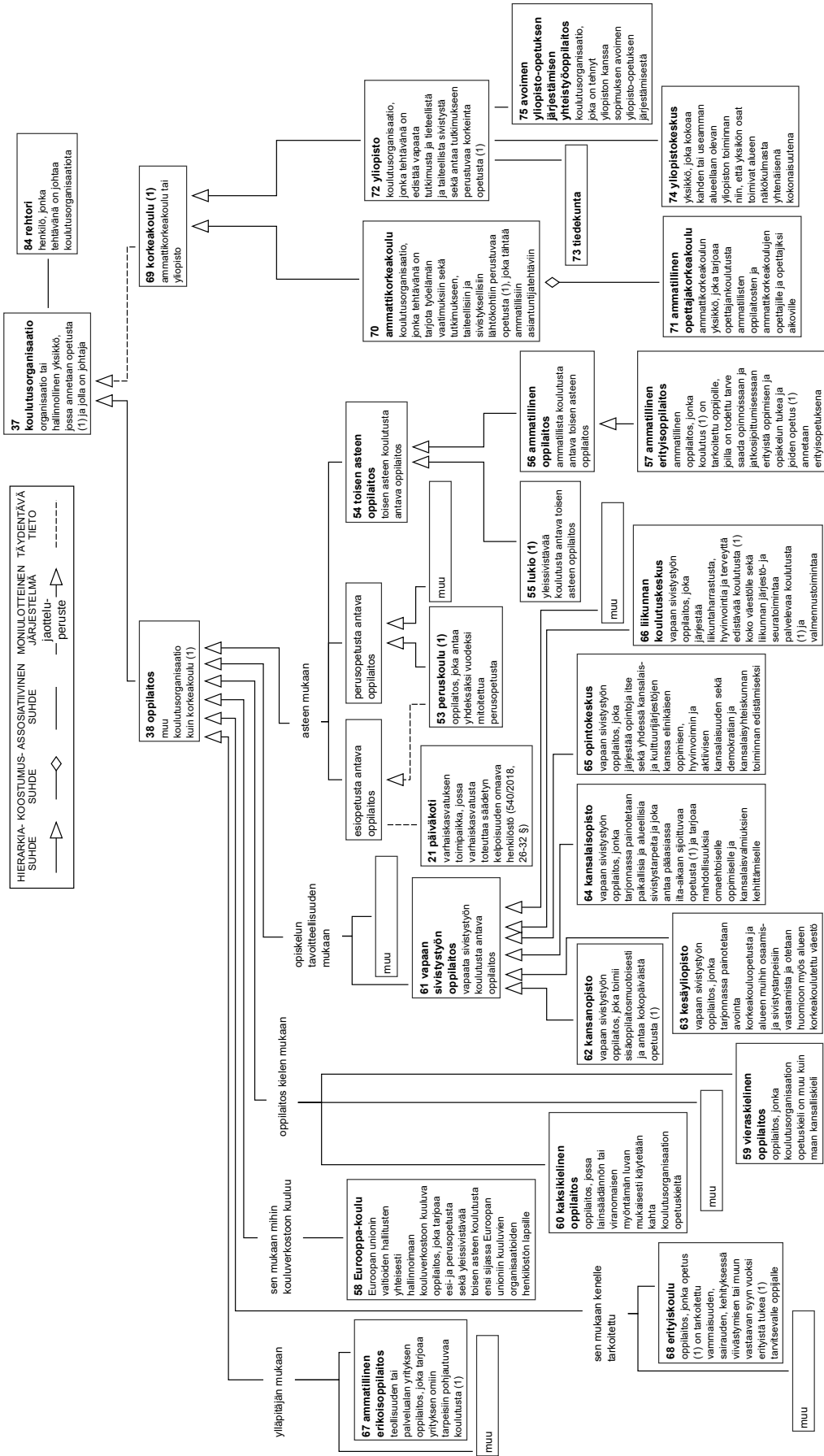
huomautus

Käsitteen tunnus: c178

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

hyväksytty

Käsitekaavio 10. Koulutusorganisaatiot.

3.4 Koulutuksen toimielimiä

96

(vanhentunut)

<ammatillinen koulutus>

koulutustoimikunta

sv utbildningskommission

en national education and training committee

määritelmä

ammatillisesti suuntautuneen [koulutuksen \(1\)](#) asiantuntijaelin, jollaisen opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa kullekin alalle seuraamaan, arvioimaan ja ennakoimaan [koulutuksen \(1\)](#) ja työelämässä tarvittavan osaamisen kehitystä

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [työelämätoimikunta](#).

Käsitteen tunnus: c179

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

97

(vanhentunut)

tutkintotoimikunta

sv examenskommission

en qualification committee

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva luottamuselin, jonka tehtävänä on omalla alallaan johtaa [näyttötutkintojen](#) järjestämistä ja antaa niihin liittyvät [tutkintotodistukset](#)

huomautus

Tutkintotoimikunnassa ovat edustettuina työnantajat, työntekijät, [opettajat](#) ja itsenäiset ammatinharjoittajat.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c180

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

98

työelämätoimikunta

sv arbetslivskommission

en business and industry committee

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva valtakunnallinen alakohtainen toimielin, joka osallistuu [näyttöjen](#) toteutuksen ja [osaamisen arvioinnin \(2\)](#) laadun varmistamiseen, [ammatillisen koulutuksen](#) [tutkintorakenteen](#) sekä [ammatillisten tutkintojen](#) ja [tutkintojen perusteiden](#) kehittämiseen ja käsittelee [ammatillisen tutkintokoulutuksen opiskelijan osaamisen arviointia \(2\)](#) koskevat oikaisupyynnöt

huomautus

Työelämätoimikunnat ovat Opetushallituksen asettamia ja toimivat Opetushallituksen yhteydessä, mutta ovat riippumattomia toimielimiä.

Käsitteen tunnus: c1234

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (arbetslivskommission)

99

oppisopimustoimija

sv aktör inom läroavtalsutbildning
en

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava taho, joka hoitaa koulutuksen järjestäjän *oppisopimuskoulutukseen* liittyviä viranomaistehtäviä

huomautus

Oppisopimustoimijan tehtävänä on järjestää *oppisopimukseen* liittyvät sopimusasiat, maksaa työnantajalle *koulutuskorvausta*, hankkia tietopuolista *koulutusta (1)* sekä tapauskohtaisesti maksaa *opiskelijalle* taloudellisia etuuksia.

Laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän omaavan koulutuksen järjestäjän oppisopimustoimija voi ostaa koulutusta (1) ja *arviointeja (2)* toiselta *koulutuksen järjestämisluvan* omaavalta koulutuksen järjestäjältä, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä.

Käsitteen tunnus: c1693

Luokka: <amatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen englanti kesken>

3.5 Henkilöstö

Sanastojaoston kokous 26.2.2016: Sovittiin, että Henkilöstö-lukuun sisällytetään myös varhaiskasvatuksen henkilöstö (varhaiskasvatuksen käsitteistöä aletaan työstää keväällä 2016). Lukuun ei mahdollisesti tule lainkaan alalukuja (jos jaottelu varhaiskasvatuksen ja muun opeituksen ja koulutuksen henkilöstöön on vaikea toteuttaa), mutta kylläkin useita käsittekaavioita (ainakin opettaja-kaavio ja varhaiskasvatuksen henkilöstö -kaavio).

100

henkilöstö

sv personal; anställda *pl*
en staff; personnel

määritelmä

organisaation palveluksessa olevat henkilöt

huomautus

Koulutusorganisaatioiden henkilöstössä on erotettavissa *opetushenkilöstö* ja muu henkilöstö lukuun ottamatta *korkeakouluja (1)*, joiden henkilöstössä voidaan erottaa *opetus- ja tutkimushenkilöstö* ja muu henkilöstö.

Varhaiskasvatuksessa henkilöstössä on erotettavissa *varhaiskasvatushenkilöstö* ja muu henkilöstö.

Käsitteen tunnus: c185

Käsittekaavio: *Koulutuksen henkilöstö*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<vaka2021>

101

varhaiskasvatushenkilöstö

ei: varhaiskasvattajat *pl*

sv personal inom småbarnspedagogik; anställda inom småbarnspedagogik

en early childhood education and care staff; ECEC staff; early childhood education and care personnel; ECEC personnel

määritelmä

henkilöstö, joka toimii *varhaiskasvatuksessa*

huomautus

Varhaiskasvatushenkilöstö koostuu varhaiskasvatuksen johto-, kehittämis-, kasvatusta-, opetus-, ja hoito- ja avustajatehtävissä olevista henkilöistä. Siihen ei lasketa esimerkiksi toimisto- tai keittiö- ja siivoushenkilökuntaa.

varhaiskasvattaja; varhaiskasvattajat: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan varhaiskasvatuksen henkilöstön jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Sanan epätarkkuuden vuoksi sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatushenkilöstöön. Sitä ei tule käyttää myöskään viitattaessa *varhaiskasvatuksen työntekijään*, kuten *varhaiskasvatuksen opettajaan*, *varhaiskasvatuksen sosionomiin* tai *varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan*.

Päiväkodin henkilöstön mitoituksessa otetaan huomioon *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö*.

Käsitteen tunnus: c1558

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

102

kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö; kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö; henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö

ei: kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö

sv personal i fostrings-, undervisnings- och vårduppgifter

en staff members taken into account in the staff-child ratio

määritelmä

se osa *varhaiskasvatushenkilöstöstä*, joka otetaan huomioon *päiväkodin* henkilöstön mitoituksessa

huomautus

Päiväkodin henkilöstön mitoituksessa henkilöstöstä otetaan huomioon *varhaiskasvatuksen opettajat*, *varhaiskasvatuksen erityisopettajat*, *sosionomit* ja *lastenhoitajat* sekä *päiväkodin johtaja*, jos hän toimii *varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä*.

Perhepäivähoitajat eivät ole osa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivaa henkilöstöä.

Perhepäiväkodissa tulee olla *varhaiskasvatuksessa* olevien *lasten* määrään suhteutettuna varhaiskasvatukselle säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi riittävä määrä henkilöitä.

Perhepäiväkodissa samanaikaisesti varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärästä on säädetty valtioneuvoston asetuksessa varhaiskasvatuksesta (753/2018).

Käsitteen tunnus: c1842

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Uusi käsite!

103

varhaiskasvatuksen työntekijä

sv arbetstagare inom småbarnspedagogik; anställd inom småbarnspedagogik
en ECEC staff member; ECEC employee

määritelmä

henkilö, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) osana [varhaiskasvatushenkilöstöä](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1843

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Uusi käsite!

Terminologin kommentti varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 8.3.2022: Pitäisikö tälle(kin) ottaa hylättäväksi synonyymiksi varhaiskasvattaja? Vrt. varhaiskasvatushenkilöstö.

104

opetushenkilöstö

sv undervisningspersonal
en teaching staff; training staff

määritelmä

[henkilöstö](#), jonka tehtävänä on opettaa

huomautus

Ks. [opettaminen](#).

Käsitteen tunnus: c186

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

105

opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal
en teaching and research staff; academic staff; faculty (2) /US/

määritelmä

[henkilöstö](#), jonka tehtävänä on opettaa tai tutkia

huomautus

[Korkeakoulujen \(1\)](#) henkilöstö voidaan yksinkertaisimmillaan jakaa opetus- ja tutkimushenkilöstöön ja muuhun henkilöstöön. Muuhun henkilöstöön kuuluu hallinnon, [opetuksen \(1\)](#) tukipalveluiden ja muiden tukipalveluiden tehtävistä vastaavia henkilöitä.

Ks. [opettaminen](#).

Käsitteen tunnus: c187

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

106

rehtori

sv rektor

en principal <perusasteen oppilaitokset, toisen asteen oppilaitokset>; rector /GB/ <erit. korkeakoulut>; president /US/ <erit. korkeakoulut>; ~ school head

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on johtaa *koulutusorganisaatiota*

huomautus

Rehtorin tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista on säädelty eri *koulutusasteita* koskevassa lainsäädännössä.

Perusasteen ja *toisen asteen oppilaitoksissa* sekä *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa* rehtori osallistuu usein myös opetustyöhön.

Englannin termi school head ei ole virkanimike vaan kuvaava nimitys *oppilaitoksen* ylimmälle johtajalle.

Käsitteen tunnus: c192

Käsittekaaviot: [Koulutusorganisaatiot](#) ja [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

107

<korkeakoulut>

vastuuhenkilö (1)

sv examiner; ansvarsperson; ansvarig lärare (2)

en person in charge; authority; designated person

määritelmä

korkeakoulun (1) henkilöstön jäsen, joka vastaa *tutkintoon*, *koulutusohjelmaan (2)* tai *opintojaksoon* liittyvän *opetuksen (1)* järjestämisestä

huomautus

Esimerkiksi koulutusohjelman (2) vastuuhenkilönä (1) voi toimia dekaani.

Englanniksi vastuuhenkilöstä (1) voidaan käyttää termiä person in charge, authority tai designated person; vastineen valinta riippuu kontekstista.

Käsitteen tunnus: c210

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

108

opintoneuvoja

sv studierådgivare

en student advisor

määritelmä

korkeakoulun (1) nk. muun *henkilöstön* jäsen, jonka tehtävänä on *opinto-ohjaus*

huomautus

Vrt. *oppilaanohjaaja*, *opinto-ohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c1544

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

109

aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja

sv ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet
en before- and after-school activities instructor
rather than: morning and afternoon activities instructor

määritelmä

henkilö, joka ohjaa [aamu- ja iltapäivätoimintaa](#)

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty.

morning and afternoon activities instructor: Tämän termin käyttöä ei suositella, sillä ilmaus morning and afternoon activities voi viitata muussakin kuin perusopetuksen yhteydessä (esimerkiksi ikääntyneille) järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Vrt. [koulunkäyntiavustaja](#).

Käsitteen tunnus: c216

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

<po en 2022 tayd>

110

ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på första nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett; undervisnings- och forskningspersonal på första steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1

en teaching and research staff on the first level of their career path; teaching and research staff on the 1st level of their career path

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) osa, jonka tehtävänä on valmistaa oma väitöskirjatyönsä ja jonka tehtäviin saattaa tutkimuksen lisäksi kuulua [opettaminen](#)

huomautus

Ensimmäisen portaan [opetus- ja tutkimushenkilöstöltä](#) edellytetään [ylempää korkeakoulututkintoa](#) ja hyväksytyä tutkimussuunnitelmaa. Lisäksi edellytetään kykyä ja motivoitumista jatko-opintoihin ja [tohtorin tutkinnon](#) suorittamiseen. Ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat tohtorikoulutettava, tohtoriopiskelija, tutkija, nuorempi tutkija, assistentti, projektitutkija ja doktorand.

Käsitteen tunnus: c188

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

111

toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på andra nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå två; undervisnings- och forskningspersonal på andra steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2

en teaching and research staff on the second level of their career path; teaching and research staff on the 2nd level of their career path

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävät ovat luonteeltaan itsenäisiä tutkimus- ja/tai opetustehtäviä, joissa henkilö toimii vastuullisena suunnittelijana ja toteuttajana

huomautus

Toisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstön* virkoihin edellytetään pääsääntöisesti *tohtorin tutkintoa*.

Toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat esimerkiksi yliopisto-opettaja, tutkijatohtori ja erikoistutkija.

Käsitteen tunnus: c189

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

112

kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på tredje nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre; undervisnings- och forskningspersonal på tredje steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3

en teaching and research staff on the third level of their career path; teaching and research staff on the 3rd level of their career path

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävät sisältävät *toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviä enemmän johtamis- ja organisointivastuita ja taloudellista vastuuta ja tehtävissä vastataan myös muiden henkilöiden toiminnasta

huomautus

Kolmannen portaan tehtävissä edellytetään pääsääntöisesti tohtorintutkintoa. Lisäksi tehtäviin haettaessa katsotaan eduksi kokemus kansainvälisistä tehtävistä ja/tai työskentelykokemus oman organisaation ulkopuolella.

Toisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviin verrattuna kolmannen portaan tehtävät ovat itsenäisempiä ja vastuullisempia. Niissä on myös monipuolisempaa yhteistyötä oman organisaation ulkopuolisten tahojen kanssa ja vahvempi yhteys muuhun innovaatioympäristöön.

Kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeistä yleisimmät ovat yliopistonlehtori ja yliopistotutkija ja lääketieteen alalla kliininen opettaja. Käytössä ovat myös nimikkeet vanhempi tutkija, tutkijaopettaja ja erikoistutkija. Helsingin yliopistossa kolmannelle portaalle sijoittuvat myös tutkimuskoordinaattori ja intendentti.

Käsitteen tunnus: c190

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

113

neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö; 4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö

sv undervisnings- och forskningspersonal på fjärde nivån; undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra; undervisnings- och forskningspersonal på fjärde steget; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4

en teaching and research staff on the fourth level of their career path; teaching and research staff on the 4th level of their career path

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) osa, jonka tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan erittäin laajoja kokonaisuuksia, tehtäviin sisältyy kokonaisvaltaista vastuuta organisaation toiminnasta ja taloudesta sekä kansallisen tai kansainvälisen tason kehittämistehtävistä ja tehtävissä vaikutetaan huomattavasti koko tutkimusjärjestelmään

huomautus

Laajat kokonaisuudet, joissa neljännen portaan tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan, ovat esimerkiksi huomattavia kansainvälisiä tutkimushankkeita.

Neljännen portaan [opetus- ja tutkimushenkilöstöön](#) valittavalta edellytetään [tohtorin tutkintoa](#), korkeatasoista tieteellistä [pätevyyttä](#), kokemusta tieteellisen tutkimuksen johtamisesta, kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa [opetusta \(2\)](#) ja ohjata [opinnäytetöitä](#) sekä näyttöjä edustamansa tutkimusalan kansainvälisestä yhteistyöstä.

Neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön päänimike on [professori](#), ja lisäksi käytössä ovat nimikkeet tutkimusjohtaja ja tutkimusprofessori.

Käsitteen tunnus: c191

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

114

professori

sv professor

en professor

määritelmä

[yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön](#) jäsen, jonka tehtävänä on harjoittaa ja ohjata tieteellistä tutkimustyötä tai taiteellista työtä, antaa siihen perustuvaa [opetusta \(1\)](#) ja seurata tieteen tai taiteen kehitystä sekä osallistua alallaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainväliseen yhteistyöhön

huomautus

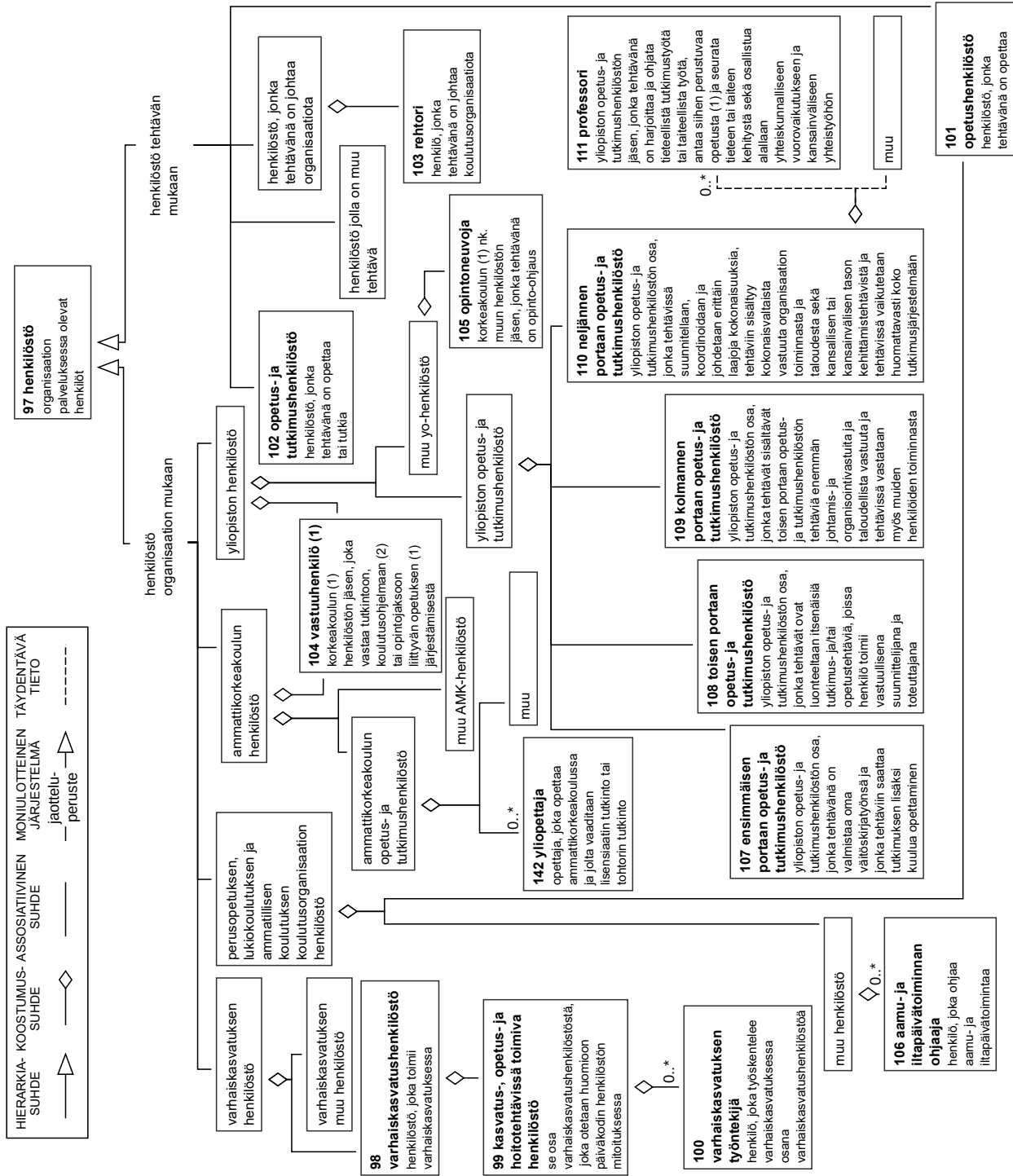
Professorin tehtäviin voi kuulua [opettajana](#) toimiminen yliopistossa.

Ks. myös [neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö](#).

Käsitteen tunnus: c219

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 11. Koulutuksen henkilöstö.

Seija-terminologin kommentti 16.1.2017: VAKAssa keskusteltiin siitä, onko tämä koostumus vai hierarkia. Henkilöstö ihmisinä voidaan jakaa osiin ja joukkoihin, mutta ovatko käsitteet silti enemmän hierarkiassa? VAKAssa noudatettiin nyt samaa kuin OKSAssa, mutta asiaa voisi miettiä myöhemmin.

Riina-terminologi 17.1.2017: Ok. Ei ole tullut mieleen, mutta kyllä hierarkiakin varmaan toimisi. Palataan kun yhdistetään VAKAa OKSAan.

Terminologin kysymys 16.1.2017: Tulisiko kaavioon lisätä *aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja*?

115

koulupsykologi <esiopetus, perusopetus>; **psykologi** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; **opintopsykologi** <korkeakoulut>

sv skolpsykolog <esiopetus, perusopetus>; psykolog <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; studiepsykolog <korkeakoulut>

en school psychologist <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

psykologi, joka työskentelee koulunkäyntiin, *opiskeluun* ja *oppimiseen* liittyvien asioiden parissa *esiopetusta*, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa* (1)

huomautus

Koulupsykologi voi auttaa *oppilasta*, *opiskelijaa* tai *esiopetuksessa* olevaa lasta esimerkiksi oppimisvaikeuksissa, tarkkaavaisuuden ja työskentelyn pulmissa, tunne-elämän kehityksen solmukohdissa, kriiseissä, vuorovaikutusongelmissa tai kun on tarvetta opetusjärjestelyille. Koulupsykologi osallistuu myös yhteisöllisen *oppilas- ja opiskelijahuollon* kehittämiseen.

Koulupsykologi tekee psykologisia arviointeja, konsultoi ja antaa neuvontaa. Koulupsykologi myös kirjoittaa tarvittavat lausunnot opetusjärjestelyjä tai jatkotutkimuksia ja hoitoja varten.

Esiopetuksen osalta kunnat ovat jakaneet käytännöt niin, että *peruskoulussa* (1) järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset saattavat käyttää koulupsykologin palveluita, kun taas *varhaiskasvatuksen* yhteydessä järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset käyttävät neuvolan palveluita.

Korkeakouluissa (1) opintopsykologit tarjoavat yksilöohjausta ja ryhmiä *perustutkinto-opiskelijoille*, jotka kaipaavat tukea esimerkiksi opiskelutaitoihin, motivaatioon, ajankäyttöön, jaksamiseen, jännittämiseen tai tutkielmien tekoon liittyvissä kysymyksissä.

Käsitteen tunnus: c193

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Muu koulutuksen henkilöstö* ja *Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut*

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

116

koulukuraattori <esiopetus, perusopetus>; **kuraattori** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, ammattikorkeakoulutus>

sv skolkurator <esiopetus, perusopetus>; kurator <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>

en school social worker <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

sosiaali-alan ammattilainen, joka työskentelee *esiopetuksen* opetusyksikössä, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* taikka *ammattikorkeakoulussa*

huomautus

Kuraattorin kelpoisuusvaatimuksista on säädetty oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013).

Kuraattori auttaa *esiopetuksessa* olevia *lapsia*, perusopetuksen *oppilaita* ja *toisen asteen koulutuksen opiskelijoita*, joilla on koulunkäyntiin tai ihmissuhteisiin liittyviä vaikeuksia tai kasvuun ja kehitykseen liittyviä ongelmia tai pulmatilanteita. Kuraattorin tehtäväkuvaan kuuluu myös koko oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin ja toiminnan tukeminen sekä *kotien ja oppilaitoksen yhteistyön* tukeminen.

Kuraattorin työn tarkoituksena on järjestää *oppijoille* riittävä tuki ja *ohjaus* sekä muut tarpeelliset toimet koulunkäyntiin ja oppijoiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien poistamiseksi sekä opetusyksikön tai oppilaitoksen ja kotien välisen yhteistyön kehittämiseksi. Kuraattoria voidaan tarvita esimerkiksi *luokan* työilmapiiriin ja työrauhan ylläpitämiseen liittyvissä asioissa, *opettajan* ja oppilaan välisissä ristiriitatilanteissa, koulupinnauksessa, kiusaamisessa, kotiongelmassa ja *oppilaitoksen* tai luokan vaihtumisesta johtuvissa siirtymävaiheissa.

Huom. *Yliopistoissa* termiä kuraattori käytetään eri käsitteestä. Helsingin yliopistossa ja Aalto-yliopistossa, joiden osakunnat on kirjattu yliopistolakiin (558/2009), kuraattori toimii osakunnan luottamustehtävässä: kuraattorin tehtävänä on johtaa osakunnan toimintaa. Tämä perinne juontaa Turun Akatemiasta 1600-luvulta.

Käsitteen tunnus: c194

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

117

koulunkäyntiavustaja <esiopetus, perusopetus>; **koulunkäyntiohjaaja (???)** <esiopetus, perusopetus>

sv skolgångsbiträde *n* <perusopetus>; skolgångsassistent <perusopetus>; skolgångshandledare (?) <perusopetus>

en teaching assistant; classroom assistant; education assistant; teaching aide /US/; teacher's aide /US/; instructor; > special needs assistant <perusopetuksessa, erityisen tuen oppilaan avustaja>

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on koulunkäynnin tai *opiskelun* yhteydessä auttaa ja tukea *oppijaa* tehtävissä, joista tämä ei kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa vuoksi selviydy itse

huomautus

Koulunkäyntiavustaja voi työskennellä esimerkiksi *esiopetuksessa, perusopetuksessa, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa* (ks. *aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja*) tai *ammattillisessa koulutuksessa*.

Englannin termiä special needs assistant voidaan käyttää *erityisen tuen (1) oppilaan* avustajasta.

Vrt. henkilökohtainen avustaja, jonka tehtävänä on antaa vammaiselle henkilölle tälle välttämätöntä apua tavanomaiseen elämään liittyvissä toimissa. Esimerkiksi *lukiokoulutuksessa* ei ole koulunkäyntiavustajia, mutta vaikkapa kuulovammaisella *opiskelijalla* on oikeus henkilökohtaiseen avustajaan, tulkkiin.

Käsitteen tunnus: c195

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

tarkistettava / käsitteeseen amm 2019

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<po en 2022 tayd>

OKSA-jaos 21.9.2018: Tomi selvittää tätä ammatillisen osalta. Mitä termiä tästä käytetään? Onko määritelmä ym. kuvaus ammatillisen koulutuksen näkökulmasta ok?

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 20.8.2021: Työryhmä Fleming, Elomaa, Alila, Kahiluoto oli vuonna 2018 valinnut nämä vastineet: classroom assistant, teaching assistant, instructor. Käsite koulunkäyntiavustaja on yhteinen esiopetukselle ja perusopetukselle. Osaatteko sanoa, käytetäänkö noita mainitsemianne englannin vastineita sekä esi- että perusopetuksen puolella? Entä muut tässä mainitut vastineet, kuten education assistant ja teacher's aide, ovatko edelleen ok (esi- ja perusopetuksen kannalta)? Ne ovat lukion englannin työryhmän käsialaa.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (skolgångsbiträde)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: perusopetuksessa: teaching assistant, classroom assistant, myös amerikanenglannin vastineita käytetään

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.11.2022: Onko koulunkäynninohjaaja synonyymi kouluavustajalle vai eri käsite? Onko muilla koulutusasteilla kuin perusopetuksessa käytössä muita nimikkeitä kouluavustajalle? Tai onko muilla koulutusasteilla kuin perusopetuksessa muita, kenties vähän erityyppisiä avustajia kuin tässä kuvattu kouluavustaja? Onko korkeakouluissa mitään avustajatyyppejä käsitteitä?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle (erit. lukio) 11.11.2022: Onko myös lukiossa tällaisia avustajia? Käsitettä ei ole merkitty lukion käsitteeksi, pitäisikö?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen ja mahd. lukion englannin ryhmille 11.11.2022: termi education assistant ei sovi perusopetukseen, tarvitaanko mukaan muiden koulutusasteiden takia?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen ja mahd. lukion englannin ryhmille 11.11.2022: Sopiiko termi instructor kouluavustajan englannin vastineeksi millekään koulutusasteelle?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: määritelmä tarkistettava, kuulostaa suppealta, voi avustaa koko luokkaa tai useampaa luokkaa. Erja selvittää.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys itselleen ja OKSA-jaokselle 11.11.2022: Käsite "erityisen tuen oppilaan avustaja" (engl. special needs assistant) on jostain syystä esitetty samassa tietueessa kuin kouluavustaja (classroom assistant, teaching assistant). Määritelmässä puhutaan myös oppijan vammasta ym., onko tarkoituksenmukaista? Erityisen tuen oppilaan avustaja tulee eri laista. -> Määritelmää tulisi tarkentaa classroom/teaching assistant -suuntaan.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: special needs assistant: onko sama vai eri käsite kuin koulunkäyntiavustaja?

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kommentti perusopetuksen ruotsin työryhmälle 25.11.2022: perusopetuksessa ammattinimike on nykyisin skolgångsassistent ja sitä käytetään paljon. Perusteissa käytetään myös skolgångshandledare (suomeksi ehkä tulossa ohjaaja-termi). Skolgångsbiträde koetaan vanhahtavaksi. -- **Riina, kysy tästä perusopetuksen ruotsin työryhmältä Anu Ylisalmen kautta**, kunhan suomeksi on päätetty termistä ohjaaja. Kysy myös assistent ja biträde-termien järjestyksestä ja onko biträde vanhahtava.

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatilliselle, 25.11.2022: Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä termiä koulunkäyntiavustaja, vaan puhutaan avustajapalveluista, ruotsiksi "assistenttjänster". -- **Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.11.2022:** Tulisiko tämän käsitteen kohdalta siis poistaa luokkamerkintä <ammatillinen koulutus> ja poistaa huomautuksesta kohta, että voi työskennellä myös ammatillisessa koulutuksessa? Ja tulisiko lisätä huomautus "Ammatillisessa koulutuksessa koulunkäyntiavustaja-käsitettä osin vastaavia lähikäsitteitä ovat avustaja sekä avustajapalvelut." Entä tarvitaanko määritellä ammatillisen koulutuksen avustaja tai avustajapalvelut? Vai sopiiko koulunkäyntiavustajan käsittekuvaus myös ammatillisen koulutuksen avustaja-käsitteelle niin, että nämä voidaan esittää synonyymeina (joista koulunkäyntiavustaja on perusopetuksen käyttämä termi ja avustaja ammatillisen koulutuksen käyttämä termi)?

Seija Suonuuti ammatillisen ruotsin kielityöryhmän puolesta 2.12.2022: Tästä keskusteltiin paljon. Käsite ei heistä ole täysin sama, koska ammatillisessa koulutuksessa on kyse enemmän fyysisten esteiden kanssa auttamisesta ja monilla on henkilökohtainen avustaja. Siksi he ehdottivat, että ei laiteta termiä lainkaan, mutta ehkä luokkamerkintä voi jäädä? He arvelivat, että jos käsite/termi muuttuu ohjaajaksi, se tulevaisuudessa voisi ottaa huomioon myös ammatillisen koulutuksen. Käytännössä henkilöitä todennäköisesti kutsutaan [ruotsiksi] assistent, mutta koska sille ei ole virallista termiä, he eivät sitä halua antaa.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: epäselvää, ovatko koulunkäyntiavustaja ja henkilökohtainen avustaja selvästi erotettavissa toisistaan. Se, mitä tehtäviä henkilö tekee, voidaan sopia vain työsopimuksessa. → Erja jatkaa selvitystä.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: pikaisen tarkastelun perusteella teaching aide ja teacher's aide saattavat viitata hiukan eri käsitteeseen (suppeampaan tai laajempaan?) kuin tässä haetaan. Tutkittava lisää. Merja tutkii. (Riinan huomautus: ovat lukion enkkuryhmän hakemia termejä.)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: Huom: myös termissä special needs assistant esiintyy tarkistusta kaipaava ilmaus "special needs".

118

kouluterveydenhoitaja <perusopetus>; **opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>; **terveydenhoitaja** <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>

sv skolhälsovårdare <perusopetus>

en school nurse <perusopetus, lukiokoulutus>; public health nurse <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>

määritelmä

terveydenhoitaja, joka työskentelee *kouluterveydenhuollossa* tai *opiskeluterveydenhuollossa*

huomautus

Kouluterveydenhoitajan ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tehtävät voivat liittyä koulu- tai opiskeluyhteisöön tai -ympäristöön, yksittäiseen *oppilaaseen* tai *opiskelijaan* tai moniammatilliseen yhteistyöhön *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)* tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä.

Kouluterveydenhoitaja vastaa *perusopetuksen oppilaiden* vuosittaisista terveystarkastuksista, ja yhteistyössä *koululääkäriin* kanssa laajoista terveystarkastuksista *vuosiluokilla* 1, 5 ja 8.

Terveydenhoitaja tarjoaa tukea lisäkäynneillä ja pitää päivittäin avointa vastaanottoa, jonne oppilaat voivat itse hakeutua, ohjaa oppilaita tarvittaessa koululääkäriin tai muiden

asiantuntijoiden jatkotutkimuksiin sekä vastaa ensiavusta ja siihen liittyvästä hoitotyöstä

peruskoulussa (1). Terveysneuvonta osallistuu kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä yhteisen hyvinvoinnin tarkastamiseen.

Esiopetuksessa terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään

terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina lastenneuvolapalveluina.

Käsitteen tunnus: c196

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2019: Onko lukiokoulutuksessakin käytettävä termi kouluterveydenhoitaja, vai esim. pelkkä terveydenhoitaja? (Ruotsiksi termiä skolhälsovårdare käytetään ainakin perusopetuksessa.) -- **OKSA-jaoksen vastaus lukion ruotsin kielityöryhmälle:** lukiokoulutuksessa käytetään suomeksi termiä "terveydenhoitaja" (ja STM:n asiantuntijan mukaan myös "opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja").

119

koululääkäri <perusopetus>; **kouluterveydenhuollon lääkäri** <perusopetus>;
opiskeluterveydenhuollon lääkäri <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>; **lääkäri**
<perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus>

sv skolläkare <perusopetus>; läkare inom studerandehälsövård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

en school doctor <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

lääkäri, joka työskentelee *kouluterveydenhuollossa* tai *opiskeluterveydenhuollossa*

huomautus

Kouluterveydenhuollon ja opiskelijaterveydenhuollon lääkärin tehtävät voivat liittyä oppilaitosyhteisöön, yksittäiseen *oppilaaseen* tai *opiskelijaan* tai moniammatilliseen yhteistyöhön *oppilaitoksessa* tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä.

Kouluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä *kouluterveydenhoitajan* kanssa *perusopetuksen oppilaiden* laajoista terveystarkastuksista *vuosiluokilla* 1, 5 ja 8. ja kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Kouluterveydenhuollon lääkäri tukee oppilaita yksilöllisissä tarpeissa, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa koulutyöhön liittyvistä lääkärintlausunnoista.

Opiskeluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan kanssa *toisen asteen koulutuksen opiskelijoiden* määräaikaista terveystarkastuksista ja oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Opiskeluterveydenhuollon lääkäri tukee opiskelijoita yksilöllisissä tarpeissa, hoitaa heidän sairauksiaan, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa *opiskeluun* liittyvistä lääkärintlausunnoista.

Esiopetuksessa yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina neuvolapalveluina.

Käsitteen tunnus: c197

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<po sv 2022 tayd>

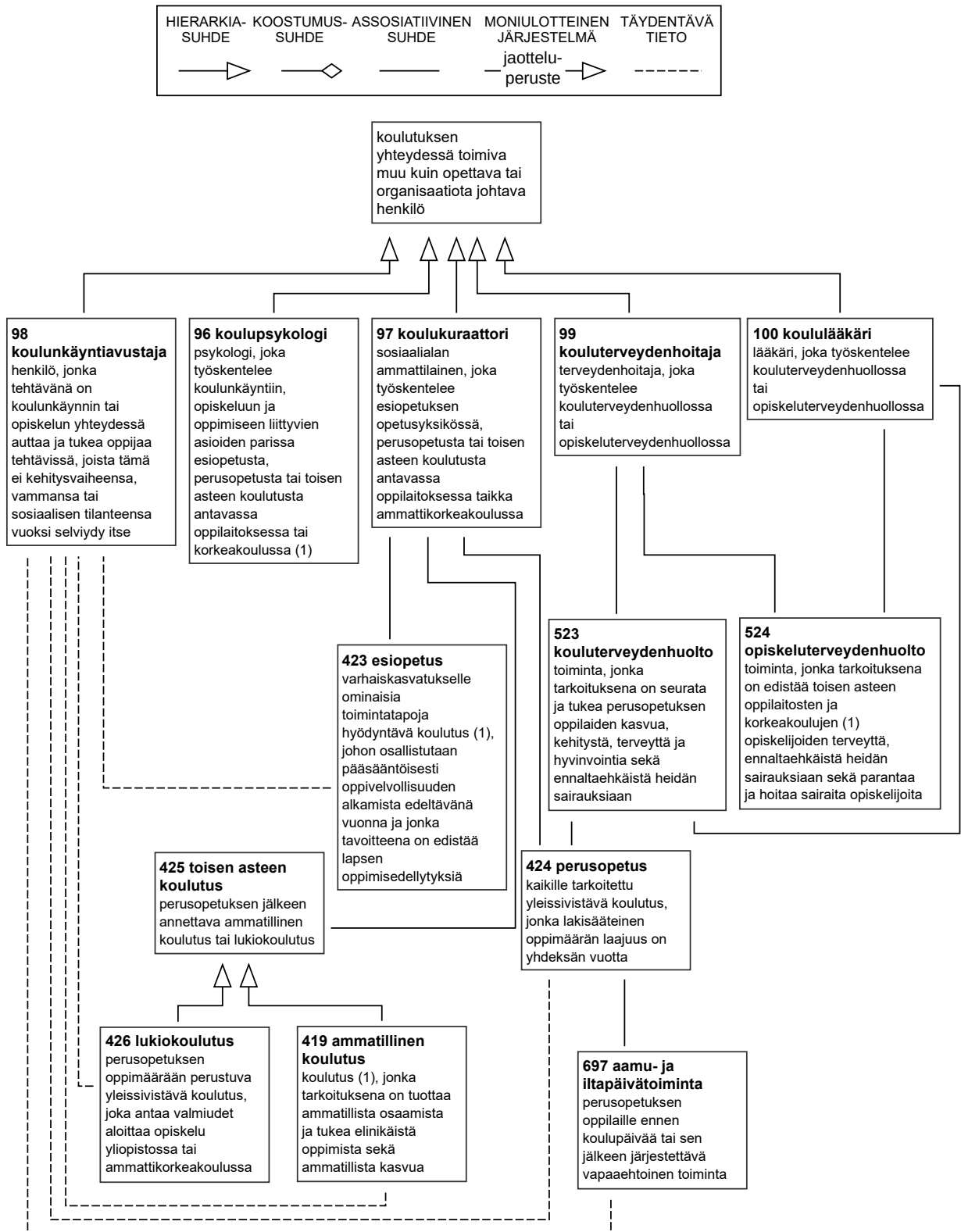
<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken><ammatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Käsittekaavio 12. Muu koulutuksen henkilöstö.

120

varhaiskasvatusjohtaja

sv chef för småbarnspedagogik; direktör för småbarnspedagogik
en director of early childhood education and care; ECEC director
not: head of early childhood education and care

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on virkavastuulla johtaa kunnan *varhaiskasvatusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1004

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

121

päiväkodin johtaja

sv daghemsföreståndare; daghemschef
en head of early education centre

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa yhtä tai useampaa *päiväkotia* tai *varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoa*

huomautus

Päiväkodin johtaja voi toimia myös *varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä*.

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi olla myös päiväkodin sivutoimipisteitä ja *esiopetusta*.

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi toimia myös *perhepäivähoitajia*.

Päiväkodin johtajan *kelpoisuudesta* on säädetty (540/2018, 31 §, 74 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1564

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

122

päiväkodin varajohtaja

sv biträdande daghemsföreståndare; vice daghemsföreståndare; biträdande daghemschef; vice daghemschef
en deputy head of early education centre

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on *päiväkodin johtajan* kanssa johtaa yhtä tai useampaa *päiväkotia* tai *varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoa*

huomautus

Päiväkodin varajohtaja toimii tarvittaessa päiväkodin johtajan sijaisena. Päiväkodin varajohtaja voi toimia myös *varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä*.

Päiväkodin varajohtajan *kelpoisuudesta* ei ole säädetty. Jos päiväkodin varajohtajan tehtävät vastaavat päiväkodin johtajan tehtäviä, sovelletaan päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksia (540/2018, 31 §, 74 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1844

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

123

perhepäivähoidon johtaja; perhepäivähoidon ohjaaja

sv familjedagvårdsföreståndare; familjedagvårdschef; familjedagvårdsledare

en head of family daycare; head of family-based daycare

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa [perhepäivähoitoa](#)

huomautus

Perhepäivähoidon johtajana voi toimia myös [päiväkodin johtaja](#). Perhepäivähoidon johtajan nimike voi olla perhepäivähoidon ohjaaja.

Laissa ei säädetä perhepäivähoidon johtajan [kelpoisuudesta](#).

Käsitteen tunnus: c1565

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

124

perhepäivähoidon vastuhenkilö; varhaiskasvatuksen vastuhenkilö; vastuhenkilö (2)

sv ansvarig person för familjedagvård; ansvarig person inom småbarnspedagogik; ansvarsperson
en person in charge in early childhood education and care

määritelmä

yksityisen *varhaiskasvatuksen palveluntuottajan* nimeämä henkilö, joka vastaa siitä, että palveluntuottajan järjestämä *perhepäivähoito* ja siellä annettava *varhaiskasvatus* täyttävät sille asetetut vaatimukset

huomautus

Perhepäivähoidon vastuuhenkilönä voi toimia *päiväkodin johtaja*.

Perhepäivähoidon vastuuhenkilöstä on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018)

Käsitteen tunnus: c1566

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

<vaka2021>

<vaka2022>

Käsitelty 8/2022: Termi muuttunut lain päivityksessä.

Liisi Hakalisto, OKM, 2021: "person in charge in early childhood education and care" on ehdotus. Lain käänöksessä on "person in charge".

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: suomenkielinen termi kuulostaa kunnan tason virkamieheltä

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: suomenkielisessä työryhmässä keskustellaan fi-termin muuttamisesta

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: Pohdittiin voisiko termiä muuttaa esim. muotoon "varhaiskasvatuksen toimipaikan vastuuhenkilö" tai "varhaiskasvatustoiminnasta vastaava henkilö", mutta näihin kumpaankaan nopeasti syntyneeseen ehdotukseen ei oltu tyytyväisiä. (Ekassa pulmana, että vastuuhenkilöllä voi kaiketi olla vastuullaan useita toimipaikkoja (?). Ja toisessa, että sekin kuulostaa lähinnä kunnan tason virkahenkilöltä.)

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: palataan englannin termiin suomenkielistä termiä koskevan keskustelun jälkeen.

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: nykypykälien mukainen käsite, joten pidetään tässä vaiheessa samana

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: palataan kun käsitellään HE:n käsitteet EK:n käsittelyn jälkeen: ensin suomi ja sen jälkeen kieliversiointi

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: Nykyinen englannin vastine on englannin kielen kannalta ok: prepositio "in" kertoo, ettei ole kunnan virkamies, kunnan virkamies olisi "for". Englannin kannalta nykyisen vastineen ainut pulma on se, että ei ole termimäinen.

125

varhaiskasvatuksen opettaja; lastentarhanopettaja (vanhentunut)

ei: < varhaiskasvattaja (1)

sv lärare inom småbarnspedagogik; barnträdgårdslärare (föråldrad)

en teacher in early childhood education and care; teacher (ECEC)

not: kindergarten teacher; preschool teacher (1); playschool teacher; < early childhood educator (1)

määritelmä

opettaja, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuvat pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja [arviointi](#)

huomautus

Varhaiskasvatuksen opettajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty varhaiskasvatuslaissa ([540/2018](#), 26 § ja 75 §, 1 ja 2 mom.).

varhaiskasvatuksen opettaja vs. lastentarhanopettaja: Nykyisin henkilöistä, jotka suorittaneet varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovan [tutkinnon](#), käytetään pääosin termiä varhaiskasvatuksen opettaja. Kuitenkin tapauksissa, joissa on kyse ennen varhaiskasvatuslain ([540/2018](#)) voimaantuloa suoritetuista varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovista tutkinnoista, käytössä voi olla myös termi lastentarhanopettaja (englanniksi kindergarten teacher tai preschool teacher).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatuksen opettajaan, [varhaiskasvatuksen sosionomiin](#) eikä [varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan](#).

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella käsitteiden varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja englannin vastineena.

early years teacher: Kansainvälisissä yhteyksissä esiintyy myös englanninkielistä termiä early years teacher, mutta tämä käsite poikkeaa suomalaisesta varhaiskasvatuksen opettaja - käsitteestä. Early years teacher voi toimia [varhaiskasvatuksen](#) lisäksi tai sen sijaan [esiopetusta](#) tai alkuopetusta vastaavan toiminnan piirissä.

Ks. myös [pedagogisen toiminnan arviointi](#).

Käsitteen tunnus: c202

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Kirsi Alila, OKM, 22.1.2021: vakaopettajan määritelmä voisi olla seuraavanlainen (muokkasin sitä vähän): "opettaja, joka työskentelee varhaiskasvatuksessa ja jonka tehtävissä painottuvat pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi (sekä kehittäminen)? Jos haluaa lisätä tuon kehittämisen niin koko toiminnallisuuden täyskäksi olisi määritelmässä! J

126

varhaiskasvatuksen erityisopettaja; erityislastentarhanopettaja (vanhentunut)

sv speciallärare inom småbarnspedagogik; specialbarntädgårdslärare (föräldrad)

en special education teacher in early childhood education and care; special education teacher (ECEC)

not: special needs teacher in ECEC (obsolete); special needs early education teacher (obsolete); kindergarten special teacher <erityislastentarhanopettaja> (obsolete); preschool special teacher; playschool special teacher; special needs early childhood educator; special early childhood educator

määritelmä

varhaiskasvatuksen opettaja, joka on erikoistunut *erityisopetukseen (1)* ja työskentelee *lapsen oppimisen* ja tuen tehtävissä

huomautus

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee yksittäisten lasten, lapsiryhmien, vanhempien, *varhaiskasvatuksen henkilöstön* ja muiden asiantuntijoiden kanssa sekä konsultoi henkilöstöä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan *kelpoisuudesta* on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 30 § ja 75 §). Varhaiskasvatuksen erityisopettajasta on aikaisemmin käytetty termiä erityislastentarhanopettaja.

Käsitteen tunnus: c203

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

127

varhaiskasvatuksen sosionomi

ei: varhaiskasvattaja (3)

sv socionom inom småbarnspedagogik

en social pedagogue in early childhood education and care; social pedagogue (ECEC)

not: < early childhood educator (3)

määritelmä

henkilö, joka työskentelee *varhaiskasvatuksessa* ja jonka tehtävissä painottuvat moniammatillinen yhteistyö, perheiden palveluohjaus ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

huomautus

Varhaiskasvatuksen sosionomin *kelpoisuudesta* on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 27 § ja 75 §).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan *varhaiskasvatuksen henkilöstön* jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa *varhaiskasvatuksen opettajaan*, varhaiskasvatuksen sosionomiin eikä *varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan*.

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen sosionomi -käsitteen englannin vastineena.

Käsitteen tunnus: c1568

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

128

varhaiskasvatuksen lastenhoitaja; lastenhoitaja

ei: < varhaiskasvattaja (2)

sv barnskötare inom småbarnspedagogik; barnskötare

en childcare in early childhood education and care; childcare (ECEC)

not: < early childhood educator (2)

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuu [lapsen hoito](#), [kasvatus](#) ja [ohjaus](#) sekä mahdollisesti sosiaali- ja terveydenhuollon osaaminen

huomautus

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 28 § ja 75 § sekä [753/2018](#), 3 § ja 4 §).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa [varhaiskasvatuksen opettajaan](#), [varhaiskasvatuksen sosionomiin](#) eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan.

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen lastenhoitaja -käsitteen englannin vastineena.

Käsitteen tunnus: c1008

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

129

perhepäivähoitaja

sv familjedagvårdare

en family daycare childminder; childminder in family daycare

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) omissa kodissaan, [lapsen](#) kodissa tai [ryhmäperhepäiväkodissa](#)

huomautus

Perhepäivähoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty (540/2018, 29 §).

Käsitteen tunnus: c1009

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

130

varhaiskasvatuksen avustaja

sv assistent inom småbarnspedagogik

inte: biträde *n* inom småbarnspedagogik (föräldrad)

en assistant in early childhood education and care; assistant (ECEC)

määritelmä

henkilö, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) yhden tai useamman tukea tarvitsevan [lapsen](#) kanssa

huomautus

Varhaiskasvatuksen avustaja voi olla lapsi- tai ryhmäkohtainen avustaja.

Varhaiskasvatuksen avustajia ei lueta hoito- ja kasvatustehtävissä toimivaan [henkilöstöön](#).

Avustajan [kelpoisuudesta](#) ja työnkuvasta ei ole säädetty.

Ruotsin termiä biträde inom småbarnspedagogik käytetään lainsäädännössä ja assistent inom småbarnspedagogik on tavallisempi käytännön työssä.

Käsitteen tunnus: c1013

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

131

steinerpedagoginen varhaiskasvattaja

sv steinerpedagog inom småbarnspedagogik

en educator in early childhood Steiner education; educator in early childhood Steiner education and care

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) steinerpedagogisessa päiväkodissa [varhaiskasvatuksen opettajan](#) tehtäviä vastaavissa tehtävissä

huomautus

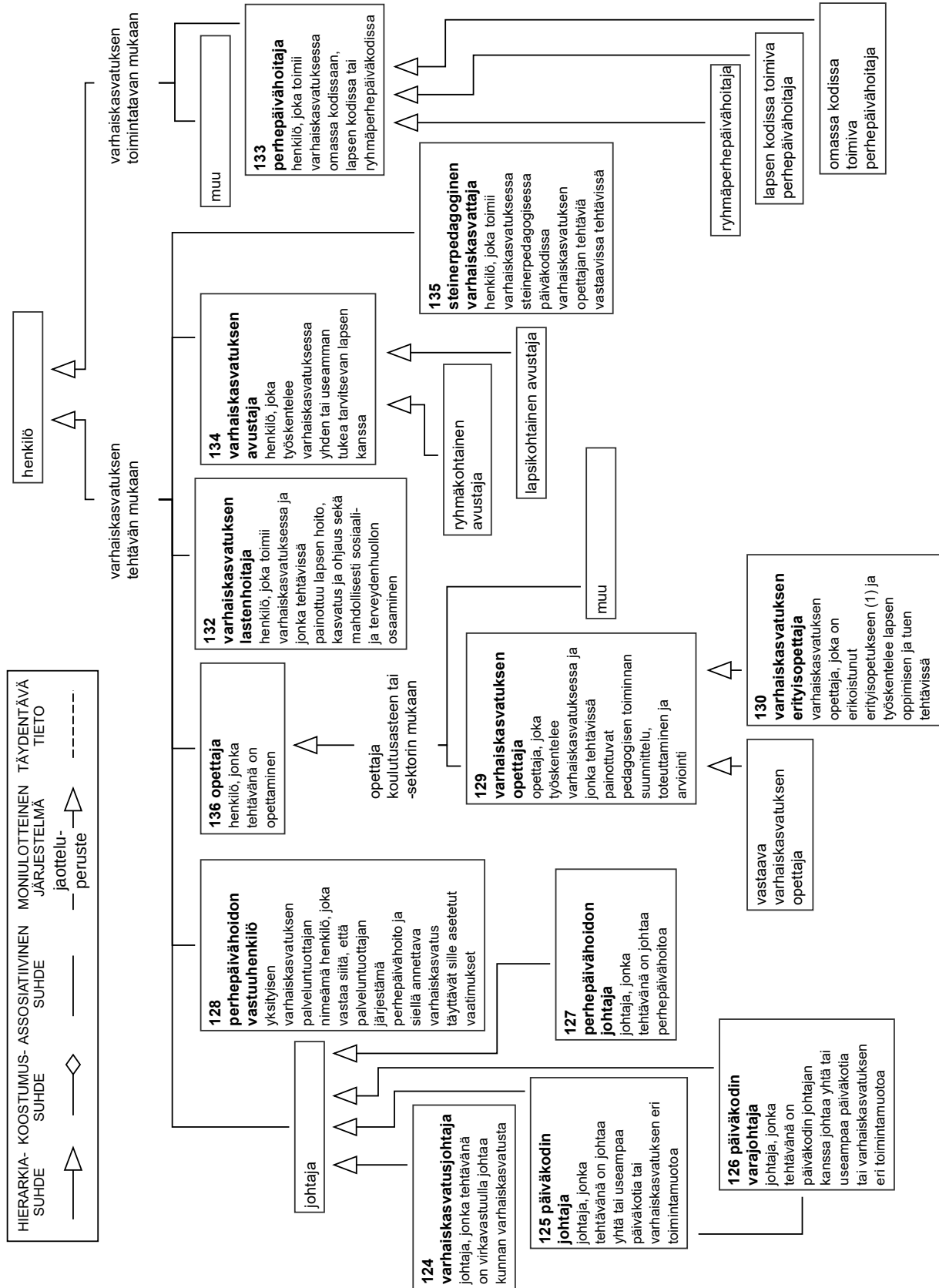
Steinerpedagogisen varhaiskasvattajan [pätevyydestä](#) on säädetty ([540/2018](#), 32 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1662

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 13. Varhaiskasvatuksen henkilöstö.

132

opettaja

sv lärare

en teacher; instructor

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on *opettaminen*

huomautus

Eri *koulutusasteilla* opettajille asetetaan erilaisia kelpoisuusvaatimuksia (vrt. *kelpoisuus*).

Julkisessa *koulutusjärjestelmässä* opettajat toimivat virkavastuulla.

Käsitteen tunnus: c200

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

133

lehtori

sv lektor

en lecturer

not: full-time teacher

huomautus

Lehtori on *opettajan* virkanimike.

Käsitteen tunnus: c201

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

134

esiopetuksen opettaja

sv lärare inom förskoleundervisning

en teacher in pre-primary education; pre-primary teacher

not: preschool teacher (2)

määritelmä

opettaja, joka työskentelee *esiopetuksessa*

huomautus

Esiopetuksen opettajana voi toimia *luokanopettaja* tai soveltuvan *tutkinnon* suorittanut opettaja.

Esiopetuksen opettaja voi toimia *päiväkodissa* annettavassa esiopetuksessa tai *peruskoulun (1)* esiopetusryhmässä.

Esiopetuksen opettajan *kelpoisuudesta* on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005).

Käsitteen tunnus: c204

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

135

luokanvalvoja <perusopetus>; **luokanohjaaja** <perusopetus, lukiokoulutus>; **ryhmänohjaaja** <lukiokoulutus>

sv klassföreståndare <perusopetus>; grupphandledare <lukiokoulutus>
en homeroom teacher <perusopetus, lukiokoulutus>; > form teacher /GB/
not: class supervisor; group supervisor; tutor; group tutor

määritelmä

opettaja, joka on vastuussa *peruskoulun (1) luokasta* tai *lukiokoulutuksen opiskelijaryhmästä*

huomautus

homeroom teacher: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. "Homeroom teacher" on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen perusopetuksen luokanvalvolan ja lukiokoulutuksen ryhmänohjaajan vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin niin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle.

form teacher: Brittienglannin termi form teacher viittaa suppeampaan käsitteeseen kuin suomen luokanvalvoja, sillä form teacher -nimikkeellä olevia opettajia on Isossa-Britanniassa ainoastaan tiettytyyppisissä oppilaitoksissa (ei Suomen *perusopetusta* vastaavissa *oppilaitoksissa*).

class supervisor, group supervisor: Supervisor-loppuisia englannin vastineita ei suositella käytettäväksi luokanvalvojan vastineina, sillä supervisor-sanana konnotaatiot liittyvät erityyppiseen valvojaan tai tarkastajaan kuin luokanvalvoja; esimerkiksi prosessin tai toiminnan valvoja.

tutor ja group tutor: Termejä tutor ja group tutor ei suositeta käyttämään tämän käsitteen englanninkielisinä vastineina sen vuoksi, että sana tutor assosioituu ainakin Suomessa helposti virheellisesti *oppilaaseen* tai *opiskelijaan*, vaikka kyse on opettajasta.

Vrt. *luokanopettaja*.

Käsitteen tunnus: c205

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Lukion englannin työryhmä 21.4.20120: Termiä form teacher koskevat tarkemmat tiedot Merjalta.

Lukion sanastotyöryhmän kysymys ammatilliselle 21.5.2019: Onko ammatillisessa koulutuksessa "kotiryhmiä" ja niistä vastaavia?

OKSA-jaos 24.5.2019: Tarkistetaan vielä TES-lähteet, Tero ja Marjaana tarkistelevat. Kaikki kolme termiä tarvitaan mukaan, mutta mietitään järjestys ja se, mitä mistäkin termivariantista sanotaan.

OKSA-jaos 14.6.2019: Katsotaan jaoksen kokousten välillä kokonaisuus: yhtäältä luokat/opetusryhmät ja toisaalta opettajat ja heidän vastuunsa. Tero, Marjaana, Erja katsovat.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (grupphandledare)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (tutor)

136

luokanopettaja

sv klasslärare

en class teacher

not: classroom teacher

määritelmä

perusopetuksen opettaja, joka opettaa suurinta osaa *oppiaineista* ja pääasiassa itselleen nimettyä *luokkaa*

huomautus

Luokanopettaja työskentelee yleensä *perusopetuksen vuosiluokilla* 1–6.

Luokanopetusta antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005).

Vrt. *luokanvalvoja*.

Ks. myös *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c206

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

137

aineenopettaja

sv ämneslärare

en subject teacher

määritelmä

opettaja, joka opettaa *perusopetuksessa* tai *lukiokoulutuksessa* yhtä tai muutamaa *oppiainetta*, joissa on suorittanut yliopistotason *tutkinnon*

huomautus

Aineenopetusta perusopetuksessa tai lukiokoulutuksessa antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty.

Ks. myös *opettaminen*.

Käsitteen tunnus: c207

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

138

erityisopettaja

sv speciallärare

en special educational needs teacher <perusopetus, lukiokoulutus>; special education teacher <perusopetus, lukiokoulutus>; SEN teacher <perusopetus, lukiokoulutus; lyhenne special educational needs teacher -termistä>
not: special needs teacher (obsolete)

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on antaa *perusopetuksen erityisopetusta (1)* tai *lukiokoulutuksen erityisopetusta (2)*

huomautus

Erityisopettajan *kelpoisuudesta* on säädetty niin *perusopetuksen* kuin *lukiokoulutuksenkin* osalta.

Käsitteen tunnus: c208

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<po en 2022>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmän kommentti perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 4.2.2022: "special needs teacher" on vanhentunut. (Ko. termiä on kyllä käytetty esiopetuksen perusteiden englannin käännöksessä, mutta käännös on tehty kauan aikaa sitten.)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special needs teacher)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: special needs -ilmaisun tarkistus. Merja ja VNK pohtivat ehdotusta mm. tämän enkkuvastineen osalta. Special education teacher -muoto: olisiko "rather than" vai synonyymi?

139

vastuupettaja

sv ansvarig lärare (1); tentator

en coordinating teacher; teacher-in-charge; > course coordinator <kurssin vastuupettaja>

määritelmä

opintojaksoa tai *tutkinnonosaa* varten nimetty *opettaja*, joka vastaa opintojakson tai tutkinnonosan sisällöstä, toimii sen sisällöllisenä asiantuntijana, opettaa sillä itse ja voi vastata sen *opetuksen (1)* organisoinnista

huomautus

Vastuupettajan vastuulla voi olla esimerkiksi opintojakson tai tutkinnonosan *opetustilojen*, aikataulujen ja työnjaon organisointi.

Vastuupettaja toimii usein opintojakson *opintosuoritusten* hyväksyjänä.

Käsitteen tunnus: c209

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

140

oppilaanohjaaja

sv elevhandledare
en study and careers adviser
not: guidance counsellor (1)

määritelmä

[opettaja](#), jonka tehtävänä on [oppilaanohjaus](#)

huomautus

Oppilaanohjaaja työskentelee [perusopetuksessa](#).

Vrt. [opinto-ohjaaja](#), [opintoneuvoja](#).

Käsitteen tunnus: c211

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

141

opinto-ohjaaja

sv studiehandedare
en guidance counsellor (2) <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; student counsellor <lukiokoulutus>
not: study counsellor; careers adviser

määritelmä

[opettaja](#), jonka tehtävänä on [opinto-ohjaus](#)

huomautus

careers adviser: Englannin termi careers adviser on muilta kulttuurialueilta kuin Suomesta peräisin oleva termi, joka viittaa eri käsitteeseen kuin Suomen opinto-ohjaaja, eikä sitä tule käyttää Suomen opinto-ohjaajan vastineena. Suomessa opinto-ohjaajat kuitenkin hoitavat osana omaa työtään myös vastaavia tehtäviä kuin muiden maiden careers adviser -nimikkeellä toimivat asiantuntijat.

Vrt. [oppilaanohjaaja](#), [opintoneuvoja](#).

Käsitteen tunnus: c212

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys lukion englannin työryhmälle 30.9.2022:

Olemme päätyneet ehdottamaan, että [oppilaanohjaus](#) olisi guidance counsellingin sijaan student guidance and advice ja [oppilaanohjaaja](#) olisi guidance counsellorin sijaan guidance adviser. Voitaisiinko myös lukion osalta pohtia vielä uudelleen käsitteiden opinto-ohjaus (c902) ja opinto-ohjaaja (c212) englannin vastineita? Ovat olleet opinto-ohjauksen osalta guidance for studies ja guidance counselling (oppiaine) sekä opinto-ohjaajan osalta guidance counsellor ja student counsellor.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys lukion englannin työryhmälle 21.10.2022:

Perusopetuksen oppilaanohjaajan enkkuvastineeksi on tulossa study and careers adviser. Guidance counsellor ollaan perusopetuksessa merkitsemässä hylättäväksi termimuodoksi. Sopisiko lukiolle vastaava ratkaisu: opinto-ohjaaja olisi englanniksi study and careers adviser, ja guidance counsellor olisi hylättävä? Entä student counsellor, ehkä sekin olisi silloin loogista merkitä hylättäväksi? Ja päteekö tuo mitä sanotaan careers adviserista edelleen, siis study and careers adviser on ok, mutta careers adviser ei?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle

21.10.2022: Perusopetuksen oppilaanohjaajan enkkuvastineeksi on tulossa study and careers adviser. Guidance counsellor ollaan perusopetuksessa merkitsemässä hylättäväksi termimuodoksi. Sopisiko ammatilliselle vastaava ratkaisu: opinto-ohjaaja olisi englanniksi study and careers adviser, ja guidance counsellor olisi hylättävä?

142

ammattillisten opintojen opettaja

sv lärare i yrkesämnen

en vocational studies teacher; vocational school teacher; vocational teacher

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattillisessa oppilaitoksessa* ammatillisia opintoja

huomautus

Esimerkkejä ammatillisten opintojen opettajista ovat koneistuksen ja asennuksen opettaja ja hoitotyön opettaja.

Vrt. *yhteisten opintojen opettaja*.

Käsitteen tunnus: c213

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

143

yhteisten opintojen opettaja

sv lärare i gemensamma ämnen

en teacher of common studies

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattillisessa oppilaitoksessa* yhteisiä opintoja

huomautus

Esimerkkejä yhteisten opintojen opettajista ovat kielten opettaja ja matematiikan opettaja.

Ks. myös *yhteinen tutkinnon osa*.

Vrt. *ammattillisten opintojen opettaja*.

Käsitteen tunnus: c214

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

144

tuntiopettaja

sv timlärare

en untenured teacher <korkeakoulut>; part-time teacher; hourly-paid teacher; fee-paid teacher

määritelmä

opettaja, jonka kanssa *koulutusorganisaatio* on sopinut tietyn opetustuntimäärän pitämisestä tietyssä ajanjaksona

huomautus

Se, onko henkilö tuntiopettaja vai muu opettaja, ei riipu henkilön opetustuntimäärästä vaan virka- tai työsuhteen tyypistä.

Tuntiopettajat voivat olla pää- tai sivutoimisia.

Tuntiopettajiä työskentelee esimerkiksi *korkeakouluissa (1)* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa*.

Käsitteen tunnus: c215

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

145

toisen asteen opettaja

sv lärare på andra stadiet

en upper secondary school teacher

määritelmä

toisen asteen oppilaitoksessa opettava *opettaja*

huomautus

Käsitteen tunnus: c217

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

146

yliopettaja

sv överlärare

en principal lecturer

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattikorkeakoulussa* ja jolta vaaditaan *lisensiaatin tutkinto* tai *tohtorin tutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c218

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

147

vapaan sivistystyön opettaja

sv lärare i fritt bildningsarbete

en liberal adult education teacher

määritelmä

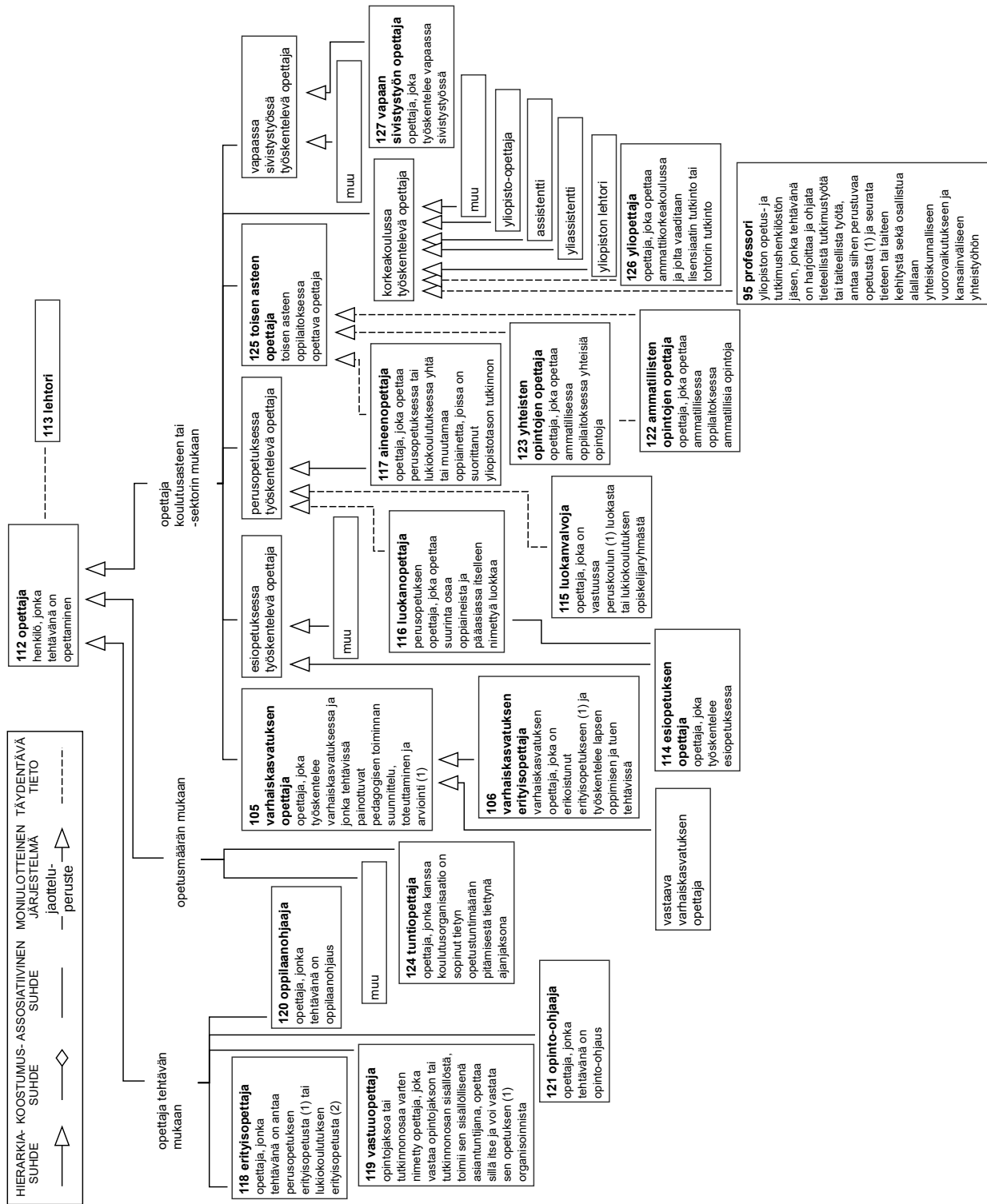
opettaja, joka työskentelee *vapaassa sivistystyössä*

huomautus

Käsitteen tunnus: c220

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

Käsitekaavio 14. Opettaja.

3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa

148

oppija

sv inlärare <henkilö, joka osallistuu varhaiskasvatukseen tai koulutukseen>; > sökande *n* (3) <hakeutuja ja hakija>
en learner

määritelmä

henkilö, joka osallistuu *varhaiskasvatukseen* tai *koulutukseen* (1) tai on eri tavoin hakeutumassa tai hakeutunut siihen elämän eri vaiheissa

huomautus

Käsite oppija on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva *lapsi*, *oppilas*, *opiskelija* ja *hakija*.

Ruotsin inlärare on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva lapsi (ruots. barn inom småbarnspedagogik), oppilas (ruots. elev) ja opiskelija (ruots. student). Mikäli oppija-termillä viitataan *koulutukseen* (2) hakeutuvaan tai hakevaan henkilöön, ruotsin vastineena käytetään termiä sökande (3).

Ks. myös *hakeutuminen*, *esiopetukseen ilmoittautuminen*, *kouluun ilmoittautuminen*, *haku painotettuun opetukseen*, *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c221

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

Terminologin kommentti 30.1.2017: Tämän käsitteen alakäsitteet tulisi käydä läpi. Eikö pitäisi olla niin, että oppija merkitään yläkäsitteeksi, jos yläkäsitteenä voi olla oppilas tai opiskelija. Mutta jos yläkäsitteeksi sopii vain joko oppilas tai opiskelija, silloin merkitään se (tarkin yläkäsite).

149

hakeutuja

sv sökande *n* (2)
en potential applicant

määritelmä

sopivaa *koulutusta* (1) etsivä ja *koulutukseen hakemista* suunnitteleva *oppija*

huomautus

Ruotsissa ei ole tarkkaa yksisanaista vastinetta termille hakeutuja (tässä tietueessa määritellyssä merkityksessä). Joidenkin säädösten ruotsinkielisissä versioissa suomen termin "hakeutuja" vastineena on käytetty sanaa "sökande", jota kuitenkin käytetään myös termin *hakija* vastineena.

Ks. myös *hakeutuminen*.

Käsitteen tunnus: c222

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

150

opiskelun aloittaja

sv person som inlett studier; person som börjat studera; person som påbörjat studier
en entrant; ~ admitted student (2)
not: fresher /GB/; freshman /US/

määritelmä

hyväksytty hakija, joka on ottanut *opiskelupaikan* vastaan ja aloittanut *opiskelun*

huomautus

Aloittamista voidaan tarkastella esimerkiksi suhteessa tiettyyn *koulutukseen (2)*, *koulutusorganisaatioon* tai *koulutusasteeseen*.

Englannin kielen termit fresher ja freshman ovat kulttuurisidonnaisia (Iso-Britannia ja Yhdysvallat) eikä niitä tule käyttää Suomen kontekstissa.

Ks. *opiskelupaikan vastaanotto*.

Käsitteen tunnus: c223

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

151

<varhaiskasvatus>

lapsi

sv barn *n*

en child

määritelmä

varhaiskasvatukseen tai *esiopetukseen* osallistuva *oppija*

huomautus

Varhaiskasvatuksen näkökulmasta lapsi on pääsääntöisesti alle oppivelvollisuusikäinen, ks. *oppivelvollisuus*. Esiopetuksessa oleva lapsi on myös *oppilas*.

Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan lapsi on alle 18-vuotias.

Käsitteen tunnus: c1574

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

152

huoltaja

sv vårdnadshavare
inte: målsman

en person who has custody of a child; person having custody; parent or other person who has custody of a student <selittävä ilmaus>; holder of parental responsibility; ~ parent or guardian; ~ guardian; ~ caregiver; > parent
not: parent and carer; custodian

määritelmä

henkilö, joka vastaa alaikäisen lapsen huollosta kokonaan tai osittain

huomautus

Lapsen huollolla tarkoitetaan lapsen *hoidon*, *kasvatuksen*, valvonnan ja huolenpidon muodostamaa kokonaisuutta.

Huoltaja on määritelty laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983, 3 §). Usein huoltaja on lapsen vanhempi.

parent or other person who has custody of a student: Suomessa huoltaja-käsite sisältää implisiittisesti alaikäisen vanhemmat, mutta englannin kielessä ilmaus "person who has custody of a child" ei assosioitu vanhempiin ("parents"), jotka eivät ole eronneet tai kuolleet. Tämän vuoksi englanniksi voi olla tarpeen käyttää pidempää termimuotoa, jossa "parent" on mainittu eksplisiittisesti. Ilmausta "parent or other person who has custody of a student" on käytetty muun muassa lukiolain 714/2018 englanninkielisessä käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c712

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (vårdnadshavare; målsman; försörjare)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (parent and carer)

153

oppilas; ~ koululainen

sv elev

en student (2); pupil <EU-yhteyksissä>

määritelmä

esi- tai *perusopetuksessa* opiskeleva *oppija*

huomautus

Oppilaaksi kutsutaan tyypillisesti esi- tai perusopetuksen piirissä opiskelevaa lasta tai nuorta, mutta oppilas voi olla myös muussa *oppilaitoksessa* (esimerkiksi musiikkikoulu) tai esimerkiksi yksityisopettajalta *opetusta (2)* saava henkilö.

Sana koululainen on yleiskielessä oppilaan lähisyonymi; sillä viitataan *peruskoulua (1)* tai muuta koulua käyvään oppilaaseen.

pupil vs. student: Opetus- ja koulutussanastossa suositetaan käytettäväksi esi- ja perusopetuksen oppilaan englanninkielisenä vastineena sanaa student aiemmin käytetyn sanan pupil sijaan. Suosituksen perusteena on, että amerikanenglannissa on jo pitkään käytetty sanaa student myös Suomen esi- ja perusopetuksen oppilaiden ikäisistä oppijoista, ja että nytemmin joidenkin lähteiden mukaan myös brittienglannissa on alettu pitää sanaa pupil tyylillisesti vanhahtavana. Sanaa pupil käytetään kuitenkin esimerkiksi Euroopan unioniin liittyvissä yhteyksissä.

Käsitteen tunnus: c225

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

154

opiskelija

sv studerande *n*; > student (1) <korkeakouluopiskelija>

en student

määritelmä

oppija, joka opiskelee muun kuin *esi-* tai *perusopetuksen* piirissä

huomautus

Opiskelijoita ovat esimerkiksi *lukiossa (1)*, toisen asteen *ammattillisessa koulutuksessa*, *korkeakoulussa (1)* ja *vapaan sivistystyön* piirissä opiskelevat henkilöt.

Myös perusopetuksen piirissä opiskelevia aikuisia kutsutaan opiskelijoiksi.

student: Ruotsin sana student viittaa korkeakouluopiskelijaan, mutta sitä käytetään myös muista opiskelijoista yhdyssanoissa.

Käsitteen tunnus: c227

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Opiskelijan rooleja](#), [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä ja ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

155

oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt

sv

en

määritelmä

oppivelvollinen, jolle on annettu päätös *oppivelvollisuuden* suorittamisen keskeyttämisestä määräajaksi tai toistaiseksi

huomautus

Päätös oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä annetaan hakemuksesta.

Oppivelvollisen oikeudesta keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §). Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi tai äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajaksi. Keskeyttäminen voidaan tehdä toistaiseksi, jos opiskelun estävä pitkäaikainen sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä.

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä päättää *opetuksen* tai *koulutuksen järjestäjä* tai asuinkunta.

Oppivelvollisuuteen kuulumattoman *lukiokoulutuksen* ja *ammattillisen koulutuksen* osalta tässä määriteltyä vastaava käsite on *väliaikaisesti keskeyttänyt*.

Ks. myös *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen*.

Käsitteen tunnus: c1796

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

156

väliaikaisesti keskeyttänyt <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **keskeyttänyt** <ammattillinen koulutus>; **poissaoleva opiskelija** <korkeakoulut>

sv studerande som har tillfälligt avbrutit studierna <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; frånvaroanmäld studerande <korkeakoulut>

en non-attending student <lukiokoulutus, korkeakoulut>

määritelmä

oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetun *lukiokoulutuksen* tai *ammattillisen koulutuksen opiskelija*, jolle on annettu päätös *opiskeluoikeuden* väliaikaisesta keskeyttämisestä, tai *korkeakoulun (1)* opiskelija, joka on *lukukausi-ilmoittautumisella* ilmoittanut olevansa *lukukauden* tai *lukuvuoden* poissa

huomautus

Ks. myös *opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen, poissaolevaksi ilmoittautuminen*.

Vrt. *opiskeluoikeuden menettänyt*.

Käsitteen tunnus: c864

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan ja ilmoittautumiskäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

157

eronneeksi katsottu oppivelvollinen; > oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu oppivelvollinen

sv läropliktig som anses ha avgått
en

määritelmä

UUSI EHDOTUS: *oppivelvollinen*, jonka katsotaan luopuneen tiettyjen aloittamiensa oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja jonka *opiskelu-oikeuden* kyseisiin opintoihin katsotaan päättyneen

oppivelvollinen, joka on luopunut tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta ja jonka *koulutuksen järjestäjä* toteaa näin ollen eronneen

huomautus

Jos oppivelvollinen luopuu suorittamasta tiettyjä oppivelvollisuuteen kuuluvia opintojaan ja aloittaa toiset oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot (eli esimerkiksi vaihtaa *oppilaitosta* oppivelvollisuuteen kuuluvassa *toisen asteen koulutuksessa*), koulutuksen järjestäjä voi katsoa hänet eronneeksi oman ilmoituksen perusteella.

POISTETAAN?: Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta mutta ei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Ks. myös *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c1793

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

715/2022: 13 § Oppivelvollisen eronneeksi katsominen Edellä 4 §:ssä tarkoitetussa koulutuksessa ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koskevan päätöksen tekemistä koulutuksen järjestäjän on selvitettävä, onko oppivelvollinen aloittanut uudet mainitussa pykälässä tarkoitetut opinnot. Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut uusia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava eronneeksi katsomisesta oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle. Edellä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus on myös silloin, jos oppivelvollisen opiskelu-oikeus on peruutettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain nojalla.

716/2022: 46 a § Oppilaan ja opiskelijan eronneeksi katsominen Oppilas, jonka 26 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt, katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Aikuisten perusopetusta suorittava opiskelija katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Oppilas tai opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Tällöin oppilas tai opiskelija katsotaan eronneeksi siitä päivästä lukien, kun ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, taikka oppilaan tai opiskelijan ilmoittamasta myöhemmästä ajankohdasta. Koulutuksen järjestäjä antaa päätöksen oppilaan tai opiskelijan eronneeksi katsomisesta lukuun ottamatta 1 momentin 2 kohdassa ja 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilannetta. Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi 1 momentin 1 kohdassa tai 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla perusteella viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista opetuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, jos hän ei osallistu opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään lisäksi oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Tarvitaanko erikseen käsitteet eronneeksi katsottu oppivelvollinen ja *eronneeksi katsottu* (1)? Onko käsite eronneeksi katsottu oppivelvollinen käsitteen eronneeksi katsottu alakäsite, ikäänkuin erikoistapaus?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Pohdin, voitaisiinko tämän käsitteen kohdalla olevat huomautukset karsia minimiin ja viitata vain käsitteeseen [oppivelvollisen eronneeksi katsominen](#), jossa huomautuksia olisi täydellisemmin. Välttyttäisiin ylläpitämästä samaa tietoa useassa paikassa.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Pitäisikö käsitteen Luokka-tietoa muokata, lisätä nykyisten lisäksi <oppivelvollisuuskoulutus>? Tai pitäisikö tämä käsite merkitä kuuluvaksi vain luokkiin <perusopetus> ja <oppivelvollisuuskoulutus>, ja sitten käsite eronneeksi katsottu merkittäisiin <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>?

158

eronneeksi katsottu (1)

sv

en

määritelmä

[opiskelija](#), jonka katsotaan luopuneen tiettyjen aloittamiensa opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja jonka [opiskeluoikeuden](#) kyseisiin opintoihin katsotaan päättyneen

huomautus

Syyt, joiden perusteella oppija voidaan katsoa eronneeksi, on kuvattu käsitteen [eronneeksi katsominen](#) kohdalla.

Vrt. [eronneeksi katsottu oppivelvollinen](#).

Käsitteen tunnus: c1948

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitteekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä / Piritta Sirvio 25.5.2022: eronneeksi katsominen - käsitteen voisi jatkossa ajatella kattavan kaikki nämä tapaukset:

- 1) oppija ilmoittaa itse eroamisesta (oppivelvollisilla erityisehtoja)
- 2) oppija ei käy oppilaitoksessa (oppivelvollinen katsotaan eronneeksi kuukauden kuluttua, muissa ehkä 1-2 kk)
- 3) sallittu opiskeluaika ylittyy (tuva, lukio) (ammattillisessa tutkintokoulutuksessa ei)
- 4) oppivelvollisilla myös: jos oppivelvollisuuden suorittaminen "keskeytyy toistaiseksi" (esim. onnettomuusvamman tm.), tehdään eronneeksi katsominen

Samat myös vst:n kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksessa ja aikuisten perusopetuksessa

HUOM: eronneeksi katsominen koskee myös lasten perusopetusta yli 17-vuotiaana jatkavaa (ks HE 54/2022) (toki tämä ei välttämättä tarvitse näkyä sanastossa)

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä / Piritta Sirvio 25.5.2022: Järjestäjät joutuvat kaikissa em. tapauksissa tekemään päätöksen eronneeksi katsomisesta -> voisi olla järkevää yhdistää käsitteet yhdeksi eronneeksi katsominen -käsitteeksi (jota korkeakouluissa vastaavat käsitteet [opiskeluoikeudesta luopuminen](#) ja [opiskeluoikeuden menettäminen](#))

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Tarvitaanko erikseen käsitteet eronneeksi katsottu oppivelvollinen ja [eronneeksi katsottu \(1\)](#)? Onko eronneeksi katsottu oppivelvollinen käsitteen eronneeksi katsottu alakäsite, ikäänkuin erikoistapaus?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Minkä koulutusasteiden tai vastaavien käsite tämä on ("Luokka"-tieto)? Onko ajateltava, että käsite eronneeksi katsottu oppivelvollinen kuuluu perusopetukseen ja oppivelvollisuuskoulutukseen (johon sisältyy mm. tuva-koulutus, lukio ja ammattillinen siltä osin kuin opiskelija suorittaa oppivelvollisuuttaan) ja eronneeksi katsottu taas tuva-koulutukseen, ammattilliseen ja lukiokoulutukseen siltä osin kuin kyse ei ole oppivelvollisuuden suorittamisesta?

159

oppivelvollisen eronneeksi katsominen

sv konstaterande av att en läropliktig anses ha avgått <ammatillinen koulutus>
en

määritelmä

UUSI LUONNOS: toimenpide, jossa *opetuksen järjestäjä* (?) tai *koulutuksen järjestäjä* toteaa *oppivelvollisen* luopuneen tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja hänen *opiskeluoikeutensa* kyseisiin opintoihin päättyneen

VANHA: toimenpide, jossa *koulutuksen järjestäjä* toteaa *oppivelvollisen* luopuneen tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella

huomautus

VANHA: Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta muttei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain silloin, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot.

UUSI LUONNOS: Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli:

- 1) oppivelvollinen ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan (tähän liittyy erityisehtoja),
- 2) on ilmeistä, että oppivelvollisen tarkoituksena ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä,
- 3) (*tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* ja *lukiokoulutuksen* kohdalla) sallittu opiskeluaika ylittyy, tai
- 4) kun kyseessä on *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen toistaiseksi*.

UUSI LUONNOS: Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta muttei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava **eronneeksi katsomisesta** oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle. Edellä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus on myös silloin, jos oppivelvollisen opiskeluoikeus on peruutettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain nojalla. TARVITAANKO: Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain silloin, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot.

UUSI LUONNOS, TARVITAANKO ERIKSEEN: *Perusopetuksen* oppilas, jonka velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt, katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi; tai 3) oppilas itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan.

UUSI LUONNOS, TARVITAANKO ERIKSEEN: *Aikuisten perusopetusta* suorittava opiskelija katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi; tai 3) opiskelija itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan.

Ks. myös *eronneeksi katsottu oppivelvollinen*.

Käsitteen tunnus: c1794

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 10.6.2022: Sivstysvaliokunnan mietintöä odotetaan vielä, se ratkaisee millaisena HE menee läpi. Nähdään myöhemmin, missä vaiheessa syksyä 2022 käsittemuutos voidaan toteuttaa OKSAan. Eronneeksi katsominen on toki kapulakieltä ja tuntuu vanhahtavalta ajattelulta, mutta muutokset on toki tehtävä OKSAan, jos hyväksytään näin. Käsitteistön yhtenäistyminen toisen asteen sisällä positiivista!

715/2022: 13 § Oppivelvollisen eronneeksi katsominen Edellä 4 §:ssä tarkoitettussa koulutuksessa ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koskevan päätöksen tekemistä koulutuksen järjestäjän on selvitettävä, onko oppivelvollinen aloittanut uudet mainitussa pykälässä tarkoitettut opinnot. Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut uusia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava eronneeksi katsomisesta oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle. Edellä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus on myös silloin, jos oppivelvollisen opiskeluoikeus on peruutettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain nojalla.

716/2022: 46 a § Oppilaan ja opiskelijan eronneeksi katsominen Oppilas, jonka 26 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt, katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Aikuisten perusopetusta suorittava opiskelija katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Oppilas tai opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Tällöin oppilas tai opiskelija katsotaan eronneeksi siitä päivästä lukien, kun ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, taikka oppilaan tai opiskelijan ilmoittamasta myöhemmästä ajankohdasta. Koulutuksen järjestäjä antaa päätöksen oppilaan tai opiskelijan eronneeksi katsomisesta lukuun ottamatta 1 momentin 2 kohdassa ja 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilannetta. Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi 1 momentin 1 kohdassa tai 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla perusteella viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista opetuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, jos hän ei osallistu opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään lisäksi oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Tarvitaanko erikseen käsitteet oppivelvollisen eronneeksi katsominen ja eronneeksi katsominen? Onko oppivelvollisen eronneeksi katsominen käsitteen eronneeksi katsominen alakäsite, ikäänkuin erikoistapaus?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Ehdotuksia käsitteen huomautusten muokkaamiseksi on merkitty tekstillä "UUSI LUONNOS". Kommentoitteko?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Onko nykyinen määritelmä ok? Itselleni tuli mieleen, tarvitsisiko lisätä "toimenpide, jossa koulutuksen järjestäjä toteaa oppivelvollisen luopuneen tiettyjen aloittamiensa oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja hänen opiskeluoikeutensa kyseisiin opintoihin päättyneen". Mietin, onko tuo opiskeluoikeuden päättyminen olennainen asia oppijan eronneeksi katsomisessa.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Tulisiko määritelmään lisätä myös opetuksen järjestäjä?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Pitäisikö käsitteen Luokka-tietoa muokata, lisätä nykyisten lisäksi <oppivelvollisuuskoulutus>?

160

eronnut <tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta, ammatillista koulutusta ja lukiokoulutusta koskevassa yleis- ja puhekielessä>; **eroamisesta ilmoittanut** <lukiokoulutus>; **oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu** <tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, ammatillinen>; **opiskeluoikeudesta luopunut** <korkeakoulutus>; **luopunut** <korkeakoulutus>

sv > den som avgått <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; > den som avstått <lukiokoulutus, korkeakoulutus>
 en student who has waived the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; student who has relinquished the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulutus>
 not: student who has resigned

määritelmä

UUSI LUONNOS: lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen tai tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija, joka on itse ilmoittanut koulutuksen järjestäjälle eroamisestaan, tai korkeakoulun (1) opiskelija, joka on luopunut opiskeluoikeudestaan

lukiokoulutuksen opiskelija, joka on itse ilmoittanut *koulutuksen järjestäjälle* eroamisestaan, tai *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *ammatillisen koulutuksen* opiskelija, joka on katsottu eronneeksi sillä perusteella, että hän on itse ilmoittanut koulutuksen järjestäjälle eroamisestaan, tai *korkeakoulun (1)* opiskelija, joka on luopunut *opiskeluoikeudestaan*

huomautus

eronnut (lukiokoulutuksessa): Lukiolain (714/2018) mukaan jos opiskelija itse ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* kirjallisesti eroamisestaan, hänen opiskeluoikeutensa päättyy siitä päivästä, jona ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, tai opiskelijan ilmoittamana myöhemmän ajankohtana. Itse eroamisestaan ilmoittavasta opiskelijasta käytetään yleis- ja puhekielessä termiä eronnut (säädöstekstiä mukaillen termi olisi ”eroamisesta ilmoittanut”).

eronnut (ammatillisessa koulutuksessa): Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) ei käytetä ilmaisua eronnut, vaan laajempaa ilmaisua eronneeksi katsottu (tilanteet, joissa opiskelija katsotaan eronneeksi: ks. *eronneeksi katsominen*). Yksi tilanne, jossa opiskelija katsotaan eronneeksi, on se, että opiskelija itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Yleis- ja puhekielessä eroamisestaan itse ilmoittaneesta opiskelijasta käytetään termiä eronnut.

eronnut (tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa): Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) ei käytetä sanaa eronnut vaan laajempaa ilmaisua eronneeksi katsottu (tilanteet, joissa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi: ks. *eronneeksi katsominen* ja *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*). Yksi tilanne, jossa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, on se, että opiskelija itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Yleis- ja puhekielessä eroamisestaan itse ilmoittaneesta opiskelijasta voidaan käyttää termiä eronnut.

student who has resigned: Tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena joskus käytettyä ilmaisua ”student who has resigned” ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen.

Ks. myös *eroamisesta ilmoittaminen* (eli *opiskeluoikeudesta luopuminen*) ja *opiskeluoikeuden päättäminen*.

Käsitteen tunnus: c1630

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>(tarkistettava)

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin ja englannin kielityöryhmille 7.5.2019: Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi (’opiskeluoikeuden menettänyt’ ja ’opiskeluoikeudesta luopunut’).

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 7.5.2019: Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi (’opiskeluoikeuden menettänyt’ ja ’opiskeluoikeudesta luopunut’).

Lukion englannin kielityöryhmä 27.2.2020: Merja keskustelee terminologin kanssa (relinquish/waive)

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020: Sopiiko korkeakouluille lukiokoulutuksen hyväksymä termi (joka tulee olemaan joko waive tai relinquish; Merja Fleming keskustelee VNK:n terminologioiden kanssa).

Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020: Lukion kannalta enkku ok, mutta harmonisointi korkeakoulujen kanssa auki; palataan jos tästä tulee uutta.

OKSA-jaos 23.4.2021 / Petra: Onko harkittu ratkaisu, että eronnut-käsitteen määritelmässä ei ole mukana tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja sen kesken lopettamista? -- **OKSA-jaos 23.4.2021:** Pohditaan myöhemmin, tulisiko määritelmää laajentaa näin vai onko perusteltua pitää nykyinen raja.

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 10.5.2022: Onko (oppivelvollisuuteen kuulumattomassa) tutkintoon valmentavassa koulutuksessa samoin kuin (oppivelvollisuuteen kuulumattomassa) ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa, että itse eroamisestaan ilmoittavaa voidaan (ainakin yleis- ja puhekielessä) kutsua "eronneeksi"? Merkitsimme OKSAan alustavasti näin Katrin kanssa 13.4.22.

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä / Piritta Sirvio 25.5.2022: eronneeksi katsominen - käsitteen voisi jatkossa ajatella kattavan kaikki nämä tapaukset:

- 1) oppija ilmoittaa itse eroamisesta (oppivelvollisilla erityisehtoja)
- 2) oppija ei käy oppilaitoksessa (oppivelvollinen katsotaan eronneeksi kuukauden kuluttua, muissa ehkä 1-2 kk)
- 3) sallittu opiskeluaika ylittyy (tuva, lukio) (ammatillisessa tutkintokoulutuksessa ei)
- 4) oppivelvollisilla myös: jos oppivelvollisuuden suorittaminen "keskeytyy toistaiseksi" (esim. onnettomuusvamma tm.), tehdään eronneeksi katsominen

Samat myös vst:n kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksessa ja aikuisten perusopetuksessa

HUOM: eronneeksi katsominen koskee myös lasten perusopetusta yli 17-vuotiaana jatkavaa (ks HE 54/2022) (toki tämä ei välttämättä tarvitse näkyä sanastossa)

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä / Piritta Sirvio 25.5.2022: Järjestäjät joutuvat kaikissa em. tapauksissa tekemään päätöksen eronneeksi katsomisesta -> voisi olla järkevää yhdistää käsitteet yhdeksi eronneeksi katsominen -käsitteeksi (jota korkeakouluissa vastaavat käsitteet [opiskeluoikeudesta luopuminen](#) ja [opiskeluoikeuden menettäminen](#))

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 1.6.2022: Tulisiko siis tehdä seuraavat muutokset:

- [eronneeksi katsottu oppivelvollinen](#) (c1793), [eronnut](#) (c1630) ja [opiskeluoikeuden menettänyt](#) (c224) (viimeksi mainittu muiden asteiden kuin korkeakoulujen osalta) merkitään OKSAssa vanhentuneiksi ja korvataan (uudella) käsitteellä eronneeksi katsottu

- [oppivelvollisen eronneeksi katsominen](#) (c1794) ja [eroamisesta ilmoittaminen/eroaminen](#) (c504) "sulautetaan" käsitteeseen [eronneeksi katsominen](#) (c1237)

- [opiskeluoikeuden menettäminen](#) jää pelkästään korkeakoulujen käsitteeksi (lukiokoulutuksessa tämän korvaa eronneeksi katsominen)?

717/2022: 24 § Opiskelijan eronneeksi katsominen Opiskelija katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen, eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla; 3) hän ei ole suorittanut opintojaan 23 §:n 2 momentissa säädetyssä ajassa tai hänelle myönnettyssä lisäajassa. Opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Tällöin opiskelija katsotaan eronneeksi siitä päivästä lukien, kun ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, tai opiskelijan ilmoittamasta myöhemmästä ajankohdasta. Koulutuksen järjestäjä antaa päätöksen opiskelijan eronneeksi katsomisesta lukuun ottamatta 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilannetta. Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla perusteella viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, jos hän ei osallistu opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään lisäksi oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Lukiolaissa, ammatillisen koulutuksen laissa ja tuva-koulutuksen laissa käytetään ilmaisua "ilmoittaa kirjallisesti eroamisestaan". Onko nähdäkseen tarpeen jättää OKSAan erillinen käsitteensä oppijalle, joka itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle eroamisestaan? Jos kyllä, niin ylle luonnosteltu uutta luonnosta määritelmäksi, kommentoitteko?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Jos käsite jätetään OKSAan, niin onko mielestänne ok termi eli nimitys tuo "eronnut"? Vai pitäisikö olla esim. "eroamisesta ilmoittanut" tm.?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Vai onko kenties niin, että tässä määritelty käsite jää OKSAan ainoastaan korkeakoulujen käsitteenä "opiskeluoikeudesta luopunut; luopunut"? Ja lukion ja ammatillisen osalta merkitään, että tämä käsite on korvautunut 1.8.2022 voimaan tulleen oppivelvollisuuslain muuttamisesta annetun lain 715/2022 myötä käsitteillä oppivelvollisen eronneeksi katsominen ja eronneeksi katsominen? Tosin luulisi, että ainakin epävirallisena terminä eronnutta käytettäisiin edelleen myös ammatillisessa ja lukiossa.

161

opiskeluvoikeuden menettänyt <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; < **eronneeksi katsottu** < tutkintokoulutuksen valmentava koulutus, ammatillinen koulutus>

sv den som har förlorat sin studierätt <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; < den som anses ha avgått <amatillinen, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>

en student who has forfeited the right to study <lukiokoulutus>; student who has discontinued studies; > dropout <amatillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla>; > school dropout <amatillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla>

määritelmä

lukiokoulutuksen tai *korkeakoulun (1) opiskelija*, joka on menettänyt *opiskeluvoikeutensa*, tai *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *amatillisen koulutuksen* opiskelija, joka on *katsottu eronneeksi* muusta syytä kuin siksi että hän on itse ilmoittanut eroamisestaan

huomautus

opiskeluvoikeuden menettänyt (lukiokoulutus): Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluvoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädetyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa. Opiskeluvoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa *opetuksesta (1)* ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Aiemmassa lukiolaissa (629/1998) käytettiin ilmaisua eronneeksi katsominen; tätä ilmaisua ei käytetä nykyisessä lukiolaissa (714/2018).

eronneeksi katsottu (amatillinen koulutus): Amatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) käytetään käsitettä eronneeksi katsottu. ”Eronneeksi katsottu” on käsitteenä laajempi kuin yllä määritelty, lukiokoulutuksessa ja *korkeakouluissa (1)* käytettävä käsite opiskeluvoikeuden menettänyt. Amatillisessa koulutuksessa opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *näyttöihin* tai muuhun *osaamisen osoittamiseen* eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai jos hän ei ole suorittanut *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* säädetyssä ajassa. Lisäksi amatillisen koulutuksen käsite ”eronneeksi katsottu” pitää sisällään tapauksen, jossa opiskelija itse ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* kirjallisesti eroamisestaan.

eronneeksi katsottu (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus): Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) käytetään käsitettä eronneeksi katsottu. ”Eronneeksi katsottu” on käsitteenä laajempi kuin yllä määritelty, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa (1) käytettävä käsite opiskeluvoikeuden menettänyt. Tapaukset, joissa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, ks. *eronneeksi katsominen*.

Ks. myös *opiskeluvoikeuden menettäminen*.

Käsitteen tunnus: c224

Luokka: <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin amatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 17.9.2018: Onko tässä otettava ensisijaiseksi ruotsin termiksi ”den som har förlorat sin studierätt” myös lukiokoulutuksen osalta (eikä vain korkeakoulujen)? Lukiolain 714/2018 käännöksessä on näemmä käytetty tuota ilmaisua: ”En studerande som inte har slutfört sina studier inom den tid som föreskrivs i 23 § 2 mom. eller inom den extra tid som beviljats och en studerande som inte har beviljats extra tid för att slutföra studierna, förlorar sin studierätt.”

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 7.5.2019: Tarkistettava ruotsin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi (’opiskeluvoikeuden menettänyt’ ja ’opiskeluvoikeudesta luopunut’).

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 27.2.2020:

Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi ('opiskelu oikeuden menettänyt' ja 'opiskelu oikeudesta luopunut'). Aiemmat englannin vastineet olivat **student who has discontinued studies**; **dropout** (opiskelija joka on katsottu eronneeksi tai menettänyt opiskelu oikeutensa eikä jatka opintoja myöskään muualla) ja **> school dropout** (ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi tai menettänyt opiskelu oikeutensa eikä jatka opintoja myöskään muualla). Onko englannin osalta ok käyttää lukiokoulutuksen hyväksymää termiä "student who has forfeited the right to study"?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle

27.2.2020: Mitä termiä tai termejä ammatillisessa halutaan/tarvitaan "eronneeksi katsotun" englannin vastineiksi? Lukion osalta päätettiin OKSAsta jättää pois dropout ja school dropout -termit. Mutta miten ammatillinen, onko siellä eronneeksi katsotun vastineina "student who has discontinued studies" ja kenties myös dropout-termit?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle

31.3.2020 / Merja: "student who has discontinued studies" ei sopiva ammatilliselle, sillä sitä on käytetty keskeyttämisestä.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Onko niin, että tämä käsite jää voimaan ainoastaan korkeakoulujen osalta (opiskelu oikeuden menettänyt)? Ja että lukion, tuvan ja ammatillisen osalta tämä käsite on 1.8.2022 voimaantulleiden säädösmuutosten myötä vanhentunut ja korvautunut käsitteellä eronneeksi katsottu (1) (c1948)?

162

eronneeksi katsominen

sv ~ anses ha avgått *verb*; konstaterande att en studerande har avgått

en ~ deem to have discontinued studies *verb*; > deem to have dropped out *verb* <tilanteesta jossa opiskelija on katsottu eronneeksi eikä hän jatka opintojaan muualla>
not: deem to have resigned *verb*

määritelmä

UUSI LUONNOS: toimenpide, jossa *opetuksen järjestäjä(?)* tai *koulutuksen järjestäjä* toteaa *opiskelijan* luopuneen tietyistä aloittamistaan opinnoista opiskelijan oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja täten opiskelijan *opiskeluvoikeuden* kyseisiin opintoihin päättyneen

VANHA: toimenpide, jossa *koulutuksen järjestäjä* toteaa *opiskelijan* luopuneen opinnoistaan opiskelijan oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella

huomautus

UUSI LUONNOS: *Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija* katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi; 3) hän ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä suoritusajassa. 4) Opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan.

UUSI LUONNOS: *Lukiokoulutuksen opiskelija* katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen, eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi; 3) hän ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä ajassa tai hänelle myönnettyssä lisäajassa. 4) Opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan.

UUSI LUONNOS: *Ammatillisen koulutuksen opiskelija* katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *näyttöihin* tai muuhun *osaamisen osoittamiseen* eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi; 3) hän ei ole suorittanut työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta säädettyssä ajassa. 4) Opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan.

VANHA: Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan *ammattillisen koulutuksen* opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaiseen *opetukseen (1)* ja *näyttöihin* tai muuhun *osaamisen osoittamiseen* eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai hän ei ole suorittanut *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* säädettyssä ajassa. Ammatillisen koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse kirjallisesti ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle eroamisestaan.

Kun ammatillisen koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, hänen *opiskeluvoikeutensa* päättyy.

VANHA: *Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä. Lisäksi tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, jos hän ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä suoritusajassa. Opiskelija katsotaan eronneeksi myös, jos hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan.

Lukiolaissa 629/1998 käytettiin käsitettä eronneeksi katsominen; lukiolaissa 714/2018 sitä vastaa käsite *opiskeluvoikeuden menettäminen*.

Tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena joskus käytettyä ilmaisua ”deem a student to have resigned” ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen.

Ks. myös *eronneeksi katsottu* ja *eronnut*.

Oppivelvollisuuteen kuuluvan koulutuksen osalta vrt. *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c1237

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan ja Opiskeluvoikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.3.2022: Tämän käsitteen kohdalle on nyt lisätty tieto TUVA-koulutuksen eronneeksi katsominen -käsitteestä. Tulisiko käsitteen "luokka"-tietoa eli käyttöalaa laajentaa, tällä hetkellä on vain <ammattillinen>? Tulisiko käyttöaloihin lisätä oppivelvollisuuteen kuulumaton TUVA-koulutus tm.? Ja miten tarkalle tasolle halutaan mennä eri koulutusten käsitteistön avaamisessa OKSAssa: jos lisätään oppivelvollisuuteen kuulumattoman TUVA-koulutuksen käsitteet, tulisiko lisätä myös esim. oppivelvollisuuteen kuulumattoman TELMA-koulutuksen tai oppivelvollisuuteen liittyvän aikuisten perusopetuksen käsitteet?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021: Jos ymmärrän oikein, tämä käsite koskee ainoastaan oppivelvollisuuteen kuulumatonta ammatillista koulutusta (ja nyttemmin oppivelvollisuuteen kuulumatonta TUVA-koulutusta), koska olemme lisänneet erikseen käsitteen oppivelvollisen eronneeksi katsominen. Onko siis ok merkitä tämän käsitteen kohdalle näkökulmarajaukseksi "oppivelvollisuuteen kuulumaton koulutus" (vai mikä olisi sopiva ilmaus)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.12.2021: Ja/tai olisiko hyvä lisätä määritelmään: "toimenpide, jossa koulutuksen järjestäjä toteaa *oppivelvollisuuteen kuulumattoman koulutuksen* opiskelijan TAI *oppivelvollisuuden suorittaneen* opiskelijan luopuneen opinnoistaan opiskelijan oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella"?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Onko aiempi, ammatillisen koulutuksen näkökulmasta kirjoitettu määritelmä ok nykytilannetta ja kaikkia koulutusasteita ajatellen? Itselleni tuli mieleen, tarvitsisiko lisätä "-- ja täten opiskelijan opiskeluoikeuden kyseisiin opintoihin päättyneen". Mietin, onko tuo opiskeluoikeuden päättyminen olennainen asia eronneeksi katsomisessa.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Tarvitaanko määritelmään lisätä opetuksen järjestäjä? Ei ehkä, jos tämä ei ole perusopetuksen käsite.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Tarvitaanko erikseen käsitteet eronneeksi katsominen ja *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Minkä koulutusasteiden tai vastaavien käsite tämä on ("Luokka"-tieto)? Onko ajateltava, että käsite oppivelvollisen eronneeksi katsominen kuuluu perusopetukseen ja oppivelvollisuuskoulutukseen (johon sisältyy mm. tuva-koulutus, lukio ja ammatillinen siltä osin kuin opiskelija suorittaa oppivelvollisuuttaan) ja eronneeksi katsominen taas tuva-koulutukseen, ammatilliseen ja lukiokoulutukseen siltä osin kuin kyse ei ole oppivelvollisuuden suorittamisesta?

163

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus / näyttötutkinnot>

tutkinnon suorittaja

sv examinand

en adult student; candidate

määritelmä

opiskelija tai muu henkilö, joka on suorittamassa *ammattillista tutkintoa näyttötutkintona*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 531/2017 voimaan tultua käsite näyttötutkinto poistui.

Käsitteen tunnus: c231

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (examinand)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (candidate)

164

tutkinto-opiskelija; tutkintokoulutuksen opiskelija <ammattillinen koulutus>

sv studerande i examensutbildning; studerande som deltar i examensutbildning; studerande inom examensutbildning <ammattillinen koulutus>

en student taking part in a program leading to an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus>; student studying for an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus>; degree student <korkeakoulut>

määritelmä

opiskelija, jolla on *opiskeluoikeus tutkintokoulutuksessa*

huomautus

Esimerkiksi *ammattillisessa koulutuksessa* käytetään termimuotoa ”tutkintokoulutuksen opiskelija”. Ammatillisessa koulutuksessa tällä tarkoitetaan opiskelijaa, joka opiskelee suorittaakseen *ammattillisen tutkinnon* taikka yhden tai useamman ammatillisen *tutkinnon osan*. Ammatillisessa koulutuksessa *tutkintokoulutuksen* opiskelija voi osallistua *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* tai hän voi suorittaa *tutkinnon* ilman tutkintokoulutusta, jos hänen aiemmin hankkimansa osaaminen riittää *osaamisen osoittamiseen näytöissä* tai muulla tavoin. Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen opiskelija*.

Lukiokoulutuksessa opiskelijat voivat olla tutkinto-opiskelijoita tai *aineopiskelijoita*.

Aineopiskelijalla tarkoitetaan yhden tai useamman lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvan *oppiaineen* opintoja suorittavaa opiskelijaa.

Käsitteen tunnus: c1622

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

165

perustutkinto-opiskelija

sv grundexamensstuderande

en undergraduate student

määritelmä

tutkinto-opiskelija, jolla on *opiskeluoikeus ammattikorkeakoulututkinnon, alemman korkeakoulututkinnon, ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon* tai *ylemmän korkeakoulututkinnon* suorittamiseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c1623

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

166

jatko-opiskelija

sv forskarstuderande

en postgraduate student

määritelmä

tutkinto-opiskelija, jolla on *opiskeluoikeus jatkotutkinnon* suorittamiseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c1624

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

Terminologin kysymys korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmälle 25.6.2019: Onko määritelmä ok, tarvitaanko huomautusta?

167

tilauskoulutusopiskelija

sv studerande som deltar i uppdragsutbildning; uppdragsutbildningsstuderande

en person participating in commissioned education; commissioned education student

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee *tilauskoulutuksessa*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1653

Luokka: <ammattillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

168

aineopiskelija

sv ämnesstuderande *n*

en subject student

not: syllabus student

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee yksittäistä *peruskoulun (1)* tai *lukion (1) opetussuunnitelmaan (1)* kuuluvaa *oppiainetta*, ei koko *oppimäärää*

huomautus

Käsitteen tunnus: c229

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

169

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

valmentavan koulutuksen opiskelija

sv studerande i utbildning som handleder för yrkesutbildning

en preparatory education student

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee *ammattilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa*

huomautus

Valmentavista koulutuksista ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä 1.8.2021 alkaen. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus jäi tällöin edelleen voimaan.

Vrt. *tutkintokoulutuksen opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c1666

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

170

erillisopiskelija

sv fristående studerande

en non-degree student

määritelmä

opiskelija, jolla on oikeus suorittaa opintoja *erillisen opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Käsitteen tunnus: c1621

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

171

avoimen korkeakoulutuksen opiskelija

sv studerande i öppen högskoleundervisning

en

määritelmä

opiskelija, joka osallistuu *ammattikorkeakoulun* tai *yliopiston avoimeen korkeakouluopetukseen*

huomautus

Ks. myös *avoin ammattikorkeakouluopetus* ja *avoin yliopisto-opetus*.

Käsitteen tunnus: c1652

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

172

täydennysopiskelija

sv
en

määritelmä

opiskelija, joka on suorittanut *korkeakoulututkinnon* ja valmistumisensa jälkeen käyttää oikeuttaan suorittaa samassa *korkeakoulussa (1)* opintoja ilmaiseksi korkeakoulun (1) sisäisten ohjeiden ja tutkintojohtosäännön mahdollistamalla tavalla

huomautus

Lainsäädännön näkökulmasta täydennysopiskelija opiskelee *erillisellä opiskeluoikeudella*.

Käsitteen tunnus: c1650

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

173

täydennyskoulutuksen opiskelija

sv
en

määritelmä

opiskelija, joka ei ole tullut *korkeakoulun (1)* opiskelijaksi *yhteishaun* eikä *erillisvalinnan* kautta eikä ole *tutkinto-opiskelija*, vaan opiskelee *täydennyskoulutuksessa* tai sellaiseen vertautuvassa *opintokokonaisuudessa (2)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1616

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

174

siirto-opiskelija

sv överflyttande studerande *n*
en transfer student; migrant student

määritelmä

korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin otettu *opiskelija*, jonka *opiskeluoikeus* siirtyy *korkeakoulusta (1)* toiseen, tai *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, taikka *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen

huomautus

Ammattikorkeakoulu tai yliopisto päättää siirtymisen edellytyksistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi siirtoa hakevan opiskelijan *opintosuorituksiin* tai opintomenestykseen. Siirtyminen edellyttää voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta luopumista*.

Ks. myös *siirtohaku*.

Käsitteen tunnus: c230

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

175

ristiinopiskelija

sv

en cross-institutional student

määritelmä

opiskelija, joka suorittaa opintoja toisessa *korkeakoulussa (1)* kotikorkeakoulunsa *opiskeluvoikeuden* perusteella

huomautus

Korkeakoulujen (1) opetusyhteistyön verkostosopimuksessa sovitaan, mitä opiskelijaryhmiä ristiinopiskeluvoikeus koskee. Näitä ryhmiä voivat olla *tutkinto-opiskelijat*, *avoimen korkeakouluopetuksen* opiskelijat, *vaihto-opiskelijat* sekä muut sopimuksessa määriteltävät opiskelijaryhmät.

Verkostosopimuksen perusteella suoritettavat opinnit hyväksytään yleensä ilman erillistä hyväksilukumenettelyä (ks. *opintosuorituksen hyväksilukeminen*) osaksi suoritettavaa *tutkintoa* tai opintoja. Verkostosopimus määrittelee toisesta korkeakoulusta (1) saatavan *opintopisteen (2)* korvaushinnan korkeakoulujen (1) välillä.

Käsitteen tunnus: c1656

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

176

väyläopiskelija

sv

en

määritelmä

opiskelija, joka *avoimessa korkeakouluopetuksessa* suoritettujen opintojen perusteella hakee *avoimen väylän* kautta *tutkinto-opiskelijaksi*

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c1658

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

177

koulutulokas

sv barn *n* som ska börja skolan

en

määritelmä

oppija, joka on aloittamassa *perusopetukseen* osallistumisen

huomautus

Käsitteen tunnus: c226

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

178

alumni

sv alumn

en alumnus *m*; alumna *f*; alumni *m pl*; alumnae *f pl*

määritelmä

[oppilaitoksessa](#) tai [korkeakoulussa \(1\)](#) aiemmin opiskellut [oppija](#)

huomautus

Englannin kielessä termiä alumnus/alumna/alumni/alumnae käytetään kuten latinassa.

Monikkumuotoa alumni käytetään miespuolisten henkilöiden joukosta tai joukosta, jossa on kumpaakin sukupuolta olevia henkilöitä. Monikkumuotoa alumnae käytetään naispuolisten henkilöiden joukosta.

Käsitteen tunnus: c233

Käsitteekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

179

erityisen tuen päätöksen saanut oppilas <esiopetus, perusopetus>; **erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija** <ammattillinen koulutus>; **erityisopetukseen oikeutettu opiskelija** <lukiokoulutus>

ei: erityisoppilas <esiopetus, perusopetus> (vanhentunut); erityisopiskelija <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> (vanhentunut)

sv elev som har fått ett beslut om särskilt stöd <esiopetus, perusopetus>; specialstuderande *n* <ammattillinen koulutus>; studerande med rätt till särskilt stöd
inte: specialelev <perusopetus> (föräldrad)

en pupil receiving special support <perusopetus>; pupil with a decision on special support <perusopetus>; student entitled to special needs education <lukiokoulutus>; student entitled to special needs support (?) <ammattillinen koulutus>
not: pupil with special needs; student with special needs

määritelmä

perusopetuksen oppija, joka on oikeutettu *erityiseen tukeen (1)*, *ammattillisen koulutuksen oppija*, joka on oikeutettu *erityiseen tukeen (2)* tai *lukiokoulutuksen oppija*, joka on oikeutettu *erityisopetukseen (2)*

huomautus

erityisen tuen päätöksen saanut oppilas / erityisoppilas: Vuonna 2011 voimaan tulleen perusopetuslain (628/1998) muutokset toivat mukanaan muun muassa käsitteet *erityinen tuki (1)* ja erityisen tuen päätös. Uusien käsitteiden myötä ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisoppilas, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityisen tuen päätöksen saanut oppilas. Erityisen tuen tarve voi muun muassa olla lyhytaikainen.

erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija / erityisopiskelija: Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 64 §) säädetään *opiskelijan* oikeudesta erityiseen tukeen (2). Tämän myötä *toisen asteen koulutuksessa* ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisopiskelija, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija.

erityisopetukseen oikeutettu opiskelija: Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada *erityisopetusta (2)* ja muuta *oppimisen tukea* yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c228

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin ja englannin kielityöryhmille 30.9.2019: Tämän käsitteen ruotsin ja englannin vastineet oli jo kertaalleen mietitty, mutta nyt suomenkielisiä termisuosituksia muutettiin ja niiden perustelut kirjattiin huomautuksiin. Vaikuttaako tämä ruotsin ja englannin vastinetermeihin?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 27.2.2020: ammatillisen koulutuksen erityinen tuki: special support vai special needs support? Merja suosittaa jälkimmäistä. Varmistetaan ammatillisen koulutuksen enkkutyöryhmältä.

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 27.4.2022: Onko studerande med rätt till särskilt stöd ammatillisen koulutuksen alalla käytettävä termi? Tarkistettava myös specialstuderande!

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (specialstuderande; specialelev; elev med särskilda behov; elev i behov av särskilt stöd)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pupil with special needs; student with special needs)

Terminologin kysymys perusopetuksen työryhmälle 23.12.2022: Erityisen tuen päätöksen saanut oppilas-käsitteen kohdalla olimme vielä linjaamassa, että oppilaan vastineena on pupil. Kuitenkin myöhemmin pidetyissä kokouksissamme olemme linjanneet, että oppilas on student, oppilashuolto on student welfare ja oppilaan arviointi on student assessment eikä pupil assessment. Miten muokataan?

180

ylioppilas

sv student (2)

en secondary school graduate

määritelmä

ylioppilastutkinnon suorittanut *oppija*

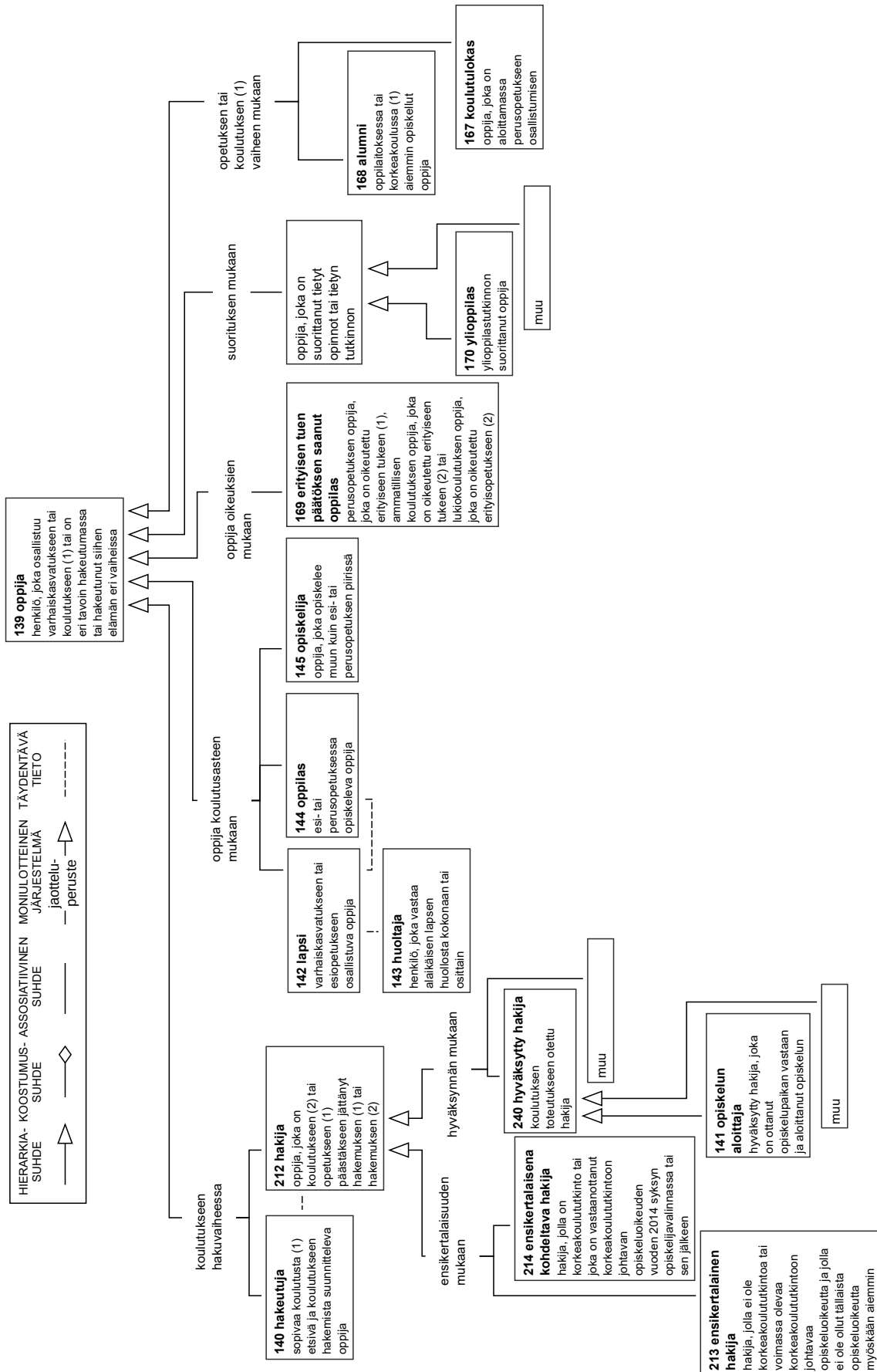
huomautus

Ylioppilaalta edellytetään myös *lukiokoulutuksen oppimäärän* tai *ammattillisen perustutkinnon* suorittamista.

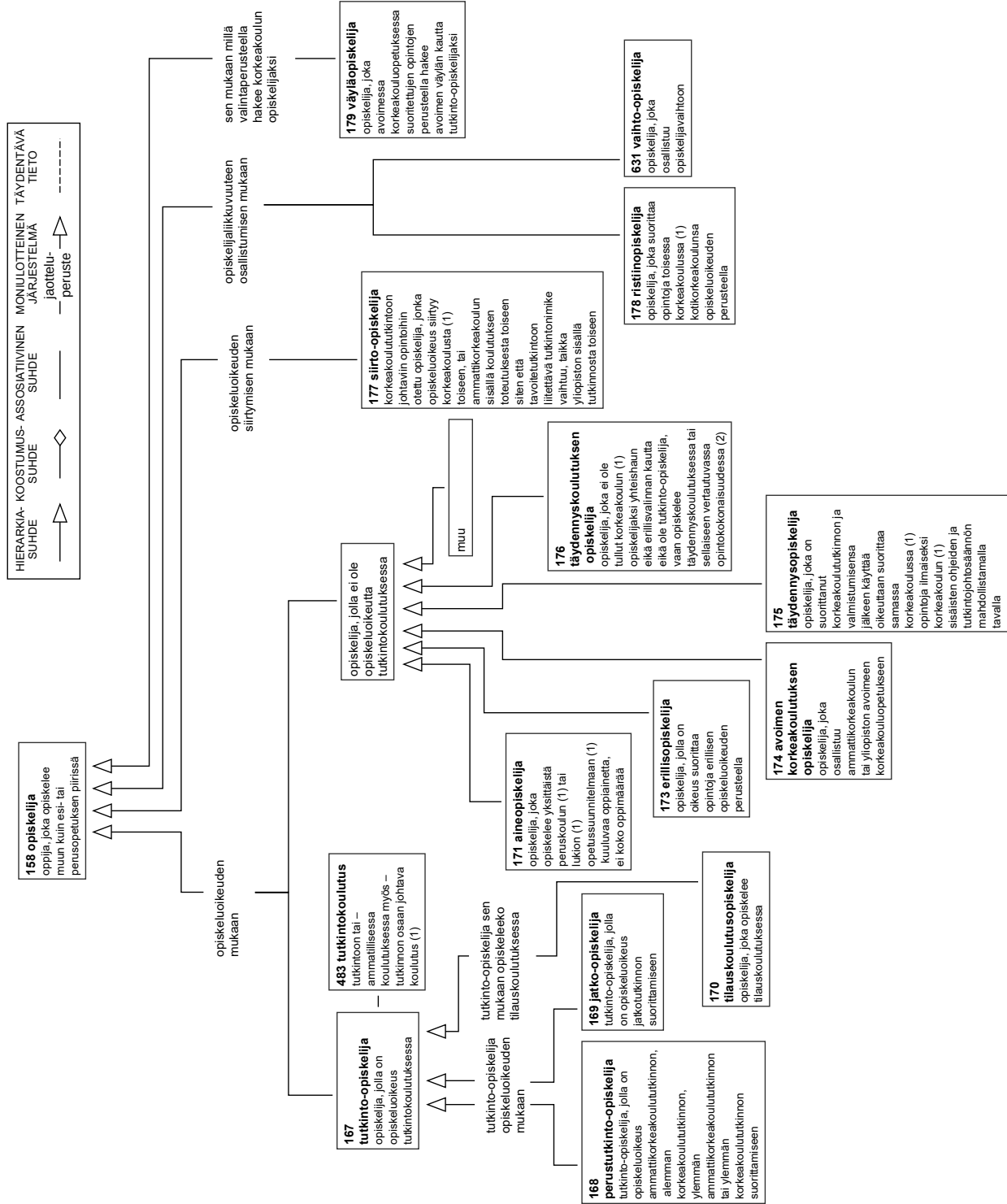
Käsitteen tunnus: c232

Käsitekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

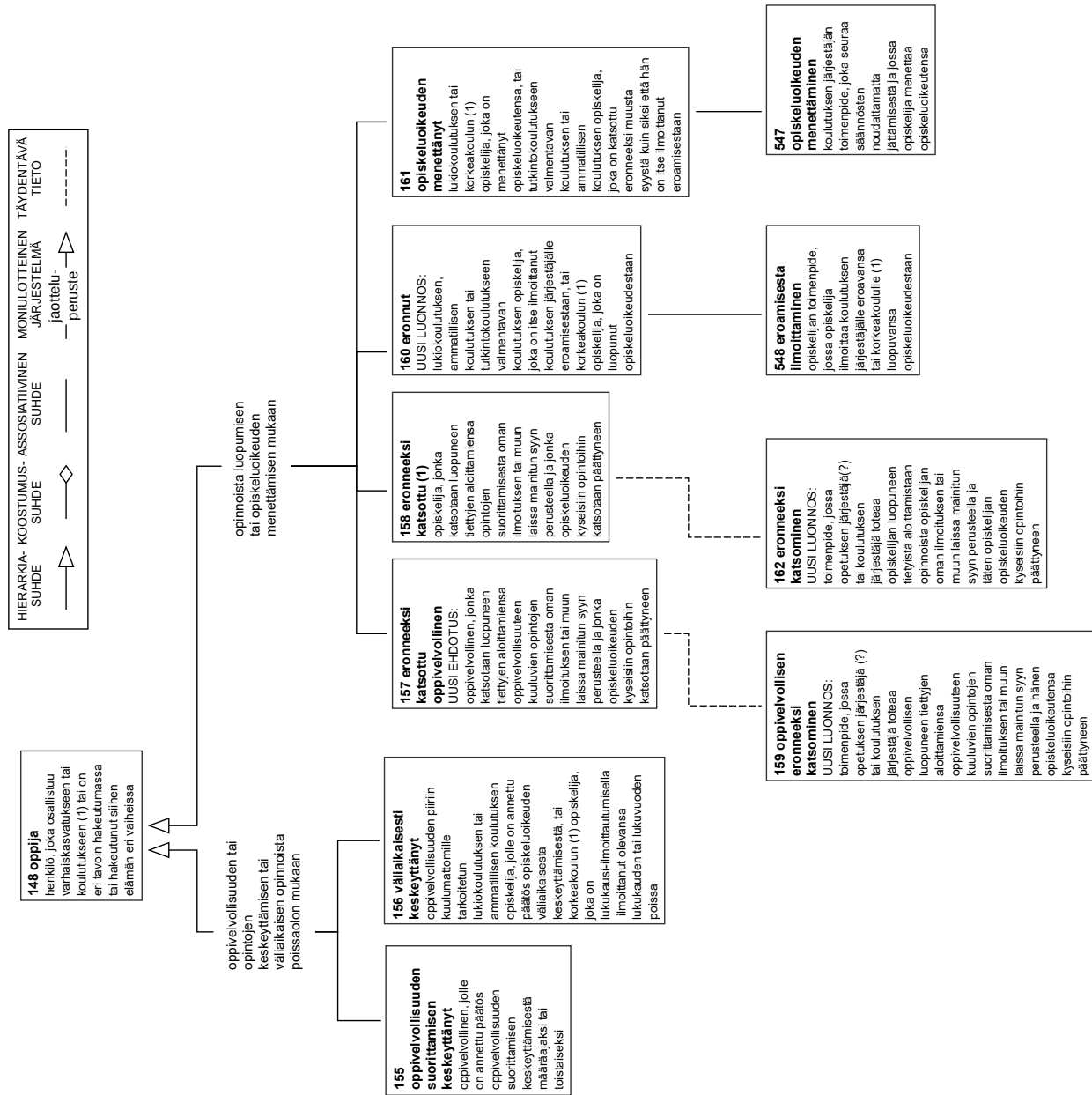
<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 15. Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa.

Käsittekaavio 16. Opiskelijan rooleja.

Käsittekaavio 17. Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan.

3.6.1 Henkilön rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsittekuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

181

työpaikkaohjaaja; vastuullinen työpaikkaohjaaja <ammattillisesta koulutuksesta annetussa laissa 531/2017>

ei: työpaikkakouluttaja (vanhentunut)

sv arbetsplatshandledare; ansvarig arbetsplatshandledare <laissa 531/2017>

inte: arbetsplatsutbildare (föråldrad)

en workplace instructor; principal workplace instructor <vastuullinen työpaikkaohjaaja>

määritelmä

koulutussopimuksessa tai *oppisopimuksessa* sovittu, koulutustyöpaikkaa edustava henkilö, jonka vastuulla on antaa *opiskelijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta*

huomautus

Työpaikkaohjaaja nimetään opiskelijan *henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa*, ja tieto työpaikkaohjaajasta kirjataan koulutussopimukseen tai oppisopimukseen.

Työpaikkaohjaajan tulee olla ammattitaidoltaan, koulutukseltaan tai *työkokemukseltaan* pätevä, eli hänellä tulee olla nk. ohjausosaamista. Myös muut työpaikan henkilöt voivat ohjata opiskelijaa *osaamisen hankkimisessa*, mutta tehtävään nimetyllä nk. vastuullisella työpaikkaohjaajalla on sovittuja vastuutehtäviä.

Työpaikkaohjaajan tehtävänä voi olla esimerkiksi huolehtia opiskelijan perehdytyksestä, osallistua koulutussopimuksen tai oppisopimuksen ja näytön suunnitteluun, toteutukseen ja *arviointiin (2)*, ohjata opiskelijaa tavoitteellisesti henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaan sekä antaa *palautetta* opiskelijan osaamisen kehittymisestä.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1695

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

182

<ammattillinen koulutus>

mentori

sv mentor

en mentor

määritelmä

henkilö, joka toimii *työpaikkaohjaajan* tehtävässä *yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa*

huomautus

Oppisopimuskoulutusta saavan yrittäjän mentori voi olla kyseisen yrityksen tai jonkin toisen työnantajan palveluksessa. Mentorina voi toimia myös muu tehtävään soveltuva henkilö.

Käsitteen tunnus: c1696

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

183

työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava (uudistermi);

> koulutussopimusvastaava; > oppisopimusvastaava

sv ansvarsperson för utbildning som ordnas på en arbetsplats; > ansvarsperson för utbildningsavtal
<koulutussopimusvastaava>; > ansvarsperson för läroavtal <oppisopimusvastaava>

en > person responsible for training agreement

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, joka vastaa *koulutussopimuksessa* tai *oppisopimuksessa* siitä, että *työpaikalla järjestettävä koulutus* täyttää lainsäädännöstä tulevat vaatimukset ja *opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan* kirjatut tavoitteet

huomautus

Termi ”työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava” on ehdotus koulutussopimusvastaavan ja oppisopimusvastaavan yhteisen yläkäsitteen nimitykseksi.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsittekuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1699

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Ville, Sanastokeskus: en-termivastine-ehdotus lähempänä ”koulutussopimusvastaavaa”

184

koulutuksen hankintasopimusvastaava (uudistermi)

sv avtalsansvarig för anskaffning av utbildning (termförslag)

en

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, joka hoitaa *koulutuksen hankintaa* koskevaan sopimukseen liittyvät asiat ja toimii koulutuksen hankintaan liittyvissä asioissa *koulutuksen järjestäjän* yhteyshenkilönä

huomautus

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsittekuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1700

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

185

oppilaitosohjaaja (uudistermi)

sv ~ ansvarig handledare; ~ handledande lärare; ~ ansvarig lärare (3)

en

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, joka antaa *oppijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta*

huomautus

Oppilaitosohjaajan roolissa voi *ammattillisesta koulutuksesta* annetun asetuksen (673/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä *opettaja* tai perustellusta syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja.**oppilaitosohjaaja-termi:** "Oppilaitosohjaaja" on työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanastoprojektissa luotu termi (eli nimitys). Termi tarvittiin luoda, koska tietojärjestelmiä ja tiedonsiirtoa varten oli tarpeen saada nimitys *työpaikkaohjaaja*-käsitteen vastinparille. Oppilaitosohjaaja-termi ei siis välttämättä ole käytössä *oppilaitosten* arjessa, sillä tässä roolissa voi toimia opettaja tai muulla nimikkeellä oleva koulutuksen järjestäjän edustaja.Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.**ansvarig handledare, handledande lärare, ansvarig lärare:** Ruotsin kielellä termille oppilaitosohjaaja ei löydy täydellistä vastinetta (esimerkiksi termi "läroanstaltshandledare" olisi kömpelö), joten tässä kohtaa on annettu eräitä ruotsinkielisiä tehtävänimikkeitä, joilla oppilaitosohjaajan roolissa voidaan toimia.

Käsitteen tunnus: c1704

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

186

oppisopimusasiantuntija; oppisopimuskoordinoija

sv sakkunnig inom läroavtalsutbildning; läroavtalskoordinator

inte: läroavtalsexpert

en apprenticeship training coordinator (new term)

määritelmä

työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava, joka hoitaa *koulutuksen järjestäjän oppisopimuskoulutukseen* liittyviä viranomaistehtäviä ja voi suorittaa *opiskelijalle tehtävän henkilökohtaistamisen* alkuvaiheen

huomautus

Oppisopimusasiantuntijan tehtäviin kuuluu muun muassa järjestää oppisopimuskoulutukseen liittyvät sopimusasiat, huolehtia *koulutuskorvauksista* ja tapauskohtaisesti *opintososiaalisista eduista*, hankkia tietopuolista *koulutusta (1)* sekä tapauskohtaisesti maksaa opiskelijalle taloudellisia etuuksia.Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1705

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

187

HOKS-ohjaaja

sv PUK-handledare

en PCDP instructor (new term)

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava henkilö, jonka vastuulla on yhdessä *opiskelijan* kanssa laatia ja päivittää *ammattilliseen koulutukseen* osallistuvan opiskelijan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*

huomautus

HOKS-ohjaajana voi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä *opettaja*, *opinto-ohjaaja* tai tarvittaessa muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsittekuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa.

Käsitteen tunnus: c1706

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

188

<ammatillinen koulutus>

osaamisen arvioija

sv bedömare av kunnandet

en assessor of competence

määritelmä

henkilö, jonka ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* on nimennyt suorittamaan *osaamisen arvioinnin (2)*

huomautus

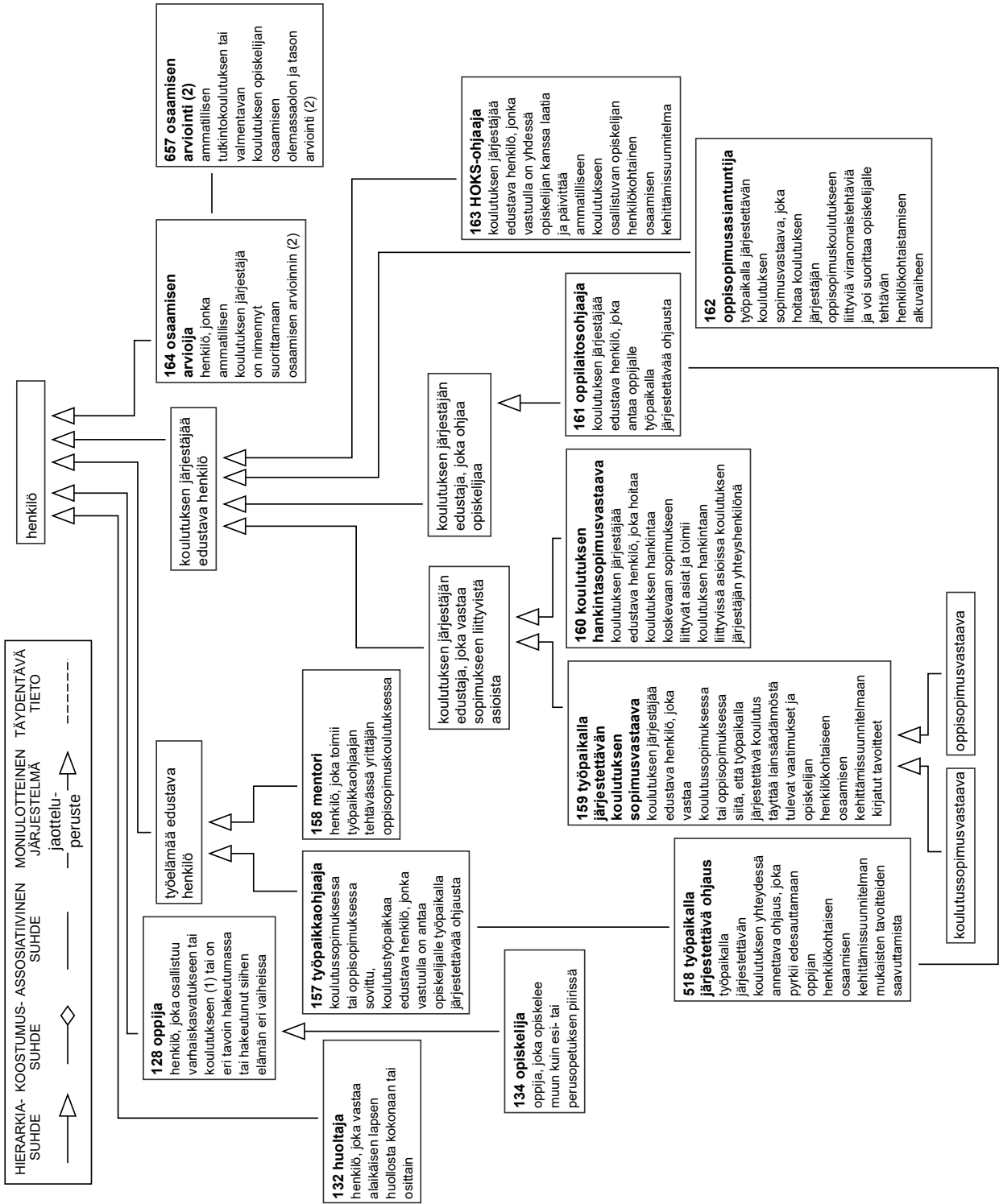
Käsitteen tunnus: c1312

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Käsitekaavio 18. Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä.

4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit

4.1 Normatiivinen ohjaus

4.1.1 Säädökset

189

varhaiskasvatusoikeus; oikeus varhaiskasvatukseen

sv rätt till småbarnspedagogik
en right to early childhood education and care

määritelmä

lapsen oikeus saada *varhaiskasvatusta*

huomautus

Varhaiskasvatusoikeudesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 12 §). Jokaisella alle oppivelvollisuusikäisellä *lapsella* on oikeus saada varhaiskasvatusta. *Esiopetuksessa* olevalla lapsella on oikeus *täydentävään varhaiskasvatukseen*.

Käsitteen tunnus: c953

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

190

tuntijako <perusopetus>; lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot <lukiokoulutus>

sv timfördelning
en distribution of lesson hours <perusopetus, lukiokoulutus>; distribution of study hours <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

valtioneuvoston asetuksella säädetty *opetukseen (1)* käytettävän ajan jakaminen eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien* opetukseen (1) sekä *oppilaanohjaukseen* tai *opinto-ohjaukseen*

huomautus

Perusopetuksen tuntijako on säädetty valtioneuvoston asetuksessa perusopetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (422/2012).

Lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvistä opinnoista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa lukiokoulutuksesta (810/2018).

Käsitteen tunnus: c278

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (timfördelning)

191

oppimäärä; > perusopetuksen oppimäärä; > lukiokoulutuksen oppimäärä; > oppiaineen oppimäärä; > oppimäärän laajuus (1) <perusopetus>

sv lärokurs; > den grundläggande utbildningens lärokurs <perusopetuksen oppimäärä>; > gymnasiets lärokurs <lukiokoulutuksen oppimäärä>; > ämneslärokurs <oppiaineen oppimäärä>; > omfattning av lärokurs <oppimäärän laajuus>; > lärokursens omfattning <oppimäärän laajuus>

en > syllabus <kokonaisen koulutuksen oppimäärä>; > primary and lower secondary education syllabus; > general upper secondary education syllabus <lukiokoulutuksen oppimäärä>; > subject syllabus <yksittäisen oppiaineen oppimäärä>; > scope of syllabus <oppimäärän laajuus>
rather than: > basic education syllabus <perusopetuksen oppimäärä>
not: course (3)

määritelmä

perusopetukseen, lukiokoulutukseen tai niiden *oppiaineeseen* kuuluvien opintojen laajuus ja sisältö huomautus

perusopetuksen oppimäärä, lukiokoulutuksen oppimäärä, oppiaineen oppimäärä:

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* on määriteltä sekä koko *koulutuksen (2)* oppimäärä että yksittäisten *oppiaineiden* oppimäärät. Perusopetuksen oppimäärästä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Lukiokoulutuksen oppimäärästä on säädetty lukiolaissa (714/2018) ja kumotussa lukiolaissa (629/1998). Esimerkki yksittäisen oppiaineen oppimäärästä on matematiikan pitkä oppimäärä lukiokoulutuksessa.

oppimäärän laajuus: Perusopetuslain (628/1998) mukaan *perusopetuksen* oppimäärän laajuus on yhdeksän vuotta. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvän kunkin oppiaineen ja *aineryhmän* oppimäärän laajuus ilmaistaan *vuosiviikkotunteina* (ks. valtioneuvoston asetus 422/2012).

Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen ”oppimäärä” lisäksi myös käsitettä *opintojen laajuus*.

Ammatillisessa koulutuksessa oppimäärä-käsitettä vastaa käsite *osaamisen laajuus* ja *korkeakouluissa (1)* käsite *opintojen laajuus*.

Course (3): Course-termiä ei tulisi käyttää oppiaineen oppimäärän englanninkielisenä vastineena. Esim. ”matematiikan pitkä oppimäärä” ilmaistaan englanniksi ”advanced mathematics syllabus” mieluummin kuin ”advanced mathematics course”.

basic education syllabus: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta.

Käsitteen tunnus: c238

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

Anu Halvari 31.3.2020: lukion englanti ok?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (gymnasiets lärokurs)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (lärokurs)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic education syllabus)

192

oppivelvollisuus

sv läroplikt /FI/; skolplikt /SE/

en ~ compulsory education

not: compulsory schooling <pakollinen koulunkäynti; koulupakko>

määritelmä

velvollisuus suorittaa kaikilta Suomessa vakituisesti asuvilta alle 18-vuotiailta henkilöiltä edellytettävää [koulutusta \(1\)](#)

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan henkilön tulee oppivelvollisuuden suorittamiseksi suorittaa [perusopetuksen oppimäärä](#) ja siirtyä sen jälkeen suorittamaan [toisen asteen tutkintoon](#) tähtäävää [koulutusta \(2\)](#) tai muuta kyseisessä laissa tarkoitettua koulutusta (2).

Toisen asteen tutkintoon tähtävään koulutukseen (2) sijaan oppivelvollisuutta voi lain 1214/2020 mukaan suorittaa opiskelemalla esimerkiksi [tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa](#) tai tietyissä tapauksissa [aikuisten perusopetuksessa](#).

Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta, ja päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun hän on tätä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun [tutkinnon](#) taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen koulutuksen (2).

compulsory education: Englannin termi compulsory education on merkitty oppivelvollisuuden lähikäsitteeksi sen vuoksi, että 'compulsory education' viittaa [koulutukseen \(1\)](#), johon on velvollisuus osallistua, eikä velvollisuuteen. Suomen käsite oppivelvollisuus ja englannin käsite compulsory education liittyvät kuitenkin samaan ilmiöön.

Vrt. [pidennetty oppivelvollisuus](#).

Skolplikt: Ruotsinruotsissa käytettävä skolplikt-käsite eroaa tässä esitetystä käsitteestä siinä, että Ruotsissa oppivelvollisuusajaksi on Suomea lyhyempi ja Ruotsissa oppilaalla on velvollisuus osallistua koulun järjestämään opetukseen.

Käsitteen tunnus: c239

Käsitteekaaviot: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#) ja [Opiskelun keskeyttäminen](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

193

oppivelvollinen

sv läropliktig /FI/; skolpliktig /SE/

en person within the scope of compulsory education; person of compulsory school age; > learner in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana>; > pupil in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana>; > student in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana>

määritelmä

henkilö, jolla on [oppivelvollisuus](#)

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva 7–17-vuotias lapsi tai nuori, joka ei ole vielä suorittanut [perusopetuksen oppimäärää](#). Lapsi katsotaan oppivelvollisuuslakia sovellettaessa Suomessa vakinaisesti asuvaksi, jos hänellä on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa.

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva henkilö siitä vuodesta lähtien, jona hän täyttää seitsemän vuotta, siihen saakka kun hän täyttää 18 vuotta tai on sitä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun [tutkinnon](#) taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen [koulutuksen](#) (2).

Skolpliktig: Ruotsinruotsissa käytettävä skolpliktig-käsite eroaa tässä esitetystä käsitteestä siinä, että Ruotsissa oppivelvollisuusaika on Suomea lyhyempi ja Ruotsissa oppilaalla on velvollisuus osallistua koulun järjestämään opetukseen.

Käsitteen tunnus: c240

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läropliktig)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (child of compulsory education age)

194

esiopetusvelvollisuus (1)

sv plikt att delta i förskoleundervisningen

en preschool education obligation

määritelmä

lapsen velvollisuus osallistua [esiopetukseen](#)

huomautus

Lapsella on velvollisuus osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai [esiopetuksen tavoitteet](#) saavuttavaan toimintaan [oppivelvollisuutta](#) edeltävänä vuonna.

Perusopetuslain (628/1998, 6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös [varhaiskasvatukseen](#).

Käsitteen tunnus: c1066

Luokka: <esiopetus>

195

esiopetusvelvollisuus (2)

sv skyldighet att ordna förskoleundervisning

en statutory duty to arrange pre-primary education; obligation to arrange pre-primary education

määritelmä

kunnan velvollisuus järjestää sen alueella asuville *lapsille esiopetusta*

huomautus

Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta lasten *oppivelvollisuuden* alkamista edeltävänä vuonna. Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta myös *pidennetyn oppivelvollisuuden* piirissä oleville lapsille sekä vuotta myöhemmin *perusopetuksensa* aloittaville lapsille.

Kunta voi järjestää esiopetuspalvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.

Käsitteen tunnus: c957

Luokka: <esiopetus>

196

koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen

sv tidigareläggande *n* av inledandet av skolgången

en ~ start comprehensive school education one year earlier than enacted *verb*

määritelmä

perusopetuksen aloittamisen siirtäminen lakisääteistä *oppivelvollisuuden* alkamisikää aikaisemmaksi

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua *opiskelusta*.

Käsitteen tunnus: c241

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

197

koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen; koululykkäys

sv senareläggande *n* av inledandet av skolgången

en ~ start comprehensive school education one year later than enacted *verb*

määritelmä

perusopetuksen aloittamisen siirtäminen lakisääteistä *oppivelvollisuuden* alkamisikää myöhemmäksi

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjä* voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.

Käsitteen tunnus: c242

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat

198

varhaiskasvatussuunnitelman perusteet

sv grunderna för planen för småbarnspedagogik

en national core curriculum for early childhood education and care; national core curriculum for ECEC <lyhenteen sisältävä muoto, voi käyttää kun termi toistuu juoksevassa tekstissä>

not: national curriculum guidelines on early childhood education and care (obsolete)

määritelmä

Opetushallituksen antama *valtakunnallinen määräys varhaiskasvatuksen* yhdenvertaisesta toteuttamisesta

huomautus

Opetushallituksella on lain määräämä velvoite laatia varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (540/2018, 21 §).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määrätään varhaiskasvatuksen toteuttamisen keskeisistä sisällöistä, *varhaiskasvatuksen järjestäjän* ja *lapsen huoltajien* välisestä yhteistyöstä, monialaisesta yhteistyöstä sekä *lapsen varhaiskasvatussuunnitelman* sisällöstä.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tehtävänä on tukea ja ohjata varhaiskasvatuksen paikallista toteuttamista ja kehittämistä.

Käsitteen tunnus: c984

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#) ja [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

199

paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma

sv lokal plan för småbarnspedagogik

en local curriculum for early childhood education and care; local curriculum for ECEC

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, joka tukee ja ohjaa *varhaiskasvatuksen* toteuttamista ja kehittämistä *varhaiskasvatuksen järjestäjän* toimialueella

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestäjä laatii paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman, joka perustuu valtakunnalliseen *varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin* ja täydentää niitä alueellisilla ominaispiirteillä.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi lisäksi laatia *varhaiskasvatuksen toimintamuoto*-, *toimipaikka*- tai *lapsiryhmä*kohtaisia suunnitelmia. Yksityinen *varhaiskasvatuksen palveluntuottaja* voi myös soveltaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi myös laatia *varhaiskasvatuksen toimintamuoto*-, *toimipaikka*- tai *lapsiryhmä*kohtaisia suunnitelmia. Yksityinen *varhaiskasvatuksen palveluntuottaja* voi myös soveltaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Käsitteen tunnus: c920

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

<vaka2022>

200

lapsen varhaiskasvatussuunnitelma; lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma

sv barnets plan för småbarnspedagogik; barnets individuella plan för småbarnspedagogik
en individual early childhood education and care plan for a child; child's individual early childhood education and care plan; individual ECEC plan
not: personal early childhood education and care plan (obsolete); personal ECEC plan (obsolete); personalised early childhood education and care plan; personalised ECEC plan

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan *lapsen* yksilöllinen *varhaiskasvatuksen* toteuttaminen *päiväkotitoiminnassa* ja *perhepäivähoidossa*

huomautus

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan myös lapsen *varhaiskasvatuksessa annettavan tuen*, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen.

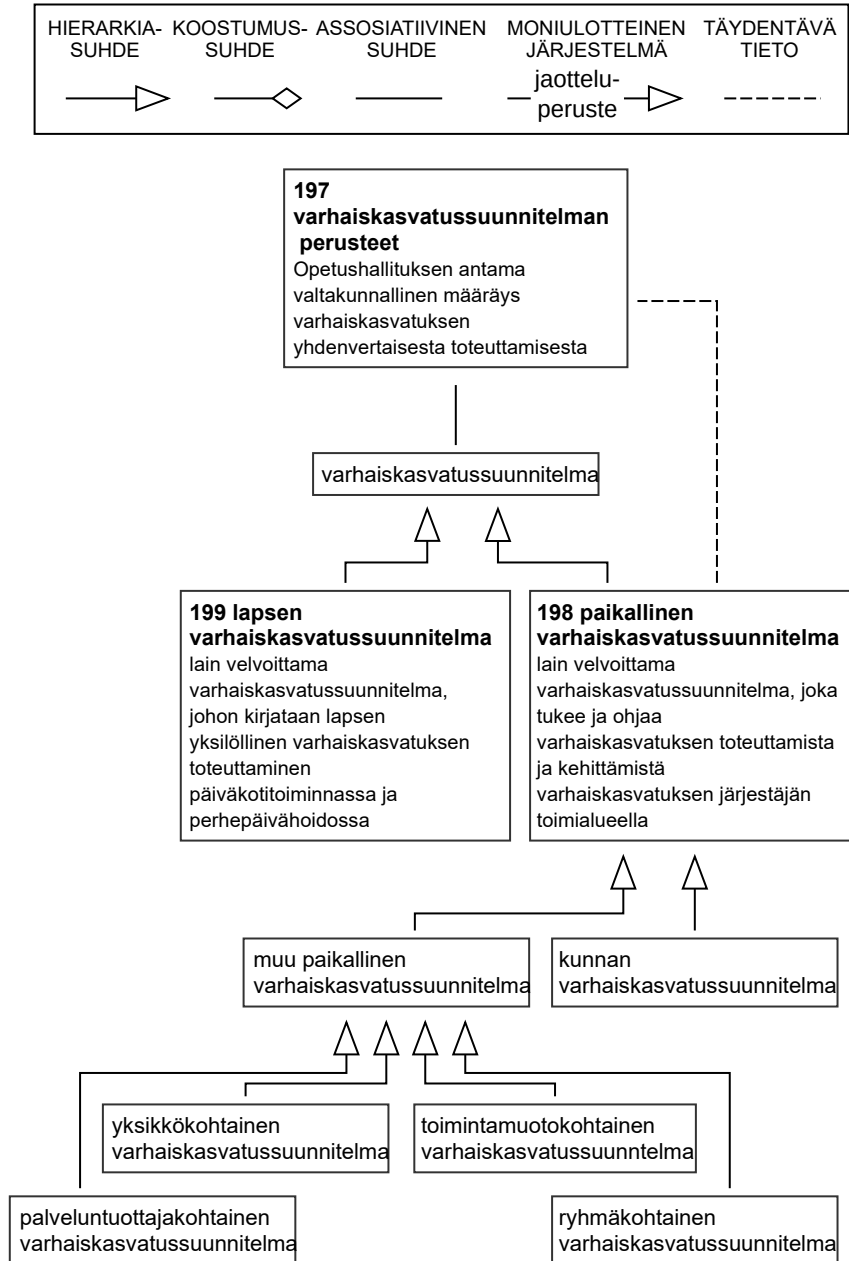
Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan yhteistyössä *varhaiskasvatushenkilöstön* ja lapsen *huoltajan* sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa.

Käsitteen tunnus: c921

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 19. Varhaiskasvatussuunnitelmat.

4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet

201

opetussuunnitelman perusteet *pl*

sv grunderna *pl* för läroplanen; läroplansgrunderna *pl*

en national core curriculum; core curriculum <lyhyempi, epätäsmällisempi muoto>

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys *koulutuksen (1)* rakenteesta, tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä

huomautus

Opetussuunnitelman perusteita ovat esimerkiksi *esiopetuksen* opetussuunnitelman perusteet, *perusopetuksen* opetussuunnitelman perusteet ja *lukiokoulutuksen* opetussuunnitelman perusteet. Lisäksi opetussuunnitelman perusteet laaditaan esimerkiksi *taiteen perusopetukselle*, *perusopetukseen valmistavalle opetukselle*, *aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukselle* ja *aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle*.

Korkeakoulutuksessa ei määritellä opetussuunnitelman perusteita.

Ammatillisessa koulutuksessa opetussuunnitelman perusteita vastaavaa määräästä kutsutaan *tutkinnon perusteiksi*.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaditaan *paikalliset opetussuunnitelmat*.

Käsitteen tunnus: c234

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.20189: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

202

lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet

sv grunderna *pl* för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning; grunderna *pl* för gymnasieförberedande utbildning

en national core curriculum for preparatory education for general upper secondary education

määritelmä

opetussuunnitelman perusteet, joka koskee *lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta*

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteissa määritellään lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opintojen muodostuminen, eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien opetuksen (1)* tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä *oppilaitoksen* ja kodin yhteistyön ja *opiskelijahuollon* keskeiset periaatteet ja opetustoimeen kuuluvan opiskelijahuollon tavoitteet

Käsite lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet oppivelvollisuuslain voimaantulon myötä 1.8.2022 alkaen, jolloin *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* toteuttaminen alkaa.

Käsitteen tunnus: c1327

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

203

tutkinnon perusteet *pl*

sv grunderna *pl* för examen; examensgrunder *pl*

en national qualification requirements

määritelmä

Opetushallituksen antama *valtakunnallinen määräys*, joka koskee *ammattillisia tutkintoja* ja jossa määrätään ammatillisten tutkintojen *tutkintonimikkeet*, *osaamisalat*, *tutkinnon* muodostuminen *pakollisista tutkinnon osista* ja *valinnaisista tutkinnon osista*, *tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)*, *osaamisen laajuus osaamispisteinä* ja *osaamisen arviointi (2)*

huomautus

Ammatillisten perustutkintojen perusteissa Opetushallitus määrää myös *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueiden laajuuden osaamispisteinä sekä sen, miltä osin *osaamisen arvioinnin (2) mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen* ei ole mahdollista.

Tutkinnon perusteet -niminen määräys koski aiemmin vain ammatillista perustutkintoa; *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* puolestaan koski *näyttötutkinnon perusteet* -niminen määräys. Nämä määräykset yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi tutkinnon perusteet -nimiseksi määräykseksi.

Käsitteen tunnus: c235

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

204

(vanhentunut)

näyttötutkinnon perusteet

sv grunderna *pl* för fristående examen

en requirements of competence-based qualification

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, joka koskee *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* ja jossa määritellään *näyttötutkinnon* osat, *tutkinnoissa* vaadittava ammattitaito, *ammattitaidon osoittamistavat* sekä tutkinnon yleiset *arviointikriteerit*

huomautus

Aiempi tutkinnon perusteet -niminen määräys, joka koski *ammattillista perustutkintoa*, sekä näyttötutkinnon perusteet -niminen määräys yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi *tutkinnon perusteet* -nimiseksi määräykseksi. Tässä yhteydessä näyttötutkinnon perusteet poistui käytöstä.

Käsitteen tunnus: c236

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

205

tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet

sv

en

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen](#) tavoitteet, muodostuminen, koulutuksen järjestäminen sekä [oppijalle annettava palaute ja osaamisen arviointi \(2\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1815

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021: Ensinnäkin kysymys, mitä merkitään tämän käsitteen "luokaksi", siis koulutusasteeksi/-asteiksi, joilla käsite on käytössä? OKM:n juristit ehdottivat, että OKSAan lisättäisiin uusi luokka, "oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus".

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021: Kuuluisiko käsite tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet muihin luokkiin kuin "oppivelvollisuuteen kuuluvaan koulutukseen"? Voiko se osalle oppijoista olla muutakin kuin oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021: Terminologi laatinut käsitteelle määritelmäluonnosta; tarkistattekko ja muokkaatte?

206

työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteet

sv

en

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen](#) muodostuminen, [koulutuksen \(2\)](#) pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus [osaamispisteinä](#), [osaamistavoitteet \(2\)](#) ja [osaamisen arviointi \(2\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1172

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

207

<amatillinen koulutus>

valmentavan koulutuksen perusteet

sv grunderna för handledande utbildning <amatillinen koulutus>; grunderna för förberedande utbildning <lukiokoulutus>

en requirements for preparatory education and training

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään *amatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* muodostuminen, *koulutuksen (2)* pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus *osaamispisteinä, osaamistavoitteet (2)* ja *osaamisen arviointi (2)*

huomautus

Käsite valmentavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet* 1.8.2022 alkaen.

Käsitteen tunnus: c878

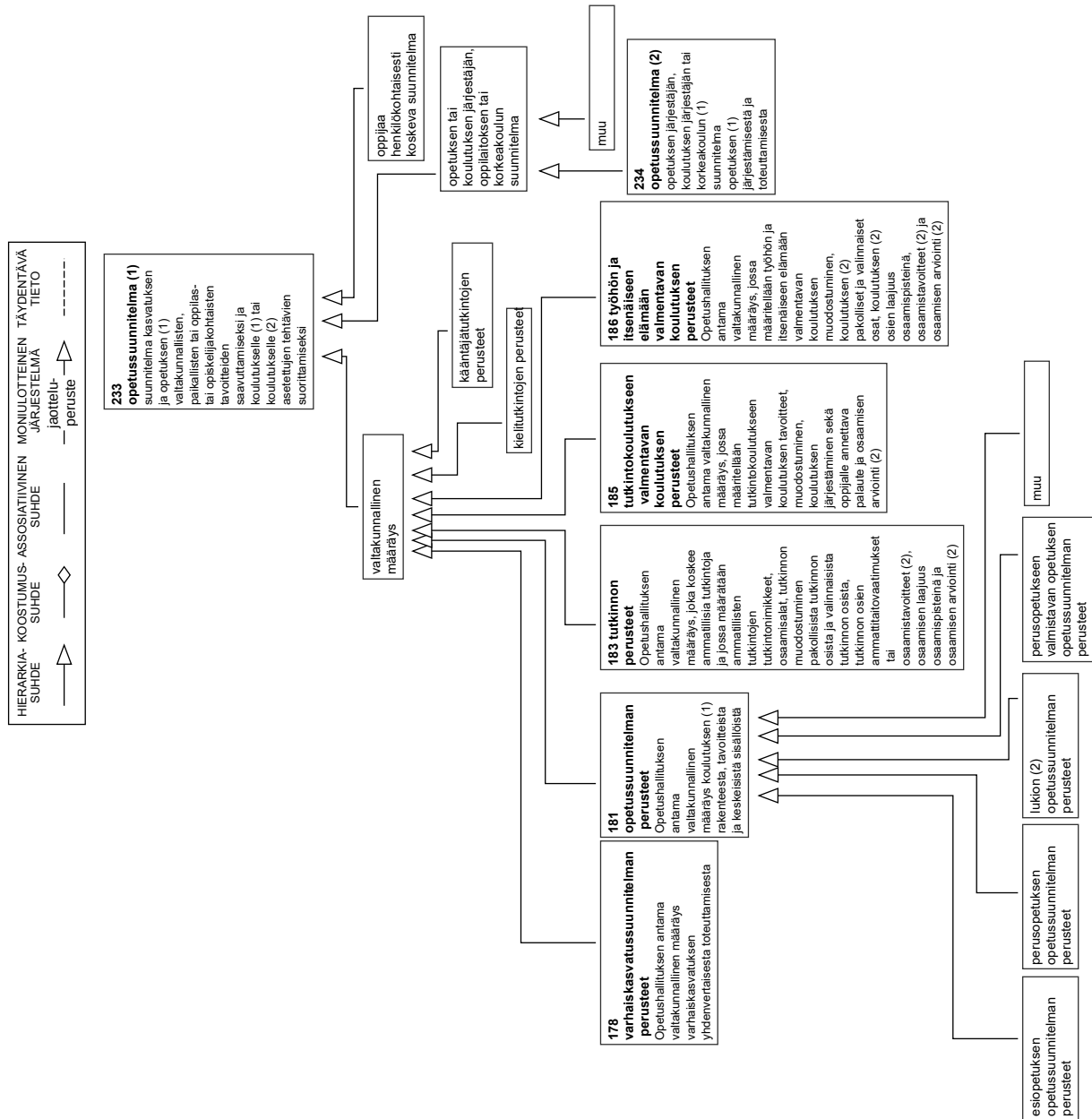
Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys amatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Huom. VET-lain 50 § sisältää termin ”koulutuksen perusteet” (ilman sanaa valmentavan). Pitäisi varmaan ottaa sanastoon?

Käsittekaavio 20. Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.

4.2 Tutkintorakenne (1)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 27.5.2021: Miten tämän luvun alla olevat käsitteet kannattaisi jaotella lukuihin ja alalukuihin? Kysymys koskee ehkä lähinnä käsitteitä osaamiskokonaisuus (1), osaamiskokonaisuus (2), pieni osaamiskokonaisuus ja moduuli (2). Nämä eivät taida olla (ainakaan pelkästään) tutkintorakenteeseen liittyviä käsitteitä. Millaisen otsikon alle ne kannattaisi OKSassa sijoittaa (luultavasti täytyy luoda uusi otsikko)? Pitäisikö esim. ennen lukua Tutkintorakenne (1) olla uusi sen kanssa samantasoinen otsikko "Osaamiskokonaisuuksia"? Sopsisiko tällainen otsikko ylätitsin "Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit" alle?

208

**tutkintorakenne (1); tutkinnon rakenne; tutkinnon muodostuminen <ammatillinen koulutus>;
koulutuksen rakenne**

sv examensstruktur; uppbyggnad av examen

en degree structure <korkeakoulut>; qualification structure (1) <ammatilliset tutkinnot ja korkeakoulujen erikoistumiskoulutukset>; composition of qualification <tutkinnon muodostuminen>

määritelmä

osat, joista tiettyyn *tutkintoon* johtavat tai tiettyyn *koulutukseen (2)* kuuluvat opinnot koostuvat

huomautus

Esimerkiksi *yliopistossa* suoritettavaan *korkeakoulututkintoon* johtavat opinnot voivat koostua seuraavista osista: pääaineopinnot, yleisopinnot, yhteiset opinnot, kieli- ja viestintäopinnot, sivuaineopinnot ja harjoittelu.

Käsitteen tunnus: c247

Luokka: <ammatillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Tutkintorakenne](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

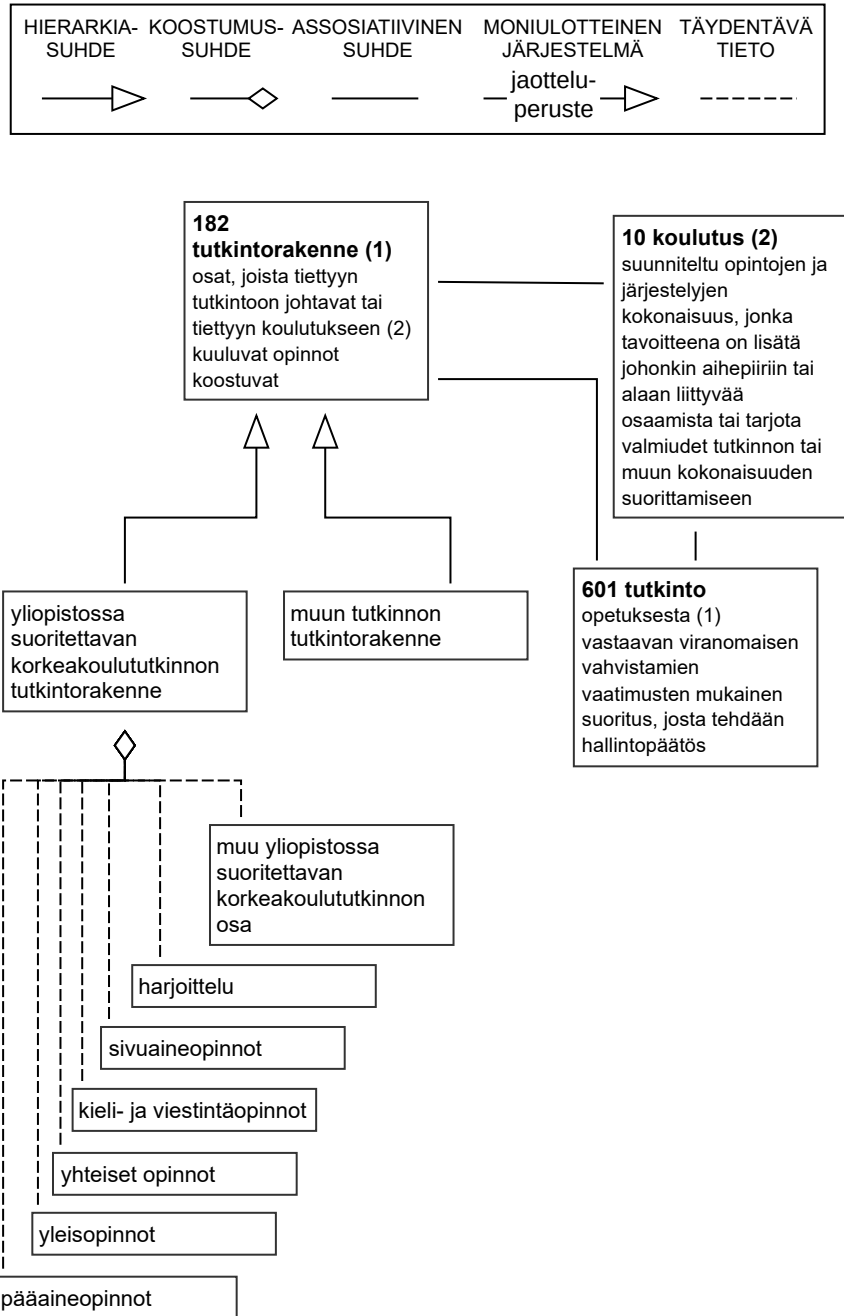
<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020: OKSAssa ”tutkinnon muodostuminen” on synonyymina tutkintorakenteelle. Onko tämä näkemys ok? Ja pitääkö siis englannin termi ”composition of qualification” ottaa termien degree structure ja qualification structure synonyymiksi?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (uppbyggnad av examen)

Käsitekaavio 21. Tutkintorakenne.

209

pakollinen tutkinnon osa; tutkinnon pakollinen osa

sv obligatorisk examensdel

en obligatory module; compulsory studies; compulsory unit

määritelmä

sellainen osa [tutkintoa](#) tai [ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa](#), joka kaikkien kyseistä tutkintoa suorittavien [oppijoiden](#) on suoritettava suorittaakseen tutkinnon

huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammatillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole pakollinen (tai valinnainen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla pakollinen ja toisessa valinnainen.

Käsitteen tunnus: c248

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (obligatorisk examensdel)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (compulsory unit)

210

valinnainen tutkinnon osa; tutkinnon valinnainen osa

sv valfri examensdel; valbar examensdel

en optional module

määritelmä

sellainen osa [tutkintoa](#) tai [ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa](#), jollaisia [oppijan](#) on valittava suoritettaviksi tietty määrä tutkinnon muodostumissääntöjen mukaisesti

huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammatillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole valinnainen (tai pakollinen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla valinnainen ja toisessa pakollinen.

Käsitteen tunnus: c249

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

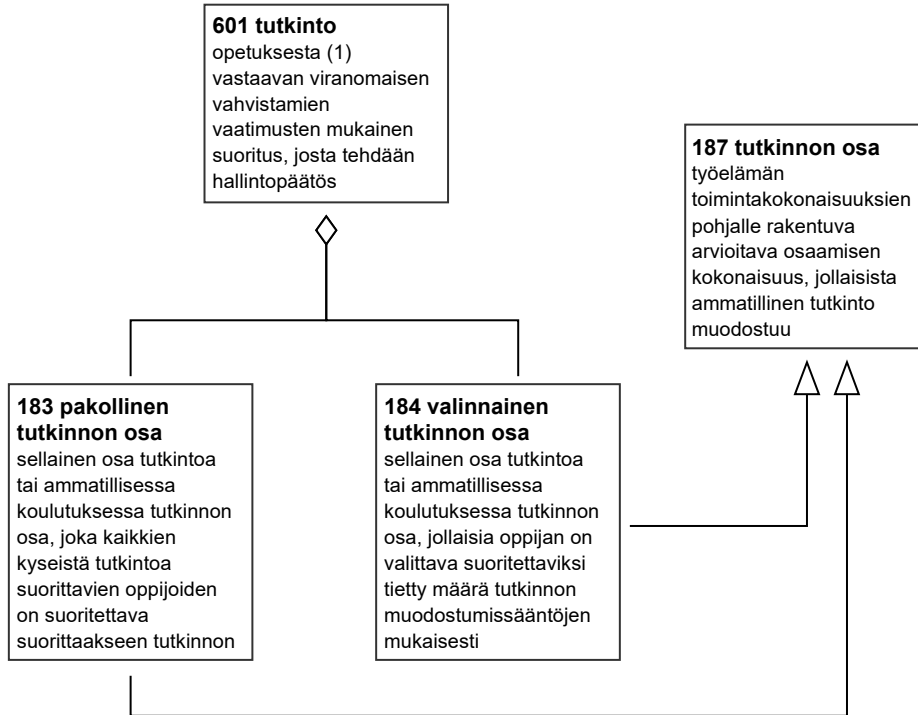
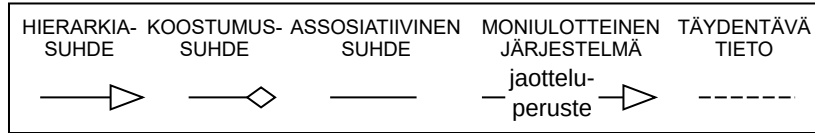
Käsitekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Käsitekaavio 22. Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).

4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä

211

yhdistelmäopinnot <opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekieli>

sv kombinationsstudier

en combination studies

määritelmä

toisen asteen koulutuksen opinnot, joissa *opiskelija* suorittaa sekä *ammattilliseen koulutukseen* että *lukiokoulutukseen* sisältyviä opintoja

huomautus

Yhdistelmäopinnot voivat olla tutkintotavoitteisia; opiskelijan tavoitteena voi olla suorittaa esimerkiksi sekä *ammattillinen perustutkinto* että *ylioppilastutkinto* (ks. *kaksoistutkinto*) tai nk. kolmoistutkinto eli yhdistelmä, johon kuuluu *ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* lisäksi lukiokoulutuksen *oppimäärä*.

Yhdistelmäopintoja voi kuitenkin suorittaa myös opiskelija, jonka tavoitteena on vain yhden *tutkinnon*, esimerkiksi ammattillisen perustutkinnon, suorittaminen. Ammattilliseen perustutkintoon sisältyvien opintojen lisäksi opiskelija voi suorittaa yhden tai useamman *opintojakson* verran lukiokoulutukseen sisältyviä opintoja.

termi yhdistelmäopinnot: Lukiokoulutuksen ja ammattillisen koulutuksen lainsäädäntö mahdollistaa tässä tarkoitettujen opintojen suorittamisen, mutta termiä yhdistelmäopinnot ei ole lainsäädännössä käytetty. Termi yhdistelmäopinnot on käytössä opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekielessä.

Käsitteen tunnus: c1518

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

212

osaamiskokonaisuus (1)

sv

en

määritelmä

opinnoista tai hankituista *osaamisista* muodostuva kokonaisuus

huomautus

Tässä määritelty käsite osaamiskokonaisuus (1) on sisällöltään geneerinen ja lähellä yleiskieltä. Käsitettä käytetään muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla; opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla sovelletaan useammin kansalliseen *tutkintojen* viitekehykseen liittyvää käsitettä *osaamiskokonaisuus (2)*.

Käsite osaamiskokonaisuus (1) kattaa laajat, vakiintuneet opintojen kokonaisuudet, kuten *osaamiskokonaisuus (2)*; suppeammat kokonaisuudet, kuten *opintokokonaisuus (2)*, *opintojakso* ja *moduuli (2)*; ja esimerkiksi sellaiset vakiintumattomat kokonaisuudet, jotka on muodostettu johonkin osaamistarpeeseen vastaamiseksi vaikkapa usean eri *korkeakoulun (1)* tarjoamien opintokokonaisuuksien (2) osista.

Käsitteen tunnus: c648

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 20.8.2021: Tämä Jatkuvan oppimisen sanastossa määritelty käsite sovittiin lisättäväksi OKSAan. Terminologi luonnostellut käsitteelle määritelmää ja huomautuksia, ja osaamiskokonaisuudet-työryhmä kommentoi näitä kesäkuussa. Ovatko nyt ok?

213

<utkintojärjestelmä>

osaamiskokonaisuus (2)

sv

en

määritelmä

tutkinto, *koulutuksen (1) oppimäärä* taikka tutkintoon rinnastettava tai muutoin laaja *osaamiskokonaisuus (1)*, jonka *osaamistavoitteista (1)* säädetään laissa tai säädetään tai määrätään lain nojalla ja joka on sijoitettu kansalliseen osaamisen tasoa kuvaavaan viitekehykseen

huomautus

Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annettua lakia (93/2017) sovelletaan tutkintoihin, *oppimääriin* ja niihin rinnastettaviin laajoihin osaamiskokonaisuuksiin (1), joista säädetään seuraavissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa asetuksissa:

- 1) perusopetuslaki (628/1998);
- 2) lukiolaki (714/2018);
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017);
- 4) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettu laki (1215/2020);
- 5) ammattikorkeakoululaki (932/2014);
- 6) yliopistolaki (558/2009);
- 7) Maanpuolustuskorkeakoulusta annettu laki (1121/2008);
- 8) Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annettu laki (1316/2006);
- 9) Poliisiammattikorkeakoulusta annettu laki (1164/2013); ja
- 10) Pelastusopistosta annettu laki (607/2006).

Laissa 93/2017 tarkoitetut tutkinnot, oppimäärät ja muut laajat osaamiskokonaisuudet (1) jaotellaan niiden edellyttämän *osaamisen* perusteella kahdeksaan vaativuustasoon niin kutsutussa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen on sijoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan ja muiden hallinnonalojen lainsäädännössä määritellyt tutkinnot ja oppimäärät. Tutkintojen ja oppimäärien lisäksi viitekehykseen on sijoitettu myös erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin koulutukset sekä muutamia muita *tutkintojärjestelmän* ulkopuolella olevia laajoja osaamiskokonaisuuksia eri hallinnonaloilta. Viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla niin sanottujen säänneltyjen ammattien kelpoisuus- tai pätevyysvaatimuksena olevia opintokokonaisuuksia tai sellaisia vakiintuneita, yleisesti tunnettuja ja laajasti suoritettuja osaamiskokonaisuuksia, joiden kautta täydennetään, päivitetään tai laajennetaan aiemmin suoritettua tutkintoa tai muuta osaamista tai jotka valmistavat *tutkintokoulutukseen* tai työelämään.

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla tutkintoihin rinnastettavia tai muutoin laajoja osaamiskokonaisuuksia (1) siten, että niiden vähimmäislaajuus on lähtökohtaisesti 30 *osaamispistettä* tai *opintopistettä (2)*. Muiden kriteerien täytyessä ja perustellusta syystä myös vähintään 20 osaamis- tai opintopisteen laajuisia kokonaisuuksia voidaan esittää sijoitettavaksi viitekehykseen.

Käsitteen tunnus: c76

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 2.9.2021: Ovatko käsitteen tiedot nyt ok OKSA-jaoksen puolesta?

214

pieni osaamiskokonaisuus; piensuoritus (uudistermi)

mieluummin kuin: mikrosuoritus

ei: mikromeriitti; mikrotutkinto

sv micro merit (1)

en micro-credential (1)

määritelmä

pieni määrä opintoja tai hankittua osaamista, johon liittyvät [osaamistavoitteet \(1\)](#) on kuvattu, jonka laajuus on määritetty, joka on arvioitu (ks. [arviointi \(2\)](#)) luotettavasti ja josta annetaan [oppijan omistuksessa](#) ja hänen jaettavissaan oleva, sähköisesti hyödynnettävissä oleva [todistus \(1\)](#)

huomautus

Määritelmä perustuu EU:n neuvoston suositukseen eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi (14.6.2022).

Neuvoston suosituksen mukaan termillä micro credential viitataan myös [todistukseen pienestä osaamiskokonaisuudesta](#).

Määritelmä on yhteensopiva eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) asiakirjan Common Framework for Micro-credentials in the EHEA (maaliskuu 2022) kanssa.

EU:n neuvoston näkökulmasta pieniä osaamiskokonaisuuksia voi tarjota mikä hyvänsä toimija, esimerkiksi koulutusalan toimija, julkisen hallinnon tai elinkeinoelämän organisaatio, työmarkkinajärjestö tai kansalaisjärjestö.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) näkökulmasta

- pienet osaamiskokonaisuudet ovat [korkeakoulujen \(1\)](#) tarjoamia tai niiden tunnustamia
- pienen osaamiskokonaisuuden laajuuden täytyy olla välillä 1–59 (ECTS-mitoituksen mukaista)

[opintopistettä \(2\)](#)

- pienillä osaamiskokonaisuuksilla tulee olla EHEA-viitekehykseen perustuvassa kansallisessa viitekehyksessä (QF-EHEA) määritellyt [osaamistavoitteet \(1\)](#) sekä ECTS-järjestelmän mukaisina [opintopisteinä](#) määritetty mitoitus

- pienten osaamiskokonaisuuksien tulee olla arvioituja (ks. [arviointi \(2\)](#)) ja

- pienten osaamiskokonaisuuksien laadunvarmistuksen tulee olla eurooppalaisten korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden (ESG) mukaista.

Korkeakoulujen (1) [opintokokonaisuudet \(2\)](#), [moduulit \(2\)](#) ja [ammattillisen koulutuksen tutkinnon osat](#) voivat olla pieniä osaamiskokonaisuuksia, mutta kaikki niistä eivät ole, koska niistä ei anneta määritelmässä mainitut kriteerit täyttäviä [todistuksia \(1\)](#).

Suomessa [korkeakoulujen \(1\)](#) tarjoamia pieniä osaamiskokonaisuuksia voivat olla esimerkiksi [tutkintokoulutukseen](#) kuuluvat [opintokokonaisuudet \(2\)](#) ja [opintojaksot](#) sekä [erikoistumiskoulutukset](#), [avoimen korkeakouluopetuksen](#) opinnot, [täydennyskoulutuksena](#) suoritettavat opintokokonaisuudet (2) sekä maksullinen täydennyskoulutus.

Kaikkia [korkeakoulujen \(1\)](#) pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää [moduuleina \(2\)](#), mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä.

Pienissä osaamiskokonaisuuksissa voidaan hyödyntää esimerkiksi lyhyitä oppimissisältöjä (engl. micro learning content) tai mikro-oppimista (engl. micro learning).

mikrotutkinto: Eräiden EU-tekstiluoennosten suomenkielisissä käännöksissä on käytetty termiä mikrotutkinto, mutta sen käyttöä ei suositella muissa yhteyksissä, sillä pieni osaamiskokonaisuus ei ole [tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c1795

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 23.4.2021: myös opetushallinnon ulkopuoliset tahot tulevat tuottamaan näitä, siinä mielessä jatkuvan oppimisen sanasto olisi oikea paikka tämän työstämiselle – tosin tämä käsite on toistaiseksi rajattu pois jatkuvan oppimisen sanastosta. Voidaan valmistella myös OKSAn puolella ja pyytää sitten kommentit jatkuvan oppimisen sanastosta.

OKSA-jaos 23.4.2021: valmistellaan tätä käsitettä OKSA-jaksojen kokousten välillä. Ilmari kutsuu koolle kokouksen, johon voisivat osallistua ainakin Jonna Korhonen, Annika Bussman, Kirsi Heinivirta, Riina Kosunen.

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 24.5.2021: KOM-näkökulma on kaikki koulutusasteet ja myös yksityiset koulutuksen järjestäjät kattava. EHEA-määritelmä korkeakoulujen. OKSAssa (ainakin aluksi) lähtökohtana EHEA-määritelmä; KOM-näkökulma huomautuksiin (mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa).

OKSA-jaos 11.6.2021: Määritelmän korkeakoulunäkökulmaa tulee laajentaa. Kun pientyöryhmä saanut ehdotuksensa valmiiksi, pyydetään kommentit muilta koulutusasteilta.

OKSA-jaos 11.6.2021: huomautuksissa ei näy esim. jatkuvan oppimisen näkökulma, joten kommenttipyyntöön olisi hyvä saada saatesanat, jotka liittävät käsitteet siihen. Aikataulu olisi pientyöryhmän seuraavan kokouksen jälkeen eli mahdollisesti elokuussa/syyskuussa.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2021: Määritelmän ja huomautusten näkökulma (korkeakoulut) vaikuttaa suppealta; toivottavasti sitä laajennetaan.

Totti T. osaamiskokonaisuudet-työryhmälle 18.6.2021: Jospa pyrimme ensin tuottamaan pienestä osaamiskokonaisuudesta suht' ilmaisuvoimaisen ja selvärajaisen korkeakoulukäsitteen. Myöhemmin sitä voidaan säätää geneerisemmäksi tai sen rinnalle voidaan perustaa pieni osaamiskokonaisuus (2), joka on ei-tutkintotavoitteisen ja ei-lakisääteisen koulutustoiminnan tarpeisiin soveltuva.

Komission aloite:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=10118&furtherNews=yes>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0770>

Definitions 5.

For the purposes of this Recommendation, the following definitions apply:

(a) 'Micro-credential' means the record of the learning outcomes that a learner has acquired following a small volume of learning. These learning outcomes have been assessed against transparent and clearly defined standards. Courses leading to micro-credentials are designed to provide the learner with specific knowledge, skills and competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Micro-credentials are owned by the learner, can be shared and are portable. They may be standalone or combined into larger credentials. They are underpinned by quality assurance following agreed standards in the relevant sector or area of activity.

(b) 'Providers of micro-credentials' means any actor, including education and training institutions and organisations, social partners (i.e. organisations representing workers and employers), employers and industry, civil society organisations and national authorities, designing, delivering and issuing microcredentials for formal, non-formal and informal learning.

EHEA/MICROBOL 3/2022: A micro-credential is a certified small volume of learning. Micro-credentials are designed to provide the learner with specific knowledge, skills, and competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Credentials are owned by the learner, are portable and may be combined into larger credentials or qualifications. Micro-credentials can be earned before, during and after higher education degree programmes and as a new way to certify competences acquired earlier in life

https://microcredentials.eu/wp-content/uploads/sites/20/2022/03/Micro-credentials_Framework_final-1.pdf

215

todistus pienestä osaamiskokonaisuudesta; mikrotodiste

sv micro merit (2)

en micro-credential (2)

määritelmä

asiakirja, joka todistaa, että *oppija* on hyväksytysti suorittanut *pienen osaamiskokonaisuuden*

huomautus

EU:n neuvoston suosituksen (suositus eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi, 14.6.2022) mukaisesti todistuksesta tulee käydä ilmi seuraavat tiedot:

- (1) oppijan tunnistetiedot,
- (2) pienen osaamiskokonaisuuden nimi,
- (3) myöntäjän maa/alue,
- (4) myöntävä elin,
- (5) myöntämispäivä,
- (6) oppimistulokset,
- (7) oppimistulosten saavuttamisen edellyttämä ohjeellinen työmäärä (mahdollisuuksien mukaan eurooppalaisessa opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmässä),
- (8) pieneen osaamiskokonaisuuteen johtavan oppimiskokemuksen taso (ja tarvittaessa sykli) (eurooppalainen tutkintojen viitekehys, eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys) tapauksen mukaan,
- (9) arvioinnin tyyppi,
- (10) oppimiseen osallistumisen muoto ja
- (11) pienen osaamiskokonaisuuden perustana käytetyn laadunvarmistuksen tyyppi.

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) asiakirjan Common Framework for Micro-credentials in the EHEA (maaliskuu 2022) määrittelyn mukaisesti todistuksen tulee sisältää mm. seuraavat tiedot:

- oppija
- pieni osaamiskokonaisuus (nimi, päivämäärä, aitoustodiste)
- taso, jolle osaamiskokonaisuus kuuluu tutkintojen viitekehyksessä
- pääsyvaatimukset
- myöntäjä
- tieto oppimisesta (oppimistulokset, työmäärä, arviointi, laadunvarmistus)
- osallistumismuoto.

Käsitteen tunnus: c1816

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Todistus](#)

Terminologin kysymys osaaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmälle 1.7.2021: Pohdin, kannattaisiko tämä käsite määritellä erillään *pieni osaamiskokonaisuus* -käsitteestä. --

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021: Pohdittiin, kannattaako tätä pitää erillisenä käsitteenään vai yhdistää käsitteeseen pieni osaamiskokonaisuus. Kumpaakin näkökulmaa käsitteeseen on kyllä tarvittu, mutta olisi myös mahdollista sisällyttää tämän käsitteen tiedot vain pienen osaamiskokonaisuuden huomautukseen (joskin huomautusteksteistä tulisi tällöin hyvin pitkät). Pidetään erillisinä käsitteinä toistaiseksi, voidaan tarvittaessa yhdistää myöhemmin.

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasanastotyöryhmälle 23.3.2022: Erotetaanko pienestä osaamiskokonaisuudesta tämä todistuspuoli erilliseksi käsitteeksi? Komissio tuntuu omista teksteissään ajattelevan, että micro-credential on nimenomaan tämä todistuspuoli.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.8.2022: Tarvitaanko tämä käsite määritellä OKSAssa käsitteestä piensuoritus erillään vai jätetäänkö pois? Todistus-käsitteekaavioon tämä voidaan kyllä merkitä nk. apukäsitteeksi, vaikkei käsitettä erikseen määriteltäisi.

216

opintojakso <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut, vapaa sivistystyö>; **oppimisjakso** <vapaa sivistystyön oppijan näkökulma>; **opetusjakso** <vapaa sivistystyön opettajan näkökulma>; **kurssi (2)** <vapaa sivistystyö>; ~ **kurssi (3)** <korkeakoulut>

sv studieavsnitt *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut>; studieperiod; studiekurs; ~ kurs (2)

en study unit <lukiokoulutus, korkeakoulut>; < course (1) <korkeakoulut; sekä opintojaksosta että opintojakson toteutuksesta>

määritelmä

tiettyä opiskeltavaa kokonaisuutta, *osaamisen* alaa, aihetta tai sisältöä käsittelevä, erikseen suoritettavissa oleva opintojen osa

huomautus

Yhden opintojakson voi usein suorittaa eri tavoilla (esim. luennoille osallistuminen, kirjatentti, *työharjoittelu*, osaamisen tunnustaminen).

Opintojaksojen laajuus vaihtelee. Kuitenkin esimerkiksi korkeakouluopinnot rakentuvat useimmiten niin, että *opiskelija* suorittaa muutamaa opintojaksoa rinnakkain, ja kunkin opintojakson laajuus on vaikkapa 2–7 opintopistettä.

Koulutuksen järjestäjän tai *korkeakoulun (1)* näkökulmasta opintojakso on opintojen järjestämisen yksikkö.

Opintojakso voidaan muodostaa pienemmistä osista, *moduuleista (2)*: esimerkiksi aloittava moduuli (kuten aloitusluento), ydinsisältömoduuli, syventävästi käsittelevä moduuli ja päättävä moduuli (kuten lopputentti).

opintojakso / kurssi lukiokoulutuksessa: *Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden* 2019 mukaisesti lukiokoulutuksen *pakolliset opinnot* ja *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* on jäsennelly entisten *kurssien (1)* sijaan opintopistemäärältään eri laajuisiksi *moduuleiksi*, joista paikallisesti rakennetaan *oppiaineiden* omia tai oppiaineiden yhteisiä opintojaksoja.

- Lukiolain (714/2018) mukaisesti lukio-opinnot myös arvioidaan (ks. *arviointi (2)*) opintojaksoittain.

- Lukiokoulutuksessa *koulutuksen järjestäjä* päättää, minkä laajuisina opintojaksoina opinnot tarjotaan *opiskelijalle*. Koulutuksen järjestäjän tulee kuitenkin tarjota opiskelijalle mahdollisuus suorittaa valtakunnallisia valinnaisia opintoja kahden *opintopisteen (1)* laajuisina opintojaksoina. Opintojaksoina voidaan tarjota myös *lukiodiplomeja* ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän *opetussuunnitelmassaan (2)* päättämällä tavalla.

opintojakso / kurssi yliopistoissa: Useissa *yliopistoissa* käsitteiden opintojakso ja kurssi välille tehdään ero, ja lisäksi käsite kurssi voidaan määritellä kahdella eri tavalla:

- Yleensä 'opintojakso' ajatellaan abstraktimmaksi rakennekäsitteeksi, johon liittyvät pysyväluonteiset tiedot, kuten laajuus, sisältö ja *osaamistavoitteet (1)*.

- 'Kurssilla' puolestaan tarkoitetaan yleensä opintojakson toteutusta, johon liittyvät vaihtuvaluonteiset tiedot, kuten aika ja paikka sekä mahdollisesti *opetusmuoto* ja suoritustapa. Yhdestä opintojaksosta voi siis olla eri vuosina samanlaisia tai toisistaan hiukan poikkeavia toteutuksia, kursseja.

- Joissakin yliopistoissa 'kurssilla' viitataan rajatun vain niihin 'opintojakson' suoritustapoihin, joissa *opiskelija* osallistuu *lähiopetukseen* (kuten luennoille tai harjoituksiin). Muita opintojakson suoritustapoja voivat tällöin olla esimerkiksi itsenäinen opiskelu, esseen kirjoittaminen ja kirjatenttiin osallistuminen.

study unit / course (1): Englanniksi korkeakoulujen (1) opintojakso-käsitteen vastineena voi käyttää joko termiä study unit tai course (1). Opintojakson toteutus -käsitteeseen puolestaan voidaan viitata englanniksi esimerkiksi termillä course unit ja myös termillä course.

Vrt. *opintokokonaisuus (1)*, *opintokokonaisuus (2)*, *moduuli (2)*.

Käsitteen tunnus: c264

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaaviot: *Osaamiskokonaisuuksia*, *Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti*, *Opintokokonaisuus ja opintojakso* ja *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti OKSA-jaokselle (erityisesti korkeakouluille?) 8.12.2017: Pitäisikö OKSAssa olla "opintojakson toteutus" (engl. mahdollisesti "course unit") omana käsitteenään? Vrt. käsitteet *koulutus (2)* ja *koulutuksen toteutus*.

Terminologin kysymys osaaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmälle 24.5.2021: Lisätty huomautus, jossa puhutaan mahdollisuudesta muodostaa opintojakso moduuleista. Onko ok näin, miten muokataan?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (studieperiod; studiekurs; studieavsnitt)

Tampereen yliopiston kommentti OKSA-jaokselle ja OKSAn korkeakoulujen englannin työryhmälle 11.8.2022: OKSA-sanaston 'opintojakso' -termin kuvausta päivitettäessä on englanninkieliseksi käännökseksi kuvattu study unit. Tässä yhteydessä korkeakouluissa käytetty course unit on jäänyt opintojakso -termin käännöksestä pois, ja on löydettävissä tällä hetkellä vain 'opintojakso (ECTS-termi)' -kuvauksen yhteydestä. ECTS User's Guide (2015) toimii edelleen korkeakoulujen kansainvälisessä yhteistyössä tärkeänä lähteenä ja siinä *course unit on komponentti, jolle määritellään osaamistavoitteet ja jolla on rooli osana tutkintorakennetta*. Opintojakson rinnakkaisena käännökseenä study unit -termin lisäksi olisi tämän vuoksi jatkossakin korkeakouluissa hyvä pystyä käyttämään vakiintuneen tavan mukaisesti course unit -termiä. (Nyt kun OKSA:n kuvauksessa course unit on yhdistetty esimerkkinä opintojakson toteutuksen käännökseen, jää tämä merkittävä yhteys tutkintorakenteeseen puuttumaan. Opintojakson toteutuksesta käytettävät englanninkieliset termit ovat usein varsin teknisluonteisia, joten tähän ei ole yhtä luontevaa käännöstä (esim. course instance schema.org:n skeemassa). Usein tämä nimeäminen ei näy loppukäyttäjälle, kun esitetään esimerkiksi tietyn lukuvuoden toteutukset nimitietoineen opintojakson yhteydessä.) -Sami Hautakangas, erityisasiantuntija, Tampereen yliopisto

-- **Totti Tuhkasan kysymys terminologille ja OKSA-jaokselle 11.8.2022:** Voisimmeko valmistella ja saattaa tämän muutoksen nyt syksyn aikana OKSAan ja sen seuraavaan julkaistavaan laitokseen?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (Totti ja Ilmari) 12.8.2022: Mikä ero on käsitteillä opintojakso ja opintojakson toteutus? Riittääkö, että OKSAssa on määritelty vain opintojakso? Huomautuksessa on sanottu: "Englanniksi korkeakoulujen opintojakso-käsitteen vastineena voi käyttää joko termiä study unit tai course (1). Opintojakson toteutus -käsitteeseen puolestaan voidaan viitata englanniksi esimerkiksi termillä course unit ja myös termillä course". Onko mielestänne järkeenkäypää, että termit study unit ja course viittaavat opintojaksoon ja termit course ja course unit opintojakson toteutukseen? Vai pitääkö opintojaksolle ottaa vastineeksi study unit, course ja course unit??

Käsittekaavio 23. Osaamiskokonaisuuksia.

4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne

217

<ammatillinen koulutus>

tutkinnon osa

sv del av examen; examensdel

en qualification unit; unit (2) <lyhyempi muoto ja EU-yhteyksissä käytettävä termi>; module (1) <koulutuksen alan yleiskielessä>
not: subunit

määritelmä

työelämän toimintakokonaisuuksien pohjalle rakentuva arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *ammatillinen tutkinto* muodostuu

huomautus

Sanaliittoa ”tutkinnon osa” käytetään eri koulutussektoreilla, mutta *ammatillisessa koulutuksessa* termi esiintyy *tutkinnon perusteissa* ja kyseessä on yo. tavalla määriteltävissä oleva käsite.

Ammatillisessa koulutuksessa tutkinnon osia ovat *ammatillinen tutkinnon osa* ja *yhteinen tutkinnon osa*. Ammatilliset tutkinnon osat puolestaan jakautuvat *pakollisiin tutkinnon osiin* ja *valinnaisiin tutkinnon osiin*.

Ammatillisessa koulutuksessa kukin tutkinnon osa suoritetaan siten, että *opiskelija* osoittaa osaamisen (ks. *osaamisen osoittaminen*) *näytössä* tai siten, että opiskelijan osaaminen tunnustetaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) lainsäädännössä tarkemmin määritellyllä tavalla.

Korkeakouluissa (1) ammatillisen koulutuksen tutkinnon osa -käsitettä vastaa usein käsite *opintokokonaisuus* (2). Tietojärjestelmissä sekä ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia että korkeakoulujen (1) opintokokonaisuuksia (2) pidetään yhdentyypisinä *koulutuksina* (2).

Ammatillisesta koulutuksesta poiketen korkeakouluja (1) koskevat säännökset eivät kuitenkaan määrittele käsitettä tutkinnon osa. Korkeakouluissa (1) tutkinnon osalla voidaan siis tarkoittaa periaatteessa mitä tahansa tutkintoa itseään pienempää osaa, eli käytännössä opintokokonaisuutta tai myös yksittäistä *opintojaksoa*.

Ks. *arviointi* (1).

Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen osa*.

Käsitteen tunnus: c250

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus, opetus ja koulutus*, *Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan)*, *Osaamiskokonaisuuksia*, *Ammatillisten tutkintojen rakenne*, *Koulustarjonta ja opetustarjonta*, *Osaamistavoitteet*, *Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä* ja *Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 8.1.2020: OKSAssa on ”tutkinnon osan” alakäsitteiden (”ammatillinen tutkinnon osa”, ”yhteinen tutkinnon osa”) englannin vastineissa on käytetty sanaa ”unit”. Tulisiko myös tutkinnon osa -yläkäsitteen kohdalla käyttää pelkästään tuota unit-termimuotoa? OKSAssa on tutkinnon osan kohdalla ollut synonyymeina myös ”module” ja ”subunit”. Poistetaanko nämä, vai merkitään epäsuositettaviksi tms.? Viittaavatko module ja subunit samaan vai eri käsitteeseen kuin unit; onko esim. subunit ”tutkinnon osan osa”?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: pitää mielestäni lisätä sana preparatory. Ei toimi lain käännöksessä ilman sitä. ks esim. 50 § VET-laissa, ehdotus: Valmentavan koulutuksen osa on suoritettu... A unit of preparatory education and training is considered completed...

Terminologin kysymys 6.3.2020: Tulisiko siis ehdottaa OKSA-jaokselle, että lisättäisiin sanastoon käsite *valmentavan koulutuksen osa*?

218

ammattillinen tutkinnon osa

sv yrkesinriktad examensdel

en vocational unit

määritelmä

tutkinnon osa, joka sisältää ammatillista osaamista

huomautus

Käsitteen tunnus: c251

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#) ja [Osaamistavoitteet](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: tutkinnon osa = qualification unit

Terminologin kysymys 9.3.2020: Tulisiko siis muuttaa ammatillinen tutkinnon osa = vocational qualification unit? Entä pidetäänkö vocational unit mukana myös (ja jos pidetään, merkitäänkö EU-termiksi)?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesinriktad examensdel)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational qualification unit)

219

yhteinen tutkinnon osa

ei: ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa (vanhentunut)

sv gemensam examensdel

inte: examensdel som kompletterar yrkeskompetensen (föråldrad)

en common unit

määritelmä

tutkinnon osa, joka sisältää yleissivistävää ja muuta työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavaa osaamista

huomautus

Yhteiset tutkinnon osat ovat *ammattillisen perustutkinnon* osia. Yhteisiä tutkinnon osia on kolme: viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen sekä yhteiskunta ja työelämäosaaminen.

Käsitteen tunnus: c252

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#) ja [Osaamistavoitteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amm sv 2022 tayd>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: tutkinnon osa = qualification unit

Terminologin kysymys 9.3.2020: Tulisiko siis muuttaa yhteinen tutkinnon osa = common qualification unit? Entä pidetäänkö common unit mukana myös (ja jos pidetään, merkitäänkö EU-termiksi)?

220

(vanhentunut)

vapaasti valittava tutkinnon osa

sv fritt valbar examensdel

en free choice studies (?)

määritelmä

tutkinnon osa, jollaisia *oppija* voi valita suoritettaviksi osana *tutkintoaan* oman kiinnostuksensa mukaan

huomautus

Vapaasti valittavat tutkinnon osat ovat *ammattillisten perustutkintojen* osia. Vapaasti valittavat tutkinnon osat voivat olla oppijan opintojen tai harrastusten parista.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c254

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Kielenkääntäjä Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: ENG vastine mietintään, merkitään ainakin kysymysmerkillä.

221

paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa

ei: paikallisesti tarjottava tutkinnon osa (vanhentunut)

sv examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet

inte: examensdel som erbjuds lokalt (föräldrad)

en vocational unit based on local competence needs

määritelmä

ammattillinen tutkinnon osa, joka perustuu työelämän alueellisiin tai paikallisiin *ammattitaitovaatimuksiin* tai *opiskelijan* ammattitaidon syventämistarpeisiin ja jonka *koulutuksen järjestäjä* sisällyttää *opetussuunnitelmaansa* (2)

huomautus

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvien tutkinnon osien tulee vastata laajemmin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin kuin pelkästään yhden yrityksen tarpeisiin. Nämä *tutkinnon osat* nimetään työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat ovat *valinnaisia tutkinnon osia*.

Käsitteen tunnus: c255

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational unit based on local competence needs)

222

(vanhentunut)

tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa

ei: ammatillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa (vanhentunut)

sv examensdel som individuellt breddar examen

inte: examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen (föråldrad)

en unit promoting individual vocational competence

määritelmä

ammattillinen tutkinnon osa tai *paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa*, jonka *oppija* voi yksilöllisesti sisällyttää *tutkintoonsa* yli tutkinnon laajuuden silloin, kun se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten taikka oppijan ammattitaidon syventämisen kannalta

huomautus

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa tutkintoa yksilöllisesti laajentavia tutkinnon osia sisältyi sekä *ammattillisena peruskoulutuksena* että *näyttötutkintona* suoritettaviin *ammattillisiin perustutkintoihin*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c253

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (unit promoting individual vocational competence)

223

ammattitaitovaatimus; ~ ammattitaitovaatimukset *pl*

sv krav *n* på yrkesskicklighet; krav *n* på yrkeskunskap

en vocational competence requirement

not: vocational skills requirement (obsolete)

määritelmä

työelämän tehtävä- ja taitoalueiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin *ammattillisen tutkinnon osan* osalta ilmaisee, mitä *ammattillisen koulutuksen* opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä

huomautus

Ammattitaitovaatimukset on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen järjestäjän vahvistamissa paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvissa tutkinnon osissa*.

Kuhunkin *ammattilliseen tutkinnon osaan* liittyy yleensä useita ammattitaitovaatimuksia.

Ammattitaitovaatimukset määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja *pätevyytenä* ja kuvataan konkreettisenä työn tekemisenä.

Käsitettä ammattitaitovaatimus käytetään *ammattillisissa tutkinnon osissa*. Vrt. käsite *osaamistavoite (2)*, jota käytetään ammatilliseen perustutkintoon kuuluvissa *yhteisissä tutkinnon osissa* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osissa*.

ammattitaitovaatimukset (monikko): Monikkomuotoinen ammattitaitovaatimukset-termi viittaa kokoelmaan ammattitaitovaatimuksia; yleensä termillä viitataan yhden *ammattillisen tutkinnon osan* ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen tai kokonaisen *ammattillisen tutkinnon ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen*.

Vrt. myös *osaamistavoitteet (1)*.

Käsitteen tunnus: c621

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: *Ammatillisten tutkintojen rakenne*, *Osaamistavoitteet* ja *Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

224

osaamistavoite (2); ~ osaamistavoitteet pl (2)

sv mål *n* för kunnandet (2)

en key competence requirement

määritelmä

yleissivistykseen liittyvien sekä yhteiskunnan ja työelämän yleisten osaamistarpeiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin *yhteisen tutkinnon osan* osalta tai kunkin *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osan* osalta ilmaisee, mitä opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä

huomautus

Osaamistavoitteet (2) on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteissa*.

Kuhunkin *yhteiseen tutkinnon osaan* ja kuhunkin *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osaan* liittyy yleensä useita osaamistavoitteita (2).

Osaamistavoitteet (2) määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja *pätevyytenä*.

Käsitettä osaamistavoite (2) käytetään *ammattilliseen perustutkintoon* kuuluvissa *yhteisissä tutkinnon osissa* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osissa*; vrt. käsite ammattitaitovaatimus, jota käytetään *ammattillisissa tutkinnon osissa*.

Osaamistavoitteet on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa*. *Yhteisten tutkinnon osien* valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla myös ammattillisen *koulutuksen järjestäjän* päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita.

osaamistavoitteet (monikko): Monikkomuotoinen osaamistavoitteet-termi viittaa kokoelmaan osaamistavoitteita; yleensä termillä viitataan yhden *yhteisen tutkinnon osan* tai yhden *valmentavan koulutuksen osan* osaamistavoitteiden kokonaisuuteen tai kokonaisen *ammattillisen perustutkinnon* tai *valmentavan koulutuksen* osaamistavoitteiden kokonaisuuteen.

Vrt. *osaamistavoitteet (1)*.

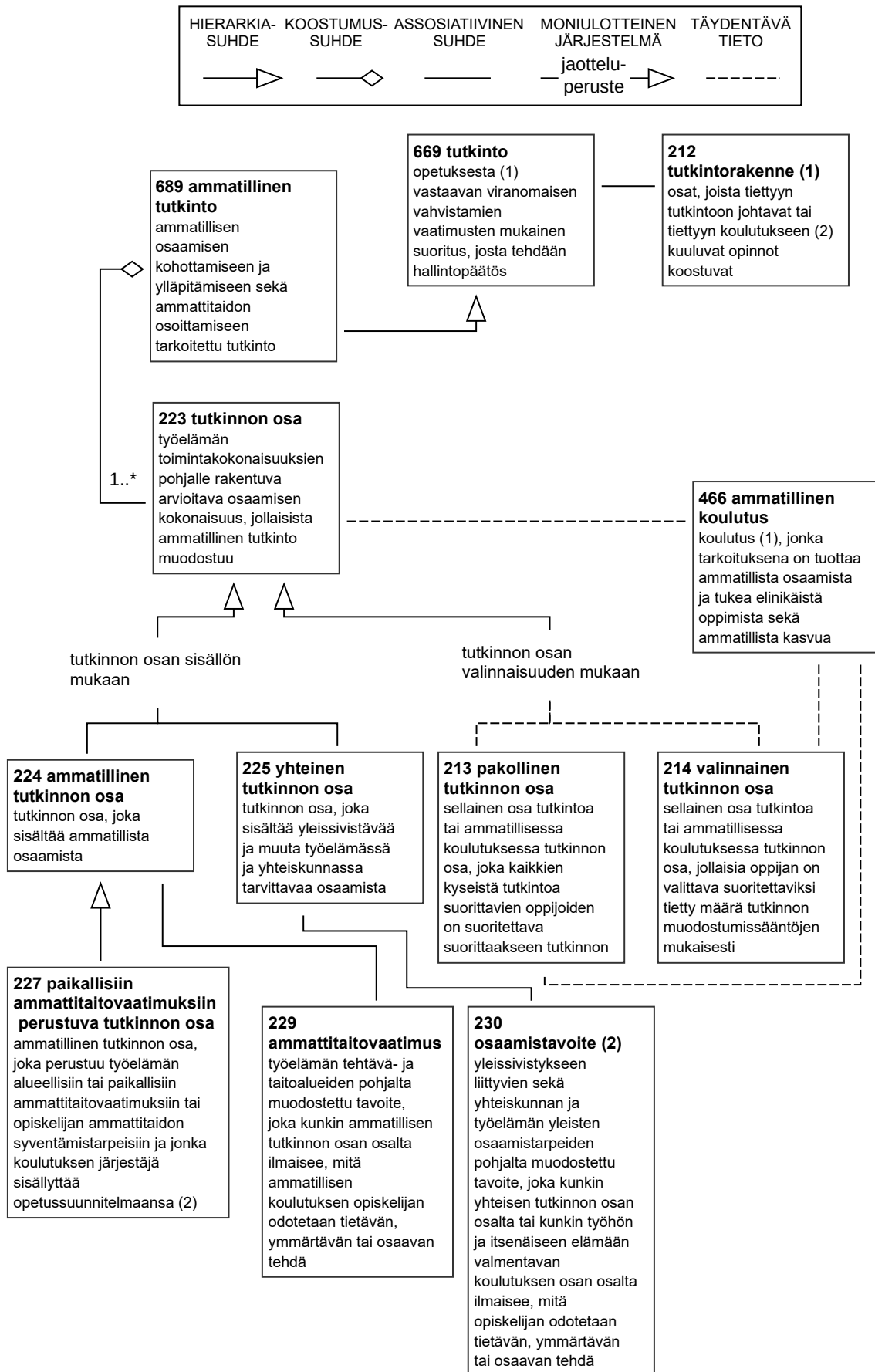
Käsitteen tunnus: c1648

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: *Ammattillisten tutkintojen rakenne*, *Osaamistavoitteet*, *Henkilökohtaistaminen ammattillisessa koulutuksessa* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammattillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Käsitekaavio 24. Ammatillisten tutkintojen rakenne.

4.2.3 Lukio-opintojen rakenne

4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti

225

moduuli (1)

sv

en study module (1)

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluvien opintojen rakenneosa, jollaisina *pakolliset opinnot* ja *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* vuonna 2019 annetuissa lukion *opetussuunnitelman perusteissa* tarjotaan

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisten opintojen moduulit ovat 1–3 *opintopisteen (1)* laajuisia ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen moduulit kahden opintopisteen (1) laajuisia. Moduulit ovat rakenneosia, joista *koulutuksen järjestäjä* muodostaa paikallisessa *opetussuunnitelmassa (2)* päätettävät *opintojaksot*.

Käsitteen tunnus: c1613

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Terminologin muistutus itselleen 26.2.2019: Muista lisätä käsite moduuli tarvittaviin käsittekaavioihin (mitkä ne ovat?).

Totti Tuhkanen 20.9.2019: M-määrittelyssä todettiin kategorisesti: "Opintojaksoja ei voi pilkkoa eli ne ovat atomisia." Rakennepuussa opintojakso palautui koulutuksen alarakenteeksi, joka mahdollisti puhumisen siitä koulutuksena. OKSAn käsittekaavioista ei yhtä selkeää tulkintaa löytyne, jos kohta ei estettäköän tuolle tulkinnalle.

Nykytilannetta hämärtää myös amk-puolen tapa käyttää opintojaksotason sijaan *moduuli*-käsitettä, esim. HAMK: <https://blog.hamk.fi/ohjeet/tutkintojen-osaamiskuvaukset/> "Koulutuksen moduulirakenne muodostuu ammattialan vaatimusten ja tutkinnon osaamistavoitteiden pohjalta. Tutkinnon osaamiskuvauksessa kuvataan moduulirakenne ja kunkin moduulin osaamistavoitteet. Moduuli on pienin toteutettava yksikkö."

Totti Tuhkanen 20.9.2019: OKSAssa ei moduulia ole määritelty kk-käsitteenä.

OKSA-jaos 17.12.2019: Mietitään, tarvitaanko "moduuli" myös korkeakoulujen käsitteenä. Tai tarvitaanko (moduulin sijaan tai lisäksi) määritellä käsite modulaarisuus?

OKSA-jaos 17.12.2019: Totti ja Ilmari selvittävät kk-kentän näkemystä/tarvetta/ehdotusta.

OKSA-jaos 30.10.2020: kk-näkökulmaa ei ehditä OKSAn toiseen laitokseen, mutta Totti ja Ilmari aloittavat käsittekuvausten laatimisen, ja asiaan palataan OKSAn 2. laitoksen julkaisemisen jälkeen.

226

opintokokonaisuus (1)

sv

sv studiehelhet

en > study entity <opintojakson laajuinen tai sitä suppeampi opintojen kokonaisuus>; > set of study units <usean opintojakson muodostama kokonaisuus>

määritelmä

huomautus

Termillä opintokokonaisuus viitataan *lukiokoulutusta* koskevassa lainsäädännössä ja määräyksissä sekä *lukioissa (1)* useimmiten *opintojakson* laajuiseen opintojen kokonaisuuteen. Lisäksi termillä opintokokonaisuus voidaan viitata opintojaksoa laajempaan tai suppeampaan lukio-opintojen kokonaisuuteen.

Käsitteen tunnus: c1629

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

227

pakolliset opinnot

sv obligatoriska studier

en compulsory studies

määritelmä

opinnot, jotka [lukiokoulutuksen järjestäjän](#) tulee tarjota ja jotka [opiskelijan](#) tulee suorittaa suorittaakseen lukiokoulutuksen [oppimäärän](#)

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa (810/2018) ja sen liitteessä. Pakollisissa opinnoissa on tietty määrä variaatiota; esimerkiksi jostakin oppiaineesta voi pakollisina opintoina olla valittavana vaikkapa kaksi eri laajuista oppimäärää.

Käsitteen tunnus: c1667

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (obligatoriska studier)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (compulsory studies)

228

valtakunnalliset valinnaiset opinnot

sv riksomfattande valfria studier

en national optional studies

määritelmä

opinnot, jotka [lukiokoulutuksen järjestäjän](#) tulee tarjota ja joita [opiskelijan](#) tulee valita ja suorittaa tietty määrä suorittaakseen lukiokoulutuksen [oppimäärän](#)

huomautus

Lukiokoulutuksen valtakunnallisista valinnaisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa (810/2018) ja sen liitteessä.

Käsitteen tunnus: c1626

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

229

temaattiset opinnot

sv tematiska studier *pl*

en thematic studies *pl*

määritelmä

[lukiokoulutuksen valtakunnalliset valinnaiset opinnot](#), joiden pääasiallisena tavoitteena on kehittää [opiskelijan laaja-alaista osaamista](#)

huomautus

[Koulutuksen järjestäjän](#) tulee tarjota temaattisia opintoja sekä nuorten että aikuisten lukiokoulutuksessa lukioasetuksessa (810/2018) säädettyssä laajuudessa. Temaattisten opintojen tavoitteista ja sisällöstä päätetään koulutuksen järjestäjän hyväksymässä [opetussuunnitelmassa \(2\)](#).

Vrt. aiemmat käsitteet [teemaopinnot](#) ja [aihekokonaisuus](#).

Käsitteen tunnus: c1505

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

230

paikalliset valinnaiset opinnot

sv lokala valfria studier
en local optional studies

määritelmä

opinnot, joiden tarjoamisesta päätetään [lukiokoulutuksen järjestäjän](#) hyväksymässä [opetussuunnitelmassa \(2\)](#) ja joita [opiskelija](#) voi sisällyttää suorittamaansa lukiokoulutuksen [oppimäärään](#)

huomautus

Paikalliset valinnaiset opinnot voivat olla esimerkiksi yhteen tai useampaan valtakunnalliseen [oppiaineryhmään](#) tai [oppiaineeseen](#) liittyviä opintoja, jotka syventävät [pakollisia opintoja](#) ja [valtakunnallisia valinnaisia opintoja](#). Ne voivat olla myös muita [lukiokoulutuksen tehtävään](#) soveltuvia opintoja.

Käsitteen tunnus: c1627

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

231

lukiodiplomi

sv gymnasiediplom *n*
en general upper secondary school diploma

määritelmä

tapa, jolla [lukiokoulutuksen opiskelija](#) voi osana lukio-opintojaan suorittaa eri [oppiaineryhmissä](#) tai [oppiaineissa](#) erityistä osaamista tai harrastuneisuutta osoittavan näytön

huomautus

Lukiodiplomit ovat lukiokoulutuksen yleissivistävän koulutustehtävän mukaista toimintaa.

Lukiodiplomeja voi tällä hetkellä (helmikuu 2019) suorittaa kotitaloudessa, kuvataiteessa, käsityössä, liikunnassa, mediassa, musiikissa, tanssissa ja teatterissa.

Esimerkiksi musiikin lukiodiplomi perustuu lukiokoulutuksen musiikinopetuksen tavoitteisiin ja sisältöihin sekä opiskelijan lukioaikaiseen musiikinopiskeluun. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa musiikkiprojektina (esimerkiksi konsertti) tai näytesalkkuna lukioaikaisista töistä (esimerkiksi soittamisesta tai sävellystyöstä).

Valtioneuvoston asetuksen [942/2014](#) mukaisesti lukiodiplomin suorittamiseksi järjestetään lukiodiplomikurssi. Lukiodiplomikurssi on säännösten mukaan valtakunnallinen [soveltava kurssi](#).

Opetushallitus on laatinut lukiodiplomeille 1.8.2016 alkaen valtakunnalliset [opetussuunnitelman perusteet](#).

Lukioasetuksen [810/2018](#) mukaan lukiodiplomit ovat lukiokoulutuksen [opetussuunnitelman perusteissa](#) kahden [opintopisteen \(1\)](#) laajuisia [moduuleja \(1\)](#). Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden (LOPS 2019) mukaan lukiodiplomeja voi [koulutuksen järjestäjän](#) päätöksellä suorittaa yhdessä tai useammassa oppiaineryhmässä tai oppiaineessa. Lukiodiplomi voi koulutuksen järjestäjän [paikallisessa opetussuunnitelmassa](#) päättämällä tavalla sisältyä tietyn oppiaineen [paikallisiin valinnaisiin opintoihin](#).

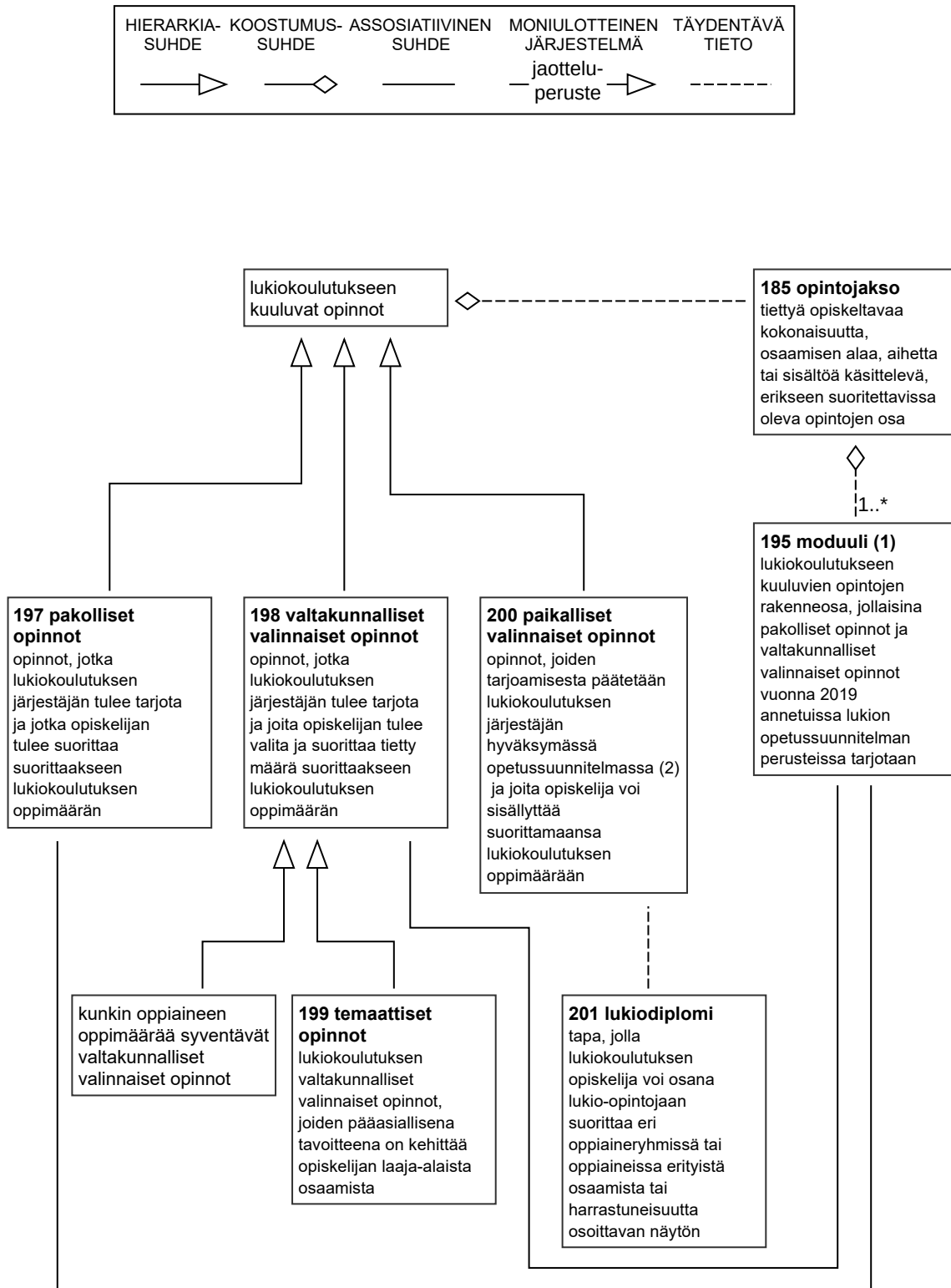
[Lukio \(1\)](#) antaa suoritetusta lukiodiplomista [lukiodiplomitodistuksen](#), joka on [lukion päättötodistuksen](#) liite.

Käsitteen tunnus: c274

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#) ja [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Käsitekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.

4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti

232

kurssi (1)

sv kurs (1)

en course (2)

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluva opiskeltava kokonaisuus, joka käsittelee tiettyä *oppiainetta* tai muuta aihepiiriä ja joka toimii lukiokoulutuksen opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä

huomautus

Lukioasetuksen (810/1998) mukaan kurssi (1) kestää nuorten lukiokoulutuksessa keskimäärin 38 tuntia ja aikuisille tarkoitettussa lukiokoulutuksessa keskimäärin 28 tuntia.

Kurssi (1) on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Aiemman lukiolain (629/1998) ja lukioasetuksen (810/1998) mukaisesti kurssia (1) käytettiin opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä. Tällaisena yksikkönä kurssi (1) -käsite korvautuu käsitteellä *opintojakso*. Lisäksi kurssia (1) käytettiin *opintojen mitoitussyksikkönä* (ks. yllä lukioasetuksessa 810/1998 kurssille (1) säädetty laajuus). Uudemmassa lukiolaissa 714/2018 ja lukioasetuksessa 810/2018 opintojen mitoitussyksiköksi on säädetty *opintopiste (1)*.

Käsitteen tunnus: c873

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

233

<lukiokoulutus>

pakollinen kurssi

sv obligatorisk kurs (2)

en compulsory course (2); compulsory studies *pl*; mandatory course (2); mandatory studies *pl*
rather than: obligatory course (2); obligatory studies *pl*

määritelmä

kurssi (1), jonka suorittaminen on edellytys *lukiokoulutuksen oppimäärän* suorittamiselle

huomautus

Lukiokoulutuksen *tuntijaossa* pakollisista kursseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa 942/2014 (9 §).

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot.

Pakollinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c271

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

234

<lukiokoulutus>

syventävä kurssi

sv fördjupad kurs

en specialisation course

not: in-depth course

määritelmä

kurssi (1), joka pääasiallisesti välittömästi liittyy aiempaan **pakolliseen kurssiin** ja lisää ja syventää sen tietoa ja jollaisia **opiskelijan** on valittava ja suoritettava säädetty määrä **lukiokoulutuksen oppimäärän** suorittamiseksi

huomautus

Syventävät kurssit voivat olla valtakunnallisia tai koulukohtaisia. Valtioneuvoston asetuksen **942/2014** mukaan valtakunnallisilla syventävillä kurseilla on valtakunnalliset, lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteissa** määritellyt tavoitteet ja keskeiset sisällöt. Koulukohtaisten syventävien sisällöstä päättävät **lukiot (1)** itse.

Kaikki syventävät kurssit eivät välittömästi liity pakolliseen kurssiin ja lisää tai syvennä sellaisen tietoja; esimerkiksi lukiokoulutuksessa alkavan B3-kielen kurssit (1) – B3-kielessä ei ole pakollisia kursseja (1).

Syventävä kurssi on lukiolain (**714/2018**), lukioasetuksen (**810/2018**) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c272

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

235

<lukiokoulutus>

soveltava kurssi; > valtakunnallinen soveltava kurssi; > paikallinen soveltava kurssi

sv tillämpad kurs

en applied course

määritelmä

lukiokoulutuksen opiskelijalle vapaaehtoinen **kurssi (1)**, jollaisia **koulutuksen järjestäjä** voi tarjota valittaviksi ja joka voi olla menetelmäkurssi, eri **oppiaineiden** aineksia sisältävä eheyttävä kurssi taikka saman tai muun koulutuksen järjestäjän tarjoamia ammatillisia opintoja tai muita **lukiokoulutuksen tehtävään** soveltuvia opintoja

huomautus

valtakunnallinen soveltava kurssi, paikallinen soveltava kurssi: Lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** (2015) mukaisesti soveltavat kurssit jaetaan valtakunnallisiin soveltaviin kursseihin ja paikallisiin soveltaviin kursseihin. Valtakunnallisia soveltavia kursseja ovat eri **oppiaineissa** ja **aineryhmissä** suoritettavat **koulutuksen järjestäjän** tarjoamat valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaiset **lukiodiplomit** sekä ne taideopintokurssit, joille Opetushallitus on laatinut valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa Taiteiden väliset kurssit.

Lukiokoulutuksen soveltavista kursseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa **942/2014**.

Soveltava kurssi on lukiolain (**714/2018**), lukioasetuksen (**810/2018**) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c273

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

236

taiteiden välinen kurssi

sv ämnesövergripande kurser i konststudier
en

määritelmä

valtakunnallinen *soveltava kurssi*, joka muodostuu taiteenaloja yhdistävistä opinnoista

huomautus

Taiteiden välinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien *lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteen tunnus: c1640

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiokoulutus ruotsi kesken>

237

teemaopinnot

sv temastudier
en theme studies

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluvat opinnot, jotka muodostuvat kolmesta valtakunnallisesta *syventävästä kurssista*, joiden tavoitteena on eheyttää *opetusta (1)*, vahvistaa *opiskelijoiden* yksittäistä *oppiainetta* laajempien kokonaisuuksien hallintaa ja lisätä oppiaineiden välistä yhteistyötä

huomautus

Teemaopinnot on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

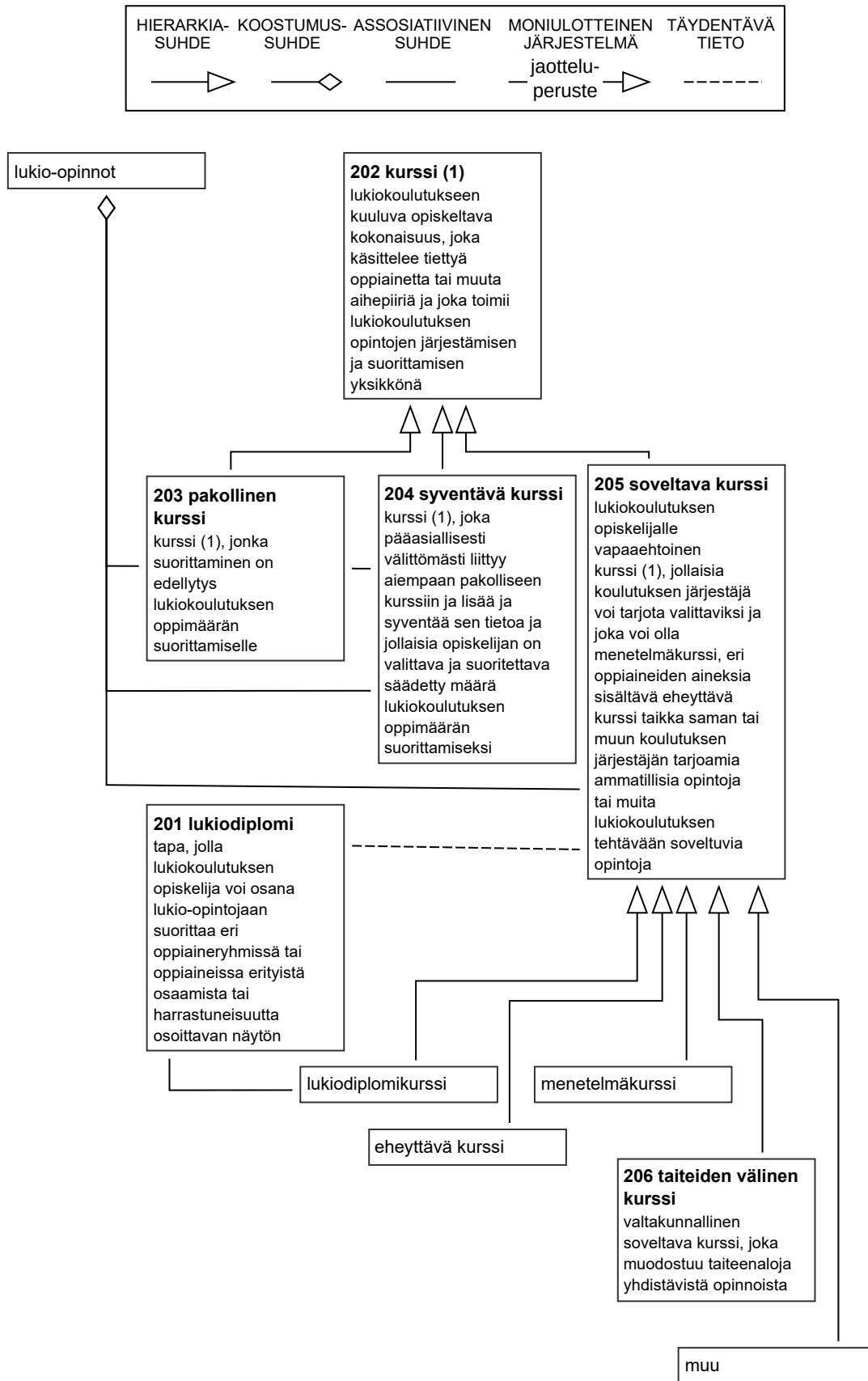
Vrt. *temaattiset opinnot*.

Käsitteen tunnus: c1642

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Käsittekaavio 26. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.

4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne

238

<yliopisto>

pääaine

sv huvudämne *n*

en major; major subject

määritelmä

yliopistossa suoritettavan *korkeakoulututkinnon* pääasiallinen *oppiaine*, josta edellytetään eniten *opintosuorituksia tutkintoa* suoritettaessa ja jota opiskelemaan *hakija opiskelijavalinnassa* hyväksytään tai jonka *opiskelija* myöhemmin valitsee

huomautus

Alemmassa korkeakoulututkinnossa pääaineesta edellytetään suoritettavaksi *perusopinnot* ja *aineopinnot* sekä kandidaatin tutkinto. *Ylemmässä korkeakoulututkinnossa* suoritetaan *syventävät opinnot* sekä pro gradu -tutkielma.

Käsitteen tunnus: c265

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

239

<yliopisto>

sivuaine

sv biämne *n*

en minor; minor subject

määritelmä

oppiaine, jonka *opiskelija* voi valita *pääaineen* ohella opiskeltavaksi *korkeakoulututkinnon* suorittamiseksi

huomautus

Sivuaineita voi valita yhden tai useamman.

Käsitteen tunnus: c266

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys 16.1.2017: Onko niin, että jonkinlainen sivuaine on pakollinen - pelkällä pääaineella ei voi valmistua? Siitä ei tässä mainita. Jos sivuaine on pakollinen, olisiko tarpeen mainita siitä huomautuksessa?

240

<korkeakoulut>

opintokokonaisuus (2)

sv studiehelhet (2)

en study module (2)

määritelmä

korkeakoulututkintoon kuuluvien opintojen osa, joka muodostuu kahdesta tai useammasta yhtä tai useampaa aihepiiriä tai ongelma-aluetta käsittelevästä *opintojaksosta*

huomautus

Yliopistoissa opintokokonaisuuksia (2) ovat esimerkiksi tietyn alan tai monitieteiset *perusopinnot*, *aineopinnot* ja *syventävät opinnot*.

Ammatillisessa koulutuksessa puhutaan opintokokonaisuuksien (2) sijaan *tutkinnon osista*.

Tietojärjestelmissä sekä *korkeakoulujen (1)* opintokokonaisuuksia (2) että tutkinnon osia pidetään yhdentyypisinä *koulutuksina (2)*.

Laaja opintokokonaisuus (2) voi sisältää osinaan myös toisia opintokokonaisuuksia (2).

Ks. myös *moduuli (2)*.

Vrt. *lukiokoulutuksen* käsite *opintokokonaisuus (1)*.

Käsitteen tunnus: c263

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Osaamiskokonaisuuksia, Opintokokonaisuus ja opintojakso, Koulutustarjonta ja opetustarjonta ja Koulutus (2)* -käsitteen alakäsitteitä

<kieliversiointiin korkeakoulut>

241

perusopinnot pl

sv grundstudier pl

en core studies pl

not: basic studies pl (obsolete)

määritelmä

yliopiston tai *ammattikorkeakoulun oppiaineen* tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden ensimmäisenä suoritettava *opintokokonaisuus (2)*

huomautus

Perusopintojen laajuus on vähintään 25 *opintopistettä (2)*.

Käsitteen tunnus: c267

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Opintokokonaisuus ja opintojakso*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

242

aineopinnot

sv ämnesstudier pl

en intermediate studies pl

määritelmä

yliopiston oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden *opintokokonaisuus (2)*, joka suoritetaan *perusopintojen* jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c268

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Opintokokonaisuus ja opintojakso*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

243

syventävät opinnot *pl*

sv fördjupade studier *pl*

en advanced studies *pl*; specialisation studies

määritelmä

yliopiston oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden *opintokokonaisuus (2)*, joka suoritetaan *aineopintojen* jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c269

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (specialisation studies)

244

pakollinen opintojakso

sv obligatoriskt studieavsnitt *n*; obligatorisk studieperiod; obligatorisk kurs (1)

en compulsory course (1); required course; mandatory course (1); compulsory study unit

<tietojärjestelmissä, tilastoissa>; required study unit <tietojärjestelmissä, tilastoissa>; mandatory study unit

<tietojärjestelmissä, tilastoissa>

rather than: obligatory course (1); obligatory study unit

määritelmä

opintojakso, joka *opiskelijan* on suoritettava suorittaakseen tietyn *opintokokonaisuuden (2)* tai *tutkinnon*

huomautus

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot.

Käsitteen tunnus: c270

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

245

<korkeakoulut>

moduuli (2)

sv

en module (2)

määritelmä

suhteellisen itsenäinen opintojen rakenneosa, jonka sisältö ja tavoitteet on kuvattu erikseen, josta voi saada erillisen suoritusmerkinnän ja joka voidaan kytkeä osaksi useaa eri käyttöyhteyttä

huomautus

Määritelmässä mainitulla "käyttöyhteydellä" viitataan esimerkiksi erilaisiin [korkeakoulun \(1\) opintokokonaisuuksiin \(2\)](#) ja [opintojaksoihin](#), joiden osaksi kyseinen moduuli (2) sopii.

Moduuli (2) voi olla hyvin suppea ja lyhytkestoinen rakenneosa (esimerkiksi [opintojakso](#) tai opintojakson osa) tai laajempi, pienemmistä osista koostuva rakenneosa (esimerkiksi [opintokokonaisuus \(2\)](#)).

Moduuliin (2) voi liittyä yhdistelyehtoja, kuten esitietovaatimuksia ja täydentävyyksiä, ja tämän vuoksi määritelmässä todetaan moduuleiden (2) olevan "suhteellisen" itsenäisiä.

Määritelmässä todetaan, että moduuleista "voi saada" erillisen suoritusmerkinnän. Poikkeuksena on esimerkiksi [korkeakoulujen \(1\) tutkintokoulutus](#), jossa ei ainakaan toistaiseksi anneta opintosuoritusrekisteriin vietävää [arvosanaa](#) opintojaksoa pienemmistä moduuleista.

Opintojen jakaminen moduuleihin (2) perustuu sisältöön (eikä esimerkiksi ajalliseen keston): moduuli (2) on tiettyä sisältöteemaa käsittelevä kokonaisuus.

Sanaa moduuli esiintyy myös [ammattillisen koulutuksen](#) piirissä, mutta ei säädösteksteissä. Ammatillinen koulutus voidaan järjestää modulaarisesti, ja jotkut ammatillisen [koulutuksen järjestäjät](#) jakavat tarjoamansa [koulutuksen \(2\)](#) moduuleiksi nimittämiinsä osiin.

Vrt. [pieni osaamiskokonaisuus](#). Esimerkiksi kaikkia [korkeakoulujen \(1\)](#) pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää moduuleina (2), mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä.

Ks. myös. [modulaarisuus](#).

Käsitteen tunnus: c1788

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.3.2021: Merkitäänkö, että käsite moduuli (2) on nimenomaan korkeakoulujen käsite? Vai millä koulutusasteilla moduuli (2) -käsite on käytössä? (Tunnistaako lukiokoulutus tällaisen moduuli-käsitteen; siellähän moduuli on käytössä eri käsitteeseen viittaavana terminä?) Onko perusteltua esittää moduuli (2)- käsite ja modulaarisuus-käsite korkeakoulujen opintojen rakennetta käsittelevässä sanastoluvussa vai olisiko niille jokin muu paikka sanastossa? -- **OKSA-jaos 9.5.2021:** kotoutumiskoulutuksessa ollut käytössä moduuli-käsite

Terminologin kysymys ammatilliselle 20.8.2021: Onko se, mitä moduulista on sanottu ammatillisen koulutuksen osalta, ok?

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmän kommentti englannin kielityöryhmälle

24.5.2021: Huom. sekä [opintokokonaisuuden \(2\)](#) että moduulin (2) englannin vastine on "module", mikä voi osaltaan sekoittaa asioita. Kannattaisiko asiaa selventää jonkinlaisella huomautuksella?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.9.2021: Moduuli-käsite määritelty ja kuvattu ainoastaan korkeakoulujen näkökulmasta. Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta on yksi huomautus. Käsitteen tiedot lienevät ok näin ainakin toistaiseksi?

246

modulaarisuus

sv

en

määritelmä

periaate, jonka mukaan opinnot rakentuvat porrasteisesti [moduuleista \(2\)](#)

huomautus

Määritelmässä mainittu porrasteisuus (tai hierarkkisuus) viittaa siihen, että päästäkseen suorittamaan jotakin moduulia (2) opiskelijan on mahdollisesti suoritettava määrättyjä esitietoina vaadittavia moduuleita (2).

Suomen korkeakouluissa (2) yleinen tutkintojen ”modulaarinen rakenne” on, että [tutkinto](#) koostuu opintopistemitoitetuista [opintokokonaisuuksista \(2\)](#), jotka koostuvat edelleen [opintojaksoista](#).

Moduuli-termiä käytetään joskus opintokokonaisuuksista (2), mutta joskus myös pienistä opintojakson osista (ks. [moduuli \(2\)](#)). Erityisesti työelämässä oleville suunnatusta [koulutuksesta \(1\)](#) puhuttaessa modulaarisuudella tarkoitetaan usein opintojen jaottelua hyvin lyhyisiin, esimerkiksi viikossa opiskeltaviin osiin. Myös englanninkielinen tutkimuskirjallisuus käsittelee modulaarisuutta useimmiten tässä merkityksessä.

Modulaarisuudesta puhuttaessa voidaan painottaa:

- Tutkintojen koostumista osista ja sitä, että osille on kuvattu itsenäisesti tavoitteet ja sisältö.
- [Opiskelijan](#) valinnanmahdollisuuksia ja opintojen joustavuutta yksilön kannalta (esimerkiksi opintokokonaisuudessa (2) suoritettavat opintojaksot ovat valinnaisia; tutkinnossa suoritettavat opintokokonaisuudet (2) ovat valinnaisia; valinnanmahdollisuuksia on yli korkeakoulurajojen).
- Samojen kokonaisuuksien tarjoamista eri tarkoituksiin (esimerkiksi osana tutkintoja, avoimena korkeakoulutuksena ja täydennyskoulutuksena).
- Opintojen (esimerkiksi [opintojaksojen](#)) jakamista hyvin pieniin paloihin helpottamaan työssäkäyvien opiskelua.
- Esitietovaatimusten kuvaamista geneerisesti, ei oman korkeakoulun (2) opintojaksoina.

Myös [ammattillinen koulutus](#) voidaan järjestää modulaarisesti, vaikkakaan termiä moduuli tai modulaarisuus ei esiinny ammatillisen koulutuksen säädösteksteissä. Ks. [moduuli \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c1789

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

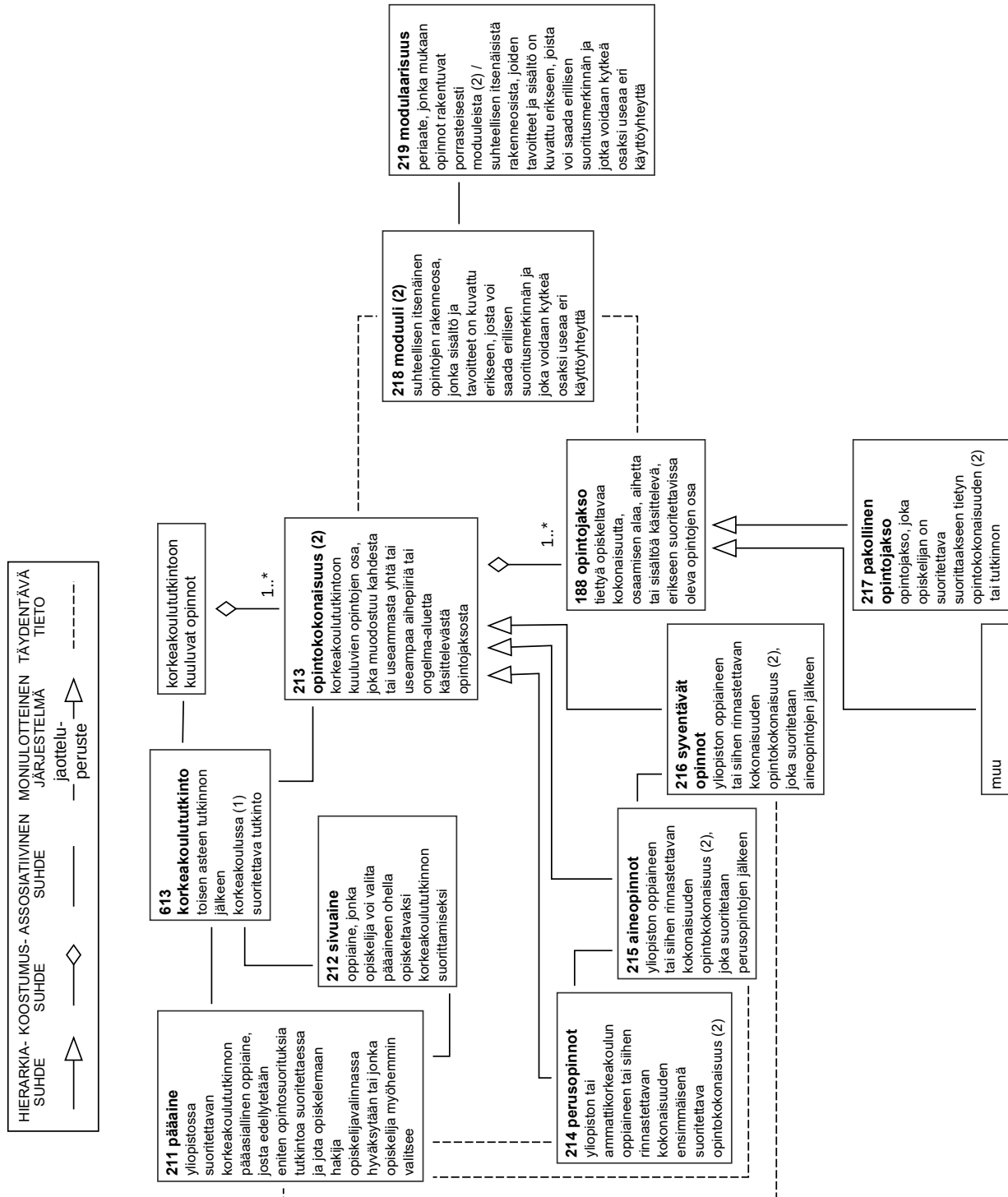
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.9.2021: Hyväksytäänkö käsitteen modulaarisuus kuvaus OKSAan tällaisenaan? Kuvaus on siis tehty ainoastaan korkeakoulujen näkökulmasta; ammatillista koskee vain yksi huomautus.

OKSA-jaos 11.6.2021: Käsite ei käytössä varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa eikä perusopetuksessa. Ammatillisessa sanaa esiintyy, mutta ei säädösteksteissä. (Ammatillinen koulutus voidaan järjestää esim. modulaarisesti; jotkut koulutuksen järjestäjät käyttävät sanaa moduuli tarjoamastaan koulutuksesta.) Vapaan sivistystyön osalta olisi hyvä pyytää kommentteja käsittekaavioon; Annika Bussmanin voisi pyytää jaoksen kokoukseen tai käydä keskustelun erikseen.

Käsittekaavio 27. Opintokokonaisuus ja opintojako.

4.3 Oppiaine

247

oppiaine <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; **yhteisen tutkinnon osan osa-alue** <ammattillinen koulutus>; **YTO** <ammattillinen koulutus>

sv läroämne *n*; ämne *n*

en subject; subject of common unit <yhteisen tutkinnon osan osa-alue>

määritelmä

opiskeltava tiedonala tai aihealue

huomautus

Määritelmässä sanalla aihealue ei tarkoiteta samaa kuin *esiopetuksessa*.

Ks. myös *yhteinen tutkinnon osa*.

Käsitteen tunnus: c256

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>, <kieliversiointiin korkeakoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys ammattillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammattillisen koulutuksen kannalta?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmälle 4.11.2022: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok korkeakoulujen kannalta?

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 4.11.2022: Ovatko ehdotetut englannin vastineet ok korkeakoulujen kannalta?

248

yhteinen oppiaine

sv gemensamt ämne *n*; gemensamt läroämne *n*

en compulsory subject

not: common subject

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään kuuluva *oppiaine*, jota kaikki *oppilaat* opiskelevat

huomautus

Perusopetuksen yhteiset oppiaineet on säädetty perusopetuslaissa [628/1998](#) ja niiden *tuntijako* valtioneuvoston asetuksessa [422/2012](#) (valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta).

Käsitteen tunnus: c257

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

249

valinnainen aine

sv valfritt ämne *n*
 inte: valbart ämne *n*; tillvalsämne *n*
 en optional subject

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään kuuluva *oppiaine* tai opintokokonaisuus, jonka *oppilas* voi valita *opetustarjonnasta*

huomautus

Eri *koulutusasteilla* valinnaisten opintojen käsitteet vaihtelevat hiukan. Perusopetuksessa käytettävä käsite on valinnainen aine. *Lukiokoulutuksessa* käytettävät käsitteet ovat *syventävä kurssi*, *soveltava kurssi*, *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* ja *paikalliset valinnaiset opinnot*. *Ammatillisessa koulutuksessa* puolestaan käytetään käsitettä *valinnainen tutkinnon osa*. Lisäksi *ammattillisiin perustutkintoihin* sisältyvissä *yhteisissä tutkinnon osissa* on pakollisten osa-alueiden lisäksi valinnaisia osa-alueita.

Käsitteen tunnus: c258

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Oppiaine](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (optional subject)

Mikko 10.6.22: Pohdin valinnaisen aineen määritelmää perusopetuksen osalta ennen tänäaamuista kokousta. Lähetän sen tässä nyt tulevaa OKSA-jaoston työtä ajatellen. Tässäkin käsitteessä on pohdittava määritelmän seikkaperäisyyden ja kattavuuden tasoa:

"Oppivelvollisille annettavan perusopetuksen oppimäärään kuuluva valinnainen oppiaine ja oppimäärä, jollaisena voidaan opettaa perusopetukseen soveltuvia, syventäviä ja soveltavia aineita tai useasta aineesta muodostettuja ainekokonaisuuksia. Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista oppilaan valinnan mukaisesti. Opetuksen järjestäjä päättää valinnaisten aineiden tarjonnasta ja arvioinnista hyväksymässään opetussuunnitelmassa. Muille kuin oppivelvollisille annettavassa perusopetuksessa oppilaalle tulee varata mahdollisuus opiskella valinnaisena aineena yhtä tai useampaa vierasta kieltä. Koulussa, jossa on saamelaiden kotiseutualueella asuvia oppilaita, tulee valinnaisena aineena olla saamen kieli. Koulussa, jossa saamenkielisille, romanikielisille ja vieraskielisille oppilaille opetetaan äidinkielenä oppilaan omaa äidinkieltä, tulee valinnaisena aineena olla ruotsin kieli tai suomen kieli." (422/2012 Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta, perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 14.6.2022: Onko tarpeen muokata OKSAssa olevaa valinnainen aine -käsitteen määritelmää ja/tai huomautusta perusopetuksen osalta (vrt. yo. lainaus asetuksesta 422/2012)?

250

ainevalinta; > kielivalinta

sv ämnesval *n*; > språkval *n*
 en subject selection

määritelmä

tapahtuma, jossa *opiskelija* tai perusasteen *oppilaan huoltaja* valitsee opiskeltavan kielen tai muun *oppiaineen opetussuunnitelman (2)* mukaisesta tarjonnasta

huomautus

Käsitteen tunnus: c259

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

251

aineryhmä <perusopetus, lukiokoulutus>; **oppiainekokonaisuus** <perusopetus>; **ainekokonaisuus** <perusopetus>; **oppiaineryhmä** <lukiokoulutus>

sv ämnesgrupp; läroämnesgrupp <lukiokoulutus>; ämneshelhet (1)

en subject group <lukiokoulutus>

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu kahdesta tai useammasta [oppiaineesta](#)

huomautus

[Perusopetuksen](#) aineryhmiä ovat esimerkiksi ympäristö- ja luonnontieteet sekä taito- ja taideaineet.

Perusopetuksessa termiä oppiainekokonaisuus käytetään epävirallisena synonyymina termille aineryhmä.

[Lukiokoulutuksessa](#) oppiaineryhmiä ovat esimerkiksi humanistis-yhteiskunnalliset opinnot ja matemaattis-luonnontieteelliset opinnot.

Käsitteen tunnus: c260

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

252

katsomusaine

sv religion och livsåskådningkunskap

en religion and worldview studies

määritelmä

huomautus

Katsomusaineiksi kutsutaan [peruskoulun \(1\)](#) ja [lukiokoulutuksen oppiaineista](#) uskontoa ja elämäntutkimustietoa.

Käsitteen tunnus: c261

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

253

kieliohjelma

sv språkprogram *n*

en language programme

määritelmä

huomautus

Termillä kieliohjelma viitataan *peruskoulun (1)* ja *lukion (1) opetuksen järjestäjän tai koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman (2)* mukaiseen kielitarjontaan. Kieliohjelmasta ilmenee esimerkiksi, mitä kieliä peruskoulussa (1) tai lukiossa (1) voi opiskella ja kuinka laajasti (esimerkiksi miltä luokka-asteelta alkaen).

Käsitteen tunnus: c262

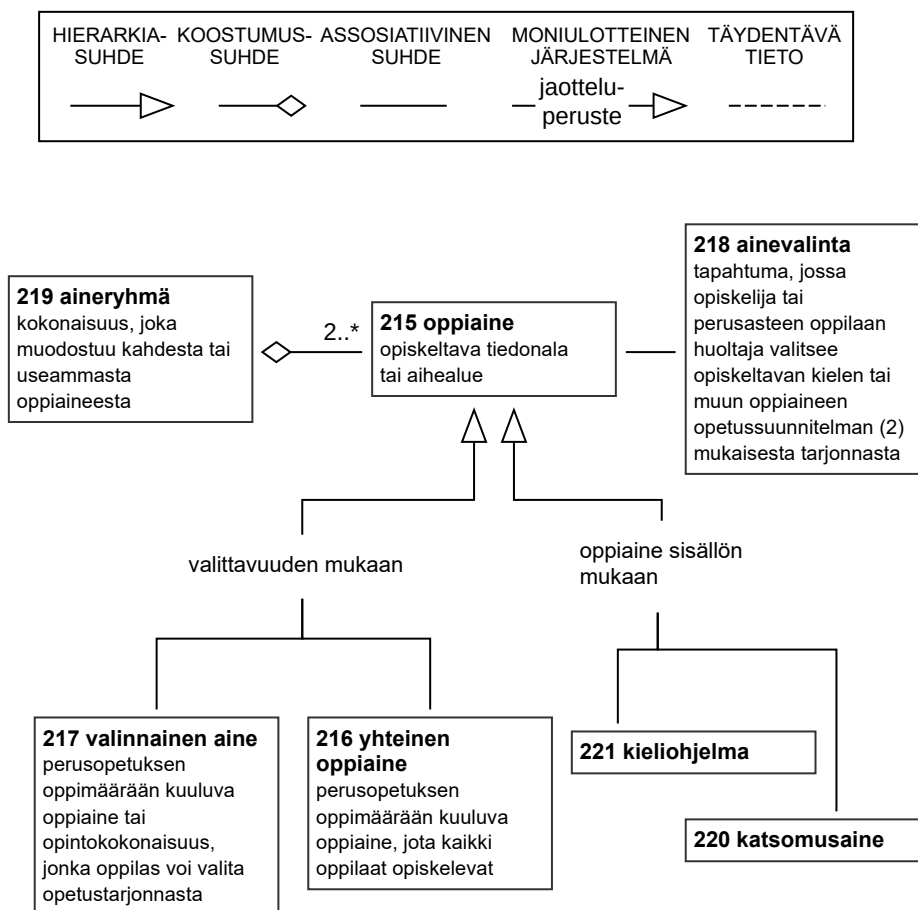
Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Käsittekaavio 28. Oppiaine.

4.4 Koulutustoimijan opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta

4.4.1 Opetussuunnitelma

254

opetussuunnitelma (1)

sv läroplan
en curriculum

määritelmä

suunnitelma *kasvatuksen* ja *opetuksen (1)* valtakunnallisten, paikallisten tai oppilas- tai opiskelijakohtaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja *koulutukselle (1)* tai *koulutukselle (2)* asetettujen tehtävien suorittamiseksi

huomautus

Opetussuunnitelmassa (1) kuvataan myös opetuksen (1) järjestämistavat.

Käsite opetussuunnitelma (1) on otettu OKSA-sanastohankkeessa käyttöön kokoavana yläkäsitteenä, jonka ajatellaan olevan käytössä kaikilla koulutusasteilla.

Käsitteen tunnus: c275

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

OKSA-jaos 9.12.2022 / Totti: Suunnitelmallisesta opetuksesta on tuloksena tutkintoja. Opetus on polku, tutkinnolla on vaatimukset. Tulisiko mainita tuloksena mahdollinen tutkinto? Totti muotoilee ehdotuksen.

255

paikallinen opetussuunnitelma <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillisessa epävirallinen termi>; **opetussuunnitelma (2)** <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulut>; > **opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma** <esi- ja perusopetus>; > **koulun opetussuunnitelma** <perusopetus: epävirallinen termi>; > **toteutussuunnitelma** <amatillinen koulutus: virallinen termi>; > **koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; > **oppilaitoksen opetussuunnitelma** <toisen asteen koulutus: epävirallinen termi>

sv lokal läroplan; > utbildningsanordnarens läroplan <opetuksen tai koulutuksen järjestäjän suunnitelma>; > skolans läroplan <perusopetus>; > undervisningsplan <korkeakoulut>

en local curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; > education provider-specific curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus: opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma>; > school-specific curriculum <perusopetus: koulukohtainen opetussuunnitelma>; institute-specific curriculum <korkeakoulut>

määritelmä

opetuksen järjestäjän, koulutuksen järjestäjän tai *korkeakoulun (1)* taikka *peruskoulun (1)* tai *toisen asteen oppilaitoksen* suunnitelma *opetuksen (1)* järjestämisestä ja toteuttamisesta

huomautus

Esiopetuksen, perusopetuksen ja *lukiokoulutuksen* paikallisessa opetussuunnitelmassa noudatetaan *opetussuunnitelman perusteita*.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän toteutussuunnitelmassa noudatetaan *ammatillisen perustutkinnon* perusteita.

Perusopetuksessa paikallinen opetussuunnitelma voidaan määritellä *opetuksen järjestäjän* tasolla ja/tai *koulun* tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan opetussuunnitelma (2) ja sen lisäksi koulukohtaiset opetussuunnitelmat (2).

Perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi *kasvatusta* ja *oppimisen* ja koulunkäynnin tukea.

Lukiokoulutuksessa paikallinen opetussuunnitelma voidaan määritellä koulutuksen järjestäjän tasolla ja/tai oppilaitoksen tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan opetussuunnitelma ja sen lisäksi oppilaitoskohtaiset opetussuunnitelmat.

Lukiokoulutuksessa paikallinen opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi *kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä* ja *opiskelijahuolto*.

Ammatillisessa koulutuksessa toteutussuunnitelma voidaan määritellä koulutuksen järjestäjän tasolla ja/tai oppilaitoksen tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan toteutussuunnitelma ja sen lisäksi oppilaitoskohtaiset toteutussuunnitelmat. (???)

Kansanopistojen ja *liikunnan koulutuskeskusten* tulee laatia opetussuunnitelma (2) *koulutukselle (2)*, jonka kesto on vähintään kahdeksan viikkoa tai joka sisältää *etäopetusta* tai *työssäoppimista*.

Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmassa (2) kuvataan mm. opintojen rakenne, opintojen *osaamistavoitteet (1)* sekä *opetuksen (1)* järjestämistavat.

Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmaa (2) ei välttämättä ole olemassa yhtenä dokumenttina, vaan se voi koostua osista, joista päätetään eri aikoina.

Varhaiskasvatuksen osalta vrt. käsite *paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c276

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet* ja *Opetussuunnitelma*

<amm sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <luukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utbildningsanordnarens läroplan)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys lukiokoulutuksen englannin työryhmälle

4.7.2022: Tarvitaanko myös lukiokohtainen suunnitelma, siis oppilaitoksen opetussuunnitelma, englanniksi? Sopiiko school-specific curriculum? Ainakin perusopetuksen enkkutyöryhmän mukaan sana school sopii käytettäväksi myös lukiosta ("institute" ei käytössä tässä merkityksessä).

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen, 2.1.2023: OKSA-jaoksessa päätettiin 9.12.22 lisätä huomautuksiin lukiota ja ammatillista koskien vastaava tieto, joka perusopetuksen osalta kuuluu näin: "Perusopetuksessa paikallinen opetussuunnitelma voidaan määritellä opetuksen järjestäjän tasolla ja/tai koulun tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan opetussuunnitelma (2) ja sen lisäksi koulukohtaiset opetussuunnitelmat (2)." Voisiko tämä huomautus ammatillisen osalta olla: "Ammatillisessa koulutuksessa toteutussuunnitelma voidaan määritellä koulutuksen järjestäjän tasolla ja/tai oppilaitoksen tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan toteutussuunnitelma ja sen lisäksi oppilaitoskohtaiset toteutussuunnitelmat."?

256

lukuvuosisuunnitelma <perusopetus, lukiokoulutus>; **oppilaitoksen työsuunnitelma** <ammattillinen koulutus>; **vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma** <lukiokoulutus>; **vuosisuunnitelma** <lukiokoulutus>; ~ **opetusohjelma** <korkeakoulut>

sv läsårsplan <perusopetus, lukiokoulutus>; läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret <lukiokoulutus>

en school-specific annual plan <perusopetus, lukiokoulutus>

not: annual plan for the implementation of the local curriculum

määritelmä

opetuksen järjestäjän tai *koulutuksen järjestäjän* laatima suunnitelma *lukuvuoden opetustarjonnasta, opetuksen (1)* järjestämisestä ja muusta toiminnasta sekä *oppilaitoksen* työajoista

huomautus

Tässä määritelty suunnitelma on käytössä *perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.*

Perusopetusasetuksessa (852/1998) ja lukioasetuksessa (810/1998) lukuvuosisuunnitelma on säädetty opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tehtäväksi. Suunnitelmassa päätetään kuitenkin oppilaitoskohtaisista asioista, ja käytännössä suunnitelman laatiminen on delegoitu *koulutusorganisaatioille (peruskouluille (1))* ja oppilaitoksille).

Korkeakouluissa (1) vastaavansisältöistä asiakirjaa kutsutaan opetusohjelmaksi.

Korkeakouluissa (1) *tutkintovaatimukset* ja kutakin lukuvuotta koskeva opetusohjelma muodostavat yhdessä *opetussuunnitelman (2)*.

Käsitteen tunnus: c277

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läsårsplan)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (annual plan for the implementation of the local curriculum)

Ammatillisen koulutuksen ruotsin työryhmä / Seija Suonuuti 15.12.2022, kysymys OKSA-jaokselle: Vastaus kysymykseen "Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?": eivät ole ok, läsår ei sovi. Kysymys OKSA-jaokselle: Mistä tulee tähän ammatillisen koulutuksen osuus? Lainsäädännössä ammatillisessa koulutuksessa ei ole lukuvuotta tai -kautta. Pitäisikö olla kaksi eri käsitettä? Ei ole varmaa tietoa, mitä käytetään, koska oppilaitostasolla. Verksamhetsplan, mutta työryhmä ei haluaisi sitä tähän, koska käsite ei vaikuta ammatillisen kannalta oikealta.

257

<korkeakoulut>

tutkintovaatimukset

sv examensfordringar *pl*

en degree requirements *pl*

määritelmä

korkeakoulun (1) opetussuunnitelman (2) osa, jossa kuvataan *tutkinnon* suorittamisen edellyttämät tiedot ja osaaminen

huomautus

Tutkintovaatimuksia ei välttämättä kuvata erillisenä asiakirjana.

Käsitteen tunnus: c1034

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

258

<esiopetus, perusopetus>

oppimissuunnitelma

sv plan för elevens lärande

en personalised learning plan

määritelmä

esiopetuksessa olevalle lapselle tai *perusopetuksen oppilaalle* laadittava kirjallinen, pedagoginen suunnitelma *oppimisen* ja/tai koulunkäynnin etenemisestä, opetusjärjestelyistä ja tarvittavasta tuesta

huomautus

Oppimissuunnitelmaa voidaan tarvittaessa käyttää osana *yleistä tukea (1)*, ja sitä tulee käyttää *tehostetun tuen (1)* aikana. Oppimissuunnitelma tehdään myös, jos perusopetuksen oppilaalla on päätös oman *opinto-ohjelman* mukaan etenemisestä, *erityisistä opetusjärjestelyistä* tai hänet on otettu *joustavan perusopetuksen* toimintaan. *Erityistä tukea (1)* saavalle perusopetuksen oppilaalle tehdään oppimissuunnitelman sijaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c280

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

259

<perusopetus>

opinto-ohjelma

sv studieprogram *n*

en study programme

määritelmä

ohjelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä opintoja ja missä laajuudessa *perusopetuksen oppilaan* on tarkoitus tietynä ajanjaksona suorittaa

huomautus

Perusopetusasetuksen (852/1998, 10 §) mukaan *perusopetuksen* oppilaalle tulee kunkin *lukuvuoden* päättyessä antaa *todistus* (1), johon merkitään oppilaan opinto-ohjelma ja oppiaineittain tai aineryhmittäin arvio siitä, miten oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet, sekä arvio oppilaan käyttäytymisestä.

Lisäksi käsite opinto-ohjelma liittyy perusopetuksen nk. vuosiluokkiin sitomattomaan *opiskeluun*. Perusopetusasetuksen (852/1998, 11 §) mukaan *opetussuunnitelmassa* (1) voidaan määrätä, että eri *oppiaineiden* opinnoissa voidaan edetä *vuosiluokkiin* jaetun *oppimäärän* sijasta oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c243

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<po sv 2022 tayd>

260

henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma; HOJKS

sv individuell plan för anordnande av undervisning; individuell plan för hur undervisning skall ordnas; IP

en individualised educational plan; IEP

rather than: individual educational plan

not: individualised curriculum

määritelmä

erityisen tuen (1) päätökseen perustuva suunnitelma *esiopetuksessa* olevan lapsen tai *perusopetuksen oppilaan oppimiseen* ja koulunkäyntiin liittyvistä tavoitteista sekä *opetuksen* (1) sisällöistä, tukimuodoista, pedagogisista menetelmistä ja *oppimisympäristöön* liittyvistä tukitoimista

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 17 §) mukaisesti erityistä tukea koskevan päätöksen toimeenpanemiseksi oppilaalle on laadittava henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Kaikki erityistä tukea saavan oppilaan tuki kirjataan HOJKSiin. HOJKS on kirjallinen suunnitelma, jossa määritellään mm. *opiskelun* erityiset painoalueet, oppilaan edistymisen *seuranta* ja *arviointi* (2), oppilaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin, arviointitavat ja ajankohdat, oppilaan *itsearviointi* (2) sekä muut pedagogiset ratkaisut, kuten joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, opetusmenetelmät, opiskelustrategiat, työskentelytavat, kommunikointitavat ja *oppimateriaalit*.

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa *ammattillisen peruskoulutuksen koulutuksen järjestäjän* tuli erityisopetuksen toteuttamiseksi laatia *opiskelijalle* henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). HOJKS:n sisällöstä säädettiin valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta peruskoulutuksesta (811/1998, 8 §). Suunnitelma mainittiin myös laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998, 20 §). Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c281

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (individual educational plan)

261

henkilökohtainen opintosuunnitelma <lukiokoulutus, korkeakoulut>; **HOPS** <lukiokoulutus, korkeakoulut>;
oma opinto-ohjelma <perusopetukseen valmistava opetus>

sv individuell studieplan <lukiokoulutus, korkeakoulut>; ISP <lukiokoulutus, korkeakoulut>; individuellt studieprogram *n* <perusopetukseen valmistava opetus>

en personal study plan; PSP
rather than: personalised study plan; individual study plan

määritelmä

lukiokoulutuksessa, korkeakouluissa (1) ja *perusopetukseen valmistavassa opetuksessa* käytettävä, *oppijan* omaan käyttöön tarkoitettu suunnitelma opintojen suorittamisesta

huomautus

Lukiokoulutuksessa henkilökohtainen opintosuunnitelma koostuu opiskelusuunnitelmasta, ylioppilastutkintosuunnitelmasta sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmasta.

rajattu HOPS: Termiä rajattu HOPS (sv begränsad; en narrow) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka sisältää esimerkiksi opintojen aikataulutukseen, valinnaisiin opintoihin ja korvaavuuksiin liittyvät valinnat.

avoin HOPS: Termiä avoin HOPS (sv öppen; en open-ended) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka liittyy laajemmin yksilöllisen opintopolun suunnitteluun osana henkilökohtaista kehittymistä.

personal study plan / personalised study plan: Englannin vastine personal study plan on tämän käsitteen kohdalla suositettavampi kuin personalised study plan, sillä oppija laatii suunnitelman itse. (Sana personalised viittaisi prosessiin, jossa suunnitelma henkilökohtaistetaan oppijalle.)

individual study plan: Englannin sana "individual" voi viitata 'henkilökohtaisen' lisäksi myös 'yksittäiseen'. Monitulkintaisuuden vuoksi termin "individual study plan" käyttöä ei suositella henkilökohtaisen opiskelu- tai opintosuunnitelman vastineena.

Käsitteen tunnus: c279

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

262

henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

sv personlig studieplan
en

määritelmä

tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalle tehtävä suunnitelma, johon kirjataan *opiskelijan* tavoitteet valmentavalle koulutukselle, opintojen yksilöllinen rakentuminen ja eteneminen, opiskelijan *opetusta (1)*, *ohjausta* ja tukea koskevat tiedot sekä opiskelijan jatkoopinto ja urasuunnitelma

huomautus

Henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta on säädetty tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) ja siitä annetaan määräyksiä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa (2021).

Kun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestää *perusopetuksen järjestäjä* tai *lukiokoulutuksen järjestäjä*, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020) 14 §:n mukaisesti.

Kun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestää *ammattillisen koulutuksen järjestäjä*, henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tehdään ammattillisen koulutuksen *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* (HOKS) mukaisesti, kuten tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020, 14 §) säädetään.

Käsitteen tunnus: c1919

Luokka: <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin oppivelv> <oppivelv ruotsi kesken> <oppivelv englanti kesken>

263

henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma; HOKS

sv personlig utvecklingsplan för kunnandet; PUK
en personal competence development plan

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma, joka sisältää *ammattillisen koulutuksen opiskelijalle* tehtävää *henkilökohtaistamista* koskevat tiedot

huomautus

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan opiskelijan yksilölliset *osaamisen tunnistamista*, *osaamisen tunnustamista*, osaamisen hankkimista ja osoittamista sekä ohjaus- ja tukitoimia koskevat tiedot.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan tietoja mm. opiskelijan *ammattillisen tutkinnon* suorittamiseen tai *oppimiseen* liittyvistä tavoitteista, valinnoista, *opetuksesta (1)* ja *oppimisympäristöistä* sekä esimerkiksi mahdollisesta.

Henkilökohtainen osaaminen kehittämissuunnitelma laaditaan ja päivitetään yhdessä opiskelijan kanssa. Henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan ja suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana tarvittaessa.

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimiseen, päivittämiseen ja hyväksymiseen osallistuvista tahoista on säädetty ammattillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017).

Käsitteen tunnus: c1240

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelma](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammattillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

264

henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma; HOVS

sv individuell studie- och träningsplan

en individual study and training plan

määritelmä

suunnitelma, jossa yhdistyy *opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma* ja hänen urheilulajinsa valmennussuunnitelma

huomautus

Henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma on kilpaurheilua harjoittaville opiskelijoille tehtävä suunnitelma, jossa huomioidaan esimerkiksi kilpailemiseen ja harjoitteluun liittyvät poissaolot ja erityisjärjestelyt, joita opiskelija tarvitsee, jotta pystyy suoriutumaan opinnoistaan.

Käsitteen tunnus: c283

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Työryhmä 24.10.2014: englannin termi selvítettävä (coaching?)

Terminologin kysymys Tuula Sumkinille ja Tomi Kytölälle 10.5.2022: Onko määritelmässä käytetty termi "henkilökohtainen opiskelusuunnitelma" ok ja mihin OKSAn käsitteeseen se tulisi linkittää? OKSAssa on määritelty henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, mutta se on määritelty vain TUVA-koulutuksen käsitteenä, en tiedä voiko tätä linkittää siihen. Pitäisikö määritelmässä kenties viitata ammatillisen koulutuksen HOKS (henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma) -käsitteeseen?

OKSA-jaos 4.11.2022: kysymyksiä: miten paljon tätä käytetään, onko aivan marginaalinen? OPH:n asiantuntijoille paljolti tuntematon! ilmiö lienee kuitenkin varsin yleinen, suunnitelman nimike voi vaihdella

OKSA-jaos 4.11.2022: Sanna selvittää eteenpäin ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä

OKSA-jaos 4.11.2022: lukiopuoli? Vastaavanlaista suunnittelua varmaan tehdään myös, mutta millä termillä siitä puhutaan?

OKSA-jaos 4.11.2022 / Mikko: Sain Matti Pietilältä (liikunta-oppiaineen asiantuntija) HOVS:n liittyen jo vastauksen: "Tuo termi ei ole minulle tullut vastaan. En ole ollut niin syvällä erityisen tehtävän lukioiden kanssa. Tietäisikö OKM tuosta (Heikki Blom tai Kimmo Koskinen)?"

OKSA-jaos 4.11.2022: liittyy lukiossa siis erityisen koulutustehtävän lukioihin (urheilulukiot), joille OKM myöntää luvat

OKSA-jaos 4.11.2022: onko tästä säädetty? Mikko kysyy, tai pyytää Mattia kysymään

OKSA-jaos 4.11.2022: mikä on tämän paikka käsitejärjestelmässä: onko vieruskäsite HOKSille vai jotenkin siihen liittyvä käsite

Sanna, marraskuu 2022: HOVS ei linkity TUVA-koulutukseen, vaan juurikin HOKSiin ja henkilökohtaistamiseen. Tämä on kilpaurheilua harjoittaville opiskelijoille tehtävä suunnitelma, jossa esimerkiksi huomioidaan kilpailemiseen ja harjoitteluun liittyvät poissaolot ja mitä erityisjärjestelyjä opiskelija tarvitsee, jotta pystyy suoriutumaan opinnoistaan.

OKSA-jaos 9.12.2022: onko käsite enää käytössä? Voitaisiin merkitä vanhentuneeksi.

OKSA-jaos 9.12.2022: määräystasolta ei ole löytynyt tietoa tästä, mutta mainintoja sieltä täältä edelleen löytyy

OKSA-jaos 9.12.2022: Sanna, Mikko ja Tomi vaihtavat postia, palataan

265

(vanhentunut)

henkilökohtainen opiskeluohjelma

sv personligt studieprogram *n*

en individual study programme

määritelmä

[oppisopimuskoulutuksessa](#) tehtävä suunnitelma, johon kirjataan ammattitaito, johon [opiskelija](#) pyrkii, ja tapa, jolla opiskelija osoittaa saavuttamansa ammattitaidon

huomautus

Henkilökohtaiseen opiskeluohjelmaan voidaan kirjata myös [näyttötutkinnon henkilökohtaistamista](#) koskevat tiedot.

Henkilökohtaisen opiskeluohjelman laativat opiskelija, työnantaja ja [koulutuksen järjestäjä](#).

Vrt. [henkilökohtaistamista koskeva asiakirja](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#).

Käsitteen tunnus: c935

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

266

(vanhentunut)

henkilökohtainen näyttösuunnitelma; HENSU

sv individuell plan för fristående examen

en individual plan for completing competence-based qualification

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma [näyttötutkinnon](#) osien suorittamisesta

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#).

Käsitteen tunnus: c282

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

267

(vanhentunut)

henkilökohtaistamista koskeva asiakirja

sv dokument om personlig tillämpning

en personalisation documentation

määritelmä

ammattillisessa aikuiskoulutuksessa käytettävä asiakirja, johon kirjataan tiedot *näyttötutkintoon* liittyvästä *henkilökohtaistamisesta*

huomautus

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan laatii *koulutuksen järjestäjä* yhdessä *tutkinnon suorittajan* kanssa.

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksessa (25.6.2015) ammatilliseen aikuiskoulutukseen liittyvästä henkilökohtaistamisesta.

Henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan merkitään muun muassa tutkinnon suorittajan aiemmin hankkima ja osoittama osaaminen, tiedot niistä *tutkinnon osista*, jotka on ilmoitettu *tutkintotoimikunnalle* niiden liittämiseksi tutkintosuoritukseen, tiedot niistä tutkinnon osista, joista on tehty tutkintotoimikunnalle esitys *osaamisen tunnustamista* varten; *näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen* ja muun ammattitaidon hankkimisen tarve; tarvittava *ohjaus* ja tuki; mahdollisesti tarvittavat opiskeluvalmiuksia parantavat opinnot.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Käsitteen tunnus: c934

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Käsittekaavio 29. Opetussuunnitelma.

4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä

268

<lukiokoulutus>

aihekokonaisuus

sv temaområde; ämneshelhet (2); genomgående tema; ämnesområde

en cross-curricular theme

määritelmä

lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa (1) annettu, *opetuksen (1)* eheyttämiseen pyrkivä teema, jolla on liittymäkohtia useisiin *oppiaineisiin* ja jota käsitellään eri oppiaineiden yhteydessä ja *oppilaitoksen* muussa toiminnassa

huomautus

Esimerkkejä *lukiokoulutuksen* vuoden 2015 opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaisista aihekokonaisuuksista ovat ”ihmisenä kasvaminen”, ”kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys” sekä ”osallistuva kansalaisuus”.

Aihekokonaisuus on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite.

Käsitteellä aihekokonaisuus, samoin kuin lukiolain 714/2018 myötä tulleilla käsitteillä *laaja-alainen osaaminen* ja *temaattiset opinnot*, on *opetusta (1)* eheyttävä tehtävä.

Käsite aihekokonaisuus on mainittu myös perusopetuslaissa (628/1998). OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta.

Käsitteen tunnus: c285

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle, erityisesti perusopetukselle, 11.1.2019:

Onko tässä määritelty ”aihekokonaisuus” sama kuin asetuksessa 422/2012 (Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta) mainittu käsite ”ainekokonaisuus”? (ruotsiksi ”helheter som bildas av flera läroämnen”)? Vai ovatko nämä eri käsitteitä? -> **OKSA-jaos 24.5.2019:** Käsite oppiainekokonaisuus/ainekokonaisuus on eri käsite kuin tämä. Oppiainekokonaisuus on perusopetuksen käsite, aihekokonaisuus taas lukion. (POPS käyttää termiä oppiainekokonaisuus.)

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: laissa 629/1998 (vanha lukiolaki) puhutaan suomeksi aihekokonaisuuksista; ruotsiksi ämneshelhet

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Tämä käsite saattaa olla vanhentunut (tai korvattu uudella), joten voisi ehkä jättää ruotsiksikin vain vanhan vastineen ”ämneshelhet”?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Palataan tämän käsitteen ruotsin vastineisiin, kun OKSA-jaoksen lukiotyöryhmä ottanut kantaa

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: entä ”temahelhet”? Tämä voisi olla uudempi termi, ja sitä on käytetty perusopetuksen puolella

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: entä ”temastudier”? LOPS 2015

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: ”ämnesövergripande studier”?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: myös temaattiset opinnot ja ilmiöpohjaiset opinnot ovat läheisesti liittyviä käsitteitä

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.1.2019: Voisiko OKSAAan lisätä myös käsitteet temaattiset opinnot [on OKSAssa] ja ilmiöpohjaiset opinnot ja tuoda esiin sitä, että käsitteissä aihekokonaisuus, temaattiset opinnot ja ilmiöpohjaiset opinnot on kyseessä pohjimmiltaan sama käsite, mutta nimitykset ovat vaihdelleet. Tai jos näiden käsitteiden välillä on jotain sisällöllistä/pedagogista eroa, niin voisi olla hyvä selventää sitä...? -- **OKSAn lukiosanastotyöryhmä 12.3.2020:** ilmiöpohjaiset opinnot: ei säädöksissä eikä LOPSissa. Esim. Helsingin kaupunki kyllä käyttänyt, mutta vaihtelua koulutuksenjärjestäjittäin. Jätetään määrittelemättä.

Lukion sanastotyöryhmä 12.3.2020: Temaattisilla opinnoilla on laajuus, aihekokonaisuudella ei, aihekokonaisuuksille ei ole varattu opetusaikaa. Näillä kaikilla, aihekokonaisuus, laaja-alainen osaaminen ja temaattiset opinnot, on sinällään opetusta eheyttävä tehtävä.

OKSA-jaos 30.10.2020: ei vakan käsite

OKSA-jaos 30.10.2020: esiopetus(?), perusopetus: näillä asteilla tämä käsite ollut aiemmin. Pitäisikö käsitteen kuvausta muokata sopivaksi myös näille asteille?

OKSA-jaos 30.10.2020: Erja palaa tähän vielä ennen OKSAn toisen laitoksen julkaisemista

Erja Vitikka 23.11.2020: Aihekokonaisuus-käsite on edelleen perusopetuslaissa (628/1998) kyllä, ja sen on ollut käytössä perusopetuksessa opetussuunnitelman perusteissa (2004). Nykyisissä (2014) opetussuunnitelman perusteissa aihekokonaisuus-käsite ei ole käytössä. Esiopetuksessa käsite ei ole ollut käytössä aiemminkaan.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. perusopetus, 23.11.2020: Miten määritelmää ja huomautusta muokattava, että ne sopisivat myös perusopetukseen (vai tehdäänkö perusopetukselle eri käsite, aihekokonaisuus (2), jos käsitteet ovat hyvin erilaiset?)?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (Temaområde; genomgående tema; ämnesområde)

269

<lukiokoulutus>

laaja-alainen osaaminen

sv mångsidig kompetens

en transversal competence

määritelmä

osaaminen, joka rakentuu tiedoista, taidoista, arvoista, asenteista ja tahdosta, jotka tarvitaan [lukiokoulutuksen opiskelijan](#) hyvää yleissivistystä ja hyväksi ihmiseksi kasvamista, kestävän tulevaisuuden rakentamista sekä jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiuksia varten

huomautus

Laaja-alaisella osaamisella on lukiokoulutusta eheyttävä tehtävä. [Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa](#) 2019 laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat lukiokoulutuksen [oppiaineiden](#) yhteiset tavoitteet.

Laaja-alaisen osaamisen kuusi osa-alueetta ovat hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Käsite laaja-alainen osaaminen on käytössä lukiokoulutuksen lisäksi myös [varhaiskasvatuksessa](#), [esiopetuksessa](#) ja [perusopetuksessa](#). OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta.

Vrt. [temaattiset opinnot](#).

Käsitteen tunnus: c1638

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitteekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. vaka, esi- ja perusopetus, 23.11.2020: Käsite on käytössä myös varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Miten määritelmää ja huomautusta muokattava, että ne sopisivat myös näihin?

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään työlialle laajentaa käsitteen määritelmä kattamaan tai ottamaan huomioon perusopetus

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (mångsidig kompetens)

270

opetuksen eriyttäminen

sv differentiering av undervisningen

en differentiation of teaching

määritelmä

toiminta, jossa samaan *opetusryhmään (2)* kuuluville *oppilaille* tai *opiskelijoille* annetaan *opetusta (1)* heidän toisistaan poikkeavien tarpeidensa mukaisesti

huomautus

Eriyttämisessä voidaan tarpeiden mukaan vaihdella *opiskelun* laajuutta, syvyyttä ja etenemisnopeutta. Eriyttäminen voi tapahtua esimerkiksi opetuksen (1) sisältöjä, käytettäviä *opetusmateriaaleja* ja menetelmiä, työtapoja, kotitehtävien määrää ja käytettävissä olevaa aikaa vaihtelemalla.

Käsitteen tunnus: c286

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

271

koulutuksen tavoitteet *pl*; > **esiopetuksen tavoitteet** *pl*; > **perusopetuksen tavoitteet** *pl*;
> **lukiokoulutuksen tavoitteet** *pl* <valtionneuvoston asetus 942/2014>; > **lukiokoulutuksen tehtävät** *pl*
<lukion opetussuunnitelman perusteet 2015>; > **lukiokoulutuksen tarkoitus** <lukiolaki 714/2018>
mieluummin kuin: opetuksen tavoitteet *pl* <esiopetus, perusopetus>

sv utbildningens mål *n pl*; > mål *n pl* för förskoleundervisningen; > mål *n pl* för den grundläggande utbildningen; > gymnasieutbildningens mål *n pl*
hellre än: mål *n pl* för undervisningen

en mission of education; > mission of general upper secondary education <lukiokoulutuksen tavoitteet>

määritelmä

niiden päämäärien kokonaisuus, joihin *koulutuksella (1)* pyritään

huomautus

Esiopetuksen ja *perusopetuksen* tavoitteista on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja valtionneuvoston asetuksessa perusopetuslaissa tarkoitettuna opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen *tuntijaosta* (422/2012).

Lukiokoulutuksen tavoitteista on säädetty lukiolaissa (629/1998) sekä valtionneuvoston asetuksessa lukiolaissa tarkoitettuna koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (942/2014).

Perusopetuksen tavoitteita ovat esimerkiksi tukea *oppilaan* kasvamista ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen, tarjota elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja, lisätä sivistystä ja tasa-arvoa ja turvata yhdenvertaisuutta.

Lukiokoulutuksen tavoitteita ovat lain 942/2014 mukaan esimerkiksi tukea *opiskelijan* tasapainoista henkistä, fyysistä ja sosiaalista kasvua sekä edistää elämän, ihmisoikeuksien, kestävän kehityksen, ympäristön ja kulttuurien monimuotoisuuden kunnioittamista.

Esi- ja perusopetuksella on yleis- ja erityistavoitteet. Valtionneuvoston asetuksessa 422/2012 säädetään perusopetuksen yleiset tavoitteet ja asetuksen 5 §:ssä lisäksi muille kuin *oppivelvollisuuttaan* suorittaville oppilaille annettavan *opetuksen (1)* erityiset tavoitteet.

opetuksen tavoitteet: Säädöksissä (esim. perusopetuslaki 628/1998 ja valtionneuvoston asetus 422/2012) käytetään lyhyttä termimuotoa "opetuksen tavoitteet", jolla viitataan sekä käsitteeseen esiopetuksen tavoitteet ja että käsitteeseen perusopetuksen tavoitteet. Termin opetuksen tavoitteet käyttäminen koulutuksen (1) tavoitteista ei kuitenkaan ole suositeltavaa, sillä termillä opetuksen tavoitteet viitataan myös yksittäisten *oppiaineiden* tavoitteisiin. Esimerkiksi perusopetuksen osalta oppiaineiden tavoitteista on säädetty *opetussuunnitelman perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c287

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn vaka 2019

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / varhaiskasvatukselle 19.10.2018: varhaiskasvatussuunnitelman perusteet käyttää termejä "varhaiskasvatuksen tehtävä" ja "varhaiskasvatuksen yleiset tavoitteet". Englanniksi nämä lienevät "mission". Riina, selvitä OKSA-jaokselta, miten nämä vakaa koskevat tiedot lisätään OKSAan.

OKSA-jaos 18.1.2019: Kirsi selvittää vaka-lain englannin käännöksestä, mitä termejä siellä käytetty. --
Kirsi Alila, OKM, helmikuu 2019: Englanniksi käytetään tavoitteista käsitettä "aims".

272

opetustunti

sv lektion; undervisningstimme

en lesson
not: teaching hour

määritelmä

yksikkö, joka ilmaisee *opetukseen (1)* käytettävää aikamäärää tuntia kohti

huomautus

Opetustuntia käytetään aikayksikkönä opetuksessa (1), opetuksen (1) suunnittelussa ja hallinnossa.

Käsitteen tunnus: c288

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (lektion)

4.4.2 Koulutustarjonta

273

koulutustarjonta

sv utbildningsutbud *n*

en study opportunities available; provision of study opportunities; education and training provision

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyinä aikana tarjottavista [koulutusmahdollisuuksista](#), tarjolla olevia [aloituspaiikkoja](#) koskevista tiedoista sekä muista koulutusmahdollisuuksiin liittyvistä tiedoista

huomautus

Tarjottavista koulutusmahdollisuuksista voidaan antaa tietoa esimerkiksi verkkopalveluissa tai opinto-oppaissa.

Käsite koulutustarjonta voidaan ymmärtää myös muilla tavoilla. Esimerkiksi [hakijan](#) kannalta koulutustarjonta on kokonaisuus, joka muodostuu [koulutustoimijoiden](#) tarjoamista koulutusmahdollisuuksista yhteensä. Yksittäisen koulutustoimijan näkökulmasta koulutustarjonta voidaan ymmärtää toimijan itsensä tarjoamien [koulutuksen toteutusten](#) kokonaisuudeksi.

Käsitteen tunnus: c289

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Digivisio / Matti Riihimäki, Aalto, 1.12.2021: Digivisioissa yritetään noudattaa jatkuvan oppimisen sanastoa

https://www.tsk.fi/tiedostot/luonnokset/jatkuvaoppiminen/jatkuvan_oppimisen_sanasto_lausunlounno_s.pdf Koulutus on tosin vähän haastava :) Em. luonnoksessa sitä käsitellään ansiokkaasti erilaisilla ryhmittelyillä.

Tiedoksi että Digivisiossa (tai tarkemmin sen arkkitehtuuryössä ja RRF-projektihakemuksessa) koulutusta/koulutustarjontaa on toistaiseksi rakennettu ao standardin mukaisesti ottamalla lähtökohdaksi koulutuksen formaalisuuden...

Totti Tuhkanen 3.12.2021: Koulutus-käsitettä ei saada kattavasti haltuun ilman koulutus 1..n rinnakkaismäärittelyä. Koulutustarjonta ja opetustarjonta ovat näille alisteisia.

Digivision kuvauksessa koulutustarjonta ja opetustarjonta näyttävät käsittemerkityksinä hieman sekoittuvan.

Ja on huomattava, että kv-koulutustarjontaankin voi sisältyä sekä formaaleja että ei-formaaleja opetustarjonnan muotoja, eli se ei ole rinnasteisessa vaan hierarkkisessa suhteessa edellisiin. Jotenkin tuntuu, että formaalisuuden astevaihtelu on johdettu jostain sellaisesta piirremäärittelymallista, joka ei ole suoraan yhteensopiva OKSA:n määrittelylogiikan kanssa. Asia pitää siis avata ja arvioida.

Lienee tarvetta tehdä attribuuttitaso käsitteiden tarkennuksia.

Esim. seminaari, jos se on gradu-seminaari, on lähtökohtaisesti formaalia opetussuunnitelmaperustaista opetusta, joka sisältyy tutkintotavoitteiseen opiskeluun.

Vapaasti valittava seminaari joka on tyypiltään vaikka konferenssi, voidaan taas mieltää joksikin muuksi kuin formaaliksi koulutustarjonnaksi.

Näyttäisi siltä, että tässä on OKSALLE työmaata/paimennettavaa. Matin kommentit alla ovat hyvää pohdintaa.

274

opetustarjonta <perusopetus, ammatillinen, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; **opintotarjotin** <lukiokoulutus>;

opintojaksotarjotin <lukiokoulutus>

ei: > kurssitarjotin <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv undervisningsutbud *n*

en teaching on offer; available courses and modules; > course selection <lukiokoulutuksen opintojaksoista>; > courses on offer <opintojaksoista>; > available courses <opintojaksoista> rather than: available teaching; available instruction

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu yksittäisistä *opintojaksoista*, *opintokokonaisuuksista (1)*, *opintokokonaisuuksista (2)* tai *tutkinnon osista*, joiden suorittamismahdollisuutta tietyssä aikana tarjotaan, tai (*perusopetuksen* osalta) *oppiaineiden oppimääristä*, joita tietyssä aikana on tarkoitus suorittaa

huomautus

Ero *koulutustarjonnan* ja opetustarjonnan välillä on, että koulutustarjonta on suunnattu henkilöille, jotka eivät toistaiseksi opiskele kyseisessä *koulutusorganisaatiossa* tai *koulutuksessa (2)*; opetustarjonta puolestaan on tarkoitettu tarjoavan koulutusorganisaation *oppilaille* tai *opiskelijoille*.

Käsitteen tunnus: c290

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 24.9.2018: Course selection on nykytilan mukainen termi; uuden lukiolainsäädännön ja lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaiset englannin termit varmistettava myöhemmin. (Jatkossakin pääsanana varmaankin selection, mutta mikä selection?)

275

koulutustarjonnan koulutuslaji; koulutuslaji

sv typ av utbildning inom utbildningsutbud

en type of education
not: form of education (2)

määritelmä

huomautus

Koulutuksen hakumenettelyn ja *opiskelijavalinnan* yhteydessä *hakijoille* näytettävät koulutuslajivaihtoehdot ovat tällä hetkellä (tammikuu 2018) nuorten koulutus ja *aikuiskoulutus*. Esimerkiksi nuorten ja aikuisten *lukiokoulutus*; aikuisten *perusopetus*.

Termi (koulutustarjonnan) koulutuslaji ei näy *hakijalle* (esim. Opintopolussa tai muussa viestinnässä), vaan se on käytössä lähinnä opintohallinnon puolella.

Käsitteen tunnus: c291

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (sv- ja en-kielityöryhmät)

OPH / Ruotsinkielinen koulutus / Karlsson, Westerholm ym.: Sv typ av utbildning

Terminologin kysymys 14.9.2015: Mikä valitaan ruotsinkieliseksi vastineeksi? OKSA-työryhmä päätyi 13.6.2014 termiin "utbildningsslag", kun taas OPH:n ruotsinkielisestä yksiköstä esitettiin kommenttikierroksella "typ av utbildning". Vipusessa koulutuslaji on "utbildningsslag".

Ruotsin kielityöryhmän kommentti 1.12.2015: slag on hieman epämääräinen

Terminologin kysymys 7.12.2015: Jos ja kun sv-termi muutetaan erilaiseksi kuin Vipusessa (ks. *koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu)*), mitä tehdään Vipusen nykyiselle termille? -> **OKSA-työryhmä 29.1.2016:** kysytään tästä Karilta ja Mariannelta -> **Terminologi 5.2.2016:** Kysytty Karilta ja Mariannelta, onko ok muuttaa Vipusen puolellekin "typ av utbildning".

Marianne Portin 8.2.2016: -- OKSAn kokouksessa 13.6.2014 hyväksytyt koulutuksen järjestämiseen liittyvien käsitteiden ruotsin- ja englanninkieliset käännökset. Siellä "typ av utbildning" = "koulutustyyppi" ja "koulutuslaji" = "utbildningsslag". Termi "typ av utbildning" on siis jo varattuna.

Terminologin kysymys ruotsin kielityöryhmälle 10.2.2016: Täytyykö tosiaan ottaa huomioon, että Vipusen puolella on myös käsitteet *ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi* ja *ammattillisen koulutuksen koulutustyyppi*, joiden vastineet ovat vastaavassa järjestyksessä "typ av utbildning inom yrkeshögskoleutbildning" ja "typ av utbildning inom yrkesutbildning". (Pelkkä *koulutustyyppi* on käsitteenä OKSasta kokonaan poistettu. Vipusessakin termiä on tarkennettu yllä olevalla tavalla eli "ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi" ja "ammattillisen koulutuksen koulutustyyppi".)

Englannin kielityöryhmän kommentti: range of X / selection of X

Englannin kielityöryhmän kommentti 21.6.2016: Vipunen käyttää koulutuslajista vastinetta form of education, mutta eikö mene tällöin sekaisin *koulutusmuoto (2):n* kanssa? Näillä nyt molemmilla sama termi englanniksi.

Englannin kielityöryhmän kysymys 21.6.2016 OKSA-jaostolle: Onko OPH:lla englanninkielinen käännöksen koulutuslajille?

Ruotsin kielityöryhmä 5.9.2016: Tarkastetaan Vipusen ja Opintopolun termit -> pyritään yhtenäisyyteen käytettyjen termien kesken. Määritelmä tulee myös tarkastaa ja tarvittaessa päivittää.

Vipunen/Anssi Pänkäläinen 16.9.2016 (sähköpostilla): Koulutuslajia ei ole muistaakseni käytetty haku ja opiskelijavalinnan yhteydessä. Mutta esim. amk-opiskelijatilastoissa ”nuorten/aikuisten koulutus” on suomeksi koulutustyyppi ja se on käännetty ruotsiksi ”typ av utbildning” ja englanniksi ”type of education”.

Tilastokeskus/Anna Loukkola 19.9.2016 (sähköpostilla): Koulutuslaji-käsitettä on meillä käytetty lukiokoulutuksessa ja ammattikorkeakoulutuksessa juuri jaottelulla nuorten koulutus ja aikuiskoulutus. Ammatillisessa koulutuksessa koulutuslajeja on ollut enemmän ks. http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_kou_aop/?tablelist=true Koulutuslaji on meillä käännetty ”utbildningsslag” ja ”type of education”

Terminologin kysymys 6.10.2016 sv-kielityöryhmälle ja OKSA-jaostolle: Olisiko ok, että Vipusen koulutuslaji (*koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu)*) olisi ruotsiksi utbildningsslag, koska se on monimuotoisempi kuin OKSAn puolella määritelty *koulutustarjonnan koulutuslaji*, ja OKSAn koulutustarjonnan koulutuslaji taas olisi ruotsiksi ”typ av utbildning”, koska se on suppeammin määritelty? (Jos ruotsin ”slag” on epämääräisempi kuin ”typ”, kuten yllä on kommentoitu?)

Terminologin kysymys 6.10.2016 sv-kielityöryhmälle ja OKSA-jaostolle: Olisiko ok, että Vipusen koulutuslaji (*koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu)*) olisi englanniksi ”form of education and training”, koska se on monimuotoisempi kuin OKSAn puolella määritelty *koulutustarjonnan koulutuslaji*, ja OKSAn koulutustarjonnan koulutuslaji taas olisi englanniksi ”type of education” (tai jotain muuta, mitä englannin kielityöryhmä ehdottaa), koska se on suppeammin määritelty?

Ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 28.11.2016: ”koulutuslaji” Vipusen termeissä on sisällöltään hieman laajempi kuin koulutustarjonnan koulutuslaji OKSA:ssa (vain nuorten ja aikuiskoulutus). Kysymys OKSA-sanastojaostolle: tulisiko näitä määritelmiä yhtenäistää jotenkin?

KK-valmisteluryhmä (Totti, Outi) 2.12.2016: Pohdintaa: Käyttöalan merkitseminen selkeästi (koulutustarjonnan koulutuslaji, ID291 ja koulutustyyppi, ID653)? Koulutustyyppi liittyy vain ammatilliseen puoleen; koulutustyyppiä ei tulisi käyttää ilman määrettä....? Mihin käsitteisiin tämä on suhteessa OKSA:ssa rinnakkaiskäsitteenä? Huomautuksiin selkeästi käyttöala ja ero toiseen termiin?

OKSA-jaosto 24.3.2017: kysymys sv- ja en-kielityöryhmille: voisiko sv- ja en-termeihin jotenkin lisätä termin ”koulutustarjonta” (niin saisi eron Vipusen koulutuslaji-käsitteeseen)? Siis esim. ruotsiksi koulutustarjonnan koulutuslaji = ”typ av utbildning inom utbildningsutbud”?

OKSA-jaosto 24.3.2017: kysymys sv-kielityöryhmille: Olisiko kovin huono ratkaisu, jos sekä koulutuslaji- että koulutustyyppi-käsitteet olisivat ruotsiksi typ av utbildning (jotenkin tarkennettuina)? Siis

- koulutustarjonnan koulutuslaji = typ av utbildning inom utbildningsutbud
- koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning
- ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning inom yrkeshögskoleutbildning ja
- ammatillisen koulutuksen koulutustyyppi (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning inom yrkesutbildning? -- **Terminologin kommentti 27.3.2017:** Tämä ei ilmeisesti käy, sillä Vipusessa koulutuslajilla ilmaistaan eri asiaa kuin koulutustyyppillä, ja jos ruotsin vastineet olisivat kaikissa kohdissa muotoa ”typ av utbildning (+ tarkenne)”, niin tästä saisi virheellisen mielikuvan.

Ruotsin kielityöryhmä 27.9.2017: Pohdittiin, että mahdollista olisi tehdä ratkaisu, että koulutustarjonnan koulutuslaji ja Vipusen koulutuslaji olisivat kumpikin ”utbildningsslag” ja koulutustyyppit olisivat ”typ av utbildning”. Tälle perusteluna olisi, että Tilastokeskus käyttää ”utbildningsslag”-termiä koulutuslajista. Kuitenkaan kaikki työryhmässä eivät pitäneet tätä ratkaisua kovinkaan hyvänä. Palataan myöhemmässä kokouksessa.

Ruotsin kielityöryhmä 13.10.2017: ”utbildningsslag” (OKSAn koulutustarjonnan koulutuslajille ja Vipusen koulutuslajille) olisi hyväksyttävä, jos katsotaan, ettei Vipusen ruotsin vastinetta (utbildningsslag) voi muuttaa. Selvitettävä, voidaanko Vipusen termiä muuttaa.

Ruotsin kielityöryhmä 13.10.2017: Ruotsin kielessä ei juuri ole yhdyssanoja (kuten ”utbildningstyp” tai ”utbildningsslag”), vaan yhdyssanat ovat heijastumaa suomen kielestä. Enemmän ruotsin kielen mukaista olisikin, että koulutuslaji- ja koulutustyyppi-termit olisivat kaikki ruotsiksi ”typ av utbildning” (+ mahdollinen tarkenne, kuten ”inom utbildningsutbud”, ”inom yrkeshögskoleutbildning” tai ”inom yrkesutbildning”).

Ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 13.10.2017: Voidaanko Vipusen ruotsin termiä (utbildningsslag) muuttaa (tai sen muuttamisesta keskustella) ja jos, miten se tapahtuisi? Jos on hankalaa, niin ruotsin kielityöryhmä voinee elää sen kanssa, että koulutuslaji olisi utbildningsslag.

OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille 26.1.2018: Termi koulutuslaji ei näy Opintopolussa hakijalle, on virkailijapuolen käsite jolla erotetaan nuorten koulutus ja aikuiskoulutus.

OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille 26.1.2018: Koska Vipusen käsitteet jätetään pois OKSAn 1. julkaisusta, kielityöryhmien ei tarvitse tässä vaiheessa välittää siitä, mitkä vastineet Vipusessa on. Palataan asiaan, kun Vipunen käydään läpi ja yhdistetään OKSAan.

276

opintojen laajuus <lukiokoulutus, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, korkeakoulut>; **osaamisen laajuus** <ammattillinen koulutus>; > **oppimäärän laajuus (2)** <lukiokoulutus>

sv studiernas omfattning; omfattning av studierna
 en scope of studies; scope of competence (??) <ammattillinen>
 rather than: range of studies; extent of studies

määritelmä

ominaisuus, joka liittyy suoritettavaan opintojen osaan tai kokonaisuuteen ja joka kuvaa kyseiseen yksikköön liittyvää *opiskelijan* työmäärää, annettavan *opetuksen (2)* määrää tai yksikköön sisältyvän osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä

huomautus

Opintojen laajuus on ominaisuus, joka liittyy

- *ammattillisessa koulutuksessa: tutkintoon, tutkinnon osaan* tai *opintojaksoon*

- *lukiokoulutuksessa: lukiokoulutuksen koko oppimäärään, yksittäisen oppiaineen oppimäärään, moduuliin ja opintojaksoon*

- *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa: koulutuksen osaan* ja MIHIN? ja

- *korkeakouluissa (1): tutkintoon, opintojaksoon ja opintokokonaisuuteen (1)*

ja kuvaa

- *ammattillisessa koulutuksessa: osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä*

suhteessa *ammattitaitovaatimuksiin* ja *osaamistavoitteisiin (2)*

- *lukiokoulutuksessa: opiskelijalle annettavan opetuksen (2) määrää*

- *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa: opiskelijalle annettavan opetuksen (2) ja ohjauksen määrää ja*

- *korkeakouluissa (1): suorittamiseen vaadittavan opiskelijan työn määrää.*

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opintojen laajuus ilmaistaan *viikkoina*.

Ammattillisessa koulutuksessa osaamisen laajuus ilmaistaan *osaamispisteinä*.

Lukiokoulutuksessa pakollisten opintojen ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen laajuudesta säädetään lukioasetuksella (810/2018). Lukiokoulutuksen oppimääriin kuuluvien opintojen laajuus ilmaistaan opintojen keston mukaan *opintopisteinä (1)*. Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen opintojen laajuus lisäksi käsitettä *oppimäärä*.

Korkeakouluissa (1) opintojen laajuus ilmaistaan *opintopisteinä (2)*.

Perusopetuksessa käsitettä opintojen laajuus vastaa käsite *oppimäärä*.

Ks. myös *opintojen laajuusyksikkö*.

Käsitteen tunnus: c293

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

OKSA-jaos 4.11.2022: TUVa-koulutuksen näkökulma tähän käsitteeseen tarkistetaan OPH:sta Katri Kuukalta ja Tarja Heikkiseltä.

Terminologin kysymys Katri Kuukalle ja Tarja Heikkiselle 18.11.2022: Tämän käsitteen ensimmäisen huomautuksen kohdalla on todettu, että "opintojen laajuus on ominaisuus, joka liittyy ammatillisessa koulutuksessa tutkintoon, tutkinnon osaan tai opintojaksoon ja lukiokoulutuksessa lukiokoulutuksen koko oppimäärään, yksittäisen oppiaineen oppimäärään, moduuliin ja opintojaksoon. Tällaista samaa ajatusta jatkaen, mihin opintojen laajuus tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa liittyy? Siis minkä yksikön tai yksiköiden laajuutta TUVAssa voidaan mitata? Oliko mahdollisesti ainakin "*koulutuksen osa*" tällainen? Onko muita yksiköitä?

Terminologin kysymys Katri Kuukalle ja Tarja Heikkiselle 18.11.2022: Sitten tuossa ensimmäisessä huomautuskappaleessa on lisäksi kerrottu, mitä opintojen laajuus milläkin koulutusasteella kuvaa, esim. lukiokoulutuksessa opintojen laajuus (joka ilmaistaan opintopisteissä) kuvaa opiskelijalle annettavan opetuksen määrää ja korkeakouluissa suorittamiseen vaadittavan opiskelijan työn määrää. Onko oikein sanoa, että TUVAssa opintojen laajuus (joka ilmaistaan viikkoina) kuvaa opiskelijalle annettavan opetuksen ja ohjauksen määrää?

277

<ammattillinen koulutus>

osaamisala

ei: koulutusohjelma (1) (vanhentunut)

sv kompetensområde *n*; utbildningsprogram *n* (1); kunskapsområde

en competence area
not: training programme

määritelmä

itsenäiseen työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvä suuntautuminen *ammattillisen tutkinnon* sisällä

huomautus

Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan *ammattillisessa perustutkinnossa* osaamisalana voi olla lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisala tai vammaistyön osaamisala.

Käsitteen tunnus: c299

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kunskapsområde)

278

suuntautumisvaihtoehto <yliopisto, ammattikorkeakoulu>; **erikoistumisala** <yliopisto, ammattikorkeakoulu>; **opintosuunta** <yliopisto>; **linja**

sv studieinriktning; inriktningsalternativ; studieriktning

en specialisation; specialist option <yliopisto>

määritelmä

opintokokonaisuuksien (2) tai *tutkinnon osien* joukko, jonka valitseminen ja suorittaminen suuntaa *koulutuksen* (2) sisältöä tiettyyn aihepiiriin tai tietylle alalle

huomautus

Suuntautumisvaihtoehto-termillä viitataan keskenään vaihtoehtoihin valintoihin, joilla on merkitystä myös *opiskeluoikeuden* suhteen. Kun *opiskelijan* opiskeluoikeuteen täsmennetään yksi suuntautumisvaihtoehto, muut vaihtoehtoiset suuntautumisvaihtoehdot opintoineen eivät ole opiskelijalle mahdollisia ilman eri menettelyä.

Yliopistossa suuntautumisvaihtoehdon valitseminen voi tulla kyseeseen *tutkintoon* johtavassa koulutuksessa (2).

Käsitteen tunnus: c302

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

279

osaamistavoitteet *pl* (1); **osaamisen tavoitteet** *pl*

sv lärandemål *n pl* <korkeakoulut>; mål *n pl* för kunnandet (1) <ammattillinen koulutus>

en learning outcomes *pl* (1); intended learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); defined learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); learning objectives

määritelmä

tavoitteet, jotka ilmaisevat, mitä *opiskelijan* odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti

huomautus

Koulutuksen (1) alan eurooppalaisen yhteistyön avulla on otettu laajasti käyttöön osaamistavoitteiden (1) kuvaaminen. Osaamista voidaan kuvata sekä koulutuksellisenä että ammatillisena tavoitteena.

Vertaa käsitettä osaamistavoitteet (1) lähikäsitteeseen *oppimistulokset*. Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. *Oppimistuloksilla* taas tarkoitetaan samaa kuin termillä *saavutetut osaamistavoitteet* eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä.

Ammatillisessa koulutuksessa käytetään *yhteisten tutkinnon osien* ja *valmentavan koulutuksen osien* kohdalla geneerisen käsitteen osaamistavoitteet (1) sijaan käsitettä *osaamistavoite* (2). *Ammatillisten tutkinnon osien* kohdalla vastaava käsite on *ammattitaitovaatimus*.

lärandemål: Ruotsin käsitteen lärandemål voidaan hahmottaa koostuvan suppeammista käsitteistä, kuten kunskapsmål, färdighetsmål ja attitydmål.

learning outcomes (1), intended learning outcomes, defined learning outcomes: Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä osaamistavoitteet (1) ja toisaalta *oppimistulokset*. (Sanan outcome(s) peruserkitys englannin kielessä on 'tulos', 'tulokset'.) Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: osaamistavoitteista (1) vastinetta "intended learning outcomes" tai "defined learning outcomes" ja *oppimistuloksista* vastinetta "achieved learning outcomes".

Käsitteen tunnus: c303

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*, *Osaamistavoitteet* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä* <kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 19.11.2018: Onko tarpeen harkita osaamistavoitteille ruotsinkieliseksi vastineeksi myös termiä *kompetensmål*? Tämä on Merja Flemingin mukaan VNK:n termipankista löytyvä vastine termille oppimistulokset.

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen enkun ryhmälle 22.10.2020: Onko ammatillisen koulutuksen kannalta tarpeen lisätä englannin synonyymeihin "learning targets" (jolle mahdollisesti laitettaisiin jokin käyttöalatarkenne)?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (targeted learning outcome)

280

oppimistulokset *pl* <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; **saavutetut osaamistavoitteet** *pl* (uudistermi); ~ **todennettu osaaminen** <ammattillinen koulutus>

sv inlärningsresultat *n* <perusopetus>; lärrresultat *n* <perusopetus>; ~ intygade kunande (??) <ammattillinen koulutus, todennettu osaaminen>

en learning outcomes (2); achieved learning outcomes <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term); learning achievements *pl*; learning attainments *pl*; ~ validated learning <ammattillinen koulutus: todennettu osaaminen>; ~ validated competence <ammattillinen koulutus: todennettu osaaminen>

määritelmä

tulokset, jotka ilmaisevat, mitä *oppilas* tai *opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti

huomautus

Vertaa käsitettä oppimistulokset lähikäsitteeseen *osaamistavoitteet* (1). Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. Oppimistuloksilla taas tarkoitetaan samaa kuin ilmaisulla "saavutetut osaamistavoitteet" eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä.

learning outcomes (2): Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä *osaamistavoitteet* (1) ja toisaalta oppimistulokset. Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: *osaamistavoitteista* (1) vastinetta "intended learning outcomes" tai "defined learning outcomes" ja oppimistuloksista vastinetta "achieved learning outcomes".

Käsitteen tunnus: c1631

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (inlärningsresultat)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen koulutus, 27.10.2022: Onko oikein merkitty OKSAssa, että termi oppimistulokset olisi käytössä ainoastaan perusopetuksessa, lukiossa ja korkeakouluissa, ei ammatillisessa koulutuksessa? -- **Sanna, joulukuu 2022:** Termi oppimistulokset on käytössä myös ammatillisessa koulutuksessa, ks. esim.

<https://karvi.fi/ammattillinen-koulutus/oppimistulosten-arviointit/>, mutta itse käsitän sen niin, että ammatillisen koulutuksen oppimistulokset ovat itse asiassa ammatillista osaamista.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen koulutus, 27.10.2022: Onko oikein merkitty OKSAssa, että termi oppimistulokset olisi käytössä ainoastaan perusopetuksessa, lukiossa ja korkeakouluissa, ei ammatillisessa koulutuksessa? Voisin itse kuvitella, että ko. termin käyttöaloihin tulisi merkitä myös ammatillinen koulutus.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen koulutus, 27.10.2022: Oppimistulokset-käsitteen lähikäsitteeksi ammatillisessa koulutuksessa on merkitty todennettu osaaminen. Olisiko mahdollista kuvata käsitettä todennettu osaaminen, ja mahdollisesti sitä mikä käsitteille oppimistulokset ja todennettu osaaminen on yhteistä ja miten ne poikkeavat toisistaan? Kysymys liittyy ruotsin kielityöryhmän työhön: he pohtivat, tuleeko heidän hakea ruotsinkielinen vastine sekä käsitteelle oppimistulokset että käsitteelle todennettu osaaminen. Pitäisikö todennettu osaaminen olla oma käsitteensä? Sitä käytetään ammatillisessa koulutuksessa [sv: intygade kunnande], mutta ei välttämättä perustu koulutuksen tai tutkinnon suorittamiseen.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170673> -- **Sanna, joulukuu 2022:** Todennettu osaaminen liittyy henkilökohtaistamisprosessissa osaamisen tunnustamiseen. Todennettu osaaminen on opiskelijan suorittamia opintoja, jotka ovat toimivaltaisen viranomaisen arvioimia ja todentamia. Tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta koulutuksesta (673/2017), 10 §.

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.12.2022: Tämä on enemmän KARVIN aluetta kuin yksittäisen koulutustason. Pitäisikö käyttöalarajoitteet poistaa termeistä?

281

tutkinnon vaativuustaso

sv examens kvalifikationsnivå; examens kravnivå
en qualifications level <EQF-viitekehysten yhteydessä>

määritelmä

luokka, jollaisiin *tutkinnot* jaotellaan niiden edellyttämän tai tuottaman osaamisen perusteella

huomautus

Suomessa tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys rakentuu eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) pohjalle. Viitekehysten ja tutkinnon vaativuustasojen tarkoituksena on lisätä tutkintojen kansainvälistä vertailtavuutta. Viitekehysten mukaan kuhunkin tutkinnon vaativuustasoon liittyvä osaaminen ilmaistaan tietoina, taitoina ja pätevyyksinä.

Viitekehysten mukaisia tutkinnon vaativuustasoja on kahdeksan. Esimerkiksi *perusopetuksen oppimäärä* sijoittuu tasolle 2, *ylioppilastutkinto*, *lukiokoulutuksen oppimäärä*, *ammattilliset perustutkinnot* ja *ammattitutkinnot* sijoittuvat tasolle 4, *erikoisammattitutkinnot* tasolle 5, *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *alemmat korkeakoulututkinnot* tasolle 6, *ylemmät korkeakoulututkinnot* tasolle 7 ja *korkeakoulujen (1) jatkotutkinnot* tasolle 8.

Käsitteen tunnus: c305

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (kielityöryhmät)

<korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kommentti 19.9.2016: Aiemmin OKSAssa terminä olikin "tutkinnon taso", mutta se on muutettu muotoon "tutkinnon vaativuustaso". Kumpi parempi? Vai jokin muu?

Terminologin kysymys OKSA-työryhmälle 6.10.2016: Ks. englannin kielityöryhmän kysymys alla. Onko termi "tutkinnon vaativuustaso" käyttökelpoinen tässä yhteydessä?

Englannin kielityöryhmän kommentti: Suvi googlaa EQF-vastineen

- Reference level? (CERF)

- Level of competence?

- Qualification level?

Suvi Remes / kysymys, kesä 2016: Onkohan Suomi jo vahvistanut EQF:n käyttöönoton? (erityisesti englannin) vastinetta on ajateltu haettavan EQF-luokituksesta, mutta joku heitti epäilyn, että Suomi ei olisi ratifioinut sitä. Nyt määritelmän huomautus viittaisi suoraan viitekehysten sisältöön. Asian valmistelusta kertova ministeriön sivu on aika vanhaa vuosikertaa:

http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/ammattillisen_koulutuksen_koeopenhamina-prosessi/Eurooppalainen_tutkintojen_ja_osaamisen_viitekehys_xEQFx.html Kansallinen viitekehys on lausunnolla. -> **Tre3-koulutuksen koordinaatioryhmä eli Tampereen korkeakoulujen yhdistämishankkeen toimijat:** "qualifications level" on hyvä termi. Kansainvälisesti puhumme "qualifications frameworkista", jossa on nämä levelit.

Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.8.2016: EQF-asiakirjan kääntäminen suomeksi, kuka tekee? On tarpeen arvioida suomenkielisen termin ("tutkinnon vaativuustaso") käyttökelpoisuus tässä yhteydessä.

OKSA-jaoston kokous englannin kielityöryhmälle 21.10.2016: kansallinen viitekehys on ollut lausunnolla, sitä ei ole vielä ratifioitu; kääntäminen on tulevaisuutta.

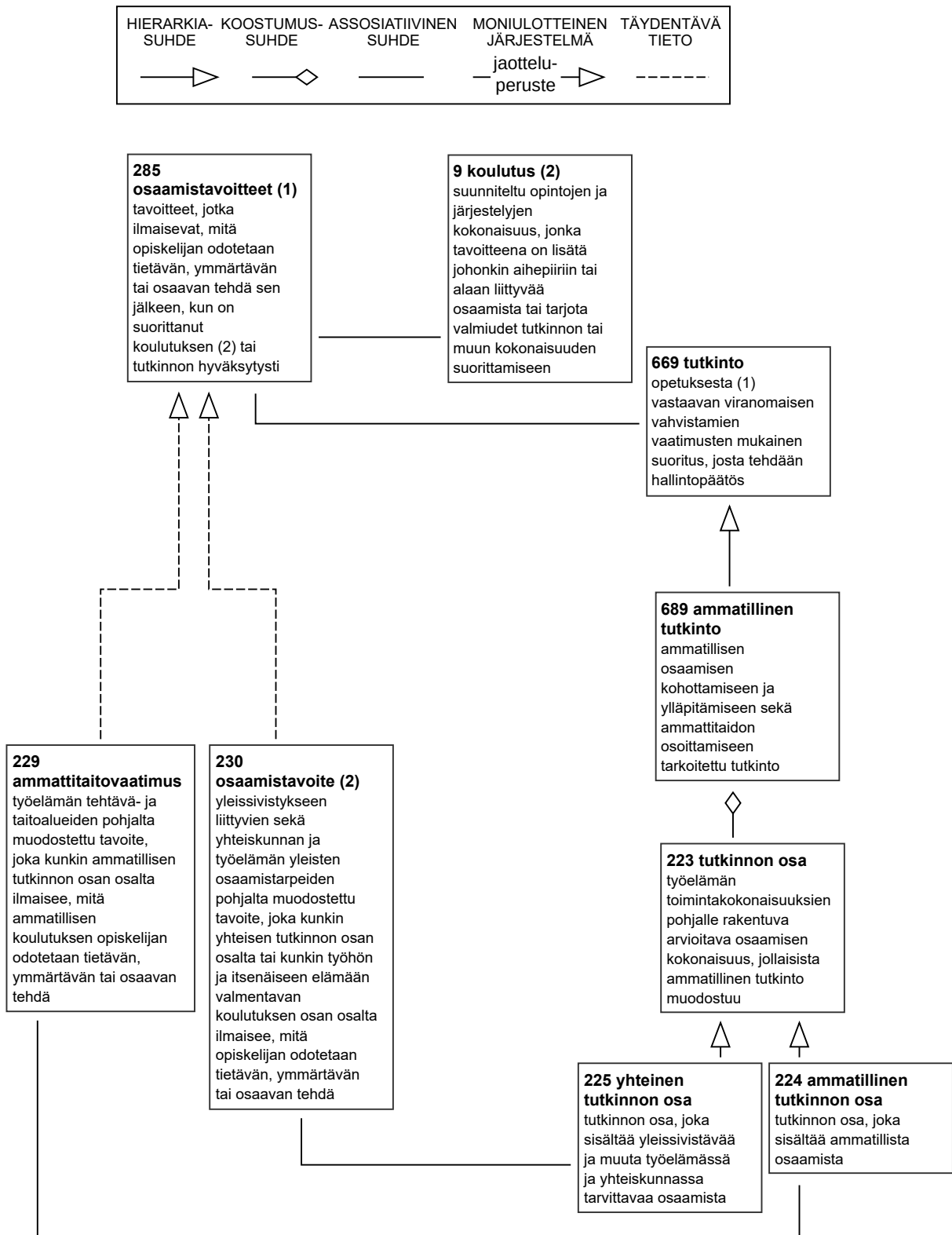
Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: Tutkinnon vaatimustasosta monta eri määritettä. Nykyisen määritelmän mukaan on laajempi käsite kuin vain EQF. -- **Terminologin kysymys OKSA-jaostolle 29.12.2016:** Onko muokattava huomautusta, jossa puhutaan EQF:stä?

Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019: termi "vaativuustaso" on laissa 93/2017 (Laki tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä) käytetty termi

Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019: korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle tiedoksi: [https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?ff\[0\]=im_field_entity_type%3A97](https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?ff[0]=im_field_entity_type%3A97) ja lisäksi taulukko: <https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page>

Käsitekaavio 31. Osaamistavoitteet.

4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

282

asiointikieli

sv kontaktspråk; kommunikationsspråk

en communication language

määritelmä

asiakkaan tarjolla olevista kielistä valitsema kieli, jota viranomaisen halutaan käyttävän vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa

huomautus

Käsitteen tiedot perustuvat Julkisen hallinnon yhteisessä sanastossa julkaistuihin tietoihin, ks. [asiointikieli](#).

Käsitteen tunnus: c1612

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

283

varhaiskasvatuksen toimintakieli

sv verksamhetspråk inom småbarnspedagogik; språk inom småbarnspedagogik

en language used in early childhood education and care; language used in ECEC

määritelmä

kieli, jota käytetään [varhaiskasvatuksessa lapsen](#) ja [varhaiskasvatushenkilöstön](#) kesken

huomautus

Varhaiskasvatuslain (540/2018, 8 §) mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen, ruotsin tai saamen kielellä.

Varhaiskasvatuksen toimintakieli vastaa perusopetuksen [opetuskieltä \(2\)](#).

Varhaiskasvatusta voidaan antaa myös muilla kielillä.

Käsitteen tunnus: c1610

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

284

koulutusorganisaation opetuskieli; opetuskieli (1); koulun opetuskieli <perusopetus>;
perusopetuslain mukainen opetuskieli <perusopetus>; **oppilaitoksen opetuskieli** <lukiokoulutus>;
ammattillisen koulutuksen opetuskieli <ammattillinen koulutus>; **korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli**
 <korkeakoulut>

sv undervisningsspråk *n* (1); undervisnings- och examensspråk *n*

en language of instruction (1) <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen koulutus>; language of instruction, examinations and degrees <korkeakoulut>

rather than: language of instruction and degrees <korkeakoulut>

not: language of instruction and examination <yliopistolain 558/2009 käännöksessä>

määritelmä

kieli, jolla *koulutuksen järjestäjällä* tai *koulutusorganisaatiolla* on velvollisuus antaa *opetus (1)* tai *koulutus (1)* tai *tutkinnon* ja tutkintoon sisältyvien opintojen suorittamismahdollisuus

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan *peruskoulun (1)* opetuskieli (1) ja muualla kuin *peruskoulussa (1)* järjestettävässä *perusopetuksessa* käytettävä kieli on joko suomi tai ruotsi.

Niiden ohella opetuskielenä (1) voi olla saame, romani tai *viittomakieli*. Lisäksi erillisessä *opetusryhmässä (2)* tai *oppilaitoksessa* koulutusorganisaation opetuskieli voi olla muu kuin jokin näistä kielistä.

Ammattillisen koulutuksen opetuskieli määrätään *koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa*. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaan ammatillisen koulutuksen opetuskieli voi olla suomi, ruotsi tai saame. Koulutuksen järjestäjä voi olla myös kaksikielinen, jolloin opetuskielinä ovat suomi ja ruotsi. Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa määrätyn opetuskielen (1) lisäksi koulutuksen järjestäjä voi antaa *opetusta (1)* toisella kotimaisella kielellä, romanikielellä, viittomakielellä tai vieraalla kielellä (vrt. *opetuskieli (2)*).

Lukiolain (714/2018) mukaan *lukiokoulutuksessa* koulutusorganisaation opetuskieli määrätään *koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa*. Koulutusorganisaation opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Niiden lisäksi koulutusorganisaation opetuskielenä voi olla saame, romani tai viittomakieli taikka muu *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätty kieli.

Ammattikorkeakoulun opetus- ja tutkintokieli määrätään ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulun toimiluvassa*.

Yliopistojen opetus- ja tutkintokielistä säädetään yliopistolaissa (558/2009). Lain mukaan esimerkiksi Helsingin yliopiston opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi ja Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin opetus- ja tutkintokieli on ruotsi. Useiden muiden yliopistojen opetus- ja tutkintokieli on lain mukaan suomi. Yliopisto voi lisäksi päättää muun kielen kuin lain mukaisen opetus- ja tutkintokielenä käyttämisestä opetus- ja tutkintokielenä ja *opintosuorituksissa* (ks. *opintosuorituksen kieli*).

Vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitämisluvissa on määritelty opetuskieli (1), suomi tai ruotsi; saamelaisalueilla yhdellä vapaan sivistystyön oppilaitoksella saamen kieli.

Käsitteen tunnus: c308

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinrossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>
 <ammattillinen englantia kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 12.4.2022: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok myös ammatillisen koulutuksen kannalta? Tarvitaanko jotain ammatillisen koulutuksen omaa tarkempaa ruotsinkielistä termiä?

Ammattillisen englannin kielityöryhmä 16.1.2020: language of instruction and language of qualifications

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: OKSAssa on käsitteen ”koulutusorganisaation opetuskieli” kohdalla ammatillisen koulutuksen suomen termeissä ainoastaan ”opetuskieli”, mutta pitäisikö lisätä myös ”tutkintokieli”? Ainakin lain 531/2017 pykälän 24 teksti vaikuttaisi siltä, että OKSAn ”koulutusorganisaation opetuskieli”-käsitteen määritelmä kattaisi ammatillisen osalta niin opetuskielen kuin tutkintokielenkin.

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: Jos lisätään ammatillisen termeihin myös ”tutkintokieli”, niin pitäisikö englanninkielisten vastineiden osalta tarkentaa, että opetuskieli = language of instruction ja tutkintokieli = language of qualifications?

285

opetuskieli (2)

sv undervisningsspråk *n* (2)

en language of instruction (2)

määritelmä

(perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla osa *perusopetuksen*, *lukiokoulutuksen* tai *amatillisen koulutuksen opetuksesta* (1) annetaan, tai (korkeakoulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla *korkeakoulutuksen opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) *opetus* (1) annetaan

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan perusopetuksessa erillisessä *opetusryhmässä* (2) tai *peruskoulussa* (1) opetus (1) voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin *koulun opetuskielellä*. Esimerkiksi saamelaisten kotiseutualueella asuvien saamen kieltä osaavien *oppilaiden* opetus (1) tulee antaa pääosin saamen kielellä. Tällaisessa tapauksessa perusopetuslain mukainen *koulun opetuskieli* voi olla suomi tai ruotsi ja opetuskielenä (2) käytetään saamen kieltä.

Lukiolain (714/2018) mukaan osa *lukiokoulutuksen oppimäärän opetuksesta* (1) voidaan antaa myös muulla kuin koulutusorganisaation opetuskielellä, jos tämä ei vaaranna *opiskelijan mahdollisuutta seurata opetusta* (1) ja suorittaa oppimäärä ja *ylioppilastutkinto*.

Opetuskielestä (2) voidaan päättää *lukion* (1) paikallisessa *opetussuunnitelmassa* (2).

Esimerkkinä voidaan mainita suomenkielisessä *lukiossa* (1) englannin kielellä annettava matematiikan *opetus* (1).

Korkeakouluissa (1) opetuskielellä (2) viitataan kieleen, jota opetustilanteessa käytetään, ei *opintosuorituksen kieleen* (esimerkiksi *opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) suorituskielem).

Käsitteen tunnus: c865

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa* (1), *koulutuksessa* (1), *opintosuorituksessa* ja *tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus* (1) ja *koulutus* (1) *kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

286

kohdekieli

sv målspråk

en target language

määritelmä

kaksikielisessä *perusopetuksessa* käytettävä *opetuskieli (2)*, joka on eri kuin *koulun opetuskieli* ja jolla osa kaksikielisestä *opetuksesta (1)* annetaan

huomautus

Esimerkiksi *peruskoulun (1) opetuskieli (1)* voi olla suomi, mutta peruskoulussa voidaan antaa myös suomi–englanti-opetusta, jossa englanti on nk. kohdekieli.

Huom.: Kääntämisen ja tulkkauksen erikoisalalla termillä kohdekieli viitataan eri käsitteeseen: kieleen, jolle käännetään tai tulkataan (vs. lähtökieli, joka on kieli, josta käännetään tai tulkataan (lähde: Tieteen termipankki, viitattu 22.2.2019)). Tätä toista kohdekieli-käsitettä käytetään muun muassa asioimistulkkauksen *ammattitutkinnon tutkinnon perusteissa*.

Käsitteen tunnus: c1614

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

287

ammattillisen koulutuksen tutkintokieli <ammattillinen tutkintokoulutus>; opintosuorituksen kieli

<lukiokoulutus, korkeakoulutus>

- sv examensspråk *n* <ammattillinen koulutus: tutkintokieli>; > utbildningsanordnarens examensspråk *n* <ammattillinen koulutus: koulutuksen järjestäjän tutkintokieli>; studiespråk *n* <lukiokoulutus, korkeakoulutus ??>
- en language of qualification <ammattillisen koulutuksen tutkintokieli>; language of learning <lukiokoulutuksen ja korkeakoulun opintosuorituksen kieli>

määritelmä

kieli, jolla *oppija* suorittaa *ammattillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* tai tekee *lukiokoulutukseen* tai *korkeakoulutukseen* kuuluvan *opintosuorituksen*

huomautus

Ammattillisen koulutuksen tutkintokielellä *ammattillisen tutkintokoulutuksen opiskelija* osoittaa *tutkinnon* edellyttämän ammattitaidon ja osaamisen. *Ammattillisessa koulutuksessa todistukset (1)* annetaan tutkintokielellä. Ammattillisen *koulutuksen järjestäjän* tutkintokieliä ovat *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyt *ammattillisen koulutuksen opetuskielet* sekä järjestämisluvassa tutkinnoittain määrätyt muut kielet.

Lukiokoulutuksessa opintosuorituksen kieli voi olla *koulutusorganisaation opetuskieli, opetuskieli (2)* tai muu kieli.

Yliopistojen osalta esimerkkinä opintosuorituksen kieli -käsitteestä voidaan mainita tapaus, jossa *opiskelija* suorittaa *opintojakson* kirjatentillä lukemalla englanninkielistä tenttikirjallisuutta ja vastaamalla kysymyksiin suomeksi. OKM:n tekemän yliopistojen opintopistetiedonkeruun mukaan opintosuorituksen kieli on tässä tapauksessa suomi.

Käsitteen tunnus: c309

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Terminologin kysymys ammattillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Onko ehdotettu ruotsin vastine ok ammattillisen koulutuksen kannalta?

Lukion sanastotyöryhmän kommentti ammattillisen ja korkeakoulujen englannin kielityöryhmille 14.5.2019: Mielestämme ”language of learning” kuulostaa kovin samalta kuin ”language of instruction” (joka on opetuskieli (2) -käsitteen vastine). Sopisiko ”language of studies” tai ”study language”?

288

vieraskielinen opetus

- sv undervisning på främmande språk
- en teaching provided in a foreign language

määritelmä

muulla kielellä kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä annettu *opetus (1)*

huomautus

Termillä vieraskielinen opetus ei tarkoiteta opetusta (1), joka annetaan muulla kuin *koulutusorganisaation opetuskielellä* tai henkilön äidinkielellä.

Vrt. lähikäsite *vieraskielinen koulutus*.

Käsitteen tunnus: c306

Käsitteekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Opetus (1)*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

289

vieraskielinen koulutus

sv utbildning på främmande språk

en education provided in a foreign language

määritelmä

koulutus (1), jossa *opetus (1)* annetaan pääosin muulla kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä

huomautus

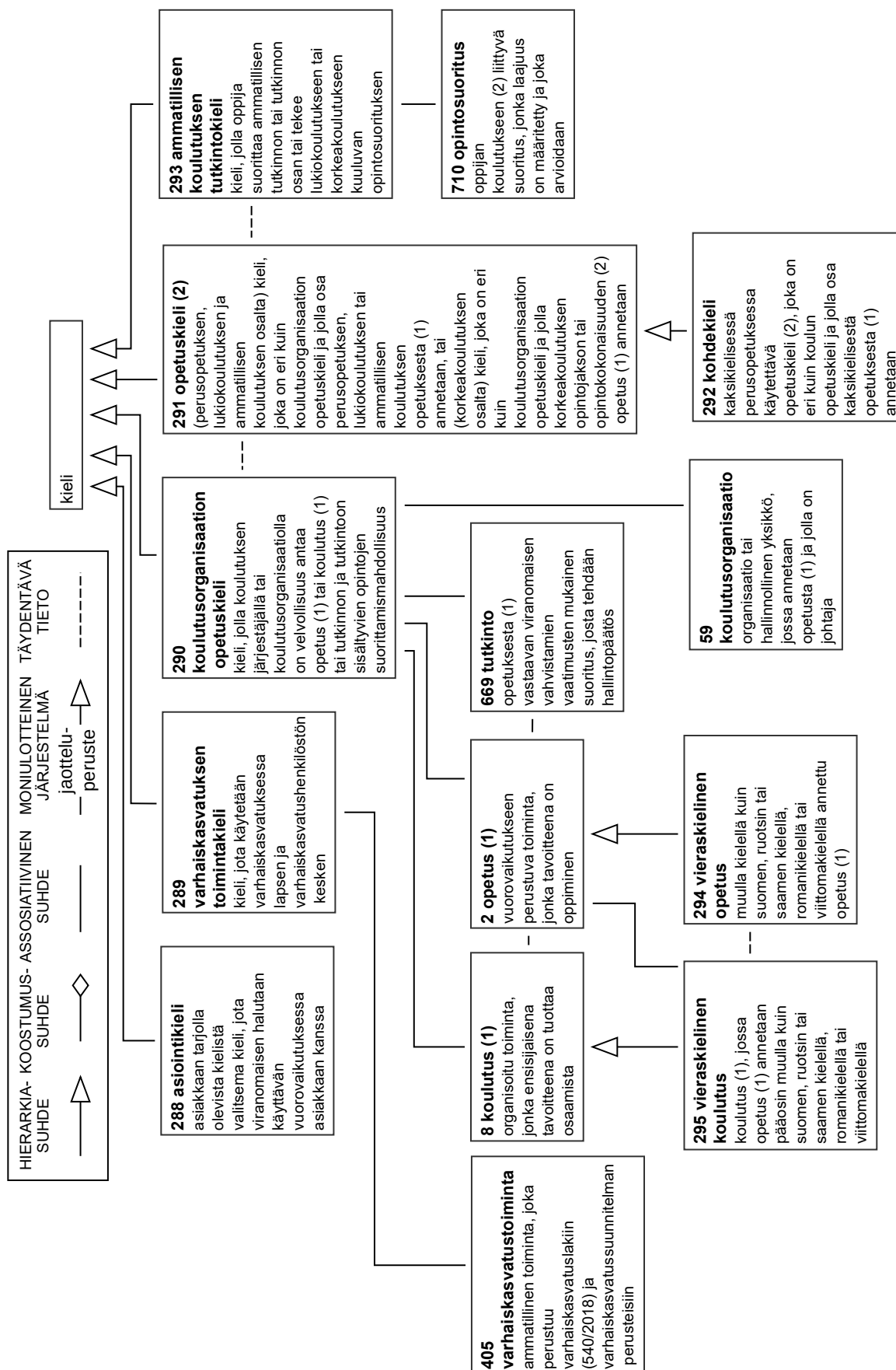
Vrt. lähikäsite *vieraskielinen opetus*.

Käsitteen tunnus: c307

Käsittekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Koulutus (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 32. Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.12.2019: Sanastoon ja tähän kaavioon on tullut mukaan käsite varhaiskasvatuksen toimintakieli, joten kaavioon otsikkoa on muutettu.

-- Aiempi otsikko: Opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

-- Nykyinen otsikko: Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.12.2019: Onko uusi otsikko ok?

odottaa käsittelyä

odottaa käsittelyä / käsittelyyn lisä 2019

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitus ja laajuus

290

opintojen laajuusyksikkö; opintojen mitoitusyksikkö; osaamisen laajuusyksikkö <amatillinen koulutus>

sv enhet för studiernas omfattning

en unit of scope; unit of the scope of studies

määritelmä

yksikkö, jolla ilmaistaan *perusopetuksen* tai siihen kuuluvan *oppiaineen oppimäärän* laajuutta, *amatillisen koulutuksen osaamisen laajuutta* taikka *lukiokoulutuksen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *korkeakoulujen (1) opintojen laajuutta*

huomautus

Perusopetuksessa opintojen laajuusyksikkö on *vuosiviikkotunti*, tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opintojen laajuusyksikkö on *viikko*, lukiokoulutuksessa opintojen mitoitusyksikkö on *opintopiste (1)*, amatillisessa koulutuksessa osaamisen laajuusyksikkö on *osaamispiste* ja korkeakouluissa (1) opintojen laajuusyksikkö on *opintopiste (2)*.

Käsitteen tunnus: c294

Luokka: <perusopetus>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 4.11.2022: Pyydetään Katria ja Tarjaa OPH:sta tarkistamaan, onko TUVa-koulutuksen näkökulma tässä käsitteessä ok.

OKSA-jaos 4.11.2022: Riippuuko TUVAssa opintojen laajuus-/tai mitoitusyksikkö siitä mitä siellä suorittaa (esim. perusopetuksen arvosanan, amatilliseen koulutukseen tutustumista, lukio-opintoja)? Vai käytetäänkö kaikissa tuota "viikkoa"?

291

vuosiviikkotunti

sv årsveckotimme

en weekly lesson per year; average weekly instruction time per year <selittävä käännös>

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka ilmaisee *opetuksen (1)* määrää siten, että yksi viikoittainen oppitunti *lukuvuoden* ajan vastaa yhtä tällaista yksikköä

huomautus

Perusopetuksessa lukuvuosi sisältää 38 viikkoa, joten yksi vuosiviikkotunti vastaa 38 oppituntia.

Käsitteen tunnus: c298

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

292

<tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>

viikko; TUVV-viikko

sv

en

määritelmä

tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen liittyvä *opintojen laajuusyksikkö*, joka muodostuu kalenteriviikon pituisesta opiskelujaksosta, jota kohti *opiskelija* saa 29 tuntia *opetusta (2)* ja *ohjausta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1947

Luokka: <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

293

opintopiste (1)

sv studiepoäng *n* (1)

en credit (1)

määritelmä

opintojen mitoituksyksikkö, joka kuvaa *lukiokoulutuksessa* annettavan *opetuksen (1)* määrää

huomautus

Opintopiste (1) on lukiokoulutuksen *oppimäärien* ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen peruste.

Lukiokoulutuksen opinnot pisteytetään niiden keston mukaan. Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 op, aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 88 op ja lukiokoulutuksen valmistavan koulutuksen oppimäärän laajuus on 50 op.

Opetusta (1) annetaan nuorille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 14 h 15 min opintopistettä (1) kohden ja aikuisille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 9 h 20 min opintopistettä (1) kohden. Lisäksi opintoihin kuuluu niiden tavoitteiden ja sisällön kannalta tarpeellinen ja *opiskelijan* kannalta kohtuullinen määrä opiskelijan omaoimista työskentelyä.

Käsitteen tunnus: c1647

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

294

osaamispiste

sv kompetenspoäng *n*

en competence point

määritelmä

osaamisen laajuusyksikkö, joka kuvaa *ammattillisen tutkinnon*, *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* tai niiden osan laajuutta ja syvyyttä

huomautus

Ammattillisen tutkinnon *tutkinnon osien* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osien* osaamispisteet määräytyvät sen mukaan, mikä on niihin sisältyvän osaamisen kattavuus, vaikeusaste ja merkittävyys suhteessa koko ammatillisen tutkinnon tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen *ammattitaitovaatimuksiin* ja *osaamistavoitteisiin (2)*.

Myös *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa* käytetään *opintojen laajuusyksikkönä* osaamispistettä, silloin kun tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa suoritetaan ammatillisen koulutuksen osia.

Käsitteen tunnus: c297

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaaviot: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö ja Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

295

opintopiste (2)

sv studiepoäng *n (2)* <lukiokoulutus, korkeakoulutus>

en credit (2) <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; cr; > ECTS credit; > ECTS cr

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka kuvaa *korkeakoulun (1) koulutuksen (2)*, *opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseksi vaadittavan työn määrää siten, että yhden *lukuvuoden* opintojen suorittamiseen *opiskelijalta* keskimäärin vaadittava 1600 tunnin työpanos vastaa 60 tällaista yksikköä

huomautus

Suomen korkeakoulujen (1) opintopisteen (2) laajuus on ECTS-järjestelmän (European Credit Transfer System) mukainen, minkä vuoksi termin englanninkielisenä vastineena voidaan käyttää myös termiä ECTS credit.

Käsitteen tunnus: c295

Luokka: <korkeakoulutus>

Käsitekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

Terminologin kommentti lukion englannin kielityöryhmälle 4.2.2018: Korkeakoulujen englannin työryhmä antanut englannin vastineet. Mikä englannin vastine tulee olemaan lukiokoulutuksessa?

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 4.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

296

(vanhentunut)

opintoviikko

sv studievecka

en credit unit

rather than: study week

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka kuvaa *koulutuksen (2)*, *opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseksi vaadittavan työn määrää siten, että *opiskelijan* noin 40 tunnin työ vastaa yhtä tällaista yksikköä

huomautus

Käsite opintoviikko oli käytössä *ammattillisessa peruskoulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)*.

Ammattillisessa peruskoulutuksessa käsite korvautui käsitteellä *osaamispiste* ja korkeakouluissa (1) puolestaan käsitteellä *opintopiste (2)*.

Käsitteen tunnus: c296

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

297

opiskelijaviikko

sv studerandevecka

en student instruction week

määritelmä

kansanopistojen rahoituksen valtionosuuden määrään vaikuttava yksikkö, joka muodostuu yhden *opiskelijan* sellaisesta viiden työpäivän pituisesta opiskelujaksosta kansanopistossa, jona opiskelija on saanut ohjattua *opetusta (1)* keskimäärin vähintään viisi tuntia päivässä

huomautus

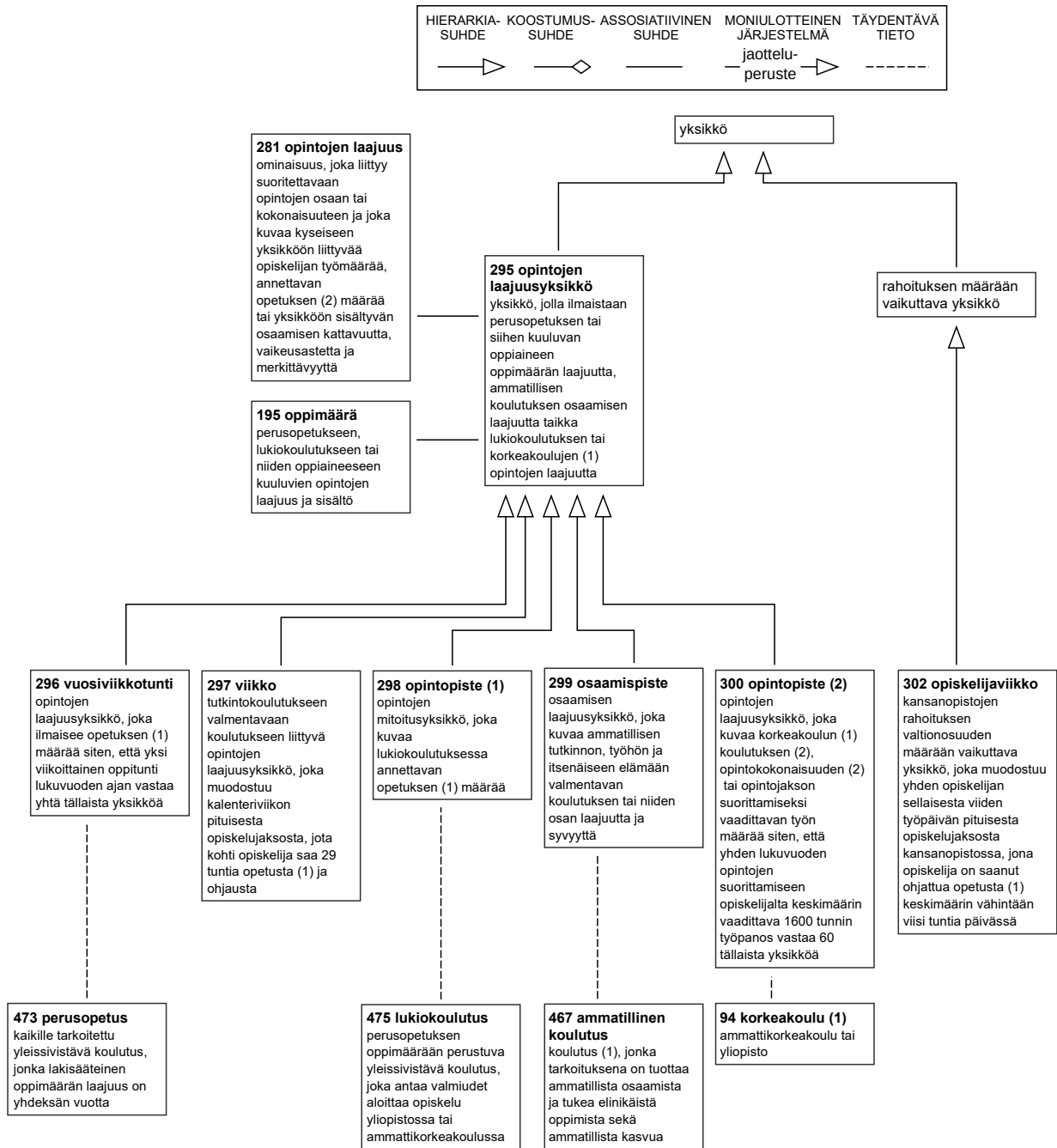
Kansanopistojen *lähiopetusta* korvaavassa *etäopetuksessa* ja *työssäoppimisessa* opiskelijaviikolla tarkoitetaan *opetussuunnitelman (1)* perusteella arvioitua 40 tunnin ohjattua työmäärää.

Kansanopistojen vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opiskelijaviikkojen määrä opiskelijaviikkoa kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Käsitteen tunnus: c875

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö* sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö

Käsitekaavio 33. Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.

5 Haku ja valinta

5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta

298

varhaiskasvatukseen hakeminen

sv ansökan till småbarnspedagogik

en applying for early childhood education; application procedure for early childhood education

määritelmä

toimenpide, jolla [lapsen huoltaja](#) hakee lapselle [varhaiskasvatuspaikkaa](#)

huomautus

Kunnan järjestämään [varhaiskasvatukseen](#) voi hakea ympäri vuoden, kuitenkin viimeistään 4 kuukautta ennen tarpeen alkamista. Jos varhaiskasvatuksen tarve johtuu ennakoimattomasta työllistymisestä, [koulutuksesta \(2\)](#) tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia, haetaan paikkaa niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään 2 viikkoa ennen tarpeen alkamista.

Käsitteen tunnus: c958

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 23.8.2021: "application procedure" on OKSAssa muiden koulutusasteiden kohdalla ollut vastineena käsitteelle "koulutukseen hakumenettely" = menettely, jolla koulutustoimija mahdollistaa henkilöille pyrkimisen koulutuksen toteutuksiin ja jolla se valitsee ja ottaa opiskelijat koulutuksen toteutuksiin. Tämä käsite "varhaiskasvatukseen hakeminen" on kuitenkin määriteltä huoltajan toimenpiteenä, joten "application procedure" ei ehkä käy? Sitten puolestaan "[koulutukseen hakeminen](#)" on OKSAssa englanniksi "applying for education", joten "applying" varmaan käy myös varhaiskasvatukseen hakemiseen?

299

varhaiskasvatukseen hakija

sv sökande till småbarnspedagogik

en applicant for early childhood education and care; ECEC applicant

määritelmä

[huoltaja](#), joka hakee [varhaiskasvatuspaikkaa lapselleen](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c959

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka20221>

300

varhaiskasvatuspäätös

ei: päätös päivähoidosta (vanhentunut)

sv beslut *n* om anordnande av småbarnspedagogik; beslut *n* om småbarnspedagogik

en decision on the admission to early childhood education and care; administrative decision on the admission to early childhood education and care <kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös>; early childhood education decision

not: decision on the organisation of early childhood education and care

määritelmä

kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hallintopäätös *lapselle* annettavasta *varhaiskasvatuksesta*

huomautus

Varhaiskasvatuspäätökseen voi sisältyä myös tieto *varhaiskasvatuksen toimipaikasta* ja aloituspäivästä.

Yksityinen varhaiskasvatus perustuu yksityisen *varhaiskasvatuksen palveluntuottajan* ja asiakkaan väliseen sopimukseen.

Ks. myös *varhaiskasvatuspaikka*.

Käsitteen tunnus: c955

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Kommentti VAKA-2022 ruotsin työryhmältä: Voisiko englannin vastineita karsia?

301

varhaiskasvatuspaikka

ei: päivähoitopaikka (vanhentunut)

sv plats inom småbarnspedagogik

inte: dagvårdsplats (föräldrad)

en place in early childhood education and care; early childhood education and care place; place in ECEC; ECEC place

määritelmä

lapselle varattu paikka tietyssä *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*

huomautus

Yhtä varhaiskasvatuspaikkaa voi käyttää eri aikoina useampi lapsi. *Varhaiskasvatuspaikkojen määrään* lasketaan niiden lasten lukumäärä, jotka voivat maksimissaan samanaikaisesti olla *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*. Toimipaikassa kirjoilla olevien lasten lukumäärä voi olla suurempi. Vertaa *varhaiskasvatuspaikkojen määrä*.

Varhaiskasvatuslaissa (540/2018) on säädetty varhaiskasvatuspaikan säilymisestä isyysrahajaksojen aikana.

Käsitteen tunnus: c954

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

302

varhaiskasvatuspaikkojen määrä

sv antal *n* platser inom småbarnspedagogik

en number of ECEC places; number of ECEC places available; ~ ECEC intake (tilastoissa)

määritelmä

lapsien laskennallinen lukumäärä, joka voi maksimissaan olla samanaikaisesti *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*

huomautus

Varhaiskasvatuspaikkojen määrää voi poiketa toimipaikassa kirjoilla olevista lapsista. Yksi *varhaiskasvatuspaikka* voi olla jaettu esimerkiksi kahdelle osa-aikaisesti varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle.

Varhaiskasvatuspaikkojen määrään vaikuttavat myös *varhaiskasvatuksessa* olevien lasten ikä sekä toimipaikassa *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivan henkilöstön* määrä tai *perhepäivähoitajien* määrä. Lasten ja henkilökunnan välisestä suhdeluvusta säädetään varhaiskasvatusasetuksessa (753/2018).

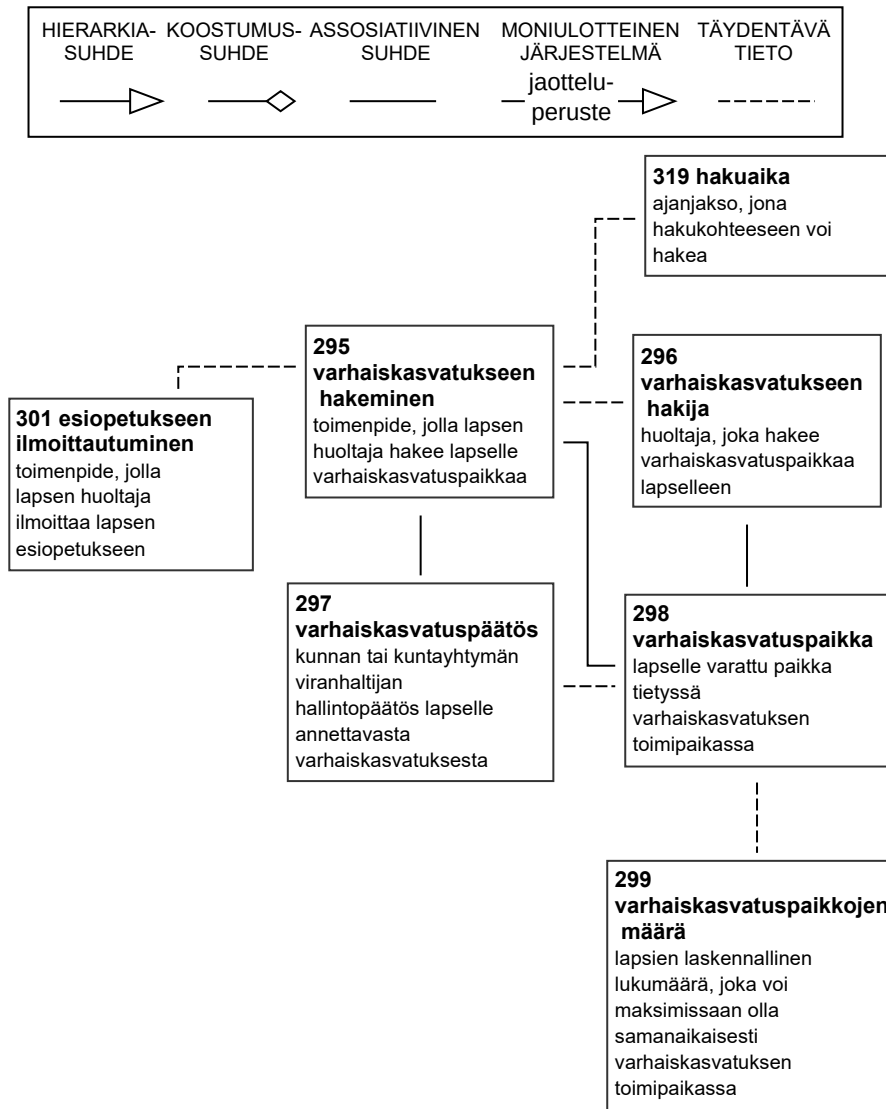
Käsitteen tunnus: c1845

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 34. Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.

5.2 Haku

5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi

303

hakeutuminen

sv söka sig till utbildning *verb*

hellre än: ~ söka information om utbildningar *verb*; ~ söka utbildning *verb*

en screening of application opportunities; ~ pre-application stage

määritelmä

toiminta, jossa henkilö pohtii osaamistarpeitaan ja etsii itselleen sopivaa tutkinto- tai *koulutustarjontaa*

huomautus

Ks. myös *hakeutuja*.

Käsitteen tunnus: c310

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

304

esiopetukseen ilmoittautuminen

sv inskrivning till förskolan; anmälan till förskolan

en pre-primary education enrolment; early childhood education enrolment

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen *huoltaja* ilmoittaa lapsen *esiopetukseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c313

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin perusopetus>

Seija Suonuuti / vakan ruotsin kokous 7.12.2021: esiopetukseen ilmoittautuminen: Charlotta Rehnin mukaan inskrivning on vanhentunut termi. Hänen ehdotuksensa on anmälan till förskoleundervisning.

305

oppivelvollisuusilmoitus

sv meddelande *n* om läroplikt

en education note

määritelmä

ilmoitus, jolla asuinkunta tiedottaa *huoltajalle* lapsen *oppivelvollisuuden* alkamisesta

huomautus

Oppivelvollisuusilmoitus lähetetään sinä vuonna, jona *lapsi* tulee oppivelvollisuusikänsä.

Käsitteen tunnus: c312

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

306

kouluun ilmoittautuminen; peruskouluun ilmoittautuminen; perusopetukseen ilmoittautuminen

sv anmälan till skolan; anmälan till grundläggande utbildning

en school enrolment; comprehensive school enrolment

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen *huoltaja* ilmoittaa lapsen *perusopetukseen ensisijaiseen kouluun*

huomautus

Kouluun ilmoittautumisella lapsen huoltaja vastaanottaa kunnan osoittaman koulupaikan.

Vrt. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun*.

Käsitteen tunnus: c314

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

307

opetukseen ilmoittautuminen; opintoihin ilmoittautuminen <lukiokoulutus>; opiskelijaksi ilmoittautuminen (2) <vapaa sivistystyö>; koulutukseen ilmoittautuminen <ammattillinen koulutus>;

> kurssi-ilmoittautuminen <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>;

~ opintojaksovalinnat pl <lukiokoulutus>; ~ kurssivalinnat pl <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv anmälan till undervisning; > kursanmälan <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>

en registration (1); > course registration <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta>; ~ decide which courses to take *verb* <lukiokoulutus: kurssivalinnat>

määritelmä

toimenpide, jolla henkilö ilmaisee haluavansa osallistua *opintojaksoon* tai (*korkeakouluissa (1)* myös) *opintokokonaisuuteen (2)*

huomautus

Ilmoittautumiseen voi – koulutussektorin mukaan – kuulua osallistumismaksun maksaminen tai sitoutuminen sen maksamiseen.

Termiä opetukseen ilmoittautuminen käytetään esimerkiksi *lukiokoulutuksessa* ja maahanmuuttajien *perusopetuksessa*.

Ammatillisessa koulutuksessa käytetään termiä koulutukseen ilmoittautuminen esimerkiksi kenelle tahansa tarkoitettuun kurssimuotoiseen tilityökorttikoulutukseen ilmoittautumisesta.

Lukiokoulutuksessa opiskelijat tekevät opintojaksovalintansa sähköisesti, yleensä koko *lukuvuodeksi* samalla kertaa. Opintojaksovalintojen tekeminen toimii tavallaan samalla ilmoittautumisena opintojaksolle; erillistä opintojaksoilmoittautumista ei lukiokoulutuksessa *lukion (1)* itse tarjoamille opintojaksoille ole. Sen sijaan ilmoittautumista voidaan vaatia *lukion (1) opetustarjontaan* kuuluvan, mutta ulkopuoliselle taholle tentittävän suorituksen kohdalla (esimerkiksi hygieniapassin suorittaminen).

Käsitteen tunnus: c317

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<vapaa sivistystyö ruotsi kesken> <vapaa sivistystyö englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion englannin kielityöryhmälle 17.9.2018: Se osa tästä tietueesta, joka koskee lukiokoulutusta, lienee ”kurssi-ilmoittautuminen”. Eli mitä olisi kurssi-ilmoittautuminen (tai mikä se tulee jatkossa olemaan, opintojaksolle ilmoittautuminen) englanniksi?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / lukiokoulutukselle 24.9.2018:

Tarkistettava tämän käsitteen tiedot lukiouudistuksen näkökulman mukaisiksi (tässä ainakin puhutaan kurseista).

308

kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun

sv ansökan till annan skola än den närskola som kommunen anvisat den läropliktiga
en

määritelmä

oppivelvollisen lapsen *huoltajan* toiminta, jonka tavoitteena on saada oppivelvolliselle koulupaikka muun kuin *ensisijaisen koulun perusopetukseen*

huomautus

Kouluun hakeutumista muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun voi olla esimerkiksi *haku painotettuun opetukseen*.

Vrt. *kouluun ilmoittautuminen*.

Käsitteen tunnus: c315

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

309

haku painotettuun opetukseen

sv ansökan till undervisning med särskild betoning
en applying to weighted-curriculum education

määritelmä

oppivelvollisen lapsen *huoltajan* toiminta, jonka tavoitteena on saada *oppivelvolliselle* koulupaikka *painotettuun opetukseen*

huomautus

Painotettuun opetukseen voi hakea muuhun kuin *ensisijaiseen kouluun* (ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun*) tai, mikäli ensisijainen koulu tarjoaa painotettua opetusta, ensisijaiseen kouluun.

Ks. myös *oppilasvalinta*.

Käsitteen tunnus: c318

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

310

koulutukseen hakeminen; koulutukseen haku (2)

sv ansökning till utbildning; ansökan till utbildning (1)
en applying for education; > applying for education and training <ammatillinen koulutus>

määritelmä

hakijan toiminta *koulutuksen toteutukseen* pääsemiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c316

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#), [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

311

siirtohaku

sv ansökan om överflyttning; ansökan för överflyttande studerande
en transfer application procedure

määritelmä

koulutukseen hakeminen, jossa *korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin otettu *opiskelija* hakee *opiskeluoikeutensa* siirtämistä *korkeakoulusta (1)* toiseen, *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten, että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, tai *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen

huomautus

Opiskelijaa, joka siirtohaun kautta siirtyy korkeakoulusta (1) tai koulutuksen toteutuksesta toiseen, kutsutaan *siirto-opiskelijaksi*.

Siirtohaku ei tarkoita kandidaatin- ja maisterintutkinnon välisessä *nivelvaiheessa* tapahtuvaa siirtymistä.

Käsitteen tunnus: c327

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

312

hakija; koulutukseen hakija

sv sökande *n* (1)
en applicant

määritelmä

oppija, joka on *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)* päästäkseen jättänyt *hakemuksen (1)* tai *hakemuksen (2)*

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakija": "henkilö tai oikeushenkilö, joka on pannut asian vireille hakemuksella".

Ks. *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c311

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#), [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä ja Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

313

ensikertalainen hakija; ensikertalainen; ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija

sv förstagångssökande *n*
en first-time applicant

määritelmä

hakija, jolla ei ole *korkeakoulututkintoa* tai voimassa olevaa korkeakoulututkintoon johtavaa *opiskeluoikeutta* ja jolla ei ole ollut tällaista opiskeluoikeutta myöskään aiemmin

huomautus

Käsitteen tunnus: c879

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

314

ensikertalaisena kohdeltava hakija; ensikertalaisena kohdeltava

sv person som behandlas som förstagångssökande

en person who qualifies as a first-time applicant

määritelmä

hakija, jolla on *korkeakoulututkinto* tai joka on vastaanottanut korkeakoulututkintoon johtavan *opiskeluoikeuden* vuoden 2014 syksyn *opiskelijavalinnassa* tai sen jälkeen

huomautus

Käsitteen tunnus: c880

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

315

hakemus (1); hakemus koulutukseen

sv ansökan till utbildning (2); ansökan (2)

en application

määritelmä

asiakirja, jolla pyydetään *opiskeluoikeutta* yhteen tai useampaan *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakemus": "asiakirja tai asiakirjojen muodostama kokonaisuus, jolla pyydetään tai vaaditaan etuutta, oikeutta tai toimenpidettä".

Ks. *koulutukseen hakeminen*.

Käsitteen tunnus: c346

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

316

hakemus (2); hakemus kouluun; > hakemus painotettuun opetukseen; > hakemus toissijaiseen kouluun

sv ansökan (3); ansökan till skolan; > ansökan till betonad undervisning <haku painotettuun opetukseen>; > ansökan till sekundär skola <haku toissijaiseen kouluun>

en

määritelmä

asiakirja, jolla *oppivelvollisen huoltaja* pyytää oppivelvolliselle koulupaikkaa *painotettuun opetukseen* tai muun kuin *ensisijaisen koulun perusopetukseen*

huomautus

Perusopetuksessa termiä hakemus käytetään ainoastaan määritelmässä mainituissa tapauksissa; muuten puhutaan ilmoittautumisesta.

Ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun* ja *haku painotettuun opetukseen*.

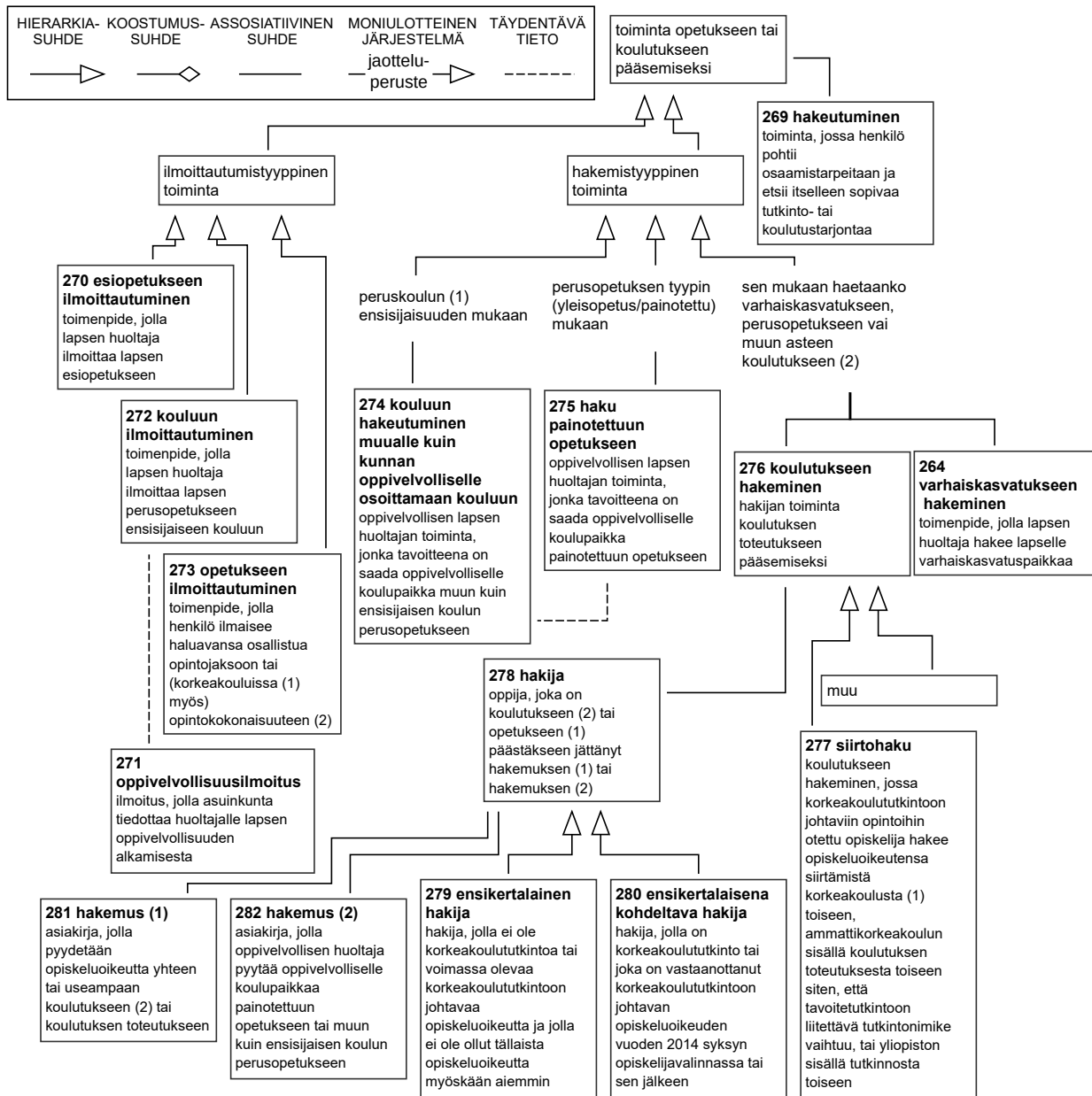
Käsitteen tunnus: c347

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsittekaavio 35. Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.

5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita

317

opiskelupaikan vastaanotto

sv mottagande *n* av studieplats

en accepting a student place; accepting an offered student place; accepting an offer of admission

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa, ottaako hän *opiskelupaikan* vastaan huomautus

Korkeakouluissa (1) on *opiskelupaikan* vastaanottamisen lisäksi tehtävä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*.

Lukiokoulutuksessa ei ole erillistä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* -toimenpidettä, vaan opiskelupaikan vastaanotto kattaa myös *oppilaitoksen opiskelijaksi* ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen.

Ks. myös *aloituspaikka*, *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*.

Käsitteen tunnus: c345

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita ja ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

318

opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto

ei: jonotus (vanhentunut)

sv ta emot studieplatsen villkorligt *verb*; villkorligt mottagande *n* av studieplats

en conditional acceptance of student place; conditional acceptance of an offer of admission

määritelmä

opiskelupaikan vastaanotto, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa ottavansa *opiskelupaikan* vastaan sillä ehdolla, ettei tule hyväksytyksi ylempään *hakutoiveeseensa varasijalta*

huomautus

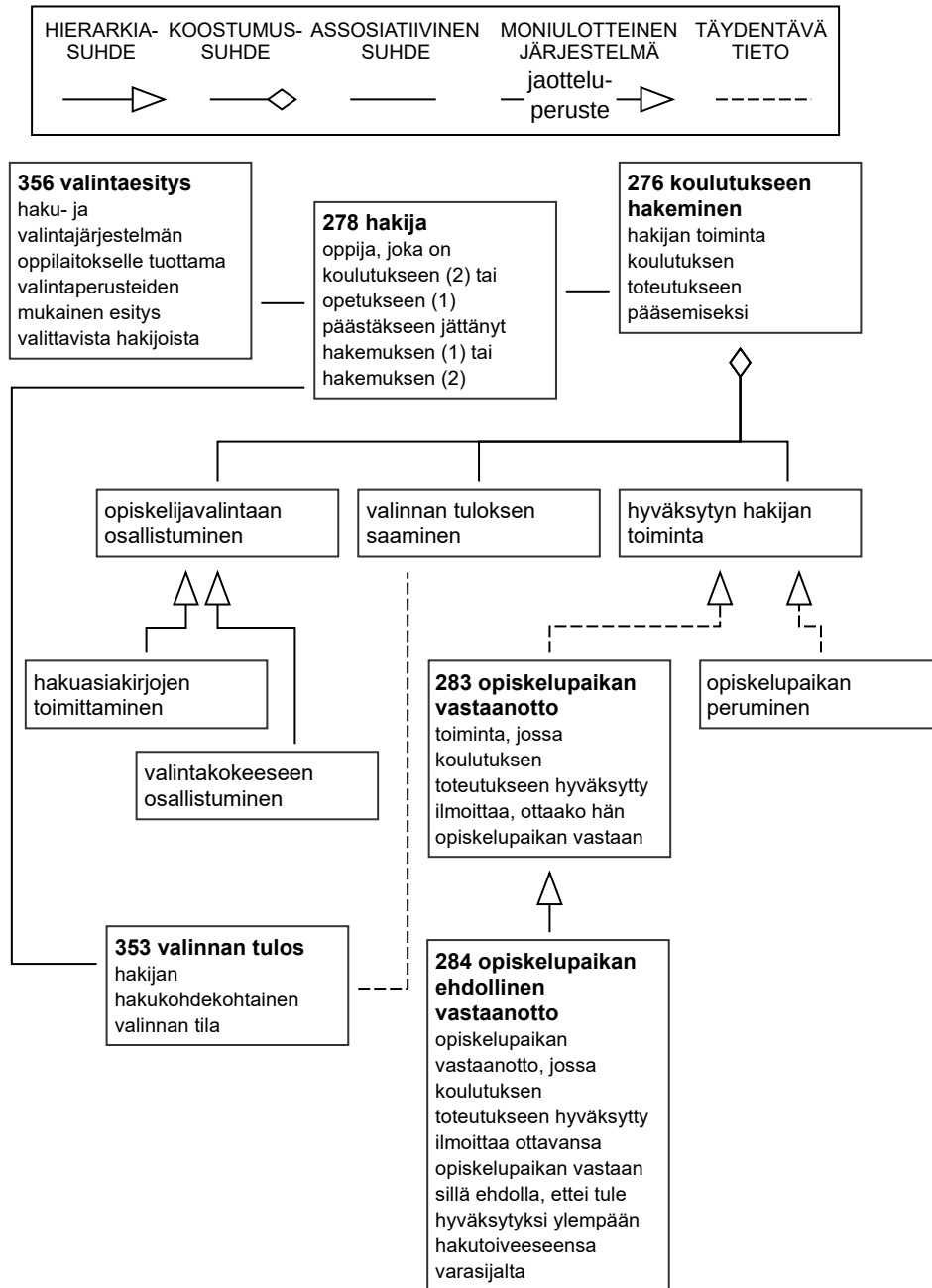
Termi opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto on ainoastaan haun ja valinnan ammattilaisten käytössä. *Hakijalle* näkyvä ilmaus on ”ottanut paikan vastaan ja jonottaa ylempään”.

Käsitteen tunnus: c344

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 36. Koulutukseen hakemisen vaiheita.

5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä

319

koulutuksen hakumenettely; koulutukseen haku (1); haku (1); > ammatillisen koulutuksen hakumenettely

sv ansökningsförfarande *n* till utbildning; > ansökningsförfarande *n* inom yrkesutbildningen
<amatillisen koulutuksen hakumenettely>

en application procedure; admissions procedure (1)

määritelmä

menettely, jolla *koulutustoimija* mahdollistaa henkilöille pyrkimisen *koulutuksen toteutukseen* ja jolla se valitsee ja ottaa *opiskelijat* koulutuksen toteutukseen

huomautus

Koulutuksen hakumenettely sisältää *opiskelijavalinnan* sekä sitä edeltäviä muita osia, jotka liittyvät *koulutukseen hakemisen* mahdollistamiseen, kuten *koulutustarjonnan* julkaisemisen sekä hakumenettelyn ohjeistamisen *hakeutujille*.

Koulutuksen hakumenettelyllä on mm. *hakutapa* ja *hakutyyppejä*.

Ammatillisen koulutuksen hakumenettelyllä tarkoitetaan menettelyä, jolla *amatillisen koulutuksen* järjestäjä mahdollistaa henkilölle *hakeutumisen* tai *hakemisen koulutuksen toteutukseen* tai suorittamaan *amatillista tutkintoa* ja jolla se ottaa tämän opiskelijaksi.

application procedure; admissions procedure (1): Englanniksi koulutukseen hakumenettelystä suositetaan käytettäväksi vastinetta application procedure, jotta pystytään tekemään ero koulutukseen hakumenettelyn ja siihen sisältyvän opiskelijavalinnan (engl. student admissions) välille. Kansainvälisesti kuitenkin usein käytetään termiä admissions kokonaisuudesta, joka muodostuu hausta ja valinnasta; sen vuoksi application procedure -termin synonyymiksi on otettu myös admissions procedure (1).

application procedure; admissions procedure (1): Lisäksi englannin termissä application näkökulma on enemmän opiskelijan, termissä admissions taas *korkeakoulun (1)*.

Käsitteen tunnus: c890

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

320

hakutapa

sv ansökningsätt

en type of application procedure

määritelmä

koulutuksen hakumenettelyn toteuttamistavan kertova tieto

huomautus

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä hakutapoja ovat *yhteishaku* ja *erillishaku*.

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä hakutapa, *hakutyyppejä* ja *hakuaika* esitetään teknisen *haku (2)*-käsitteen ominaisuuksina.

Käsitteen tunnus: c329

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

321

hakutyyppi

en

sv ansökningstyp; typ av ansökan
inte: ansökningsomgång (2)

en type of application round

määritelmä

[hakutavan](#) tyyppin kertova tieto

huomautus

Hakutyyppejä ovat [varsinainen haku](#) ja [lisähaku](#).

[Opiskelijavalinnan](#) tietojärjestelmässä [hakutapa](#), hakutyyppi ja [hakuaika](#) esitetään teknisen [haku \(2\)](#) -käsitteen ominaisuuksina.

Käsitteen tunnus: c328

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

322

hakuaika

sv ansökningstid

en application period

määritelmä

ajanjakso, jona [hakukohteeseen](#) voi hakea

huomautus

JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmä on määritellyt hakuaika-käsitteen yleisemmin "ajanjakso, jonka aikana asian saa vireille [hakemuksella \(2\)](#)."

Käsitteen tunnus: c330

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#), [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Hakukohde](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

VAKA-työryhmän kommentti 2022: Käsite ei ole tarpeen varhaiskasvatuksessa. Poistettu varhaiskasvatusta koskeva kommentti, koska asia on selitetty käsitteen varhaiskasvatukseen hakeminen yhteydessä.

323

yhteinen haku

sv ansökan till flera mål samtidigt (termförslag)

inte: gemensam ansökan (2)

en shared application procedure

määritelmä

[koulutuksen hakumenettely](#), jossa [hakija](#) voi yhdellä [hakemuksella \(1\)](#) hakea usean [koulutusorganisaation](#) useaan [koulutuksen toteutukseen](#)

huomautus

Yhdellä hakulomakkeella voi hakea [erityisopetuksena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen](#) sekä [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen](#).

Käsitteen tunnus: c319

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

324

yhteishaku

sv gemensam ansökan (1)
en joint application procedure

määritelmä

valtakunnallinen, lainsäädännössä määritelty *tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta*, *ammattillista koulutusta*, *lukiokoulutusta* ja *korkeakouluja (1)* koskeva *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* voi yhdellä *hakemuksella (1)* hakea useaan *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Yhteishaussa *hakija* voi hakea tiettyyn määrään *koulutuksen toteutuksia*. Osassa yhteishauista hakijan tulee asettaa koulutuksen toteutukset ensisijaisuusjärjestykseen.

Yhteishaku on *ajallisesti määritelty* eli siihen liittyy *hakuaika* (vrt. *erillishaku*, joka voi olla ajallisesti määritelty tai *jatkuva*).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisessa* voidaan käyttää valtakunnallisia hakumenettelyitä (ruots. riksomfattande ansökningsförfarande, engl. national application procedure), kuten yhteishakua. Näissä hakumenettelyissä hakuaika ja mahdollisesti *valintaperusteet* on määrätty valtakunnallisesti (vrt. *jatkuva haku*, jolla ei ole valtakunnallisesti määrättyä hakuaikaa).

Kun puhutaan yhteishakujärjestelmästä, englanniksi käytetään yleisesti vastinetta "joint application system".

Käsitteen tunnus: c320

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: Muutetaan valmentava koulutus -> työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: TUVAan voi myös hakea sekä yhteishaussa että jatkuvassa haussa

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Tulisiko OKSAan lisätä yhteishaku-käsitteen kohdalle myös TUVA-koulutuksen näkökulma? Pitäisikö asian näkyä jo määritelmätasolla? Vai vain huomautuksessa? Vai eikö tarvita lisätä TUVA-näkökulmaa?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (joint application system)

325

erillishaku; erillisvalinta

mieluummin kuin: suorahaku

sv separat ansökan
hellre än: direkt ansökan

en separate application procedure; separate admissions procedure <korkeakoulujen erillisvalinta-termin vastineena>

määritelmä

yhden tai usean *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* hakee suoraan kyseisen koulutusorganisaation tiettyyn *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Erillishaku voidaan toteuttaa *ajallisesti määriteltynä hakuna* tai *jatkuvana hakuna*.

Termiä erillishaku käytetään, jotta voidaan tehdä ero *yhteishakuun*. Koulutusorganisaatiot, jotka eivät osallistu yhteishakuun, käyttävät (erillishaun tyyppisestä) *haustaan (1)* yksinkertaisesti termiä "haku" (tai, jos haulla (1) ei ole määrättyä *hakuaikaa*, termiä "jatkuva haku").

Yliopistojen erillishausta on säädetty yliopistolaissa (558/2009, 36 a §) ja *ammattikorkeakoulujen* erillishausta ammattikorkeakoululaissa (932/2014, 28 a §). Näissä laeissa käytetään erillishaun sijaan termiä erillisvalinta.

Vertaa *yhteinen haku* ja *yhteishaku*.

Käsitteen tunnus: c321

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

326

jatkuva haku

sv kontinuerlig ansökan; fortgående ansökan

en rolling application procedure; rolling admissions

määritelmä

koulutustoimijan tai *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jolla ei ole määrättyä *hakuaikaa*

huomautus

Jatkuva haku muistuttaa *erillishakua* siinä mielessä, että myös jatkuvassa haussa haetaan usein suoraan tiettyyn *koulutusorganisaatioon*.

Ammatillisen koulutuksen jatkuvassa haussa (mukaan lukien *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* jatkuvassa haussa) haetaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjälle* tai *ammattilliseen oppilaitokseen*.

Ammatillisen koulutuksen (mukaan lukien työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen) jatkuvassa haussa ei ole valtakunnallisesti määriteltyä hakuaikaa, mutta koulutuksen järjestäjä voi tarvittaessa asettaa erillisen hakuajan.

Lukiokoulutuksessa pääsääntöinen tapa ottaa *opiskelijoita* on valtakunnallinen *yhteishaku*. Tämän lisäksi *koulutuksen järjestäjä* voi ottaa opiskelijoita jatkuvassa haussa koulutuksen järjestäjän itse päättämällä tavalla.

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen voi hakea *yhteishaun* lisäksi jatkuvassa haussa.

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*.

Käsitteen tunnus: c325

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (continuous admission)

OKSA-jaos 7.10.2022: Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen voi hakea myös jatkuvassa haussa, lisättiin tieto huomautukseen. Pitäisikö huomautusta täydentää kaikkien nivelvaiheen koulutusten näkökulmalla vai voiko jäädä näin? TELMA sisältyy kaiketi ammatillista koulutusta koskevaan huomautukseen, koska ovat samassa laissa. Vaikuttaisi olevan ok näin; Sanna tarkistaa kuitenkin vielä kokousten välillä, palataan jos tarvis.

327

ajallisesti määritelty haku

sv ansökan med ansökningstid

en time-restricted application procedure; time-restricted admissions

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, jolla on määrätty *hakuaika*

huomautus

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*.

Käsitteen tunnus: c326

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

328

varsinainen haku

sv egentlig ansökan

en primary application round

määritelmä

yhteishakuun kuuluvan *hakukierroksen* ensimmäinen *koulutuksen hakumenettely*, jossa ovat tarjolla seuraavana *lukukautena* alkavien *koulutuksen toteutusten* kaikki *hakukohteet*

huomautus

Yhteishaun jakaminen varsinaisen haun vaiheeseen ja *lisähaun* vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa.

Käsitteen tunnus: c322

Käsitekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

329

lisähaku

sv tilläggsansökan

en supplementary application round

rather than: additional application round

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla aiemmin täyttämättä jääneet *aloituspaikat*

huomautus

Lisähaku voidaan toteuttaa *erillishakuna*.

Yhteishaun jakaminen *varsinaisen haun* vaiheeseen ja lisähaun vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa.

Englannin termin additional application round käyttöä lisähaun vastineena ei suositella, sillä termistä voi saada mielikuvan, että haussa olisi ylimääräisiä aloituspaikkoja (eikä varsinaisessa haussa täyttämättä jääneitä).

Käsitteen tunnus: c324

Käsitekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

330

(vanhentunut)

täydennyshaku

sv kompletteringsansökan

en secondary application round

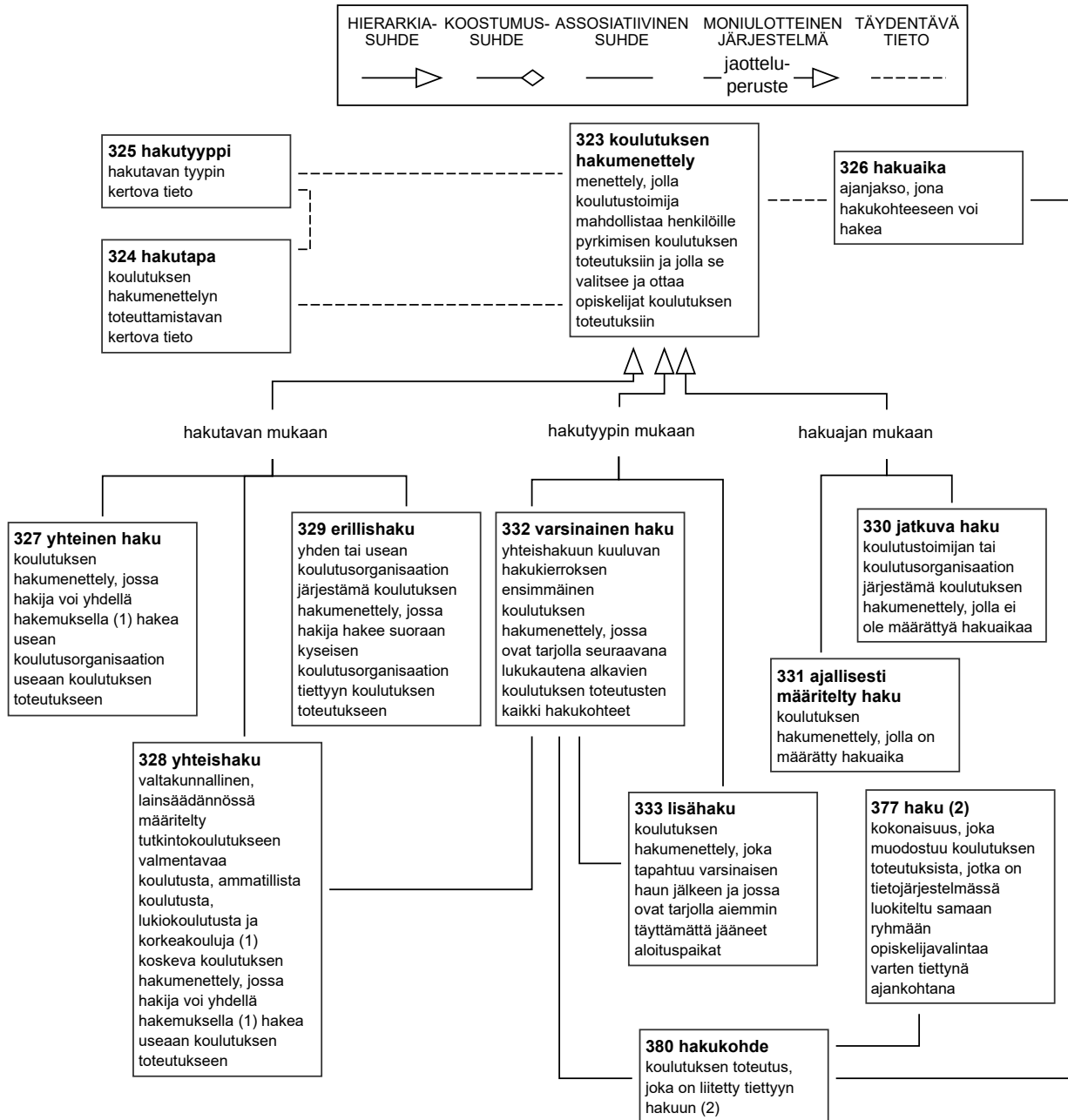
määritelmä

koulutuksen hakumenettely, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla varsinaisessa haussa täyttämättä jääneet *aloituspaikat*

huomautus

Käsitteen tunnus: c323

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 37. Hakutapoja ja -tyyppjä.

5.2.4 Hakukelpoisuus

331

hakukelpoisuus; valintakelpoisuus (uudistermi); > **kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin** <korkeakoulut; lait 932/2014 ja 558/2009>; ~ **opiskelijaksi ottamisen edellytykset** <lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>

sv ansökningsbehörighet; behörighet att ansöka; behörighet för viss utbildning; behörighet till viss utbildning; antagningsbehörighet <valintakelpoisuus; koulutusorganisaation näkökulma>

en eligibility (1); ~ prerequisites for admission of a student <opiskelijaksi ottamisen edellytykset>

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että *hakija* täyttää *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen* valituksi tulemisen edellytykset

huomautus

Termiä hakukelpoisuus käytetään laajasti, esimerkiksi Opintopolku-palvelussa, vaikka termiä voidaan pitää harhaanjohtavana – *koulutukseen hakeminenhan* on sallittua kaikille. Tässä määriteltyä käsitettä paremmin kuvaava termi olisi valintakelpoisuus, joka on käytössä useissa *korkeakouluissa (1)*.

Vrt. laajempi käsite *kelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c338

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

332

pohjakoulutusvaatimus

sv krav *n* på tidigare utbildning; krav *n* på grundutbildning

en required prior studies

määritelmä

koulutukselle (2) määritelty vaatimus, jonka mukaan *hakijalla* on oltava tietty *pohjakoulutus* voidakseen tulla valituksi kyseiseen koulutukseen (2)

huomautus

Pohjakoulutusvaatimuksen täyttäminen on yksi *hakukelpoisuuden* edellytyksistä.

Koulutuksen järjestäjät ja *korkeakoulut (1)* voivat valita hakijoita (1) *opiskelijoiksi* myös ilman pohjakoulutusvaatimusta, ks. *harkinnanvarainen valinta*.

Käsitteen tunnus: c339

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic educational requirements)

333

pohjakoulutus; ~ koulutustausta

sv tidigare utbildning; grundutbildning (1); > grundutbildning (2) <korkeakoulut>; > skolunderbyggnad <perusaste>; ~ utbildningsbakgrund <koulutustausta>

en previous qualifications; previous degree <korkeakoulut>; prior degree <korkeakoulut>; ~ educational background <koulutustausta>

määritelmä

koulutus (2) tai *tutkinto*, jonka *hakija* on suorittanut ennen toiseen koulutukseen (2) hakemista

huomautus

grundutbildning: Ruotsin yleiskielessä termiä grundutbildning käytetään samassa merkityksessä kuin suomen termiä pohjakoulutus (määritelty yllä). Kuitenkin *korkeakoulujen (1)* sisäisessä kielenkäytössä termillä grundutbildning viitataan suppeampaan käsitteeseen: korkeakoulun (1) perustutkintoon eli opintoihin, jotka *opiskelija* on suorittanut korkeakoulussa (1) ennen jatko-opintoja. Korkeakouluissa (1) onkin käytössä termipari grundutbildning ja forskarutbildning (joista jälkimmäinen viittaa *lisansiaatin tutkintoon* ja *tohtorin tutkintoon* tähtäävään koulutukseen).

Käsitteen tunnus: c340

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

334

jatko-opintokelpoisuus (1)

sv behörighet för fortsatta studier (vid viss läroanstalt)

en eligibility for further studies

määritelmä

tutkinnon tai opintojen henkilölle antama *hakukelpoisuus*, joka koskee suoritettujen opintojen jälkeiseen *koulutukseen (2)* valituksi tulemista

huomautus

Vrt. esivaatimukset

Käsitteen tunnus: c341

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

335

jatko-opintokelpoisuus (2)

sv behörighet för påbyggnadsstudier; behörighet för forskarutbildning; behörighet för doktorsutbildning; behörighet för doktorandstudier

en eligibility for third-cycle studies; > eligibility for doctoral studies

rather than: eligibility for postgraduate studies

määritelmä

korkeakoulututkinnon tai -opintojen *opiskelijalle* antama *jatko-opintokelpoisuus (1)*, joka koskee *yliopiston jatkotutkintoon* valituksi tulemista

huomautus

Englannin termi eligibility for doctoral studies on suppeampi kuin suomen jatko-opintokelpoisuus (2), sillä doctoral studies ei kata *lisansiaatin tutkintoa*.

Englannin termin eligibility for postgraduate studies käyttöä ei suositella, sillä termi postgraduate studies saattaa viitata myös *ylempään korkeakoulututkintoon* (esim. maisterin tutkinto) johtaviin opintoihin.

Käsitteen tunnus: c905

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

336

tutkintokohtainen terveydentilavaatimus

sv examensspecifikt krav *n* på hälsotillståndet
en qualification-specific health requirement

määritelmä

tutkinnolle määritelty vaatimus, jonka mukaan *opiskelijaksi* hakeutuvan ja valitun henkilön terveydentilan on oltava sellainen, että hän voi selviytyä tutkintoon johtavasta *koulutuksesta (2)*, koulutukseen (2) sisältyvästä työpaikalla tapahtuvasta *oppimisesta* ja alan tehtävissä toimimisesta

huomautus

Terveydentilavaatimukset on määritelty tutkintokohtaisesti säädöksissä.

Tutkintokohtaisilla terveydentilavaatimuksilla ei tarkoiteta pelkästään nk. SORA-lainsäädännössä (1.1.2012 voimaan tullut "soveltumattomuuteen ratkaisuja"-lainsäädäntö, joka liittyy opiskelijoiden soveltumattomuus- ja turvallisuuskysymyksiin) tarkoitettuja potilas- tai asiakasturvallisuuteen liittyviä rajoituksia, vaan myös muita terveydentilaan liittyviä vaatimuksia.

Käsitteen tunnus: c342

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

337

<koulutus>

hakuperuste

sv grund för ansökning
en demonstration of eligibility

määritelmä

hakukelpoisuuden täyttämistapa, jonka *hakija* on valinnut perusteeksi hakiessaan *koulutukseen (2)*

huomautus

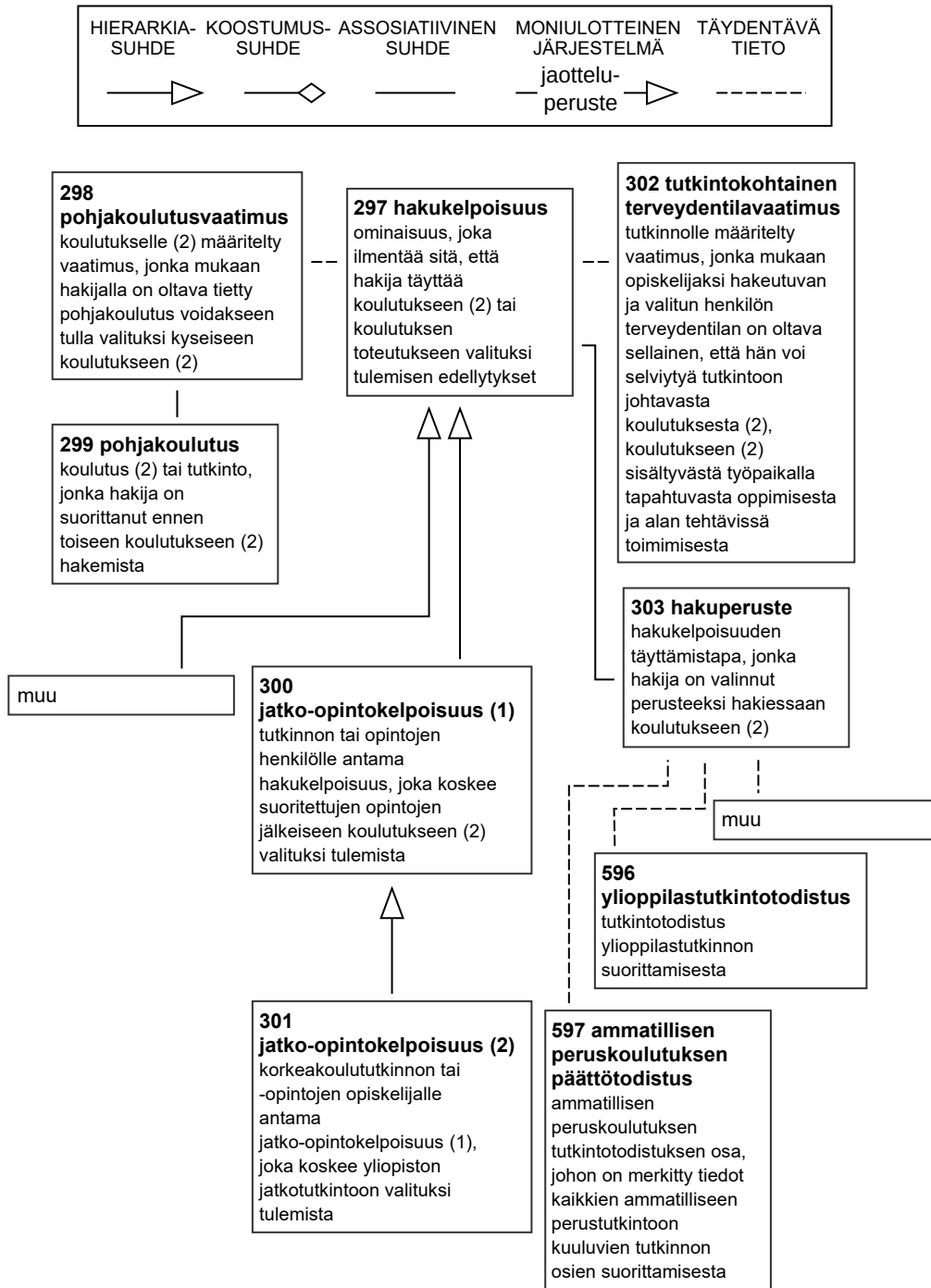
Hakija voi valita hakuperusteeksi esimerkiksi *ylioppilastutkintotodistuksen* tai *ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistuksen*.

Käsitteen tunnus: c343

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 38. Hakukelpoisuus.

5.2.5 Muita hakukäsitteitä

338

hakukausi

sv ansökningstermin
inte: ansökningsperiod

en application term; application semester /US/

määritelmä

lukukausi, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea ilmoitettujen *hakuajkojen* mukaisesti

huomautus

Käsitteen tunnus: c348

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

339

hakuvuosi

sv ansökningsår *n*

en application year

määritelmä

kalenterivuosi, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea

huomautus

Käsitteen tunnus: c349

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

340

koulutuksen alkamiskausi

sv starttermin för utbildningen; inledningstermin för utbildningen; ~ utbildningen inleds

inte: begynnelsetermin för utbildningen (föräldrad); begynnelseperiod (föräldrad)

en first term of studies; first semester of studies; first term of school <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

lukukausi, jona *koulutuksen toteutus* alkaa

huomautus

Koulutuksen alkamiskausi voi olla syys- tai kevätlukukausi.

Ruotsiksi on useassa kontekstissa luontevampaa ilmaista koulutuksen alkamiskausi lauseella, kuten "Utbildningen inleds hösten 2016", kuin substantiivimuotoisella termillä.

Käsitteen tunnus: c350

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

341

koulutuksen alkamisvuosi

sv begynnelseår *n* för utbildningen

en first calendar year of educational programme

määritelmä

kalenterivuosi, jona *koulutuksen toteutus* alkaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c351

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

342

lukukausi

sv termin

en term; semester

määritelmä

opetuksen (1) järjestämistä jaksottava osa *lukuvuotta*

huomautus

Lukukausia ovat syys-, kevät- ja joissakin tapauksissa kesälukukausi.

Esimerkiksi Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa lukuvuosi jakautuu kolmeen lukukauteen, ja niistä käytetään englanniksi termiä "term". Suomessa lukuvuodessa on ainakin tällä hetkellä vain kaksi lukukautta, ja niistä käytetään englanniksi sekä termiä "term" että termiä "semester".

Uudet *opiskelijat* aloittavat *opiskelun* yleensä lukukauden alussa.

Käsitteen tunnus: c352

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

343

lukuvuosi

sv läsar *n*

en academic year <korkeakoulut>; school year

not: study year

määritelmä

vuoden mittainen jakso, jollaisiin *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* toiminta ja työskentely jaetaan

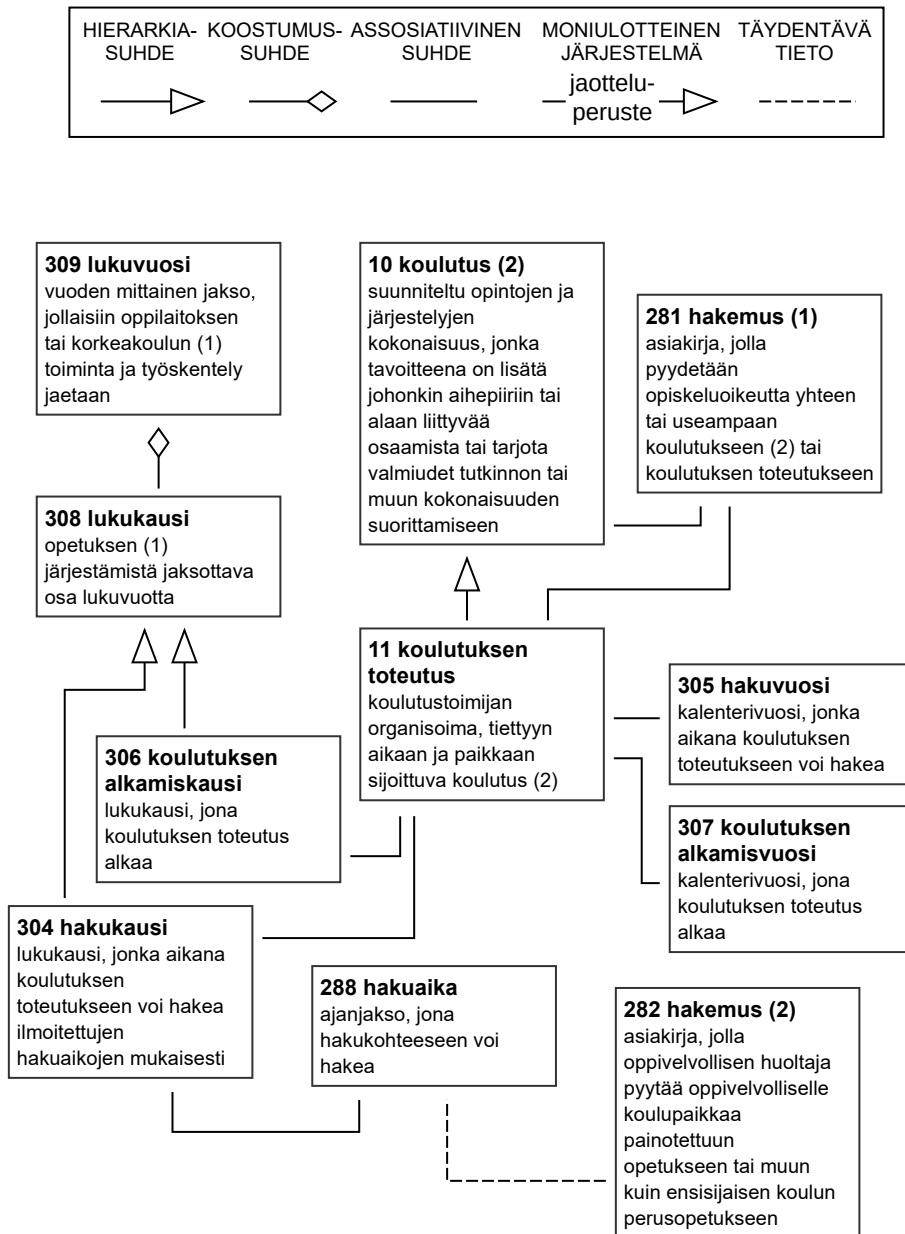
huomautus

Lukuvuosi alkaa useimmiten 1.8. ja päättyy 31.7. seuraavana kalenterivuonna.

Käsitteen tunnus: c353

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 39. Muita hakukäsitteitä.

5.3 Valinta

5.3.1 Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi

344

hakukierros

sv ansökningsomgång (1)

en application cycle

rather than: application round

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa, kun *koulutustoimija* tai muu taho päättää *koulutustarjonnasta* ja *valintaperusteista*, ja joka päättyy, kun *opiskelupaikan vastaanottoon* ja *opiskelijaksi ilmoittautumiseen (1)* liittyvät tiedot ovat *haku- ja valintajärjestelmässä*

huomautus

Yhteishakuun kuuluvan *koulutuksen (1)* osalta hakukierrokseen liittyvistä asioista säädetään asetuksessa.

Englannin termin application round käyttöä hakukierroksen vastineena ei suositella, sillä termi ei sisällä viittausta niihin hakukierroksen vaiheisiin, jotka edeltävät sitä, että *hakija* voi toimia eli hakea *koulutuksen toteutuksiin*. Vrt. *hakutyypit*.

Käsitteen tunnus: c354

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

345

opiskelijavalinta

sv antagning av studerande (1); studentantagning
inte: urval *n*; intagning av studerande (föråldrad)

en student admissions <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>; student selection <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulut tietyissä yhteyksissä>; ~ select students verb <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulut tietyissä yhteyksissä>

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *koulutustoimija* valitsee ja/tai ottaa *hakijan opiskelijaksi koulutuksen toteutukseen hakemuksen (1)* ja *valintaperusteiden* perusteella

huomautus

Lainsäädännössä *lukiokoulutuksen*, *ammattillisen koulutuksen* ja *korkeakoulujen (1)* opiskelijavalinnasta käytetään termiä ”opiskelijaksi ottaminen”. Tässä sanastossa on kuitenkin tehty ero käsitteiden opiskelijavalinta ja opiskelijaksi ottaminen välillä: *opiskelijaksi ottaminen* on opiskelijavalinnan yksi vaihe.

urval: Ruotsin sanaa urval ei tule käyttää opiskelijavalinnan vastineena muun muassa siksi, että se on monimerkityksinen ja viittaa valinnan lisäksi muun muassa valikoimaan, otantaan ja otokseen. Joissakin yhdyssanoissa sanaa urval kuitenkin käytetään, esimerkiksi urvalsprov (valintakoe).

student admissions: Termi student admissions on suositettava englannin vastine opiskelijavalinta-käsitteelle niin *toisen asteen koulutuksen* kuin korkeakoulujenkin (1) osalta.

student selection: Opiskelijavalinnasta näkee käytettävän englanniksi myös vastinetta student selection; näin etenkin *toisen asteen koulutuksen* osalta. Myös korkeakouluissa (1) käytetään joissakin tapauksissa termiä student selection (tai ilmausta to select students). Esimerkiksi Taideyliopistossa opiskelijavalinnan yhteydessä voi toimia arviointiraateja, jotka valitsevat hakijoista (1) koulutuksen toteutukseen pääsevät, ja niiden toiminnasta voidaan käyttää select-verbä. Myös jatko-opintoihin voidaan valita opiskelijat sopivan opintomenestyksen ja tutkimussuunnitelman perusteella, jolloin select saattaa olla sopiva verbi. Myös korkeakoulun (1) perustutkintoon jo valittujen opiskelijoiden valitsemisesta tietyille erikoiskursseille esim. opintomenestyksen perusteella voi olla sopivaa käyttää verbiä select.

Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c359

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitteekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*, *Valintatyytit*, *Hakukohde* ja *Ilmoittautumiskäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ja ammatillisen ruotsin asiantuntijoille 14.10.2016: Mikä ruotsin termi on käytössä ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa?

Seija-terminologi 20.1.2017: määritelmää voisi muokata niin, että esim. valintaperusteiden määrittelemisen kuuluisi paremmin tähän sisälle. Esim. ”koulutustoimijan toimenpiteiden kokonaisuus, joka tähtää siihen, että koulutustoimija pystyy ottamaan hakijoita (1) opiskelijoiksi koulutuksen toteutukseen --”

346

opiskelijaksi ottaminen

sv antagning som studerande; antagning av studerande (2)

en admission of a student

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* tai *koulutusorganisaatio* päättää *hakijan* ottamisesta *opiskelijaksi opiskelijavalinnan* lopputuloksena

huomautus

Opiskelijaksi ottaminen on opiskelijavalinnan viimeinen vaihe.

Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c947

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi* ja *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmän kommentti 28.11.2016: Termi ok korkeakoulujen osalta. Tätä on ehkä hyvä tiedustella vielä toiselta asteelta.

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

347

valintaperuste

sv antagningsgrund; antagningskriterium; urvalsgrund <ammattillinen koulutus>

hellre än: antagningsprincip (1)

en admissions criterion <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut>; selection criterion <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulut tietyissä yhteyksissä>

määritelmä

lainsäädännön ja *koulutustoimijan* määrittämä peruste, jonka mukaan *hakijoita* valitaan *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (2)*

huomautus

Valintaperusteita ovat esimerkiksi "*todistuksen (1)* perusteella", "*valintakokeen* perusteella", "*soveltuvuuskokeen* perusteella" sekä näiden yhdistelmät.

selection criterion: Suositeltava englannin vastine valintaperusteelle on admissions criterion. Vastinetta selection criterion on kuitenkin johdonmukaista käyttää samoissa yhteyksissä, joissa opiskelijavalinnasta käytetään vastinetta student selection. Ks. tarkempi kuvaus käsitteen *opiskelijavalinta* kohdalla.

admissions criterion, selection criterion: Englannin sanan criterion monikkomuoto on criteria.

Käsitteen tunnus: c366

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*, *Valintatyypit* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

348

lisänäyttö

sv tilläggsprestation
en additional proof of competence

määritelmä

valintaperuste, jota voidaan käyttää *opiskelijavalinnassa todistuksen (1)* ja mahdollisen *valintakokeen* tai *pääsy- ja soveltuvuuskokeen* lisäksi

huomautus

Lisänäyttö on käytössä *lukiokoulutuksessa*.

Lisänäytön voi muodostaa esimerkiksi todiste tai näyttö osaamisesta, aiemmasta *koulutuksesta (2)* tai harrastuneisuudesta.

Käsitteen tunnus: c373

Luokka: <lukiokoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

349

valintapiste

sv antagningspoäng
en admission point; ~ admission score

määritelmä

tietyn *valintaperusteen* mukaan *hakijalle* annettu piste

huomautus

Kunkin hakijan saamien valintapisteiden yhteenlaskettu summa määrittää hakijoiden (1) keskinäisen järjestyksen *opiskelijavalinnassa*.

Englannin termi admission score viittaa yhteispisteisiin.

Käsitteen tunnus: c361

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

350

hakijaryhmä

sv grupp av sökande
en applicant category

määritelmä

hakijoiden joukko, johon sovelletaan tiettyjä *valintaperusteita* tai jolle varataan tietty osa *aloituspaikoista*

huomautus

Perusteista, joilla hakijoita (1) voidaan jakaa hakijaryhmiin, säädetään lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c368

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

351

valintakiintiö

sv antagningskvot
en intake quota

määritelmä

opiskelijavalinnassa käytettävä kiintiö, jossa tietyille *hakijaryhmälle* on varattu tietty määrä *aloituspaikkoja*

huomautus

Valintakiintiön perusteena voi olla esimerkiksi *hakijan pohjakoulutus*.

Käsitteen tunnus: c369

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

352

valintakoe; pääsykoe

sv urvalsprov *n*; antagningsprov *n*; inträdesprov *n* <pääsykoe>
en entrance examination; entrance exam; entrance test

määritelmä

koe, joka järjestetään osana *oppilas-* tai *opiskelijavalintaa*

huomautus

Valintakokeita on erityyppisiä. Usein valintakokeella mitataan *hakijan* tietoja esimerkiksi tietystä aineistosta (vrt. *soveltuvuuskoe*, jolla selvitetään tietojen sijaan edellytyksiä ja soveltuvuutta). Valintakoe voi sisältää soveltuvuus- ja *kielikokeen (1)* tai jommankumman näistä.

Toisaalta termejä valintakoe ja pääsykoe käytetään joskus termin *soveltuvuuskoe* synonyymina kokeista, joissa mitataan kykyjä ja ominaisuuksia (kuten musikaalisuus, rytmitaju).

Valintakokeessa menestyminen voi (esimerkiksi *todistusten (1)* sijaan) olla *valintaperuste*.

Käsitteen tunnus: c371

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Sabina Eerola, Hanken, 25.2.2019, OKSAn ruotsin kielityöryhmille: Lisäksi tiedoksi: Hankenilla olemme minimoineet termin "urvalsprov" käyttöä vaikka se onkin kansallisesti OKSA-määritelty termi valintakokeelle, koska "urvalsprov" sanaa ei valitettavasti käytetä Google-hauissa Suomessa, eikä myöskään Ruotsin korkeakouluissa (haulla site:se urvalsprov = 3 900, inträdesprov = 14 300). Myönnän, että olin itse aikoinaan "urvalsprov":in kannattaja, koska se on oikeampi käännös suomenkielisestä sanasta valintakoe, mutta nyt olemme huomanneet että hakijat eivät käytä termiä (Google Analytics todistaa sen), joten käytämme "inträdesprov" termiä.

353

soveltuvuuskoe; pääsy- ja soveltuvuuskoe <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv lämplighetsprov *n*; antagnings- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus>; inträdes- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus>

en aptitude test

määritelmä

koe, jolla selvitetään *hakijan* edellytykset ja soveltuvuus *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (2) oppilas-* tai *opiskelijavalintaa* varten

huomautus

Edellytyksillä ja soveltuvuudella voidaan tarkoittaa esimerkiksi taitoja (kuten vuorovaikutustaidot tai jonkin instrumentin käsittelytaito), kykyjä (kuten fyysinen koordinaatiokyky) tai henkilön luonteen tai muiden ominaisuuksien sopivuutta.

Käsitteen tunnus: c372

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmät antaneet ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok ammatillisen näkökulmasta?

354

<opetushallinto>

kielikoe (1); opetuskielen hallinnan osoittamiseksi järjestettävä kielikoe

sv språkprov *n*

en language proficiency test (1); language test

määritelmä

koe, jonka tarkoituksena on *opetuskielen (1)* tai *opetuskielen (2)* hallinnan osoittaminen

huomautus

Kielikokeita (1) voidaan järjestää esimerkiksi *opiskelijavalintojen* yhteydessä tai *oppilaitoksen* sisäisesti.

Opiskelijavalinnassa *koulutuksen järjestäjä* tai *korkeakoulu (1)* voi edellyttää *hakijan* suorittavan kielikokeen (1) silloin, kun järjestettävän *koulutuksen (2)* kieli on eri kuin hakijan äidinkieli.

Kielikoe (1) voi olla osa *valintakoetta*.

Vrt. *kielitutkinto*.

Käsitteen tunnus: c374

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulustuomijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

355

päätös oppilaaksi ottamisesta <perusopetus>; päätös opiskelijaksi ottamisesta <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>; valintapäätös

sv beslut *n* om antagning som studerande; antagningsbeslut *n*

en admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; administrative decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös>; admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>; decision on student admission <lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulutus>
rather than: selection decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen>

määritelmä

koulustuomijan tai *koulutusorganisaation opiskelijaksi ottamisesta* tai *oppilaaksi ottamisesta* tekemä hallintopäätös

huomautus

Opiskelijaksi ottamista tai oppilaaksi ottamista koskevasta päätöksestä voidaan antaa *hakijalle* asiakirja tai muu ilmoitus. Myös tätä asiakirjaa tai ilmoitusta voidaan kutsua päätökseksi opiskelijaksi ottamisesta tai valintapäätökseksi.

Käsitteen tunnus: c375

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinta>

Käsittekaavio: [Koulustuomijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ja ammatillisen englannin työryhmille 12.2.2019: Sopiiko perusopetukselle ja ammatilliselle ”decision on admission”, kuten lukiolle ja korkeakouluille?

356

ennakkotehtävät *pl*; esitehtävät *pl*

sv förhandsuppgifter *pl*

en preliminary assignments *pl*; advance assignments *pl*

määritelmä

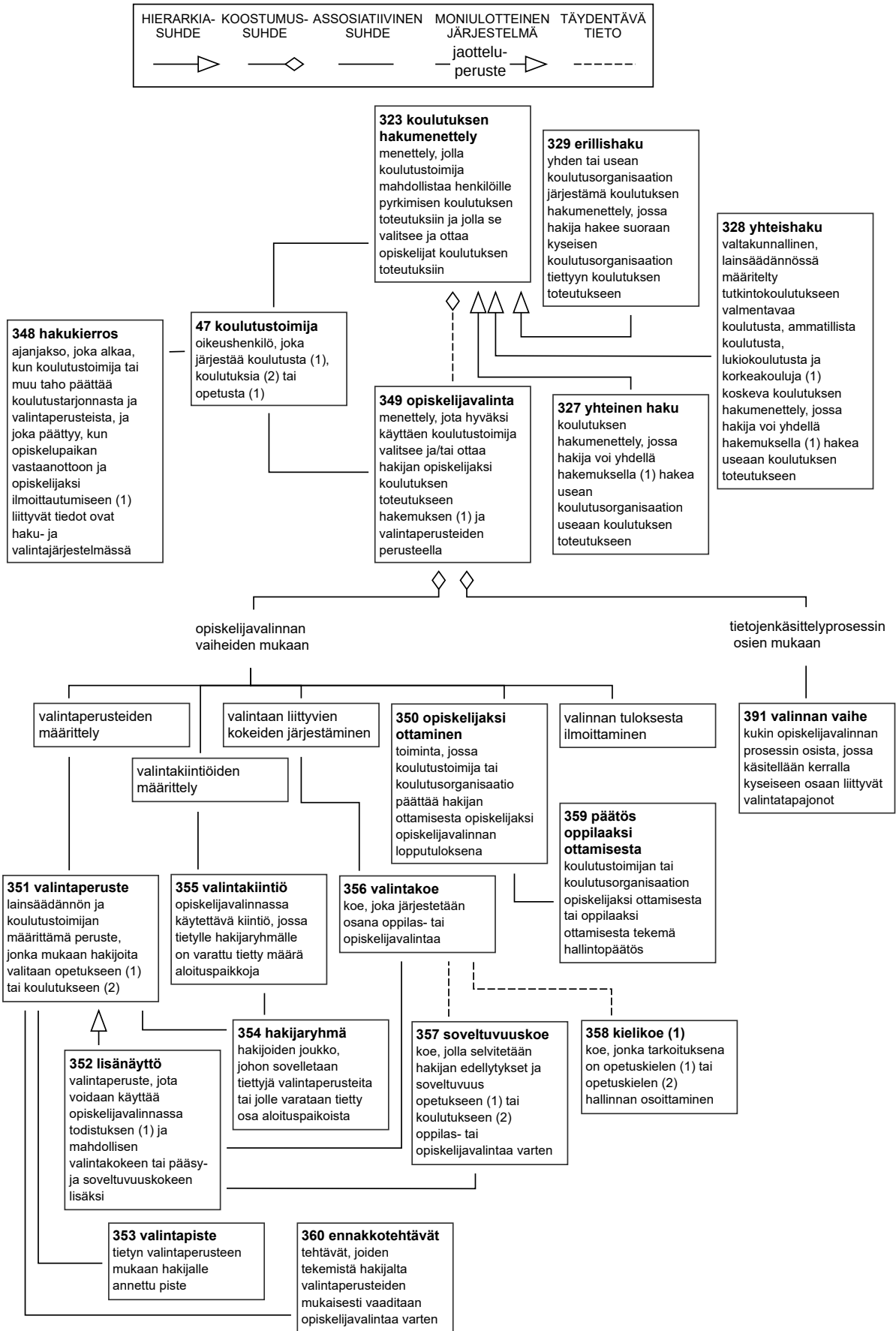
tehtävät, joiden tekemistä *hakijalta valintaperusteiden* mukaisesti vaaditaan *opiskelijavalintaa* varten

huomautus

Käsitteen tunnus: c376

Käsittekaavio: [Koulustuomijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 40. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.

5.3.2 Valintatyyppejä

357

oppilaaksi ottaminen; oppilaaksiotto

sv antagning av elev (1); elevantagning (1)

en pupil admission (1); admission of pupils (1)

määritelmä

menettely, jolla *opetuksen järjestäjä* ottaa lapsen *esi-* tai *perusopetukseen*

huomautus

Oppilaaksi ottaminen suoritetaan viranhaltijan tekemällä päätöksellä.

Käsitteen tunnus: c357

Käsittekaavio: [Valintatyypit](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin esiopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

<esiopetus ruotsi kesken>

<esiopetus englanti kesken>

Outi Tasalan kommentti 14.12.2016: Admissions ja application termien käyttö ja näiden ero ei täysin selvää: kerätään tähän liittyvät käsitteet yhteen dokumenttiin ja otetaan ENG kielityöryhmän käsittelyyn yhdessä kokouksessa.

Outi Tasalan kommentti 14.12.2016: Ks. opiskelijaksi ottaminen, ID947

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 1.2.2017: Tapahtuu (pääsääntöisesti) koulupiiriin perusteella ja poikkeaa tässä opiskelijavalinnasta. Merja tarkastaa lukiolain ja perusopetuslain.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 27.10.2017: Ehdotetaan siirrettäväksi toisen asteen/alempien asteiden ryhmien tehtäväksi. OPH:n kommenttia toivotaan, ettei ristiriitaa.

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017: Saadaanko oppilaaksi ottamisen ja *oppilasvalinnan* (ID358) englanninkielisiin vastineisiin ero?

358

oppilasvalinta

sv antagning av elev (2); elevantagning (2)

en pupil admission (2); admission of pupils (2); pupil admission based on selection criteria (??); pupil selection

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *opetuksen järjestäjä* hyväksyy lapsen *esi-* tai *perusopetukseen hakemuksen (2)* ja *valintaperusteiden* perusteella

huomautus

Esimerkki oppilasvalintaa käyttävästä *perusopetuksesta* on *painotettu opetus*, kuten kuvataiteen, musiikin ja liikunnan erikoisluokat. Painotetun opetuksen oppilasvalintaan liittyy *soveltuvuuskoe*, haastattelu ja/tai arvonta.

Oppilasvalintaa käytetään myös haettaessa esimerkiksi *joustavan perusopetuksen opetusryhmään (2)* tai *taiteen perusopetukseen*.

Ks. myös *haku painotettuun opetukseen*.

Käsitteen tunnus: c358

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Valintatyypit](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys OPH:n Karlsson&Westerholmille 23.9.2015: Onko ruotsiksi eri vastineet suomen termeille oppilaaksi ottaminen ja oppilasvalinta? Edellinen viittaa viranhaltijan tekemällä päätöksellä suoritettavaan lapsen ottamiseen esi- tai perusopetukseen; jälkimmäisellä taas tarkoitetaan hakemuksen ja valintaperusteiden perusteella tapahtuvaa lapsen hyväksymistä esi- tai perusopetukseen.

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017: Saadaanko oppilaaksi ottamisen (ID357) ja oppilasvalinnan (ID358) englanninkielisiin vastineisiin ero? Jos "admission of pupils" / "pupil admission" sopii kumpaankin (ainakin tätä on käytetty perusopetuslain 628/1998 englanninkielisessä käännöksessä: "In the admission of pupils referred to in this subsection, the applicants shall be subject to equal selection criteria. If education is given according to a curriculum with special emphasis on one or several subjects, the admission of pupils may also be based on a test showing aptitude for said education"), niin voisiko oppilasvalintaa lisäksi tarkoittaa jotenkin ("pupil admission based on selection criteria" tms.)?

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017: Vai onko "pupil selection" kenties sopivampi vastine oppilasvalinnalle kuin "pupil admission"? Espoon kaupunki käyttänyt termiä "pupil selection" omilla sivuillaan, kun puhuu esim. englanninkieliseen perusopetukseen valinnasta.

359

esivalinta

sv förurval; första urval

inte: förhandsantagning

en preliminary selection phase

määritelmä

opiskelijavalinnan mahdollinen osa, jossa osa tai kaikki *hakijoista* valitaan seuraavaan *valinnan vaiheeseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c364

Käsittekaavio: [Valintatyypit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

360

yhteisvalinta

sv gemensam antagning

en joint admissions

määritelmä

korkeakoulujen (1) yhteistyönä toteutettava *opiskelijavalinta*, jossa yhteistyöhön osallistuvilla *hakukohteilla* on yhteiset *valintaperusteet* ja/tai yhteinen *valintakoe*

huomautus

Yhteisvalinta on käytössä esimerkiksi kauppatieteen alalla.

Ks. *hakutoiveiden priorisointi*.

Käsitteen tunnus: c360

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

361

harkinnanvarainen valinta

ei: joustava valinta (vanhentunut)

sv antagning enligt prövning

en discretionary admission

määritelmä

opiskelijavalinta, joka tapahtuu henkilöön liittyvällä erityisellä perusteella *hakukelpoisuudesta* ja *valintaperusteista* riippumatta

huomautus

Koulutuksen järjestäjä tai *korkeakoulu (1)* voi käyttää harkinnanvaraista valintaa silloin, kun *hakijalla* ei ole hakukelpoisuutta. Koulutuksen järjestäjä tai korkeakoulu (1) voi valita esimerkiksi enintään 30 prosenttia hakijoista valintapistemääristä riippumatta hakijoiden (1) esittämien syiden perusteella.

Harkinnanvaraisessa valinnassa voi tulla valituksi esim. henkilö, jolta puuttuu vaadittava *pohjakoulutus* tai *työkokemus*, mutta jolla *oppilaitos* tai korkeakoulu (1) katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten.

Käsitteen tunnus: c362

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

362

todistusvalinta; ~ suoravalinta

sv antagning på basis av betyg; betygsbaserad antagning; ~ direktantagning <suoravalinnasta>
en certificate-based admission; < admission based on prior academic record; ~ direct admission
<suoravalinnasta>

määritelmä

opiskelijavalinta, jossa *valintaperusteena* on erillisen *valintakokeen* sijaan *hakijan* aiemmasta *koulutuksesta (2)* saama *todistus (1)*

huomautus

Esimerkki todistusvalinnasta on, että hakija valitaan *yliopiston* tai *ammattikorkeakoulun koulutukseen (2)* *ylioppilastutkintotodistuksen arvosanojen* perusteella tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtavaan koulutukseen (2) *alemman korkeakoulututkinnon* todistuksen perusteella.

Joskus termiä suoravalinta käytetään rajatusti tarkoittamaan sellaista todistusvalintaa, jossa pääsyt takaavat kriteerit on kerrottu etukäteen. Esimerkiksi tapaus, jossa valituiksi tulevat *hakijat*, jotka ovat kirjoittaneet *ylioppilastutkinnon* ainereaalien kemian kokeessa arvosanan laudatur.

Muutoin suoravalinta on todistusvalinnan lähikäsite; hiukan todistusvalintaa väljempi siinä mielessä, että suoravalinnassa valituksi tulemisen perusteena ei ole välttämättä todistus aiemmasta koulutuksesta (2). Esimerkki suoravalinnasta on, että hakija valitaan yliopiston koulutukseen (2) matematiikkakilpailumenestyksen perusteella.

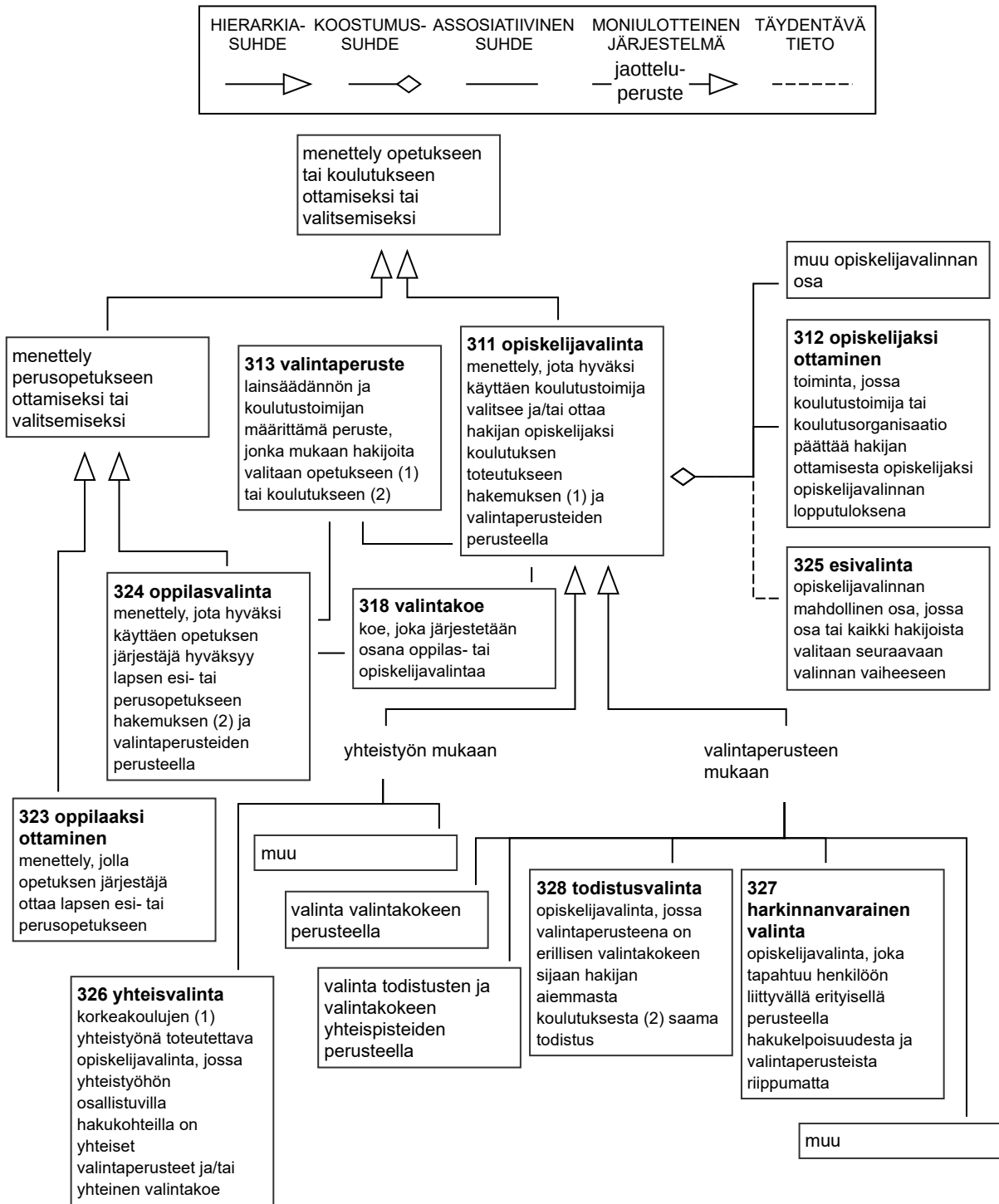
Käsitteen tunnus: c365

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Valintatyyppit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (selection based on school certificate)

Käsittekaavio 41. Valintatyypit.

5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä

363

hyväksytyt

sv antagen (2)

en admission offered

määritelmä

[hyväksytylle hakijalle](#) tietojärjestelmään määritetty [valinnan tila](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1088

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

Englannin kielityöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 27.9.2017: Miksi hakijan rooleista on määritelty ainoastaan [hyväksytyt hakijat](#) (ID367) ja valinnan tiloista ainoastaan "hyväksytyt"? Kielivastineiden kannalta olisi hyödyllistä että sanastossa olisi määritelty myös esim. käsitteet "varasijalla oleva hakija" ja "hylätty hakija" ja näille annettaisiin vastineet ruotsiksi ja englanniksi. Mutta onko erikseen määritellyille käsitteille tarvetta tietojärjestelmien tai muun OKSAn kannalta?

Terminologin kommentti OKSA-jaokselle ja englannin kielityöryhmälle 5.10.2017: Mikäli käsitteitä "varasijalta hyväksytyt hakijat", "varasijalla oleva hakija", "hylätty hakija" ym. ei jostain syystä määritellä, niin näillehän voitaisiin sanastossa esittää ainoastaan termit suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Mutta käsitteiden määrittelyminen auttaisi kyllä myös kielivastineiden valinnassa. Lisätäänkö tulevien täydennysten listalle?

Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 17.11.2017: Missä kontekstissa tämä käsite esiintyy? Onko ainoastaan tietojärjestelmässä virkailijalle?

Englannin kielityöryhmän kommentti 17.11.2017: Kontekstin tietäminen keskeistä tässä kohdassa – OKSA-jaoksen täsmennettävä tätä. Valittiin vastineeksi "admission offered". Voidaan tarkistaa vastineen toimivuus, mikäli "hylätty" ja muut valinnan tilat lisätään sanastoon.

Katarina Repo, OPH, 11/2017: Näitä tiloja voisi määritellä muitakin [esim. hylätty ja hyväksyttävissä oleva]

OKSA-jaos 26.4.2019: Lisätään tiloja

Laila Puranen, OPH, 24.5.2019: OPH:n haku- ja valintajärjestelmissä (korkeakoulujen ja toisen asteen yhteishauissa) käytössä olevat valinnan tilat ovat: perunut, peruttu, peruuntunut, hylätty, varalla, hyväksytyt varasijalta, hyväksytyt. Tilastointi (vipunen) ei välttämättä käytä näitä.

OKSA-jaos 22.11.2019: Lisätään sanastoon erillisinä käsitteinä myös valinnan tilat "hylätty" ja "varasijalla". Riina lisää.

364

ehdollinen valinta; ehdollisesti hyväksytyt

sv

en

määritelmä

[ehdollisesti hyväksytylle hakijalle](#) tietojärjestelmään määritetty [valinnan tila](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1075

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

365

hylätty

sv

en

määritelmä

hylätylle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1262

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

366

varasijalla

sv på reservplats

en

määritelmä

varasijalla olevalle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1264

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

367

hyväksytty hakija

sv sökande *n* som antagits; antagen (1); > nyantagen

en admitted student (1); admittee

not: admitted

määritelmä

koulutuksen toteutukseen otettu *hakija*

huomautus

Ruotsiksi käytetään termiä nyantagen hakijoista, jotka on otettu koulutuksen toteutukseen kyseisenä vuonna.

Englannin kielessä attribuutti admitted vaatii pääsanana, jota se määrittää (esim. "admitted student"). Mikäli esimerkiksi koodistossa halutaan käyttää lyhyempää muotoa, suositellaan sanaa "admittee".

Ks. myös [valinnan tila](#), [hyväksytty](#).

Käsitteen tunnus: c367

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

368

ehdollisesti hyväksytty hakija

sv

en

määritelmä

hakija, joka on otettu *koulutuksen toteutukseen* sillä ehdolla, että *opiskelijaksi ottamiseen* vaikuttavien seikkojen, joista on valintahetkellä käytettävissä vain ennakkotietoa tai oletuksia, voidaan myöhemmin osoittaa pitävän paikkansa

huomautus

Hakija voidaan hyväksyä ehdollisesti *korkeakoulutukseen* esimerkiksi, jos hän on suorittanut *IB-* tai *EB-tutkinnon*, mutta valintamenettelyn hyväksymisvaiheessa tutkinnon valmistumisesta ei ole varmuutta ja arvosanoista on tiedossa vasta opettajan tekemät ennakoarviot, ei lopullisia arvosanoja. Tällöin *opiskelijavalinta* tehdään opettajan tekemien ennakoarvioiden perusteella, ja hakija hyväksytään sillä ehdolla, että tutkinto tulee suoritetuksi ja mahdollisesti ennakoarviosta poikkeavat lopulliset arvosanat eivät pudota hakijaa valittujen joukosta.

Ehdollisesti hyväksytyltä hakijalta voidaan edellyttää esimerkiksi virallisesti oikeaksi todistettuja asiakirjoja, kuten tutkintotodistusta lopullisine arvosanoineen, tai tietoa hakuajan jälkeen tapahtuneesta valmistumisesta.

Käsitteen tunnus: c1855

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <korkeakoulut ruotsi kesken>, <korkeakoulut englanti kesken>

369

varasijalla oleva hakija

sv ~ på reservplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

en ~ on a waiting list <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

määritelmä

hakija, joka on *opiskelijavalinnassa varasijalla* tiettyyn *koulutuksen toteutukseen* pääsemiseksi

huomautus

Varasijalla olevan hakijan on mahdollista tulla valituksi koulutuksen toteutukseen, mikäli paikka vapautuu. Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. *Aloituspaiikka* voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytty* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan.

Käsitteen tunnus: c1267

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

370

hylätty hakija

sv ~ du har inte fått en studieplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

en ~ you have not received a study place <hakijoille suunnatussa viestinnässä>

määritelmä

hakija, joka ei *opiskelijavalinnassa* ole tullut otetuksi *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Hakija voi jäädä ottamatta koulutuksen toteutukseen eri syistä. Yleisimmin syynä on se, että vaikka hakija on hakukelpoinen (ks. *hakukelpoisuus*) ja hän täyttää muut kriteerit, hän jää koulutuksen toteutuksen aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Muita syitä ovat, että hakijalla ei ole hakukelpoisuutta tai ettei hän täytä muita *opiskelijavalinnan* kriteereitä, esimerkiksi kielitaitovaatimuksia, ja se, ettei hakijalle voida myöntää *opiskeluoikeutta* SORA-lainsäädännön perusteella.

Ks. myös *opiskelijaksi ottaminen*, *aloituspaikka*.

Käsitteen tunnus: c1268

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä*

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

371

aloituspaikka

sv nybörjarplats

en available student place; ~ initial intake; ~ available intake; ~ potential intake; ~ maximum intake

määritelmä

hakukohteeseen tietyssä *koulutuksen hakumenettelyssä* tarjolla oleva *opiskelupaikka*

huomautus

Aloituspaikkamäärä on määrä, joka *koulutustoimijalla* on oikeus ja suunnitelman mukaiset edellytykset ottaa *opiskelijoita*. Aloituspaikkamäärä on optio; se ei välttämättä toteudu.

Ilmaisulla ”aloituspaikat” viitataan *koulutuksen järjestäjän* tai *korkeakoulun (1)* ilmoittamaan tietoon siitä, kuinka monta opiskelupaikkaa hakukohteeseen on tietyssä koulutuksen hakumenettelyssä tarjolla.

Ilmaisulla ”päättökseen mukaiset aloituspaikat” (lyhenne ”palpa”) tarkoitetaan koulutuksen järjestäjän, *oppilaitoksen* ylläpitäjän tai korkeakoulun (1) päättämää aloituspaikkojen lukumäärää.

Ilmaisulla ”valinnan aloituspaikat” (lyhenne ”valpa”) tarkoitetaan *opiskelijavalinnassa* käytettävää aloituspaikkamäärää, jossa on varauduttu peruutuksiin tai jossa osa päätökseen mukaisista aloituspaikoista on varattu opiskeluoikeuden aikaisemmin saaneille.

Englannin intake-loppuisilla vastineilla viitataan hakukohteeseen tarjolla olevien opiskelupaikkojen kokonaisuuteen.

Käsitteen tunnus: c370

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

372

varasija

sv reservplats (???)

en

määritelmä

ilman *aloituspaikkaa* jääneen *hakijan* asema, jossa hakijan on vielä mahdollista tulla valituksi *koulutuksen toteutukseen*, mikäli paikka vapautuu

huomautus

Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Aloituspaiikka voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytyt* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan.

Ks. myös *varasijalla oleva hakija*.

Käsitteen tunnus: c882

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

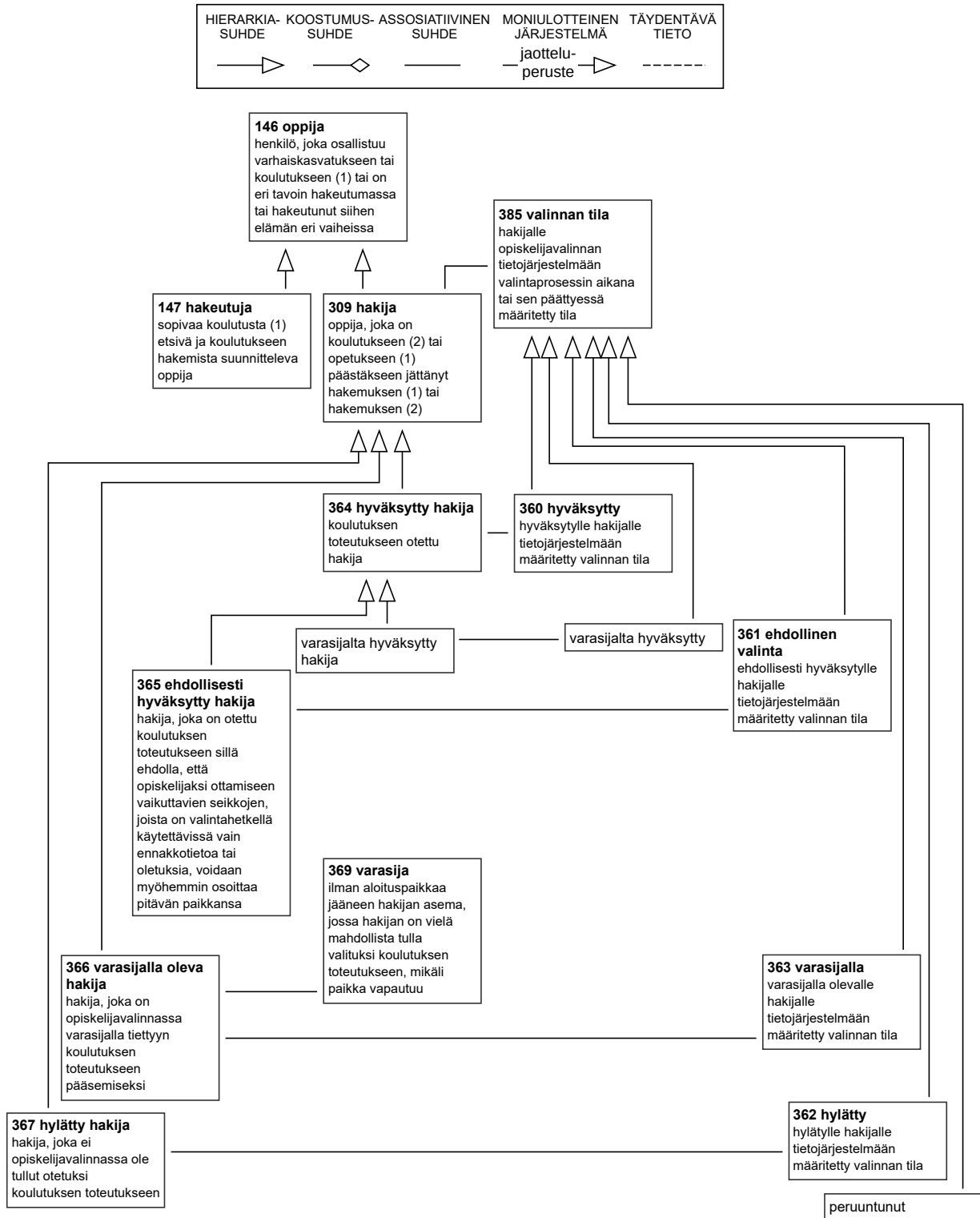
Käsittekaavio: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 42. Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.

5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä

5.3.4.1 Hakukohde

373

<koulutukseen haun ja valinnan tietojärjestelmä>

haku (2)

sv ansökan (1); urvalsparti <Svenska handelshögskolan>

en application data

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksen toteutuksista*, jotka on tietojärjestelmässä luokiteltu samaan ryhmään *opiskelijavalintaa* varten tietyinä ajankohtana

huomautus

Tässä tarkoitettu haku (2) on tekninen käsite. Tietojärjestelmässä hakuun (2) kiinnitetään tiedot muun muassa *hakutavasta*, *hakutyypistä* ja *hakuajasta*.

Käsitteen tunnus: c336

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

374

hakukohdejoukko

sv grupp av ansökningsmål; grupp av ansökningsobjekt; grupp av ansökningsalternativ

en set of study options available for applicants

määritelmä

joukko *hakukohteita*, joita sitovat toisiinsa tietyt säännöt

huomautus

Hakukohdejoukkoa sitova sääntö voi koskea esimerkiksi sitä, mihin hakukohteisiin tulee hakea tai mihin ei saa hakea, jos hakee tiettyyn hakukohteeseen. Sääntö voi koskea myös esimerkiksi sitä, missä järjestyksessä tietyt hakukohteet tulee priorisoida.

Esimerkki hakukohdejoukosta ovat lääketieteen hakukohteet *korkeakoulujen (1) yhteishaussa*.

Käsitteen tunnus: c334

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

375

valintaryhmä

sv urvalsgrupp

en

määritelmä

hakukohdejoukko, joka käyttää *opiskelijavalinnassa* yhteisiä laskentakaavoja

huomautus

Valintaryhmä-käsitettä ei tule sekoittaa valintakoeryhmä-käsitteeseen. Valintaryhmä on tietojärjestelmiin liittyvä käsite; se on tapa ryhmitellä *hakukohteita valintaperusteiden* mallinnuksessa. Valintaryhmän hakukohteilla ei välttämättä ole minkäänlaista valintakoeyhteistyötä keskenään (vrt. *valintakoeryhmä*).

Käsitteen tunnus: c335

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus englanti kesken>

376

hakukohde

sv ansökningsmål *n* <Studieinfo.fi, Svenska handelshögskolan>; ansökningsobjekt *n* <Helsingfors universitet>;
ansökningsalternativ *n* <Aalto-universitetet>

en option available for application; study programme available for application

määritelmä

koulutuksen toteutus, joka on liitetty tiettyyn *hakuun* (2)

huomautus

Esimerkki *ammattillisen koulutuksen* hakukohteesta *yhteishaussa* on puualan perustutkinto (180 *osaamispistettä*) kevään 2015 yhteishaussa.

Esimerkki *korkeakoulutuksen* hakukohteesta yhteishaussa on yleinen kielitiede (180 *opintopistettä* (2)) kevään 2015 *korkeakoulujen* (1) yhteishaussa.

Käsitteen tunnus: c331

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Hakukohde](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Koulutus](#) (2) -käsitteen alakäsitteitä

<kieliversiointiin korkeakoulut>

377

hakutoive

sv ansökningsönskemål *n*

en preferred option for application; preferred study programme <lukiokoulutus, jossa linjoja; korkeakoulut>

määritelmä

hakukohde, jonne *hakija* hakee *opiskeluoikeutta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c332

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 21.2.2019: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmät antaneet ruotsin vastineen/vastineet; varmistatko että ok ammatillisen näkökulmasta?

378

hakutoiveiden priorisointi

mielummin kuin: hakukohteiden priorisointi

sv prioritering av ansökningsönskemål; rangordning av ansökningsönskemål

en ~ order of preference

määritelmä

hakijan tekemä *hakukohteiden* etusija- tai mieluisuusjärjestykseen asettaminen

huomautus

Käsitteen tunnus: c333

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

379

valintakoeryhmä

sv grupp för urvalsprovssamarbete
hellre än: urvalsprovgrupp
en entrance examination group

määritelmä

koulutuksen toteutukset, joissa käytetään yhteistä *valintakoetta*

huomautus

Valintakoeryhmäyhteistyössä olevat *koulutusorganisaatioilla* valintakoe voi olla kaikilla koulutuksen toteutuksilla sama tai osalla eri, mutta koulutusorganisaatiot hyväksyvät toisessa samaan yhteistyöryhmään kuuluvassa koulutusorganisaatiossa tehdyn valintakokeen tuloksen.

Käsitteen tunnus: c337

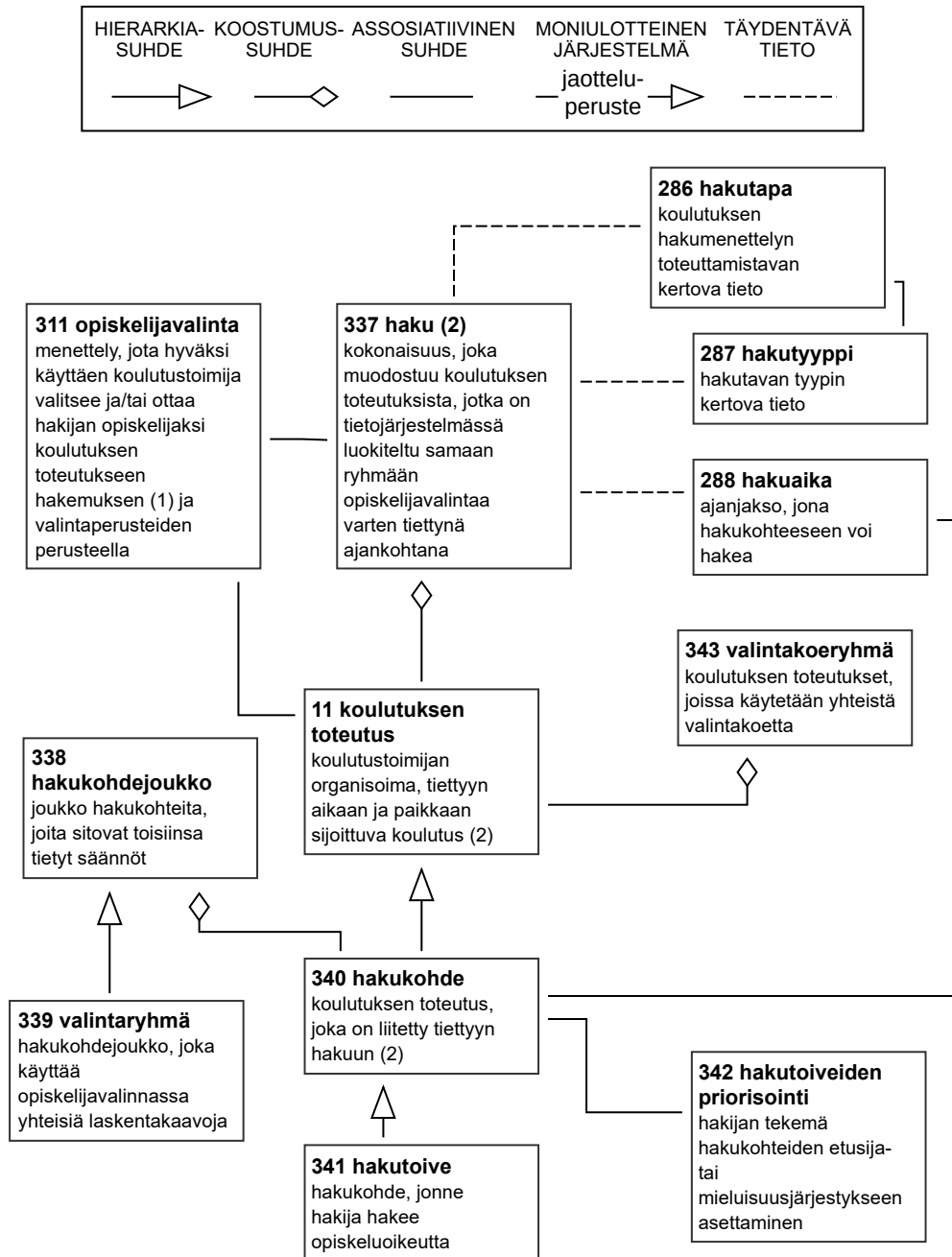
Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

OPH / Katarina Repo sähköpostilla Outille 12.12.2016: Voi olla eri koe mutta sen tulos kelpaa valintakoeryhmän sisällä. Palaan tähän käsitteeseen vielä sen ruotsinnoksen osalta.

Käsittekaavio 43. Hakukohde.

5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi

380

haku- ja valintajärjestelmä

sv ansöknings- och antagningsystem *n*

en application and admissions system

määritelmä

opiskelijavalintarekisteriä hyödyntävä tietojärjestelmä, jonka avulla voi hakea ja tulla valituksi *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen*

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen*, *opiskelijavalinta*.

Käsitteen tunnus: c377

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

381

valintalaskenta

sv urvalskörning; antagningskörning

en admission ranking phase

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jonka tuloksena *hakijat* ovat *valintaperusteiden* mukaan *valintatapajonoittain* keskinäisessä järjestyksessä ja kunkin *hakijan valinnan tila* on joko 'hyväksyttävissä oleva' tai 'hylätty'

huomautus

Käsitteen tunnus: c906

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

382

<koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä>

sijoittelu

sv placering

en placement

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jossa *hakija* valitaan *valintalaskennan* tuloksen perusteella ylimpään sellaiseen *hakutoiveeseensa*, johon hänen on *aloituspaikkojen* puitteissa mahdollisuus päästä

huomautus

Käsitteen tunnus: c907

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

383

opiskelijavalintarekisteri

ei: hakijarekisteri (vanhentunut)

sv antagningsregister *n*

en student admissions register

rather than: student selection register

määritelmä

erityislailla säädetty rekisteri, joka sisältää tiedot *opiskelijavalinnan* toteuttamiseksi

huomautus

Opiskelijavalintarekisteristä on säädetty laissa 1058/1998.

Opiskelijavalintarekisteri voi sisältää tiedot *hakijoista*, *hakutoiveista*, *hakukohteista*, *valintaperusteista*, *opiskelijavalinnoista*, *opiskelupaikan vastaanotosta* ja *opiskelijaksi ilmoittautumisesta (1)*. Sitä käytetään myös opinnoista tiedottamiseen ja *arviointiin (2)*.

Opiskelijavalintarekisteri koostuu seuraavista osarekistereistä: 1) *korkeakoulujen (1)* hakurekisteri ja 2) *ammattillisen koulutuksen*, *lukiokoulutuksen* ja muun *perusopetuksen* jälkeisen *koulutuksen (1)* hakurekisteri.

Student selection register -termiä tavataan joissakin suomalaisissa lähteissä, mutta kansainvälisesti vakiintunut englanninkielinen termi on student admissions register.

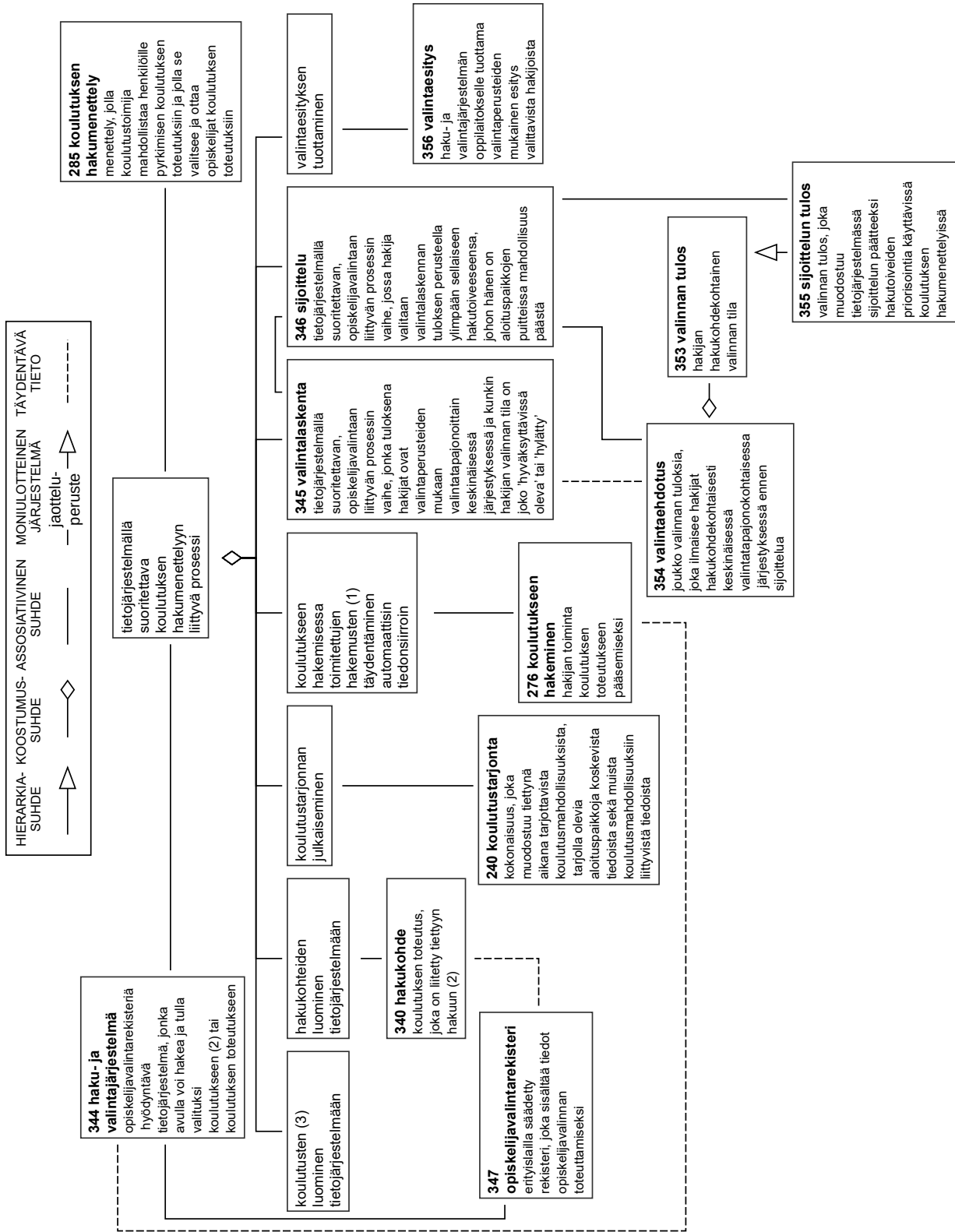
Käsitteen tunnus: c355

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 44. Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi.

5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot

384

<koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä>

valintatapa; valintamenettely

sv antagningsätt *n*; antagningsförfarande *n*; urvalsmetod <ammattikorkeakouluissa>
 hellre än: urvalssätt *n* <Svenska handelshögskolan>; urvalsförfarande *n*
 inte: antagningsprincip (2) <Helsingfors universitet> (föråldrad)

en selection procedure <perusaste, lukiokoulutus, ammatillinen>; admissions procedure (2) <korkeakoulut>
 rather than: selection method

määritelmä

tieto, joka ilmaisee, mitä *valintaperustetta* käytetään *hakijan* hyväksymisessä *koulutukseen* (2)

huomautus

Valintatapoja ovat esimerkiksi *todistuksen* (1), *valintakokeen* tai näistä yhdessä muodostuvien kriteerien perusteella. Samassa *hakukohteessa* hakijoita voidaan valita eri valintatavoilla.

antagningsprincip (2): Valintatavan ruotsinkielisenä vastineena käytettiin aiemmin esimerkiksi Helsingin yliopistossa termiä antagningsprincip. Nykyisin termiä antagningsprincip käytetään *valintaperusteen* ruotsinkielisenä vastineena, joten termin käyttöä valintatavan vastineena ei enää suositella.

selection method: *Ammattikorkeakoulujen* valintaperustesuosituksessa käytetään termiä selection method. Tässä sanastossa termi selection on kuitenkin varattu *toisen asteen koulutuksen* käyttöön, ja tästä syystä myöskään termin selection method käyttöä ei suositella muuten kuin toisen asteen koulutuksen yhteydessä.

Ks. *todistusvalinta*.

Käsitteen tunnus: c378

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: lukiolaissa 714/2018 ei käytetä termiä valintatapa

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: entä antagningsförfarande?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: antagningsmetod ja urvalsmetod kuulostavat oudoilta; Riina voisi varmistaa korkeakoulujen ruotsin ryhmältä, ovatko edelleen sitä mieltä että perusteltu. antagningsmetod-termillä ei tule myöskään yhtään google-osumaa.

Terminologin kommentti lukion ruotsin työryhmälle 22.2.2019: kysytty korkeakoulujen ruotsin työryhmältä termeistä antagningsmetod ja urvalsmetod

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: antagningsätt löytyy erään korkeakouluja koskevan lain perusteluista

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: palataan asiaan, kun Pamela pääsee mukaan, hänellä saattaisi olla tietoa

Puck Sumelius 22.2.2019: Hei, Google-haku *antagningsmetod site:.se* antaa kyllä osumia. Vain kourallisen verran (36 kpl) ruotsalaisilta sivuilta, sen sijaan suomalaiset osumat (hakuehdolla *site:.fi* tai rajaamalla hakua vain Suomeen) liittyvät kaikki jollain tapaa OKSA-sanastotyöhön. Sen sijaan *ansökningsförfarande* esiintyy m.m. Finlexissä: Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakoulujen yhteishausta (1044/2009, 3§: Haku- ja valintamenettelyt, Ansöknings- och antagningsförfarande) Antagningsförfarande Google-hakuna antaa 87 .se –osumaa, 586 kpl .fi –osumaa, ja se tuntuu olevan yleisesti käytössä meillä korkeakoulukontekstissa. HY:n kääntäjät eivät enää aikoihin ole käyttäneet urval-alkuisia valinnoista puhuttaessa; ainoa käytössä oleva lienee *urvalsprov*, valintakoe. Toki on tilanteita joissa urval on osana antagning –prosessia. Toivottavasti tästä oli apua. Mitä mieltä muut ovat?

Lilian Sjöberg, Arcada, 25.2.2019: Ammattikorkeakoulut käyttävät käsitettä urvalsmetod.

Sabina Eerola, Hanken, 25.2.2019: Olen ollut mukana OKSA-ryhmässä, ja muistaakseni olin mukana kyseisessä kokouksessa. Hankenilla käytetään eniten "antagningssätt" tässä yhteydessä, kun valitaan näistä termeistä: antagningssätt, antagningmetod, urvalsmetod. Ruotsissa tehdään toisin (kansallisella tasolla, en tiedä miten tämä näkyy yksittäisten yliopistojen sivuilla): Ruotsin opintopolku.fi- sivustolla antagning.se käytetään urval-sanaa ainakin mm. termissä "urvalsgrupp". esim. "När det är fler behöriga sökande än det finns platser till en utbildning, fördelas platserna genom urval. Vilken studiebakgrund du har avgör i vilken urvalsgrupp du konkurrerar. [...] Alla platser till en utbildning på grundnivå fördelas så att minst 1/3 av platserna går till sökande med betyg (betygsurval) och minst 1/3 till sökande som gjort högskoleprovet (provurval). Utöver det får högst 1/3 av platserna tillsättas utifrån de förutsättningar eller urvalsgrunder som varje universitet eller högskola beslutat om, till exempel alternativt urval utifrån intervjuer." (<https://www.antagning.se/sv/Ta-reda-pa-mer-/Platsfordelning-och-urval/>)

Terminologi Riina Kosunen OKSAn korkeakoulujen ruotsin ryhmälle 15.4.2019: Vastaustenne perusteella vaikuttaa siltä, että

- antagningssätt kannattaa edelleen säilyttää (esim. Hanken käyttää sitä valintatavan ruotsin vastineena)
- urvalsmetod-termin voisi merkitä ammattikorkeakouluissa käytettäväksi termiksi
- antagningsmetod-termin voisi ehkä poistaa (Puckin mukaan kaikki .fi-osumat Google-haussa viittaavat OKSA-työhön).

1) Oletteko samaa mieltä noista yllä olevista kolmesta ratkaisusta?

2) Olisiko mielestänne järkevää lisätä valintatavan ruotsin vastineeksi Puckin mainitsema antagningsförfarande? Tuota ruotsin termiä on siis käytetty mm. valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakoulujen yhteishausta (1044/2009, 3§), jossa valintamenettely = antagningsförfarande. OKSAn mukaan valintatapa ja valintamenettely ovat synonyymeja, mutta itse en ole varma, onko tuossa ammattikorkeakoulujen yhteishausta annetussa asetuksessa tarkoitettu valintamenettelyllä nimenomaan tätä "todistuksen, valintakokeen tai näistä yhdessä muodostuvien kriteerien perusteella" - asiaa, johon OKSAssa valintatavalla viitataan. Onko sinulla näkemystä, Puck?

Sabina Eerola, Hanken, ja Maria Ljung, ÅA, 16.4.2019: Riina: understödes! Kohta 1: Ok, käy. Kohta 2: antagningsförfarande lisätään = OK. Mielestäni "tapa" = todistusvalinta tai valintakoe ja "menettely" = viittaa enemmänkin prosessiin/työtappoihin.

385

avoimen väylä

sv öppna universitetsleden; öpu-leden
en open university route
rather than: open university track

määritelmä

korkeakoulun (1) opiskelijavalinnassa hakijoille tarjottu mahdollisuus tulla valituksi *avoimessa korkeakouluopetuksessa* suoritettujen opintojen perusteella

huomautus

Avoimen väylä on yksi *valintatavoista*.

Käsitteen tunnus: c379

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

386

valintatapajono

sv antagningskö
en listing based on admissions type; admissions type listing
rather than: admission queue

määritelmä

jono, joka muodostuu *valintaperusteiden* mukaan järjestykseen asetetuista *hakijoista*

huomautus

Samassa *hakukohteessa* voi olla useita valintatapajonoja (esim. *todistusvalinta*, valintakoevalinta tai näiden yhdistelmä).

Ammattikorkeakoulujen valintaperustesuosituksessa valintatapajonosta käytetään englanniksi termiä admission queue. Termit listing based on admissions type ja admissions type listing kuvaavat kuitenkin käsitettä paremmin, ja tämän vuoksi termin admission queue käyttöä ei suositella.

Käsitteen tunnus: c380

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

387

valinnan vaihe

sv antagningsskede *n*
hellre än: > urvalsskede *n*
en stage of admissions procedure

määritelmä

kukin *opiskelijavalinnan* prosessin osista, jossa käsitellään kerralla kyseiseen osaan liittyvät *valintatapajonot*

huomautus

Valinnan vaiheita on useita, esimerkiksi hakukelpoisuusvaihe, lähtöpisteiden laskemisvaihe, koekutsuvaihe, esivalintavaihe ja varsinainen valinta. Kun kaikki valinnan vaiheet on suoritettu, *hakija* on joko hyväksyttävissä jatkoon tai *hylätty*.

Käsitteen tunnus: c381

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

388

valinnan tila; hakijan valinnan tila; valintatieto

sv antagningsstatus; urvalsstatus

en admission status

määritelmä

hakijalle opiskelijavalinnan tietojärjestelmään valintaprosessin aikana tai sen päättyessä määritetty tila

huomautus

Valinnan tiloja ovat muun muassa *hyväksytty*, *hylätty*, *varasijalta* hyväksytty, *varasijalla* ja peruuntunut.

Valinnan tila on lähinnä *haku- ja valintajärjestelmässä* käytettävä tieto/käsite. *Hakijoille* suunnatussa viestinnässä näytettävä tieto on *valinnan tulos*.

Käsitteen tunnus: c389

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Laila Puranen, OPH, 24.5.2019: OPH:n haku- ja valintajärjestelmissä (korkeakoulujen ja toisen asteen yhteishauissa) käytössä olevat valinnan tilat ovat: perunut, peruttu, peruuntunut, hylätty, varalla, hyväksytty varasijalta, hyväksytty. Tilastointi (vipunen) ei välttämättä käytä näitä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.5.2019: Onko tarpeen muuttaa huomautusta, jossa annetaan esimerkkejä valinnan tiloista?

389

valinnan tulos

sv antagningsresultat *n*

inte: urvalsresultat *n*

en admissions result

määritelmä

hakijan hakukohdekohtainen *valinnan tila*

huomautus

Ruotsiksi termin urvalsresultat käyttöä valinnan tulos -käsitteen vastineena ei suositella, sillä urvalsresultat assosioituu pikemminkin esimerkiksi *valintakokeen* (ruotsiksi urvalsprov) tulokseen.

Käsitteen tunnus: c383

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

390

valintaehdotus; valintalaskennan tulos

sv antagningsförslag *n*
hellre än: urvalsförslag

en proposal for placement phase

määritelmä

joukko *valinnan tuloksia*, joka ilmaisee *hakijat* hakukohdekohtaisesti keskinäisessä valintatapajonokohtaisessa järjestyksessä ennen *sijoittelua*

huomautus

Valintaehdotus syntyy *valintalaskennan* tuloksena.

Valinnan tulos on hakijakohtainen; valintaehdotus puolestaan on joukko valinnan tuloksia eli se muodostuu listasta hakijoita (1).

Ks. myös *hakukohde*.

Käsitteen tunnus: c382

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

391

sijoittelun tulos

sv resultat *n* av placeringen

en placement results *pl*

määritelmä

valinnan tulos, joka muodostuu tietojärjestelmässä *sijoittelun* päätteeksi *hakutoiveiden priorisointia* käytävissä *koulutuksen hakumenettelyissä*

huomautus

Sijoittelun tulosta käytetään *yhteishaussa* ja *sijoittelua* käytävissä *erillishauissa*.

Käsitteen tunnus: c384

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

392

valintaesitys

sv antagningsframställning

en admissions proposal

määritelmä

haku- ja valintajärjestelmän oppilaitokselle tuottama *valintaperusteiden* mukainen esitys valittavista *hakijoista*

huomautus

Valintaesityksen perusteella tehdään *päätös opiskelijaksi ottamisesta*.

Käsitteen tunnus: c385

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita, Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

393

valintaperustemalli

sv modell för antagningsgrunderna
en computation model for admissions
not: < data model for admissions

määritelmä

[haku- ja valintajärjestelmään](#) tallennettu laskentakaava, jolla lasketaan kunkin [valintaperusteen](#) perusteella [opiskelijavalinnassa](#) saatavat pisteet

huomautus

Valintaperustemalli voidaan liittää [hakukohteeseen](#) tai [valintaryhmään](#).

Käsitteen tunnus: c387

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

394

hakemusnumero

sv ansökningsnummer *n*; ansökans nummer *n*
en application ID
rather than: application number

määritelmä

[haku- ja valintajärjestelmän hakemukselle \(1\)](#) antama tunnus

huomautus

Hakemusnumero voi koostua numeroista ja kirjainmerkeistä.

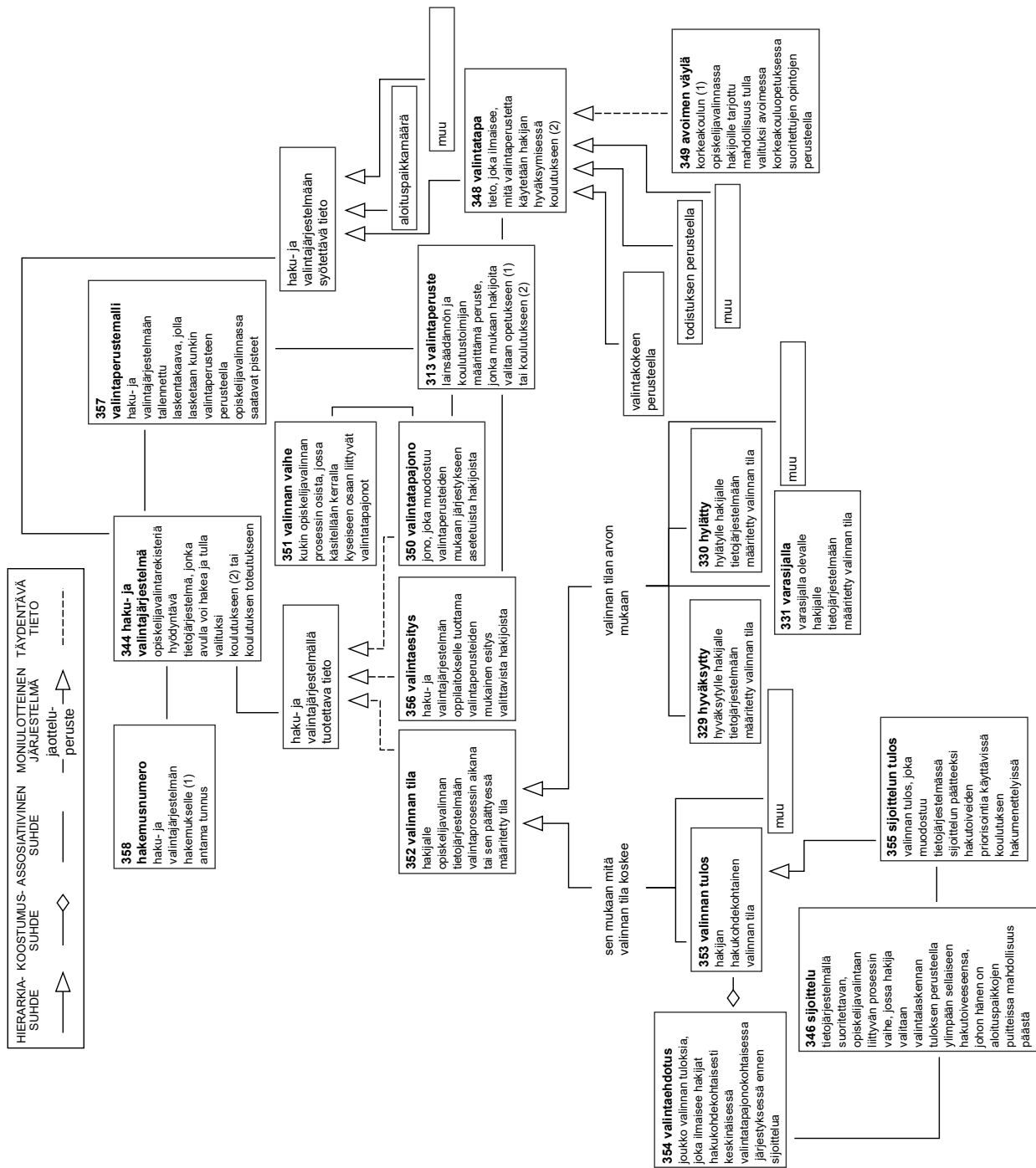
Englannin termin application number käyttöä hakemusnumeron vastineena ei suositella, koska hakemusnumero voi sisältää myös kirjainmerkkejä.

Käsitteen tunnus: c388

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

Käsitekaavio 45. Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.

5.4 Peruskoulun määräytyminen tai valinta

395

koulutarjonta; kouluverkko

sv skolutbud *n*; skolnät *n*

en

määritelmä

joukko, joka muodostuu kunnan tarjoamista [peruskouluista \(1\)](#) ja niiden [opetuspisteistä](#), joihin [oppilas](#) voidaan ilmoittaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c390

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

396

ensisijainen koulu; lähikoulu

sv primär skola; närskola

en ; neighbourhood school; local school

määritelmä

kunnan [oppivelvolliselle](#) osoittama [peruskoulu \(1\)](#)

huomautus

Ensisijainen koulu osoitetaan [oppilaan](#) asuinpaikan mukaiselta [oppilaaksiottoalueelta](#).

Tässä määrittelystä käsitteestä käytetään perusopetuslaissa [628/1998](#) termiä lähikoulu.

Lähikoulu ei nimityksestään huolimatta välttämättä ole oppilaan asuinpaikkaa maantieteellisesti lähimpänä sijaitseva peruskoulu (1).

Käsitteen tunnus: c391

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

397

toissijainen koulu

sv sekundär skola

en secondary school

määritelmä

[peruskoulu \(1\)](#), joka ei ole kunnan/kaupungin [oppivelvolliselle](#) osoittama peruskoulu (1) ja josta [huoltaja](#) hakee oppivelvolliselle koulupaikkaa

huomautus

Toissijainen koulu voi olla esimerkiksi [painotettua opetusta](#) tarjoava koulu.

Termi toissijainen koulu ei ole käytössä kaikissa kunnissa.

Toissijaiseen kouluun hakevaa oppilasta kutsutaan toissijaiseksi hakijaksi.

Ks. [kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun, haku painotettuun opetukseen, hakemus \(2\)](#).

Käsitteen tunnus: c392

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

398

oppilaaksiottoalue

sv elevupptagningsområde *n*

en school admission area

määritelmä

maantieteellinen alue, jolta kukin *peruskoulu (1)* ottaa *oppilaansa*

huomautus

Se, mihin oppilaaksiottoalueeseen *oppivelvollinen* kuuluu, määräytyy hänen asuinpaikkansa mukaan. Oppivelvollisella on oikeus päästä siihen peruskouluun (1), jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu.

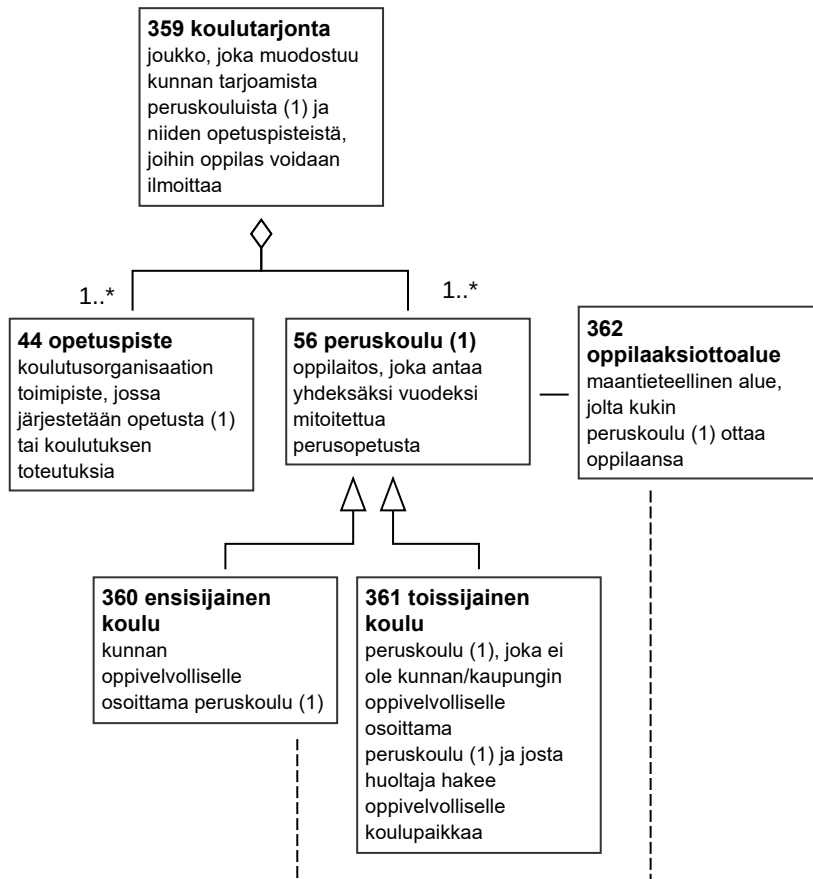
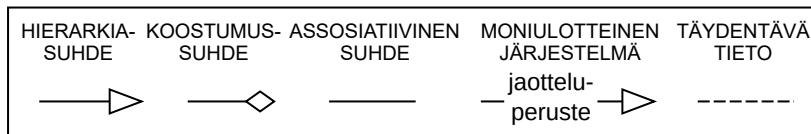
Joissakin kunnissa oppilaaksiottoalueella voi sijaita useampi kuin yksi peruskoulu (1). Esimerkiksi Helsingin kaupungissa oppilaaksiottoalueesta, jolla sijaitsee useampi kuin yksi peruskoulu (1), käytetään termiä laajennettu oppilaaksiottoalue.

Käsitteen tunnus: c394

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsittekaavio 46. Peruskoulun määräytyminen tai valinta.

6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit

6.1 Varhaiskasvatus

6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja

399

varhaiskasvatuspalvelu

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogisk service; småbarnspedagogiska tjänster *pl*; tjänster *pl* inom småbarnspedagogik
inte: dagvårdsservice (föräldrad)

en early childhood education and care service; ECEC service

määritelmä

varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista *varhaiskasvatusta* tuottava palvelu

huomautus

Kunnalla tai kuntayhtymällä on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta riippuen kunta voi toimia myös *varhaiskasvatuksen palveluntuottajana*.

Yksityinen *päiväkotitoiminta* on luvanvaraista 1.1.2023 alkaen. Ennen lain voimaantuloa yksityisten palvelujen antajien rekisteriin merkityillä yksityisillä päiväkodeilla on siirtymäaikaa luvan hakemiseen 31.12.2026 asti. Yksityinen *perhepäivähoito* on ilmoituksenvaraista.

småbarnspedagogiska tjänster / tjänster inom småbarnspedagogik: Jos ruotsinkielisessä tekstissä käsitellään sekä virkoja (tjänst) että palveluja, suositellaan varhaiskasvatuksen viroista käytettäväksi muotoa tjänster inom småbarnspedagogik.

Käsitteen tunnus: c395

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

<vaka2022>

400

varhaiskasvatustoiminta

sv verksamhet inom småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk verksamhet (2)

en early childhood education and care activities; ECEC activities

määritelmä

ammattillinen toiminta, joka perustuu varhaiskasvatuslakiin (540/2018) ja *varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin*

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat *päiväkotitoiminta*, *perhepäivähoito*, mukaan lukien *ryhmäperhepäivähoito*, ja *avoin varhaiskasvatustoiminta*.

Käsitteen tunnus: c1582

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#) ja [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

401

varhaiskasvatuksen inklusioperiaate; inklusiivisuus

sv principen om inkludering i småbarnspedagogiken
en inclusiveness

määritelmä

[varhaiskasvatustoiminnan](#) periaate, joka muodostaa [varhaiskasvatuksen](#) järjestämisen arvoperustan ja jossa [lapsi](#) voi osallistua yhdenvertaisesti varhaiskasvatukseen hänen yksilölliset tarpeensa huomioiden

huomautus

Varhaiskasvatuksen inklusioperiaatteen mukaan lapsen osallistuminen varhaiskasvatukseen ei riipu esimerkiksi [varhaiskasvatuksessa annettavan tuen](#) tarpeista, vammaisuudesta tai lapsen kulttuurisesta tai sosioekonimisesta taustasta.

[Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#) noudattaa inklusioperiaatetta.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#) ja [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

402

varhaiskasvatuksen toimintamuoto

sv verksamhetsform inom småbarnspedagogik
en type of ECEC activity

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) toteutetaan

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat [päiväkotitoiminta](#), [perhepäivähoito](#), mukaan lukien [ryhmäperhepäivähoito](#), ja [avoin varhaiskasvatustoiminta](#).

Vertaa [opetusmuoto](#).

Käsitteen tunnus: c1848

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<vaka2021>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

403

päiväkotitoiminta

sv daghemsverksamhet
en early education centre activities; centre-based early education activities

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota toteutetaan [päiväkodissa](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1024

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Liisi Hakalisto, OKM, 2021: "centre-based early education activity". Lain en-käännöksestä. Päiväkotikäsitteen käännös pitää sopia ennen tämän käsittelyä.

404

perhepäivähoito

sv familjedagvård

en family daycare (1); family-based daycare <rinnastettaessa perhepäivähoitoa päiväkotitoimintaan / as opposed to centre-based early education activities>

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimintamuoto, jota toteutetaan *perhepäiväkodissa*

huomautus

Perhepäivähoitoa järjestetään pääsääntöisesti *perhepäivähoitajan* kotona, mutta sitä voidaan antaa myös *lapsen* tai lasten kotona tai *ryhmäperhepäivähoitona*.

Ks. *ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta*.

Käsitteen tunnus: c397

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

<vaka2022>

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 12.8.2021: Työryhmä Fleming, Elomaa, Alila, Kahiluoto oli vuonna 2018 muotoillut omaan käännösvastinelistaansa seuraavaa: "Jos joskus käytetään termiä perhepäivähoitotoiminta ja se rinnastetaan päiväkotitoimintaan, joka olisi centre-based early education activities, vastine voi olla family-based daycare activities." Muotoilin tietoa OKSAA varten, tarkistatteko että on ok? Onko termin "family-based daycare" jälkeen laitetussa käyttöalartarkenteessa ilmaus "as opposed to centre-based early education activities" ok?

405

ryhmäperhepäivähoito

sv gruppfamiljedagvård

en group family daycare (1)

määritelmä

perhepäivähoito, jota antaa kaksi tai kolme *perhepäivähoitajaa* yhdessä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1584

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

406

avoin varhaiskasvatustoiminta

ei: muu varhaiskasvatus (vanhentunut); avoin päiväkotitoiminta (2) (vanhentunut)

sv öppen småbarnspedagogisk verksamhet

en open early childhood education and care activities; open activities in early childhood education and care; open ECEC activities; open activities in ECEC

määritelmä

kerholuonteinen [varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota tarjotaan [lapsille](#) tai lapsille yhdessä aikuisen kanssa

huomautus

Avoin varhaiskasvatustoiminta on pääsääntöisesti suunnattu lapsille, jotka eivät osallistu [osa-](#) tai [kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen](#). Toiminta voi olla kohdennettu tietyille ikäryhmille ja sen nimi voi vaihdella toiminnan painotuksen mukaan.

Avointa varhaiskasvatustoimintaa ovat esimerkiksi leikkipuistotoiminta, lasten leikki- ja kerhotoiminta ja [avoin päiväkotitoiminta \(1\)](#).

Lainsäädännössä ei säädetä avoimen varhaiskasvatustoiminnan [henkilöstön](#) mitoituksesta tai kelpoisuusehdoista.

muu varhaiskasvatus: Termiä muu varhaiskasvatus käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä.

övrig småbarnspedagogik: Ruotsin termiä övrig småbarnspedagogik käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c398

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

407

avoin päiväkotitoiminta (1)

sv öppen daghemsverksamhet

en open centre-based early education activities

määritelmä

[avoin varhaiskasvatustoiminta](#), jota järjestetään sitä varten varatuissa tiloissa

huomautus

Avoimen päiväkotitoiminnan (1) toimintamuodot voivat vaihdella.

Käsitteen tunnus: c412

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

408

varhaiskasvatuksen järjestämismuoto

sv form för anordnandet av småbarnspedagogik

en form in which early childhood education and care is organised

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) on järjestetty

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä [varhaiskasvatus](#), kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus, palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja [yksityinen varhaiskasvatus](#) ilman yksityisen hoidon tukea.

Käsitteen tunnus: c1849

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

409

yksityinen varhaiskasvatus

sv privat småbarnspedagogik; privat småbarnspedagogisk verksamhet
en private early childhood education and care; privately run early childhood education and care;
private ECEC
not: private daycare

määritelmä

liike- tai ammattitoimintaan perustuva [varhaiskasvatustoiminta](#)

huomautus

Yksityinen [päiväkotitoiminta](#) on luvanvaraista 1.1.2023 alkaen. Ennen lain voimaantuloa yksityisten palvelujen antajien rekisteriin merkityillä yksityisillä päiväkodeilla on siirtymäaikaa luvan hakemiseen 31.12.2026 asti. Yksityinen [perhepäivähoito](#) on ilmoituksenvaraista.

Kunta, aluevalvontavirasto ja sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvovat yksityistä varhaiskasvatusta.

Käsitteen tunnus: c994

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

<vaka2022>

410

varhaiskasvatuksen lupaviranomainen; lupaviranomainen

sv tillståndsmyndighet inom småbarnspedagogik
en

määritelmä

valtakunnallinen viranomainen, joka myöntää luvan yksityiselle [päiväkotitoiminnalle](#) ja sen olennaisille muutoksille

huomautus

[Varhaiskasvatuksen](#) lupaviranomaisena toimii aluehallintovirasto. Olennainen muutos toiminnassa on esimerkiksi [varhaiskasvatuksen toimipaikkojen](#) lukumäärän lisääminen.

Varhaiskasvatuksen lupaviranomaisesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa ([540/2018](#)).

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

411

lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa; lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi

sv tillstånd att bedriva privat daghemsverksamhet
en

määritelmä

[varhaiskasvatuksen lupaviranomaisen yksityiselle varhaiskasvatuksen palveluntuottajalle](#) myöntämä lupa harjoittaa [päiväkotitoimintaa](#)

huomautus

[Varhaiskasvatusta](#) järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä [varhaiskasvatuksen palveluntuottajalla](#) on ennen toiminnan aloittamista oltava lupa [päiväkotitoiminnan](#) harjoittamiseksi.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

412

ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta

sv anmälan om bedrivande av privat familjedagvård
en

määritelmä

[perhepäivähoitoa](#) järjestävän tai tuottavan yksityisen [varhaiskasvatustoimijan](#) tekemä ilmoitus [varhaiskasvatuksesta](#) vastaavalle kunnan monijäseniselle toimielimelle

huomautus

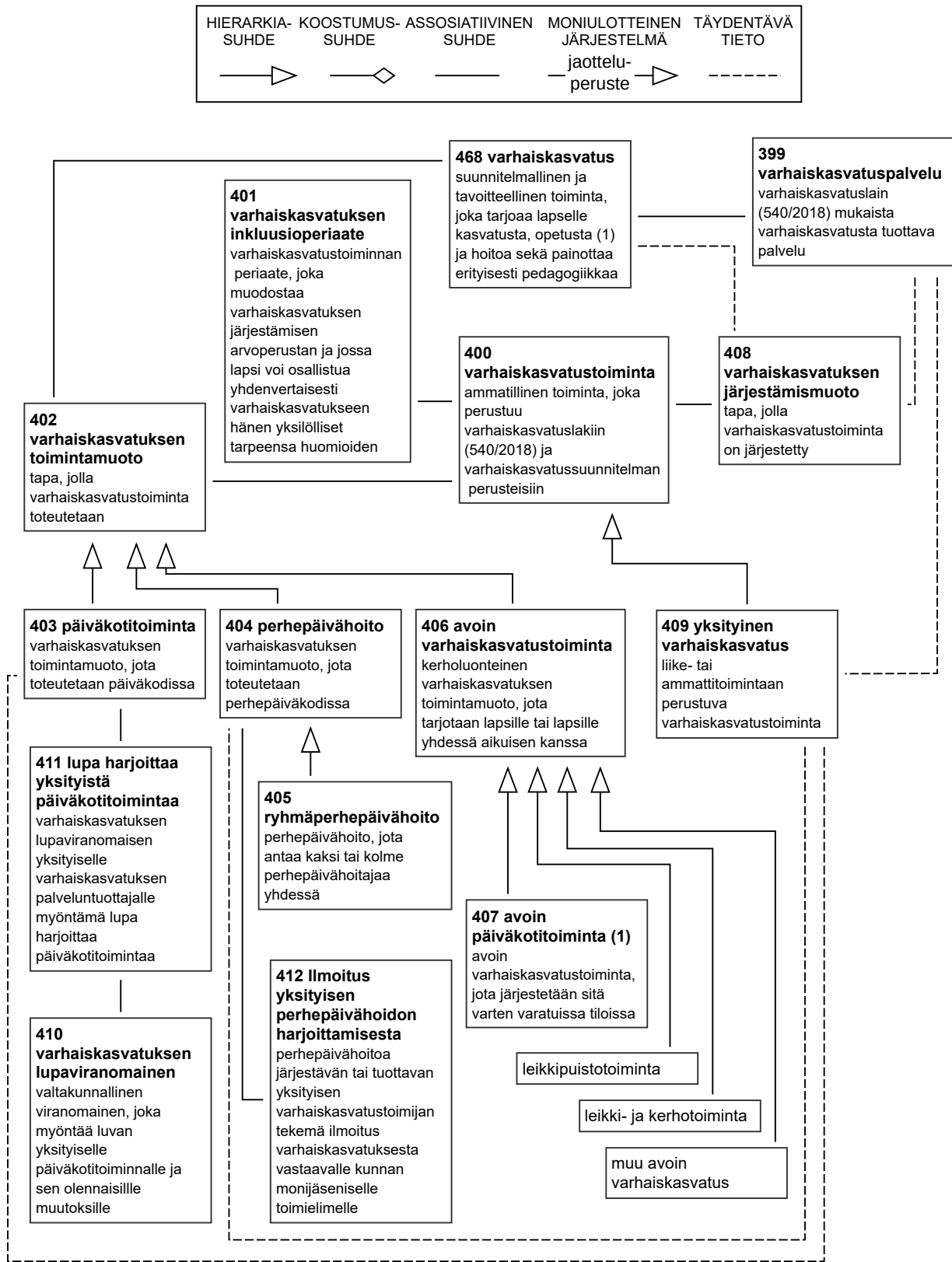
Yksityisen varhaiskasvatustoimijan ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon aloittamisesta tai muuttamisesta on tehtävä ennen toiminnan aloittamista tai muuttamista.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#) ja [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

Käsitekaavio 47. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.

6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja

413

varhaiskasvatuksen toimintavuosi

sv verksamhetsår *n* inom småbarnspedagogik

en working year in early childhood education and care; working year in ECEC; ECEC working year

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa elokuun alusta ja loppuu seuraavan vuoden heinäkuun loppuun

huomautus

Vertaa [koulutuksen \(1\)](#) käsite [lukuvuosi](#).

Käsitteen tunnus: c967

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

414

varhaiskasvatuksen toimintakausi

sv verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik

en working term in early childhood education and care; working term in ECEC; ECEC working term

määritelmä

[varhaiskasvatuksen](#) järjestämistä jaksottava osa [varhaiskasvatuksen toimintavuodesta](#)

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintavuosi jakautuu syys- ja kevätkauteen.

Vertaa [koulutuksen \(1\)](#) käsite [lukukausi](#).

Käsitteen tunnus: c968

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

415

kokoaikainen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik på heltid

en full-time early childhood education and care; full-time ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan 35 tuntia tai enemmän viikossa

huomautus

Kokoaikainen varhaiskasvatus on [varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin](#) liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko [osapäiväisessä](#) tai [kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa](#).

Käsitteen tunnus: c404

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#) ja [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

416

osa-aikainen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik på deltid

en part-time early childhood education and care; part-time ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan alle 35 tuntia viikossa

huomautus

Osa-aikainen varhaiskasvatus on *varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin* liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko *osapäiväisessä* tai *kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa*.

Käsitteen tunnus: c940

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: *Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja* ja *Varhaiskasvatuksen maksut*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

417

kokopäiväinen varhaiskasvatus; kokopäivähoito

sv heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik; heldagsvård

en full-day early childhood education and care; full-day ECEC

not: full-time early childhood education and care

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan yli 5 tuntia päivässä

huomautus

Kokopäiväisen varhaiskasvatuksen raja, yli viisi tuntia päivässä, perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään kymmenen tuntia yhtäjaksoisesti.

Käsitettä kokopäiväinen varhaiskasvatus käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa.

Kokopäiväinen varhaiskasvatus voi olla varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaan joko *kokoaikaista* tai *osa-aikaista varhaiskasvatusta*.

full-day early childhood education and care vs. full-time early childhood education and care: Englannin termit full-day early childhood education and care ja full-time early childhood education and care voisivat periaatteessa viitata samaan käsitteeseen, ja varhaiskasvatuslain (540/2018) englanninkielisessä käännöksessä on käytetty kokopäiväisestä varhaiskasvatuksesta vastinetta full-time early childhood education and care. Lakikäännöksen julkaisemisen jälkeen opetus- ja kulttuuriministeriössä on kuitenkin linjattu, että termiä full-day early childhood education and care käytetään käsitteestä kokopäiväinen varhaiskasvatus ja termiä full-time early childhood education and care varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaisesta käsitteestä *kokoaikainen varhaiskasvatus*.

Vertaa *kokoaikainen varhaiskasvatus*.

Käsitteen tunnus: c1591

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: *Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja*

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: Perustelu full-day- ja full-time -termiversioiden välillä on hyödyllinen, vaikka vaka-lakikäännös tullaan muuttamaan (eli lakikäännökseen tulee kokopäiväisen vastineeksi full-day). Muokataan huomautusta, kun lakikäännös on muutettu.

418

osapäiväinen varhaiskasvatus

ei: osapäivähoito

sv halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik; halvdagsvård

en part-day early childhood education and care; part-day ECEC; ~ half-day early childhood education and care; ~ half-day ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan 5 tuntia tai vähemmän päivässä

huomautus

Osapäiväisen varhaiskasvatuksen raja viisi tuntia tai vähemmän päivässä perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen. Käsitettä käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa.

Termejä osapäivähoito ja halvdagsvård on käytetty aikaisemmin lainsäädännössä.

Käsitteen tunnus: c405

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

419

osaviikkoinen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik under en del av veckan

en part-weekly early childhood education and care; part-weekly ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan vain tiettyinä viikonpäivinä

huomautus

Osaviikkoisen varhaiskasvatuksen viikonpäivät sovitaan asiakaskohtaisesti.

Käsitteen tunnus: c941

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

420

päivittäinen varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik som ordnas dagligen

en daily early childhood education and care; daily ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan kaikkina arkipäivinä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1595

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

421

varhaiskasvatuspäivä

sv dag inom småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk dag
en day in early childhood education and care; early childhood education and care day; day in ECEC; ECEC day

määritelmä

päivä, jona *lapsen* on sovittu osallistuvan *varhaiskasvatukseen*

huomautus

Lapsen varhaiskasvatuspäivät ja säännölliset poissaolopäivät sovitaan aina etukäteen.

Käsitteen tunnus: c943

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

422

varhaiskasvatuksen toimintapäivä

sv verksamhetsdag inom småbarnspedagogik
en operating day of the early childhood education and care unit

määritelmä

päivä, jona *varhaiskasvatuksen toimipaikka* tarjoaa *varhaiskasvatusta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1596

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

423

varhaiskasvatuksen vuoroahoito; vuoroahoito

ei: vuoropäivähoito (vanhentunut)

sv skiftomsorg inom småbarnspedagogik; skiftomsorg; skiftesvård inom småbarnspedagogik; skiftesvård

en flexibly scheduled early childhood education and care; flexibly scheduled ECEC; non-standard hour early childhood education and care; non-standard hour ECEC; ~ extended hours in ECEC (1)

not: shift care in early childhood education and care; shift care in ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, jota järjestetään myös *varhaiskasvatuksen toimipaikkojen* normaalin aukioloajan lisäksi

huomautus

Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa järjestetään tarpeen mukaan myös illalla, yöllä, viikonloppuna tai arkipyhinä. Varhaiskasvatuksen toimipaikkojen normaali aukioloaika on yleensä kello 6.00 ja 18.00 välinen aika maanantaista perjantaihin.

Varhaiskasvatuksen vuorohoidon muotoja ovat *ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus*, *varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito* ja *varhaiskasvatuksen iltahoito*.

Käsitteen tunnus: c406

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

424

ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus; ympäri vuorokautinen hoito

ei: ympäri vuorokautinen päivähoito (vanhentunut)

sv småbarnspedagogisk verksamhet dygnet runt; dygnet runt vård

en 24/7 early childhood education and care; 24/7 ECEC; ECEC services which operate 24/7; around-the-clock early childhood education and care

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuoro hoito](#), jota järjestetään kaikkina vuorokauden aikoina ja kaikkina viikonpäivinä

huomautus

Tarpeen mukaan [lapsi](#) voi osallistua ympäri vuorokautiseen varhaiskasvatukseen myös useita vuorokausia peräkkäin.

Käsitteen tunnus: c407

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

Liisi Hakalisto, OKM, 2021: Ehdotus: around-the-clock early childhood education and care. Käsitettä ei vakalaissa. Tässä käännösehdotus keskustelun pohjaksi ja paranneltavaksi.

Varhaiskasvatuksen englannin kieliryhmä 14.3.2022: Riina kysy Liisiltä, käytetäänkö hähnen ehdottamaansa around-the-clock, jos käytetään, laitetaan sallittavaksi tai rather than; pohditaan Liisin tietojen pohjalta

425

varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito; viikonloppuhoito

sv småbarnspedagogik under veckoslut; vård under veckoslut

en weekend care in early childhood education and care; weekend care in ECEC

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuoro hoito](#), jota järjestetään perjantai-illan ja maanantaiaamun välisenä aikana

huomautus

Käsitteen tunnus: c1598

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

426

varhaiskasvatuksen iltahoito; iltahoito; ~ varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo

sv kvällsvård inom småbarnspedagogik; kvällsvård

en evening care in early childhood education and care; evening care in ECEC; ~ extended hours in ECEC (2)

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuoro hoito](#), jota järjestetään normaalin aukioloajan lisäksi myös kello 18.00 ja 22.00 välisenä aikana

huomautus

Ilmaus varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo viittaa toimintaan, jossa varhaiskasvatusta tarjotaan illasta pidennetyllä aukioloajalla maanantaista perjantaihin.

Käsitteen tunnus: c1599

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

427

sairaalassa järjestettävä varhaiskasvatus

sv småbarnspedagogik som ordnas vid sjukhus
en

määritelmä

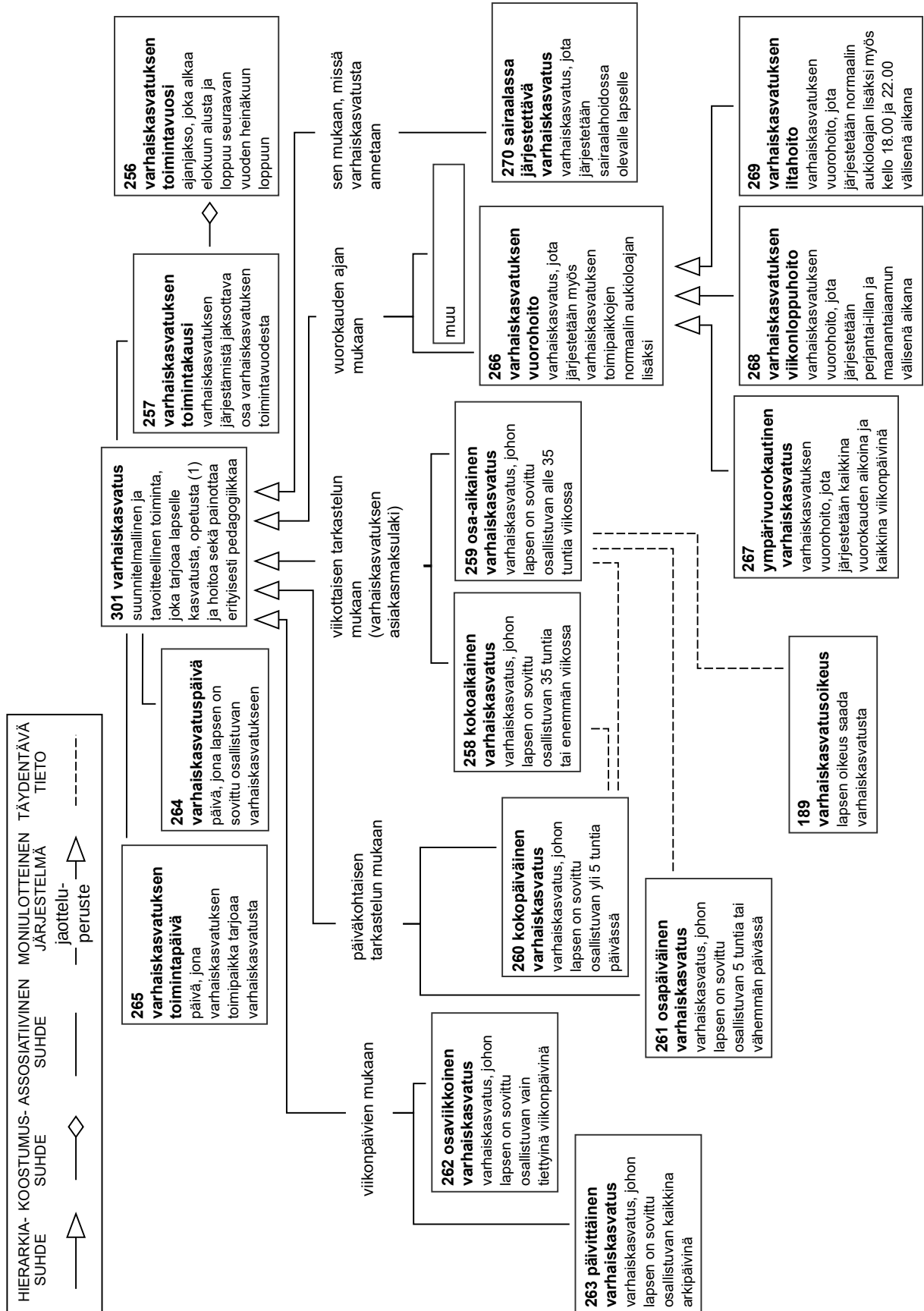
[varhaiskasvatus](#), jota järjestetään sairaalahoidossa olevalle [lapselle](#)

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 48. Varhaiskasvatuksen toiminta-aikojä.

6.2 Opetus (1)

428

ryhmäopetus

sv gruppundervisning

en team study

määritelmä

opetusryhmälle (2) tarkoitettu *opetus (1)*

huomautus

Ryhmäopetusta ovat esimerkiksi pienryhmäopetus, seminaariopetus, ryhmässä suoritettavat harjoitukset, lukupiiri ja vertaisryhmäopetus.

Käsitteen tunnus: c413

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä ja Opetus \(1\)](#)

429

luokkaopetus

sv klassundervisning

en class teaching

määritelmä

oppilaitoksen tiloissa annettava *ryhmäopetus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c414

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

430

yksilöopetus

sv individuell undervisning

en

määritelmä

yhdelle *oppijalle* tarkoitettu *opetus (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c415

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä ja Opetus \(1\)](#)

Ruotsi: Terminologi 28.12.2012: Tarkistettava onko ruotsin vastine ok

431

luento-opetus

sv föreläsningsundervisning; föreläsning

en lecture; lectures; instruction given in the form of lectures

määritelmä

luentoina järjestettävä *opetus (1)*

huomautus

Käsitteen tunnus: c416

Luokka: <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

432

tukiopetus

sv stödundervisning
en remedial instruction; remedial teaching; remedial education
not: extra lesson

määritelmä

opetus (1), joka on tarkoitettu tilapäistä tai lyhytaikaista tukea opinnoissaan tarvitsevalle **oppilaalle**

huomautus

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee **oppimisessaan** lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiopetusta heti, kun oppimiseen liittyvät vaikeudet on havaittu. Tukiopetuksella voidaan myös ehkäistä vaikeuksia ennakolta. Tukiopetus on **opetuksen eriyttämisen** muoto, jolle ovat ominaisia yksilöllisesti suunnitellut tehtävät, ajankäyttö ja **ohjaus**. Sitä voidaan antaa **yleistä**, **tehostettua** ja **erityistä tukea (1)** saavalle oppilaalle.

Tukiopetuksen antamiseen ei tarvita erityistä päätöstä kuten esimerkiksi **erityisopetuksen (1)** antamiseen.

Käsitteen tunnus: c417

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (remedial teaching)

433

osa-aikainen erityisopetus

sv specialundervisning på deltid; deltidsspecialundervisning
en part-time special needs education

määritelmä

opetus (1), jota annetaan **yleisen**, **tehostetun** tai **erityisen tuen (1)** piirissä olevalle, **oppimisessaan** tai koulunkäynnissään lieviä vaikeuksia omaavalle **oppilaalle** muun opetuksen (1) ohessa

huomautus

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan esimerkiksi **oppijalle**, jolla on vaikeuksia yksittäisissä **oppiaineissa**, opiskelutaidoissa, sosiaalisissa taidoissa tai koulunkäynnissä. Sitä annetaan joustavin järjestelyin samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai **yksilöopetuksena**.

Käsitteen tunnus: c418

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: (kokoaikaista) erityisopetusta annetaan vain erityisen tuen päätöksellä, osa-aikaista kaikilla tuen tasoilla

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: kuitenkin osa-aikaisen erityisopetuksen englannin vastinetermi toiminee yksinkertaisesti niin, että erityisopetuksen englanninkielisen termin (joka vielä selvitteillä) eteen ilmaisu "part-time"

434

erityisopetus (1)

sv specialundervisning (1)
 en special needs education (1)
 rather than: special education

määritelmä

opetus (1), jota annetaan *erityisen tuen (1)* piiriin kuuluvalle *esiopetuksessa* olevalle *lapselle* tai *perusopetuksen oppilaalle* osana erityistä tukea (1)

huomautus

Perusopetuksessa erityisopetus on erityisen tuen (1) keskeinen pedagoginen osa-alue. Sellaisen oppilaan, jolle on tehty erityisen tuen päätös, opetus (1) ja muu tuki annetaan hänelle laaditun *henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman* mukaisesti.

Perusopetuksen erityisopetuksessa (1) voidaan poiketa *oppiaineista* ja niitä koskevasta valtakunnallisesta *tuntijaosta* sen mukaan kuin erityistä tukea koskevassa päätöksessä määrätään. Perusopetuksen erityisopetus (1) voidaan järjestää joko muun opetuksen (1) yhteydessä tai osittain tai kokonaan *erityisluokalla* tai muussa soveltuvassa paikassa.

Käsitteen tunnus: c419

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "*erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus*" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "*erityiset opetusjärjestelyt*" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyn erityisopetus-käsitteeseen.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special needs education)

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 4.7.2022: Tarvittaisiinko termille special needs education ottaa synonyymiksi myös special education? *Erityisopettaja*-käsitteen kohdalla meillä on kumpikin vaihtoehto: special educational needs teacher ja special education teacher. *Varhaiskasvatuksen erityisopettaja* -käsitteen kohdalla OKSAssa on itse asiassa ainoastaan special education teacher in ECEC.

United Nations Office at Geneva: DISABILITY-INCLUSIVE LANGUAGE GUIDELINES

(<https://www.ungeneva.org/sites/default/files/2021-01/Disability-Inclusive-Language-Guidelines.pdf>): 3. DO NOT USE CONDESCENDING EUPHEMISMS Some expressions have gained popularity over time as alternatives to inappropriate terms. However, many of them reflect the misguided idea that disability needs to be softened. We should therefore not use terms such as “differently abled”, “people of all abilities”, “disAbility” or “people of determination”, as they are all euphemistic and can be considered patronizing or offensive. For example, “differently abled” is problematic because, as some advocates note, we are all differently abled. Euphemisms are, in fact, a denial of reality and a way to avoid talking about disabilities. “Persons with disabilities” is a more neutral term than “differently abled”. The term “special” used in relation to persons with disabilities is commonly rejected, as it is considered offensive and condescending because it euphemistically stigmatizes that which is different. This term should not be used to describe persons with disabilities, including in expressions such as “special needs” or “special assistance”. We recommend more neutral or positive language when possible, such as “tailored assistance”. The expression “special education” is also widely used to refer to school programmes, but this term carries negative connotations since it usually refers to segregated education.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: "special needs" on huonolla tavalla eufemistinen ilmaisu jota englannissa ei nykyisin suositella käytettävän (ks. YK:n ohjeistus: <https://www.ungeneva.org/sites/default/files/2021-01/Disability-Inclusive-Language-Guidelines.pdf>)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: jos OKSAssa pidetään special needs, ratkaisu saattaa olla ongelmallinen valtioneuvoston kanslian käänöksissä jos siellä on yleisesti päädytty toiseen ratkaisuun

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: vammainen: person with disability, mutta tämäntyyppinen ei sovellu erityisopetukseen. Entä "special education" tai "exceptional education"?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: myös suomen kielessä hiukan kyseenalaistettu yleisopetus ja erityisopetus -jakoa

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: Merja tutkii lisää ja lähettää kaikille sähköpostilla selvitystä

Terminologin kommentti 17.11.2022: Jos englannin termiä päädyttäisiin muuttamaan, se saattaa vaikuttaa hyvin moneen muuhunkin käsitteeseen (erityinen tuki, vaativa erityinen tuki, erityisopettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, erityisryhmä, erityiskoulu, jne. jne.). Mahdollisesti olisi tarpeen informoida OKSA-jaosta ennen kuin aletaan tehdä muutoksia kaikkiin tähän liittyvien käsitteiden vastineisiin. Sitä paitsi tulisiko myös suomenkielisiä termejä harkita muutettaviksi? Hankala tehtävä, sillä ovat varsin vakiintuneita.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: special educational needs education → ei toimi, tämä ratkaistava

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: What is SEN and SEND

Children with SEN may need very little additional support, or they may need significant support and adjustments. Depending on their needs they may only receive SEN support for a short amount of time, or may require it throughout their educational journey. Children who have SEN are likely to be given support at school that is extra, or different to that of other children in their class.

SEND stands for special educational needs and disabilities, and covers a range of different disabilities and conditions such as specific learning difficulties like dyslexia and dyspraxia, recognised disabilities such as having a hearing impairment, emotional and social difficulties as well as speech and language difficulties.

Lähteet:

Children with special educational needs and disabilities (SEND): Special educational needs support - GOV.UK (www.gov.uk)

<https://www.twinkl.fi/teaching-wiki/special-educational-needs-coordinator-senco>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: Englannissa on siis yleisesti SEN support eli special educational needs support ja SEND support eli special educational needs and disability support (special educational provision). Sen päälle on sitten additional support, jos SEN support ei riitä.

Inklusiivisuuden ja neutraalin kielenkäytön kannalta pyritään siihen, ettei määritellä lasta: "children who have special educational needs" samalla tavalla kuin nykyään ei vammaisista käytetä "the disabled" vaan "person(s) with a disability (ja muita vastaavia neutraaliuteen orientoituneita ilmaisuja)

435

erityisopetus (2)

sv specialundervisning (2)
en special needs education (2)

määritelmä

[opetus \(1\)](#), jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa [lukiokoulutuksen opiskelijaa](#), jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoritua opinnoistaan

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoritua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta (2) ja muuta [oppimisen tukea](#) yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Mahdollinen tuen tarve kirjataan opiskelijan [henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan](#) sisältyvään opiskelusuunnitelmaan. Tuen tarvetta seurataan opintojen ajan.

Ks. myös [erityisopettaja](#).

Käsitteen tunnus: c1659

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "[erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus](#)" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "[erityiset opetusjärjestelyt](#)" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

436

erityisopetus varhaiskasvatuksessa

sv specialundervisning inom småbarnspedagogik
en

määritelmä

[varhaiskasvatuksen erityisopettajan](#) antama [opetus \(1\)](#)

huomautus

Erityisopetus varhaiskasvatuksessa voi olla osa- tai kokoaikaista.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<Kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

437

starttiluokka; starttiopetus

sv startklass
en start class

määritelmä

koulunkäynnin aloittamisen lykkäämisen tapauksessa järjestettävä, *perusopetuksessa* tarvittavien valmiuksien kehittämiseen tähtäävä *opetus (1)*

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 27 §) mukaan *opetuksen järjestäjä* voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin.

Ks. myös *oppivelvollisuus*.

Käsitteen tunnus: c451

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

VAKA-sanastotyöryhmän terminologin kommentti 4.7.2016: Tämäkin on kai vain tarkastettava VAKAssa. Laittaisin kysymyksen kuuluuko tämä esi- vai perusopetuksen puolelle. Jos kukaan on sitä miettinyt.

438

joustava perusopetus

sv flexibel grundläggande utbildning
en flexible basic education; flexible comprehensive education

määritelmä

perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 yhteydessä järjestettävä *opetus (1)* ja *oppimisen* ja kasvun tuki, jonka tavoitteena on vähentää perusopetuksen keskeyttämistä ja ehkäistä syrjäytymistä

huomautus

Joustava perusopetus järjestetään *opetussuunnitelman perusteiden* mukaan.

Joustava perusopetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa ja muissa *oppimisympäristöissä* moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen.

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*.

Käsitteen tunnus: c453

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

439

verkko-opetus

sv nätbaserad undervisning; nätundervisning; webbaserad undervisning; ~ webbkurs; ~ e-kurs;
~ kurs via Internet
en online teaching; web-based teaching; ~ e-teaching; ~ computer-aided teaching

määritelmä

tietoverkossa tai sen avulla toteutettu *opetus (1)*

huomautus

Yleisimmin verkko-opetus tapahtuu internetin kautta tai avulla.

Käsitteen tunnus: c427

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

440

aineenopetus

sv ämnesundervisning

en subject teaching

määritelmä

tiettyyn *oppiaineeseen* liittyvä, kyseiseen oppiaineeseen pätevöityneen *aineenopettajan* antama *opetus (1)*

huomautus

Perusopetuksessa aineenopetusta on pääosin *vuosiluokilla 7–9*; tätä alemmilla vuosiluokilla lähes kaikkien oppiaineiden opetusta (1) antaa *luokanopettaja*. *Lukiokoulutuksessa* kaikkien oppiaineiden opetus (1) on aineenopetusta.

Käsitteen tunnus: c428

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: *Opetus (1)*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

441

korvaava opetus

sv ersättande undervisning

en

määritelmä

perusopetuksen oppilaalle jonkin *oppiaineen* opetuksen (1) sijaan järjestettävä *opetus (1)* tai *ohjaus*

huomautus

Korvaavaa opetusta saava oppilas vapautuu korvatus oppiaineen opetuksesta (1).

Käsitteen tunnus: c429

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

442

kaksikielinen opetus

sv undervisning på två språk; tvåspråkig undervisning

en bilingual instruction; <bilingual education <kaksikielinen koulutus>

määritelmä

opetus (1), jossa käytetään kahta kieltä

huomautus

Perusopetuksen kaksikielisessä opetuksessa osa *opetuksesta (1)* annetaan jollain muulla kielellä kuin *koulun opetuskielellä*. Opetusta (1) voidaan myös antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin koulun opetuskielellä.

Ks. myös *opetuskieli (2)*.

Käsitteen tunnus: c438

Luokka: <perusopetus>

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (bilingual instruction)

443

kielikylpy

sv språkbad *n*

en language immersion

määritelmä

kielenopetusmenetelmä, jossa on tavoitteena opetella muuta kieltä kuin *oppijan* äidinkieltä siten, että kyseistä kieltä käytetään tarkoituksellisesti oppijan toimintaympäristössä

huomautus

Kielikylpyä voidaan käyttää esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* sekä *esi-* ja *perusopetuksessa*. Perusopetuksessa järjestettävässä kielikylpyopetuksessa oppija oppii usein lukemaan ja kirjoittamaan suoraan opeteltavalla kielellä ja eri *oppiaineita* opetetaan opeteltavalla kielellä.

Ks. myös *kielisuihku*.

Käsitteen tunnus: c439

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin perusopetus>

444

kielisuihku

sv språkdusch

en language shower

määritelmä

kielikylvyn kevyt muoto, jossa *oppijan* kosketukset opetettavaan kieleen ovat lyhyitä ja tapahtuvat muun toiminnan ohessa

huomautus

Kielisuihkussa kosketukset kieleen voivat tapahtua esimerkiksi laulujen, leikkien tai lorujen avulla.

Kielisuihku-käsitettä ei ole määritelty varhaiskasvatuksen lainsäädännössä eikä varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa.

Käsitteen tunnus: c1056

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

445

vuosiluokka <perusopetus>; **vuosikurssi (1)** <lukiokoulutus>; **vuositaso** <lukiokoulutus>

sv årskurs (1)

en grade (1) <perusopetus, lukiokoulutus>; year <perusopetus, lukiokoulutus>

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista *oppilaista*

huomautus

Vuosiluokan muodostavat esimerkiksi tietyn *peruskoulun (1)* kuudensien *luokkien* oppilaat.

Perusopetuksen käsite vuosiluokka on määritelty perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:ssä.

Termillä vuosiluokka viitataan perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa* myös toiseen käsitteeseen eli *lukuvuoden* mittaiseen jaksoon, jollaisiin perusopetuksen *oppimäärän* suorittaminen on jaettu; esim. ”ensimmäisen vuosiluokan oppimäärä”, ”seitsemännen vuosiluokan oppimäärä”.

Käsitteen tunnus: c1049

Luokka: <perusopetus> <lukiokoulutus>

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus englanti kesken>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 26.8.2022: Perusopetuksen näkökulmasta tässä annettu määritelmä käsitteelle vuosiluokka ei vaikuta relevantilta; perusopetuksessa termi vuosiluokka viittaa oikeastaan vain huomautuksessa mainittuun toiseen käsitteeseen (lukuvuoden mittainen jakso, jollaisiin perusopetuksen oppimäärän suorittaminen on jaettu; esim. ”ensimmäisen vuosiluokan oppimäärä”, ”seitsemännen vuosiluokan oppimäärä”). Kannattaisiko käsite vuosiluokka tässä merkityksessä rajata ainoastaan lukiokoulutuksen käsitteeksi?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 26.8.2022: Kannattaisiko OKSAssa määritellä käsite vuosiluokka (2), joka olisi tuo perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tarkoitettu käsite?

446

luokka <perusopetus>; **opetusryhmä (1)** <perusopetuksen lainsäädännössä>; **ryhmänohjausryhmä** <lukiokoulutus>; **lähiohjausryhmä** <lukiokoulutus>; < **opiskelijaryhmä** <lukiokoulutus>; < **ryhmä** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv klass <perusopetus>; undervisningsgrupp (1) <perusopetuksen lainsäädännössä>; > sammansatt klass <yhdysluokka>

en class <perusopetus>; homeroom group <lukiokoulutus>; < group <ammattillinen koulutus>; > multigrade class <yhdysluokka>; > multi-year class <yhdysluokka>
not: tutor group

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista, hallinnollisesti saman *opettajan* valvontaan kuuluvista *oppilaista* tai *opiskelijoista*, tai *ammattillisessa koulutuksessa* joukko opiskelijoita jotka hankkivat samaa osaamista ja kuuluvat hallinnollisesti saman opettajan valvontaan

huomautus

Pienessä *peruskoulussa (1)* voi olla esimerkiksi vain yksi 3. luokka; suuremmassa oppilaat on jaettu esim. luokkiin 3A ja 3B. Yhden luokan oppilaat voivat muodostaa *opetusryhmän (2)*, tai luokan oppilaat voivat jakaantua eri *opetusryhmiin (2)* esimerkiksi valinnaisten kielten *opettamista* varten.

Yhdysluokalla tarkoitetaan *perusopetuksen opetusryhmää (2)*, joka muodostuu kahden tai useamman peräkkäisen *vuosiluokan* oppilaista, esimerkiksi pienen peruskoulun (1) yhdistetty viides ja kuudes luokka.

Lukiokoulutuksen osalta terminkäyttö vaihtelee. Lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* käytetään termiä *ryhmänohjaus*, ja siitä johdettu termi ryhmänohjausryhmä on suhteellisen yleinen.

homeroom group: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. ”Homeroom group” on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen lukiokoulutuksen ryhmänohjausryhmän vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin niin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle.

group: Englannin termi group viittaa laajempaan käsitteeseen kuin suomen luokka; *koulutuksen (1)* alalla group viittaa mihin tahansa opetusryhmään.

Ks. myös *luokanvalvoja; ryhmänohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c445

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle 21.4.2020: Onko ammatillisessa käytössä jokin täsmällisempi termi kuin ”group”? Meillä oli aluksi lukiokoulutuksessa vain tuo ”group”, mutta löysimme sitten tarkemman ilmaisun ”homeroom group”.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (multi-grade class)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen koulutus, 27.10.2022:

447

opetusryhmä (2)

sv undervisningsgrupp (2)

en teaching group

not: study group

määritelmä

joukko, joka muodostuu yhtä aikaa opetettavista *oppilaista* tai *opiskelijoista*

huomautus

Opetusryhmä (2) voi muodostua esimerkiksi yhden tai useamman *luokan* tai *oppilaitoksen* oppilaista tai tietyn *oppiaineen* valinneista oppilaista tai opiskelijoista.

study group: Englannin termin study group käyttöä opetusryhmä-käsitteen vastineena ei suositella, sillä se viittaa myös toiseen käsitteeseen, tiettyä aihetta opiskelemaan kokoontuvien, toisiaan tukevien henkilöiden ryhmään.

Käsitteen tunnus: c444

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

448

erityisluokka

sv specialklass

en special needs class

määritelmä

opetusryhmä (2), joka muodostuu *erityistä tukea (1)* tarvitsevistä *oppilaista*

huomautus

Erityisluokan oppilaat voivat opiskella samalla *vuosiluokalla* tai erityisluokka voi muodostua useamman luokka-asteen oppilaista.

Käsitteen tunnus: c434

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

449

opetusryhmäkoko

sv undervisningsgruppens storlek

en teaching group size

määritelmä

yhteen *opetusryhmään (2)* kuuluvien *oppilaiden* tai *opiskelijoiden* määrä

huomautus

Käsitteen tunnus: c446

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

450

vuosikurssi (2)

sv årskurs (2)

en students who begin their studies in the same year; student year group

määritelmä

joukko *opiskelijoita*, jotka ovat aloittaneet opintonsa *koulutusorganisaatiossa* samana vuonna

huomautus

Esimerkiksi vuosikurssi 2002 eli vuonna 2002 aloittaneet.

Käsitteen tunnus: c1052

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

451

varhaiskasvatusympäristö

sv småbarnspedagogisk miljö

en early childhood education and care environment; ECEC environment

määritelmä

varhaiskasvatuksen fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja digitaalisen ympäristön kokonaisuus, joka on kehittävä, *oppimista* edistävä sekä terveellinen ja turvallinen

huomautus

Varhaiskasvatusympäristössä tulee ottaa huomioon *lapsen* ikä, kehitys ja muut edellytykset ja sen tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä.

Varhaiskasvatusympäristö kattaa myös piha-alueet ja muun lähiympäristön. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Vertaa *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c1600

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

452

oppimisympäristö; opiskeluympäristö

sv lärmiljö; lärandemiljö; inlärningsmiljö

en learning environment

määritelmä

fyysisen tai digitaalisen ympäristön, psyykkisten tekijöiden, sosiaalisten suhteiden ja pedagogisten ratkaisujen kokonaisuus, jossa *opetus (1)*, *ohjaus*, *opiskelu* ja *oppiminen* tapahtuvat

huomautus

Oppimisympäristöjä voivat olla esimerkiksi *oppilaitos*, työpaikka ja erilaiset verkkoympäristöt.

Säädöksissä (kuten perusopetuslaki 628/1998 ja laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017) käytetään termiä opiskeluympäristö; esimerkiksi säädetään oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön.

Vrt. *opetustila*.

Käsitteen tunnus: c244

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

453

nivelvaihe; siirtymävaihe <varhaiskasvatus>

sv övergångsskede *n*

en transition phase; transition

not: transition point

määritelmä

vaihe, jossa henkilö siirtyy *opetuksen (1)* vaiheesta toiseen niin että opetuksen (1) menetelmät, sisällöt, tavoitteet tai *opiskelumoto (1)* muuttuvat merkittävästi, tai jossa henkilö siirtyy *koulutusasteelta* toiselle tai *koulutuksesta (1)* työelämään

huomautus

Nivelvaiheina voidaan pitää esimerkiksi *varhaiskasvatukseen* kuuluvan *esiopetuksen* aloittamista sekä siirtymistä esiopetuksesta perusopetuksen alkuopetukseen, *perusopetuksen* toiselta *vuosiluokalta* kolmannelle, *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulusta perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 kouluun* ja perusopetuksesta sitä seuraavaan koulutukseen (1).

Käsitteen tunnus: c246

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus> <kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus englanti kesken> <esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 17.1.2022: Käyttävätkö muut koulutusasteet nivelvaiheen synonyymina termiä siirtymävaihe? (Varhaiskasvatuksessa käytetään.)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (transition phase; transition point)

Annamari Kajasto 21.6.22 kokouksen jälkeen: Tein haun Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista (2014), ja siellä käsitettä *nivelvaihe* käytetään 21 kertaa. Vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetussuunnitelman perusteissa (2019) nivelvaihetta ei käytetty kertaakaan. Mutta sitten on myös käsite *siirtymävaihe* – POPSissa 20 kertaa ja VOPSissa 4 kertaa.

Siirtymävaihe on käännetty en-POPSissa ja en-VOPSissa sanalla transition phase ja en-POPSissa nivelvaihe sanalla transition point. Enpäs osaa näin äkkiseltään sanoa, mikä ero siirtymä- ja nivelvaiheella on. Yritin vähän katsoa en-POPSista, olisiko kyse siitä, että transition phase on ajallisesti pidempi tapahtuma kuin transition point.

Riina-terminologi 21.6.2022: Myös LOPS 2019 käyttää muuten termiä siirtymävaihe, joten alarajaus <varhaiskasvatus> ei vaikuta oikealta siirtymävaihe-termin kohdalla, esim.: LOPS 2019: "Paikalliseen opetussuunnitelmaan tulee sisältyä kuvaus siitä, miten siirtymävaiheen yhteistyötä toteutetaan perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen, korkea-asteen koulutuksen sekä muiden koulutusta järjestävien tahojen kanssa."

Riina-terminologi 21.6.2022: Itselläni ei taida olla LOPS 2019 -enkkukäännöstä, mutta LOPS 2015 -enkkukäännöksessä näyttää olevan "transition point or phase", esim.: "The significance of guidance is emphasised at the transition points and phases of the education." Lisäksi on käytetty pelkkää transitionia, esim.: "Attention is also paid to the transition to further studies during the final stage of upper secondary school studies."

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 4.7.2022: Tulisiko ratkaisumme muokata vielä Annamarin yllä mainittujen löydösten perusteella? Olisiko kuitenkin otettava (lähi)synonyymiksi myös transition point? Nähdäänkö ero ilmaisuilla transition phase ja transition point, voidaanko/tarvitaanko kuvata se sanastoon?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.7.2022: Tämän käsitteen luokkatieto ei taida pitää enää paikkaansa, on vain vaka, esiopetus ja perusopetus. Kuitenkin myös esim. lukiokoulutuksessa tätä näkyy käytettävän ihan sujuvasti. Kysymys: Mille kaikille koulutusasteille tämä käsite kuuluu? Pitää ehkä merkitä merkinnällä <yleinen/yhteinen>, mutta sen lisäksi olisi hyödyllistä tunnistaa koulutusasteet, joilla tätä eksplisiittisesti käytetään.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.7.2022: Olisiko luokkatieto siis: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.7.2022: Entä synonyymisten termien *nivelvaihe* ja *siirtymävaihe* käyttö, miten korjataan? Tällä hetkellä OKSAA on tulkittava niin, että termiä *nivelvaihe* käytetään vakassa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa ja että termiä *siirtymävaihe* käytetään vain varhaiskasvatuksessa. Tarkistattekko oman koulutusasteenne osalta, kumpaa termiä käytetään vai käytetäänkö kumpaakin?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.8.2022: *nivelvaihe* vs. *siirtymävaihe*, eivätkö ole kaksi eri käsitettä? Tässä esitetty synonyymisina.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.8.2022: *nivelvaihe*: koulutusjärjestelmän vaiheiden välinen vaihe, teknisempi käsite. Koulutusasteiden välinen vaihe; esim. ysiluokan ja toisen asteen välinen vaihe on nimenomaan *nivelvaihe* eikä *siirtymävaihe*.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.8.2022: *Siirtymävaihe* liittyy vakaan ja myös tukeen, ehkä pedagogisempi näkökulma?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.8.2022: OKSA-jaoksen tulee käsitellä näiden käsitteiden määritelmät ja pohtia, ovatko kaksi eri käsitettä.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.8.2022: Joka tapauksessa sekä *nivelvaihe*-käsite että *siirtymävaihe*-käsite on relevantti perusopetuksessa, ja enkuvastineet kaivataan kummallekin. → Palataan näihin OKSA-jaoksen keskustelun jälkeen.

OKSA-jaos 2.9.2022: vasuperusteet käyttää termiä *siirtymävaihe*: varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen

OKSA-jaos 2.9.2022: vakassa *siirtymävaiheella* (tai sanalla "siirtymä") on myös eri merkitys: horisontaalinen *siirtymä* esim. päivän aikana vaikkapa esiopetuksesta täydentävään varhaiskasvatukseen tai varhaiskasvatuksesta osa-aikaiseen erityisopetukseen

OKSA-jaos 2.9.2022: perusopetuksessa esim. toiselta kolmannelle luokalle siirtyminen olisi *siirtymävaihe*

OKSA-jaos 2.9.2022: kysymys Mikalle ja Erjalle: pitäisikö huomautuksessa olevat perusopetuksen sisäiset horisontaaliset *siirtymät* nimetä *siirtymävaiheiksi*, *nivelvaihe* jäisi vain vertikaalisille *siirtymille*?

OKSA-jaos 2.9.2022: kysymys Mikalle ja Erjalle: tarvitaanko *siirtymävaihe* esittää erillisenä käsitteenään?

OKSA-jaos 2.9.2022: oliko Mikalla ja Erjalla jokin erityinen näkökulma/kysymys tähän?

OKSA-jaos 2.9.2022: LOPS: *nivelvaihe* ja *siirtymävaihe* synonyymeina. Tulisiko *siirtymävaihe* esittää *nivelvaiheen* synonyymina paitsi vakan, myös lukion osalta (Mikko)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 13.9.2022: Tulisiko *nivelvaiheen* määritelmän olla pelkästään nyky-määritelmän loppuosa: "vaihe, jossa henkilö siirtyy koulutusasteelta toiselle tai koulutuksesta työelämään"? Ja kuuluisiko määritelmän osa "vaihe, jossa henkilö siirtyy opetuksen (1) vaiheesta toiseen niin että opetuksen (1) menetelmät, sisällöt, tavoitteet tai opiskelumuoto muuttuvat merkittävästi," sitten ennemmin *siirtymävaiheen* määritelmäksi? Entä miten muokataan *nivelvaiheen* huomautusta?

454

<perusopetus, lukiokoulutus>

toimintakulttuuri

sv verksamhetskultur

en school ethos; school values, practices and procedures <selittävä vastine>; school culture

not: operating culture

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *oppilaitoksessa* vallitsevista ajattelu-, käyttäytymis- ja toimintamalleista ja joka on määritelty *opetussuunnitelman perusteissa*

huomautus

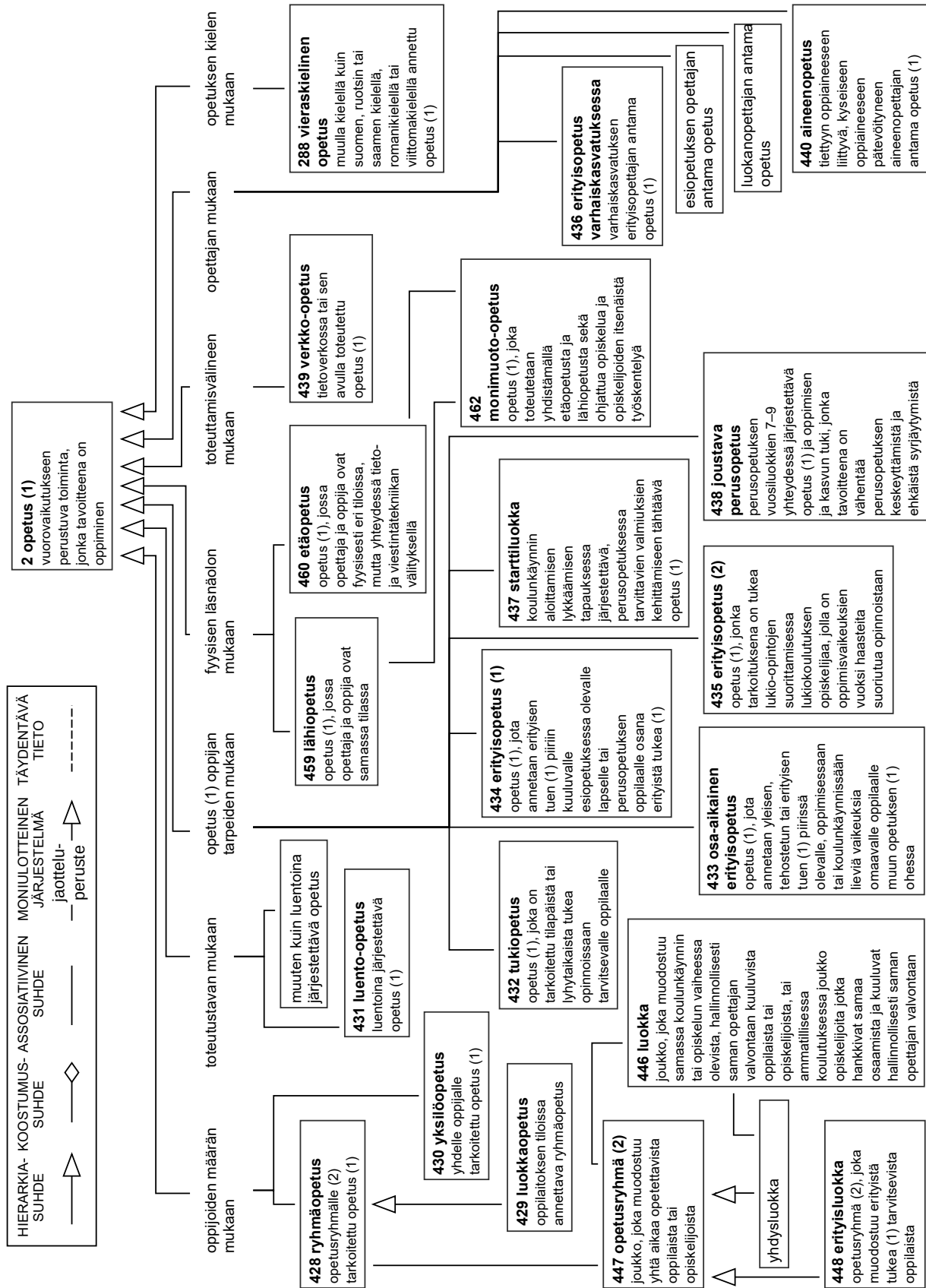
Toimintakulttuuriin sisältyvät myös oppilaitoksen työn laadun perustana olevat säännöt, arvot, periaatteet ja kriteerit.

Käsitteen tunnus: c447

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsitekaavio 49. Opetus (1).

6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä

OKSA-jaos 29.3.2019: koulutustarjonnan uudistamisessa tulisi varmistaa, että koodistokäsitteistä käytetyt termit ovat ajan tasalla

OKSA-jaos 29.3.2019: Palataan OKSAn koodistokäsitteisiin (opetusmuoto, opiskelumuoto (2), opetustapa, opetusajankohta) myöhemmin koulutustarjontauudistuksen yhteydessä. Laila Purasen mukaan käsitteiden tulisi olla selvillä alkusyksystä 2019. Saisiko Laila myös käsitelistausten nykyisin käytössä olevista käsitteistä?

OKSA-jaos 29.3.2019: Koodistokäsitteet tulevat esiin myös eHOKSin yhteydessä!

OKSA-jaos 28.8.2020: Koodistokäsitteistä ei ole varsinaisesti tullut palautetta, joten julkaistaan OKSAn 2. laitoksessa kuten nyt ovat. Koodistokäsitteiden omistajuus epäselvä!

455

<koodistot>

opetusmuoto; opiskelumuoto (1) <opiskelijan näkökulmasta tarkasteltaessa>

sv undervisningsform

en mode of teaching

määritelmä

tapa, jolla *opetus* (1) ja *opiskelu* järjestetään ja johon sisältyvät käytettävät toimintatavat, välineet, ajankohdat ja paikat

huomautus

Opetusmuotoa voidaan kuvata *opiskelumuodon* (2), *opetustavan* ja *opetusajankohdan* yhdistelminä; esimerkiksi ohjattu opiskelu *lähiopetuksena* iltaisin.

Näkökulman mukaan (esim. opettaja/opiskelija) käsitteestä opetusmuoto käytetään myös termiä opiskelumuoto (1). Vrt. myös näkökulma yhtäältä termeissä päivä- ja iltaopetus sekä *monimuoto-opetus* ja toisaalta termeissä päivä- ja iltaopiskelu sekä monimuoto-opiskelu.

Varhaiskasvatuksen puolella tätä käsitettä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimintamuoto*, ks. myös käsitteen *varhaiskasvatus* kohdalla oleva huomautus.

Vrt. *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*.

Käsitteen tunnus: c420

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Englannin kielityöryhmän kommentti: englanti ok, kun opiskelumuoto korjattu (erotettu eri käsitteeksi)

Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: Opetusmuoto ja opiskelumuoto ovat eri käsitteitä; tulee jakaa kahdeksi ja tehdä määritelmät sen mukaan. Kyseessä ei ole pelkkä näkökulmaero [opettaja/opiskelija].

OKSA-jaoksen kysymys korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 15.6.2018: Jos opetusmuoto- ja opiskelumuoto-termeillä/-käsitteillä on jokin muu kuin näkökulmaero, niin siitä tarvittaisiin lisäselvitystä tai esimerkkejä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.6.2022: Tulisiko mielestänne opiskelumuoto (1) erottaa opetusmuodosta erilliseksi käsitteeksi? Tai mitä mielestänne ovat lähiopiskelu, etäopiskelu ja monimuoto-opiskelu? Olisiko niiden yläkäsite opiskelutapa (vrt. lähiopetuksen ja etäopetuksen yläkäsite opetustapa)?

456

<koodistot>

opiskelumuoto (2)

sv studieform

en form of learning

määritelmä

koulutuksen (2) osaamistavoitteiden (1) saavuttamistapa, joka ilmaisee, onko *opiskelu* ohjattua vai itsenäistä

huomautus

Opiskelumuotoja (2) ovat ohjattu opiskelu ja itsenäinen opiskelu.

Käsitteen tunnus: c421

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

457

<koodistot>

opetustapa

sv undervisningssätt *n*

inte: undervisningsmetod

en form of instruction

määritelmä

opetuksen (1) muoto tarkasteltuna sen mukaan, missä ympäristössä tai millä välineillä *opettaja* ja *oppija* ovat yhteydessä toisiinsa ohjatun *opiskelun* aikana

huomautus

Opetustapoja ovat *lähi-* ja *etäopetus*.

Opetustapa-tiedon ruotsinkielisenä vastineena koodistoissa on suositeltavaa käyttää termiä undervisningssätt. Termiä undervisningsmetod ei tulisi tässä yhteydessä käyttää, sillä se kuuluu lähinnä pedagogiikan alaan ja viittaa opetusmetodiin.

Vrt. *verkko-opetus*.

Käsitteen tunnus: c422

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

458

<koodistot>

opetusajankohta

mieluummin kuin: opetusaika

sv undervisningstidpunkt

en time period when teaching takes place; > time period when instruction takes place

not: teaching time

määritelmä

ajankohta, jona *opetus (1)* tai *opettaminen* tapahtuu

huomautus

Opetusajankohta voi olla esimerkiksi päivä, ilta tai viikonloppu, jolloin kyseessä on vastaavasti päivä-, ilta- tai viikonloppuopetus.

Englanniksi voidaan käyttää termimuotoa "time of day or week day when *instruction* takes place", kun viitataan esimerkiksi *varhaiskasvatukseen*.

Englannin termi teaching time viittaa opetuksen (1) tai opettamisen keston, esim. kaksi tuntia.

Käsitteen tunnus: c423

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

459

lähiopetus

sv kontaktundervisning; närundervisning

en contact teaching

määritelmä

opetus (1), jossa *opettaja* ja *oppija* ovat samassa tilassa

huomautus

Lähiopetus on yksi *opetustapa*.

Ks. myös *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*

Käsitteen tunnus: c424

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

460

etäopetus

sv distansundervisning

en distance teaching; remote teaching; distance education

määritelmä

opetus (1), jossa *opettaja* ja *oppija* ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta yhteydessä tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä

huomautus

Etäopetus on yksi *opetustapa*.

Lähtökohtaisesti etäopetus on synkronista *opetusta (1)*: opettaja ja oppija ovat samanaikaisessa yhteydessä toisiinsa. Tällaisessa etäopetuksessa oppija voi siis valita etäyhteyspaikan, mutta opetuksen (1) aika on opetusjärjestelyissä määrätty.

Etäopetuksella voidaan kuitenkin tarkoittaa laajemmin kaikkea opetusta (1), jossa opettaja ja oppija ovat yhteydessä toisiinsa tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä, riippumatta siitä onko tämä yhteys samanaikainen. Näin käytettynä käsitettä etäopetus voidaan ajatella yläkäsitteeksi muun muassa käsitteille *monimuoto-opetus* ja *verkko-opetus* (jonka piiriin puolestaan kuuluvat muun muassa kaikille avoimet verkkokurssit eli MOOCit).

Etäopetuksiksi voidaan mieltää myös opiskelua tukevien materiaalien avulla tapahtuva *opettaminen*, jossa opettajan rooli on minimoitu ja vuorovaikutus tapahtuu lähinnä oppijan ja opiskelumateriaalin välillä. Tästä esimerkkejä ovat aiemmillä vuosikymmenillä yleiset kirjekurssit sekä Yleisradion yhteistyössä *koulutustoimijoiden* kanssa tuottamat televisoidut opetusohjelmat.

Käsitettä etäopetus käytetään *toisen asteen koulutuksen*, *korkeakoulujen* ja *vapaan sivistystyön* lisäksi myös *aikuisien perusopetuksessa* mutta ei lasten ja nuorten *perusopetuksessa*. Viimeksi mainitun osalta ks. *etäyhteyksiä hyödyntävä opetus*.

Vrt. *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*

Käsitteen tunnus: c425

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Opetus (1)* ja *Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<korkeakoulut englanti kesken> <- korkeakoulujen englanti tarkistettava, koska käsittekuvaus muuttunut vuoden 2016 jälkeen

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (distansundervisning; distansstudier)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (distance learning)

461

etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

sv ~ fjärruppkoppling i undervisningen

en

määritelmä

oppivelvollisten perusopetukseen kuuluvaa *lähiopetusta* tietyissä erityistilanteissa täydentävä *opetus (1)*, jota *opettaja* antaa etäyhteyksiä hyödyntäen *lukuvuosisuunnitelman* mukaisina työaikoina

huomautus

Määritelmässä mainittu etäyhteys voidaan muodostaa tieto- ja viestintätekniiikan avulla, esimerkiksi videon tai tietokoneen välityksellä.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan lasten ja nuorten perusopetus on annettava lähiopetuksena, eikä laki mahdollista opetuksen (1) järjestämistä sellaisena *etäopetuksena*, jossa *oppilas* itse voisi valita *opiskelun* ajan ja paikan. Tämän vuoksi lasten ja nuorten perusopetuksessa käytetään käsitteen etäopetus sijaan käsitettä etäyhteyksiä hyödyntävä opetus.

Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta voidaan käyttää täydentämään lähiopetusta. Etäyhteyksiä hyödyntämällä voidaan tukea esimerkiksi harvemmin opiskeltujen kielten, uskontojen ja valinnaisten *oppiaineiden* opetusta (1). Etäyhteyksiä hyödyntävällä opetuksella voidaan edistää myös oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen ja laadukkaaseen perusopetukseen koulun koosta ja sijainnista riippumatta.

Esimerkiksi pandemiasta johtuvien poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana perusopetukseen kuuluva opetus (1) voidaan järjestää osittain tai kokonaan etäyhteyksiä hyödyntävänä opetuksena, kunhan perusopetuksessa annettavaa opetusta (1) koskevat edellytykset (opettajan antama opetus lukuvuosisuunnitelmassa määriteltynä työaikoina) täyttyvät.

Käsitteen tunnus: c1889

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaos 11.3.2022: määritellään tämä käsite erillään etäopetus-käsitteestä; Riina muotoilee määritelmäluonnoksen

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 28.3.2022: Tarkistatteko määritelmäluonnoksen ja huomautukset (osa huomautuksista on jo muokattukin Mikan ja Erjan maaliskuisten kommenttien perusteella).'

OKSA-jaos 1.4.2022: Huomautukset ovat ok. Käsitteelle laadittu määritelmäluonnos käytävä kuitenkin vielä läpi juristin kanssa. Mika palaa asiaan.

OKSA-jaos 13.5.2022: Lisätään käsite etäyhteyksiä hyödyntävä opetus opetusmuodot-käsittekaavioon, ehkä siten saataisiin ero näkyviin.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 6.6.2022: Lisätty kaavioon käsite etäyhteyksiä hyödyntävä opetus. Onko niin, että se ei ole yhdentyypinen opetustapa, toisin kuin lähiopetus, etäopetus ja monimuoto-opetus? (opetustapa on määritelty "opetuksen1 muoto tarkasteltuna sen mukaan, missä ympäristössä tai millä välineillä opettaja ja oppija ovat yhteydessä toisiinsa ohjatun opiskelun aikana")

462

monimuoto-opetus; ~ sulautuva opetus; ~ hybridiopetus; ~ joustava hybridiopetus

ei: HyFlex

sv flerformsundervisning

en blended teaching; ~ hybrid teaching; hybrid flexible teaching; HyFlex teaching

not: multiform teaching (obsolete)

määritelmä

opetus (1), joka toteutetaan yhdistämällä **etäopetusta** ja **lähiopetusta** sekä ohjattua opiskelua ja **opiskelijoiden** itsenäistä työskentelyä

huomautus

Käsitteet monimuoto-opetus, sulautuva opetus, hybridiopetus ja joustava hybridiopetus on otettu käyttöön eri aikoina. Monimuoto-opetus on käsitteistä vanhin ja hybridiopetus ja joustava hybridiopetus uusimpia. Käsitteet ovat keskenään hyvin samankaltaisia, mutta niiden välillä on tehtävissä pieniä painotuseroja.

Monimuoto-opetusta on kaikki opetus, joka toteutetaan yhdistämällä etäopetusta ja lähiopetusta sekä ohjattua opiskelua ja opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä. Monimuoto-opetus on siis tässä määritellyistä käsitteistä yleisluonteisin.

Sulautuvassa opetuksessa pyritään sulauttamaan erilaisia oppimisympäristöjä (esimerkiksi fyysinen opetustila, virtuaalinen oppimisalusta, työelämän ympäristöt, sosiaalinen media, kaupunkiympäristö) pedagogisesti toimivaksi kokonaisuudeksi. Sulautuvassa opetuksessa yhdistetään lähi- ja etäopetusta sekä ohjattua opiskelua ja itsenäistä työskentelyä. Lisäksi sulautuvassa opetuksessa voidaan hyödyntää synkronista ja asynkronista **opetusta (1)** ja **ohjausta**, opetuksen (1) eri menetelmiä, tiedon ja toiminnan eri muotoja sekä edellä mainitun kaltaisia ympäristöjä.

Käsitteiden monimuoto-opetus ja sulautuva opetus välillä voidaan tunnistaa tavoite- ja menetelmäeroja, mutta esimerkiksi koulutuspalveluiden tietojärjestelmissä näitä termejä käytetään usein synonyymisesti.

Hybridiopetus on yhtäaikaista lähiopetuksena ja etäopetuksena järjestettävää opetusta. Opetustilanne toteutuu toisella kahdesta vaihtoehdoista tavasta tai niitä vuorotellen:

1) opettajan lähiopetukseen osallistuu oppijoita lähiosallistujina (= samassa fyysisessä tilassa kuin opettaja) ja etäyhteyden välityksellä etäosallistujina tai

2) opettajan etäopetukseen osallistuu oppijoita etäyhteyden välityksellä lähiosallistujina (= keskenään samassa fyysisessä tilassa) ja etäosallistujina.

- Molemmissa vaihtoehdoissa lähi- ja etäosallistujien toiminta on synkronista ja yhteistoiminnalliseksi suunniteltua. Opetusryhmä on yhteisessä oppimisympäristössä, joka muodostuu vuorovaikutuksesta ja siihen käytetystä välineistöstä.

- Usein toteutusmuoto 1 ja 2 vaihtelevat niin, että opettaja on välillä läsnä, välillä etänä, ja myös oppijat voivat olla välillä lähi- ja välillä etäosallistuvassa roolissa.

- Vaihtoehtoa 1 voidaan pitää hybridiopetuksen perusmuotona. Vaihtoehto 2 voi liittyä esimerkiksi opetusyhteistyöverkostojen toimintatapaan, jossa opintojaksolla on opettajia useista eri korkeakouluista (1).

joustava hybridiopetus: Kun hybridiopetus toteutetaan niin, että etäosallistujilla on mahdollisuus osallistua opintoihin opetusajankohdasta riippumattomasti ja ohjatusta lähiopetuksesta poikkeavalla tavalla, toteutustapaa kutsutaan joustavaksi hybridiopetuksiksi (engl. hybrid flexible, HyFlex).

Ks. myös **opetustapa**, **opiskelumuoto (2)**.

Käsitteen tunnus: c426

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä**

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Totti T, helmikuu 2022: Pedagogisesti perusteltu hybridiopetus tarkoittaa ohjelmallisesti läpisuunniteltua opintojaksoa, jossa läsnäolo ja etäosallistuminen vuorottelevat tarkoituksenmukaisella ja tasa-arvoistavalla tavalla, ja toiminnan aktiviteetit suunnitellaan läsnä olevan ja verkossa yksin/ryhminä toimivan opiskelumuodon vahvuuksia ja mahdollisuuksia hyödyntäen. Nämä ovat tunnuspiirteitä myös monimuoto-opetukselle.

OKSA-jaos 10.6.2022 / Tuula: tämä käsittekuvaus poikkeaa OKSAn muusta linjasta, tiivistämisen tarvetta. Käsitteet myös elävät voimakkaasti, niin että onko tarpeen tässä vaiheessa ottaa näin paljon kantaa? Myös akateemisten asiantuntijoiden/tutkijoiden näkemykset poikkeavat toisistaan.

OKSA-jaos 10.6.2022 / Mikko: samoja ajatuksia kuin Tuulalla. Lisäksi hybridiopetuksen kohdalla tarve tarkentaa, ensin tuli väärinymmärrys.

OKSA-jaos 10.6.2022 / Totti: totta, poikkeavat linjasta ja linjasta poikkeaminen heikentääkin tämän käsittekuvausten arvoa. Mutta OKSA on paras foorumi ottaa näihin kantaa.

OKSA-jaos 10.6.2022: Näistä on aivan ilmeisesti tarvetta sanoa paljon. Näistä käsitteistä on eri käsityksiä eri puolella, mutta yhtenäistämistä kohti on syytä pyrkiä.

OKSA-jaos 10.6.2022: Totti, Riina, Tuula, Ilmari: tehdään tiivistetty versio ja käydään keskustelua sähköpostissa. Totti tekee ekan tiivistysversion valmisteluryhmälle. Palataan OKSA-jaoksessa valmistelun jälkeen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 12.7.2022: Käsittekuvausta tiivistetty ja muokattu yhteistyössä Totin ja Mikon kanssa. Kommentoitteko?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 12.7.2022: Onko kukaan törmännyt siihen, mitä termiä monimuoto-opetuksesta käytetään englanniksi? Nyt mukana termiehdokkaissa näkyy olevan blended teaching, onkohan tämä ok? Käytetäänkö blended teaching -termiä sekä monimuoto-opetuksesta että sulautuvasta opetuksesta?

Totti Tuhkanen 18.7.2022: Noin se [käsitteiden kuvaus] menee. Vaikka sumeaksi voi jäädä, mikä vahva piirreominaisuus erottaa sulautuvan opetuksen ja joustavan hybridiopetuksen toisistaan? -->

Riina-terminologi 26.8.22: Eikö joustava hybridiopetus ole yhdentyypistä hybridiopetusta, jolloin etä- ja lähiopetus ovat yhtäaikaista? Sen sijaan kuvittelin, että sulautuvassa opetuksessa kaikki osallistujat osallistuvat joka hetki keskenään samalla tavalla (siis esim. kaikki lähiopetukseen tai etäopetukseen tm.)?

463

lähiopiskelu

sv

en

määritelmä

opiskelu, jossa *opettaja* ja *oppija* ovat samassa tilassa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1929

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 6.6.2022: Katsotteko, onko käsittekuvaus ok? Perustuu viime kokouksessa puhuttuun.

464

etäopiskelu

sv

en distance learning

määritelmä

opiskelu, jossa opettaja ja oppija ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta yhteydessä tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1920

Ks. myös *etäopetus*.

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

465

monimuoto-opiskelu; ~ hybridiopiskelu

sv ~ blandade lärmiljöer *pl*

en blended learning; hybrid learning

määritelmä

opiskelu, johon liittyy yhdistelmä **lähiopetusta** ja **etäopetusta** sekä ohjattua opiskelua ja opiskelijan itsenäistä työskentelyä

huomautus

Monimuoto-opiskelu on opiskelua **monimuoto-opetuksessa**. Monimuoto-opiskeluun voi sisältyä esimerkiksi opettajan luentoja luentosalissa ja opettajan tekemiä videoita verkossa, keskusteluja ja ryhmätöitä verkossa, tenttejä tenttosalissa ja verkossa, tuutorin ohjaamaa opintoryhmätyöskentelyä, tutustumiskäyntejä ja itsenäistä opiskelua (esimerkiksi esseen kirjoittamista ja tentteihin valmistautumista kotona).

Termit monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu ovat eri aikoina syntyneitä tai käyttöön otettuja nimityksiä. Monimuoto-opetus on termeistä vanhempi. Termit viittaavat lähes samaan käsitteeseen, mutta painotukset poikkeavat jonkin verran.

Hybridiopiskelu on opiskelua **hybridiopetuksessa** (ks. hybridiopetuksen kuvaus käsitteen **monimuoto-opetus** kohdalta).

Vrt. **monimuoto-opetus**.

Käsitteen tunnus: c1059

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

odottaa käsittelyä / käsittelyyn lisä 2019

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Suvi Remes 3.8.2016: Olen saanut toiveen, että seuraavat käsitteet määriteltäisiin ja lisättäisiin OKSA-sanastoon: monimuoto-opiskelu ja päiväopinnot (engl. daytime studies). Kata, onko teillä OPH:ssa näille olemassa olevia määritelmiä (kun esiintyvät ainakin Opintopolussa koodistoarvoina jo)? Jos ei, niin muotoillaan J.

Terminologin kysymys 19.8.2016: Monimuoto-opetus ja monimuoto-opiskelu on mainittu käsitteen opetusmuoto yhteydessä. Nämä ovat myös sanaston hakemistossa ja niistä on viittaus ”ks. opetusmuoto”. Tarvitaanko monimuoto-opiskelu kuitenkin määrittellä myös erikseen?

OKSA-jaos 15.6.2018: Kysymys, lisätäänkö tämä käsite OKSAan, jäi vielä auki. Käsite liittyy **opetusmuoto**-käsitteeseen; tämän käsitteen OKSAan ottaminen riippuu siitä, mitä opetusmuoto-käsitteelle tehdään.

OKSA-jaos 10.9.2021: Viiteartikkelitehtuurissa opiskelumuotoja ovat lähi-, etä- ja hybridiopiskelu. Viiteartikkelitehturi sanallistettu kuitenkin oppijälähtöisesti; keskustellaan OKSA:n näkökulma. -- **Totti T, helmikuu 2022:** Yleispätevämpi ja selkeämpi ymmärretty olisi jako lähi-, etä- ja monimuoto-opiskelu.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: hybridiopetus tai -opiskelu olisi opetustapa; monimuoto-opetus tai -opiskelu tarkistettava: Opintopolussa monimuoto on sekä opiskelumuoto että opetustapa

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: ehdotetaan jaokselle, että pidetään sekä monimuoto-opetus että -opiskelu

<https://www.uhr.se/>: **blandade lärmiljöer / blended learning:** Definition: utbildningsform där fysiska moment varvas med digitala verktyg och moment (synkrona eller asynkrona) i avsikt att främja lärande genom att ta tillvara fördelar med de olika formaten

Anmärkning: Det kan till exempel handla om klassrumsundervisning och en digital lärplattform som inte behöver användas synkront. Den engelska termen används ibland även på svenska. Blandade lärmiljöer ska inte förväxlas med hybridundervisning.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.12.2021: Onko nykyinen määritelmä ok? Vrt. Ruotsin UHR:n määritelmä.

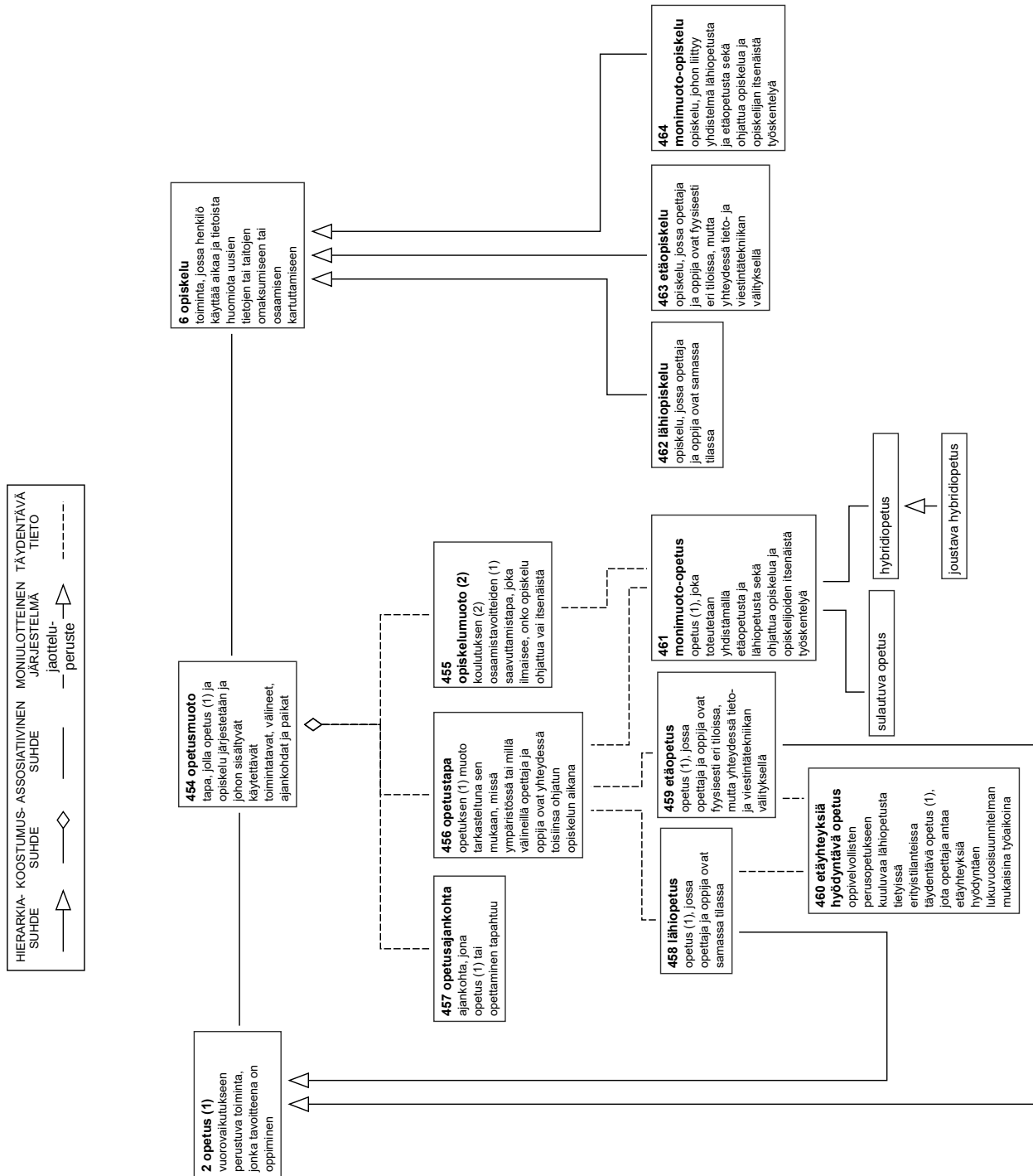
OKSA-jaos 28.1.2022: lukio: itsenäisesti suoritettavat opinnot, lähiopetuksessa suoritettavat opinnot, ”etäopetus toteutetaan monimuoto-opetuksena” -- **Totti T, helmikuu 2022:** tarkoittaa että siihen sisältyy myös synkronista/kontaktiopiskelua jokin osa.

OKSA-jaos 28.1.2022: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/mietitko-aikuiskoulutusta/opiskelumuodot/monimuoto-opiskelu/>

OKSA-jaos 11.3.2022: valmisteluryhmä: Tuula, Mikko, Ilmari, Totti

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022: Tarvitaanko opiskelu-loppuisia käsitteitä (etäopiskelu, monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu) määrittellä, kun on määriteltäviä opetus-loppuisia käsitteitä? Mietin myös, onko esim. hybrid learning sama kuin hybridiopiskelu vai viittaako hybrid learning jotenkin oppimiseen? Oppimisen lukuisat alakäsitteet olemme rajanneet OKSAn ulkopuolelle.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 12.7.2022: Kirjoitettu huomautusluonnokset käsitteiden monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu. Onko nähdäkseen ok kuvata nämä käsitteet vain vastaavien -opetus-loppuisien käsitteiden (monimuoto-opetus ja hybridiopetus) kautta?

Käsitekaavio 50. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.

OKSA-jaos 1.4.2022: Kaavion opiskelukäsitteet: olisi lisättävä etäopiskelu ja kenties lähiopiskelu, jotta olisi symmetrinen. Pohditaan lisätäänkö puuttuvat opiskelukäsitteet vai jätetäänkö opiskelukäsitteet kokonaan pois. Riina valmistelee.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022: Tarvitaanko opiskelu-loppuisia käsitteitä (etäopiskelu, monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu) määritellä, kun on määritelty opetus-loppuiset käsitteet?

6.3 Koulutus (1)

6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan

466

yleissivistävä koulutus

sv allmänbildande utbildning

en general education

määritelmä

koulutus (1), jonka tarkoituksena on antaa tietoja ja taitoja, jotka auttavat toimimaan ja vaikuttamaan yhteiskunnassa

huomautus

Yleissivistävää koulutusta ovat *esiopetus*, *perusopetus*, *lukiokoulutus* ja muut ei-ammattilliset opinnot esimerkiksi *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa*.

Vrt. *ammattillinen koulutus*.

Käsitteen tunnus: c448

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitteekaaviot: *Kasvatus*, *opetus ja koulutus*, *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*, *Työpaikalla järjestettävä koulutus* ja *Perusopetuksen lajeja*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

467

ammattillinen koulutus; ammattikoulutus

sv yrkesutbildning

en vocational education and training; vocational upper secondary education and training; VET
 not: upper secondary vocational education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>; technical vocational education and training <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella>; TVET <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella>

määritelmä

koulutus (1), jonka tarkoituksena on tuottaa ammatillista osaamista ja tukea *elinikäistä oppimista* sekä ammatillista kasvua

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa voi suorittaa *ammattillisia perustutkintoja* sekä *ammatti-* ja *erikoisammattitutkintoja*.

Ammatillisessa koulutuksessa voi *tutkinnon* suorittamisen lisäksi suorittaa *tutkinnon osia, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osia sekä *muuta ammatillista koulutusta*.

Ammatillisen koulutuksen tarkoitus ja tavoitteet on tarkemmin kuvattu ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017).

vocational education and training: Myös termi vocational education and training viittaa nimenomaan toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, vaikkei termissä ole eksplisiittisesti mukana koulutusastetta ("upper secondary"). Sana "vocational" assosioituu *toisen asteen koulutukseen; korkeakouluissa (1)* käytetään sanaa "professional".

upper secondary vocational education: Ammatillinen koulutus -käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. Myös *lukiokoulutus*-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja vocational upper secondary education ja general upper secondary education.

technical vocational education and training (TVET): Termiä technical vocational education and training käytetään ammatillisen koulutuksen englanninkielisenä vastineterminä erityisesti Euroopan ulkopuolella. Termillä tarkoitetaan (sanasta "technical" huolimatta) laajasti koko ammatillista koulutusta, ei pelkästään tekniikan alan *koulutusta (1)*.

Käsitteen tunnus: c449

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus, Koulutusjärjestelmä, Muu koulutuksen henkilöstö, Ammatillisten tutkintojen rakenne, Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö, Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan, Työpaikalla järjestettävä koulutus, Ammatillisen koulutuksen lajeja, Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa ja Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)*

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja ammatilliselle koulutukselle 14.9.2020: Onko ok, että ammatillisen koulutuksen määritelmässä on mainittuna *elinikäinen oppiminen*? OKSA-jaos totesi 28.8.2020, että ammatillisen koulutuksen aiemmassa lainsäädännössä oli maininta elinikäisestä oppimisesta, mutta sitä ei ole enää nykyisessä laissa.

468

vapaa sivistystyö; vapaan sivistystyön koulutus

sv fritt bildningsarbete

en liberal adult education

määritelmä

kaikille avoin, omaehtoinen ja vapaatavoitteinen *koulutus (1)*

huomautus

Vapaa sivistystyö on *tutkintoon* johtamatonta koulutusta (1). Vapaa sivistystyö voi olla luonteeltaan esimerkiksi harrastuspohjaista.

Vapaasta sivistystyöstä säädetään vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998).

Vapaan sivistystyön järjestämiseen vaaditaan *oppilaitoksen ylläpitämislupa*, ks. *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä*.

Käsitteen tunnus: c463

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#), [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

<lukiolaki>

Terminologin kysymys vapaan sivistystyön englannin työryhmälle 12.2.2019: Tämä käsite esiintyy lukiolaissa, ja lukion englannin työryhmä hyväksyi tämän vastineen, koska se on vakiintunut. Pulmana on, että eihän VST rajoitu vain aikuisiin. Onko teillä kantaa, tai parempaa ehdotusta englanninkieliseksi termiksi?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (fritt bildningsarbete)

Petra Heikkinen, OKM, 9.11.2022: Olemme OPH:n kollegoiden ja kielenkääntäjä Merja Flemingin kanssa käyneet keskustelua ”kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus” -termin kääntämisestä englannin kielelle ja päätyneet seuraavaan käännökseen: Non-qualification Programmes at Folk High Schools for Learners within the Scope of Compulsory Education (Programmes tarkoituksella monikossa) [--] Lisäksi meillä oli keskustelua siitä, että vapaan sivistystyön käännös Liberal Adult Education ei ole paras mahdollinen ja esim. brittienglannissa vie ajatukset poliittiseen aatemaailmaan, mitä emme missään nimessä haluaisi. Olisiko meidän mahdollista käynnistää pieniluontoinen sanastokeskustelu tästä jollain porukalla? Pitäisi keskustella siitä, mikä termi olisi parempi ja toisaalta myös siitä, millä porukalla tästä pitäisi keskustella ja ketä pitäisi kenties kuulla asiassa (?).

469

varhaiskasvatus

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogik; småbarnspedagogisk verksamhet (1); förskola /SE/
inte: dagvård (föräldrad)

en early childhood education and care; ECEC; < early years education <kansainvälisissä yhteyksissä käytetty termi; voi sisältää varhaiskasvatuksen lisäksi esiopetusta ja alkuopetusta>
not: daycare (obsolete); kindergarten (1) (obsolete); playschool (1); preschool (1)

määritelmä

suunnitelmallinen ja tavoitteellinen toiminta, joka tarjoaa *lapselle kasvatusta, opetusta (1)* ja *hoitoa* sekä painottaa erityisesti pedagogiikkaa

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat *päiväkotitoiminta*, *perhepäivähoito* ja *avoin varhaiskasvatustoiminta*. Opetuksen (1) ja *koulutuksen (1)* puolella käsitettä varhaiskasvatuksen toimintamuoto vastaa käsite *opetusmuoto*.

early years education: Englanninkielistä termiä early years education esiintyy kansainvälisissä yhteyksissä. Se on kuitenkin käsitteenä laajempi kuin Suomen varhaiskasvatus; early years education voi käsittää varhaiskasvatuksen lisäksi *esiopetusta* ja alkuopetusta (eli *perusopetuksen* ensimmäisen ja toisen vuosiluokan *opetusta (1)*) vastaavaa toimintaa.

Käsitteen tunnus: c125

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus, Koulutusjärjestelmä, Varhaiskasvatuksen toimintamuodot, Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018: englannin vastineiden kohdalle olisi hyvä jotenkin (esim. tähdellä??) merkitä, että kun käsitteestä puhutaan englanniksi, olisi hyvä mainita ikävuodet joihin tähän osallistutaan.

Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018: Näin erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kohdalla; toinen aste ei niinkään, koska siellä on myös aikuisopiskelijoita.

<vaka021>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (småbarnsfostran)

Riinan kysymys varhaiskasvatuksen ruotsin työryhmälle 21.3.2022: Opetushallinnon sanastossa on vastineena småbarnsfostran, pitäisikö se merkitä vanhentuneeksi tai muuten hylättäväksi?

470

täydentävä varhaiskasvatus

sv kompletterande småbarnspedagogik

en supplementary early childhood education and care; supplementary ECEC

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsi* voi osallistua ennen oppivelvollisuusiä *esiopetuksen*, *esiopetuksen tavoitteet* saavuttavan toiminnan tai *perusopetuksen* lisäksi

huomautus

Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään varhaiskasvatuslain (540/2018) perusteella.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään perusopetuksen *oppilaille*.

Käsitteen tunnus: c1669

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> ruotsi päivitetty

471

varhaiserityiskasvatus

sv specialpedagogik inom småbarnspedagogik
en

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), jossa [lapsi](#) saa tarvitsemaansa tukea ja jossa painottuu erityispedagoginen lähestymistapa

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

472

esiopetus

ei: esikouluopetus (vanhentunut)

sv förskoleundervisning

en pre-primary education; < preschool (3) <kansainvälisissä yhteyksissä käytettävä käsite, joka viittaa esiopetuksen lisäksi osaan varhaiskasvatuksesta>

määritelmä

[varhaiskasvatukselle](#) ominaisia toimintatapoja hyödyntävä [koulutus \(1\)](#), johon osallistutaan pääsääntöisesti [oppivelvollisuuden](#) alkamista edeltävänä vuonna ja jonka tavoitteena on edistää lapsen oppimisedellytyksiä

huomautus

Esiopetuksesta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Perusopetuslain (6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös varhaiskasvatukseen.

Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia sen muulta julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta.

Esiopetusta voi järjestää kunta tai yksityinen [perusopetuksen](#) järjestäjä, jolla on [opetuksen järjestämisluvan](#) myötä oikeus järjestää myös esiopetusta.

Esiopetusta voidaan antaa [päiväkodissa](#) tai [peruskoulussa \(1\)](#).

Määritelmän sana ”pääsääntöisesti” viittaa siihen, että nk. [pidennetyin oppivelvollisuuden](#) piirissä olevilla [oppilailla](#) esiopetus kuuluu oppivelvollisuuden alkuun.

pre-primary education: Esimerkiksi Britannian, Ranskan tai Yhdysvaltain [koulutusjärjestelmissä](#) ei ole Suomen esiopetusta vastaavaa, nimenomaan vuotta ennen oppivelvollisuusiästä annettavaa, koulutusta (1). Termi pre-primary education on luotu kuvaamaan Suomen esiopetus-käsitettä, mutta jotta termi ymmärrettäisiin oikein kansainvälisissä yhteyksissä, sen yhteydessä kannattaa mainita, että Suomessa esiopetukseen osallistutaan vuosi ennen oppivelvollisuusiästä ja oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona [lapsi](#) täyttää seitsemän vuotta. (Pelkkä termi pre-primary education saattaa kansainvälisissä yhteyksissä herättää mielikuvan esiopetusikästä nuoremmille lapsille annettavasta [varhaiskasvatuksesta](#).)

preschool: Kansainvälisissä yhteyksissä ja monien maiden koulutusjärjestelmissä käytetään käsitettä preschool, mutta preschool kattaa Suomen esiopetusta vastaavan koulutuksen (1) lisäksi 2,5- tai 3-vuotiaille ja sitä vanhemmille lapsille annettavan varhaiskasvatuksen. Tämän vuoksi myös termi preschool Suomen esiopetuksen vastineena kaipaa usein tarkennusta siitä, missä iässä Suomessa esiopetukseen osallistutaan.

Käsitteen tunnus: c450

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus, opetus ja koulutus](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pre-primary education)

473

perusopetus; peruskoulu (2)

sv grundläggande utbildning; grundskola (2)

en primary and lower secondary education; comprehensive school education; comprehensive education

rather than: basic education

not: elementary education

määritelmä

kaikille tarkoitettu [yleissivistävä koulutus](#), jonka lakisääteinen [oppimäärän](#) laajuus on yhdeksän vuotta

huomautus

Perusopetusta annetaan [peruskouluissa \(1\)](#). Sen lisäksi sitä voidaan antaa myös [kansanopistoissa](#), aikuislukioissa tai muissa [oppilaitoksissa](#). Perusopetukseen osallistumalla tai hankkimalla muulla tavoin vastaavat tiedot suoritetaan perusopetuslakiin (628/1998) perustuva oppimäärä.

Perusopetus antaa [jatko-opintokelpoisuuden \(1\) toisen asteen koulutukseen](#).

primary and lower secondary education: Ilmaisu primary and lower secondary education on suositettava englannin vastine Suomen perusopetus-käsitteelle, sillä se antaa oikean mielikuvan käsitteestä myös Suomen [koulutusjärjestelmää](#) tuntemattomalle vastaanottajalle. Vrt. ilmaisu basic education.

comprehensive school education: Englannin termillä comprehensive school education voidaan käyttää Suomen perusopetus-käsitteen vastineena MISSÄ YHTEYDESSÄ???. Termiä voidaan käyttää myös, jos on tarve tehdä ero koulussa annettavan perusopetuksen ja kotiopetuksen välillä.

comprehensive education: Suomessa perusopetukseen osallistutaan oppivelvollisuusikäisenä, ja [oppivelvollisuus](#) alkaa sinä vuonna, jona [lapsi](#) täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut kymmenen vuotta. Tämä tieto voi olla hyödyllistä mainita, kun Suomen perusopetus-käsitteestä käytetään vastinetta comprehensive education, sillä muissa maissa comprehensive education -tason [koulutukseen \(1\)](#) osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa.

basic education: Perusopetuksesta on aiemmin monissa yhteyksissä käytetty englanniksi sanasanaista käännöstä basic education. Englannin yleiskielessä basic education -termillä viitataan kuitenkin [oppimisen](#) alkeisiin (esim. lukemaan oppiminen, yhteen- ja vähennyslaskun oppiminen). Näin ollen jos termiä käytetään perusopetuksen vastineena kansainvälisissä yhteyksissä, kannattaa varmistaa (esimerkiksi täsmentämällä ikävuodet, joina perusopetukseen tyypillisesti osallistutaan, tai vuosiluokat), että vastaanottaja ymmärtää käsitteen oikein. Eri maiden koulutusasiantuntijat ymmärtävät termin basic education yleensä oikein, mutta maallikkovastaanottajien keskuudessa termi saattaa aiheuttaa väärinymmärryksiä.

Ks. myös [perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu](#), [perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu](#).

Käsitteen tunnus: c452

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus, opetus ja koulutus](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#), [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#), [Perusopetuksen lajeja ja Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 8.6.2022: Huom.

tämänkertaiseen käsittevalikoimaan ei sisälly käsitteitä peruskoulu (1), perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 koulu, perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 koulu jne.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 21.6.2022: Jäätiin pohtimaan, laitetaanko basic education -vastineet kautta linjan hylättäviksi vanhentuneina vai olisiko ennemmin ratkaisuna laittaa ne rather than -merkinnällä (ja huomautuksella tyyliin "basic education voi käydä, jos varmistetaan, että vastaanottaja ymmärtää mistä on kyse esim. taustatietojensa ansiosta tai koska termiä pystytään tarkentamaan ikävuosilla tai vuosiluokilla").

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: comprehensive school education: Merja ja kollegat muotoilevat termin "käyttöohjetta": missä yhteyksissä sitä kannattaa käyttää. Milloin sitä käytetään mieluummin kuin termiä primary and lower secondary education?

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 23.12.2022: Onko tarpeen sanoa jotain myös siitä, milloin termiä comprehensive education voi/kannattaa käyttää? Tai milloin ei. Nyt on todettu vain, että jos käyttää termiä comprehensive education, kannattaa täsmentää ikä.

474

toisen asteen koulutus

sv utbildning på andra stadiet

en upper secondary education

määritelmä

perusopetuksen jälkeen annettava *ammattillinen koulutus* tai *lukiokoulutus*

huomautus

Käsitteen tunnus: c455

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö ja Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

475

lukiokoulutus; lukio (2)

sv gymnasieutbildning

en general upper secondary education

not: upper secondary general education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto>

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään perustuva *yleissivistävä koulutus*, joka antaa valmiudet aloittaa *opiskelu yliopistossa* tai *ammattikorkeakoulussa*

huomautus

Lukiokoulutus antaa myös valmiudet aloittaa opiskelu lukiokoulutuksen *oppimäärään* perustuvassa *ammattillisessa koulutuksessa*.

Lukiokoulutuksen päätteeksi suoritetaan *ylioppilastutkinto*.

Lukiokoulutusta annetaan pääasiassa *lukioissa (1)*.

general upper secondary education: Suomessa suoraan *perusopetuksesta* lukiokoulutukseen jatkavat *opiskelijat* ovat lukiokoulutuksen aikana tyypillisesti 16–19 vuoden ikäisiä. Tämä tieto voi olla hyödyllistä mainita, kun Suomen lukiokoulutus-käsitteestä puhutaan kansainvälisissä yhteyksissä, sillä muissa maissa upper secondary education -tason *koulutukseen (1)* osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa.

upper secondary general education: Lukiokoulutus-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary education vs. upper secondary general education. Myös *ammattillinen koulutus* -käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary education ja vocational upper secondary education.

Ks. myös *perusopetus*.

Käsitteen tunnus: c456

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

476

korkeakoulutus

sv högskoleutbildning; utbildning på högskolenivå
en higher education; tertiary education

määritelmä

[toisen asteen koulutuksen](#) jälkeen [korkeakoulussa \(1\)](#) annettava [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c457

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

477

ammattikorkeakoulutus

sv yrkeshögskoleutbildning
en university of applied sciences education; education provided by universities of applied sciences
not: polytechnic education (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulussa](#) annettava [korkeakoulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c459

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

478

yliopistokoulutus

sv universitetsutbildning
en university education

määritelmä

[yliopistossa](#) annettava [korkeakoulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c458

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

479

taiteen perusopetus

sv grundläggande konstundervisning
en basic education in arts

määritelmä

[peruskoulun \(1\)](#) ulkopuolinen, ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettu eri taiteenalojen [koulutus \(1\)](#), joka ei johda [tutkintoon](#)

huomautus

Taiteen perusopetusta annetaan mm. musiikkioppilaitoksissa, kuvataidekouluissa, tanssioppilaitoksissa ja käsityökouluissa.

Käsitteen tunnus: c462

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (grundläggande konstundervisning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic education in the arts)

480

avoin korkeakouluopetus

sv öppen högskoleundervisning

en open higher education studies

määritelmä

[tutkintovaatimusten](#) mukainen [korkeakoulutus](#), jota tarjotaan henkilöille, joilla pääsääntöisesti ei ole tutkinnonsuorittamisoikeutta

huomautus

Käsitteen tunnus: c431

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

481

avoin yliopisto-opetus

sv öppen universitetsundervisning

en open university studies

määritelmä

[yliopistossa](#) annettava [avoin korkeakouluopetus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c432

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (open university instruction)

482

avoin ammattikorkeakouluopetus

sv öppen yrkeshögskoleundervisning

en open university of applied sciences studies; open UAS studies

not: open polytechnic education (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulussa](#) annettava [avoin korkeakouluopetus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c433

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

483

aikuiskoulutus

sv vuxenutbildning

en adult education and training

määritelmä

aikuisille suunniteltu ja järjestetty *koulutus (1)*

huomautus

Aikuiskoulutusta järjestetään kaikilla koulutuksen (1) osa-alueilla. Se voi olla esimerkiksi *täydennyskoulutusta* tai *tutkintoon* johtavaa tai valmistavaa koulutusta (1). Aikuiskoulutus voi olla *omaehtoista koulutusta (1)*, *henkilöstökoulutusta* tai *työvoimakoulutusta*.

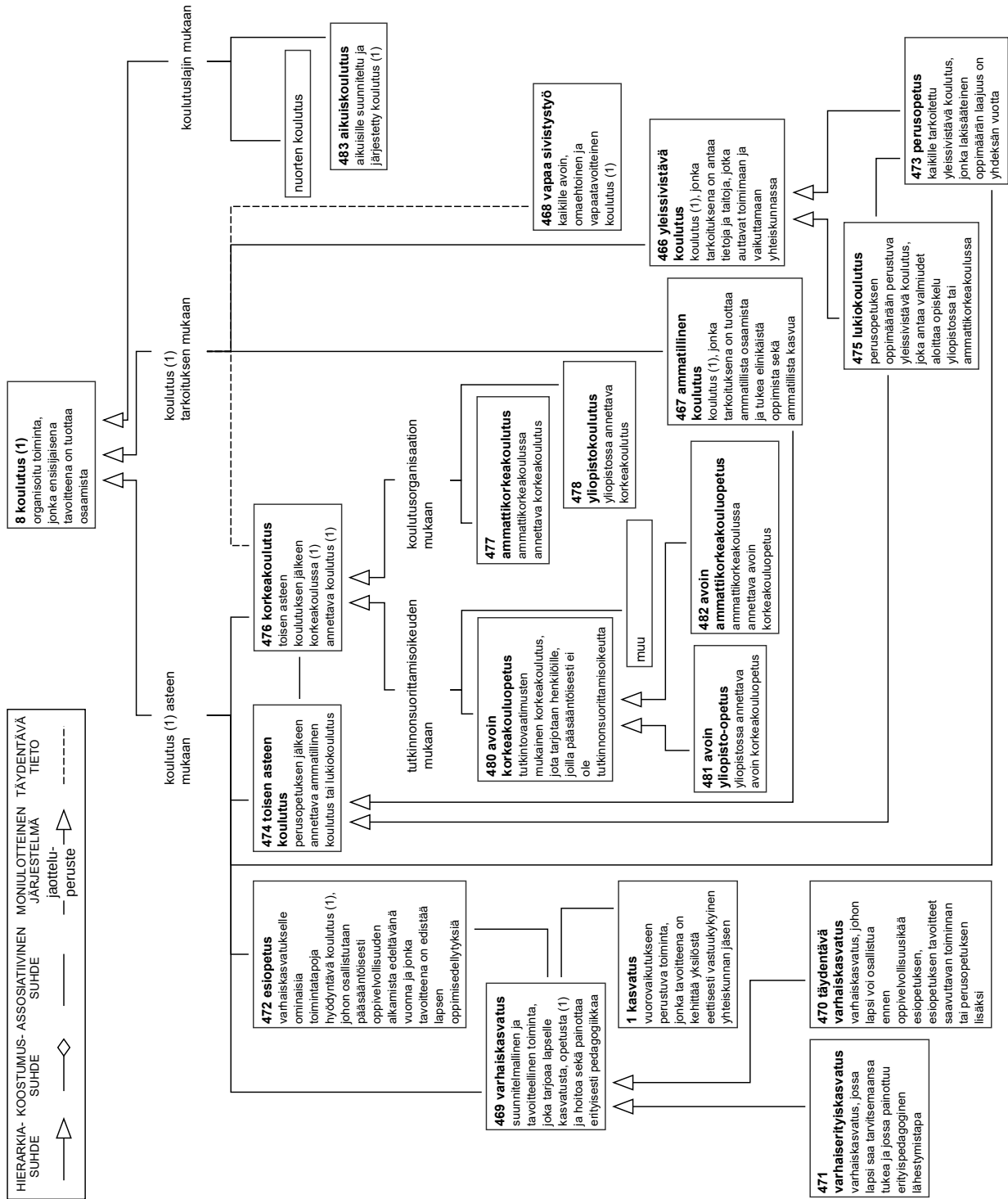
Käsite *ammattillinen aikuiskoulutus* poistui käytöstä, kun ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017) tuli voimaan 1.1.2018.

Käsitteen tunnus: c464

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä, Koulutustarjonta ja opetustarjonta ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 51. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan.

6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1)

484

tutkintokoulutus; > tutkintoon johtava koulutus

sv examensutbildning; examensinriktad utbildning; utbildning som leder till examen
en > programme leading to a general upper secondary qualification <lukiokoulutus>; > education and training to complete a qualification <ammattillinen koulutus>; > degree programme (4) <korkeakoulutus>; > graduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus>; > graduate studies <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtavat opinnot>; > postgraduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus>

määritelmä

tutkintoon tai – *ammattillisessa koulutuksessa* myös – *tutkinnon osaan* johtava *koulutus (1)*

huomautus

programme / studies: Englannin sana programme viittaa määrämuotoiseen koulutukseen (1); studies voi olla vähemmän määrämuotoinen kokoelma opintoja.

graduate programme, graduate studies: Englannin termit graduate programme ja graduate studies viittaavat yleisesti ainoastaan *ylempään korkeakoulututkintoon* ja *jatkotutkintoihin* johtavaan koulutukseen (1) tai opintoihin, eivät muuhun tutkintokoulutukseen.

Käsitteen tunnus: c1488

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Opiskelijan rooleja](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiolaki>

<korkeakoulutus englanti kesken> <korkeakoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kieliryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta? Tarvitaanko vastine myös suppeammalle käsitteelle "tutkinnon osaan johtava koulutus"?

Päivi Creber, VNK, 3.4.2019: Andrew Carnegie-Brown on täällä englannin asiantuntijana EU-puheenjohtajuuden ajan. Kysäisin häneltä graduate studies -juttua. Kävimme yhdessä läpi monen eri maan yliopistojen graduate studies -ohjelmia/osastoja/henkilöstöä (Singapore, USA, Kanada, Etelä-Afrikka, Britannia). Kaikissa graduate studies viittasi ylempään korkeakoulututkintoon ja jatko-opintoihin sen jälkeen. Sitä näytetään käytettävänä lyhyempänä versiona sanasta postgraduate studies. Tätä tukee ainakin yksi sanakirjavastine. Substantiivin määritteenä graduate on Collins Cobuild -sanakirjan mukaan yksiselitteisesti sama kuin postgraduate, esimerkkeinä graduate students in the philosophy department ja the graduate prospectus.

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 3.5.2019: Lukion englannin työryhmä haki tälle käsitteelle vastinetta lukiokoulutuksen näkökulmasta, mutta törmäsi myös korkeakoulukontekstissa käytettäviin vastineisiin (graduate programme, graduate studies ja postgraduate programme). Mitä mieltä olette näistä vastineista, niiden suositeltavuusjärjestyksestä ja niitä koskevista huomautuksista?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 3.5.2019: Lukion ruotsin työryhmä haki tälle käsitteelle vastineita. Ovatko nämä löydetty vastineet (examensutbildning; examensinriktad utbildning; utbildning som leder till examen) ok myös korkeakoulukontekstiin? Vrt. myös englannin vastineet, joissa on omat terminsä korkeakoulututkintoon johtavalle koulutukselle.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Pitäisikö sanastoon lisätä termi "valmistava tutkintokoulutus"? Esiityy VET-laissa pykälässä 33. -- **Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 9.3.2020:** Olisiko siis olennaista käyttää eri verbiä (johtaa vs. valmistaa)? Tulisiko ammatillisen koulutuksen osalta ottaa suomenkieliseksi termiksi "tutkintoon valmistava koulutus"?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: englannin termeissä on ammatillisen osalta "education and training to complete a qualification". Vrt. ammatillinen koulutus = vocational education and training. Miten saadaan ero näkyviin ja samalla säilytettyä VET-ajatus termin käännöksessä?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: pitäisikö tässä ("education and training to complete a qualification") olla myös "or a unit of a qualification", kun määritelmän mukaan voi olla tutkinnon osa...?

485

muuntokoulutus

sv examensinriktad fortbildning

en retraining and upgrading of qualifications

määritelmä

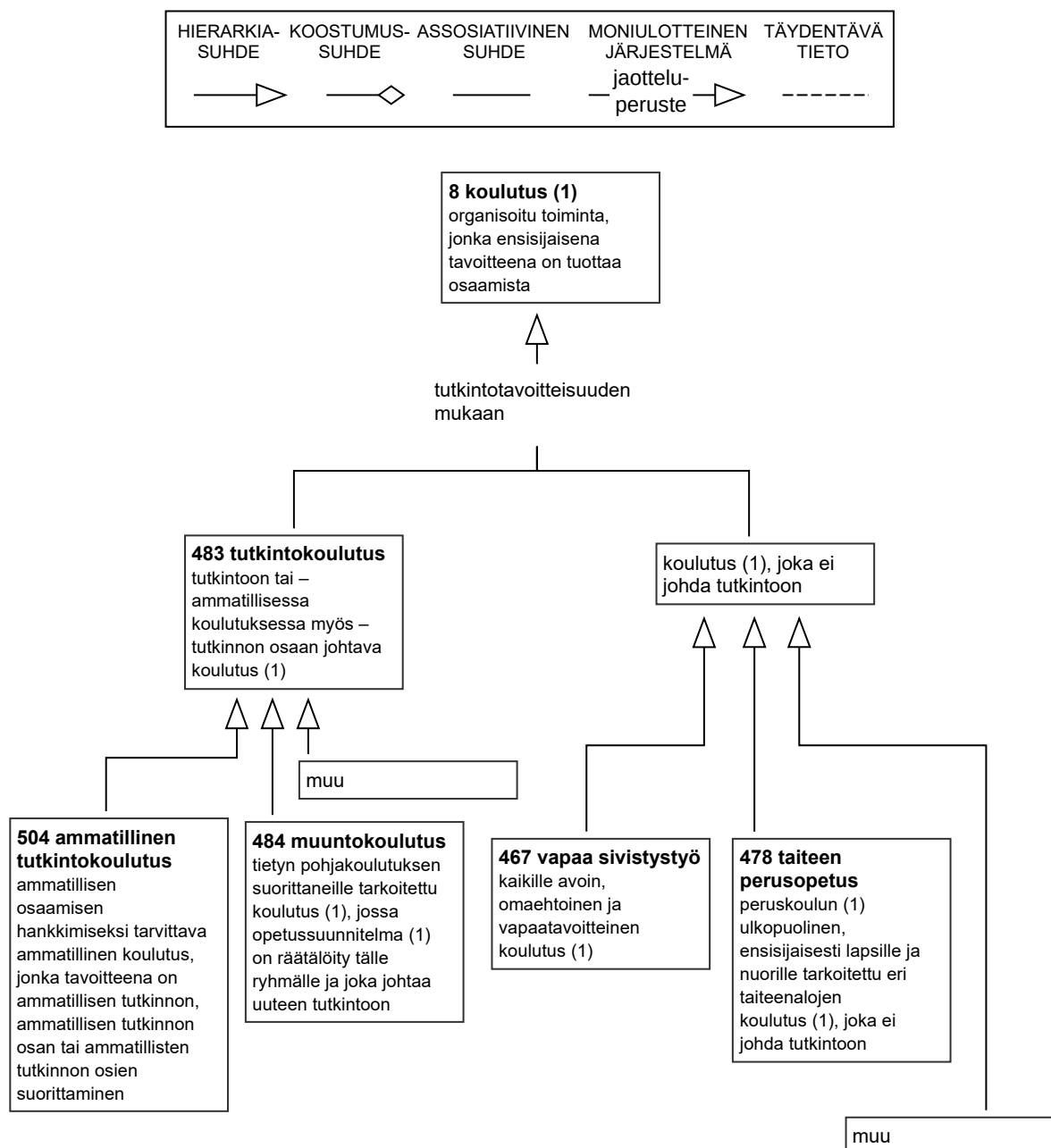
tietyn [pohjakoulutuksen](#) suorittaneille tarkoitettu [koulutus \(1\)](#), jossa [opetussuunnitelma \(1\)](#) on räätälöity tälle ryhmälle ja joka johtaa uuteen [tutkintoon](#)

huomautus

Esimerkki muuntokoulutuksesta on insinööritutkintoon johtava kaivosalan [koulutus \(2\)](#), joka on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat suorittaneet insinööri (AMK)- tai DI-tutkinnon kone- ja tuotantotekniikan, sähkötekniikan tai tuotantotalouden alalta.

Käsitteen tunnus: c461

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

Käsittekaavio 52. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

tarkistettava / käsitteeseen yht 2020

Terminologi-Riinan kommentti 26.11.2020: Pitäisikö tämän kaavion käsitteitä ja kaavion "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" käsitteitä yhdistää yhteen kaavioon tai erottaa eri kaavioihin?? Toisaalta OKSAn 2. laitokseen jäivät vielä auki ammatillisen koulutuksen käsitteet "ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus" ja "työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus": muutetaanko ne olemaan koulutus (2):ia ammatillisen koulutuksen eli koulutus (1):n sijaan.

6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

486

tilauskoulutus

sv uppdragsutbildning

en commissioned education

määritelmä

yhteisötilaajan rahoittamana opiskelijaryhmälle järjestettävä [tutkintokoulutus](#)

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan [ammattillisen koulutuksen](#) järjestäjä voi järjestää tilauskoulutuksena [koulutuksen järjestämisluvassa](#) määrättyjä [ammattillisia tutkintoja](#) ja [tutkinnon osia](#) sekä niihin valmistavaa [tutkintokoulutusta](#).

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan [yliopisto](#) ja [ammattikorkeakoulu](#) voivat järjestää tilauskoulutuksena [korkeakoulututkintoon](#) johtavaa [koulutusta \(1\)](#).

Tilauskoulutuksen tilaajan on oltava yhteisö (ei yksittäinen henkilö).

Yliopistolain (558/2009), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) säännösten mukaan tilauskoulutuksen voi tilata ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö.

[Lukiokoulutuksessa](#) tilauskoulutusta saa järjestää [koulutuksen järjestäjä](#), jonka [koulutuksen järjestämislupaan](#) sisältyy lupa järjestää [IB-tutkintoon](#) johtavaa koulutusta (1).

[Ammattikorkeakouluissa](#) tilauskoulutuksena annettavan [opetuksen \(1\)](#) on liityttävä [ammattikorkeakoulun toimiluvassa](#) määrättyyn koulutustehtävään.

[Yliopistoissa](#) tilauskoulutuksena annettavan opetuksen (1) on liityttävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonanto-oikeus.

Tilauskoulutuksesta on koulutuksen tilaajalta perittävä vähintään koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kattava maksu. Koulutuksen tilaajalla on oikeus periä tilauskoulutukseen osallistuvilta [opiskelijoilta](#) koulutuksen sijaintivaltion lainsäädännön tai oman käytäntönsä mukaisia maksuja.

Käsitteen tunnus: c1299

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken> <korkeakoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus englantia kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmälle 3.12.2018: Onko korkeakoulujen puolesta uppdragsutbildning ok? Esiintyy myös yo-laissa 558/2009.

487

henkilöstökoulutus

sv personalutbildning

en personnel training

määritelmä

työnantajan [henkilöstölleen](#) järjestämä tai hankkima [koulutus \(1\)](#)

huomautus

Henkilöstökoulutuksen voi rahoittaa työnantaja kokonaan tai osittain. Henkilöstökoulutus voi saada myös julkista rahoitusta; vrt. [julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus](#).

Vrt. [omaehtoinen koulutus](#), jonka sisällön [opiskelija](#) itse valitsee [koulutustarjonnasta](#).

Käsitteen tunnus: c1300

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 29.9.2020: pidetään mukana, katsotaan pitääkö OKSAn tietoja muuttaa

488

julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus

sv offentligfinansierade personalutbildning; offentligt finansierade personalutbildning; > statligt finansierade personalutbildning

en

määritelmä

henkilöstökoulutus, joka on osin työnantajan rahoittamaa ja osin julkisesti rahoitettua

huomautus

Käsitteen tunnus: c1095

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Harjoittelija Riikka Suursalmi-Seppälä, TSK, kommentti ruotsin kielityöryhmille (kesä 2018):

"Statligt finansierade personalutbildning" vain siinä tapauksessa, että rahoitus tulee valtiolta.

489

oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus

sv

en

määritelmä

koulutus (1), jossa henkilö suorittaa *oppivelvollisuuttaan*

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta (1) voivat olla *perusopetus* ja sen jälkeen suoritettava *toisen asteen tutkintoon* tähtäävä *koulutus (1)* tai viimeksimainitulle vaihtoehtoisesti esimerkiksi *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* tai tietyissä tapauksissa *aikuisten perusopetus*.

Käsitteen tunnus: c1340

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

490

täydennyskoulutus

sv fortbildning (1)

en continuing education; continuing professional development; in-service training <toisen asteen koulutus>; further training <toisen asteen koulutus>
rather than: extension studies

määritelmä

aikaisempaa *koulutusta (2)* tai *pätevyyttä* täydentävä ja ajanmukaistava *koulutus (1)*

huomautus

Täydennyskoulutus on yleistermi, jolla voidaan viitata hyvin monenlaisiin, muun muassa *toisen asteen oppilaitoksissa*, *yliopistoissa* ja *ammattikorkeakouluissa* järjestettäviin *koulutuksiin (2)*.

Täydennyskoulutuksella ei tarkoiteta *erillisiä opintoja*, esim. *aineenopettajaksi* pätevöittäviä erillisiä opintoja.

Englanninkielisellä termillä extension studies on eri maissa eri merkityksiä, minkä vuoksi sen käyttöä täydennyskoulutuksen vastineena ei suositella.

Vrt. *korkeakoulujen täydennyskoulutus*, *ammattillinen lisäkoulutus*.

Käsitteen tunnus: c460

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: *Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä OKSA-jaokselle 25.3.2021: Jatkuvan oppimisen sanastoon tämän käsitteen määritelmään lisättiin sana osaaminen: "aikaisempaa osaamista, koulutusta2 tai pätevyyttä täydentävä ja ajanmukaistava koulutus1". Onko muutos ok myös OKSAan?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä OKSA-jaokselle 25.3.2021: Jatkuvan oppimisen sanastoon huomautusta muokattiin seuraavasti: "Täydennyskoulutuksia voidaan järjestää toisen asteen oppilaitoksissa, yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa sekä muissa viranomaisen hyväksymissä organisaatioissa. Täydennyskoulutuksina pidetään esimerkiksi työtehtäviin tarvittavien lupien tai todistusten saamiseksi järjestettäviä lyhyitä koulutuksia (2)." Halutaanko OKSAssa tehdä vastaavat muokkaukset?

491

korkeakoulujen täydennyskoulutus

sv högskolornas fortbildning; fortbildning (2)

en academic continuing education

määritelmä

korkeakoulututkinnon suorittaneelle tarjottava, liiketaloudellisin perustein järjestettävä, asiakkaalle maksullinen *täydennyskoulutus*

huomautus

Täydennyskoulutuksen kesto vaihtelee yhden päivän mittaisesta *koulutuksesta (2)* usean *lukukauden* mittaiseen koulutukseen (2). Täydennyskoulutusta järjestetään avoimina ohjelmina sekä *henkilöstökoulutuksena*, joka suunnitellaan vastaamaan asiakkaan osaamistarpeisiin.

Käsitteen tunnus: c891

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

492

työvoimakoulutus

ei: työvoimapolitiittinen koulutus (vanhentunut)

sv arbetskraftsutbildning

en labour market training

määritelmä

koulutus (1), jonka toteutus perustuu työ- ja elinkeinohallinnon ennakoitointoimintaan sekä työ- ja elinkeinoelämän tarpeista lähtien tuotettuun suunnitelmaan

huomautus

Työvoimakoulutus voi olla **ammattillista koulutusta** tai sitä voidaan järjestää **korkeakouluissa (1)**.

Työvoimakoulutuksen **opiskelijat** valitaan työ- ja elinkeinoviranomaisen toteaman koulutustarpeen perusteella. Työvoimakoulutusta järjestetään ensisijaisesti työttömille ja työttömyysuhan alaisille henkilöille.

Työvoimakoulutuksesta ja **opiskelijavalinnasta** säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012).

Käsitteen tunnus: c466

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken>

tarkistettava / käsittelyyn

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

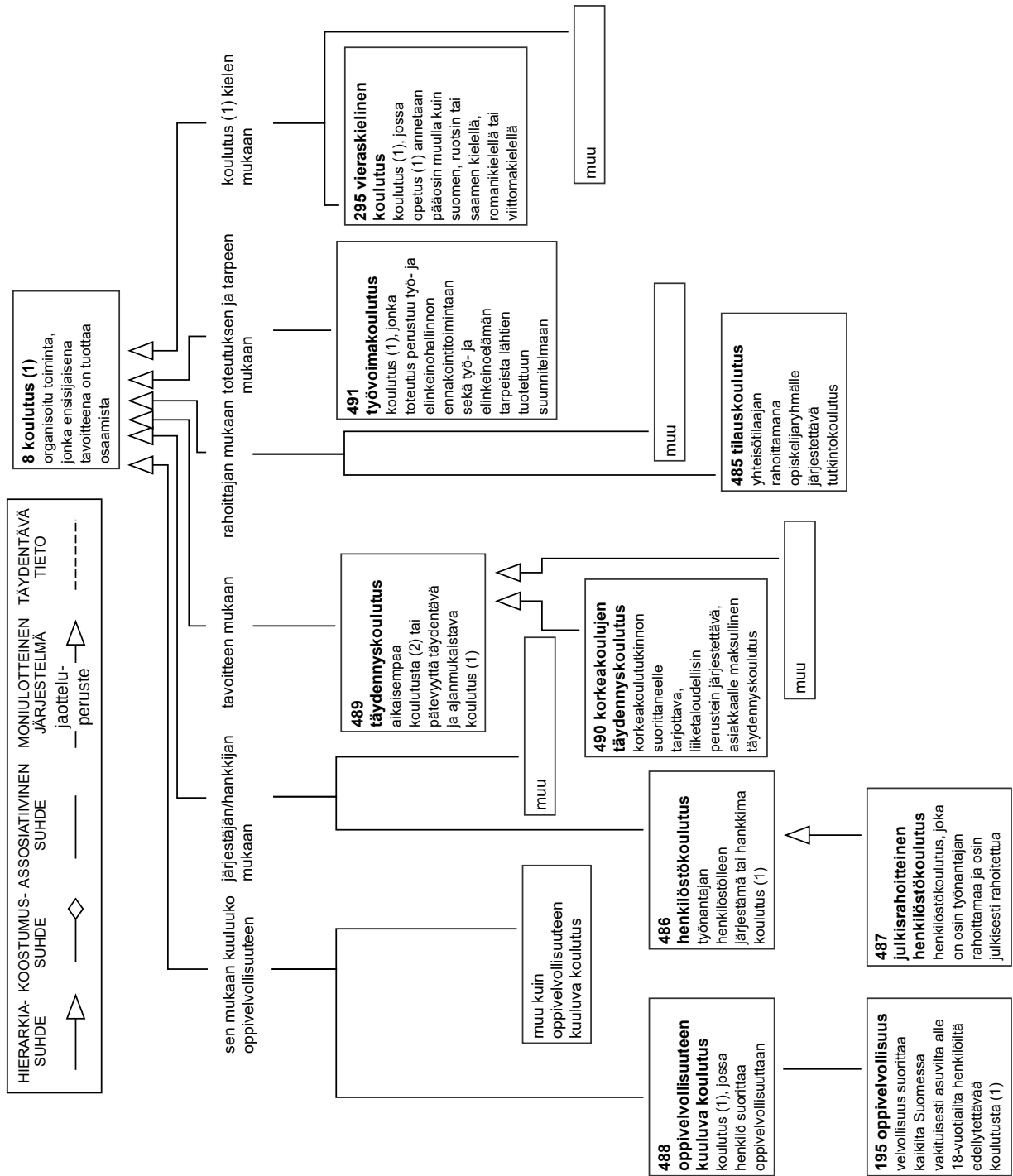
Luonnos ehdotukseksi julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista annettavaksi laiksi:

"Kasvupalvelukoulutuksena tarjottaisiin ammatillisesti suuntautunutta koulutusta, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Lisäksi kasvupalvelukoulutuksena voitaisiin tarjota yrittäjyyskoulutusta ja kotoutumisen edistämistä annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kotoutumiskoulutusta. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 1 §:n 2 momentista poiketen kasvupalvelukoulutuksena ei voitaisi järjestää koulutusta, jonka tavoitteena olisi ammatillisen tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin yhteydessä tutkintoon johtava ammatillinen koulutus esitetään siirrettäväksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alan järjestämisvastuulle. Tutkintoon johtavan koulutuksen järjestämisestä säädettäisiin ammatillisesta koulutuksesta annettavassa laissa, jonka mukaan ammatilliseen tutkintoon johtavaa koulutusta järjestettäisiin työvoimakoulutuksena. Erotuksena ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua työvoimakoulutuksesta maakunnan järjestämästä nykyistä työvoimakoulutusta vastaavasta koulutuksesta käytettäisiin nimitystä kasvupalvelukoulutus.

Terminologin kysymys 23.5.2017: Pitäisikö määritelmässä sanoa, että työvoimakoulutus on tutkintoon johtavaa koulutusta? (Onko näin tosiaan myös korkeakouluissa annettavassa työvoimakoulutuksessa?) Vrt. kasvupalvelukoulutus, joka ei johda tutkintoon.

Terminologi Mari Suhonen 31.8.2017: TEM:n TE digi -sanastotyöpajassa oltiin vahvasti sitä mieltä, että tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus on OKM:n/opetushallinnon käsite eikä TE-käsite. Tämä käsite liittyy näihin maakuntien ja kasvupalvelujen uudistuksiin.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (arbetskraftsutbildning)

Käsitekaavio 53. Koulutus (1) oppivelvollisuuden kuuluminen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.

6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä

493

työpaikalla järjestettävä koulutus <säädöksissä>; työpaikalla opiskelu; ~ työelämässä oppiminen; ~ työpaikalla oppiminen

ei: ~ työssäoppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite>; ~ työssä oppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite>; työharjoittelu (2) <termi vanhentunut ammatillisen koulutuksen kontekstissa> (vanhentunut)

sv utbildning som ordnas på en arbetsplats <säädöksissä>; UA (1); ~ lärande i arbetslivet <työelämässä oppiminen>

hellre än: ~ inläring i arbetslivet <työelämässä oppiminen>; ~ inläring i yrkeslivet <työelämässä oppiminen>

inte: ~ inläring i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ lärande i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ IA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>; ~ LIA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla>

en workplace education and training

määritelmä

koulutus (1), jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Työpaikalla järjestettävä koulutus kattaa *ammattillisesta koulutuksesta* annetussa laissa (531/2017) säädettyt muodot eli *koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen* ja *oppisopimuskoulutuksen*. Lisäksi työpaikalla järjestettävä koulutus voi käsittää muita muotoja, joista sovitaan *koulutuksen järjestäjän* ja työpaikan edustajan kesken ja jotka kirjataan *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan*.

työelämässä oppiminen, työpaikalla oppiminen: Lähikäsitteet työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen poikkeavat käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus (eli työpaikalla opiskelu). Työpaikalla järjestettävä koulutus on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan organisoimaa toimintaa: määrämuotoista, sovittua, suunnitelmallista, tavoitteellista ja ohjattua. Sen sijaan työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen ovat yksilön toimintaa, jota tapahtuu, vaikka kyse olisi suunnitelmallisesta osaamisen hankkimisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt, että termejä työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen voidaan käyttää esimerkiksi yrityksille suunnatussa viestinnässä viittaamaan työpaikalla järjestettävään koulutukseen silloin, kun asiayhteydestä on selvää, että kyse on nimenomaan työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta.

työssäoppiminen, työssä oppiminen: Termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ei suositella käytettäväksi *ammattillisen koulutuksen* yhteydessä, sillä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla (mm. hallituksen esityksessä 93/2018 julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämisspalveluista annettavaksi laiksi) näitä termejä käytetään eri merkityksessä.

työharjoittelu: Termi työharjoittelu on vanhentunut tässä määritellyyn käsitteeseen viittaavana nimityksenä ammatillisen koulutuksen yhteydessä.

inläring / lärande: Ruotsin sana inläring assosioituu yleensä yksisuuntaiseen, *opettajalta* opiskelijalle tapahtuvaan *opettamiseen*, joten termin käyttöä ei suositella, kun puhutaan nykyisestä ammatillisesta koulutuksesta oppimiskäsityksineen. Sana lärande puolestaan viittaa *oppimiseen*, joka ei välttämättä tapahdu tiettyyn aikaan tiettyssä paikassa, vaan prosessina, ja joka voi tapahtua yksin tai ryhmässä.

Käsitteen tunnus: c1709

Käsitteekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 15.12.2020: Nimitys "työpaikalla järjestettävä koulutus" kuulostaa paljon laajemmalta kuin on tarkoitettu (koulutussopimuskoulutus ja oppisopimuskoulutus). Voidaanko termille tehdä jotain vielä tässä vaiheessa?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 15.12.2020: Tämänhetkiset määritelmät eivät tuo eroa työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja työvoimakoulutuksen välille: myös työvoimakoulutuksessa osaaminen hankitaan pääosin työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 30.4.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa muokattiin tämän käsitteen tietoja. Pohdittava, ovatko muutokset tai osa niistä tarpeen myös OKSAssa.

1) Jatkuvan oppimisen sanastossa muokattiin käsitteen määritelmää seuraavaan muotoon: "opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle kuuluva ammatillinen koulutus tai työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluva koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä". Tämä siksi, että saataisiin tarkennetuksi eroa käsitteiden työpaikalla järjestettävä koulutus ja työharjoittelu välillä. Muokataanko myös OKSAn määritelmää seuraavasti: "ammatillinen koulutus, jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä"? Näin saataisiin näkyviin ero, että työharjoittelu on korkeakouluopintoihin liittyvää.

2) Muut muutokset koskevat termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ja niihin liittyvää huomautusta. Nämä termit on Jatkuvan oppimisen sanastossa merkitty sallittaviksi synonyymeiksi (eikä hylättäviksi termimuodoiksi, kuten OKSAssa). Niitä koskeva huomautusteksti kuuluu seuraavasti: "työssäoppiminen, työssä oppiminen: Työssäoppiminen ja työssä oppiminen ovat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla käytettyjä nimityksiä käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus." Onko OKSAn termisuositusta tarpeen muuttaa? Ehkä riittäisi suositusmerkintä "mieluummin kuin", ja selitykseksi, että termejä ei suositella käytettäväksi OKM:n hallinnonalalla, sillä ne ovat TEMin hallinnonalalla käytettyjä nimityksiä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 27.9.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa käsite "työelämässä oppiminen" erotettiin käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus erilliseksi käsitteeksi. Toimitaanko OKSAssa niin vai pidetäänkö nämä käsitteet kuten ovat?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (arbetslivsorienterad inläring)

Riinan kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 21.3.2022: Tämän käsitteen ruotsin vastineet on käyty läpi OKM:n rahoittaman Parasta DigiTukea -hankkeen ruotsin työryhmässä, mutta tarkistattekko vielä, onko Opetushallinnon sanaston vastine "arbetslivsorienterad inläring" (jota ei PDT-hankkeessa ole näemmä syystä tai toisesta otettu mukaan) lainkaan tarpeen? Jos ko. termiä esim. käytetään laajasti, mutta työryhmä on sitä mieltä, että se ei ole suositettava, niin se olisi hyvä ottaa mukaan epäsuositettavana (DTEA-) tai hylättävänä (DTEB-) vastineena. (Nyt termi kirjattu ruotsin STE-kenttään, RK 15.11.2022.)

494

koulutusopimus

sv utbildningsavtal; UA (2)

en training agreement

määritelmä

[koulustoitimijan](#) ja työpaikan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus [opiskelijan osaamisen hankkimisesta](#) työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) koulutusopimukseen kuuluu, että opiskelija hankkii osaamista työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ilman, että on työsuhteessa työpaikkaan.

[Yliopistoissa](#) koulutusopimuksia tehdään esimerkiksi lääkäreiden [erikoistumiskoulutuksen](#) suorittamiseksi kliinisessä ympäristössä. Yliopistojen sopimuksiin kuuluu, että opiskelija solmii työnantajaansa normaalin työsuhteen.

[Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa](#) ja [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa](#) koulutusopimus sovitaan [henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman](#) mukaisesti [tutkinnonosa-](#) tai koulutuksenosakohtaisesti. Koulutusopimukseen liitetään opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma siltä osin kuin se koskee koulutusopimukseen perustuvaa [koulutusta](#) (2). Henkilökohtaisesta osaamisen kehittämissuunnitelmasta ilmenevät ne käytännön työtehtävät, joita tekemällä opiskelija voi saavuttaa tavoitteeksi asetetun osaamisen.

Vrt. [oppisopimus](#).

Käsitteen tunnus: c1232

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

495

koulutussopimukseen perustuva koulutus

sv utbildning som grundar sig på utbildningsavtal

en training based on a training agreement

määritelmä

koulutus (1), jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on *koulutustoimijan* ja työpaikan välinen *koulutussopimus*

huomautus

Koulutussopimus on käytössä sekä ammatillisessa koulutuksessa että *yliopistoissa*. Näin ollen koulutussopimukseen perustuva koulutus voi olla *ammatillista koulutusta* tai *korkeakoulutusta*.

Käsitteen tunnus: c1710

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

496

oppisopimus

sv läroavtal; LA

en apprenticeship agreement

määritelmä

ammatillisen koulutuksen opiskelijan ja työnantajan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus, jonka perusteella järjestetään *oppisopimuskoulutusta*

huomautus

Oppisopimuksesta tulee ilmetä sopimuksen voimassaoloaika, sovellettava työaika ja opiskelijan palkkauksen perusteet. Oppisopimukseen tulee myös liittää *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma* siltä osin kuin suunnitelma koskee oppisopimuskoulutusta.

Joskus näkee käytettävän termiä yrittäjän oppisopimus, mutta termi on virheellinen, sillä yrittäjälle ei solmita varsinaista oppisopimusta, vaan tehdään ainoastaan sopimus *oppisopimuskoulutuksen* järjestämisestä. Ks. myös *yrittäjän oppisopimuskoulutus*.

Käsitteen tunnus: c1430

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

497

oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning

en apprenticeship training

määritelmä

[ammattillinen koulutus](#), jossa [opiskelijan osaamisen hankkiminen](#) järjestetään pääosin tai kokonaan työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa opiskelija on työnantajaan työsopimussuhteessa, virkasuhteessa tai virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa tai toimii yrittäjänä

huomautus

Määritelmän sana 'pääosin' viittaa siihen, että oppisopimuskoulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa oppimista täydennetään tarvittaessa muissa [oppimisympäristöissä](#), kuten [oppilaitoksessa](#), tapahtuvalla osaamisen hankkimisella. Tässä mielessä oppisopimuskoulutus poikkeaa [koulutussopimukseen perustuvasta koulutuksesta](#).

Yrittäjälle voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [koulutuksen järjestäjä](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat (eli tekevät sopimuksen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä).

Oppisopimuskoulutuksessa olevan [opiskelijan](#) viikoittaisen työajan tulee olla keskimäärin vähintään 25 tuntia.

Työpaikalla järjestettävää oppisopimuskoulutusta täydennetään muissa [oppimisympäristöissä](#) tapahtuvalla osaamisen hankkimisella.

Oppisopimuskoulutuksessa opiskelijan tulee olla 15 vuotta täyttänyt. Oppisopimuskoulutus perustuu työnantajan ja opiskelijan väliseen [oppisopimukseen](#) sekä [koulutuksen järjestäjän](#) ja työnantajan väliseen sopimukseen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä.

Vrt. [koulutussopimus](#).

Käsitteen tunnus: c483

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#), [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läroavtalsutbildning)

498

työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på arbetsavtalsförhållande

en apprenticeship training based on an employment relationship

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan työsopimussuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1711

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

499

virkasuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på tjänsteförhållande
en apprenticeship training based on a public service relationship

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan virkasuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1712

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Ville, Sanastokeskus: englanninkielinen vastine johdettu OKM:n OKM-training_agreement-lomakkeesta, jossa "virkasuhteinen" = "public service relationship"

500

virkasuhteeseen verrattavaan julkisoikeudelliseen palvelussuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på ett offentligrättsligt anställningsförhållande som kan jämföras med ett tjänsteförhållande

en apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1713

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Ville, Sanastokeskus: englanninkielinen vastine johdettu OKM:n OKM-training_agreement-lomakkeesta, jossa "virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa" = "comparable service relationship in a public corporation"

501

yrittäjän oppisopimuskoulutus

sv läroavtalsutbildning för företagare; företagarens läroavtalsutbildning

en entrepreneur's apprenticeship training

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) toimii yrittäjänä ja työpaikkana on opiskelijan yritys

huomautus

[Ammatillisen koulutuksen](#) opiskelijalle, joka toimii yrittäjänä, voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [koulutuksen järjestäjä](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat. Yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa toisessa yrityksessä tai organisaatiossa toimiva kokenut yrittäjä tai työntekijä toimii opiskelijan [mentorina](#).

Käsitteen tunnus: c1714

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

502

osaamisperusteisuus

sv ~ kompetensbaserat lärande *n*

en ~ competence-based

määritelmä

pedagogista toimintaa ohjaava periaate, jonka mukaan *koulutuksessa (1)* tärkeintä on se, että *oppija* saavuttaa hänelle tavoitteeksi asetetun osaamisen, ei se, millä tavoin ja minkä ajan kuluessa osaaminen on hankittu

huomautus

Osaamisperusteisen pedagogiikan mukaan koulutuksessa (1) ei pyritä opiskelemaan tiettyjä *oppiaineita* ja suorittamaan vakiomäärää opintoja, vaan tärkeintä on, että oppijalle tavoitteeksi asetettu osaaminen tulee *koulutuksen (2)* aikana hankittua. Lähtökohtana on oppijan aikaisemmin hankittu *tutkinnon* kannalta olennainen osaaminen, jonka päälle kerrytetään tarvittavin osin uutta osaamista. Oppijat voivat saavuttaa osaamisensa erilaisissa *oppimisympäristöissä* (ei esimerkiksi pelkästään oppilaitoksessa), keskenään eri tavoin ja eri tahdissa.

Ammatillinen osaaminen on kokonaisuus, joka muodostuu ammatissa tarvittavista tiedoista ja taidoista ja niiden soveltamisesta käytännön työtehtäviin.

Käsitteen tunnus: c1715

Luokka: <ammatillinen koulutus>

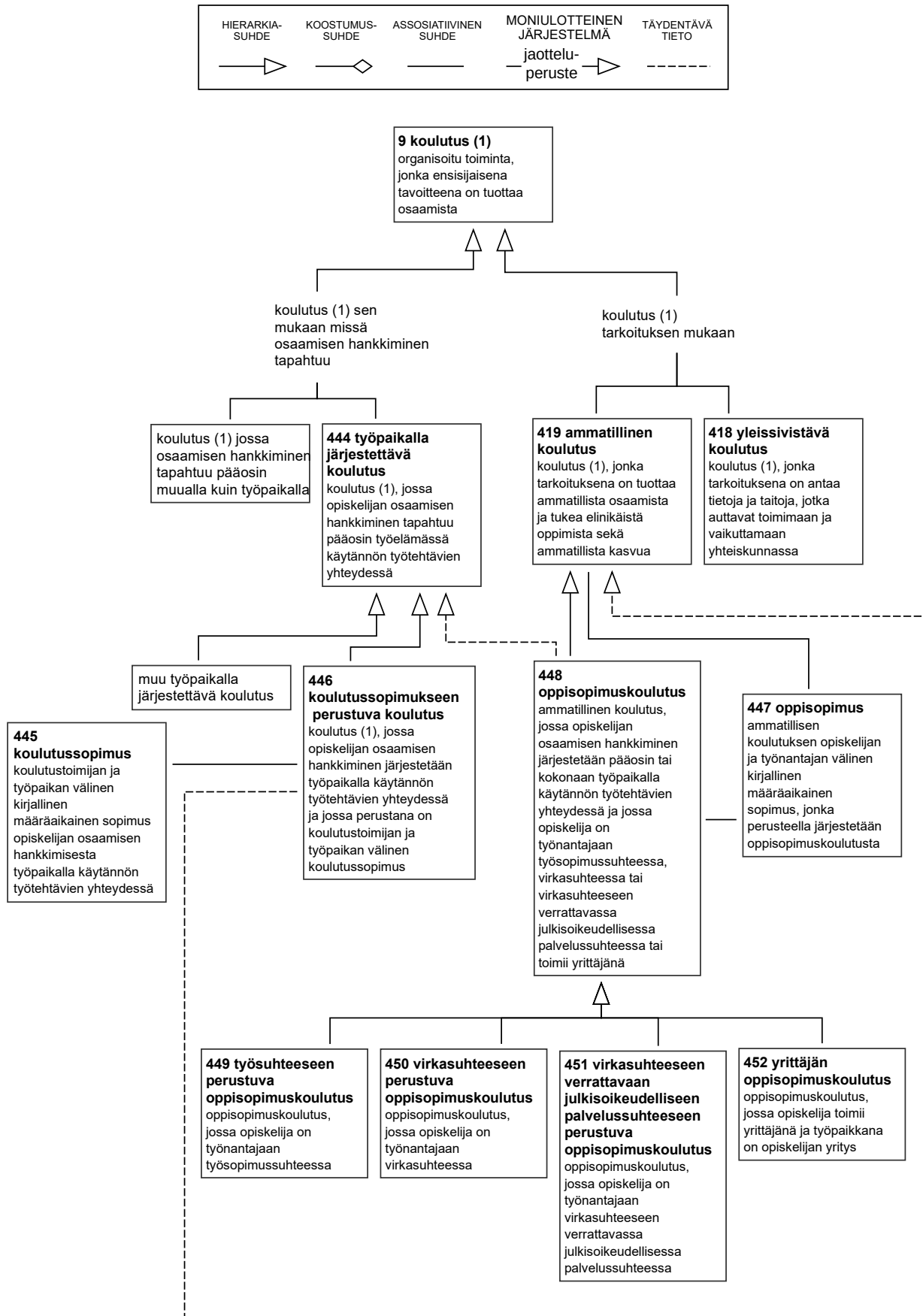
Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kompetensbaserings)

Käsitekaavio 54. Työpaikalla järjestettävä koulutus.

6.3.5 Perusopetuksen lajeja

503

painotettu opetus

sv betonad undervisning

en ~ weighted-curriculum

määritelmä

perusopetus, jossa jonkin *oppiaineen*, *aineryhmän* tai muun sisältöalueen *opetusta (2)* annetaan enemmän ja vaativammin tavoittein kuin muussa perusopetuksessa

huomautus

Esimerkkejä painotusalueista ovat musiikki, kuvataide, ilmaisutaito, matemaattis-luonnontieteelliset aineet ja liikunta. Painotettua opetusta annetaan esimerkiksi musiikin, kuvataiteen, ilmaisutaidon ym. erikoisluokilla.

Ks. myös *oppilasvalinta*.

Käsitteen tunnus: c435

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

504

sairaalaopetus

sv sjukhusundervisning

en hospital education

määritelmä

perusopetus, jota annetaan *peruskoulun (1) oppilaalle* sairaala- tai avohoidon aikana

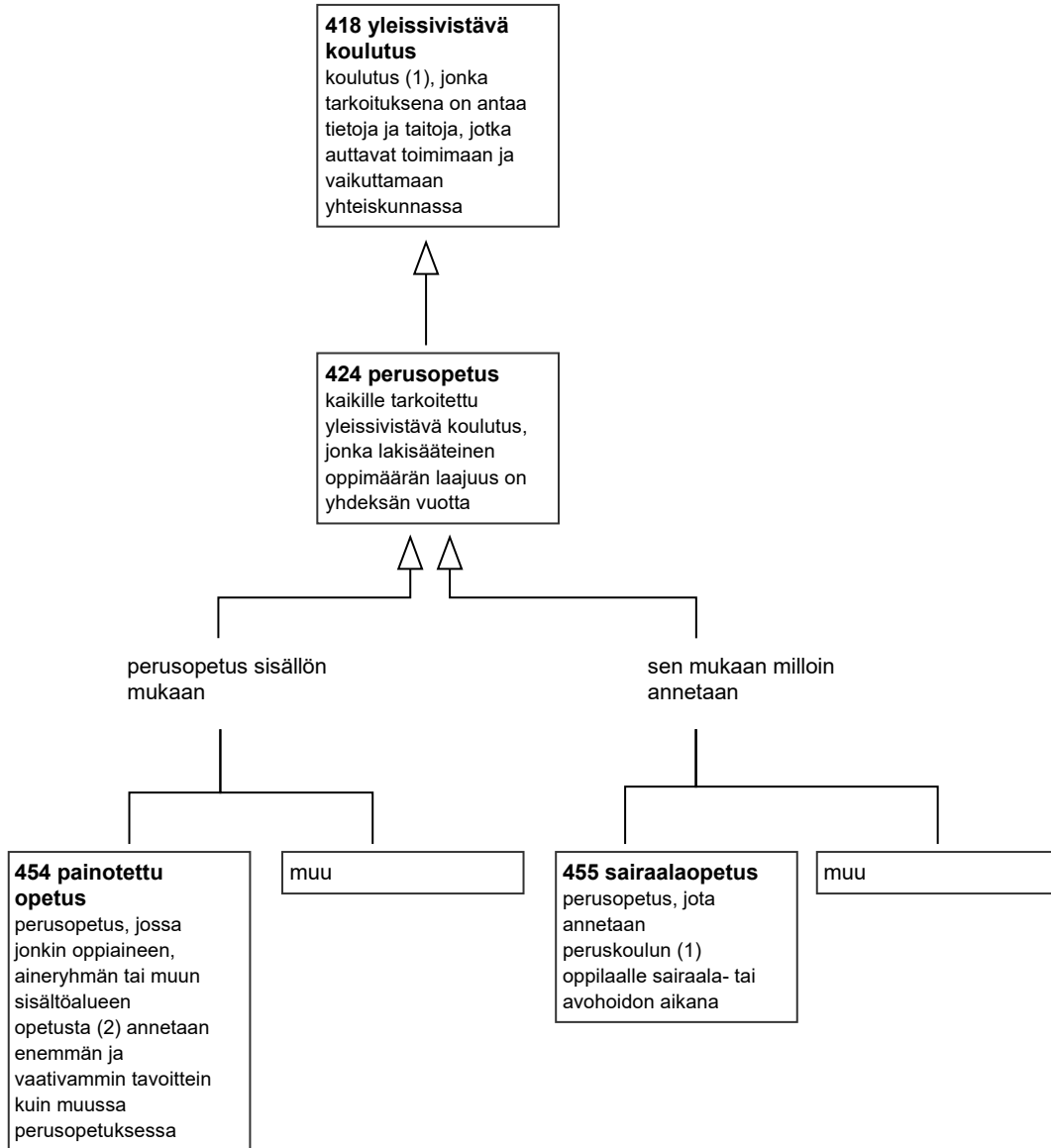
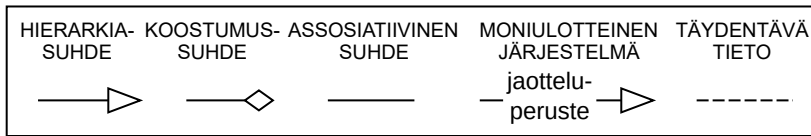
huomautus

Käsitteen tunnus: c437

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsitekaavio 55. Perusopetuksen lajeja.

6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti

505

ammatillinen tutkintokoulutus

sv yrkesinriktad examensutbildning
en

määritelmä

ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava [ammatillinen koulutus](#), jonka tavoitteena on [ammatillisen tutkinnon](#), ammatillisen [tutkinnon osan](#) tai ammatillisten tutkinnon osien suorittaminen

huomautus

Vrt. [tutkintokoulutus](#).

Käsitteen tunnus: c1213

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#), [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#), [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#) ja [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Tällä käsitteellä ei ole OKSAssa englannin vastinetta. Vocational education and training to complete a qualification?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Pitäisikö sanastoon lisätä termi "workplace education and training" = workplace education and training (VET-laki 51§)? --

Riinan kommentti 9.3.2020: Tämä käsite (työpaikalla järjestettävä koulutus) on jo määritelty Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanastossa; se on tulossa osaksi OKSAA. Merkkasin tuohon sanastoon tämän englannin vastineen "workplace education and training".

506

muu ammatillinen koulutus

sv övrig yrkesutbildning
en other vocational education and training; other VET

määritelmä

[ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus](#) tai [ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1218

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: muu ammatillinen koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: tutkintoon johtamaton ammatillinen koulutus, jonka puitteissa järjestetään ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta ja ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta

507

ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus

sv utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen

en advanced or supplementary vocational education and training; advanced or supplementary VET

määritelmä

ammattillinen koulutus, jonka tavoitteena ei ole *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen ja joka syventää tai täydentää ammatillista osaamista

huomautus

Käsitteen tunnus: c1219

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva koulutus (2), jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen ja joka syventää tai täydentää ammatillista osaamista

508

ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus

sv utbildning som förbereder för yrkesuppgifter

en education (and training?) for a particular vocational task

määritelmä

ammattillinen koulutus, jonka tavoitteena ei ole *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen ja joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen kuljettajien tehtäviin

huomautus

Käsitteen tunnus: c1220

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsitteeseen amm 2019

Terminologi Seija Suonuuti 3.2.2017: Kommentti: Jatkossa voisi miettiä yleisempää määritelmää. Esimerkiksi ”-- valmistaa tiettyyn ammatilliseen tehtävään, joka ei ole tarpeeksi laaja tai soveltuva tutkintoon ja johon voi saada valtion rahoitusta”.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: On nyt laissa näin: ”education (and training?) for a particular vocational task”. Seija ottanee kantaa?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva koulutus (2), jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen ja joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen kuljettajien tehtäviin

509

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

valmentava koulutus

sv handledande utbildning; förberedande utbildning

en preparatory education and training

määritelmä

ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus*

huomautus

Valmentavista koulutuksista ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä 1.8.2021 alkaen. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus jäi tällöin edelleen voimaan.

Käsitteen tunnus: c1221

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

OKSA-jaos 30.10.2020: Tämän käsitteen määritelmää pitää laajentaa: tulee sisältää maahanmuuttajien AMK-koulutukseen valmentava jne.

OKSA-jaos 30.10.2020: jatkuvan oppimisen sanastosta saadaan määritelmän pohjaa

OKSA-jaos 30.10.2020: oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä tarkistettava tämän käsitteen tiedot

OKSA-jaos 10.9.2021 / Tomi: Käsiteversiointi (valmentava koulutus 1 ja valmentava koulutus 2) tarvitaan, jotteivät vanhat tietomallit mene rikki. Vanhoissa lähteissä ilmaisu "valmentava koulutus" viittaa edelleen tähän käsitteeseen (yhteinen yläkäsite VALMAlle ja TELMAlle), nykyisin taas eri käsitteeseen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 5.10.2021: Ratkaisun taustaksi vielä kysymys, että tarvitaanko tietomalleissa jatkuvasti viitata myös vanhentuneisiin käsitteisiin? Maallikko voisi kuvitella, että tietomallit pyrittäisiin päivittämään niin, että viittaukset olisivat ajantasaisiin käsitteisiin. Tai ehkä kysymys voisi kuulua, *miten kauan* on tarvis viitata myös vanhentuneisiin käsitteisiin.

510

(vanhentunut)

valmentavan koulutuksen osa

sv del i den handledande utbildningen

en unit of preparatory education and training (?)

määritelmä

arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *valmentava koulutus* muodostuu

huomautus

Esimerkkejä valmentavan koulutuksen osista olivat *ammattilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen* osa "opiskeluvalmiuksien vahvistaminen" sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osa "ammattillisen toimintakyvyn vahvistaminen".

Vrt. käsite *tutkinnon osa*, jollaisista *ammattillinen tutkintokoulutus* muodostuu.

Käsite valmentavan koulutuksen osa on vanhentunut, kun oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus* korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* 1.8.2021 alkaen.

Ks. *koulutuksen osa*.

Käsitteen tunnus: c1491

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

511

koulutuksen osa

sv utbildningsdel

en education and training unit

määritelmä

arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* muodostuu

huomautus

Esimerkkejä koulutuksen osista ovat *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* osa "opiskelu- ja urasuunnittelutaidot" ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osa "ammattillisen toimintakyvyn vahvistaminen".

Ammatillisessa koulutuksessa on käytössä käsitteen koulutuksen osa lisäksi käsite *tutkinnon osa*. Jälkimmäinen käsite liittyy *ammattilliseen tutkintokoulutukseen*.

Käsitteen tunnus: c1927

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitteekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin oppivelv> <oppivelv ruotsi kesken> <oppivelv englanti kesken>

512

(vanhentunut)

ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus; VALMA

ei: ammattilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus (vanhentunut)

sv utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning; utbildning som handleder för yrkesutbildning

en preparatory education and training for VET; preparatory education and training for vocational education and training; preparatory education for vocational training

määritelmä

tutkintoon johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa *opiskelijalle* valmiuksia *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* hakemiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa *ammattillinen tutkinto*

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain [531/2017](#) mukaan ammattillisen *koulutuksen järjestäjät* voivat järjestää *tutkintoon johtamattomana valmentavana koulutuksena* ammattilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*.

Ennen ammattillista perusopetusta koskevan lain ([630/1998](#)) vuonna 2015 voimaantullutta muutosta koulutuksen järjestäjät saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammattilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä *koulutuksia (2): ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, maahanmuuttajien ammattilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, kotitalousopetus*, valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus 1. (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammattilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen.

Ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain ([1214/2020](#)) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuuslain mukaista oppivelvollisuutta oli kuitenkin mahdollista suorittaa myös ammattilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa vielä siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Ks. myös [hakeutuminen](#).

Käsitteen tunnus: c861

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsitteeseen tarkistettavat 2019

Lukion englannin kielityöryhmän (Anu Halvari, OPH) kysymys ammattillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 5.12.2018: Pitääkö ”valmentavien” koulutusten englannin vastineiden poiketa jotenkin ”valmistavien” koulutuksen englannin vastineista? Siis jotain sellaista kuin ”coaching(???)” vs. ”preparatory”. Tämä jää ammattillisen koulutuksen englannin työryhmän pohdittavaksi.

Terminologin kysymys ammattilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammattillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammattillinen koulutus, ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammattilliselle koulutukselle 10.11.2020: *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus*, *UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS:* ammattilliseen koulutukseen kuuluva, *tutkintoon johtamaton koulutus (2)*, joka antaa opiskelijalle valmiuksia ammattilliseen tutkintokoulutukseen hakemiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa ammattillinen tutkinto

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: Merkitään vanhentuneeksi, linkitys TUV-koulutus käsitteeseen

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 18.6.2021: Käsitteen korvautumisesta tutkintokoulutukseen valmentava koulutus -käsitteellä kirjoitettu huomautus. Tarkistattekko ja muokkaatte?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utbildning som handleder för yrkesutbildning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (preparatory education for vocational training)

513

työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus; TELMA

sv utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv

en preparatory education and training for work and independent living

määritelmä

tutkintoon johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa sairauden tai vamman vuoksi *erityistä tukea (2)* tarvitsevalle *opiskelijalle* henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista *opetusta (1)* ja *ohjausta*

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus on yksi tapa suorittaa *oppivelvollisuutta*.

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus sisältää ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) muutosta järjestetyn työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen (nk. valmentava II; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*).

Ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) elokuussa 2015 voimaan tulleen muutoksen mukaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjät* saattoivat järjestää tutkintoon johtamattomana valmentavana koulutuksena ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta (nyk. ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus) sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta.

Käsitteen tunnus: c862

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva, tutkintoon johtamaton koulutus (2), joka antaa sairauden tai vamman vuoksi erityistä tukea (2) tarvitsevalle opiskelijalle henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista opetusta (1) ja ohjausta

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv)

514

ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus

sv utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens; utbildning för förvärvande av yrkeskompetens

en education required for achieving vocational competence

määritelmä

ammattillinen koulutus, jota ammatillisen koulutuksen *opiskelija* tarvitsee *tutkinnon perusteissa* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteissa* edellytetyn osaamisen osoittamiseksi tai muun ammatillisen osaamisen hankkimiseksi

huomautus

Ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus tarkoittaa kaikkea ammatillista koulutusta, jossa opiskelija hankkii häneltä puuttuvaa, *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaista osaamista. Kuten ammatillinen koulutus yleensä, ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voi olla *ammattillista tutkintokoulutusta*, *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* tai *muuta ammatillista koulutusta*.

Ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voidaan toteuttaa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävänä tai *koulutuksen järjestäjän* omissa *oppimisympäristöissä* annettavana *koulutuksena* (1).

Ks. myös *osaamisen osoittaminen*, *osaamisen hankkiminen*.

Käsitteen tunnus: c1302

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utbildning för förvärvande av yrkeskompetens)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (education required for achieving vocational competence)

Riinan kysymys ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 21.3.2022: Parasta DigiTukea -projektin ruotsin työryhmä päätyi suosittamaan "utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens". Entä Opetushallinnon sanastossa oleva "utbildning för förvärvande av yrkeskompetens", onko se sallittava synonyymi vai tarvitaanko sitä lainkaan?

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020: Työryhmänne oli pohtinut, että laissa 531/2017 "osaamisen hankkiminen" voitaisiin kääntää "acquiring competence". Pitäisikö tätä samaa termiä käyttää myös "ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus"-termin englanninkielisessä vastineessa? Nyt se on "education required for achieving vocational competence".

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: vai acquiring vocational competence? Achieve = sisältää konnotaation "saavuttaminen" kun taas acquire on mielestäni "hankkiminen" -- **Riinan kommentti 9.3.2020:** Tästä muistaakseni puhuttiin kokouksessamme 18.2.2020, ja silloin päädyttiin siihen, että tässä yhteydessä achieving olisi ok?

515

urheilijan ammatillinen koulutus

sv yrkesutbildning för idrottare

en vocational education and training for athletes

määritelmä

ammattillinen koulutus, jossa *opiskelijalle* tarjotaan *opiskelun* ohella mahdollisuus urheilulajiin valmentautumiseen

huomautus

Urheilijan ammatillista koulutusta järjestetään niissä *koulutusorganisaatioissa*, joilla on *erityinen koulutustehtävä* tällaisen *koulutuksen (1)* järjestämiseksi.

Käsitteen tunnus: c485

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

516

erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus

sv yrkesutbildning som anordnas som specialundervisning

en

määritelmä

ammattillinen koulutus, joka on tarkoitettu erityisopetusta tarvitseville *opiskelijoille*

huomautus

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla *erityinen koulutustehtävä* erityisopetuksen järjestämiseen, jotta se voi suunnata *hakukohteita* erityisopetuksena järjestettäviksi. Myös koulutuksen järjestäjä, jolla ei ole erityistä koulutustehtävää erityisopetuksen järjestämiseen, voi järjestää ammatillista koulutusta erityisopetuksena erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille.

Käsitteen tunnus: c486

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva *erityisopetus (1)* (joka on perusopetuksen käsite) tai *erityisopetus (2)* (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus" määritelmässä ja huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

517

<ammatillinen koulutus>

opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot

sv studier som stöder studiefärdigheterna

en studies supporting learning skills

määritelmä

osana [ammatillista tutkintokoulutusta](#) järjestettävät opinnot, joiden tarkoituksena on mahdollistaa [tutkinnon](#) tai [tutkinnon osan](#) suorittaminen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen osallistuminen ja [osaamisen osoittaminen näytössä](#) silloin, kun [opiskelijalla](#) ei ole riittäviä opiskeluvalmiuksia

huomautus

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot perustuvat kunkin opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin.

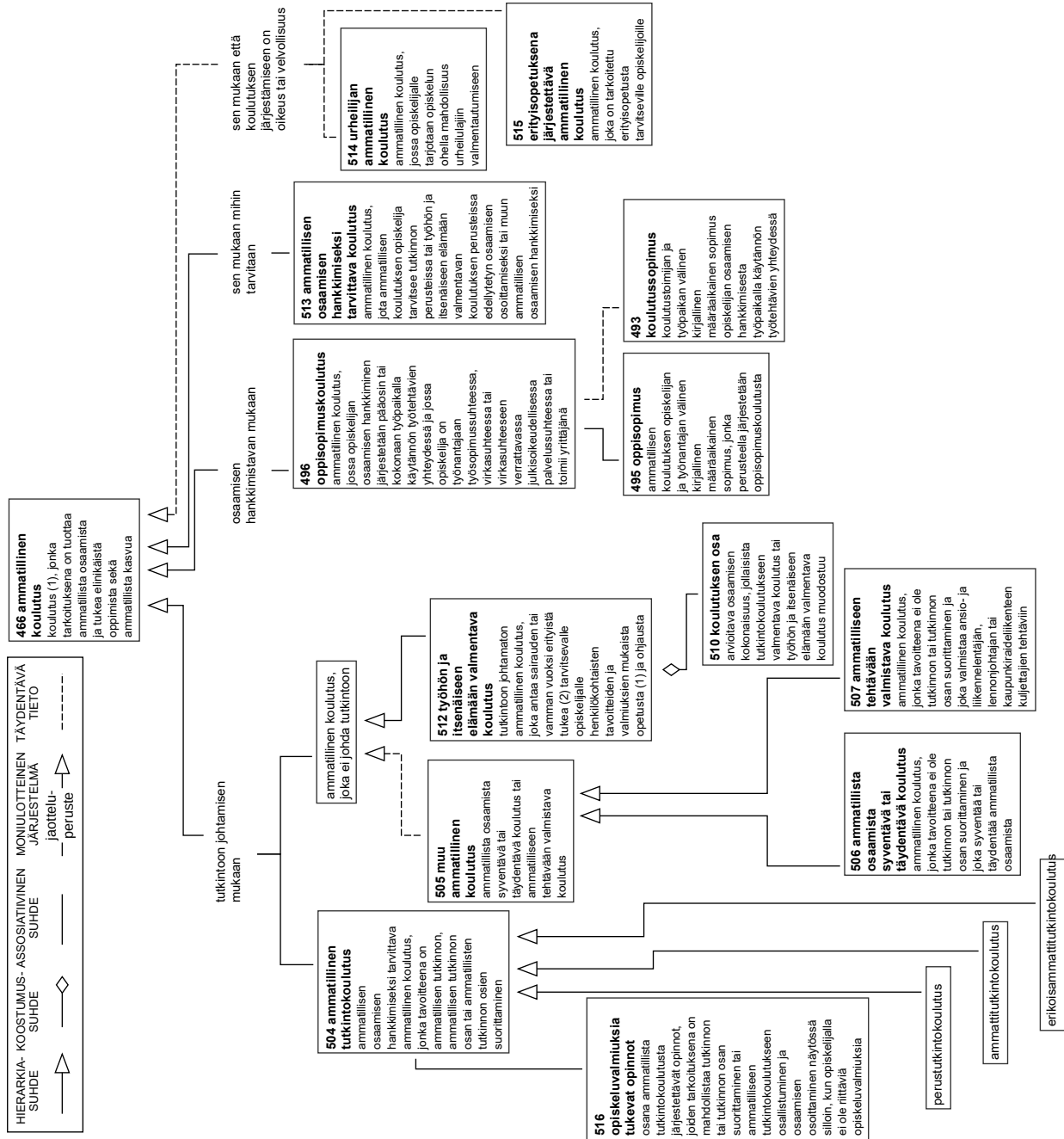
Käsitteen tunnus: c1303

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Käsitekaavio 56. Ammatillisen koulutuksen lajeja.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Kysymys kaaviosta "ammatillisen koulutuksen lajeja", jossa esiintyy vanhentunut käsite valmentava koulutus. Mitkä ovat ammatillisen koulutuksen lajit nykyisin? Ammatillinen tutkintokoulutus, muu ammatillinen koulutus ja mitä muuta? Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus?

6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämismuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa

518

(vanhentunut)

ammatillinen peruskoulutus

sv grundläggande yrkesutbildning

en vocational upper secondary education and training; vocational upper secondary education

määritelmä

[ammatilliseen perustutkintoon](#) johtava tai valmistava [ammatillinen koulutus](#)

huomautus

Ammatillinen peruskoulutus antaa laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet ja yleisen [jatko-opintokelpoisuuden \(1\) korkeakouluihin \(1\)](#).

Ammatillista peruskoulutusta järjestävät esimerkiksi [ammatilliset oppilaitokset](#), [ammatilliset erityisoppilaitokset](#) ja [kansanopistot](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c481

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (grundläggande yrkesutbildning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational upper secondary education and training)

519

(vanhentunut)

ammatillinen lisäkoulutus

sv yrkesinriktad tilläggsutbildning

en vocational further education and training

määritelmä

[ammatillinen koulutus](#), joka valmistaa [ammatti-](#) tai [erikoisammattitutkintoon](#), tai ei [tutkintoon](#) valmistava ammatillinen jatko- ja [täydennyskoulutus](#)

huomautus

Ammatti- ja erikoisammattitutkinto suoritetaan aina [näyttötutkintona](#).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c482

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesinriktad tilläggsutbildning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational further education and training)

520

(vanhentunut)

ammattillinen aikuiskoulutus

sv yrkesinriktad vuxenutbildning

en vocational upper secondary education for adults; vocational adult education and training

määritelmä

aikuisille suunnattu ja järjestetty *ammattillinen koulutus*

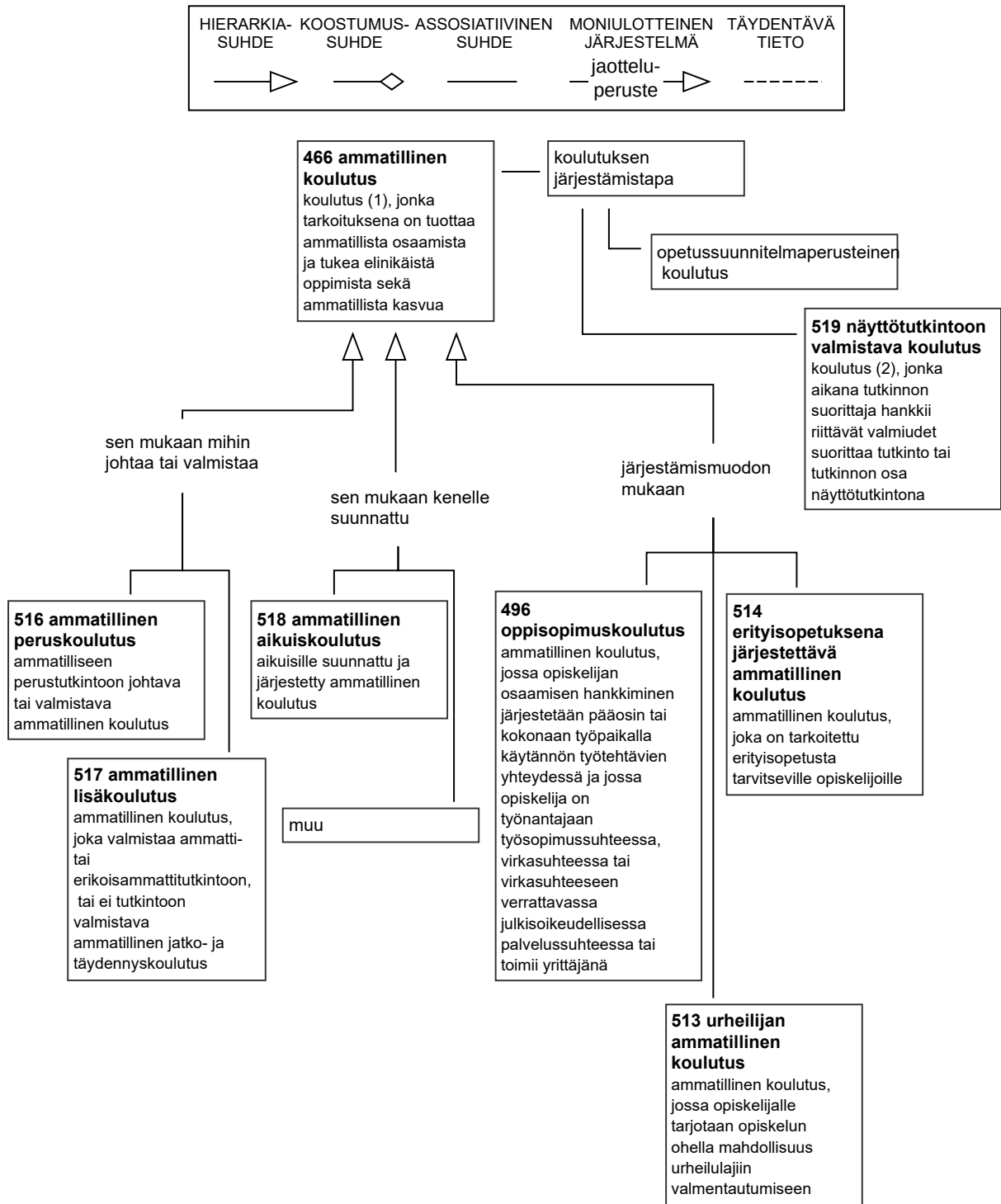
huomautus

Ammatillisessa aikuiskoulutuksessa voi suorittaa *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon*, *erikoisammattitutkinnon* tai osan jostain tutkinnosta (ks. *tutkinnon osa*). Opintoja voi tehdä työn ohessa, *oppisopimuskoulutuksena*, *työvoimapoliittisena koulutuksena* tai *henkilöstökoulutuksena*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c484

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

Käsittekaavio 57. Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.

6.4 Koulutus (2)

521

(vanhentunut)

näyttötutkintoon valmistava koulutus

sv utbildning som förbereder för fristående examen

en preparatory training for a competence-based qualification

määritelmä

koulutus (2), jonka aikana *tutkinnon suorittaja* hankkii riittävät valmiudet suorittaa *tutkinto* tai *tutkinnon osa näyttötutkintona*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c474

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

522

erilliset opinnot *pl*

sv fristående studier utan rätt att avlägga examen

en non-degree studies

määritelmä

koulutus (2), joka suoritetaan *erillisen opiskeluoikeuden* perusteella

huomautus

Käsitteen tunnus: c478

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

523

erikoistumiskoulutus

ei: erikoistumisopinnot *pl* (vanhentunut)

sv specialiseringsutbildning; specialiseringsstudier *pl*

en professional specialisation education; specialist education; specialist training <lääketieteen koulutukset>

määritelmä

ammattillista kehittymistä ja erikoistumista edistävä *koulutus (2)*, jollaisia *yliopistot* ja *ammattikorkeakoulut* järjestävät *korkeakoulututkinnon* suorittaneille, työelämässä jo toimineille henkilöille ja niille, joilla *korkeakoulu (1)* toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet

huomautus

Käsitteen tunnus: c477

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

524

koulutuskokeilu

sv utbildningsförsök

en education trial; education pilot; training trial <toisen asteen koulutus>
rather than: educational trial

määritelmä

toiminta, jolla selvitetään *koulutuksen (2)*, *tutkinnon* tai *ammattillisen koulutuksen osaamisalan* toimivuutta ja sitä, miten se vastaa siihen kohdistuviin tarpeisiin tai vaatimuksiin

huomautus

Koulutuskokeilussa *koulutustoimijalle* voidaan myöntää *opetuksen järjestämislupa* tai *koulutuksen järjestämislupa* kyseessä olevan koulutuksen (2) järjestämiseksi esimerkiksi muutaman *lukuvuoden* ajan.

Englannin termit education trial ja education pilot ovat synonyymisia ilmauksia. Kuitenkin esimerkiksi pääministeri Juha Sipilän hallitus (v. 2015–2019) käytti termiä education pilot, kun viitattiin hallituksen kokeilukulttuurin mukaisiin, pienimuotoisiin ja lyhytkestoisiin koulutuskokeiluihin.

Termiä education trial voi käyttää kaikilla *koulutusasteilla*, termiä training trial puolestaan käytetään vain *toisen asteen koulutuksessa*.

Käsitteen tunnus: c480

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

525

työpaikkaohjaajakoulutus

sv arbetsplatshandledarutbildning

en workplace instructor training

määritelmä

koulutus (2), jonka tavoitteena on tuottaa työelämässä toimivalle henkilölle valmiudet toimia *työpaikkaohjaajana*

huomautus

Koulutuksen järjestäjät järjestävät työpaikkaohjaajakoulutuksia. Työpaikkaohjaajien on suositeltavaa osallistua työpaikkaohjaajakoulutukseen, mutta osallistumista ei edellytetä.

Käsitteen tunnus: c1717

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

526

osaamisen arvioijan perehdytys

sv introduktion av bedömare

en

määritelmä

koulutuksen järjestäjän vastuulla oleva perehdytys, jonka tavoitteena on varmistaa, että *osaamisen arviointia (2)* suorittavalla henkilöllä on tähän tarvittava osaaminen

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 54 §) mukaan koulutuksen järjestäjällä on velvoite järjestää perehdytys *osaamisen arvioijille*. Vrt. *työpaikkaohjaajakoulutus*, jonka järjestämistä suositellaan.

Käsitteen tunnus: c1718

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

527

(vanhentunut)

perusopetuksen lisäopetus; lisäopetus; 10. luokka; kymppiluokka

sv påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen; tionde klass
inte: påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen

en voluntary additional primary and lower secondary education
rather than: voluntary additional basic education

määritelmä

lukuvuoden kestävä vapaaehtoinen, yleissivistävä *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu *perusopetuksen päättötodistuksen* samana tai edellisenä vuonna saaneille

huomautus

Perusopetuksen lisäopetuksen laajuus on vähintään 1100 tuntia.

Perusopetuksen lisäopetus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuuslain mukaista *oppivelvollisuutta* oli kuitenkin mahdollista suorittaa myös perusopetuksen lisäopetuksessa vielä siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

voluntary additional basic education: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun *basic education* virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta.

Käsitteen tunnus: c430

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (voluntary additional basic education)

528

aikuisten perusopetus

ei: oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus (vanhentunut)

sv grundläggande utbildning för vuxna

en preparatory instruction and lower secondary education for adults
rather than: basic education for adults

määritelmä

perusopetuksen päättötodistuksen saamiseen tähtäävä *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu 17 vuotta täyttäneille henkilöille, jotka eivät ole suorittaneet perusopetuksen *oppimäärää*

huomautus

Aikuisten perusopetus koostuu *opiskelijan* osaamistarpeen mukaan alku- ja päättövaiheen tai ainoastaan päättövaiheen *opetuksesta (1)*. Opiskelijan osaamistarpeen mukaan alkuvaihe voi sisältää lisäksi lukutaitovaiheen.

Aikuisten perusopetuksessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia *oppiaineita* (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen *arvosanaa*.

oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus: Perusopetuslaki (628/1998) käytti vuoteen 2020 saakka termiä oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus, koska termi aikuisten perusopetus ei sopinut tapaukseen, jossa opiskelija oli oppivelvollisuusiän ylittänyt (eli esimerkiksi 17-vuotias) muttei kuitenkaan vielä aikuinen eli 18 vuotta täyttänyt. Oppivelvollisuuslain (1214/2020) käyttämä termi on kuitenkin aikuisten perusopetus.

basic education for adults: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta.

Ks. myös *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen alkuvaihe*, *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen päättövaihe*, *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe*.

Käsitteen tunnus: c479

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic education for adults)

529

aikuisten perusopetuksen alkuvaihe

sv inledningsskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna
en preparatory instruction for lower secondary education for adults
rather than: introductory phase to basic education for adults (obsolete)

määritelmä

aikuisten perusopetuksen vaihe, jossa annettavan *opetuksen (2)* tavoitteena on antaa *oppijalle* sellaiset tiedot ja taidot, että hänellä on mahdollisuus jatkaa opintojaan *aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa*

huomautus

Aikuisten perusopetuksen alkuvaihe voi sisältää lukutaitovaiheen (ks. *aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe*).

introductory phase to basic education for adults: Tämä aiemmin käytössä ollut termi on merkitty sanastossa epäsuositettavaksi, sillä ensinnäkin suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti (katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta), ja toisaalta ilmaus introductory phase to basic education for adults ei anna ymmärrettävää käsitystä tästä koulutusvaiheesta ja sen tavoitteesta.

Käsitteen tunnus: c1643

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (introductory phase to basic education for adults)

530

aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe

sv läskunnighetsskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna
en entry phase for preparatory instruction for lower secondary education for adults
rather than: literacy training phase of basic education for adults (obsolete)

määritelmä

aikuisten perusopetuksen alkuvaiheeseen mahdollisesti sisällytettävä vaihe, jossa annettava *opetus (2)* on tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole luku- ja kirjoitustaitoa tai joiden luku- ja kirjoitustaito ovat puutteellisia

huomautus

Aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe sisältää luku- ja kirjoitustaidon alkeita, numeerisia perustaitoja ja kotoutumista tukevia sisältöjä.

literacy training phase of basic education for adults: Tämä aiemmin käytössä ollut termi on merkitty sanastossa epäsuositettavaksi, sillä suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti (katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta).

Vrt. *vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c1644

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (literacy training phase of basic education for adults)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 9.9.2022: Olisiko tarpeen tehdä lisähuomautus englanniksi, nyt kun englannin termi ei sisällä tietoa lukutaidosta ja muista sisällöistä? Kääntää englanniksi suomenkielinen huomautus: ”Aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe sisältää luku- ja kirjoitustaidon alkeita, numeerisia perustaitoja ja kotoutumista tukevia sisältöjä.” Riina laita Merjalle käännettäväksi sähköpostiin!

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 9.9.2022: Keskusteltiin siitä, olisivatko numeeriset taidot "arithmetic"? Onko liian suppea? "Reading, writing and arithmetic"? Onko arithmetic kuitenkin liian vaativantasoinen? Entä "numeracy"? → vaikuttaa sopivammalta lukutaitovaiheeseen kuin arithmetic <https://www.nationalnumeracy.org.uk/what-numeracy>. Lisäksi numeracy olisi ehkä paremmin perusteltavissa ja on ainakin joillekin tuttu termi esim. PISA- ja PIAAC-tutkimuksista.

531

aikuisten perusopetuksen päättövaihe

sv slutskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna

en lower secondary education for adults
rather than: final phase of basic education for adults (obsolete)

määritelmä

aikuisten perusopetuksen vaihe, jossa annettavan *opetuksen (2)* tavoitteena on *perusopetuksen* koko *oppimäärän* suorittaminen ja *päättötodistuksen* saaminen ja joka on tarkoitettu henkilöille, joilla on opinnoista suoriutumiseen riittävät opiskelutaidot sekä riittävä *opetuskielen (1)* hallinta

huomautus

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheen opinnot vastaavat perusopetuksen *vuosiluokkien* 7–9 opintoja.

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia *oppiaineita* (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen *arvosanaa*.

final phase of basic education for adults: Tämä aiemmin käytössä ollut termi on merkitty sanastossa epäsuositettavaksi, sillä suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti (katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta). Termin lower secondary education for adults katsotaan kuvaavan käsitteen sisältöä suomalaista järjestelmää tuntemattomalle vastaanottajalle.

Käsitteen tunnus: c1645

Luokka: <perusopetus>

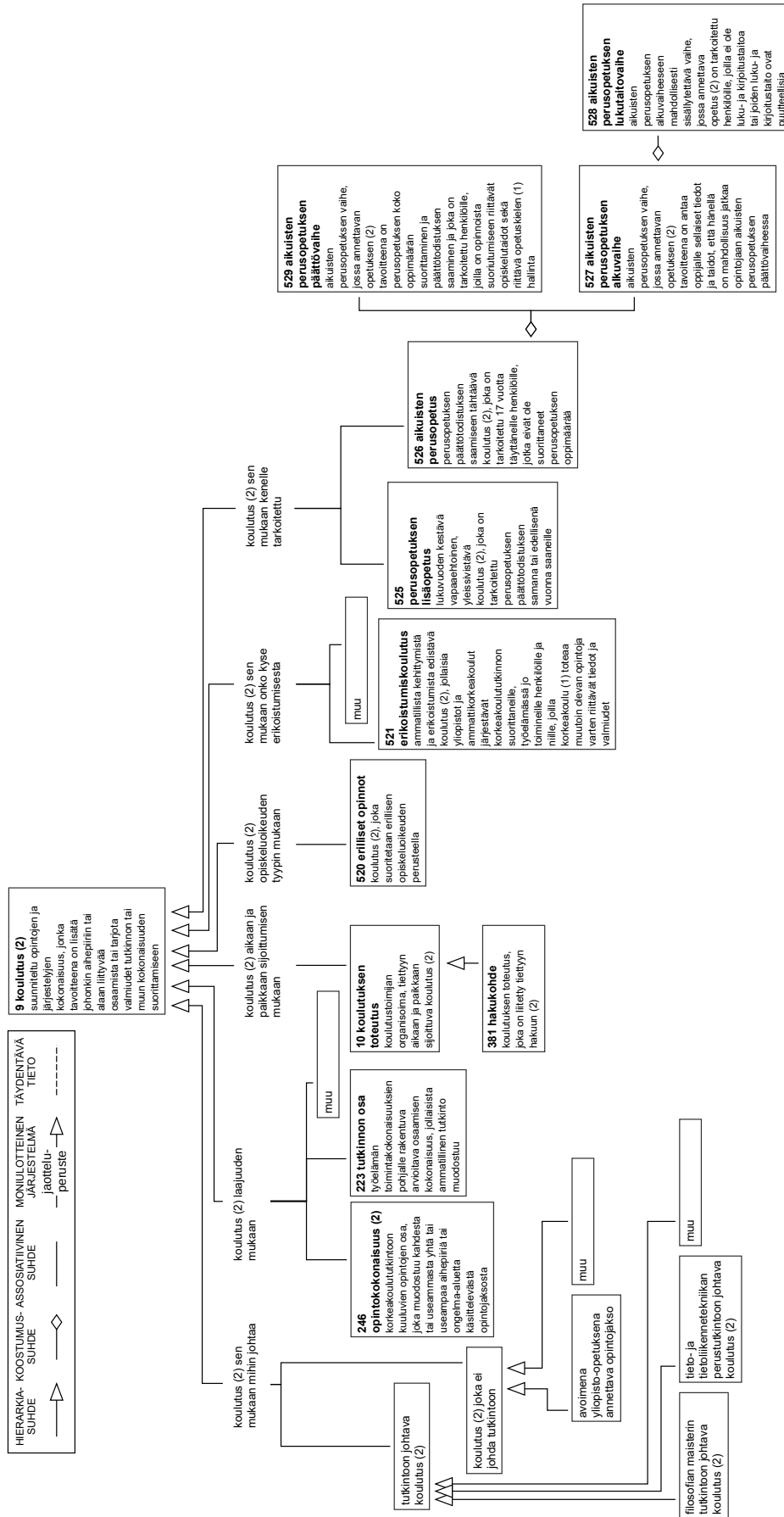
Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (final phase of basic education for adults)

Käsitekaavio 58. Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä.

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Muutettu kaaviossa "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" olleiden käsitteiden (kuten perusopetukseen valmistava opetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus, vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus, aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus jne.) yläkäsitteeksi koulutus (1) koulutus (2):n sijaan. Syynä se, että ammatillisen koulutuksen puolella käsitteet "amatilliseen koulutukseen valmentava koulutus" ja "työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus" (ja niiden yhteinen yläkäsite "valmentava koulutus") oli määritelty yhdentyypiseksi ammatilliseksi koulutukseksi, ja ammatillinen koulutus on koulutus (1):ä. On vaikeaa ajatella (ainakaan terminologin ilman asiantuntijoiden tukea), missä kohtaa ammatillisen koulutuksen lajit konkretisoituvat yhdentyypiseksi koulutus (2):ksi (= "suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet tutkinnon tai muun kokonaisuuden suorittamiseen"). Ja eikö toisaalta vaikkapa "lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta" voida ajatella yhtä hyvin koulutus (1):nä kuin koulutus (2):nä?? Riippuu näkökulmasta, nähdäänkö se "toimintana, jonka tavoitteena on lisätä osaamista" vai "suunniteltuna opintojen ja järjestelyjen kokonaisuutena". Vai?

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Samalla kun teki tuon muutoksen em. kaavion käsitteisiin (ja antoi uuden kaavion nimeksi "Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan"), piti tehdä remonttia moneen koulutus (2):n alakäsitteeseen ja muuttaa ne koulutus (1):n alakäsitteiksi. Tässä saattoi mennä rikki jotain, mikä oli aikanaan pohdittu Suvi Remeksen ja Katarina Revon kanssa... Mutta nämä (= kaikki koulutus 1:n ja koulutus 2:n alakäsitteet) pitäisi joskus käydä läpi jonkun työryhmän kanssa niin että olisivat yhtenäisesti, sillä Suvin ja Katan kanssa aikanaan ajateltu linja on muutenkin saattanut vuosien saatossa pettää.

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Esimerkiksi "täydennyskoulutus" ja "henkilöstökoulutus" on (alusta lähtien) määritelty koulutus (1):nä. Missä se ratkaiseva ero (vaikkapa "lukiokoulutukseen valmentavaan koulutukseen") on? Se että lukiokoulutukseen valmentavalla koulutuksella on opetussuunnitelman perusteet, ei riitä, koska myös perusopetuksella ja lukiokoulutuksella on opetussuunnitelman perusteet.

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Koulutus (2):n alakäsitteiksi on nyt jäänyt opintokokonaisuus, tutkinnon osa ja koulutuksen toteutus, ja "konkreettisempina" alakäsitteinä on nyt ainoastaan erilliset opinnot ja erikoistumiskoulutus. Tosin ei liene mitään varmuutta, että jälkimmäiset tulisi määritellä nimenomaan koulutus (2):na eikä niitä missään tapauksessa voisi ajatella koulutus (1):nä. Keskusteltava korkeakoulujen asiantuntijoiden kanssa (Totti, Ilmari, Lara?).

6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2)

532

perusopetukseen valmistava opetus

sv undervisning som förbereder för grundläggande utbildning

en preparatory education for basic education; preparatory instruction for basic education

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille ja jonka tarkoituksena on antaa *oppijalle* kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet *esiopetukseen* tai *perusopetukseen* siirtymistä varten

huomautus

Käsitteen tunnus: c1633

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

533

(vanhentunut)

lukiokoulutukseen valmistava koulutus

ei: maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistava koulutus (vanhentunut)

sv utbildning som förbereder för gymnasieutbildning

en preparatory education for general upper secondary education

not: course preparatory to general upper secondary education <kielellisesti virheellinen muoto>; instruction preparing for general upper secondary education; instruction preparatory to general upper secondary education <kielellisesti virheellinen muoto>; preparatory education for general upper secondary education for immigrants and foreign-language speakers (obsolete)

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään maahanmuuttajille ja vieraskielisille ja jonka tarkoituksena on antaa *oppijalle* kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet *lukiokoulutukseen* siirtymistä varten

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Oppivelvollisuuslain mukaista *oppivelvollisuutta* oli kuitenkin mahdollista suorittaa myös lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa vielä siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

Käsitteen tunnus: c469

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

534

tutkintokoulutukseen valmentava koulutus; toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus; TUV-koulutus; < nivelvaiheen koulutus

sv

en

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään henkilöille, jotka ovat suorittaneet *perusopetuksen oppimäärän* tai sitä vastaavan aiemman oppimäärän ja jotka tarvitsevat parantaa valmiuksiaan hakeutua *lukiokoulutukseen* tai *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* tai suorittaa *toisen asteen tutkinto*

huomautus

Tutkintokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020) mukaan tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammattilliseen tutkintokoulutukseen, ohjata opiskelijaa jatko-opinto- ja työelämäsuunnitelman laadintaan sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava *ylioppilastutkinto* taikka *ammattillinen tutkinto*.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu sellaisille *oppivelvollisille* ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta; opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame; sekä opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen laajuus on enintään 38 *viikkoa*.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suoritus aika on enintään vuosi, mutta opiskelija voi jo aiemmin siirtyä opiskelemaan *lukiokoulutukseen* tai *ammattilliseen koulutukseen*.

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen on yhdistetty aiemmat perusopetuksen ja toisen asteen tutkintotavoitteisen koulutuksen väliin sijoittuneet nivelvaiheen koulutukset eli *perusopetuksen lisäopetus*, *lukiokoulutukseen valmistava koulutus* ja *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus*.

Käsitteen tunnus: c1688

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutusjärjestelmä*, *Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)* ja *Tutkinnon suorittaminen ammattillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

535

(vanhentunut)

aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus

sv utbildning i läs- och skrifvärdigheter för vuxna invandrare

en literacy training for adult migrants

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on, että [oppija](#) oppii suomen tai ruotsin kielen alkeet sekä luku- ja kirjoitustaidon perusteet

huomautus

Käsite aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on vanhentunut 1.1.2018.

Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus oli työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla järjestetty koulutus (2), joka oli tarkoitettu oppijoille, jotka eivät osanneet lukea millään kielellä tai osasivat lukea muulla kuin latinalaisella kirjaimistolla, mutta lukutaito ei ollut riittävä tietoyhteiskunnan vaatimusten näkökulmasta. Vuoden 2018 alussa aikuisten luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirrettiin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle osaksi [koulutusjärjestelmää](#).

Vuoden 2018 alusta lähtien aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on korvautunut käsitteillä [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe](#) sekä [vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus](#). Myös [aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa](#) on mahdollisuus vahvistaa latinalaisen kirjaimiston hallintaa.

Käsitteen tunnus: c471

Luokka: ?

536

vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus

sv utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete

en literacy training in liberal adult education

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota annetaan [vapaan sivistystyön oppilaitoksissa](#) maahanmuuttajille kotoutumisen tueksi ja jonka tarkoituksena on kehittää [oppijan](#) luku- ja kirjoitustaitoa

huomautus

Luku- ja kirjoitustaidon kehittämisen ohella vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen tavoitteena on tutustuttaa oppijaa suomalaiseen yhteiskuntaan, kulttuuriin ja arkielämään.

Vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus on tarkoitettu kotoutumisen tueksi sellaisille maahanmuuttajille, joilla ei omassa kotimaassaan tai muualla ole ollut mahdollisuutta saada riittävästi koulutusta ja yleissivistystä, jotta he voisivat selviytyä [opiskelun](#), työssäkäynnin sekä käytännön arjen toimintojen haasteista suomalaisessa yhteiskunnassa.

Opetushallitus on antanut vapaan sivistystyön lukutaitokoulutukseen opetussuunnitelmasuosituksen, joka tuli voimaan 1.1.2018.

Käsitteen tunnus: c1646

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

537

kotoutumiskoulutus; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus

sv integrationsutbildning av vuxna invandrare; integrationsutbildning

en integration training for adult migrants; integration training for migrants

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on kehittää *oppijan* suomen tai ruotsin kielen taitoa ja muita kotoutumista edistäviä valmiuksia, jotka tukevat henkilön pääsyä opintoihin ja työelämään sekä osallistumista yhteiskunnan toimintaan

huomautus

Kotoutumiskoulutukseen sisältyy 1) suomen tai ruotsin kielen *opetusta (1)*; 2) ammatillisten ja muiden työelämässä tarvittavien valmiuksien opetusta (1), ammatillista suunnittelua ja *ohjausta* jatko-opintoihin, työllistymistä edistäviin palveluihin tai työmarkkinoille; 3) muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia valmiuksia. Kotoutumiskoulutuksen sisällöt määräytyvät Opetushallituksen antamien *opetussuunnitelman perusteiden* ja Opetushallituksen suositusten mukaisesti.

Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että henkilö saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon.

Kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti *työvoimakoulutuksena*.

Vrt. *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe, vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*.

Käsitteen tunnus: c472

Luokka: ?

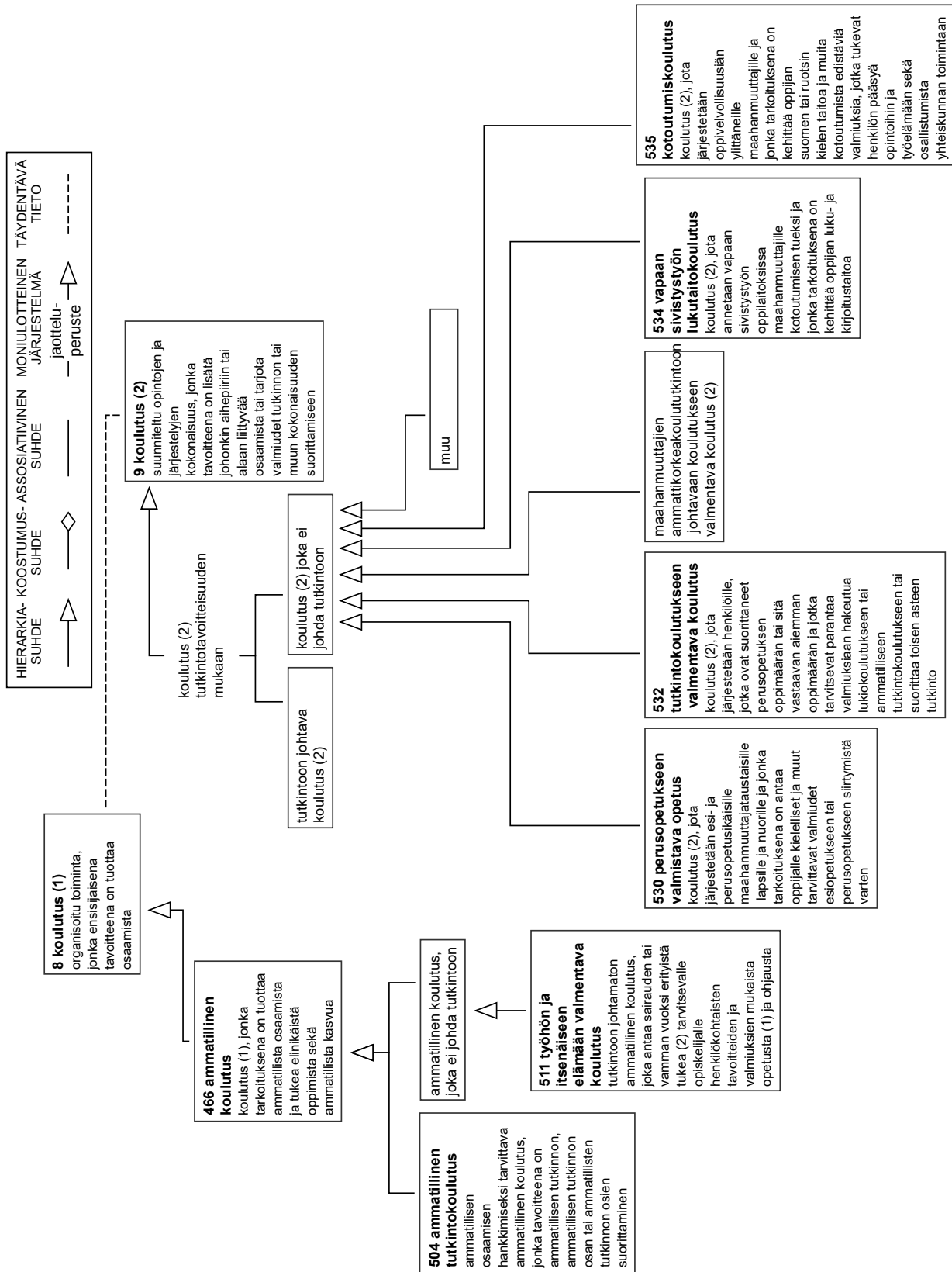
Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 20.2.2020: Mille koulutusasteelle tämän käsitteen ajatellaan kuuluvan? Pitäisikö perustaa uusi aihepiirilukka ”työvoimakoulutus” (tm.)? -- **OKSA-jaos 15.5.2020:** Todettiin, että ei sovi nykyisiin luokkiin.

Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 30.4.2020: Tämän käsitteen englannin termissä on käytetty sanaa ”migrant”; joissakin muissa maahanmuuttajille tarkoitetuissa koulutuksissa ”immigrant”.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (integrationsutbildning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (integration training for migrants)

Käsitekaavio 59. Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2).

tarkistettava / käsitteeseen yht 2020

Terminologi-Riinan kommentti 26.11.2020: Pitäisikö tämän kaavion käsitteitä ja kaavion "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" käsitteitä yhdistää yhteen kaavioon tai erottaa eri kaavioihin?? Toisaalta OKSAn 2. laitokseen jäivät vielä auki ammatillisen koulutuksen käsitteet "ammatilliseen koulutukseen

valmentava koulutus” ja ”työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus”: muutetaanko ne olemaan koulutus (2):ia ammatillisen koulutuksen eli koulutus (1):n sijaan.

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: Huomio: käsittekaavio tutkintoon johtamattomat koulutukset tarkistettava

Terminologin kysymys 18.5.2021: Tästä kaaviosta poistetaan varmaankin ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus ja lukiokoulutukseen valmentava koulutus. Tarvitaanko muita muokkauksia?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.6.2021: Poistettu kaaviosta vanhentuvat käsitteet valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus ja lukiokoulutukseen valmistava koulutus. Tarkistuspyyntö: onhan kaavio nyt ok?

6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)

Terminologi-Riinan kysymys 10.7.2020: Ks. kommentit kaavion ”Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan” kohdalta. Onko tässä luvussa olevat ammatillisen koulutuksen käsitteet syytä määritellä nimenomaan koulutus (2):n alakäsitteinä, vai olisiko syytä noudattaa samaa linjaa kuin kaaviossa ”Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan”, jossa valmentava koulutus on määritelty yhdentyypisenä ammatillisena koulutuksena eli sitä kautta tutkintoon johtamattomana koulutus (1):nä?

538

(vanhentunut)

ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus; ammattistartti

sv orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen; utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning

en preparatory training and guidance for vocational upper secondary education; pre-vocational programme; preparatory education for vocational studies

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jonka tavoitteena on täydentää [oppijan](#) valmiuksia hakeutua [ammatilliseen perustutkintoon](#) johtavaan koulutukseen (2) sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto

huomautus

[Ammatilliseen koulutukseen](#) ohjaavan ja valmistavan koulutuksen tavoitteena on tarjota [opiskelijalle ammatillisessa peruskoulutuksessa](#) tarvittavat perustiedot ja -taidot ja yksilöllistä tukea vastuulliseksi ja tasapainoiseksi ihmiseksi ja aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi kehittymiseen.

Ammatilliseen koulutukseen ohjaavaa ja valmistavaa koulutusta voidaan järjestää esimerkiksi opiskelijoille, joilla on heikko [perusopetuksen päättötodistuksen](#) keskiarvo tai joilla ei ole riittäviä valmiuksia ammatilliseen koulutukseen [hakeutumiseen](#) tai opinnoista suoriutumiseen. Kohderyhmään voivat lukeutua muun muassa maahanmuuttajat ja vammaiset.

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin [630/1998 koulutuksen järjestäjät](#) saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2): ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, [maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus](#), [kotitalousopetus](#), [vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus](#) 1. (ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus eli nk. valmentava I) sekä [oppisopimuskoulutuksen](#) ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain [531/2017](#) myötä [ammatilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi](#)).

Käsitteen tunnus: c476

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

539

(vanhentunut)

maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus

sv förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare

en preparatory education for immigrants for vocational education and training

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on antaa *oppijalle* kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet *ammattilliseen peruskoulutukseen* siirtymistä varten

huomautus

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 *koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)*: *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, *kotitalousopetus*, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c470

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

540

(vanhentunut)

<ammattillinen peruskoulutus>

kotitalousopetus

sv undervisning i huslig ekonomi

en course in home economics

määritelmä

tutkintoon johtamaton *koulutus (2)*, jonka tavoitteena on antaa *oppijalle* kotitalouden hoitamisessa sekä hyvinvoinnin edistämiseksi tarvittavia käytännön tietoja ja taitoja

huomautus

Tässä määritelty kotitalousopetus ei tarkoita *perusopetuksen* kotitalous-*oppiainetta*.

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 *koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)*: *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, *maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus*, kotitalousopetus, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c467

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen><ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (undervisning i huslig ekonomi, hushållsskola)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (course in home economics)

541

(vanhentunut)

vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus

sv undervisning och handledning i tränings- och rehabiliteringssyfte

en rehabilitative instruction and guidance for the disabled

määritelmä

opetus (1) ja *ohjaus*, joiden tarkoituksena on täydentää *oppijan* valmiuksia hakeutua *ammattilliseen perustutkintoon* johtavaan *koulutukseen (2)* sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto, tai joiden tarkoituksena on antaa *erityistä tukea (2)* runsaasti tarvitsevalle oppijalle lisää valmiuksia, mahdollisuuksia ja edellytyksiä *ammattilliseen peruskoulutukseen*, työhön ja itsenäiseen elämään

huomautus

Vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus on vammaisille *opiskelijoille* järjestettävää *tutkintoon* johtamatonta *koulutusta (2)*. Se voi olla ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta (nk. valmentava I) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta (nk. valmentava II).

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin *630/1998 koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista* edistäviä koulutuksia (2): *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, *maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus*, *kotitalousopetus*, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain *531/2017* myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*).

Käsitteen tunnus: c475

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen><ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (undervisning och handledning för handikappade studerande i tränings- och rehabiliteringssyfte)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (rehabilitative instruction and guidance for the disabled)

6.5 Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä

542

**opiskelu-oikeus; opinto-oikeus; opiskelupaikka; > tutkintoon johtava opiskelu-oikeus;
> tutkintoon johtava opinto-oikeus; > tutkinnonsuoritusoikeus; > rajattu opiskelu-oikeus;
> rajattu opinto-oikeus**

sv studierätt; studieplats <opiskelupaikasta>
inte: examensrätt

en right to study; student place <opiskelupaikasta>
rather than: study right
not: study entitlement; study place

määritelmä

oikeus suorittaa *tutkinto* tai osallistua *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)*

huomautus

Yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014) säädellään tutkintoon johtavia opiskelu-oikeuksia. Yliopistolain ja ammattikorkeakoululain mukaan opiskelu-oikeuden määritelmä on siis yllä annettua suppeampi: opiskelu-oikeudella tarkoitetaan nimenomaan oikeutta suorittaa tutkinto (ei oikeutta osallistua koulutukseen (2) tai opetukseen (1)).

Ammatillisessa koulutuksessa ja *lukiokoulutuksessa* opiskelu-oikeus syntyy, kun *koulutuksen järjestäjä* ottaa *hakijan opiskelijaksi*. Opiskelu-oikeus alkaa *koulutuksen järjestäjän* päättämänä ajankohtana.

Lukiokoulutuksessa opiskelijan opiskelu-oikeus alkaa koulutuksen järjestäjän päättämänä ajankohtana. Opiskelu-oikeus päättyy, kun opiskelija saa opintonsa suoritetuiksi, mutta kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua opintojen aloittamisesta tai opiskelijalle mahdollisesti myönnettävän lisäajan jälkeen. Opiskelu-oikeus voi päättyä myös siihen, että opiskelija menettää opiskelu-oikeutensa (ks. *opiskelu-oikeuden menettänyt*) tai siihen, opiskelija itse eroaa eli luopuu opiskelu-oikeudestaan (vrt. *eroamisesta ilmoittaminen*).

tutkintoon johtava opiskelu-oikeus; tutkintoon johtava opinto-oikeus;

tutkinnonsuoritusoikeus sekä **rajattu opiskelu-oikeus; rajattu opinto-oikeus:** Termin opiskelu-oikeus käyttöyhteydessä täytyy erikseen tarkentaa, onko kyse tutkintoonjohtavasta oikeudesta (termit ”tutkintoon johtava opiskelu-oikeus”, ”tutkintoon johtava opinto-oikeus” ja ”tutkinnonsuoritusoikeus”) vai oikeudesta osallistua *koulutukseen (2)* tai *opetukseen (1)* (termit ”rajattu opiskelu-oikeus” ja ”rajattu opinto-oikeus”).

opiskelupaikka: Termit opiskelu-oikeus ja opiskelupaikka ovat (ainakin lähes) synonyymeja, mutta niillä on hiukan eri käyttökontekstit. Esimerkiksi puhutaan *opiskelupaikan vastaanotosta* eikä opiskelu-oikeuden vastaanotosta.

examensrätt: Ruotsin termiä examensrätt käytetään joskus virheellisesti viittaamaan opiskelu-oikeuteen, vaikka se merkitsee tutkinnon myöntämislupaa.

study place: Englannin termi study place sisältää myös viittauksen fyysiseen paikkaan, joten sen käyttöä ei suositella suomen opiskelupaikka-termin vastineena.

Ks. myös *opiskelu-oikeuden päättyminen*.

Käsitteen tunnus: c487

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä*, *Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä* ja *Opiskelun keskeytyminen*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 30.6.2020:

Suomenkielisiin synonyymeihin on lisätty termit tutkintoon johtava opiskelu-oikeus; tutkintoon johtava opinto-oikeus; tutkinnonsuoritusoikeus sekä rajattu opiskelu-oikeus; rajattu opinto-oikeus. Olisiko näille tarpeen hakea ruotsin- ja englanninkieliset vastineet?

543

opiskeluvoikeuden tila

sv studierättens status

en status of the right to study

not: study entitlement status

määritelmä

[oppijan opiskeluvoikeudelle](#) tietojärjestelmään määritetty tila

huomautus

Opiskeluvoikeuden tiloja voivat olla esimerkiksi aktiivinen, optio, päättynyt, passivoitu, luopunut ja peruutettu. Tilaa "aktiivinen" tarkennetaan [lukukausi-ilmoittautumisen tila](#) -tiedolla.

Käsitteen tunnus: c488

Käsittekaavio: [Opiskeluvoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

544

opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus>

sv

en ~ put studies on hold *verb*

määritelmä

[oppivelvollisuuden](#) piiriin kuulumattomille tarkoitetun [lukiokoulutuksen](#) tai [ammattillisen koulutuksen järjestäjän](#) toimenpide, jolla [opiskelijan opiskeluvoikeus](#) keskeytetään väliaikaisesti

huomautus

Kun opiskeluvoikeus keskeytetään väliaikaisesti, opiskelijan opiskeluvoikeus säilyy, mutta hän ei aktiivisesti opiskele keskeytyksen aikana. Vrt. [opiskeluvoikeuden menettänyt](#), joka menettää opiskeluvoikeutensa kokonaan.

Oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetuissa lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa [koulutuksen järjestäjä](#) päättää [opiskeluvoikeuden väliaikaisesta keskeyttämisestä](#) opiskelijan hakemuksesta.

Lukiokoulutuksen opiskelijan oikeudesta opiskeluvoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen säädetään lukiolaissa (714/2018, 23 §). Ammatillisen koulutuksen opiskelijan oikeudesta opiskeluvoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen säädetään puolestaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 96 §). Sekä lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa opiskelijalla on oikeus keskeyttää opiskeluvoikeutensa väliaikaisesti esimerkiksi siksi ajaksi, jonka hän on suorittamassa asevelvollisuuttaan.

[Korkeakouluissa \(1\)](#) opiskeluvoikeuden väliaikainen keskeyttäminen -käsitettä vastaa lähinnä käsite [poissaolevaksi ilmoittautuminen](#).

Ks. myös [väliaikaisesti keskeyttänyt](#).

Vrt. [oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#).

Käsitteen tunnus: c1628

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opiskeluvoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeyttäminen](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 24.6.2020: Lukion englannin kielityöryhmän valitsema termi; sopiiko ammatilliselle?

545

opiskeluoikeuden peruuttaminen

sv indragning av studierätten

en revocation of the right to study; revoking the right to study

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän* toimenpide, jolla soveltumattomaksi osoittautuneen *opiskelijan opiskeluoikeus* peruutetaan

huomautus

Opiskeluoikeuden peruuttaminen voi tulla kysymykseen *koulutuksessa (2)*, johon liittyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Peruuttaminen voidaan tehdä esimerkiksi, jos opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan koulutukseen (2) liittyvissä käytännön tehtävissä tai jos hän on terveydentilansa vuoksi soveltumaton. Opiskeluoikeuden peruuttamisesta on säädetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Opiskeluoikeuden peruuttaminen voidaan tehdä myös kurinpidollistyyppisestä syystä.

Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa esimerkiksi tapauksessa, jossa opiskelijan *opiskelijavalinnassa* käyttämä dokumentaatio todetaan vilpilliseksi.

Käsitteen tunnus: c489

Luokka: <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeytyminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (lukio) 13.5.2019: Onko tämä käsite käytössä lukiokoulutuksessa? Nyt käsite merkitty vain korkeakoulujen ja amatillisen käsitteeksi. Ovatko käsitteen tiedot (termi, määritelmä, huomautus) lukion kannalta ok?

546

opiskeluoikeuden palauttaminen

sv återställande *n* av studierätten

en reinstatement of the right to study <peruutetun opiskeluoikeuden palauttamisesta>; ~ readmission <menetetyn opiskeluoikeuden palauttamisesta>

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän* päätös, jolla *opiskelijan* peruutettu *opiskeluoikeus* palautetaan

huomautus

Peruutettu opiskeluoikeus (ks. *opiskeluoikeuden peruuttaminen*) tulee palauttaa, jos *opiskelija* osoittaa, ettei opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole.

Termillä opiskeluoikeuden palauttaminen viitataan joskus myös menetetyn opiskeluoikeuden (ks. *opiskeluoikeuden menettäminen*) takaisin antamiseen, vaikka esimerkiksi *amatillisessa koulutuksessa* ja yliopistolaissa (558/2009) sillä tarkoitetaan nimenomaan peruutetun opiskeluoikeuden palauttamista.

Englanniksi (peruutetun) opiskeluoikeuden palauttamisesta käytetään termiä reinstatement of the right to study (esimerkiksi *yliopistolain 558/2009 englanninkielisessä käännöksessä*).

Menetetyn opiskeluoikeuden takaisin hakemisesta puolestaan käytetään epävirallisesti termiä reapplication ja menetetyn opiskeluoikeuden palauttamisesta termiä readmission.

Käsitteen tunnus: c491

Luokka: <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

547

opiskeluoikeuden menettäminen

sv förlost av studierätten

en forfeiture of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>

määritelmä

koulutuksen järjestäjän toimenpide, joka seuraa säännösten noudattamatta jättämisestä ja jossa *opiskelija* menettää *opiskeluoikeutensa*

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädettyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa.

Opiskeluoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa *opetuksesta (1)*, mikäli on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

Korkeakoulun (1) opiskelija voi menettää *opiskeluoikeutensa* esimerkiksi mikäli hän on laiminlyönyt yliopistolain mukaisen ilmoittautumisvelvollisuuden (ks. *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*) tai ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä ajassa.

Menetetty opiskeluoikeus on mahdollista saada takaisin.

Ks. myös *opiskeluoikeuden menettänyt*.

Vrt. *ammattillisen koulutuksen* käsite *eronneeksi katsominen*.

Käsitteen tunnus: c490

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*, *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä* ja *Opiskelun keskeytyminen*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Onko niin, että tämä käsite jää voimaan ainoastaan korkeakoulujen osalta (opiskeluoikeuden menettäminen)? Ja että lukion osalta tämä käsite on 1.8.2022 voimaantulleiden säädösmuutosten myötä vanhentunut ja korvautunut käsitteillä oppivelvollisen eronneeksi katsominen ja eronneeksi katsominen?

548

eroamisesta ilmoittaminen <ammattillinen, lukiokoulutus>; **eroaminen** <ammattillinen, lukiokoulutus>;
opiskeluoikeudesta luopuminen <korkeakoulutus>

sv avstå sin studierätt *verb*

en waiver of the right to study <korkeakoulutus>; renouncement of the right to study <korkeakoulutus>

määritelmä

opiskelijan toimenpide, jossa opiskelija ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* eroavansa tai *korkeakoululle (1)* luopuvansa *opiskeluoikeudestaan*

huomautus

Ks. myös *eronnut* (eli opiskeluoikeudesta luopunut).

Käsitteen tunnus: c504

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#),
[Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä ja Opiskelun keskeyttäminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle 6.11.2020: Nämä englannin vastineet ovat korkeakoulujen englannin työryhmän työstämät. Varmistus: sopivatko lukionkin näkökulmasta? Vrt. *eronnut*, jonka enkun vastineet ovat ”student who has waived the right to study”; ”student who has relinquished the right to study” ja hylättävä ”student who has resigned”.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Näettekö, että tämä käsite on myös oppivelvollisuuden suorittamiseen liittyvä käsite? Voidaanko ajatella, että myös oppivelvollinen voi ilmoittaa eroamisesta?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Jos on myös oppivelvollisuuden suorittamiseen liittyvä käsite, niin tarvitaan muokata määritelmää. Pitäisikö lisätä ”OPETUKSEN TAI koulutuksen järjestäjälle”? Ja pitäisikö opiskelija korvata oppijalla, vai ovatko kaikki jotka voivat ilmoittaa eroamisesta, opiskelijoita (eivätkä oppilaita)?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Jos on myös oppivelvollisuuden suorittamiseen liittyvä käsite, niin tarvitaan muokata myös käsitteen Luokka-tietoa. Pitäisikö nykyisten lisäksi lisätä <perusopetus> ja <oppivelvollisuuskoulutus>?

549

opiskeluoikeuden päättyminen

sv studierättens upphörande

en termination of the right to study

määritelmä

opiskelijan opiskeluoikeuden loppuminen

huomautus

Lukiokoulutuksessa opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat *eroamisesta ilmoittaminen*, *opiskeluoikeuden menettäminen* sekä se, että opiskelija on suorittanut *koulutuksen (2)*, johon hänet on otettu opiskelijaksi. Lukiolain (714/2018) mukaan *koulutuksen järjestäjä* antaa opiskeluoikeuden päättymisestä erillisen päätöksen.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat opiskelijan *eronneeksi katsominen* sekä se, että opiskelija on suorittanut *tutkinnon, tutkinnon osan* tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi. *Työvoimakoulutuksessa* opiskeluoikeus päättyy *koulutuksen järjestäjän* ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston sopimana ajankohtana.

Korkeakouluissa (1) opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat *opiskeluoikeudesta luopuminen*, *opiskeluoikeuden menettäminen* sekä se, että opiskelija on suorittanut tutkinnon tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi.

Käsitteen tunnus: c1615

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukiokoulutukselle 27.9.2019: Ammatillinen koulutus lisäsi päättymisen perusteisiin ”tai kun henkilö on suorittanut tutkinnon, tutkinnon osan tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi”. Voiko tämän (tai vastaavan) katsoa pätevän myös lukiokoulutukseen? (Ks. lukiota koskeva huomautus.)

550

lisääjän myöntäminen opiskeluoikeuteen; opiskeluoikeuden jatkaminen <korkeakoulut>

ei: suoritusajan pidennys <lukiokoulutus> (vanhentunut)

sv förlängning av studierätt <korkeakoulut>; förlängning av studietid <korkeakoulut>; ~ fortsatt studierätt <korkeakoulut>

en extension of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut>; extension of the time for completing studies <lukiokoulutus>

määritelmä

koulutusorganisaation toimenpide, jolla opintojen suorittamisen sallittua kestoa tai *opiskeluoikeuden* kestoa jatketaan *opiskelijan* hakemuksesta

huomautus

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus suorittaa lukiokoulutuksen *oppimäärä* enintään neljässä vuodessa, jollei *koulutuksen järjestäjä* myönnä opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisääntynyttä opintojen loppuun saattamiseen.

Korkeakoulutuksessa opiskelijan on opiskeluoikeuden jatkamista koskevan hakemuksen yhteydessä esitettävä suunnitelma opintojen loppuun saattamisesta. Opiskeluoikeutta voidaan jatkaa, mikäli opiskelijalla on suunnitelman perusteella mahdollisuus saattaa opintonsa loppuun kohtuullisessa ajassa. Yliopistolain (558/2009) mukaan opiskeluoikeutta voidaan *korkeakoulussa (1)* jatkaa korkeintaan kaksi vuotta tavoiteaikaa pidemmäksi.

Käsitteen tunnus: c892

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018: Missä tästä on säädetty? Lukiolaista ei löydy. OPS-perusteet?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Mats selvittää mitä ilmaisua käytetty. Ja voihan mukaan ottaa kaksikin vastinetta, mietitään järjestys.

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: kysymys OKSAn lukiotyöryhmälle: pitäisikö suomen termiä ("suoritusajan pidennys") muuttaa uuden lukiolain mukaiseksi, esim. "lisääjän myöntäminen suoritusajaksi"? Tämä vaikuttaa siihen, mikä termi valitaan ruotsinkieliseksi vastineeksi. -- **Lukion sanastotyöryhmän kommentti englannille 21.5.2019:** Muutettu ensisijaiseksi suomen termiksi "lisääjän myöntäminen opiskeluoikeuteen".

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: palataan ruotsin vastineeseen

551

ensisijainen opiskeluoikeus

sv primär studierätt

en primary right to study

määritelmä

useasta yhdessä *korkeakoulussa (1)* samaan aikaan voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta* se, jonka *opiskelija* ilmoittaa ensisijaiseksi

huomautus

Eri tavoitetutkintoihin tähtäävistä, samassa korkeakoulussa (1) samaan aikaan voimassaolevista opiskeluoikeuksista vain yksi voi kunakin ajanjaksona olla ensisijainen.

Käsitteen tunnus: c493

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

552

erillinen opiskeluoikeus; erillinen opinto-oikeus

sv separat studierätt

en non-degree right to study; right to complete non-degree studies

not: separate non-degree right to study

määritelmä

ajallisesti rajattu *opiskeluoikeus*, joka oikeuttaa *opiskelijan* suorittamaan rajatun määrän *korkeakoulun (1) tutkintoon* kuuluvia opintoja ilman tutkinnonsuoritusoikeutta

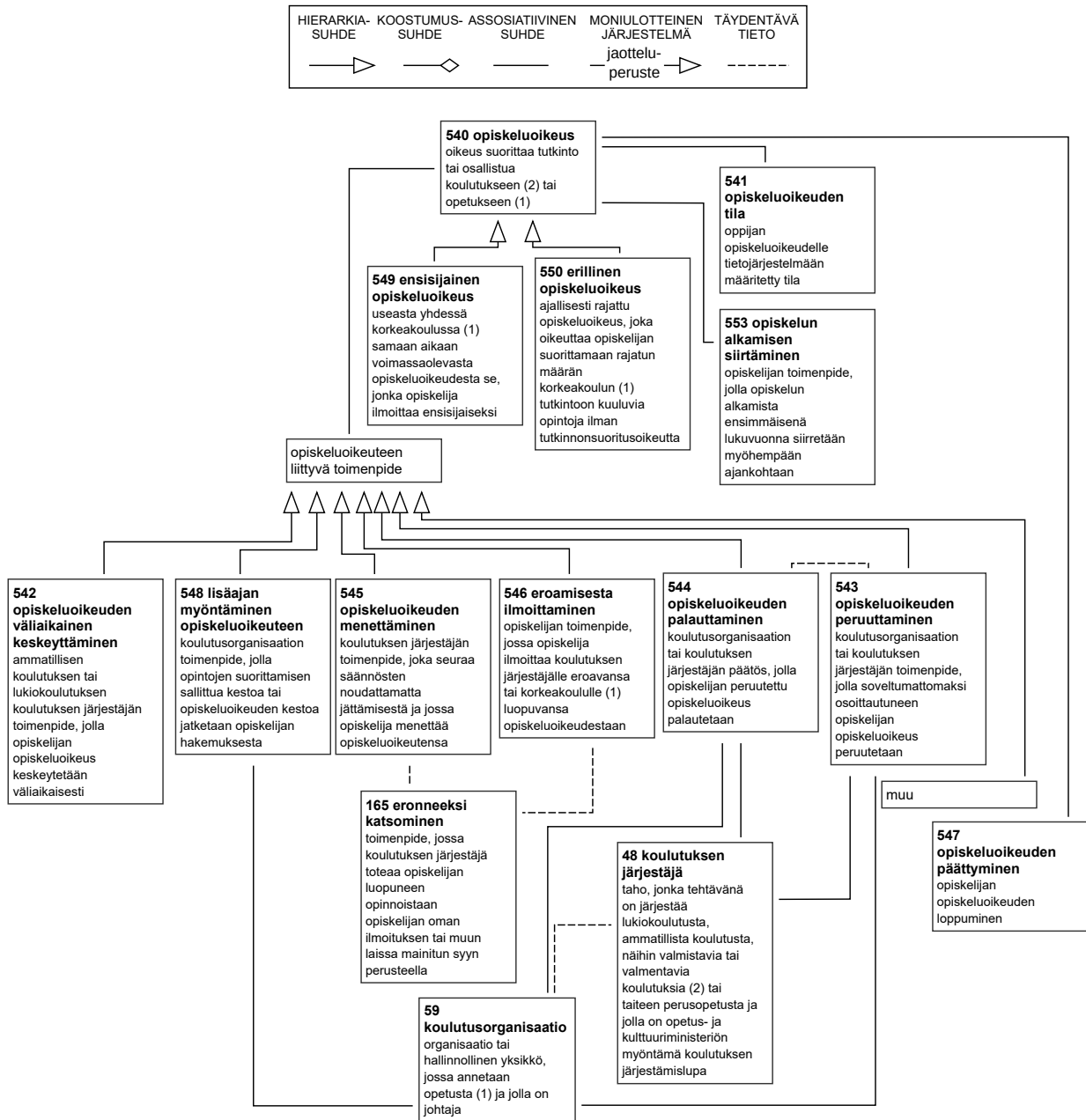
huomautus

Käsitteen tunnus: c494

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsittekaavio 60. Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä.

6.6 Ilmoittautuminen

553

oppilaaksi ilmoittautuminen

sv anmälning (1)

en

määritelmä

toimenpide, jolla *oppilasvalintaa* käyttävään *esi-* tai *perusopetukseen* hyväksytty *oppilas* ilmoittaa, aikooko hän osallistua *opetukseen* (1)

huomautus

Käsitteen tunnus: c495

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

554

opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)

ei: kirjoittautuminen (vanhentunut)

sv anmälning (2)

inte: inskrivning (1)

en enrolment

not: registration (2)

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelupaikan* vastaanottanut *hakija* ilmaisee *korkeakoululle* (1) aloittavansa *opiskelun*, minkä jälkeen hänet merkitään korkeakoulun (1) opiskelijarekisteriin *opiskelijaksi*

huomautus

Henkilön on tehtävä opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), kun hän saa uuden *opiskeluoikeuden*.

Opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) yhteydessä korkeakouluopiskelija tekee *lukuvuosi-ilmoittautumisen* läsnä olevaksi tai, mikäli laissa määritellyt ehdot täyttyvät, poissa olevaksi.

Poissaolon syistä säädetään yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Mikäli korkeakouluopiskelijalla ei ole aiempia opiskeluoikeuksia, opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) tuloksena tapahtuu *kirjoilletulo*.

Lukiokoulutuksessa ei ole erillistä ”opiskelijaksi ilmoittautuminen”-toimenpidettä, vaan *opiskelupaikan vastaanotto* kattaa myös *oppilaitoksen* opiskelijaksi ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen.

enrolment, registration: Englannin registration-termiä käytetään ilmoittautumisesta *lukuvuosille* tai *lukukausille* (ks. *lukuvuosi-ilmoittautuminen* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*), kun taas opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), engl. enrolment, tehdään vain kerran, opintojen alussa.

Ks. myös *opiskelupaikan vastaanotto*.

Myös *vapaassa sivistystyössä* käytetään termiä opiskelijaksi ilmoittautuminen, mutta sillä viitataan eri käsitteeseen; ks. *opetukseen ilmoittautuminen*.

Käsitteen tunnus: c496

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

555

opiskelun alkamisen siirtäminen

sv skjuta upp studiestarten *verb*

en deferral of the start of studies; postponement of the start of studies

määritelmä

opiskelijan toimenpide, jolla *opiskelun* alkamista ensimmäisenä *lukuvuonna* siirretään myöhempään ajankohtaan

huomautus

Opiskelun alkamisen siirtäminen on mahdollista ainoastaan laissa säädetyistä syistä.

Opiskelun alkamisen siirtäminen tapahtuu ilmoittautumalla ensimmäiseksi lukuvuodeksi - tai poikkeuksellisesti ensimmäiseksi *lukukaudeksi* - poissa olevaksi (ks. *lukukausi-ilmoittautuminen*).

Vrt. *poissaoleva opiskelija*.

Käsitteen tunnus: c492

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

556

<korkeakoulut>

kirjoilletulo

sv inskrivning (2); inskrivning i matrikeln <historiallinen, juhlallinen>

en entry into the student register

määritelmä

henkilön ensimmäinen kirjaaminen *korkeakoulun* (1) opiskelijarekisteriin *tutkintoon* johtavien opintojen aloittamisen yhteydessä

huomautus

Ks. myös *opiskelijaksi ilmoittautuminen* (1).

Käsitteen tunnus: c500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#) ja [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

557

lukuvuosi-ilmoittautuminen

mieluummin kuin: läsnäoloilmoittautuminen (1)

sv läsårsanmälan /FI/

en registration for the academic year
rather than: annual registration

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyn *lukuvuoden lukukausia* koskevista *lukukausi-ilmoittautumisista*

huomautus

Opiskelijan velvollisuudesta ilmoittautua joka lukuvuosi säädetään yliopistolaisissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014).

Lukuvuosi-ilmoittautumisella opiskelija voi ilmoittautua lukuvuoden lukukausiksi läsnäolevaksi tai, mikäli laissa mainitut ehdot täyttyvät, poissaolevaksi. Poissaolon syistä säädetään yliopistolaisissa ja ammattikorkeakoululaissa.

Lukuvuosi-ilmoittautuminen voi kohdistua *korkeakouluun* (1) tai tiettyyn *opiskelu-oikeuteen*.

Käsitteen tunnus: c883

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

558

lukukausi-ilmoittautuminen

mieluummin kuin: läsnäoloilmoittautuminen (2)

sv terminsanmälan

en registration for the academic term

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelija* ilmoittaa olevansa läsnä tai poissa tietyn *lukukauden* ajan

huomautus

Käsitteen tunnus: c497

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#) ja [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

559

poissaolevaksi ilmoittautuminen

sv anmäla sig som frånvarande *verb*

en register as non-attending *verb*

määritelmä

lukukausi-ilmoittautuminen, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* ilmoittaa olevansa *lukukauden* poissa

huomautus

Korkeakoulussa (1) opiskelijan tulee yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan ilmoittautua joka lukuvuosi läsnä- tai poissaolevaksi.

Korkeakoulujen (1) poissaolevaksi ilmoittautuminen -käsitettä vastaa *toisen asteen koulutuksessa* lähinnä käsite *opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen*.

Ks. myös *poissaoleva opiskelija, väliaikaisesti keskeyttänyt*.

Käsitteen tunnus: c1660

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

560

lukukausi-ilmoittautumisen tila; ~ lukuvuosi-ilmoittautumisen tila

sv status för terminsanmälan

en registration status for the academic term; ~ registration status for the academic year

määritelmä

opiskelijan lukukausi-ilmoittautumiselle tietojärjestelmään määritetty tila

huomautus

Lukukausi-ilmoittautumisen tila liittyy tarkentavana tietona *opiskeluoikeuden tilaan* ”aktiivinen”.

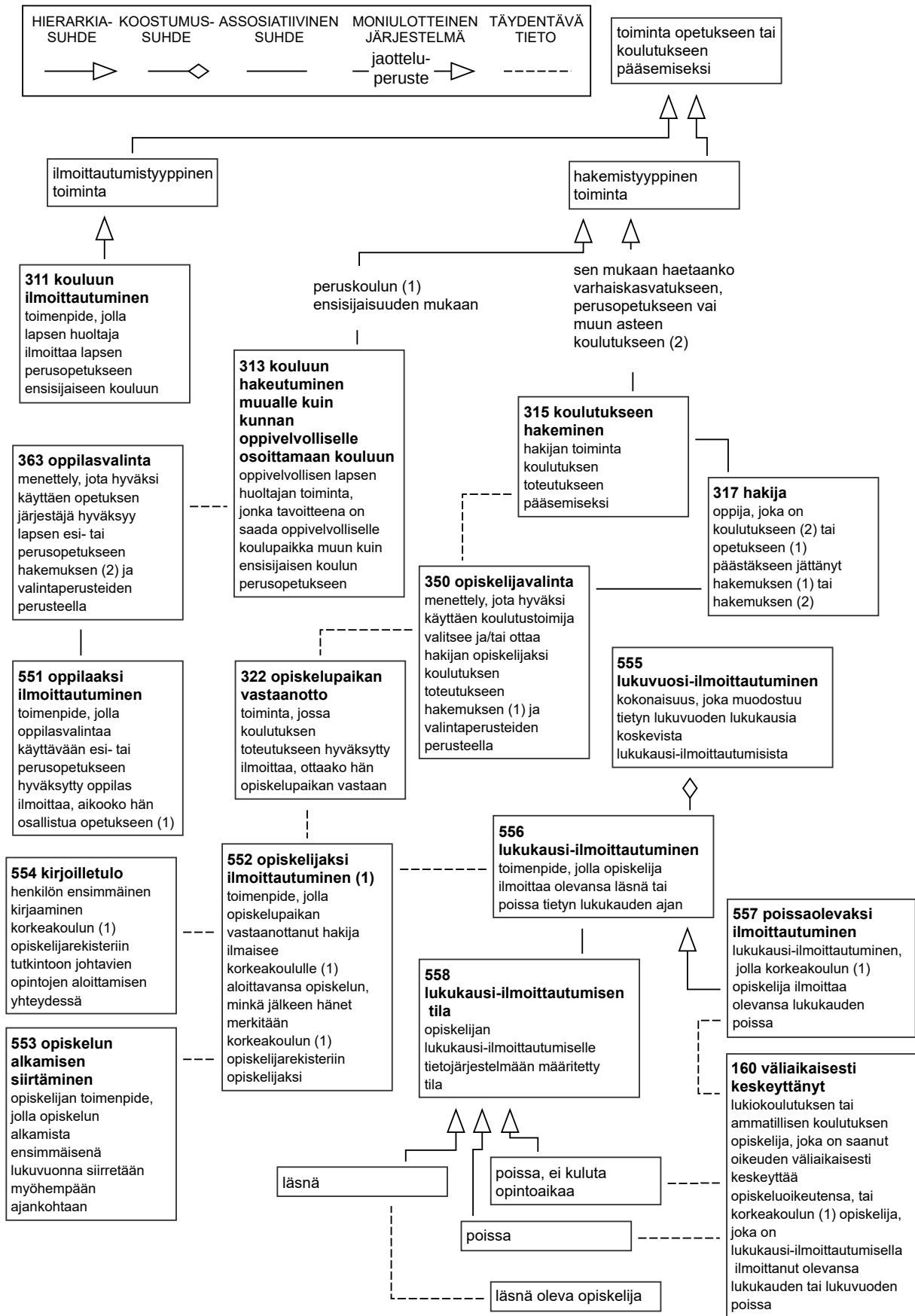
Lukukausi-ilmoittautumisen tiloja ovat ”läsnä”, ”poissa” ja ”poissa, ei kuluta opintoaikaa”.

Lukuvuosi-ilmoittautumisen tila muodostuu tietyn *lukuvuoden* lukukausi-ilmoittautumisten tilatiedoista.

Käsitteen tunnus: c884

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

Käsittekaavio 61. Ilmoittautumiskäsitteitä.

561

<korkeakoulut>

kirjoilletulopäivämäärä; kirjoihintulopäivämäärä

sv inskrivningsdatum *n*

en date of entry into the student register

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan kirjoilletulo* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tapahtunut

huomautus

Käsite kirjoilletulopäivämäärä on eri kuin käsite *opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä*.

Käsitteen tunnus: c501

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

562

lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä; ~ lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä

sv datum *n* för terminsanmälan

en date of registration for the academic term; ~ date of registration for the academic year

not: enrolment date

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelija* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt *lukukausi-ilmoittautumisen*

huomautus

Tietojärjestelmiin merkitään hienomman jaon mukainen tieto eli tieto lukukausi-ilmoittautumisesta. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä päätellään lukukausi-ilmoittautumispäivämääristä. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä on siis päivämäärä, jona opiskelija on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt tiettyyn *lukuvuoteen* liittyvät lukukausi-ilmoittautumiset.

Käsitteen tunnus: c499

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

563

<korkeakoulut>

opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä

sv startdatum *n* för studierätten

en start date of the right to study

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan opiskeluoikeus* on *korkeakoulun (1)* opiskelijarekisterin merkinnän mukaan alkanut

huomautus

Opiskeluoikeus alkaa korkeakoulussa (1) yleensä ensimmäinen elokuuta tai ensimmäinen tammikuuta.

Käsitteen tunnus: c502

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

564

opintojen aloittamispäivämäärä

sv studiernas startdatum *n*

en start date of studies

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelija* on *korkeakoulussa* (1) ensimmäistä kertaa läsnä olevana

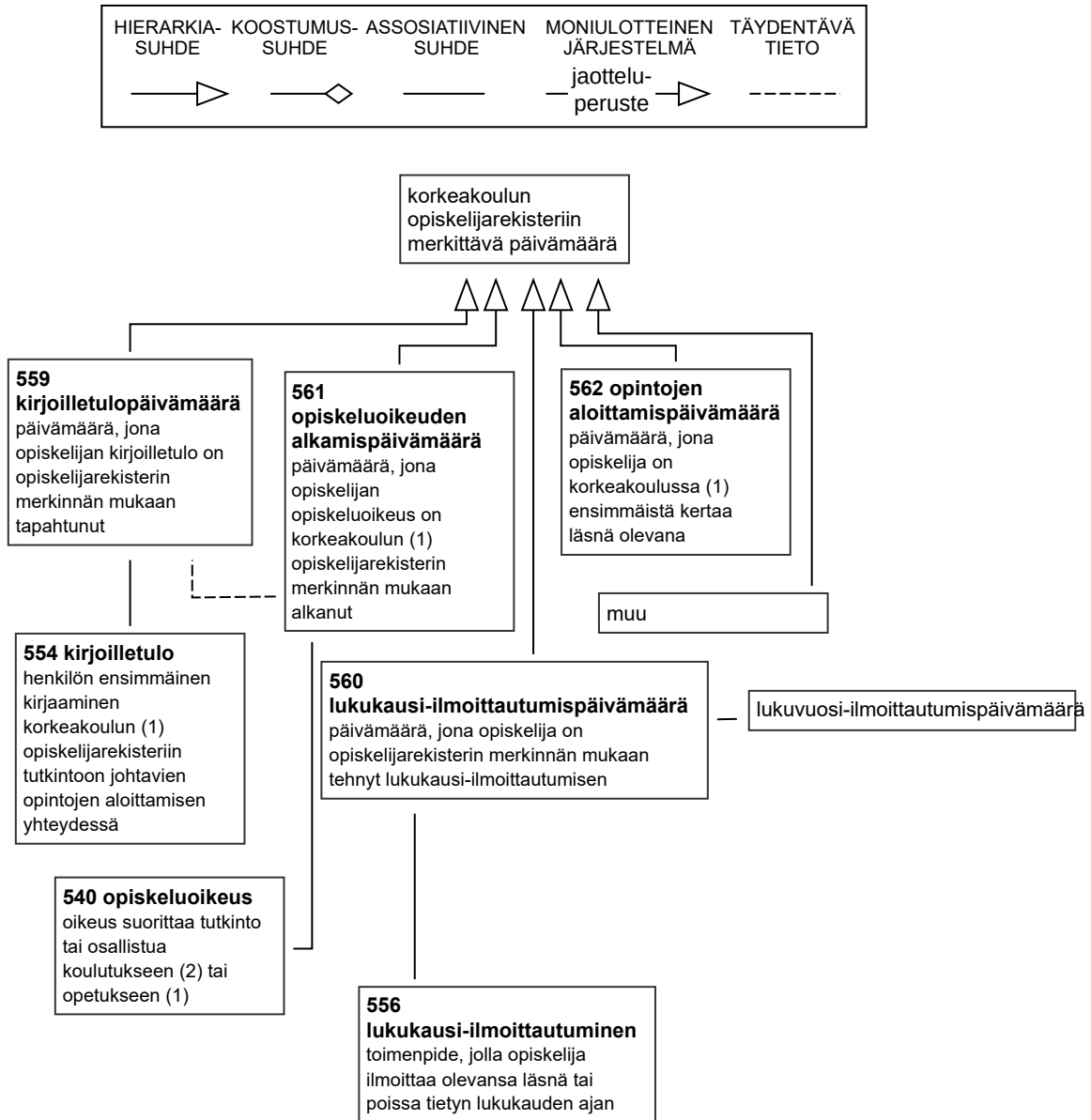
huomautus

Käsitteen tunnus: c908

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

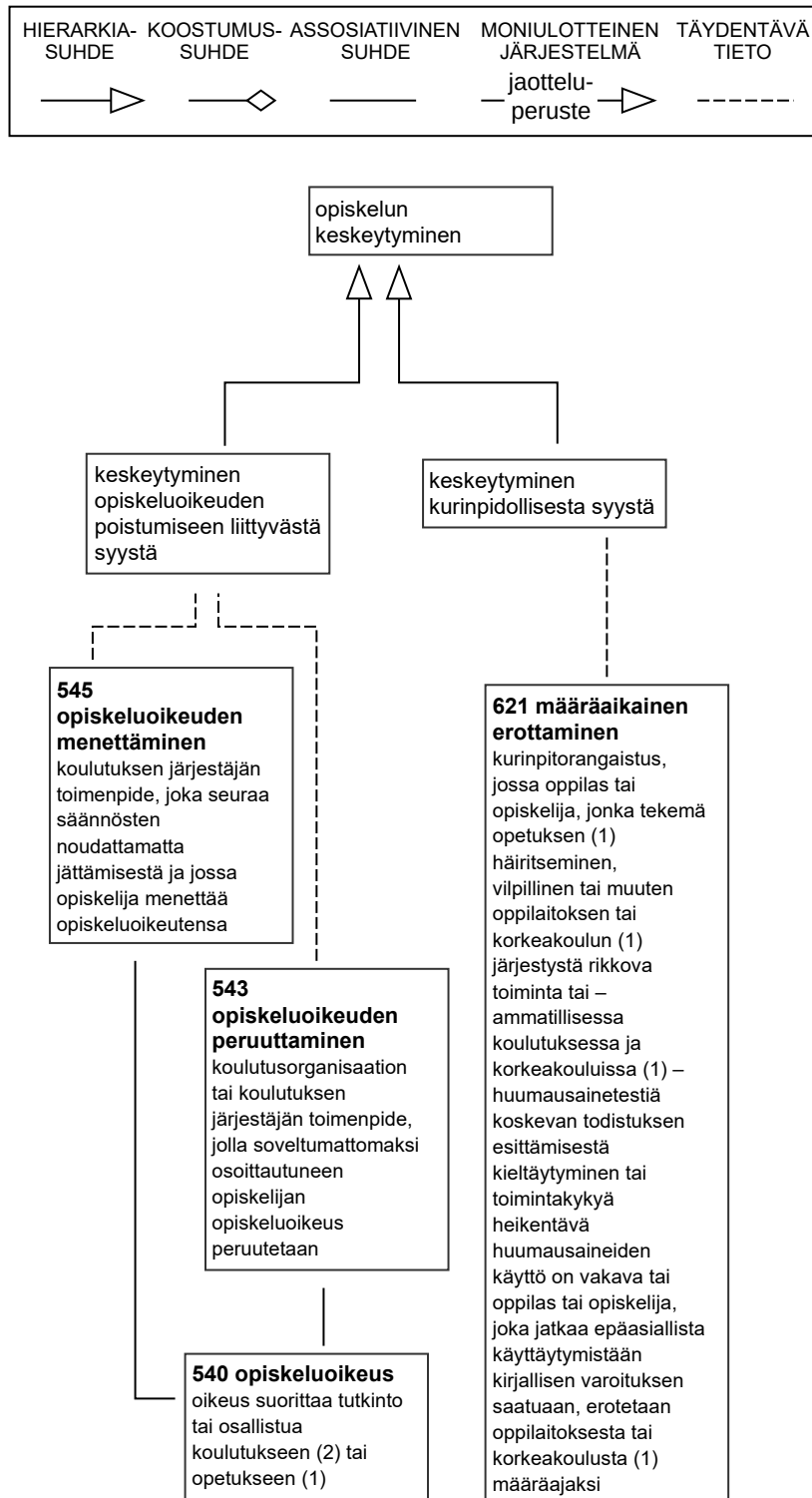

Käsittekaavio 62. Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.

6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen

6.7.1 Opiskelun keskeytyminen

Käsittekaavio 63. Opiskelun keskeytyminen.

6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen

565

esiopetuksen keskeyttäminen

sv avbrytande *n* av förskoleundervisning
en

määritelmä

tilanne, jossa *lapsi* lakkaa osallistumasta *esiopetukseen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c877

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaavio: [Opiskelun keskeyttäminen](#)

566

(vanhentunut)

koulunkäynnin keskeyttäminen

sv avbrytande *n* av skolgång
en

määritelmä

tilanne, jossa *oppilas* lakkaa suorittamasta *oppivelvollisuuttaan*

huomautus

Käsite koulunkäynnin keskeyttäminen vanhentui oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Vrt. [oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#).

Käsitteen tunnus: c503

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaos 23.4.2021: "lakkaa suorittamasta", mistä ilmaisu peräisin? Ja sopiiko etenkin nykyiseen oppivelvollisuuslakiin

OKSA-jaos 23.4.2021: korvataanko tämä käsitteellä "oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisen keskeyttäminen"? Tero tarkistaa juristeilta.

OKSA-jaos 23.4.2021: Kysymystä ei tarvitse miettiä, jos käsite poistuu.

OKM:n juristien kysymys OKSA-jaokselle 14.6.2021: Tarvitaanko OKSAan vanhentuvan käsitteen koulunkäynnin keskeyttäminen tilalle käsite oppivelvollisuuden luvattomalle keskeyttämiselle ([oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#) on "luvallista")? Jos tarvitaan, termi voisi olla esim. "oppivelvollisuuden luvaton keskeyttäminen", ja käsite olisi yhteinen kaikille oppivelvollisuuteen kuuluville koulutuksille.

567

oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen

sv

en

määritelmä

opetuksen järjestäjän, koulutuksen järjestäjän tai *oppivelvollisen* asuinkunnan toimenpide, jolla oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytyy määräajaksi tai toistaiseksi

huomautus

Oppivelvollisella on oikeus tietyissä erityistilanteissa keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi. Oppivelvollisen oikeudesta keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §).

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi.

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen toistaiseksi, jos oppivelvollisuuden suorittamisen estävä sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä. Jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytetään toistaiseksi, oppivelvollinen katsotaan eronneeksi. (ks. *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*).

Ks. myös *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt*.

Käsitteen tunnus: c1791

Luokka: <perusopetus> <lukiokoulutus> <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Opiskelun keskeyttäminen*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

715/2022: 7 § Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen Päätös oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä tehdään hakemuksesta. Ennen päätöksen tekemistä tulee selvittää, onko oppivelvollisuuden suorittaminen 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa mahdollista yksilöllisten valintojen, yksilöllistämisen, välttämättömien tukitoimien tai kohtuullisten mukautusten avulla. Koulutuksen järjestäjän tulee ennen päätöksen tekemistä ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen katsotaan eronneeksi, jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytetään toistaiseksi.

Oppivelvollisuus-teemasanastotyöryhmä 2.12.2022 / Riina: Pohdi vielä, tarvitaanko viittausta tästä käsitteestä oppivelvollisen eronneeksi katsomiseen, kun kokonaisuus valmiimpi

568

(vanhentunut)

opintojen työvoimapolitiittinen keskeyttäminen

sv < avbrott i studierna

en temporary discontinuation of the right to study on employment policy grounds

määritelmä

toimenpide, jossa yliopisto-opiskelija ilmoittaa luopuvansa *opiskeluoikeudestaan* väliaikaisesti vähintään vuoden ajaksi, jona aikana häntä ei työttömyysturvalain mukaan pidetä päätoimisena *opiskelijana*

huomautus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaan yliopisto-opiskelijaa, joka on keskeyttänyt opintonsa vähintään vuoden ajaksi, ei keskeytysaikana pidetä päätoimisena opiskelijana.

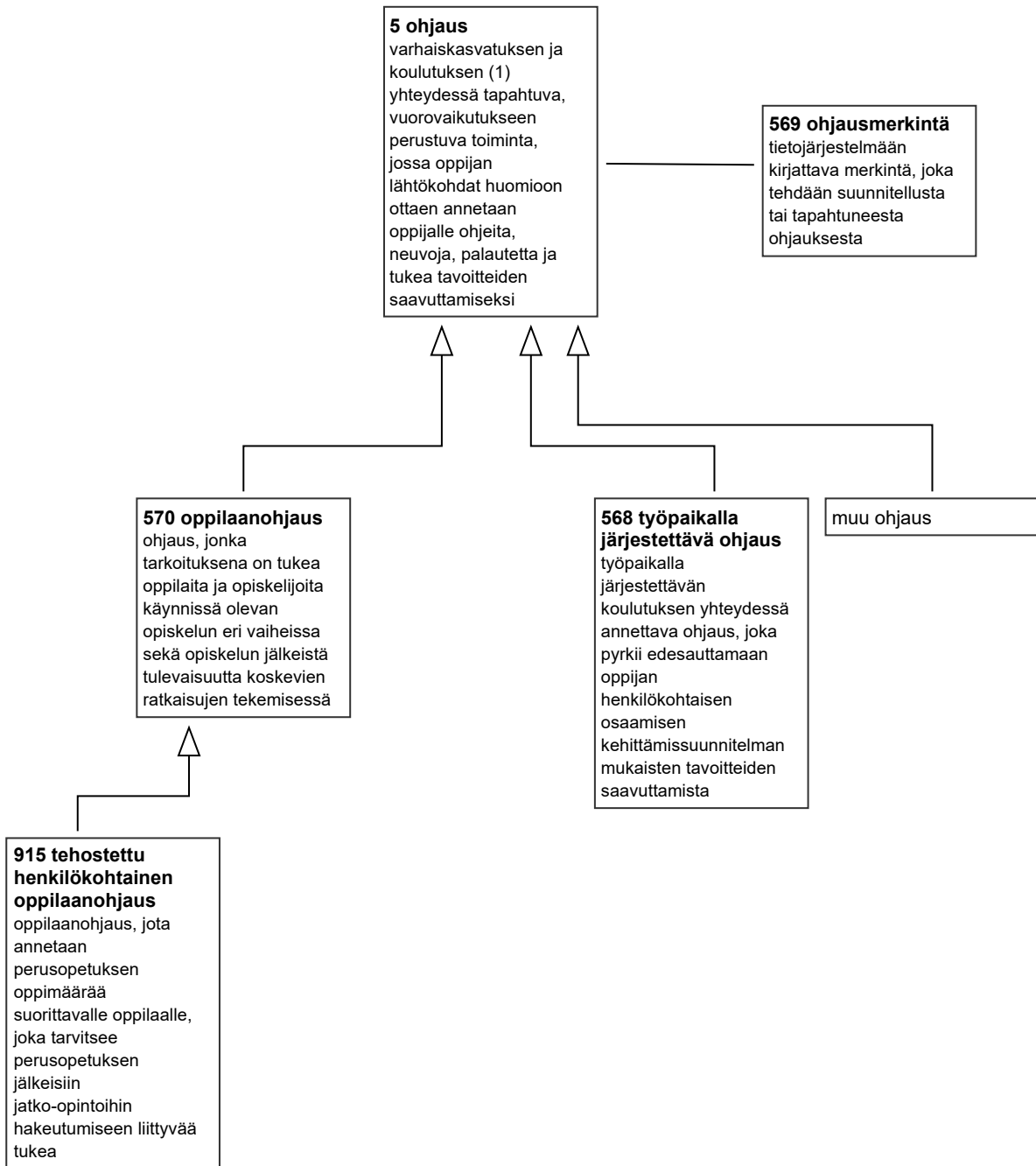
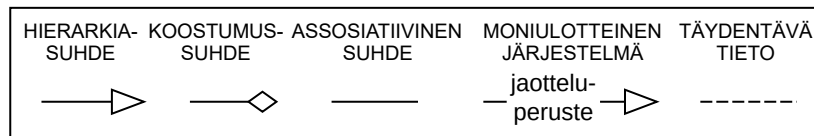
Vrt. *opiskeluoikeudesta luopuminen*.

Käsitteen tunnus: c506

<kieliversiointiin korkeakoulut>

6.8 Ohjaus

Käsitekaavio 65. Ohjauskäsitteitä.

569

työpaikalla järjestettävä ohjaus; työpaikkaohjaus

sv arbetsplatshandledning

en workplace tutoring

määritelmä

työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä annettava *ohjaus*, joka pyrkii edesauttamaan *oppijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaisten tavoitteiden saavuttamista

huomautus

Työpaikalla järjestettävän ohjauksen tavoitteena on ohjata *opiskelijaa osaamisen hankkimisessa* ja valmistaa opiskelijaa *näyttöön*.

Työpaikalla järjestettävää ohjausta voivat antaa *työpaikkaohjaaja* ja *oppilaitosohjaaja*.

Käsitteen tunnus: c1720

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

570

ohjausmerkintä; ohjauskirjaus

sv dokumentering av handledning

en

määritelmä

tietojärjestelmään kirjattava merkintä, joka tehdään suunnitellusta tai tapahtuneesta *ohjauksesta*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1721

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

6.9 Opiskelun tuki

Seija-terminologin kysymys 16.1.2017: Eikö näitä lukuja saisi (myöhemmässä vaiheessa) yhdisteltyä tai osaa käsitteistä siirrettyä muualle?

6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus

571

oppilaanohjaus <perusopetus>; **opinto-ohjaus (1)** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **opintoneuvonta** <korkeakoulut>; **> opinto-ohjaus (2)** <yliopistot>; **~ opiskelijaneuvonta** <korkeakoulut>

sv elevhandledning <perusopetus>; studiehandedning <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; < studierådgivning <korkeakoulut>

en study and careers guidance <perusopetus>; guidance for studies (1) <lukiokoulutus>; study guidance <lukiokoulutus, korkeakoulut>; student advice <korkeakoulut>; academic advice <yliopistojen opinto-ohjaus (2)>; > study and careers education <perusopetus ja lukiokoulutus>; oppiaineeseen rinnastettava oppilaanohjaus ja opinto-ohjaus>

not: > guidance counselling <perusopetus ja lukiokoulutus>; oppiaineeseen rinnastettava oppilaanohjaus ja opinto-ohjaus>

määritelmä

ohjaus, jonka tarkoituksena on tukea *oppilaita* tai *opiskelijoita* käynnissä olevan *opiskelun* eri vaiheissa sekä opiskelun jälkeistä tulevaisuutta koskevien ratkaisujen tekemisessä

huomautus

Tässä määriteltyyn ohjaustoimintaan sisältyy *perusopetuksessa* ja *lukiokoulutuksessa* myös opintoja: perusopetuksessa kaikille yhteiseen *oppiaineeseen* rinnastettava oppilaanohjauksen *oppimäärä* ja *lukiokoulutuksessa oppiaineeseen* rinnastettava opinto-ohjauksen pakollinen *oppimäärä*.

Perusopetuksen oppilaanohjaukseen kuuluu oppilaiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus. Perusopetuksen oppilaanohjaus on oppilaiden, *oppilaitoksen henkilöstön* ja *huoltajien* yhteistoimintaa. Perusopetuksen oppilaanohjaus tutustuttaa oppijoita myös työntekoon järjestämällä tutustumiskäyntejä yrityksiin ja toteuttamalla käytännön tutustumista työelämään.

Ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaukseen (1) kuuluu opiskelijoiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus. Opinto-ohjaus (1) on opiskelijoiden, oppilaitoksen henkilöstön ja huoltajien yhteistoimintaa. Ammatillisessa koulutuksessa opinto-ohjauksen1 tavoitteena on muun muassa turvata opintojen sujuminen, tukea ja edistää henkilökohtaista kehitystä ja ammatillista kasvua sekä antaa tietoa työmarkkinoista, työllisyystilanteesta, työllistymismahdollisuuksista ja jatko-opintoihin hakeutumisesta.

Lukiokoulutuksen opinto-ohjaukseen (1) kuuluu opiskelijoiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus. Lukiokoulutuksen opinto-ohjaus (1) on opiskelijoiden, oppilaitoksen henkilöstön ja huoltajien yhteistoimintaa. Opinto-ohjaus (1) tutustuttaa oppijoita myös työntekoon järjestämällä tutustumiskäyntejä yrityksiin ja toteuttamalla käytännön tutustumista työelämään.

Lukiokoulutuksen osalta vertaa myös opinto-ohjausta (1) laajempi käsite *opintojen ohjaus*. Jälkimmäiseen sisältyy opinto-ohjauksen (1) lisäksi henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta.

Korkeakouluissa (1) käytetään termiä opintoneuvonta. Opintoneuvonnan tavoitteena on neuvoa opiskelijoita opiskeluun liittyvissä kysymyksissä (esimerkkinä *pääaineen* vaihtamiseen tai tietyn *siuvaineen* saamiseen liittyvät menettelyt).

Yliopistoissa käsite opinto-ohjaus (2) on suppeampi kuin tässä määritelty käsite opintoneuvonta. Yliopistojen opinto-ohjauksella (2) tarkoitetaan kunkin *opintoalan* toimintaa, jota voi tehdä *professori* tai muu *opetushenkilöstön* edustaja.

Korkeakoulujen (1) käsite opiskelijaneuvonta on tässä määriteltyä laajempi käsite, johon sisältyy esimerkiksi *opiskelijavaihtoa* koskeva neuvonta.

studierådgivning: Ruotsin termi studierådgivning viittaa tässä määriteltyä laajempaan käsitteeseen, esimerkiksi opintososiaalisiin teemoihin liittyvään ohjaamiseen.

guidance counselling: Termi guidance counselling viittaa *lukiokoulutuksen oppiaineeseen* rinnastettavaan opinto-ohjaukseen sekä toisaalta *opinto-ohjaajan* tekemään ryhmä- tai henkilökohtaiseen ohjaukseen, joka liittyy edellä mainittuun oppiaineeseen rinnastettavaan opinto-ohjaukseen.

Käsitteen tunnus: c902

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<po en 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (guidance counselling)

Terminologin kysymys lukion sanastotyöryhmälle 28.9.2020: Pahoittelut että palataan tähän, mutta kun käsitteiden tietoja on tässä välillä muokattu, niin tarkistattekko vielä kerran, ovatko tämän opinto-ohjaus (1) -käsitteen tiedot ok, kun niitä vertaa käsitteeseen *opintojen ohjaus*? Näiden käsitteiden erohan vaikuttaa olevan veteen piirretty viiva, mutta onko ero nyt kuvattu siten kuin haluamme/kykenemme sen sanastossa kuvaamaan?

OKSA-jaos 7.10.2022: Ohjauskäsitteet (Erjan mukaan noin viisi kappaletta) tulisi käydä läpi tarkemmin ja ajantasaisesti. Käsitteinä ainakin ohjaus, oppilaanohjaus sekä uusi käsite tehostettu henkilökohtainen opinto-ohjaus. Erja ja Mika selvittävät kokousten välillä, Tero tulee myös mukaan.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys lukion englannin työryhmälle 21.10.2022: Olemme päätyneet ehdottamaan, että oppilaanohjaus olisi guidance counsellingin sijaan study and careers guidance, ja oppiaine nimeltä oppilaanohjaus olisi study and careers education. Voitaisiinko myös lukion osalta pohtia vielä uudelleen käsitteen opinto-ohjaus (c902) englannin vastineita? Ovat olleet ohjauksen osalta guidance for studies ja oppiaineen osalta guidance counselling. Ehdottaisimme harkittaviksi muotoa "study and careers guidance" muodon "guidance for studies" sijaan/rinnalle, ja oppiaineen opinto-ohjaus osalta "study and careers education" "guidance counsellingin" sijaan. (Riina: Tosin aiheuttaako ongelmaa, että guidance for studies on ehkä lukiolain englannin käännöksessä?)

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Kommentti: elementtejä perusopetuksen osalta huomautuksen täsmentämiseen. Lisäysehdotus perusopetuslaki 11a§: Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta. -- **Terminologin kysymys 7.11.2022:** Olisiko tarpeen tarkentaa, mikä on opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta? Onko olemassa myös muuta kuin opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta? (Voi olla, että laissa ei ole tarkoitettu tehdä eroa ops:n mukaisen ja muun oppilaanohjauksen välille, haluan vain varmistaa.)

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Lisäysehdotus vrt. edellinen käsite jossa ohjausta antaa opettajat: Oppilaanohjausta antaa oppilaanohjaaja. -- **Terminologin kysymys 7.11.2022:** Nykyisessä huomautuksessa sanotaan: "Perusopetuksen oppilaanohjaus on oppilaiden, oppilaitoksen henkilöstön ja huoltajien yhteistoimintaa." Onko tämä perusopetuksen oppilaanohjauksen osalta virheellinen tieto? Miten muokataan? "Perusopetuksessa oppilaanohjausta antaa oppilaanohjaaja. Oppilaanohjausta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa."?

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Tekstejä, joita voisi hyödyntää huomautuksen täsmentämisessä: Oppilaanohjauksella edistetään oppilaan koulutuksen onnistumista, opintojen sujumista sekä koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Oppilaanohjauksen tehtävänä on edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että jokainen oppilas pystyy kehittämään opiskelunvalmiuksiaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oppilaanohjaus tukee oppilaita tekemään omiin valmiuksiinsa, arvoihinsa ja lähtökohtiinsa sekä kiinnostukseensa perustuvia arkielämää, opiskelua, jatko-opintoja sekä tulevaisuutta koskevia päätöksiä ja valintoja. Ohjauksen avulla oppilaat oppivat tiedostamaan mahdollisuutensa vaikuttaa oman elämänsä suunnitteluun ja päätöksentekoon. Oppilaita kannustetaan pohtimaan ja kyseenalaistamaan koulutukseen ja ammatteihin liittyviä ennakkokäsityksiä ja tekemään valintansa omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan vastaten. Oppilaanohjausta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa.

Terminologin kysymys perusopetukselle (ed. kommenttiin liittyen) 7.11.2022: Ovatko oppilaanohjausta koskevassa nykyisessä huomautuksessa olevat tiedot mielestänne ok, osa niistä on peräisin Wikipediasta, joten niiden oikeellisuus ja ajantasaisuus olisi syytä tarkistaa. Vai onko tarkoitus vain täydentää tietoja em. POPS 2014:n teksteillä?

6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut

572

opintososiaalinen etu <perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus>; **opintososiaalinen etuus** <amatillinen koulutus>; ~ **opintososiaalinen palvelu**

sv studiesocial förmån

en social benefit for students

määritelmä

lakisääteinen etu, jolla ylläpidetään ja edistetään [perusopetuksen oppilaan](#) tai [toisen asteen koulutuksen opiskelijan](#) oppimista, terveyttä ja hyvinvointia

huomautus

Etuudella tarkoitetaan taloudelliselta arvoltaan määriteltävissä olevaa hyödykettä, joka myönnetään saajan aseman tai elämäntilanteen perusteella ennalta määritellyin perustein. Etuudet eivät aina ole rahamääräisiä, mutta niiden rahallinen arvo on laskettavissa. [Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 4. laitos (TSK 49, 2017).] Etu puolestaan on yleiskielen sana ja viittaa hyödylliseen tai myönteiseen asiaan ottamatta kantaa siihen, voidaanko asian taloudellista arvoa määrittää. Opetus- ja koulutuslalla termejä opintososiaalinen etu ja opintososiaalinen etuus käytetään kuitenkin osin synonyymisesti.

Opintososiaaliset edut tai opintososiaaliset etuudet on laaja käsite, ja nämä edut tai etuudet voivat olla myös palveluita (nk. opintososiaaliset palvelut). Esimerkkejä opintososiaalisista palveluista ovat [opiskeluhoolto](#) sekä niihin sisältyvät [opiskeluterveydenhuolto](#) ja [kouluterveydenhuolto](#).

[Perusopetukseen](#), [lukiokoulutukseen](#) ja [amatilliseen perustutkintoon](#) johtavaan [amatilliseen koulutukseen](#) sekä [tutkintokoulutukseen](#) [valmentavaan koulutukseen](#) ja [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen](#) liittyviä opintososiaalisia etuja ovat esimerkiksi [opetuksen \(1\)](#) ja [koulutuksen](#) maksuttomuus.

Amatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen liittyviä opintososiaalisia etuuksia ovat esim. avustajapalvelut ja erityiset apuvälineet sekä amatillisessa koulutuksessa lisäksi [oppisopimuskoulutuksessa](#) päiväraha ja korvaus majoitus- ja matkakustannuksista.

Vertaa Kelan maksamat opintoetudet eli etuudet, joilla tuetaan [peruskoulun \(1\)](#) jälkeisiä päätoimisia opintoja. Kelan myöntämiä opintoetuuksia ovat opintotukeen kuuluvat opintoraha, opintotuen asumislisä ja opintolainan valtiontakaus sekä koulumatkatuki, ateriatuki ja korkoavustus.

Käsitteen tunnus: c636

Luokka: <perusopetus>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#) ja [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 8.6.2022: Englannin vastine "social benefit for students" on amatillisen koulutuksen näkökulmasta ajateltu; mikä sopisi kuvaamaan esim. perusopetuksen koulutuksen maksuttomuuden tyyppistä etua?

Riina-terminologin kysymys amatillisen ruotsin työryhmälle 15.11.2022: Lukion ruotsin työryhmä on poistanut Opetushallinnon sanastosta peräisin olevan "studieförmån" in REMKiin ja kirjannut sinne, että "eri käsite". Tämä ratkaisu lienee ok myös amatillisen osalta. Mutta tämän käsitteen voisi kuitenkin katsoa amatillisen kannalta, että ovathan mukana olevat ruotsin vastineet ok myös amatillisen kannalta.

573

oppilashuolto <esiopetus, perusopetus>; **opiskelijahuolto** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; **opiskeluhoito** <yhteinen nimitys oppilashuollolle ja opiskelijahuollolle>

sv elevvård <esiopetus, perusopetus>; studerandevård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; elevhälsa <opiskeluhoito>

en student welfare <oppilashuolto, opiskelijahuolto ja niiden yhdessä muodostama opiskeluhoito>; ~ student welfare body <opiskeluhoitoyhmä>
rather than: pupil welfare
not: pupil and student welfare <opiskeluhoito>; student care services

määritelmä

oppilaitoksessa tapahtuva toiminta, jonka tavoitteena on edistää *esiopetuksessa* olevan lapsen, *perusopetuksen oppilaan* tai *lukiokoulutuksen* tai *ammattillisen koulutuksen opiskelijan oppimista* ja tukea hänen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiaan

huomautus

Esiopetuksessa oppilashuollon palveluita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä terveydenhoitopalvelut, jotka järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina lastenneuvolapalveluina.

Perusopetuksen oppilashuollon palvelut muodostuvat *kouluterveydenhuollon* sekä *koulukuraattorin* ja *koulupsykologin* palveluista.

Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijahuollon palvelut muodostuvat *opiskeluterveydenhuollon* palveluista sekä opiskeluhoollon *kuraattorin* ja *psykologin* palveluista.

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoollon psykologin ja kuraattorin antamaa koulunkäynnin ja *opiskelun* tukea ja *ohjausta*, joilla edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä *oppijoiden* perheiden ja muiden läheisten kanssa ja tuetaan oppijoiden *oppimista* ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Oppilas- ja opiskelijahuolto on maksutonta.

oppilashuolto, opiskelijahuolto, opiskeluhoito: Oppilas- ja opiskelijahuollosta on säädetty laissa 1287/2013. Laissa käytetään termiä opiskeluhoito, jolla viitataan sekä perusopetuslain (628/1998) mukaiseen oppilashuoltoon että lukiolain (714/2018) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaiseen opiskelijahuoltoon.

student welfare: Englanniksi suositellaan käytettäväksi termiä student welfare myös oppilashuollosta. Termiä on käytetty myös oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) englannin käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c508

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po en 2022>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>
<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken><ammatillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (student welfare services)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pupil welfare; student welfare)

Terminologin kysymys perusopetuksen työryhmälle 17.11.2022: Oppilas-käsitteen kohdalla olimme vielä linjaamassa, että oppilaan vastineena on pupil, ja tästä on kirjoitettu huomautuskin. Kuitenkin myöhemmin pidetyissä kokouksissamme olemme linjanneet, että oppilashuolto olisi student welfare ja oppilaan arviointi olisi student assessment eikä pupil assessment. Tarvitaan yhtenäistää ratkaisut ja perustelut.

574

kouluterveydenhuolto

sv skolhälsovård
en school healthcare
not: school health service

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on seurata ja tukea *perusopetuksen oppilaiden* kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia sekä ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan

huomautus

Kouluterveydenhuollon tehtäviin kuuluu myös tarjota ja järjestää tukea oppilaiden tarpeen mukaan, tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään sekä varmistaa kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus ja yhteisön hyvinvointi.

Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat muun muassa *koululääkärin* ja *kouluterveydenhoitajan* tekemät terveystarkastukset, terveysneuvonta ja suun terveyden huolto.

Esiopetuksessa yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina lastenneuvolapalveluina.

Kouluterveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuu on *peruskoulun (1)* sijaintikunnalla.

Kouluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

Käsitteen tunnus: c198

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (Opetushallinnon sanastossa kouluterveydenhoito = school health service)

575

opiskeluterveydenhuolto

mieluummin kuin: opiskelijaterveydenhuolto

sv studerandehälsovård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>; studenthälsovård <korkeakoulut>
en student health care; student health service

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on edistää *toisen asteen oppilaitosten* ja *korkeakoulujen (1) opiskelijoiden* terveyttä, ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan sekä parantaa ja hoitaa sairaita opiskelijoita

huomautus

Opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat *lukioiden (1)*, *ammattillista koulutusta* antavien *oppilaitosten* sekä *korkeakoulujen (1) opiskelijoille*. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen, oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen, terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, opiskelijan *erityisen tuen (2)* ja tutkimuksen tarpeen varhainen tunnistaminen ja tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen.

Opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019).

Käsitteen tunnus: c199

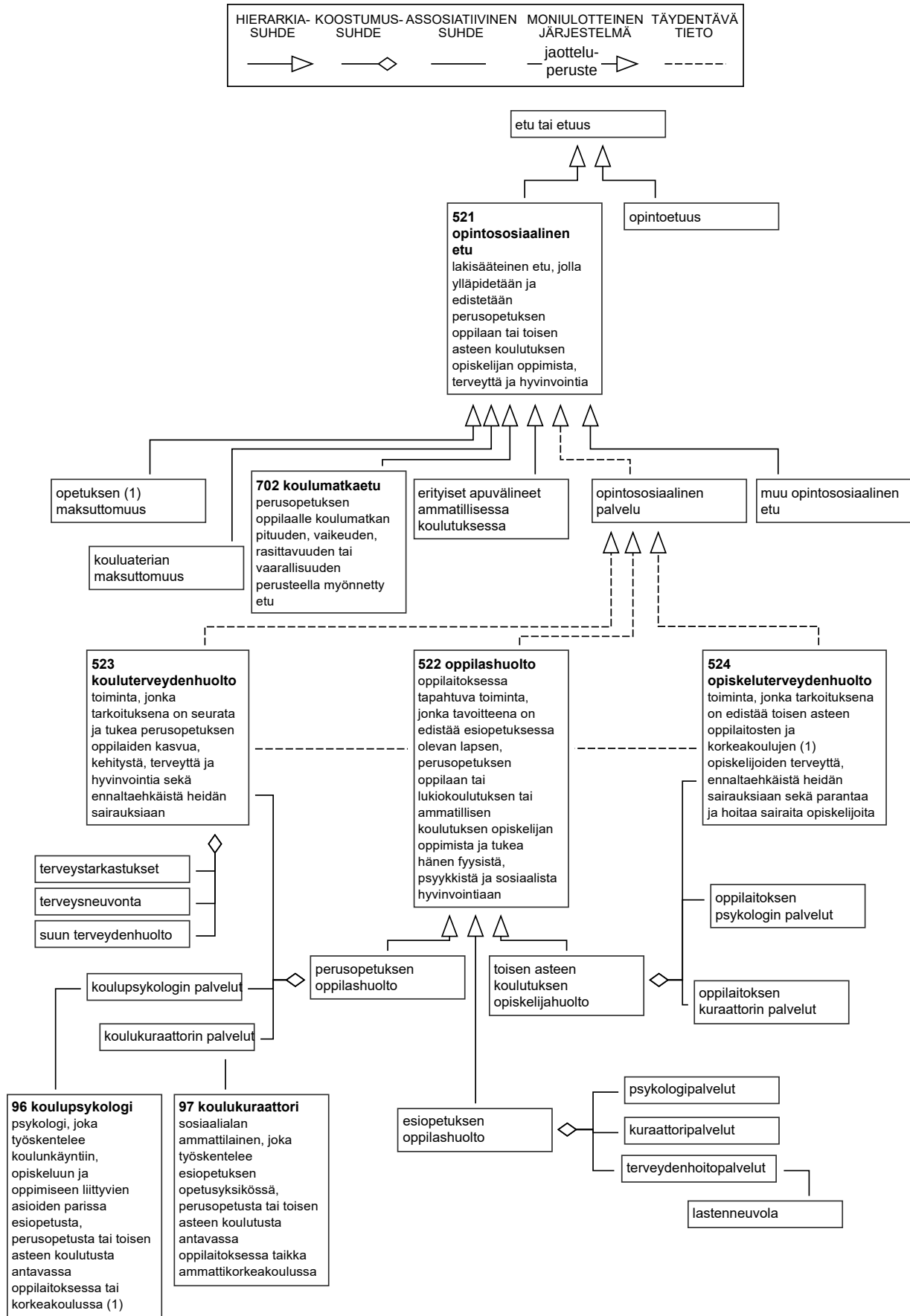
Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (student health service)

Käsitekaavio 66. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.

6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia

576

opiskelijan ateriakorvaus; ruokaraha

sv måltidsersättning för studerande

en

määritelmä

opiskelijan ateriointikulujen kattamiseen tarkoitettu korvaus, joka maksetaan *ammattilliseen perustutkintoon* johtavan *koulutuksen (2)* opiskelijalle sellaisina opiskelupäivinä, joina opiskelija on ollut oikeutettu *maksuttomaan ateriaan* mutta ei ole voinut käyttää tätä oikeuttaan

huomautus

Opiskelijan ateriakorvausta maksetaan muun muassa *työpaikalla järjestettävän koulutuksen* ajalta.

Vrt. käsite *maksuton ateria*.

Tässä määriteltyä käsitettä ei tule sekoittaa toiseen ateriakorvaus-nimiseen käsitteeseen, jolla tarkoitetaan esimerkiksi työnantajan työntekijälle maksamaa kustannusten korvausta ateriointikuluista, jotka johtuvat työmatkasta.

Käsitteen tunnus: c1724

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: ateriakorvauksesta ei säädetä missään. Ateriakorvaus käytössä työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä, mutta käytännöt vaihtelevat. Voisi harkita, pitäisikö käsite poistaa OKSAsta kokonaan.

577

koulutuskorvaus

sv utbildningsersättning

en financial compensation for education and training

määritelmä

korvaus, jota *koulutuksen järjestäjä* maksaa työnantajalle *oppisopimuskoulutuksesta* aiheutuvista kustannuksista

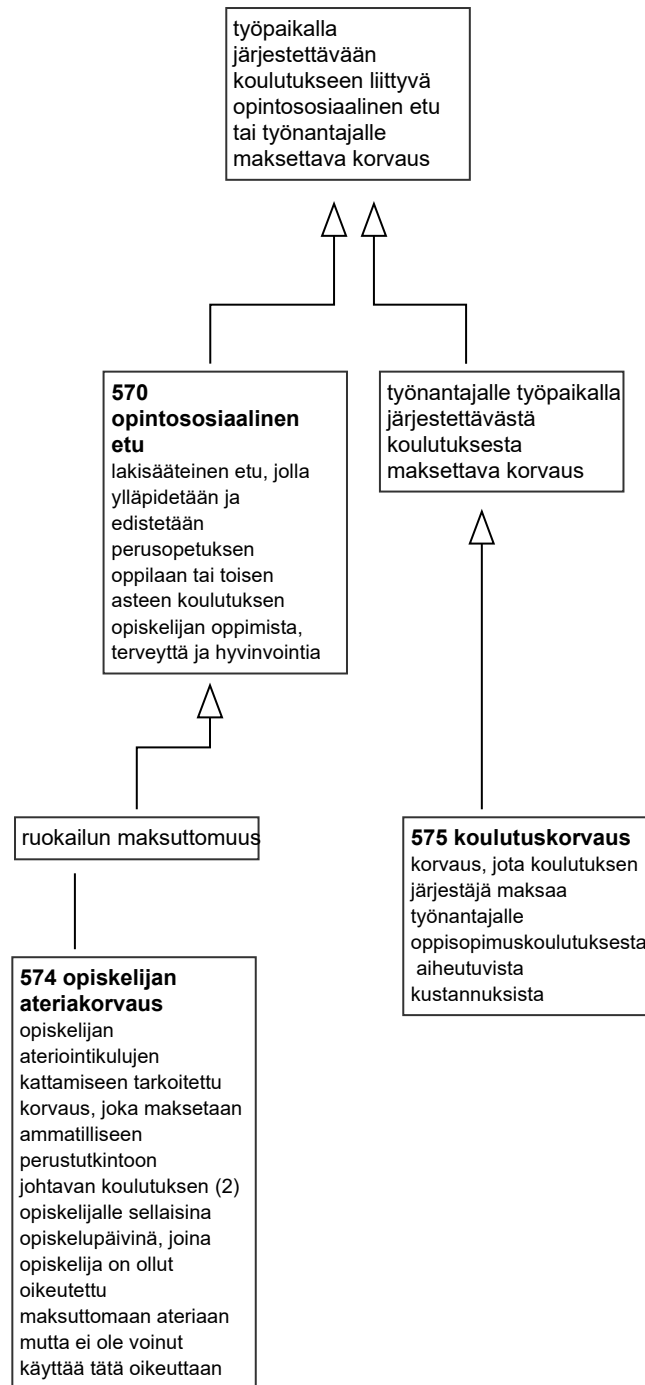
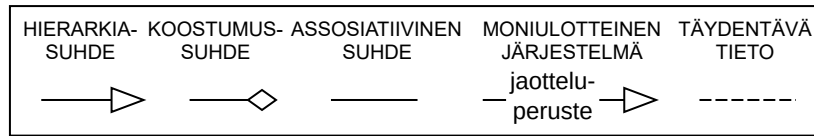
huomautus

Koulutuksen järjestäjä maksaa koulutuskorvausta oppisopimuskoulutuksen järjestämistä koskevan sopimuksen mukaisesti.

Käsitteen tunnus: c1726

Käsittekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Käsitekaavio 67. Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.

6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut

578

opiskelun tukipalvelut

sv stödtjänster för studerande

en ancillary student support services; non-academic student support services <korkeakoulut>
rather than: study support services; student services
not: academic support services

määritelmä

koulutusorganisaation tarjoamat, varsinaista *opiskelua* tukevat palvelut

huomautus

Esimerkkejä opiskelun tukipalveluiksi luettavista *korkeakoulujen (1)* palveluista ovat opiskelijapalvelut, terveydenhuoltopalvelut (ks. *opiskeluterveydenhuolto*), esteettömyyspalvelut, vakuutuspalvelut, vapaa-ajanpalvelut ja liikuntapalvelut.

Monissa *korkeakouluissa (1)* opiskelun tukipalveluihin sisältyvät myös tieto- ja viestintäteknikan tukipalvelut.

Käsitteen tunnus: c509

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa

579

varhaiskasvatuksessa annettava tuki

sv stöd inom småbarnspedagogik

en support provided in early childhood education and care; support provided in ECEC

määritelmä

tuki, jonka lähtökohtana ovat *varhaiskasvatuksessa* olevan *lapsen* vahvuudet sekä *oppimiseen*, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet

huomautus

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa tai hyvinvointinsa edellyttämää tukea heti tuen tarpeen ilmettyä.

Varhaiskasvatuksessa annettava tuki rakentuu lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan lapsen tarvitsema tuki kirjataan *lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan* ja lapselle määritellään hänelle sopiva tuki ja tuen muodot. Suunnitelmaan kirjataan varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen liittyvät vastuut ja työnjako, tukitoimenpiteet sekä niiden toteuttamistapa ja arviointi.

Käsitteen tunnus: c1851

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa annettava tuki* ja *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa*

<vaka2022>

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

580

<varhaiskasvatuksessa>

tuen tarpeen arviointi

sv bedömning av stödbehovet; bedömning av behovet av stöd

en

määritelmä

arviointi, joka koskee *lapsen varhaiskasvatuksessa annettavan tuen* tarvetta ja sen riittävyyttä sekä toteutumista

huomautus

Lapsen tuen tarpeen arviointi kirjataan *lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Päätös annettavasta tuesta* edellyttää tuen tarpeen arviointia.

Lapsen tuen tarpeen arvioinnista ja arvioinnin ajankohdista on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018).

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

581

<varhaiskasvatuksessa>

tuen vaikuttavuuden arviointi

sv utvärdering av stödets inverkan; utvärdering av stödets effekt

en

määritelmä

lapselle varhaiskasvatuksessa annetun tuen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen ja hyödyn arviointi

huomautus

Tuen vaikuttavuuden arvioinnin perusteella päivitetään suunnitelma varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta.

Tuen vaikuttavuuden arviointi kirjataan *lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan*.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

582

päätös varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta ja tukipalveluista

sv beslut *n* om stöd och stödtjänster som ges i småbarnspedagogiken

en

määritelmä

kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hallintopäätös *varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta* ja *tukipalveluista*

huomautus

Päätös annetaan *tehostetusta* ja *erityisestä tuesta* ja *yleisen tuen* kohdalla tukipalveluista.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

583

varhaiskasvatuksen tukipalvelut; tukipalvelut

sv stödtjänster inom småbarnspedagogik; stödtjänster
en

määritelmä

eri viranomaisten *varhaiskasvatuksessa annettavan tuen* toteuttamista tukevat palvelut

huomautus

Varhaiskasvatuksen tukipalveluista säädetään varhaiskasvatuslaissa (540/2018). Tukipalveluita voivat olla esimerkiksi *varhaiskasvatuksen erityisopettajan* antama konsultaatio ja *opetus (1)*, tulkitsemis- ja avustamispalvelut sekä apuvälineet.

Varhaiskasvatuksen tukipalveluita voivat järjestää esimerkiksi *varhaiskasvatuksen järjestäjä* tai sosiaali- ja terveydenhuolto.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatuksessa annettava tuki*

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

584

varhaiskasvatuksen tuen muoto; tukimuoto

sv stödform inom småbarnspedagogik; stödform
en

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen liittyvä toimenpide, joka toteuttaa *lapsen* etua ja vastaa hänen tuen tarvettaan

huomautus

Varhaiskasvatuksen tuen muotoja ovat *pedagogiset*, *rakenteelliset* ja *hoidolliset toimenpiteet*.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatuksessa annettava tuki*

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

585

pedagogiset toimenpiteet; pedagogiset järjestelyt; pedagogiset ratkaisut

sv pedagogiska åtgärder; pedagogiska arrangemang; pedagogiska lösningar
en

määritelmä

varhaiskasvatuksen tuen muoto, joka vastaa *lapsen* tuen tarpeisiin niiden edellyttämillä pedagogisilla ja erityispedagogisilla toimintatavoilla ja -menetelmillä

huomautus

Pedagogisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi *varhaiskasvatuksen* toistuvien toimintojen ja struktuurin luominen lapsen päivän rakenteeseen ja sensitiiviset ja saavutettavat vuorovaikutus- ja kommunikointitavat, kuten puhetta korvaavat kommunikaatiomenetelmät. Pedagogisiin toimenpiteisiin kuuluvat myös toiminnan suunnittelu, havainnointi, dokumentointi ja arviointi.

Pedagogisia toimenpiteitä voivat olla myös *varhaiskasvatuksen erityisopettajan* antama konsultaatio ja *opetus (1)*.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatuksessa annettava tuki*

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

586

rakenteelliset toimenpiteet; rakenteelliset järjestelyt; rakenteelliset ratkaisut

sv strukturella åtgärder; strukturella arrangemang; strukturella lösningar
en

määritelmä

varhaiskasvatuksen tuen muoto, joka vastaa *lapsen* tuen tarpeisiin henkilöstön osaamista tai määrää lisäämällä, *varhaiskasvatuksen lapsiryhmän* kokoa pienentämällä tai tulkitsemis- ja avustamispalveluiden ja apuvälineiden avulla

huomautus

Rakenteellisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi tarvittavan henkilöstön lisääminen lapsiryhmään tai ryhmän lapsimäärän pienentäminen tai henkilöstörakenteen tarkastelu ja muuttaminen lapsen tuen tarpeen mukaan.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

587

hoidolliset toimenpiteet; hoidolliset järjestelyt; hoidolliset ratkaisut

sv värdinriktade åtgärder; värdinriktade arrangemang; värdinriktade lösningar
en

määritelmä

varhaiskasvatuksen tuen muoto, joka vastaa *lapsen* perushoittoon, hoivaan sekä avustamiseen ja tarvittaessa myös lapsen terveydenhoidollisiin tarpeisiin

huomautus

Hoidolliset toimenpiteet voivat olla esimerkiksi pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyviä avustamisen tarpeita ja apuvälineitä.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

588

<varhaiskasvatus>

monialainen yhteistyö

sv sektorsövergripande samarbete
en

määritelmä

yhteistyö *opetuksesta (1)*, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta sosiaalihuollosta sekä *lasten* neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien ja muiden tarvittavien tahojen kanssa

huomautus

Monialaista yhteistyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan *varhaiskasvatusta* järjestettäessä on luotava tarvittavat yhteistyörakenteet.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

589

yleinen tuki varhaiskasvatuksessa; yleinen tuki (2)

sv allmänt stöd *n* inom småbarnspedagogik
en

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavan tuen toteutus, jossa *lapsi* tarvitsee yleensä lyhytkestoista tai yksittäisiä *varhaiskasvatuksen tukimuotoja* sisältävää ja intensiteetiltään matalaa tukea ja saa sitä osana *varhaiskasvatuksen* perustoimintaa

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

590

tehostettu tuki varhaiskasvatuksessa; tehostettu tuki (2)

sv intensifierat stöd *n* inom småbarnspedagogik
en intensified support

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavan tuen toteutus, jossa *lapsi* tarvitsee ja saa tukea, kun *yleinen tuki (2)* ei riitä vastaamaan hänen yksilöllisiin tarpeisiinsa

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

591

erityinen tuki varhaiskasvatuksessa; erityinen tuki (3)

sv särskilt stöd *n* inom småbarnspedagogik
en intensive (special) support

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavan tuen vahvin toteutus, jossa *lapsi* tarvitsee ja saa pitkäkestoista, jatkuvaa, kokoaikaista ja yleensä erityispedagogista osaamista ja useita tuen muotoja sisältävää tukea vastaamaan hänen yksilöllisiin tarpeisiinsa

huomautus

Erityisessä tuessa lapsi tarvitsee tukea vammasta tai sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta lapsen *oppimisen* ja kehityksen tuen tarpeesta johtuen.

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

592

vaativa monialainen tuki varhaiskasvatuksessa

sv krävande sektorsövergripande stöd *n* inom småbarnspedagogik
en highly intensive (special) support

määritelmä

varhaiskasvatuksessa annettavan tuen toteutus joka edellyttää *monialaista yhteistyötä* ja jota annetaan *yleisen tuen (2)*, *tehostetun tuen (2)* tai *erityisen tuen (3)* osana

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

593

yleinen tuki (1)

sv allmänt stöd *n*

en general support

määritelmä

kaiken *kasvatuksen* ja *opetuksen (1)* osana *opettajan arvioinnin (2)* perusteella annettava tuki, jonka tehtävänä on tukea *oppijaa* tavoitteiden saavuttamisessa

huomautus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaan yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata *oppilaan* tuen tarpeeseen. Tämä tarkoittaa yleensä yksittäisiä pedagogisia ratkaisuja sekä ohjaus- ja tukitoimia, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa osana *peruskoulun (1)* arkea. Perusopetuslain (628/1998, 30 §) mukaan *oppimisen* ja koulunkäynnin tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä.

Yleisen tuen aikana voidaan käyttää kaikkia tukimuotoja lukuun ottamatta *erityisen tuen (1)* päätökseen perustuvaa *erityisopetusta*. Tuen tarpeen kasvaessa ja oppilaan tarvitessa suunnitelmallista tukea hänen tulee saada *tehostettua tukea (1)*.

Käsitteen tunnus: c510

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (general support)

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet pitää käydä uudelleen läpi, kun harmonisointi VAKAN tukikäsitteiden kanssa on mahdollista.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: sana "educational" olisi hyödyllinen/informatiivinen, mutta ei lisätä ainakaan tässä vaiheessa, koska vakiintunut ilman sitä. Odotetaan vakan enkkutermejä ja vertaillaan sitten. Ainakin toistaiseksi siis ok näin.

594

tehostettu tuki (1)

sv intensifierat stöd *n*
en intensified support

määritelmä

tuki, jota annetaan [oppijalle](#), joka tarvitsee [yleistä tukea \(1\)](#) voimakkaampaa, säännöllisempää ja suunnitelmallista tukea

huomautus

Perusopetuslain ([628/1998, 16a §](#)) mukaan [oppilaalle](#), joka tarvitsee [oppimisessaan](#) tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on annettava tehostettua tukea hänelle tehdyn [oppimissuunnitelman](#) mukaisesti.

Tehostettu tuki sisältää erityisesti [tukiopetusta](#) ja [osa-aikaista erityisopetusta, opetukseen \(1\)](#) osallistumisen edellyttämiä tulkitsemis- ja avustajapalveluita, muita opetuspalveluita, erityisiä apuvälineitä, [oppilashuollon](#) palveluita sekä tarvittavia pedagogisia järjestelyjä. Tehostetun tuen ja oppimissuunnitelman keskeisestä sisällöstä määrätään [opetussuunnitelman perusteissa](#).

Käsitteen tunnus: c511

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (intensified support)

Riinan kommentti perusopetuksen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 8.6.2022: Jos olen ymmärtänyt oikein, varhaiskasvatukseen voisi tulla neljä tukikäsitettä: yleinen tuki, tehostettu tuki, erityinen tuki ja vaativa tuki varhaiskasvatuksessa (?). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa on käsitteet erityinen tuki (2) ja vaativa erityinen tuki. Vakan, perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen tukikäsitteiden ruotsin ja englannin vastineet kannattaisi tietysti sovittaa yhteen, mikäli mahdollista. Vakan tukikäsitteiden määrittely valmistuu kuitenkin vasta elo-/syyskuussa 2022.

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet pitää käydä uudelleen läpi, kun harmonisointi VAKAN tukikäsitteiden kanssa on mahdollista.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: sana "educational" olisi hyödyllinen/informatiivinen, mutta ei lisätä ainakaan tässä vaiheessa, koska vakiintunut ilman sitä. Odotetaan vakan enkkutermejä ja vertaillaan sitten. Ainakin toistaiseksi siis ok näin.

595

<esiopetus, perusopetus>

erityinen tuki (1)

sv särskilt stöd *n*

en special support; ~ decision for a student to receive special support <erityisen tuen päätös, perusopetuksessa>

määritelmä

tuki, jota annetaan *esiopetuksessa* olevalle lapselle tai *perusopetuksen oppilaalle*, jonka kasvun, kehityksen tai *oppimisen* tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi *tehostetun tuen (1)* avulla huomautus

Esi- ja perusopetuksessa peruste sille, että *oppija* kuuluu erityisen tuen (1) piiriin, voi olla esimerkiksi vammaisuus, sairaus, kehityksessä viivästyminen tai tunne-elämän häiriö.

Perusopetuslain (628/1998, 17 §) mukaan erityinen tuki (1) muodostuu *erityisopetuksesta (1)* ja muusta *oppilaan* tarvitsemasta, perusopetuslain mukaan annettavasta tuesta.

Erityisen tuen (1) antamiseksi *opetuksen järjestäjän* tulee tehdä kirjallinen päätös.

Erityisopetus (1) ja oppilaan saama muu tuki muodostavat järjestelmällisen kokonaisuuden.

Käytettävissä ovat kaikki perusopetuslain mukaiset tukimuodot. Erityinen tuki (1) järjestetään joko yleisen *oppivelvollisuuden* tai *pidennetyin oppivelvollisuuden* piirissä. Erityistä tukea saava oppilas opiskelee joko oppiaineittain tai toiminta-alueittain. Mikäli oppilas opiskelee *oppiaineittain*, hän opiskelee eri oppiaineissa joko yleisen tai yksilöllistetyn *oppimäärän* mukaisesti.

Perusopetuksen erityistä tukea varten oppilaasta tehdään *pedagoginen selvitys*, minkä jälkeen tehdään erityistä tukea koskeva hallintopäätös (nk. erityisen tuen päätös, engl. decision for a pupil to receive special support).

Oppilaalle laaditaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*, josta käy ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen *opetuksen (1)* ja muun tuen antaminen.

special support: Tämän käsitteen englanninkieliseksi vastineeksi on vakiintunut special support. Täsmällisempi termi olisi special educational support. Kannattaa huomata, että vaikka englannin termi special support on varsin geneerinen, Suomen käsitteen erityinen tuki piiriin kuuluu ainoastaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvä tuki.

Käsitteen tunnus: c512

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 28.1.2019: Ammatillisen koulutuksen puolella erityinen tuki -käsitteen englanninkielinen vastine-ehdotus näyttää olevan "special needs support" (en tiedä, jääkö tämä lopulliseksi). Mutta onko perusteltua, että perusopetuksen erityinen tuki -käsitteellä ja ammatillisen koulutuksen erityinen tuki -käsitteellä on eri vastineet englanniksi?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special support)

Riinan kommentti perusopetuksen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 8.6.2022: Jos olen ymmärtänyt oikein, varhaiskasvatukseen voisi tulla neljä tukikäsitettä: yleinen tuki, tehostettu tuki, erityinen tuki ja vaativa tuki varhaiskasvatuksessa (?). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa on käsitteet erityinen tuki (2) ja vaativa erityinen tuki. Vakan, perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen tukikäsitteiden ruotsin ja englannin vastineet kannattaisi tietysti sovittaa yhteen, mikäli mahdollista. Vakan tukikäsitteiden määrittely valmistuu kuitenkin vasta elo-/syyskuussa 2022.

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet pitää käydä uudelleen läpi, kun harmonisointi VAKAN tukikäsitteiden kanssa on mahdollista.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: OKSAssa on erityinen tuki niin perusopetuksen, ammatillisen kuin varhaiskasvatuksenkin käsitteenä. VNK:ssa ollaan tutkimassa, sopiiko "special educational support" enkkuvastineeksi näihin kaikkiin.

596

pedagoginen arvio tehostettua tukea varten

sv pedagogisk bedömning för intensifierat stöd

en pedagogical evaluation

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen *oppijan oppimisen* ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan *yleisestä tuesta (1)* sekä arvion tarvittavista tukijärjestelyistä ja *tehostetun tuen (1)* tarpeesta

huomautus

Tehostetun tuen aloittaminen ja käsittely moniammatillisessa oppilashuoltotyössä perustuu kirjalliseen pedagogiseen arvioon. Arvion laativat *oppilaan opettaja* tai opettajat yhdessä, ja tarvittaessa muut asiantuntijat yhteistyössä oppilaan ja *huoltajan* kanssa. Pedagogisessa arviossa kuvattavat asiat, kuten oppimisen ja koulunkäynnin tilanne kokonaisuutena, oppilaan saaman *yleisen tuen (1)* vaikutukset sekä arvio tarvittavista tukijärjestelyistä, sisältyvät *opetussuunnitelman perusteisiin*.

Käsitteen tunnus: c513

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Ruotsi: Terminologi 30.12.2012: Ruotsin termi on terminologin (lähteiden perusteella) muodostama, pitäisi natiivin tarkistaa!

597

pedagoginen selvitys erityistä tukea varten

sv pedagogisk utredning för särskilt stöd

en pedagogical investigation for the type of support to be provided for the pupil

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen *oppijan oppimisen* ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan *tehostetusta tuesta (1)* sekä arvion tarvittavista tukijärjestelyistä ja *erityisen tuen (1)* tarpeesta

huomautus

Pedagogisessa selvityksessä arvioidaan *oppilaan* erityisen tuen (1) tarvetta. Pedagoginen selvitys tehdään ennen erityistä tukea koskevaa päätöstä.

Käsitteen tunnus: c515

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

598

perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä

sv individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen
en individualised curriculum

määritelmä

oppimäärä, joka on määritelty *erityistä tukea (1)* saavan *oppilaan* tavoitetasolle hänen omien edellytystensä mukaiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c516

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ruotsi: Terminologiharjoittelija 30.12.2012: Ruotsin termi on terminologin (lähteiden perusteella) muodostama, pitäisi natiivin tarkistaa!

599

pidennetty oppivelvollisuus

sv förlängd läroplikt
en extended compulsory education

määritelmä

oppivelvollisuus, joka alkaa vuotta säädettyä aiemmin

huomautus

Jos *perusopetukselle* säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona *lapsi* täyttää kuusi vuotta. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset ja sairaat lapset. Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tehdään pääsääntöisesti ennen oppivelvollisuuden alkamista. Lapselle tehdään aina myös päätös *erityisestä tuesta (1)*.

Käsitteen tunnus: c517

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

600

toiminta-alueittain järjestetty opetus

sv undervisning enligt verksamhetsområde
en

määritelmä

oppiainejaon sijasta käytettävä *perusopetuksen* järjestämistapa, jota voidaan käyttää vammaisen tai vakavasti sairaan *oppilaan* kohdalla ja josta tehdään päätös *erityisen tuen (1)* päätöksessä

huomautus

Vaikeimmin kehitysvammaisten *oppilaiden opetus (1)* voidaan järjestää oppiainejaon sijasta *koulutuksen järjestäjän* toiminta-alueittain. Myös muulla tavoin vammaisen tai vakavasti sairaan oppilaan opetus (1) voi olla perusteltua järjestää toiminta-alueittain. Perusopetuksen *opetussuunnitelmaan (1)* kuuluvat toiminta-alueet ovat motoriset taidot, kieli ja kommunikaatio, sosiaaliset taidot, päivittäisten toimintojen taidot ja kognitiiviset taidot.

Käsitteen tunnus: c518

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

601

erityiset opetusjärjestelyt <perusopetus>; **erityiset opetus- ja opiskelijärjestelyt** <ammattillinen koulutus>

sv särskilda undervisningsarrangemang
en

määritelmä

hallintopäätökseen perustuva *opetuksen (1)* järjestäminen toisin kuin laissa ja sen nojalla säädetään tai määrätään

huomautus

Perusopetuksessa erityisiä opetusjärjestelyitä voidaan käyttää, kun kyse on *erityistä tukea (1)* saavasta *oppilaasta*. Tällaisen oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä määrätään erityisen tuen päätöksessä.

Erityisiä opetusjärjestelyjä voidaan käyttää myös tietyissä muissa perusopetuslain (628/1998) mukaisissa tilanteissa, kuten jos oppilaalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan perusopetuksen *oppimäärää* vastaavat tiedot ja taidot, jos perusopetuksen oppimäärän suorittaminen olisi oppilaalle joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. Erityisistä opetusjärjestelyistä tehdään hallintopäätös, minkä jälkeen oppilaalle laaditaan *oppimissuunnitelma*.

Ammatillisessa koulutuksessa erityisiä opetus- ja opiskelijärjestelyitä voidaan käyttää, kun on kyse erityisopetuksessa olevasta *opiskelijasta*.

Erityisiä opetus- ja opiskelijärjestelyitä voidaan käyttää myös tietyissä muissa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaisissa tilanteissa, kuten jos *opiskelijalla* katsotaan joltakin osin ennestään olevan tutkinnon sisältämiä opintoja vastaavat tiedot ja taidot, jos *tutkinnon* sisältämien opintojen suorittaminen olisi opiskelijalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja opiskelijan terveydentilaan liittyvistä syistä.

Ammatillisessa koulutuksessa erityisten opetus- ja opiskelijärjestelyiden käyttämisen tavoitteena on, että opiskelija voi suorittaa *tutkinnon* tai *koulutuksen (2)*, vaikka hän joiltakin osin ei voi saavuttaa *tutkinnon perusteiden* tai koulutuksen (2) perusteiden mukaisia *ammattitaitovaatimuksia* tai *osaamistavoitteita (2)*. Ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) voidaan poiketa vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä.

Käsitteen tunnus: c519

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "erityiset opetusjärjestelyt" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

602

<amatillinen koulutus>

erityinen tuki (2); amatillisen koulutuksen erityinen tuki

sv särskilt stöd *n* (2)

en special needs support

määritelmä

tuki ja siihen liittyvät erityiset opetus- ja opiskelijajärjestelyt, jota annetaan *amatillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hän tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi

huomautus

Erityinen tuki (2) on opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista ja pedagogista tukea.

Käsitteen tunnus: c1306

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, amatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#) ja [Henkilökohtaistaminen amatillisessa koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys amatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 28.1.2019:

Perusopetuksen puolella erityinen tuki -käsitteen englanninkielinen termiehdotus näyttää olevan "special support" (en tiedä, jääkö tämä lopulliseksi). Mutta onko perusteltua, että perusopetuksen erityinen tuki -käsitteellä ja amatillisen koulutuksen erityinen tuki -käsitteellä on eri vastineet englanniksi?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (särskilt stöd)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special support)

603

<amatillinen koulutus>

vaativa erityinen tuki

sv krävande särskilt stöd *n*

en intensive special needs support

määritelmä

erityinen tuki (2), jota annetaan *amatillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hänellä on vaikea vamma tai sairaus, joiden vuoksi hän tarvitsee yksilöllistä, laaja-alaista ja monipuolista tukea

huomautus

Vaativaa erityistä tukea voivat antaa vain vaativan erityisen tuen tehtävän saaneet *koulutuksen järjestäjät*.

Käsitteen tunnus: c1307

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, amatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<amm sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

604

osaamisen arvioinnin mukauttaminen

sv anpassning av bedömningen av kunnandet
en adjustment of competence assessment

määritelmä

järjestely, jossa *erityistä tukea (2)* saavan *opiskelijan ammatillisen perustutkinnon perusteiden* mukaista *osaamisen arviointia (2)* muutetaan laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2), jossa otetaan huomioon opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa erityisen tuen (2) tavoitteena on, että opiskelija voi saavuttaa *tutkinnon perusteiden* tai *koulutuksen (2)* perusteiden mukaiset *ammattitaitovaatimukset* ja *osaamistavoitteet (2)*. Erityistä tukea (2) saavan opiskelijan osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2). Osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa vain siinä määrin, kuin se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet huomioon ottaen välttämätöntä.

Käsitteen tunnus: c881

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<amm sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kieliryhmälle 21.1.2020: Kääntäjät pohtivat tätä. Adjust vai adapt?

605

oppimisen tuki

sv
en support for learning

määritelmä

tuki, jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa *lukiokoulutuksen opiskelijaa*, jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoriutua opinnoistaan

huomautus

Yksi lukiokoulutuksessa käytetty oppimisen tuen muoto on *erityisopetus (2)*. Muita tuen muotoja ovat esimerkiksi *aineenopettajan* antama pedagoginen tuki, erilaiset opetusjärjestelyt ja *ylioppilaskokeen* suorittamiseen annettava lisäaika.

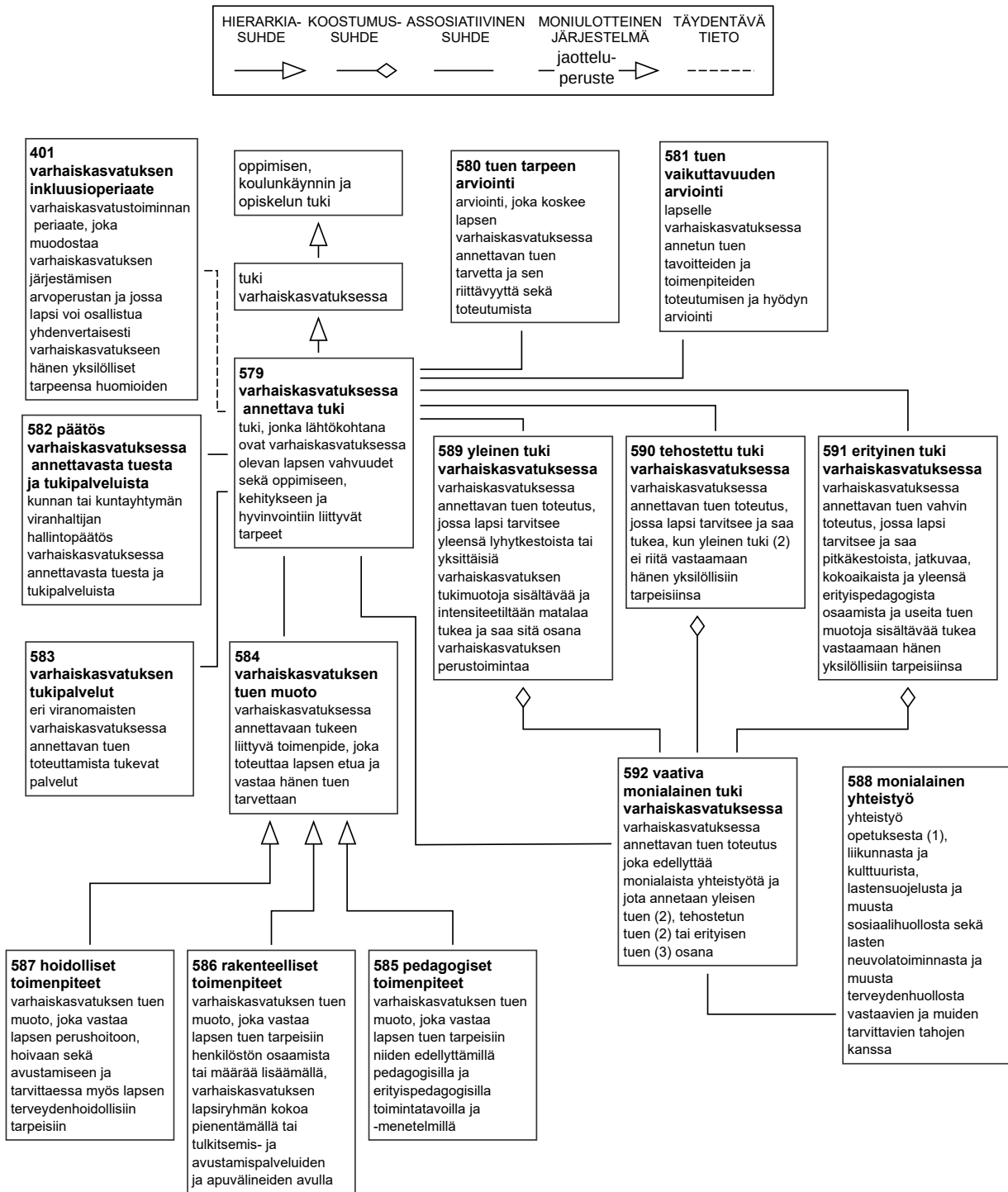
Käsitteen tunnus: c1686

Luokka: <lukiokoulutus>

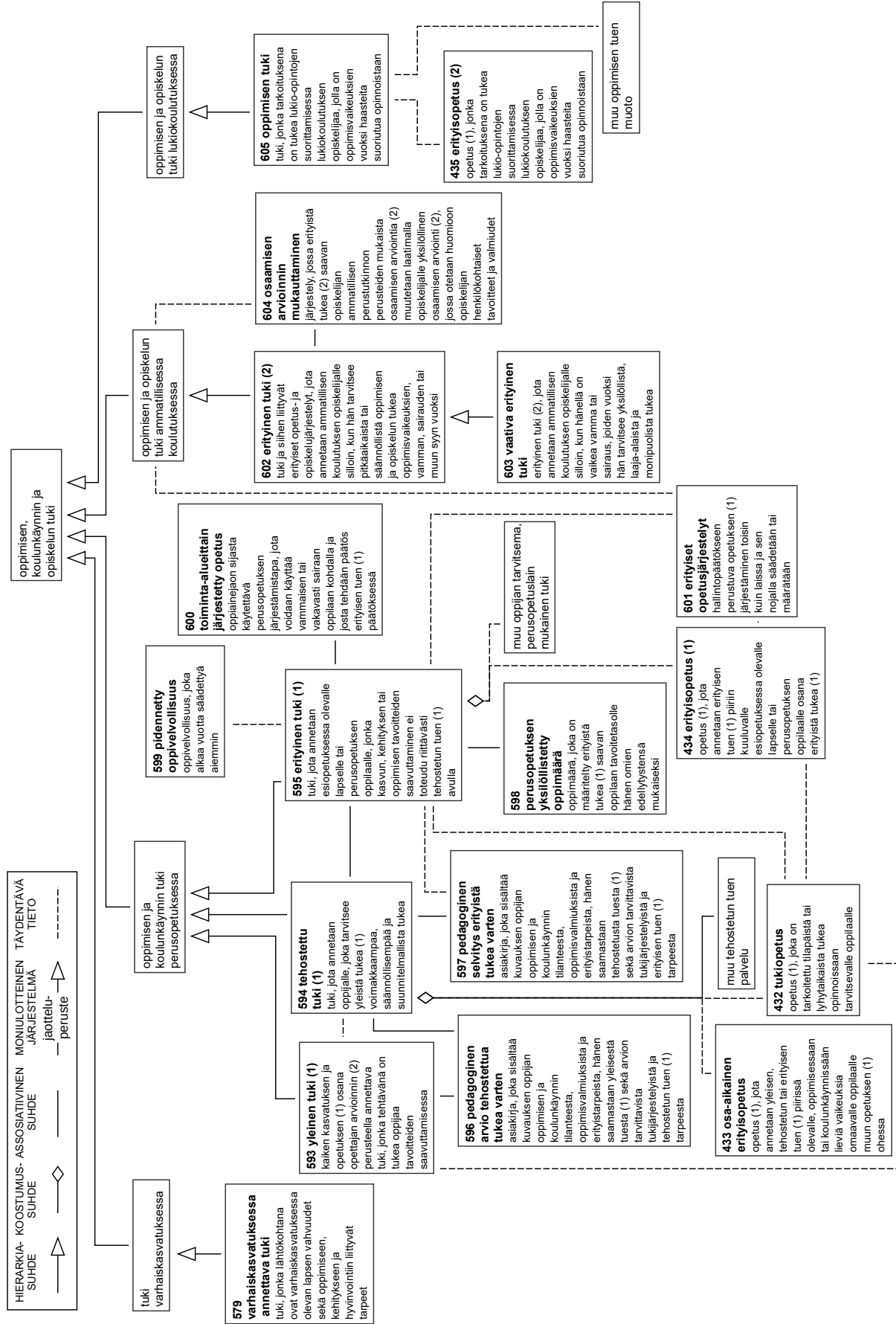
Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Käsittekaavio 68. Varhaiskasvatuksessa annettava tuki.

Käsitemaavio 69. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.

6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet

6.9.5.1 Kurinpito

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Englannissa useita pääsanavaihtoehtoja: action, procedure, proceedings, measures; miten valita näistä kurinpidolle, kurinpitotoimille ja –rangaistuksille sopivat?

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Näitä on tarpeen verrata yleishallintotoimenpiteiden englanninkielisiin nimityksiin. Merja ja Niina-terminologi vertaavat näitä VNK:n Yleishallintotermit-sanastoon.

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020: Kurinpitokäsitteiden enkun vastinetyöryhmä oli VNK:ssa, mutta se ei ehtinyt työtään loppuun.

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020: Merja tehnyt lukiolain käännökseen jotkin ratkaisut kurinpitokäsitteiden vastineille (eivät välttämättä samat joihin OKSassa päädytään); niitä päivitetään myöhemmin jos tarvis. Lukiolain termit tulevat LOPSiin (Anu Halvari).

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020 / Merja Fleming: Palataan kurinpitokäsitteiden englannin vastineisiin, kun VNK:n kieli- ja käännöstoimialan muutoksenhakukäsitteitä pohtinut ryhmä saa aikaa tämän pohtimiseen.</COMM>

606

kurinpito

sv disciplin

en discipline

määritelmä

opetuksen (1) yhteydessä *oppilasta* tai *opiskelijaa* kohtaan käytettävä menettely, joka tähtää järjestyksen ylläpitämiseen, *oppimisympäristön* turvallisuuteen ja *vilppiä* koskevien sääntöjen noudattamiseen

huomautus

Ks. myös *järjestyssäännöt*.

Käsitteen tunnus: c522

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

607

vilppi

sv fusk

en cheating

määritelmä

tahallinen, epärehellinen teko tai keino, jonka tarkoituksena on antaa väärä kuva *oppijan* omasta tai toisen henkilön osaamisesta taikka tutkittavaa aihetta koskevista havainnoista tai tutkimustuloksista

huomautus

Korkeakouluopinnoissa vilpin eri muotoja ovat esimerkiksi tenttivilppi eli luntaaminen (ruots. luntning, engl. cheating), plagiointi (ruots. plagiering, engl. plagiarism) eli luvaton toisen julkituoman tutkimussuunnitelman, käsikirjoituksen, artikkelin tai muun tekstin tai sen osan esittäminen omana, autoplagiointi (engl. autoplagiarism) eli omien töiden kierrättäminen uusissa *opintosuorituksissa*, sepittäminen (engl. fabrication) eli tekaistujen havaintojen tai tulosten esittäminen tiedeyhteisölle, havaintojen vääristely (engl. misrepresentation, falsification) eli alkuperäisten havaintojen tarkoituksellinen muokkaaminen tai esittäminen niin, että havaintoihin perustuva tulos vääristyy, ja anastaminen (engl. misappropriation) eli luottamuksella esitetyn aineiston luvaton esittäminen tai esittäminen omassa nimissään.

Käsitteen tunnus: c1530

Luokka: <perusopetus>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

608

järjestyssäännöt; järjestysmääräykset

sv ordningsregler; ordningsstadga; ordningsbestämmelser

en rules; rules of procedure; rules and regulations; > school rules <perusopetus, toisen asteen koulutus>;

> school rules and regulations <perusopetus, lukiokoulutus>

not: school ordinance

määritelmä

koulutuksen järjestäjän oppilaitokselle hyväksymät tai *korkeakoulun (1)* itselleen hyväksymät säännöt, joilla edistetään sisäistä järjestystä, *opiskelun* esteetöntä sujumista sekä *opiskeluympäristön* ja yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä

huomautus

Järjestyssääntöjen loukkaaminen voi johtaa *kurinpitokeinojen* käyttöön.

Käsitteen tunnus: c1309

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Terminologin kysymys amatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmänne on miettinyt, että englannin vastineiksi tulisi rules tai rules of procedure. OKSAssa on myös lukion englannin työryhmän pohtima vastine rules and regulations. Onko se ok myös amatillisen koulutuksen näkökulmasta? Otetaanko mukaan sekä rules of procedure että rules and regulations?

Amatillisen englannin kielityöryhmä 16.1.2020: 'Rules' amatillisen koulutuksen näkökulmasta riittävä. Katsottava myös lukiokoulutuksen näkökulma.

609

<opetus ja koulutus>

kurinpitokeino <perusopetus, ammatillinen, lukiokoulutus, korkeakoulut>; **kurinpitotoimenpide** <perusopetus, korkeakoulut>

sv disciplinär åtgärd

en disciplinary action (1); disciplinary measure

määritelmä

keino *kurinpidon* toteuttamiseksi

huomautus

Kurinpitokeinot voidaan jakaa lievempiin keinoihin ja *kurinpitorangeistuksiin*.

Perusopetuksessa, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa* lievempiä kurinpitokeinoja ovat esimerkiksi *oppijan* poistaminen *opetustilasta* sekä *opetukseen osallistumisen epääminen*.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjän* tulee *opetussuunnitelman* (2) yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen ja *kasvatuskeskustelun* käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Käsitteen tunnus: c1310

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kommentti ammatillisen englannin työryhmälle 22.10.2020:

Merja Flemingin selvittelyn mukaan kurinpitokeinosta käytetään sekä action että measure, joten pelkällä lukiokoulutuksen englannin työryhmällä ei kannata yrittää suosittaa vain jompaa kumpaa. Pidetään siis ainakin toistaiseksi molemmat.

610

<opetus ja koulutus>

kurinpitörangaistus

sv disciplinärt straff *n*; disciplinstraff *n*

en sanction; disciplinary sanction; < disciplinary action (2)
rather than: punishment

määritelmä

kurinpitökeino, jota käytetään vakavassa tai toistuvassa rikkomuksessa ja jossa *opiskelijaa* tai *oppilaan huoltajaa* on kuultava ennen toimenpiteitä

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*.

Lukiolain (714/2018) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen sekä *asuntolasta erottaminen*.

Yliopistolain (558/2009) mukaisia kurinpitörangaistuksia ovat kirjallinen varoitus ja opiskelijan määräaikainen erottaminen. Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää *yliopiston rehtori* ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on kurinpitörangaistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja *ammattillisessa koulutuksessa* kurinpitörangaistusten antamista voivat rajoittaa syytteen vireilläolo ja tuomioistuinten ratkaisut.

Käsitteen tunnus: c1311

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020: action/sanction: uudessa lukiolaissa kurinpitörangaistus oli luontevampaa kääntää action kuin sanction, joten OKSAssa on tarpeen selostaa, että joissakin konteksteissa on luontevampaa jotain ja joissakin jotain muuta...

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020 / Merja Fleming: Palataan kurinpitökäsitteiden englannin vastineisiin, kun VNK:n kieli- ja käännöstoimialan muutoksenhakukäsitteitä pohtinut ryhmä saa aikaa tämän pohtimiseen.

6.9.5.2 Kurinpitokeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa

611

kasvatuskeskustelu

sv fostrande samtal *n*

en disciplinary educational discussion

määritelmä

toimenpide, jossa *opetusta (1)* häirinneen tai muutoin *peruskoulun (1)* järjestystä rikkoneen, vilpillisesti menetelleen tai epäkunnioittavasti käyttäytyneen *oppilaan* kanssa keskustellen yksilöidään tämän teko tai laiminlyönti, tarvittaessa selvitetään sen syyt ja seuraukset sekä keinot oppilaan käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi

huomautus

Kasvatuskeskustelusta on säädetty perusopetuslain muuttamisesta annetussa laissa (1267/2013). Kasvatuskeskustelu on yllä mainitussa tapauksessa ensisijainen toimenpide. Keskustelu kestää yhteensä enintään kaksi tuntia, ja se voidaan järjestää kerralla tai useassa osassa. Kasvatuskeskusteluun määrää *peruskoulun (1) opettaja* tai *rehtori*.

Ks. myös *vilppi*.

Vrt. *kurinpito*.

Käsitteen tunnus: c523

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (disciplinary educational discussion)

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 8.6.2022: Voiko/kannattaako kasvatuskeskustelu- ja jälki-istunto-käsitteiden englannin vastineita pohtia erikseen, jos tällä kertaa ei voida työstää myös muita kurinpitokeinoja (oppilaan poistumaan määrääminen, oppilaan poistaminen, opetukseen osallistumisen epääminen, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen)?

612

jälki-istunto

sv kvarsittning

en detention

määritelmä

perusopetuksessa käytettävä *kurinpitokeino*, jossa *oppilas opetuksen (1)* häiritsemisen, *oppilaitoksen* järjestyksen rikkomisen tai *vilpin* käytön vuoksi määrätään jäämään *oppilaitoksen* tiloihin normaalin koulupäivän päättymisen jälkeen

huomautus

Jälki-istunto on perusopetuslain (628/1998) mukainen kurinpitokeino. Jälki-istunnon pituus voi olla enintään kaksi tuntia. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä ja harjoituksia. Tehtävien ja harjoitusten tulee olla *kasvatusta*, opetusta (1) ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia.

Käsitteen tunnus: c524

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

613

poistumismääräys; oppilaan poistumaan määrääminen <perusopetus>; **opiskelijan poistumaan määrääminen** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus>

sv bestämmelse om att lämna utrymmet; uppmaning att avlägsna sig

en order to leave; ~ order someone to leave *verb*

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *opetusta (1)* häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai turvallisuutta vaarantava *oppilas* tai *opiskelija* määrätään poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta (1) annetaan, taikka *koulutusorganisaation* järjestämästä tilaisuudesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1538

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

614

oppilaan poistaminen; opiskelijan poistaminen

sv avlägsnande av en elev; avlägsnande av en studerande

en > removal from the class <poistaminen oppitunnilta>; > removal from the premises <poistaminen koulun alueelta>

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, joka ei noudata *poistumismääräystä*, poistetaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa *opetusta (1)* annetaan, taikka *oppilaitoksen* järjestämästä tilaisuudesta, tarvittaessa käyttäen tarpeellisia voimakeinoja

huomautus

Oppilaan poistaminen on käytössä *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*. Näiden *koulutusasteiden* lainsäädännön mukaan *rehtorilla* ja *opettajalla* on lisäksi oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta oppilas tai opiskelija, joka ei poistu alueelta saatuaan tiedon *opetukseen osallistumisen epäamisestä*.

Perusopetuslaissa (628/1998), lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) todetaan, että jos poistettava *oppija* koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, *rehtorilla* ja *opettajalla* on oikeus käyttää sellaisia oppijan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Käsitteen tunnus: c1540

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

615

opetukseen osallistumisen epääminen

sv ~ förvägra (någon) rätt att delta i undervisning *verb*; förvägrande av rätten till undervisning
en banning a student from attending instruction

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *oppilaan* tai *opiskelijan* häiritsevän, uhkaavan tai väkivaltaisen käyttäytymisen vuoksi häneltä kielletään *opetukseen (1)* osallistuminen

huomautus

Opetukseen osallistumisen epääminen on perusopetuslain (628/1998), lukiolain (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) sekä ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukainen kurinpito- ja turvaamiskeino. Opetukseen osallistumisen epääminen voidaan tehdä vain lain nojalla.

Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja *korkeakouluissa (1) oppijan* osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai opiskelijan tai *oppilaitoksessa*, korkeakoulussa (1) tai muussa *opetustilassa* työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi tai jos opetus (1) tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan tai opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Perusopetuksessa oppilaan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi.

Lukiokoulutuksessa ja *ammattillisessa koulutuksessa* opiskelijan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään kolmeksi työpäiväksi.

Vrt. *poistumismääräys, oppilaan poistaminen*.

Käsitteen tunnus: c527

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>
<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Merja vertaa yo-lakiin, amk-lakiin ja vaka-lakiin

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: palataan

616

kirjallinen varoitus

sv skriftlig varning

en written warning

not: written caution

määritelmä

kurinpitorangaistus, jossa *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annetaan asiakirja, jossa todetaan hänen *opetusta (1)* häiritsevä, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toimintansa tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytymisensä tai toimintakykyä heikentävä huumausaineiden käyttämisensä sekä varoitetaan häntä toiminnan tai menettelyn mahdollisista seurauksista

huomautus

Kirjallinen varoitus on käytössä *perusopetuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa*, *lukiokoulutuksessa*, *ammattikorkeakouluissa* ja *yliopistoissa*.

Perusopetuslain (628/1998) ja lukiolain (629/1998) mukaan kirjallinen varoitus voi seurata *opetuksen (1)* häiritsemisestä, koulun järjestyksen rikkomisesta ja vilpillisestä menettelystä.

Ammattillisessa koulutuksessa, yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa opiskelijalle voidaan ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), yliopistolain (558/2009) tai ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan antaa kirjallinen varoitus, jos opiskelija häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen tai korkeakoulun (1) järjestystä, kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä tai on selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Ammattillisessa koulutuksessa kirjallinen varoitus voidaan antaa myös *koulutuksen järjestäjän* asuntolassa asuvalle, jos hän käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa tai rikkoo asuntolan järjestystä.

written caution: Englannin termin written caution käyttöä kirjallisen varoituksen vastineena ei suositella, sillä termi viittaa poliisiin liittyvissä yhteyksissä eri käsitteeseen.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c529

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>
<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

617

opiskeluoikeuden pidättäminen; ~ pidättää oikeus opiskeluun *verbi*

sv avstängning från studierna; avhållande *n* från studierätt; avhållande *n* från studierna; ~ avhålla från studier *verb*

en suspension of a student from school

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän kurinpitotoimenpide*, jolla *ammattillisen koulutuksen* tai *korkeakoulun (1) opiskelijan opiskeluoikeus* pidätetään, kunnes opiskelija suostuu todistamaan täyttävänsä opiskeluoikeuden säilyttämisen edellytykset terveydentilan, toimintakyvyn ja mahdollisen rikostaustan osalta, tai jolla *lukiokoulutuksen* opiskelijan opiskeluoikeus pidätetään siihen saakka, kunnes opiskelija ei enää ole tutkimuksen alaisena rikoksesta

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa ja *korkeakouluissa (1)* opiskeluoikeuden pidättäminen tulee ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukaan kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija kieltäytyy tietyistä em. laeissa tarkoitetuista terveydentilansa tai toimintakykynsä toteamiseksi suoritettavista tarkastuksista tai tutkimuksista tai em. laeissa tarkoitetusta rikosrekisteriotteen nähtäväksi antamisesta. Opiskeluoikeus voidaan pidättää siihen saakka, kunnes opiskelija suostuu tarvittaviin tarkastuksiin tai tutkimuksiin tai rikosrekisteriotteen toimittamiseen nähtäväksi.

Lukiolain (629/1998) mukaan lukiokoulutuksessa opiskeluoikeuden pidättäminen tulee kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta ja jos pidättäminen on opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden perusteltua.

Käsitteen tunnus: c1539

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 26.11.2018: Tulisiko termeille "opiskeluoikeuden pidättäminen" ja "pidättää oikeus opiskeluun" antaa synonyymiksi myös "koulutuksesta pidättäminen"? 714/2018, 41 §:ssä mainitaan "pidättää oikeus opiskeluun" ja 714/2018, 50 §:ssä "koulutuksesta pidättäminen". Onko kyseessä sama asia?

Terminologin kysymys lukiokoulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 4.9.2018: Onko tarpeen ottaa mukaan muoto "avhålla från studier" (vastineeksi suomen ilmaisulle "pidättää oikeus opiskeluun"), käytetäänkö tuollaista muotoa joskus?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018: pohdittiin, onko eroa opiskeluoikeuden pidättämisellä ja opiskelusta pidättämisellä tms.

Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018: Riina, kysy tästä Matti Sillanmäeltä OKM:stä. Palataan kysymykseen.

Lukion sanastotyöryhmä 21.5.2019: maallikkoarvio on, että 41 §:ssä oleva opiskeluoikeuden pidättäminen ja 50 §:ssä oleva koulutuksesta pidättäminen olisivat sama asia

Lukion sanastotyöryhmä 21.5.2019: tästä kannattaa kysyä Matti Sillanmäeltä (on juristi)

Terminologin kysymys Matti Sillanmäelle, OKM, 27.5.2019: OKSAn ruotsin kielityöryhmä, joka pohtii käsitteiden vastineita ruotsiksi, totesi työssään, että laissa 714/2018, 41 §:ssä, mainitaan "pidättää oikeus opiskeluun" ja saman lain 50 §:ssä mainitaan "koulutuksesta pidättäminen". Työryhmä tarvitsisi tietää, onko kyseessä sama asia (siis onko lukiolain kontekstissa opiskeluoikeuden pidättäminen = koulutuksesta pidättäminen).

Matti Sillanmäki, OKM, 28.5.2019: Kyllä, 41 § opiskeluoikeuden pidättäminen / "pidättää oikeus opiskeluun" ja 50 §:ssä mainittu koulutuksesta pidättäminen tarkoittaa samaa asiaa. Lain 42 §:ssä käytetään myös käsitettä "opiskelusta pidättäminen".

618

<perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut>

määräaikainen erottaminen

sv avstängning för viss tid; uppsägning för viss tid

en suspension; suspension for a fixed term; suspension for a fixed period

määritelmä

kurinpitorangaistus, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, jonka tekemä *opetuksen (1)* häiritseminen, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toiminta tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytyminen tai toimintakykyä heikentävä huumausaineiden käyttö on vakava tai oppilas tai opiskelija, joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta (1)* määräajaksi

huomautus

Määräaikainen erottaminen merkitsee opiskelijalle *opiskeluoikeuden menettämistä* määräaikaisesti.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilas, jonka opetuksen (1) häiritseminen, muu oppilaitoksen järjestyksen rikkominen tai vilpillinen menettely on vakava, samoin kuin oppilas, joka jatkaa aiempaa epäasiallista käyttäytymistään *jälki-istunnon* tai kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan erottaa määräaikaisesti, enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Ammattillisessa koulutuksessa opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi. Ks. myös *asuntolasta erottaminen*.

Lukiolain (629/1998) mukaan opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi.

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voidaan erottaa enintään yhdeksi vuodeksi.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c530

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: *Opiskelun keskeytyminen* ja *Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Merja tutkii yo-lain ja amk-lain

Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: "for a fixed term": ei ehkä tarvita?

Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: Merjan evästys: katsotaan myös yo-lain en-käännöksestä

yo-laki 558/2009, 45 §, en-käännös: "he or she may be suspended from the university for a fixed period of one year at most"

Lukion englannin kielityöryhmä 22.10.2020: Käsitteen tiedot päivitettävä suomeksi; ainakin lukiokoulutuksen lakiviittaus on vanhaan lakiin. Riina laita viestiä Anulle, Mikolle ja Akille.

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 22.10.2020: miten määräaikainen erottaminen ja *opiskeluoikeuden pidättäminen* eroavat? englannin vastineet riipuvat tästä erosta. käykö sama termi kumpaankin?

Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle ja OKSA-jaokselle ja lukion suomen työryhmälle 6.11.2020: Itse pohdin tässä nyt, voisiko opiskeluoikeuden pidättäminen olla englanniksi suspension of the right to study ja määräaikainen erottaminen jotain sellaista kuin suspension (for a fixed period?) of a student from school.

619

asuntolasta erottaminen

sv uppsägning från elevhemmet <lukiokoulutus>; uppsägning från internatboendet <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>

inte: uppsägning från studieboenden

en denial of access to dormitory accommodation

määritelmä

kurinpitorangeistus, jossa *opiskelija*, jonka tekemä *oppilaitoksen* tai *koulutuksen järjestäjän* asuntolan järjestyksen rikkominen tai vilpillinen menettely on vakava tai joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *koulutuksen järjestäjän* asuntolasta

huomautus

Asuntolasta erottamista voidaan käyttää *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*, ja lukiolain (714/2018) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan se voidaan tehdä määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi.

uppsägning från studieboenden: Termiä uppsägning från studieboenden ei tule käyttää asuntolasta erottamisen vastineena, sillä sana studieboend viittaa ylipäänsä opiskelija-asuntoon, ei pelkästään asuntolaan.

Ks. myös *vilppi*.

Käsitteen tunnus: c528

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

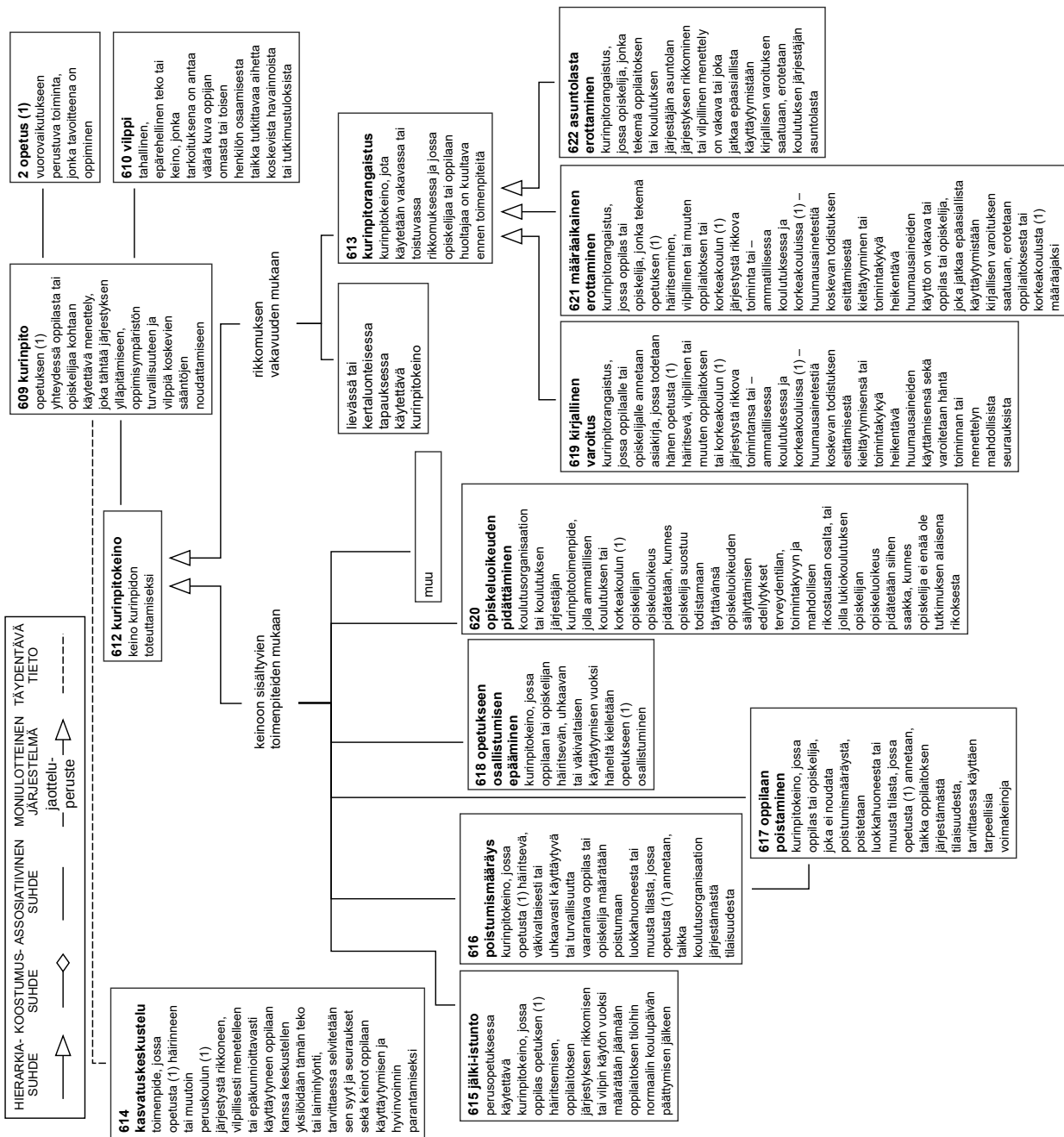
Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 70. Kurinpitoon liittyviä käsitteitä.

6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa

620

<ammatillinen koulutus>

henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning

en personalisation

määritelmä

toiminta, jossa tehdään *opiskelijan* aiemmin hankkiman *osaamisen tunnistaminen* ja *tunnustaminen* sekä suunnitellaan opiskelijan tarvitseman *osaamisen hankkiminen* ja *osoittaminen* ja tarvittavat ohjaus- ja tukitoimet

huomautus

Määritelmän ilmaisu ”suunnitellaan opiskelijan tarvitseman osaamisen hankkiminen ja osoittaminen” kattaa tarvittaessa *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisen* ja *osaamisen arvioinnin mukauttamisen*.

Henkilökohtaistaminen tehdään opiskelijan esittämien asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella. Henkilökohtaistamisessa otetaan huomioon opiskelijan edellytykset ja valmiudet sekä hänen *urasuunnitelmansa*.

Määritelmässä mainittuihin ”tarvittaviin ohjaus- ja tukitoimiin” voivat opiskelijan tarpeesta riippuen sisältyä myös *opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot* ja *erityinen tuki (2)*.

Henkilökohtaistamisesta laaditaan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*.

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantuloa henkilökohtaistamisella tarkoitettiin ”näyttötutkintoon tai siihen valmistavaan *koulutukseen (2)* hakeutumisen, näyttötutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen suunnittelua ja toteuttamista asiakaslähtöisesti”. Lain (531/2017) mukaisesti vuoden 2018 jälkeen ei ole enää näyttötutkintojärjestelmää eikä näyttötutkintoja, joten henkilökohtaistamisen käsite on muuttunut yllä kuvatun kaltaiseksi.

Käsitteen tunnus: c440

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

621

urasuunnitelma

sv karriärplan

en career plan (new term)

määritelmä

henkilökohtaiseen osaamiseen kehittämissuunnitelmaan sisältyvä suunnitelma, joka koskee toimenpiteitä, joilla edistetään *opiskelijan* työllistymistä tai jatko-opintoihin sijoittumista välittömästi *tutkinnon* tai *koulutuksen (2)* suorittamisen jälkeen

huomautus

Opiskelijan tavoitteena voi olla esimerkiksi työllistyminen määrättyihin työtehtäviin, yrittäjäyys tai jatko-opinnot.

Urasuunnitelma koskee opiskelijan opintojen aikaisen *osaamisen hankkimisen* sisällön ja toteutuksen suunnittelua sekä yksilöllisten valintojen tekemistä, jotta yksilön osaaminen vastaisi työelämän tarpeita ja edesauttaisi työllistymistä. Toisaalta urasuunnitelmaan voi sisältyä jatko-opintosuunnitelma taikka suunnitelma työelämään siirtymiseksi tai työuralla etenemiseksi.

Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan urasuunnitelman sisältöön vaikuttavista tekijöistä sovitaan opintojen aloittamisesta lähtien tutkinnon suorittamisen loppuun asti.

Käsitteen tunnus: c1728

Käsittekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

622

ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen; ammatillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen

sv avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet

en exception to vocational competence requirements or to key competence requirements

määritelmä

järjestely, jossa *ammattillisen perustutkinnon* suorittajan ei tarvitse osoittaa jotakin *tutkinnon perusteiden* edellyttämää osaamista

huomautus

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen tehdään osana *henkilökohtaistamista*. Siitä on tehtävä päätös, josta *opiskelijalla* on oikeus hakea oikaisua.

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen on mahdollista siinä tapauksessa, että *tutkinnon perusteiden* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteiden* mukaiset *ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)* ovat joko olosuhteet tai aiemmin hankittu osaaminen huomioiden joltakin osin *opiskelijalle* kohtuuttomia tai jos poikkeaminen on perusteltua opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä.

Esimerkiksi maahanmuuttanut, joka ei ole koskaan opiskellut ruotsin kieltä, voi suorittaa vastaavan osaamispiistemäärän suomen kieltä tai omaa äidinkieltään.

Käsitteen tunnus: c1308

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Ammatillisen englannin kieliryhmä 9.1.2020: exception to vocational competence requirements or recognition of professional qualificationskey competence requirements

623

(vanhentunut)

hakeutumisen henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning vid ansökan

en

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkintoon* tai siihen valmistavaan *koulutukseen (1)* *hakeutuminen* suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Hakeutumisen henkilökohtaistamisessa selvitetään *hakijan* näyttötutkinnon suorittamiseen ja *opiskeluun* vaikuttavat lähtökohdat, soveltuva *tutkinto*, aiemmin hankittu osaaminen, koulutustarve sekä *ohjauksen* ja *erityisen tuen (2)* tarve. Hakeutumisvaiheeseen sisältyy hakijan saavutetun *osaamisen tunnistaminen* sekä osoitetun *osaamisen tunnustaminen*.

Henkilökohtaistaminen alkaa viimeistään silloin, kun *koulutuksen järjestäjä* vastaanottaa *hakemuksen (1)* ja käsittelee sen.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c441

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

624

(vanhentunut)

tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning vid genomförandet av examen
en

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkinnon* suorittaminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistamisessa etsitään *tutkinnon suorittajalle* soveltuvat ja perustellut tutkintosuoritustavat ja toteutetaan ne. Henkilökohtaistetussa tutkinnon suorituksessa noudatetaan *tutkinnon perusteissa* määriteltyjä *ammattitaitovaatimuksia*, *arvioinnin (2)* kriteereitä sekä *ammattitaidon osoittamistapoja*. Tutkintosuorituksiksi hyväksytään myös aikaisemmin osoitettu osaaminen (vrt. *osaamisen tunnustaminen*).

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c442

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

625

(vanhentunut)

tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen

sv personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig yrkesskicklighet
en

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkintoon* liittyvä tarvittavan ammattitaidon hankkiminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti

huomautus

Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen tarkoittaa *opiskelijan* osaamisen täydentämistä niiltä osin kuin tavoitteena oleva osaaminen tai ammattitaito on vielä vajaa.

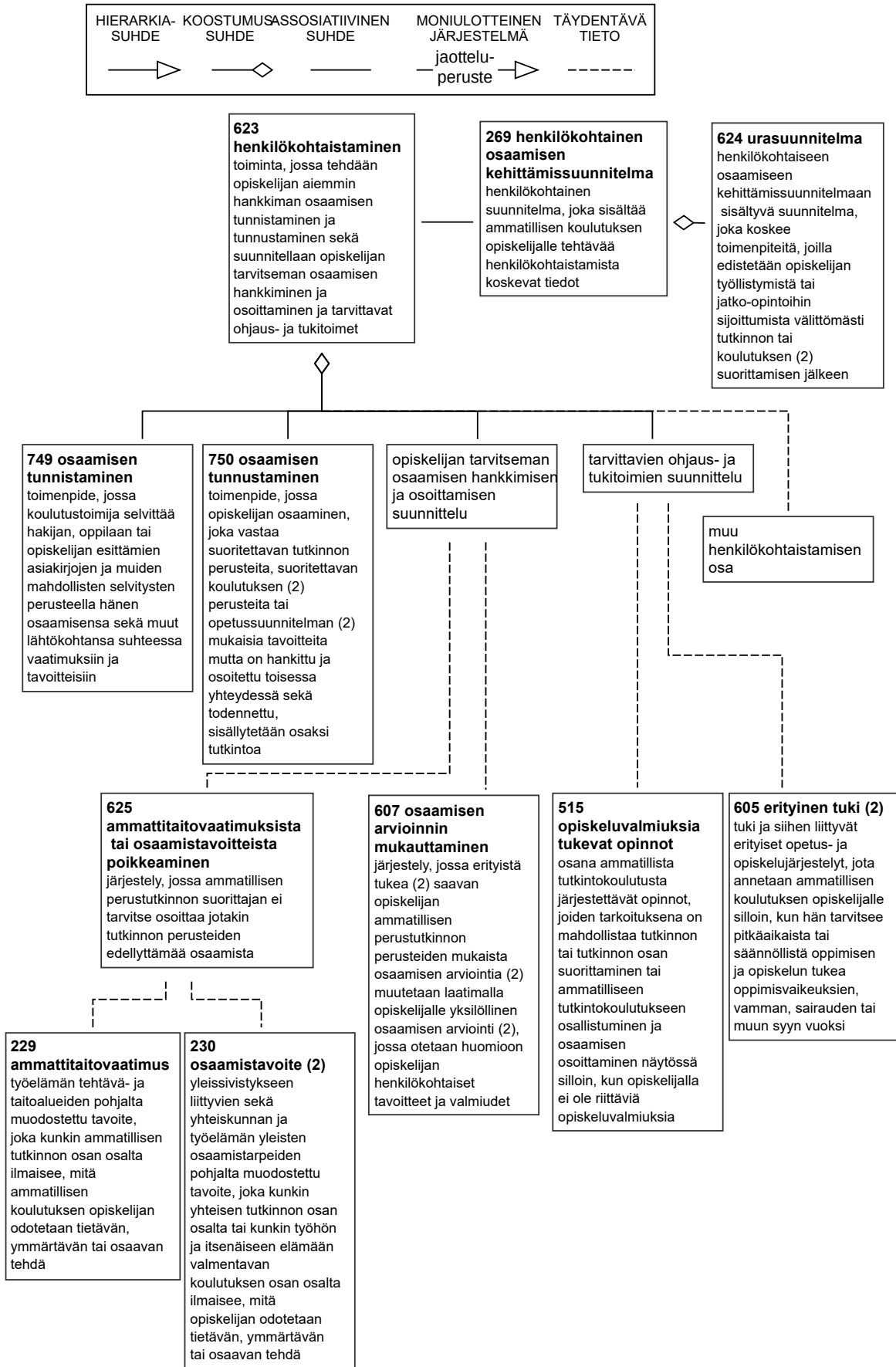
Tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen tarkoittaa sellaisten joustavien opiskelijajärjestelyjen ja oppimismahdollisuuksien suunnittelua ja toteutusta sekä *oppimisympäristöjen* valintaa, joissa otetaan huomioon *opiskelijan* elämän- ja työtilanne, aikaisemmin hankittu osaaminen ja todetut oppimistarpeet ja oppimisvalmiudet. Ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa käytetään *ohjauksen*, neuvonnan ja *opetuksen (1)* menetelmiä sekä erilaisia tukitoimia.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c443

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

Käsitekaavio 71. Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.

6.11 Opiskelijaliikkuvuus

626

opiskelijaliikkuvuus

sv studentmobilitet; studerandemobilitet; studentrörlighet

en student mobility; > credit mobility (1); > degree mobility

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* tekee *tutkintoonsa* tai *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaansa* sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa *oppilaitoksessaan*, *korkeakoulussaan* (1) tai koulutustyöpaikassaan tai jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa maassa, johon on muuttanut opintojen suorittamista varten ja joka on muu kuin se maa, jossa hän on suorittanut *hakukelpoisuuden* antavan *pohjakoulutuksensa*

huomautus

Opiskelijaliikkuvuus on käsite, joka kattaa esimerkiksi kansainvälisen *opiskelijavaihdon*, kotimaisen opiskelijaliikkuvuuden (esimerkiksi korkeakoulujen (1) välisiin sopimuksiin perustuva kotimainen liikkuvuus, ks. *joustava opiskeluoikeus*) ja tutkintoon johtavan kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden.

Tutkinnon suorittamisen sisällä tapahtuvaa opiskelijaliikkuvuutta ovat mm. kansainvälinen *opiskelijavaihto* sekä *oppilaitoksen* tai korkeakoulun (1) ulkopuolella suoritettava *työharjoittelu*.

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1) osan lähtömaan tutkintoonsa sisältyvistä opinnoista, käytetään englanniksi termiä *credit mobility*.

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa muussa maassa kuin siinä jossa on suorittanut korkeakoulun (1) hakukelpoisuuden antavan pohjakoulutuksensa, käytetään englanniksi termiä *degree mobility*.

Ruotsin yhdyssana-alkuosa "student-" on modernimpaa kieltä kuin "studerande-". Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä.

Käsitteen tunnus: c531

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn amm 2019

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 18.6.2019: OKSAn opiskelijaliikkuvuus-käsitteen määritelmässä kohta "suorittaa tutkintoonsa sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa oppilaitoksessaan" ei päde ammatilliseen, vrt. oppisopimus ja koulutussopimus. Kuitenkin myös ammatillisessa koulutuksessa on käytössä käsite opiskelijaliikkuvuus. Joten OKSAn opiskelijaliikkuvuus-käsitteen tiedot pitäisi tarkistaa ammatillisen koulutuksen kannalta. -> **OKSA-jaos** lisäsi määritelmään "koulutustyöpaikassaan"

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019: Onko tämänhetkisen määritelmän mukaan opiskelijaliikkuvuuden alainen sellainen ulkomailta Suomeen [esim. humanitaarisen kriisin takia] muuttanut henkilö, joka on suorittanut lähtömaassaan pohjakoulutuksen ja hankkii tutkinnon Suomessa?

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019: määritelmässä on käytetty sanaa "suorittaa": ammatillisessa opiskelija ei välttämättä tee suorituksia: ulkomailta voidaan oppia asioita, mutta näyttö järjestetään Suomessa. Silti kyse on liikkuvuudesta. Voisiko määritelmässä olla "opiskelee"?

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019: Sopisiko määritelmäksi "toiminta, jossa opiskelija opiskelee tutkintoonsa tai henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaansa sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa oppilaitoksessaan, korkeakoulussaan (1) tai koulutustyöpaikassaan tai jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa muussa maassa kuin siinä jossa on suorittanut hakukelpoisuuden antavan pohjakoulutuksensa ja tutkinnon suorittamisen alkaessa vaihtaa opintojen vuoksi maata"? Jälkimmäisen tarkennuksen on tarkoitus sulkea pois esim. muista syistä tulleet maahanmuuttajat, jotka alkavat opiskella Suomessa.

627

opiskelijavaihto; oppilasvaihto <lukiokoulutus>

sv studentutbyte; studerandeutbyte *n*

en student exchange; credit mobility (2) <tilastot>

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* suorittaa osan yhden maan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1) tutkinnosta* toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1)

huomautus

Opiskelijavaihto-termin englanninkielinen vastine on student exchange. Euroopan komission alainen tilastotietoa tuottava Eurostat käyttää kuitenkin termiä credit mobility erottaakseen käsitteen nk. degree mobility -käsitteestä (ks. määritelmät kohdasta *opiskelijaliikkuvuus*).

Ruotsin yhdyssana-alkuosa ”student-” on modernimpaa kieltä kuin ”studerande-”. Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä.

Käsitteen tunnus: c532

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

628

vaihto-opiskelija; vaihto-oppilas <lukiokoulutus>

sv utbytesstudent; utbyteselev <lukiokoulutus>

en exchange student

määritelmä

opiskelija, joka osallistuu *opiskelijavaihtoon*

huomautus

Käsitteen tunnus: c533

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Opiskelijan rooleja](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

629

lähtevä vaihto-opiskelija

sv utresande utbytesstudent

en outgoing exchange student

määritelmä

vaihto-opiskelija, joka lähtee *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta (1) opiskelijavaihtoon* toiseen maahan

huomautus

Käsitteen tunnus: c534

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

630

saapuva vaihto-opiskelija

mieluummin kuin: tuleva vaihto-opiskelija

sv inkommande utbytesstudent

en incoming exchange student

määritelmä

vaihto-opiskelija, joka saapuu *opiskelijavaihtoon oppilaitokseen* tai *korkeakouluun (1)* toisesta maasta

huomautus

Termiä tuleva vaihto-opiskelija ei suositella sen monitulkintaisuuden vuoksi.

Käsitteen tunnus: c535

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

631

joustava opiskeluoikeus; joustava opinto-oikeus; JOO

sv flexibel studierätt

en

määritelmä

määräaikainen *opiskeluoikeus*, joka mahdollistaa suomalaisen *yliopiston opiskelijalle tutkintoonsa* sisällytettävien opintojen suorittamisen toisessa suomalaisessa yliopistossa

huomautus

Joustavaa opiskeluoikeutta koskeva kansallinen sopimus, nk. JOO-sopimus, on tehty 11. kesäkuuta 2003. JOO-sopimuksen piiriin kuuluvat perustutkinto- ja jatkotutkinto-oikeuden saaneet opiskelijat. Joustavan opiskeluoikeuden tarkoittamat opinnot ovat lähtökohtaisesti sellaisia, joita ei ole tarjolla opiskelijan kotiyliopistossa, mutta jotka on mahdollista ja tarkoituksenmukaista liittää osaksi opiskelijan tutkintoa. JOO-opinnot ovat opiskelijalle maksuttomia, mutta opiskelijan kotiyliopisto sitoutuu suorittamaan korvauksen joustavan *opiskelijaliikkuvuuden* kustannuksista kohdeyliopistolle. JOO-opiskelijaksi pääseminen edellyttää kotiyliopiston puolta ja kohdeyliopiston vahvistusta määräaikaiselle *opiskeluoikeudelle*. Yliopistoilla on myös alueellisia JOO-sopimuksia yhteistyöyliopistojen ja *ammattikorkeakoulujen* kanssa.

Joustavan opiskeluoikeuden käyttäminen on *kotimaista opiskelijaliikkuvuutta*.

Käsitteen tunnus: c903

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

632

<ammatillinen koulutus>

ulkomaanjakso

sv period av utbildning utomlands

en

määritelmä

ammatillisen koulutuksen opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjattu ajanjakso, jonka aikana opiskelijan *osaamisen hankkiminen* tapahtuu ulkomailla

huomautus

Osaamisen hankkiminen ulkomailla voi tapahtua *koulutussopimuksen* perusteella tai muulla sovitulla tavalla, kuten *opiskelijavaihdossa*.

Tietojärjestelmissä oletuksena on, että osaamisen hankkiminen tapahtuu kotimaassa, ja tämän vuoksi tietojärjestelmissä rajataan erikseen ainoastaan ne tapaukset, joissa osaamisen hankkiminen tapahtuu ulkomailla.

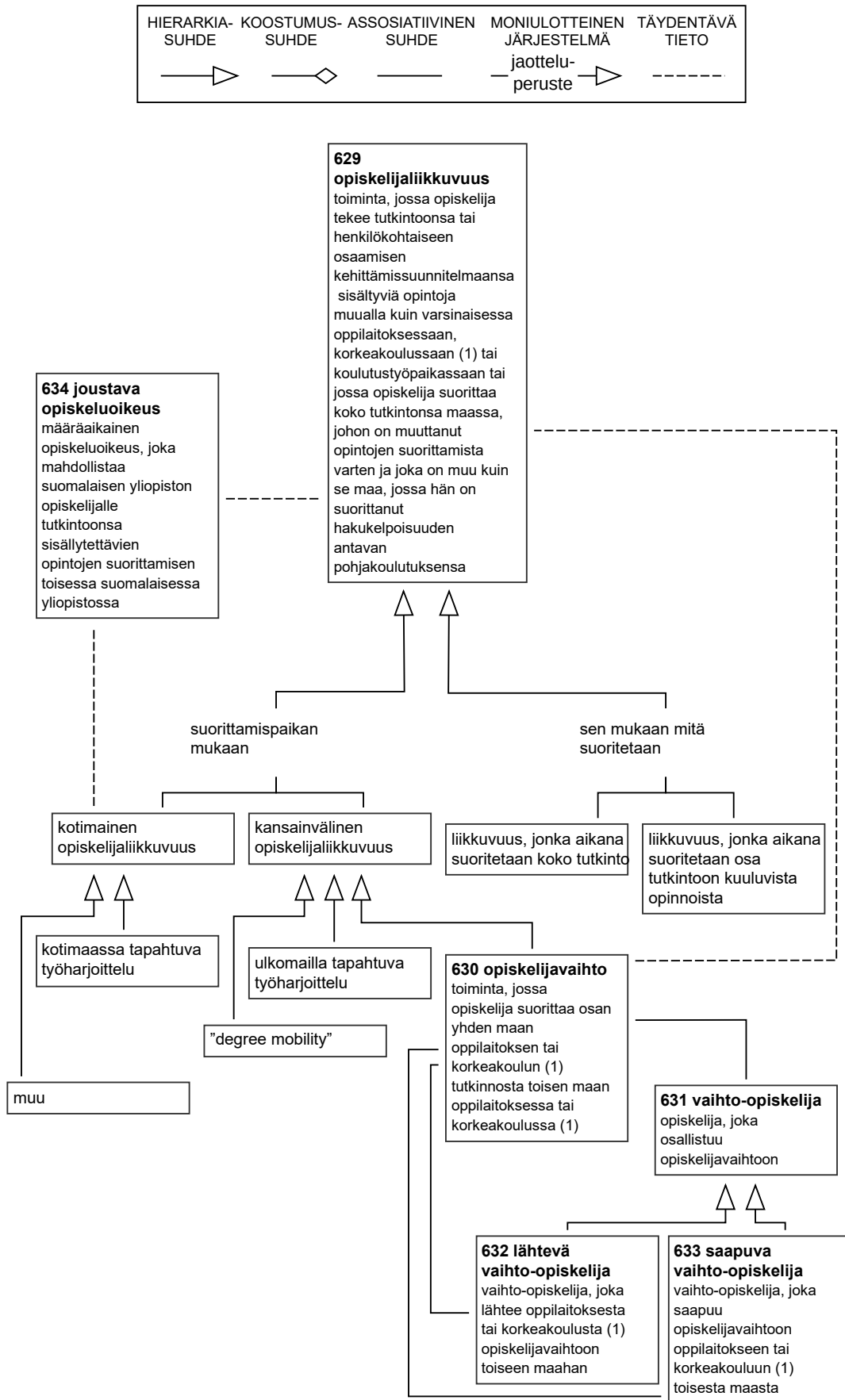
Käsitteen tunnus: c1729

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 72. Opiskelijaliikkuvuus.

6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu

633

työelämään tutustuminen; TET

sv praktisk arbetslivsorientering; praο

en work experience learning period

not: period of work experience

määritelmä

perusopetukseen kuuluva jakso, jonka aikana *oppilas* tutustuu työelämään ja ammatteihin aidossa työympäristössä

huomautus

Käsitteen tunnus: c536

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (period of work experience)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 21.10.2022: Pitäisikö termin olla työelämään tutustumisjakso? Tai jos termi on työelämään tutustuminen, pitäisikö määritelmästä poistaa sana "jakso"? Ainakin POPS 2014:ssa käytetty sekä termiä työelämään tutustuminen että termiä työelämään tutustumisjakso, näkyvät viittaavan eri asioihin.

POPS 2014: Työelämään tutustuminen: Eri elinkeinoihin, työelämään ja ammattialoihin tutustuminen sekä työn hakemisen harjoittelu lisäävät oppilaiden työelämä tietoutta. Samalla oppilaat tutustuvat itseään kiinnostaviin aloihin, ammatteihin ja yrittäjyyteen. Työelämä taitoja harjoitellaan erityisesti *työelämään tutustumisjaksoilla (TET)*, joista saatua kokemusta, tietoa ja palautetta hyödynnetään eri oppiaineiden opiskelussa sekä tulevaisuuden suunnitelmia tehtäessä. Huomiota kiinnitetään työelämän tasa-arvokysymyksiin.

634

työharjoittelu (1) <korkeakoulut>; korkeakouluharjoittelu <korkeakoulut>; työssäoppiminen <vapaa sivistystyö>; ~ koulutussopimukseen perustuva koulutus <ammattillinen koulutus>

sv arbetspraktik <korkeakoulut>; praktik <korkeakoulut>; högskolepraktik <korkeakouluharjoittelu>; inläring i arbetet <ammattillinen koulutus>

en traineeship <korkeakoulut>; placement; traineeship for university students <yliopistojen korkeakouluharjoittelu>; internship /US/ <korkeakoulut, erityisesti lääketiede ja eläinlääketiede>; on-the-job learning <ammattillinen koulutus>; on-the-job training <ammattillinen koulutus>; job placement; work-study (?)

määritelmä

tavoitteellinen *oppiminen*, joka tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä

huomautus

Ammattikorkeakouluissa ja *yliopistoissa* käytetään termejä työharjoittelu ja korkeakouluharjoittelu.

Käsitteen tunnus: c537

Luokka: <yleinen/yhteinen>?, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (kielityöryhmät)

tarkistettava / käsittelyyn amm 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

Englannin kielityöryhmä 17.2.2016: Tarkistettava amk-terminkäyttö: Miten korkeakouluharjoittelu käännetään amk-puolella, kun yo-puolella se käännetään traineeship for university students?

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: Merja Flemingin selvitys:

teaching practice (opetusharjoittelu)

practical traineeship (yleensä)

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: kopioi tähän Suvin muistiinpanot (hahmottelua siitä onko työssäoppiminen ym. yläkäsite)

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: työelämäjakso -> vaaditaan kaikilta, ei välttämättä olla korkeakouluharjoittelua

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: huom. entä oppisopimus ja kisällioppiminen -> **OKSA-jaosto /**

Kari Korhonen 22.4.2016: asiaa käsitellään ammatillisen koulutuksen reformissa

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: harjoittelujen mahdollisia jakoperusteita:

-- työsuhde (oppisopimuskoulutus, korkeakouluharjoittelu) vs ei työsuhdetta

-- opintoihin sisältyvyys vs ei

-- ohjausvastuu (koulutusorganisaatio vs työnantaja)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja ammatilliselle koulutukselle 12.10.2017: Otetaanko ammatillisen koulutuksen puolelta (lähi)synonymiksi "koulutussopimukseen perustuva koulutus" ja jos, voisiko kertoa tarkemmin, miten poikkeaa muiden asteiden työharjoittelu-käsitteestä? Ainakaan koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa ei ole työsopimusta/työsuhdetta, kuten oppisopimuskoulutuksessa tai korkeakouluharjoittelussa.

Terminologi Seija Suonuutin kysymys kesäkuu 2017: Onko harkittu ratkaisu, että työharjoittelua ei ole määritelty yhdeksi tyypiksi harjoitteluksi, vrt. *kliininen harjoittelu*, *auskultointi (1)* ja *opetusharjoittelu*, jotka ovat kaikki harjoitteluja? Voisiko työharjoittelun määritelmä olla esim. "harjoittelu, jonka tarkoituksena on työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuva tavoitteellinen oppiminen"?

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: palataan syksyllä

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Entä (EU-konteksteissa käytettävä ja esim. IATE-termipankin antama) "work placement"?

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Onko käytössä eri vastineita sen mukaan, onko harjoittelu pakollinen vai vapaaehtoinen? (Vaihtoehtojahan englannin vastineissa riittää, esim. traineeship, practical training...)

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Myös suomenkielinen termistö vakiintumatonta. Esim. HY:ssä käytössä oleva ”työelämäjakso” - onko sama asia kuin työharjoittelu?

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Termit työharjoittelu, korkeakouluharjoittelu ym. ovat kyllä erittäin tärkeitä ja tulevat usein vastaan, joten vastineita kaivattaisiin. Palataan asiaan kuitenkin vasta, kun OKSA-jaos on käsitellyt asiaa lisää.

Terminologi Mari Suhonen, Sanastokeskus, 13.12.2017: Teimme TE digissä pieniä muutoksia seuraaviin OKSAsta lainattuihin käsitteisiin: oppisopimus, työharjoittelu. Muutokset liittyvät työelämän näkökulmaan. Jos ja kun työt jatkuvat, olisi hyvä käsitellä näitä jotenkin yhdessä.

Terminologi Päivi Kouki, Sanastokeskus, 21.9.2020: Työllisyyspalveluiden sanastossa on määritelty oppisopimussuhde ja työharjoittelusuhde.

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 11.11.2019: Enää ei liene järkevää pitää koulutussopimukseen perustuva koulutus -termiä työharjoittelun lähisynonyymina? Se on määritelty erikseen Parasta DigiTukea -sanastossa: ”koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan välinen koulutussopimus”. Ehkä riittää vain tehdä viittaus työharjoittelu-käsitteen kohdalta: ”Ks. myös koulutussopimukseen perustuva koulutus”?

Terminologi 25.9.2020: Työharjoittelu-käsite jätetty pois OKSAn 1. julkaisusta, koska käsittekuvaus kesken. Julkaisua varten on luotu käsitettä kaaviossa edustava apukäsite.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 20.4.2021: Jatkuvan oppimisen sanastoa varten tämän käsitteen OKSAsta lainattua luonnosmääritelmää muokattiin seuraavaan muotoon: ”korkeakoulutukseen sisältyvä, kestoltaan määritelty tavoitteellisen oppimisen jakso, jossa oppiminen tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä”. Tällä määritelmämuodolla pyrittiin saamaan esiin ero käsitteen työpaikalla järjestettävä koulutus ja työharjoittelu välillä. Muokataanko myös OKSAn työharjoittelun määritelmäluonnosta tähän suuntaan?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 20.4.2021: Myös huomautuksia täydennettiin Jatkuvan oppimisen sanastoa varten seuraavilla kappaleilla:

1. huomautus: Korkeakoulutukseen liittyvä työharjoittelu on pääosin palkallista. Työharjoittelusta tehdään sopimus korkeakoulun, työnantajaorganisaation ja opiskelijan välillä, ja harjoitteluun voi liittyä myös harjoittelijan ja työnantajaorganisaation välinen sopimus.

2. huomautus: Toisen asteen koulutuksessa ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla tätä käsitettä vastaa osittain käsite työpaikalla järjestettävä koulutus / työssäoppiminen.

635

kliininen harjoittelu

sv klinisk praktik
en clinical training

määritelmä

lääketieteen tai terveysalan *korkeakoulututkintoon* johtavan *koulutuksen (2)* tai erikoislääkärikoulutuksen aikana aidossa toimintaympäristössä tapahtuva harjoittelu

huomautus

Käsitteen tunnus: c1033

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

636

auskultointi (1); tuomioistuinharjoittelu

sv auskultering
en court training

määritelmä

oikeustieteen *ylemmän korkeakoulututkinnon* jälkeen tuomioistuimessa suoritettavissa oleva harjoittelu

huomautus

Auskultointi (1) pätevöittää varatuomariksi, ja siinä perehdytään kärjäoikeuden, hovioikeuden ja hallinto-oikeuden lainkäyttötehtäviin.

Käsitteen tunnus: c538

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

637

opetusharjoittelu

ei: auskultointi (2) (vanhentunut)

sv undervisningspraktik
en teaching practice

not: teacher training

määritelmä

opettajankoulutukseen kuuluva, *oppilaitoksessa* tapahtuva *opettamisen* harjoittelu

huomautus

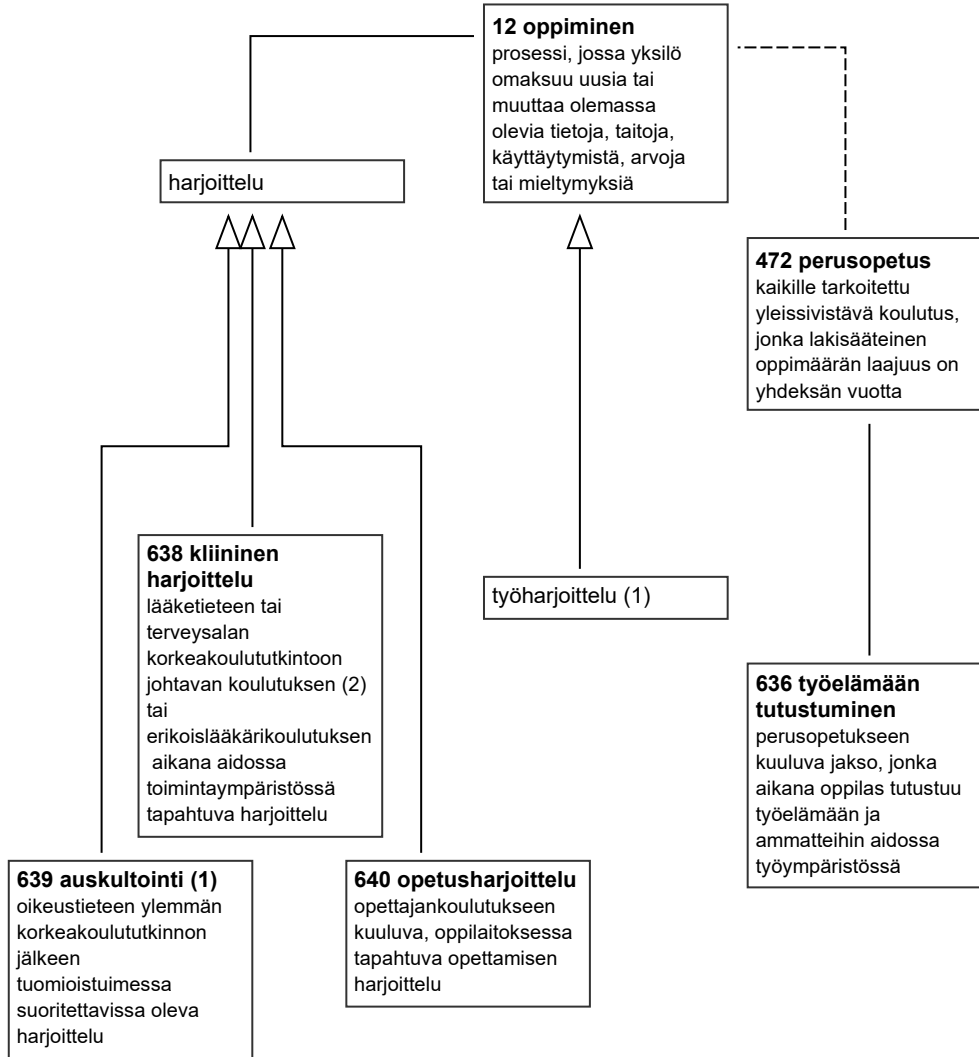
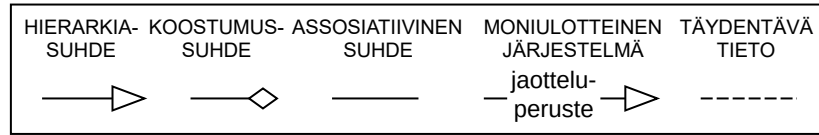
Käsitteen tunnus: c904

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaosto 22.4.2016: erotettu eri käsitteiksi

Käsitekaavio 73. Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.

HUOM! Työharjoittelu kaaviossa apukäsitteenä, koska käsitteen käsittely on kesken eikä se ehdi ensimmäiseen julkaisuun.

6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt

6.13.1 Todistus

638

todistus (2)

määritelmä

jonkin seikan todistava asiakirja

huomautus

Käsite todistus (2) toimii OKSA-sanastossa yläkäsitteenä niin *koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen liittyville todistuksille* (todistus (1)) kuin myös *koulutusjärjestelmän* ulkopuoliseen *koulutukseen (1)* liittyville todistuksille. Todistus (2) -käsitteen alakäsitteitä ovat myös esimerkiksi työtodistus ja pätevyystodistus, mutta niitä ei ole määritelty tässä sanastossa.

Käsitteen tunnus: c1867

Käsittekaavio: [Todistus](#)

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2022: Mitä mieltä olette tähän tapaan kuvatun geneerisen todistus-käsitteen ottamisesta OKSAan? Työryhmämme ehdottaa tätä, koska näyttää, että kaikki OKSAssa määriteltäviksi tulevat todistus-käsitteet eivät mene OKSAn aiemman todistus-käsitteen (c1386) alle.

639

koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen liittyvä todistus; todistus (1)

sv betyg *n* <arvioinnin sisältävä todistus>; intyg *n* <todistus ilman arviointia>

en certificate; diploma (3); report card; ~ licence

määritelmä

koulutusjärjestelmään kuuluvaan *opetukseen (1)* ja *koulutukseen (1)* liittyvä asiakirja, joka todistaa tällaiseen *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (1)* osallistumisesta, *koulutuksen (2)*, *tutkinnon*, *oppimäärän* tai *näytön* suorittamisesta, *oppimisen* tai opintojen etenemisestä tai muusta *oppijan* koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta

huomautus

Esiopetuksessa käytettävä todistustyyppi on *lukuvuoden* päätteeksi annettava esiopetuksen *osallistumistodistus*.

Perusopetuksessa käytettävät todistustyyppit ovat *lukuvuositolistus*, *välitolistus*, *päätötolistus* ja *erotodistus* sekä *erityiseen tutkintoon* liittyvät todistukset eli *todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta*, *todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä* ja *todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta*.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa annettavat todistustyyppit ovat *todistus suoritetuista koulutuksen osista (2)* ja *todistus suoritetuista opinnoista*.

Ammatillisessa koulutuksessa todistustyyppit ovat *tutkintotodistus*, *todistus suoritetuista tutkinnon osista*, *todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta*, *todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)* ja *todistus koulutukseen osallistumisesta* (yhtäältä *tutkintokoulutukseen* ja toisaalta *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta*). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa voidaan antaa todistus osaamisesta.

Lukiokoulutuksessa käytettävät todistustyyppit ovat *päätötolistus*, *todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta* ja *erotodistus*. Päätötolistukseen voi sisältyä liitteinä muita todistuksia.

Korkeakouluissa (1) käytettäviin todistustyyppihin kuuluu muiden muassa *tutkintotodistus*.

Lisäksi korkeakouluissa (1) annetaan todistuksia esimerkiksi *erikoistumiskoulutuksen* suorittamisesta. Korkeakoulun (1) opiskelijalle voidaan antaa todistus suoritetuista opinnoista myös *opiskelun* kestäessä. *Yliopistojen* ja *ammattikorkeakoulujen* todistuksista säädetään asetuksissa 794/2004 ja 1129/2014.

Vapaassa sivistystyössä yleisimmin käytettävä todistustyyppi on *osallistumistodistus*. Toinen vapaassa sivistystyössä käytettävä todistustyyppi on *todistus opiskelijan osaamisesta*.

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa vapaan sivistystyön *koulutuksessa (2)* annetaan *todistus (1)*, jonka tiedoista määrätään Opetushallituksen antamissa *opetussuunnitelman perusteissa*. Jos kansanopiston oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen (2) *opiskelija* eroaa tai keskeyttää koulutuksen (2) suorittamisen, ylläpitäjän tulee opiskelijan pyynnöstä antaa hänelle *todistus suoritetuista opinnoista (2)*.

Käsitteen tunnus: c1386

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys kielityöryhmille (perusopetus, lukio, ammatillinen, korkeakoulutus)

10.9.2020: Käsite lisätty OKSAan syksyllä 2020. Ruotsin- ja englanninkieliset vastineet tulisi täydentää eri koulutusasteiden näkökulmasta.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (erit. ammatillinen koulutus) 11.4.2022: Ammatillisen koulutuksen todistuksia koskevassa huomautuksessa mainitaan todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta ja todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta. Miten muokataan? Korvataan käsitteillä todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta ja todistus työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta? (Käsitteet todistus suoritetusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta ja todistus tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen osallistumisesta, onko tällaisia? Jos on, eivät kai ainakaan kuulu ammatilliseen koulutukseen?)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (betyg)

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 25.5.2022: Myös VST:ssä on todistussääntelyä oppivelvollisuuskoulutuksen osalta: VST-laki 25g §. Pitäisikö lisätä todistus-käsitteen huomautukseen?

VST-laki 25 g § (30.12.2020/1219): Todistukset ja osaamisen arviointi: Tämän luvun [Oppivelvollisille suunnattu koulutus] mukaiseen koulutukseen osallistumisesta opiskelijalle annetaan todistus. [--] Kansanopiston ylläpitäjän tulee antaa opiskelijan pyynnöstä todistus suoritetuista opinnoista, jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen.

Osaamiskokonaisuudet-teemasanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2022: Työryhmässämme todettiin, että OKSAan täytyy ottaa tässä määriteltyä todistus-käsitettä geneerisempi todistus-käsite. Tästä seuraa, että tälle todistus-käsitteelle on tarpeen saada tarkempi nimitys (termi) kuin pelkkä todistus. Ehdotamme "koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen liittyvä todistus". Onko ok? -- **OKSA-jaos 7.10.2022:** Käsitellään tämä samalla kun käsitellään osaamiskokonaisuudet-käsitteistöä kommenttikierroksella saatu palaute.

640

päättötodistus

ei: päästötodistus (vanhentunut)

sv avgångsbetyg *n*

määritelmä

todistus (1) tietyn *koulutuksen (2)* koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsite päättötodistus on käytössä mm. *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* sekä *taiteen perusopetuksessa* (kuten musiikki- ja tanssiopistoissa).

Käsitteelle päättötodistus ei löydy englanninkielistä vastinetta, vaan englanninkielisen vastineen valinta riippuu siitä, minkä *koulutuksen (2)* tai *oppimäärän* suorittamisesta todistus (1) annetaan.

Ks. myös *perusopetuksen päättötodistus*, *lukion päättötodistus*.

Käsitteen tunnus: c539

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 21.10.2022: tarkistettava diploman käyttökonteksti, onko se esim. taiteen perusopetus? Tämän jälkeen voi pohtia, tarvitseeko diploma palauttaa julkaisussa näkyväksi vastineeksi.

641

todistus suoritetuista opinnoista (1) <lukiokoulutus>

sv betyg *n* över slutförda studier <lukiokoulutus>

en transcript of completed studies <lukiokoulutus>; > transcript of completed study units <lukiokoulutus; opintojaksoista>

määritelmä

todistus (1), jossa on tieto *oppilaan* tai *opiskelijan opintosuorituksista*

huomautus

Suoritetuista opinnoista voidaan antaa todistus opintojen aikana tai keskeytyneen *koulutuksen (2)* jälkeen.

Kun *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* opiskelija päättää koulutuksen (2) suorittamisen, hän saa *todistuksen suoritetuista koulutuksen osista (2)*. Tämän lisäksi opiskelija saa erillisen todistuksen koulutuksen (2) aikana suoritetuista *perusopetuksen, lukiokoulutuksen* tai *ammattillisen koulutuksen* opinnoista.

Lukiokoulutuksessa todistus suoritetuista opinnoista (1) ei kuulu lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* lueteltuihin todistustyyppisiin, mutta lukiokoulutuksessa voidaan antaa todistus suoritetuista opinnoista (1) esimerkiksi jos opiskelija opiskeluaikanaan tarvitsee todisteen opiskelijastatuksestaan.

transcript of completed studies / transcript of completed study units: *Lukiokoulutuksessa* englanninkielinen termi transcript of completed studies on suositettavampi (kuin transcript of completed study units), sillä opintosuoritukset eivät välttämättä ole *opintojaksoja*.

Vrt. *ammattillisen koulutuksen* käsitteet *todistus suoritetuista tutkinnon osista* ja *todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)*.

Vrt. *opintosuoritusote, erotodistus*.

Käsitteen tunnus: c546

Luokka: <lukiokoulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin oppivelv> <oppivelv ruotsi kesken> <oppivelv englanti kesken>

642

opintosuoritusote; opintorekisteriote; ote opintosuoritusrekisteristä

sv studieprestationsutdrag *n*; utdrag över studieprestationer); drag över studieprestationer
en transcript of study records

määritelmä

koulustoitimijan antama asiakirja, jossa on tieto *opiskelijan* rekisteröidyistä *opintosuorituksista*

huomautus

Lukiokoulutuksessa käsite opintosuoritusote on käytössä, mutta siitä ei ole säädetty lukiolainsäädännössä.

Kun *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija* päättää koulutuksen (2) suorittamisen, hän saa *todistuksen suoritetuista koulutuksen osista (2)*. Lisäksi opiskelija saa erillisen todistuksen koulutuksen (2) aikana suoritetuista *perusopetuksen, lukiokoulutuksen* tai *ammattillisen koulutuksen* opinnoista; näistä ammatillisen koulutuksen opinnot ilmenevät opintosuoritusotteelta.

Korkeakouluissa (1): Tarvittaessaan todisteen opintosuorituksistaan opiskelija voi ladata *korkeakoulun (1)* tietojärjestelmästä epävirallisen sähköisen opintosuoritusotteen tai tilata virallisen, allekirjoituksella ja korkeakoulun (1) leimoilla varmennetun opintosuoritusotteen.

Vrt. *todistus suoritetuista opinnoista (1)* ja *erotodistus*.

Käsitteen tunnus: c1625

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: TUVAssa "todistus suoritetuista koulutuksen osista". Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Eli TUVA-koulutuksessa suoritetuista ammatillisen koulutuksen opinnoista saa opintosuoritusotteen.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utdrag över studieprestationer)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (drag över studieprestationer)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (transcript of record)

643

todistus suoritetuista tutkinnon osista; todistus tutkinnon osan suorituksesta

sv betyg *n* över avlagda examensdelar; betyg *n* över avlagd examensdel
en certificate of completed qualification units

määritelmä

todistus (1), jonka *koulutuksen järjestäjä* antaa *opiskelijalle ammatillisen tutkinnon osan* tai osien suorittamisesta

huomautus

Ennen 1.1.2018 voimaan astunutta ammatillisen koulutuksen reformia todistuksen suoritetuista tutkinnon osista antoi *tutkinnon suorittajalle tutkintotoimikunta*.

Vrt. *todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)* sekä *todistus suoritetuista opinnoista (1)*.

Käsitteen tunnus: c547

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (betyg över avlagda examensdelar)

644

todistus suoritetuista koulutuksen osista (1) <työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus>

sv

en

määritelmä

todistus (1), jonka *koulutuksen järjestäjä* antaa *opiskelijalle työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osan tai osien suorittamisesta

huomautus

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelijalle todistus suoritetuista koulutuksen osista, jos opiskelija on katsottu eronneeksi. Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista myös opiskelijan pyynnöstä.

Vrt. *todistus suoritettusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta*.

Käsitteen tunnus: c1682

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 10.9.2021: Myös *pienet osaamiskokonaisuudet* saattavat aiheuttaa tarvetta muokata sisältöä niin että kattaa muutakin valmentavaa koulutusta

OKSA-jaos 10.9.2021: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/todistusmaarays_oph-54-2018.pdf → tästä pitäisi olla uudempi määräys, voimaan 2/2021

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Todistusm%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ys%20OPH-2147-2020.pdf>

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/todistuksiin-ja-niiden-liitteisiin-merkittavat-tiedot-0>

Tuulalta tieto, kumpi ylläolevista kahdesta on voimassaoleva!

645

todistus suoritetusta koulutuksesta; > todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta <ammatillinen koulutus>; > **todistus suoritetuista koulutuksen osista (2)** <tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>

sv betyg *n* över slutförd utbildning

en certificate of completed education and training; > certificate of completed preparatory education and training for work and independent living (?) <todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta>

määritelmä

todistus (1), joka annetaan *tutkintoon* johtamattoman *koulutuksen (2)* suorittamisesta

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee antaa *opiskelijalle* todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta, kun *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* on suoritettu.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle todistus suoritetuista koulutuksen osista, kun *opiskelija* päättää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suorittamisen. Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista opiskelijan pyynnöstä myös muulloin.

Korkeakoulujen (1) puolelta esimerkki tutkintoon johtamattomasta koulutuksesta (2), josta saa todistuksen, ovat *yliopistossa* suoritettavat erilliset *opettajan* pedagogiset opinnot.

Vrt. *tutkintokoulutuksesta* annettava *tutkintotodistus*.

Käsitteen tunnus: c545

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin oppivelv> <oppivelv ruotsi kesken> <oppivelv englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 5.6.2022: Tälle käsitteelle tarvittaisiin myös geneerinen englannin vastine, siis sellainen joka ei liittyisi mihinkään tiettyyn koulutukseen kuten TUVAn tai TELMAan, vaan ihan vain "toditus suoritetusta koulutuksesta" (versus esim. tutkintotodistus).

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 5.6.2022: Aiemmin ammatillisen koulutuksen termi oli todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta, mutta se on muuttunut muotoon todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta. Tarkistatteko englannin?

646

tutkintotodistus

sv examensbetyg *n*

en qualification certificate <ammattillinen koulutus>; degree certificate <korkeakoulut>; degree diploma <korkeakoulut>; < certificate (2)

määritelmä

suoritetusta *tutkinnosta* annettava *todistus (1)*

huomautus

Tutkintotodistus on käsitteenä käytössä *lukiokoulutuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)*. Lukiokoulutuksessa tutkintotodistuksena pidetään *ylioppilastutkintotodistusta*.

Tutkintotodistuksiin voidaan rinnastaa myös *perusopetuksen päättötodistus* ja *lukion päättötodistus*, mutta ne eivät ole tutkintotodistuksia, sillä *perusopetuksen* tai lukiokoulutuksen *oppimäärän* suorittamista ei tavata pitää tutkinnon suorittamisena.

certificate, diploma: Englannin termeillä certificate ja diploma viitataan todistuksen lisäksi joskus myös tutkintoon. Certificate viittaa myös muihin todistuksiin kuin tutkintotodistukseen, mutta sitä voidaan käyttää termin tutkintotodistus käännöksenä, kun kontekstista on muuten selvää, että kyseessä on tutkintotodistus (esim. käännettäessä tutkintotodistuksen otsikkoa).

Vrt. *todistus suoritetusta koulutuksesta*.

Käsitteen tunnus: c550

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Todistus*, *Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset*, *Tutkintotodistus* ja *Tutkinto*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Anu Halvari: LOPSissa "tutkinto" vain viittauksena ylioppilastutkintoon. (LL2018 myös muihin tutkintoihin)

Totti T., huhtikuu 2020: Lukion päättötodistuksella on sidos hakukelpoisuuteen esim. amk-opintoihin.

647

<amatillinen koulutus>

todistus opiskelijan osaamisesta; todistus osaamisesta

sv

en

määritelmä

todistus (1), joka osoittaa, mitä *amatillisen koulutuksen opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen kun on suorittanut *amatillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* siten, että *osaamisen arviointia (2)* on mukautettu tai *ammattitaitovaatimuksista* tai *osaamistavoitteista (2)* on poikettu ja todetaan ettei opiskelija ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2)

huomautus

Amatillisessa koulutuksessa todistus opiskelijan osaamisesta voidaan antaa, kun on kyseessä *osaamisen arvioinnin mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*. Amatillisen *koulutuksen järjestäjä* arvioi, onko opiskelija saavuttanut *tutkinnon osien* keskeiset *ammattitaitovaatimukset* ja *osaamistavoitteet (2)*. Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä ei voi antaa *tutkintotodistusta*. Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen siitä opiskelijan osaamisesta, jonka hän on osoittanut.

Käsitteen tunnus: c1687

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja amatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

OKSA-jaos 12.6.2020: Tuula tarkistaa amatillisen lainsäädännön

OKSA-jaos 12.6.2020: e-perusteissa löytyy amatillisesta, kun on mukautettu ja on poikettu vaatimuksista, kun ei voida antaa todistusta tutkinnon osasta

OKSA-jaos 12.6.2020: Riina muotoilee määritelmäluonnoksen amatillisen näkökulmasta, palataan muihin asteisiin elokuussa

Terminologin kysymys amatilliselle, korkeakouluille ja vapaalle sivistystyölle 30.6.2020: Miten terminologin hahmottelemaa määritelmää pitää koulutusasteenne näkökulmasta muokata?

Terminologin kysymys amatilliselle 30.6.2020: Onko (amatillisen koulutuksen osalta) totta, että tutkinnon osa on pitänyt "suorittaa hyväksytysti" - suorittaako opiskelija hyväksytysti jos ei saavuta keskeisiä ammattitaitovaatimuksia?

Terminologin kysymys amatilliselle, korkeakouluille ja vapaalle sivistystyölle 30.6.2020: Pitäisikö määritelmässä mainittua kohtaa "hankkinut osaamista" tarkentaa: "hankkinut osaamista, joka on tunnistettu ja tunnustettu"?

Seija Rasku elokuva 2020: amatillisessa koulutuksessa todistus opiskelijan osaamisesta annetaan nimenomaan silloin, kun opiskelija ei saavuta tutkinnon osan keskeisiä osaamistavoitteita tai ammattitaitovaatimuksia mukauttamisen tai poikkeamisen vuoksi. Hänelle ei näin ollen voi antaa todistusta suoritetusta tutkinnon osasta tai tutkintotodistusta, vaan hän saa todistuksen osaamisestaan (= siitä osaamisesta, jonka on osoittanut). Tuo kaavailun määritelmän alkuosa on siis ok, mutta jälkimmäinen osa ("sen jälkeen, kun on suorittanut hyväksytysti") ei istu amatilliseen.

OKSA-jaos 28.8.2020: Käsite on olemassa paitsi amatillisessa, myös vapaassa sivistystyössä.

OKSA-jaos 28.8.2020: Tomi, Tuula, Seija ja Riina laativat määritelmän joka sopii amatilliseen koulutukseen (ja toistaiseksi vain siihen).

Annika Bussman, OKM, 12.6.2020: VST-laissahan on kovin vähän pykälää sisällöistä. oppivelvollisuus uudistuksessa sinne on tulossa tällainen pykälä: 25 g § Todistukset ja osaamisen arviointi Tämän luvun mukaiseen koulutukseen osallistumisesta opiskelijalle annetaan todistus. Opetushallitus määrää opetussuunnitelman perusteissa todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusten liitteistä. Kansanopiston ylläpitäjän tulee antaa opiskelijan pyynnöstä todistus suoritetuista opinnoista, jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen. Opiskelijan osaamista arvioidaan vertaamalla sitä opetussuunnitelman perusteissa määrättyyn osaamiseen. Arvioinnin tulee kattaa kaikki suoritettavan opetussuunnitelman perusteiden mukaiset vaatimukset ja tavoitteet. Opiskelijalle on annettava mahdollisuus itsearviointiin. Itsearviointi ei vaikuta osaamisen arviointiin. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Kansanopiston ylläpitäjän tulee järjestää mahdollisuus osaamisen uusimiseen, jos opiskelijan osaamisen arviointi on hylätty

Annika Bussman, OKM, 12.6.2020: Myös meidän työryhmän työn tuloksena koulutus tulee menemään yhä enemmän siihen suuntaan, että osaamista arvioidaan ja minusta silloin nimenomaan annetaan osaamisesta todistus. Sanoitus tässä pykäläluonnoksessa ole aivan kohdallaan, mutta minusta tämä todistus osaamisesta on juuri se tapa miten meidän pitäisi vst:ssä ilmaista asia, kun koulutusta nyt kehitetään osaamisperusteiseen suuntaan

Annika Bussman, OKM, 12.6.2020: [pykäläluonnostekstissä olisi ollut hyvä] kirjoittaa todistus osaamisesta, koska siitä tässä on kyse. Joten minusta vst saisi olla tuossa kohdassa mainittuna, jos se tulee oksaan.

Terminologin kysymys ammatilliselle (Tomi, Tuula, Seija Rasku) 18.9.2020: Kommentoitteko käsitteen määritelmää ja huomautusta? Olen hyvin epävarma monesta määritelmän kohdasta (esim. voidaanko sanoa, että opiskelija "suorittaa" tutkinnon tai tutkinnon osan, jos tehdään mukauttaminen ja/tai poikkeaminen), joten muokausehdotukset tai -kehotukset ovat tervetulleita!

OKSA-jaos 19.2.2021: Korkeakoulujen käsitteenä "todistus osaamisesta" olisi eri käsite kuin ammatillisen alalla määritelty → ei määritellä ainakaan toistaiseksi korkeakoulujen käsitteenä.

648

**osallistumistodistus; > esiopetuksen osallistumistodistus <esiopetus>; > todistus
tutkintokoulutukseen osallistumisesta <ammattillinen koulutus>; > todistus valmentavaan
koulutukseen osallistumisesta <työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta>**

sv intyg *n* över deltagande; > intyg *n* över deltagande i förskoleundervisning <esiopetus>; > intyg *n*
över deltagande i övrig yrkesutbildning

en certificate of attendance; certificate of participation in VET <ammattillinen koulutus>; > certificate of
participation in education and training to complete a qualification <todistus tutkintokoulutukseen
osallistumisesta>; > certificate of participation in preparatory education and training <todistus työhön ja
itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta>

määritelmä

todistus (1) opetukseen (1) tai koulutukseen (2) osallistumisesta

huomautus

Esiopetuksessa on käytössä *lukuvuoden* päätteeksi annettava esiopetuksen osallistumistodistus.

Osallistumistodistus annetaan myös esimerkiksi *perusopetukseen valmistavaan opetukseen* osallistumisesta, maahanmuuttajien oman äidinkielen *opetukseen (2)* osallistumisesta ja *muuhun ammatilliseen koulutukseen* osallistumisesta.

Ammatillisessa koulutuksessa ovat käytössä käsitteet todistus *tutkintokoulutukseen* osallistumisesta ja todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta; jälkimmäinen annetaan *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen* osallistumisesta.

Vapaassa sivistystyössä osallistumistodistus on yleisimmin käytettävä todistustyyppi.

Osallistumistodistuksessa kuvataan, millaiseen *koulutukseen (2) opiskelija* on osallistunut (esimerkiksi koulutuksen nimi tai aihe ja laajuus).

Osallistumistodistuksia voivat antaa myös *koulutusjärjestelmän* ulkopuoliset *koulutustoimijat*.

Käsitteen tunnus: c549

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (certificate of attendance)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 9.9.2022: Annamari tarkistaa todistukset eli välitodistus, osallistumistodistus ja todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta: mitä vastinetta käytetty POPS 2014:n käännöksessä.

Annamari syyskuu 2022: ”Oppilaalle annetaan lukuvuoden päättyessä osallistumistodistus perusopetusta täydentävän oppilaan saamne kielen/romanikielen/oman äidinkielen opiskelusta.” = certificate of attendance

649

osaamismerkki

sv

en digital badge; e-badge; competence badge; open badge <avoimen Open Badges -standardin mukainen termi>

määritelmä

digitaalisessa muodossa oleva visuaalinen *todistus (2)*, jolla myöntäjätaho todistaa, että henkilö on osallistunut *osaamista* tuottavaan toimintaan tai saavuttanut tietyt kriteerit täyttävän osaamisen

huomautus

Osaamismerkki koostuu kuvasta ja siihen liitetystä metatiedoista. Metatietoja voivat olla esimerkiksi merkin nimi, kuvaus, osaamiskriteerit, myöntäjän tiedot ja merkin voimassaoloaika.

Määritelmässä mainittu osaaminen voi liittyä esimerkiksi tietoon, taitoon, *pätevyyteen*, rooliin, tehtävään tai asenteeseen.

Osaamismerkin voi ansaita esimerkiksi osallistumalla *koulutukseen (2)*, työelämään, yhdistys- tai järjestötoimintaan, harrastustoimintaan tai vapaaehtoistyöhön. Joissakin tapauksissa saavutettu osaaminen tulee osoittaa kokeella osaamismerkin saavuttamiseksi.

Osaamismerkin voi myöntää *koulutusorganisaation* lisäksi esimerkiksi yritys, järjestö tai julkishallinto. Työelämässä osaamismerkkejä voidaan hyödyntää esimerkiksi työntekijöiden perehdyttämisessä, ja järjestötoiminnassa osaamismerkeillä voidaan edistää toimijoille karttuvan osaamisen tunnistamista ja tunnustamista.

Oppija voi linkittää osaamismerkkinsä esimerkiksi sähköiseen ansioluetteloonsa tai sosiaalisen median sivustolle.

open badge: Open Badges on avoin kansainvälinen standardi sähköisen osaamismerkin kuvaamiseksi tietojärjestelmissä. Standardissa käytettyä termiä open badge käytetään myös osaamismerkin englanninkielisenä yleisnimityksenä.

Käsitteen tunnus: c1818

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

650

kielitodistus

sv språkkintyg *n*; > intyg *n* över avlagd allmän språkexamen <yleisestä kielitutkinnosta>

en certificate of language proficiency; language proficiency certificate

määritelmä

todistus (2), joka osoittaa henkilön osaavan tiettyä kieltä määrätyllä tasolla

huomautus

Kielitodistuksia myöntävät niin *koulutusjärjestelmään* kuuluvat toimijat kuin koulutusjärjestelmän ulkopuolisetkin toimijat.

Käsitteen tunnus: c559

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

651

osaamistodistus

sv

en certificate of competence (?)

määritelmä

todistus (2), joka osoittaa todeksi lyhytkestoisen **koulutuksen (2)** avulla tai työelämässä tai vapaa-ajan toiminnassa saavutetun **osaamisen**

huomautus

Osaamistodistuksena voi toimia lyhytkestoisen **koulutuksen (2)**, kuten **opintojakson** tai opintojakson osan, suorittamisesta myönnetty todistus, tai työtodistus. Myös pätevyystodistus voi toimia samalla osaamistodistuksena.

Esimerkki osaamistodistuksesta voi olla **ammattikorkeakoulussa** verstastilan työkonoiden käyttöön perehdyttävän **opintojakson** suorittamisesta myönnettävä todistus.

Osaamistodistuksia on eriluonteisia. Esimerkiksi monet luvat, kuten ajolupa tai lupa henkilönostimen käyttöön rakennustyömaalla, toimivat samalla myös osaamistodistuksina.

Osaamistodistuksina toimivien asiakirjojen nimitykset vaihtelevat; nimityksiä voivat olla esimerkiksi todistus, diplomi, sertifikaatti, kortti (kuten tulityökortti) ja passi (kuten hygieniapassi). Myös **osaamismerkkiä** voidaan pitää yhdentyypisenä osaamistodistuksena.

Osaamistodistuksina pidettäviä todistuksia (2) myöntävät niin **koulutusjärjestelmään** kuuluvat toimijat kuin koulutusjärjestelmän ulkopuolisetkin toimijat.

Käsitteen tunnus: c1829

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Liittyy myös micro credentials -käsitteeseen, joka on myös todiste osaamisesta. Esim. rakentamisessa todistus, joka ilmaisee että osaa tehdä tiettyä vaihetta.

KMP maaliskuu 2021: todistus, joka osoittaa todeksi viranomaisen tai lainsäädännön edellyttämän kelpoisuuden tai rekisteröintiä edellyttävän pätevyyden tai muun valmiuden suoritua erilaisista tehtävistä ja rooleista

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 13.4.2021: Määritelmä on terminologin luonnos. Miten muokataan? Onko kyseessä mikä hyvänsä osaaminen, vai liittyykö osaamistodistus nimenomaan tiettyssä oppimisympäristössä saavutettuun osaamiseen?

Sanastotyöryhmä 15.6.2021: osaamistodistuksen ja pätevyystodistuksen ero? Jos lainsäädännössä edellytetään tiettyä pätevyyttä, nimetään todistus pätevyystodistukseksi.

KMP elokuu 2021: edelleen mietin tuota maaliskuussa laatimaani määritelmää - henkilön koulutuksessa (2) hankkiman tai muuten ansiotyön vaatimukset täyttävän osaamisen oikeaksi todistava asiakirja

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 27.9.2021: Onko niin, että osaamistodistus on tavallaan roolikäsite: koulutukseen liittyvät todistukset, työtodistukset ja pätevyystodistukset (tai muun muassa nämä) voivat toimia osaamistodistuksen roolissa? Käsitteen tietoja muokattu nyt tämänsuuntaisesti. Kommentoitteko käsitteen tietoja (määritelmä, huomautukset)?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: VST:n puolella myös alettu puhua osaamistodistuksista

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: entä työnantajan antama suositus, onko osaamistodistus?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: Riina vie tämän käsitteen OKSAan ja pienen osaamiskokonaisuuden määrittelytyöryhmälle. Jatkuvan oppimisen sanaston todistuskäsitteisiin vain maininta osaamistodistuksesta.

652

välitodistus

sv mellanbetyg *n*
en interim certificate; interim report card
not: intermediate report

määritelmä

[perusopetuksessa lukuvuoden](#) aikana, muulloin kuin lopussa, annettava [todistus \(1\)](#)

huomautus

[Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden](#) mukaan lukuvuoden aikana voidaan antaa välitodistuksia [opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa](#) päätettävällä tavalla. Välitodistuksen sisällöstä määrätään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa.

Vrt. [lukuvuositolistus](#) sekä mm. [lukiokoulutuksessa](#) käytettävä käsite [opintosuoritusote](#).

Käsitteen tunnus: c558

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po en 2022>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (intermediate report)

653

lukuvuositolistus

sv läsårsbetyg *n*
en end of school year certificate; end of school year report card
not: school year report

määritelmä

[perusopetuksessa lukuvuoden](#) päättyessä annettava [todistus \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c557

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

654

perusopetuksen päättötodistus

sv avgångsbetyg *n* från den grundläggande utbildningen
en primary and lower secondary education certificate
not: basic education certificate (obsolete); final certificate

määritelmä

[päättötodistus perusopetuksen](#) koko [oppimäärän](#) suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c540

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

655

lukion päättötodistus

sv avgångsbetyg *n* från gymnasiet
en general upper secondary education certificate
not: high school diploma /US/

määritelmä

päättötodistus lukiokoulutuksen koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Amerikanenglannin termi high school diploma viittaa suunnilleen Suomen lukion päättötodistusta vastaavaan käsitteeseen Yhdysvalloissa. Termiä ei kuitenkaan voi käyttää suomalaisesta lukion päättötodistuksesta.

Ks. myös *lukio (1)*.

Käsitteen tunnus: c541

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#) ja [Tutkintotodistus](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

656

todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta

sv betyg *n* i en ämneslärokurs i den grundläggande utbildningen
en certificate for the completion of a primary and lower secondary education subject syllabus
not: certificate for the completion of a basic education subject syllabus (obsolete)

määritelmä

todistus (1) perusopetuksen jonkin *oppiaineen oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c542

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

657

todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä

sv betyg *n* över delvis fullgjord lärokurs i den grundläggande utbildningen
en certificate for the partial completion of the primary and lower secondary education syllabus
not: certificate for the partial completion of the basic education syllabus (obsolete)

määritelmä

todistus (1) perusopetuksen oppimäärän osan suorittamisesta

huomautus

Todistus voidaan antaa esimerkiksi yhden *vuosiluokan* oppimäärän suorittamisesta.

Käsitteen tunnus: c543

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

658

todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta

sv betyg *n* över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen; betyg *n* över slutförd lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen

en certificate for the completion of the entire primary and lower secondary education syllabus
not: certificate for the completion of the basic education syllabus (obsolete); certificate of completion of the basic education syllabus (obsolete)

määritelmä

todistus (1) perusopetuksen koko *oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c544

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (certificate of completion of the basic education syllabus)

659

todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta

sv betyg *n* över en slutförd lärokurs i ett läroämne inom gymnasieutbildningen

en certificate for completion of a subject syllabus

määritelmä

todistus (1) lukiokoulutuksen jonkin *oppiaineen oppimäärän* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c887

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

660

<lukiokoulutus>

todistus suullisesta kielitaidosta; todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta

sv intyg *n* över muntlig språkfärdighet

en certificate of oral skills

määritelmä

todistus (1), joka annetaan *lukion päättötodistuksen* liitteenä kielen suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1057

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

661

lukiodiplomitodistus

sv

en certificate of a general upper secondary school diploma

määritelmä

todistus (1), joka annetaan *lukion päättötodistuksen* liitteenä *lukiodiplomin* suorittamisesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1678

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

hyväksytty

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

662

puheviestintätaitojen päättökokeen todistus; puhvi-todistus <arkikielessä>

sv

en certificate of final examination for oral communications skills

not: certificate for puhvi test; puhvi certificate

määritelmä

todistus (1), joka annetaan *lukiokoulutuksen* aikana puheviestintätaitojen päättökokeen suorittamisesta

huomautus

Puheviestintätaitojen päättökoe (engl. final examination for oral communications skills) on Opetushallituksen vuosittain lukiolaisille ja *ammattillisen peruskoulutuksen opiskelijoille* laatima koe, jossa arvioidaan opiskelijan puhe- ja vuorovaikutustaitoja. Kokeen järjestämisestä päätetään paikallisesti.

certificate for puhvi test; puhvi certificate: Näitä termimuotoja ei tulisi käyttää, sillä englannin kielen termissä ei pitäisi käyttää suomenkielistä lyhennettä.

Käsitteen tunnus: c1680

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

663

erotodistus <perusopetus, lukiokoulutus>; > **todistus lukiosta eroamisesta** <lukiokoulutus>; > **todistus suoritetuista opinnoista (2)** <lukiolaissa 714/2018 ja kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa vapaan sivistystyön koulutuksessa>

sv skiljebetyg *n*; intyg *n* över avlagda studier <vapaassa sivistystyössä: todistus suoritetuista opinnoista>
 en certificate of school discontinuation <perusopetus>; certificate of termination of studies <lukiokoulutus>
 rather than: > proof of completed study units <lukiokoulutus>
 not: certificate of resignation; > certificate of resignation from general upper secondary school <lukiokoulutus>

määritelmä

todistus (1), josta ilmenevät todistuksen antamisajankohtaan mennessä suoritettut opinnot ja joka annetaan **perusopetuksen oppilaalle**, joka vaihtaa toiseen **peruskouluun (1)**, eroaa koulusta kesken perusopetuksen **oppimäärän** suorittamista tai ei ole saanut **oppivelvollisuutta** suoritetuksi oppivelvollisuusiän aikana, taikka **lukiokoulutuksen opiskelijalle**, joka eroaa **lukiosta (1)** ennen lukiokoulutuksen koko oppimäärän suorittamista tai jonka **opiskeluoikeus** on päättynyt kesken lukiokoulutuksen, taikka **kansanopiston** oppivelvollisille suunnatun **vapaan sivistystyön koulutuksen** opiskelijalle, joka eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen

huomautus

Perusopetuksen erotodistuksesta säädetään perusopetusasetuksessa (852/1998).

Lukiokoulutuksen erotodistuksesta säädetään lukioasetuksessa (810/1998).

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa **vapaan sivistystyön koulutuksessa** annettavasta suoritettuja opintoja koskevasta todistuksesta ("todistus suoritetuista opinnoista") säädetään laissa vapaasta sivistystyöstä (632/1998).

certificate of resignation; certificate of resignation from general upper secondary school:

Erotodistuksen vastineena ei pitäisi käyttää sanan "resignation" sisältäviä termejä, sillä verbi "resign" viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei **opiskelupaikan** jättämiseen, ja lisäksi 'resignation' tapahtuu aina henkilön omasta aloitteesta.

Käsitteen tunnus: c548

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 30.9.2022: certificate of termination of studies at/in a certain school

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 30.9.2022: > termination of studies: ei kerro, että lakkaa olemasta tietyn koulun oppilas (vai voidaanko tulkita että kertoo?)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 30.9.2022: Erotodistus annetaan oppilaalle, joka vaihtaa toiseen kouluun, eroaa kesken perusopetuksen oppimäärän suorittamista koulusta tai ei ole saanut oppivelvollisuutta suoritetuksi oppivelvollisuutensa aikana. Erotodistuksen liitteenä tulee olla koulussa noudatettu tuntijako sekä selvitys opetuksen mahdollisista painotuksista. Erillistä erotodistusta ei tarvitse antaa, jos oppilas siirtyy saman opetuksen järjestäjän ylläpitämään toiseen kouluun.

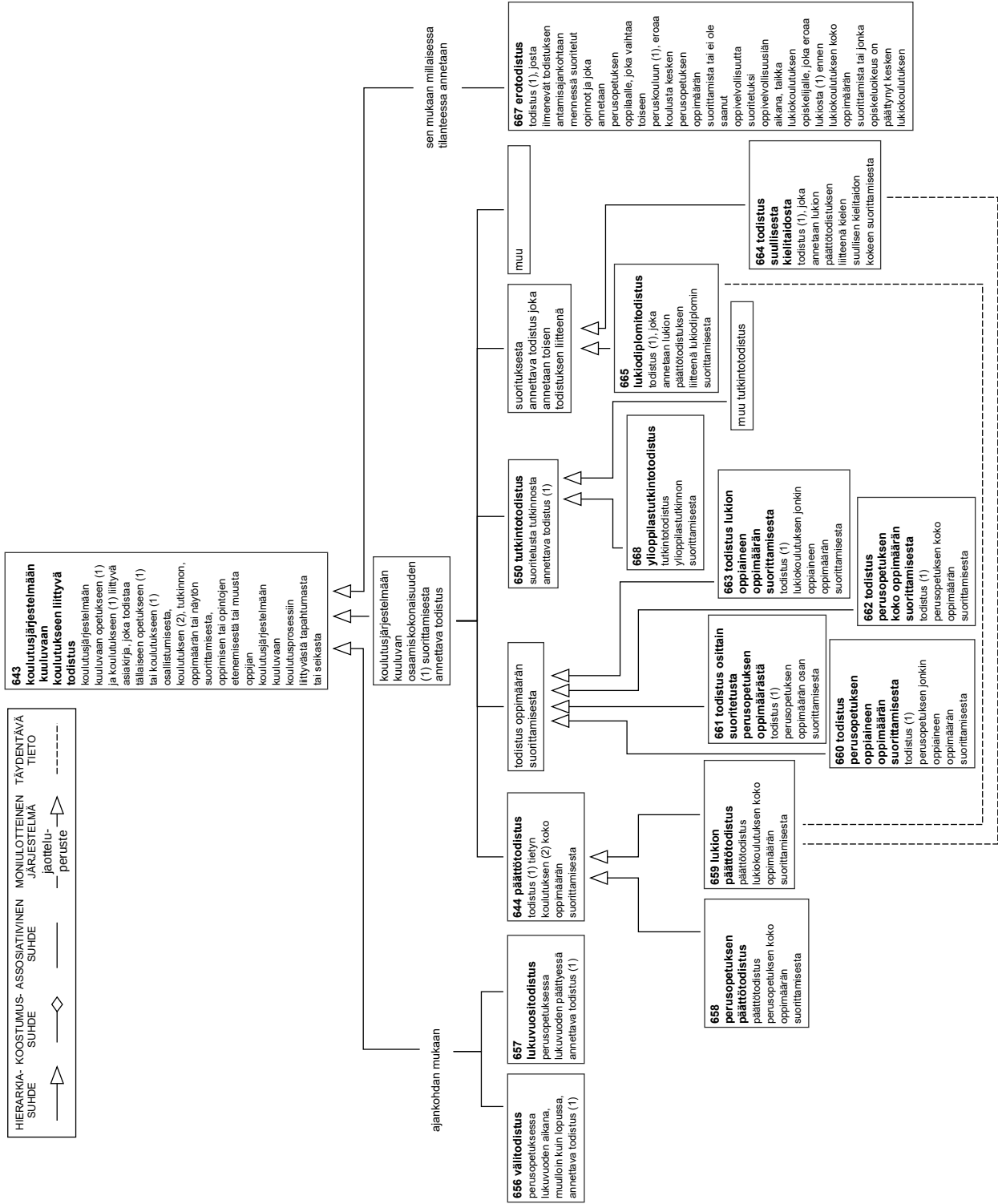
Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 21.10.2022: erotodistus on hallinnollinen päätös. (Sen ei tarvitsisi sisältää eri oppiaineiden arvosanoja; KOSKI-järjestelmä korvaa tätä puolta.)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 21.10.2022: erotodistuksen sisällön ohjeistus tarkistetaan (Annamari), katsotaan sopiiko ehdotettu enkun termi

oph.fi, **Peruskoulun oppilaan opiskelu ulkomailla:**

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/peruskoulun-oppilaan-opiskelu-ulkomailla>: "Koulusta eroaminen määräajaksi tai kokonaan Huoltaja voi pidempiaikaisen poissaolon ajaksi tehdä myös ilmoituksen oppilaan eroamisesta koulusta määräajaksi tai toistaiseksi. Oppilaan eroaminen ei keskeytä oppivelvollisuutta, vaan oppivelvollisuuden keskeyttämisestä päätetään edellä kuvatulla tavalla erikseen. Kun oppivelvollisuuden keskeyttämisestä koskeva määräaika päättyy tai edellytykset keskeyttämiselle poistuvat, oppivelvollisuus palautuu takaisin. Jos oppilas on eronnut koulusta kokonaan, tulee hänen Suomeen palattuun hakea uudestaan perusopetuksen oppilaaksi."

Peruskoulun oppilaan opiskelu ulkomailla Perheen muuttaessa ulkomaille huoltajan on hyvä tietää, mitä mahdollisuuksia lapsen koulunkäynnin järjestämiseen on tulevassa asuinmaassa on. Ulkomailla asumisen aikana lapsi voi käydä joko ulkomai...

Käsitekaavio 75. Perusopetuksen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset.

664

ylioppilastutkintotodistus

sv studentexamensbetyg *n*
en matriculation examination certificate

määritelmä

tutkintotodistus ylioppilastutkinnon suorittamisesta

huomautus

Ks. myös *lukion päättötodistus*.

Käsitteen tunnus: c551

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Hakukelpoisuus](#), [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset ja Tutkintotodistus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

665

(vanhentunut)

ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus

sv avgångsbetyg *n* från grundläggande yrkesutbildningen (?)
en vocational upper secondary certificate

määritelmä

ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen osa, johon on merkitty tiedot kaikkien *ammattilliseen perustutkintoon* kuuluvien *tutkinnon osien* suorittamisesta

huomautus

Toisen osan ammatillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksesta muodostaa *näyttötodistus*.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c886

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

ruotsi tarkistettava (termi terminologin itse muodostama)

OPH / Westerholm 13.11.2015:

Examensbetyg från den grundläggande yrkesutbildningen
examensbetyg = avgångsbetyg + yrkesprovsbetyg

Ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistus
tutkintotodistus = päättötodistus + näyttötodistus

Maarit Luhtala selvitti ammatillisen opolta 26.3.2019, että ammatillisessa koulutuksessa on nykyisin tutkintotodistus = näytöt + opintokortti

666

(vanhentunut)

näyttötodistus

sv yrkesprovsbetyg *n*
en certificate of skills demonstration

määritelmä

ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen osa, johon on merkitty *opiskelijan* hyväksytysti suorittamat *näytöt*

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c552

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

667

(vanhentunut)

näyttötutkintotodistus

sv betyg *n* över fristående examen

en competence-based qualification; certificate of skills demonstration

määritelmä

tutkintotodistus ammatillisen tutkinnon suorittamisesta *näyttötutkintona*

huomautus

Näyttötutkintotodistuksen voi saada *ammattitutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* suorittamisesta.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c553

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 27.4.2017: Merja tiedustelee OKM:stä tätä ammatillisen koulutuksen reformiin liittyen.

Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 22.8.2017: Termi competence-based qualification on tällä hetkellä sekä *näyttötutkinnon* että näyttötutkintotodistuksen englanninkielisenä vastineena. Onko ok näin? Jos, niin täytyy merkitä homonyyminumerot (competence-based qualification (1) ja competence-based qualification (2)).

668

(vanhentunut)

ammattikirja

sv yrkesbevis

en certificate of vocational skills

määritelmä

Opetushallituksen hyväksymä asiakirja, jonka voi saada *ammattitutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* hyväksytysti suorittanut henkilö ja johon tehty merkintä *tutkinnosta* tai *tutkinnon osasta* on erilliseen todistukseen verrattava *todistus (1)* tutkinnon tai sen osan suorittamisesta

huomautus

Ammattikirjaan merkitään seuraavat tiedot: ammattikirjan haltija henkilötunnuksineen, suoritettut tutkinnot ja tutkinnon osat, muut *koulutukset (2)* ja *pätevyudet* sekä työ- ja muut palvelussuhteet.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c554

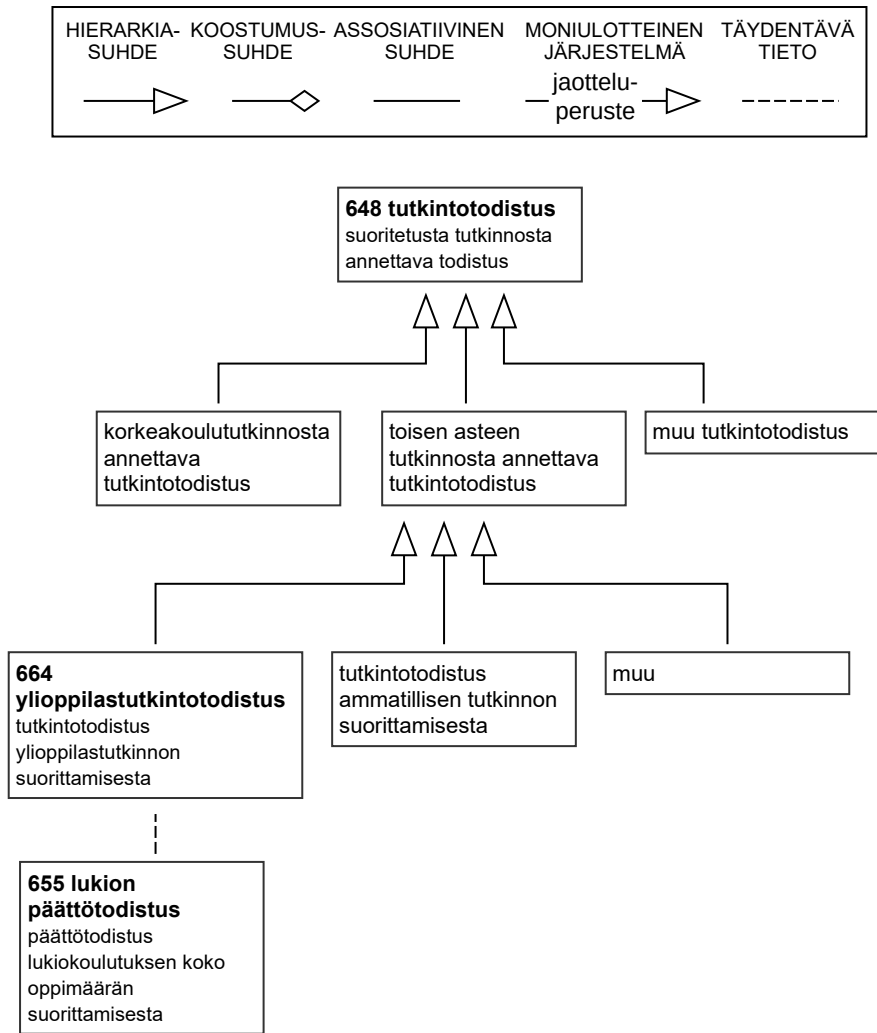
Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesbevis)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (certificate of vocational skills)

Käsitekaavio 76. Tutkintotodistus.

6.13.2 Tutkinto

669

tutkinto

sv examen

en qualification (1); degree (1) <korkeakoulut>; < certificate (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta>; < diploma (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta>; ~ studies (3) <tutkinnon edellytyksenä oleva koulutus (2)>

määritelmä

opetuksesta (1) vastaavan viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukainen suoritus, josta tehdään hallintopäätös

huomautus

Tutkinnon saaminen edellyttää A) jonkin *koulutuksen (2)* suorittamista ja/tai B) osallistumista *tutkintotilaisuuteen* ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. Esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto edellyttää tietyn koulutuksen (2) läpikäymistä, kun taas esimerkiksi *näyttö* edellyttää tutkintotilaisuuteen osallistumista ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. *Ylioppilastutkinto* puolestaan edellyttää kumpaakin: A) *lukiokoulutuksen* suorittamista sekä B) tutkintotilaisuuteen osallistumista ja suorituksen hyväksymistä.

Se, mitä viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukaisia suorituksia pidetään tutkintoina, perustuu osin konventioihin. Esimerkiksi *perusopetuksen* ja lukiokoulutuksen koko *oppimääriä* ei pidetä tutkintoina eikä niiden suorittamista tutkinnon suorittamisena.

certificate, diploma: Englannin termit certificate ja diploma viittaavat tutkinnon lisäksi todistukseen (ks. *tutkintotodistus*).

studies: Englanniksi suomen tutkinto-termin vastineena voidaan joissakin tilanteissa käyttää myös termiä studies. Tällöin on yleensä kyseessä terminologisesti epätäsmällinen kielenkäyttö, jossa suomen termillä tutkinto viitataan tutkinnon edellytyksenä olevaan *koulutukseen (2)*.

Käsitteen tunnus: c560

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: *Koulutusjärjestelmä, Tutkintorakenne, Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan), Osaamiskokonaisuuksia, Ammatillisten tutkintojen rakenne, Osaamistavoitteet, Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan, Tutkinto, Ulkomainen tutkinto, Aiemmat ammatilliset tutkinnot ja Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

670

tutkintonimike

sv examensbenämning; ~ akademisk grad

en qualification title <toisen asteen koulutus>; degree title <korkeakoulut>

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää suoritettuaan sen käyttöön oikeuttavan *tutkinnon*

huomautus

Ammatillisten perustutkintojen sekä *ammatti-* ja *erikoisammattitutkintojen* osalta tutkintonimikkeistä on 1.8.2015 lähtien päättänyt Opetushallitus.

Ammattikorkeakoulujen osalta tutkintonimikkeistä säädetään asetuksella (1129/2014).

Yliopistoissa tutkintonimikkeiden säätely ei ole yhtä yksityiskohtaisella tasolla kuin ammattikorkeakouluissa. Esimerkkejä yliopistojen tutkintonimikkeistä ovat filosofian maisteri, tekniikan tohtori ja proviisori.

Epätäsmällisessä kielenkäytössä termiä tutkintonimike käytetään joskus myös viitattaessa tutkinnon nimeen. Tutkinnon nimi ja tutkintonimike ovat kuitenkin kaksi eri käsitettä. Esimerkki tutkinnon nimestä on ”filosofian maisterin tutkinto” ja esimerkki tutkintonimikkeestä ”filosofian maisteri”.

Ruotsin termi akademisk grad ei viittaa tutkintonimikkeeseen eikä tutkintoon, vaan arvoon (esimerkiksi kunniatohtorin arvo).

Käsitteen tunnus: c588

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

671

(vanhentunut)

perusasteen tutkinto

sv examen på grundstadiet; examen på grundnivå <Tilastokeskus>

en comprehensive school qualification; basic education qualification

määritelmä

perusopetuksen oppimäärän mukainen *tutkinto*

huomautus

Käsite perusasteen tutkinto on ollut käytössä aiemmin muun muassa tilastoinnissa, mutta koska *perusopetuksen oppimäärää* ei pidetä *tutkintona*, käsitteen perusasteen tutkinto käyttöä ei harhaanjohtavuuden vuoksi enää suositella.

Käsitteen tunnus: c561

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

672

toisen asteen tutkinto

sv examen på andra stadiet

en upper secondary qualification

määritelmä

toisen asteen koulutuksessa suoritettava *tutkinto*

huomautus

Toisen asteen tutkintoja ovat esimerkiksi *lukiokoulutuksen tutkinnot* (*ylioppilastutkinto*, *EB-tutkinto*, *IB-tutkinto*, *Reifeprüfung-tutkinto*) ja *amatillinen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c562

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Tutkinto](#), [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

673

korkeakoulututkinto

sv högskoleexamen

en > university degree <yliopistotutkinto>; > university of applied sciences degree <ammattikorkeakoulututkinto>; academic degree; degree (2)
rather than: higher education degree
not: polytechnic degree <ammattikorkeakoulututkinto> (obsolete)

määritelmä

toisen asteen tutkinnon jälkeen *korkeakoulussa (1)* suoritettava *tutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c573

Käsitekaaviot: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#), [Tutkinto](#), [Korkeakoulututkinto](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

674

kielitutkinto

sv språkexamen

en language proficiency test (2)

määritelmä

kielitaidon osoittamiseen tarkoitettu *tutkinto*

huomautus

Kielitutkintoja ovat *yleiset kielitutkinnot* ja *valtionhallinnon kielitutkinto*.

Viranomaisten määrittelemien kielitutkintojen lisäksi on olemassa esimerkiksi kaupallisten tahojen järjestämiä kokeita, kuten TOEFL-kielikoe.

Käsitteen tunnus: c581

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

675

yleinen kielitutkinto

sv allmän språkexamen

en national certificate of language proficiency
not: national language examination

määritelmä

kielitaidon hankkimistavasta riippumaton, toiminnallisen kielitaidon osoittamiseksi järjestetty *kielitutkinto*

huomautus

Yleisellä kielitutkinnolla mitataan viestinnällistä kielitaitoa tehtävissä, joita aikuinen voi kohdata henkilökohtaisissa, julkisissa, *koulutukseen (1)* ja työhön liittyvissä kielenkäyttötilanteissa, joissa puhutaan, kuunnellaan, kirjoitetaan tai luetaan vierasta kieltä joko Suomessa tai ulkomailla.

Yleisen kielitutkinnon voi suorittaa seuraavissa kielissä: englanti, espanja, italia, ranska, ruotsi, saame, saksa, suomi, venäjä (tilanne v. 2014).

Englannin sana examination viittaa koetilaisuuteen, joten termimuotoa national language examination ei suositella yleisen kielitutkinnon vastineeksi.

Käsitteen tunnus: c582

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

676

valtionhallinnon kielitutkinto

sv språkexamen för statsförvaltningen
en public administration language examination
rather than: > state administration language examination

määritelmä

julkishallinnon *henkilöstöltä* vaadittavan toisen kotimaisen kielen hallinnan osoittamiseen tarkoitettu *kielitutkinto*

huomautus

Laissa julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003) käsitteestä käytetään termiä valtionhallinnon kielitutkinto. Tutkintoa käytetään kuitenkin nykyisin paitsi valtion, myös esimerkiksi kuntien ja evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa olevalta henkilöstöltä vaadittavan kielitaidon osoittamiseen. Tässä mielessä termi on suppea.

Valtionhallinnon kielitutkinnosta suositellaan käyttämään englanninkielistä termiä public administration language examination mieluummin kuin termiä state administration language examination, sillä edellinen kattaa valtionhallinnon lisäksi muun julkishallinnon, kuten kunnallishallinnon ja kirkon. Termiä state administration language examination on kuitenkin käytetty lain 424/2003 englanninkielisessä käännöksessä.

Käsitteen tunnus: c583

Käsitteekaavio: [Tutkinto](#)

677

auktorisoidun kääntäjän tutkinto

sv examen för auktoriserade translatorer
en examination for authorised translators; authorised translators' examination

määritelmä

tutkinto, joka järjestetään auktorisoidun kääntäjän ammatinharjoittamisessa tarvittavan kieli-, kääntämis- ja muun taidon osoittamiseksi

huomautus

Käsitteen tunnus: c584

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

678

(vanhentunut)

opetussuunnitelmaperusteinen tutkinto

sv läroplansbaserad examen
en

määritelmä

opetussuunnitelmaan (2) perustuvana *koulutuksena (2)* suoritettava *tutkinto*

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c589

679

(vanhentunut)

näyttötutkinto

sv fristående examen

en competence-based qualification; competence-based vocational qualification for adults

määritelmä

ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa ammattitaito osoitetaan työtä tekemällä *tutkintotilaisuudessa*

huomautus

Näyttötutkintona on mahdollista suorittaa *ammattillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* tai *erikoisammattitutkinto*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c590

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

680

<perusopetus, lukiokoulutus>

erityinen tutkinto

sv särskild examen

en separate examination <perusopetus, lukiokoulutus>

not: special examination

määritelmä

tietojen ja taitojen hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa osoitetaan tietojen ja taitojen vastaavan *perusopetuksen* tai *lukiokoulutuksen oppimäärää* tai jommankumman oppimäärän osaa

huomautus

Erityisestä tutkinnosta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja -asetuksessa (852/1998) sekä lukiolaissa (714/2018) ja -asetuksessa (810/1998).

Käsitteen tunnus: c580

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Tutkinto](#)

<po en 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (separate basic education examination)

681

kaksoistutkinto

sv dubbelexamen

en ~ parallel studies to complete two or more qualifications <toisen asteen koulutus>; > double degree <korkeakoulut>; > dual degree <korkeakoulut>

määritelmä

koulutusorganisaatioiden väliseen sopimukseen perustuva kahden eri *tutkinnon* muodostama kokonaisuus

huomautus

Yleiskielessä sanalla kaksoistutkinto viitataan usein nimenomaan *ylioppilastutkinnosta* ja *ammattillisesta perustutkinnosta* muodostuvaan kokonaisuuteen. Lainsäädännöstä ei kuitenkaan löydy kaksoistutkinnolle tällaista määritelmää. Yleiskielen ilmaus kaksoistutkinto on tässä tapauksessa myös osin harhaanjohtava, sillä kyseessä on kaksi erillistä tutkintoa.

Korkeakouluissa (1) termillä kaksoistutkinto puolestaan tarkoitetaan useimmiten nimenomaan kansainvälistä kaksoistutkintoa eli kaksoistutkintoa, jonka *opiskelija* saa kahden eri maissa sijaitsevan korkeakoulun (1) opintojen suorittamisesta.

Vrt. myös termi kolmoistutkinto, jolla viitataan *lukiokoulutuksen oppimäärän, ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* muodostamaan kokonaisuuteen. Termi kolmoistutkinto ei esiinny lainsäädännössä, mutta sitä käytetään yleiskielessä. Termi on myös osin harhaanjohtava, sillä lukiokoulutuksen oppimäärä ei ole tutkinto.

Ks. myös *yhdistelmäopinnot*.

Käsitteen tunnus: c1038

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot

682

lukiokoulutuksen tutkinto

sv gymnasieexamen

en general upper secondary qualification

määritelmä

[ylioppilastutkinto](#) tai [tutkinto](#), jonka suorittaminen tuottaa samat oikeudet kuin ylioppilastutkinnon suorittaminen

huomautus

Lukiokoulutuksen tutkinnot ovat [toisen asteen tutkintoja](#). Lukiokoulutuksen tutkinnot antavat keskenään yhteneväiset [jatko-opintokelpoisuudet \(1\)](#).

Lukiokoulutuksen tutkintoja ovat ylioppilastutkinnon lisäksi [EB-tutkinto](#), [IB-tutkinto](#), [Reifeprüfung-tutkinto](#) ja [DIA-tutkinto](#).

Käsitettä lukiokoulutuksen tutkinto käytetään tilastoissa.

Ruotsin termi gymnasieexamen pienellä alkukirjaimella kirjoitettuna viittaa tässä määriteltyyn käsitteeseen; isolla alkukirjaimella kirjoitettuna se viittaa ahvenanmaalaiseen tutkintoon ([Gymnasieexamen](#)). Myös Ruotsissa termi gymnasieexamen on käytössä merkityksessä 'lukiokoulutuksen tutkinto'.

Ks. myös [lukiokoulutus](#).

Käsitteen tunnus: c563

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: Pyydetään Pamelan kanta tähän. Palataan.

683

ylioppilastutkinto

sv studentexamen; finländsk studentexamen

en matriculation examination; Finnish matriculation examination; national school-leaving examination <selittävä käännös>

määritelmä

[lukiokoulutuksen oppimäärän](#) mukainen valtakunnallinen yleissivistävä [tutkinto](#)

huomautus

Ylioppilastutkinto laaditaan valtakunnallisesti ja sen kokeet tarkastetaan keskitetysti yhtenäisin perustein. Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta. Kokeita järjestetään keväisin ja syksyisin. Kokelas saa suorittaa tutkinnon kerralla tai osina enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana.

finländsk studentexamen: Ruotsinruotsalaiselle yleisölle viestittäessä voi olla tarpeen käyttää pelkän termin "studentexamen" sijaan täsmällisempää synonyymia "finländsk studentexamen", jottei käsite sekoittuisi Ruotsin studentexamen-käsitteeseen. Ruotsissa ei ole suomalaistyyppistä lukiokoulutuksesta erillistä ylioppilastutkintoa kokeineen, vaan kun [opiskelija](#) on suorittanut kaikki [lukiokoulutuksen kurssit \(1\)](#), hän saa ylioppilastutkinnon. Ruotsissa on erikseen vapaaehtoinen nk. högskoleprov, jota voidaan käyttää pyrittäessä [korkeakoulutukseen](#).

Käsitteen tunnus: c564

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Terminologin kysymys Nordisk mobilitet -projektille (Mari Suhonen) 16.6.2016: Olisiko sinulla kanavia kysyä tuon [Ruotsin systeemiä selvittävän] huomautuksen asiasisällön oikeellisuudesta? Jos ei - tai jos menee vaikeaksi - niin ei mitään! (Varmaan ainakin pitäisi kääntää huomautus ruotsiksi, jos haluaisi asiasisältöön kommentteja, vai?)

684

EB-tutkinto; European Baccalaureate -tutkinto

sv European Baccalaureate-examen; Europaskolornas European Baccalaureate -examen; EB-examen

en European Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; EB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; ~ European Baccalaureate certificate <päättötodistus>; ~ EB certificate <päättötodistus>; < European Baccalaureate

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava [Eurooppa-koulujen tutkinto](#), joka suoritetaan kaksivuotisen [lukiokoulutuksen](#) päätteeksi

huomautus

European Baccalaureate: Englannin termi European Baccalaureate viittaa paitsi EB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön.

Käsitteen tunnus: c565

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

685

IB-tutkinto; International Baccalaureate -tutkinto

sv International Baccalaureate-examen; IB-examen

en International Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; IB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus>; ~ International Baccalaureate certificate <todistus osin suoritetusta IB-tutkinto-ohjelmasta>

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava kansainvälinen englanninkielinen [tutkinto](#), johon johtavaa [opetusta \(1\)](#) annetaan Suomessa [erityisen koulutustehtävän](#) saaneissa [lukioissa \(1\)](#)

huomautus

Englannin termi International Baccalaureate viittaa paitsi IB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön.

International Baccalaureate diploma, International Baccalaureate certificate:

Englanninkieliset termit International Baccalaureate diploma ja International Baccalaureate certificate viittaavat eri käsitteisiin. IB diploma annetaan [opiskelijalle](#), joka suorittaa koko IB-tutkinto-ohjelman eli kuusi ainetta, kun taas IB certificate annetaan opiskelijalle, joka suorittaa ohjelman vain osittain (esimerkiksi viisi ainetta).

Käsitteen tunnus: c566

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

686

Reifeprüfung-tutkinto; Abiturprüfung-tutkinto

sv Reifeprüfung-examen; RP-examen

en Reifeprüfung diploma

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava vanhempi [tutkinto](#)

huomautus

Suomessa Reifeprüfung -tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa [koulutusorganisaation opetuskieli](#) on saksa.

Reifeprüfung-tutkinnon korvaa kevästä 2019 lukien [DIA-tutkinto](#).

Käsitteen tunnus: c567

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

687

DIA-tutkinto; Deutsche Internationale Abitur -tutkinto

sv Deutsche Internationale Abitur-examen; DIA-examen

en German International Abitur Diploma

määritelmä

suomalaista *ylioppilastutkintoa* vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava uusi *tutkinto*, joka korvaa *Reifeprüfung-tutkinnon*

huomautus

Suomessa DIA-tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa *koulutusorganisaation opetuskieli* on saksa. DIA-tutkintoon tähtäävä *koulutus (2)* on alkanut lukuvuonna 2016–2017.

DIA-tutkinto korvaa *Reifeprüfung-tutkinnon* kevästä 2019 lukien.

Käsitteen tunnus: c1498

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

688

Gymnasieexamen

sv Gymnasieexamen

en Gymnasieexamen diploma; general upper secondary school Gymnasieexamen diploma

not: Gymnasieexamen high school diploma

määritelmä

ahvenanmaalaisen Ålands lyceum -lukion myöntämä *tutkinto*, joka yhdessä kansallisen *ylioppilastutkinnon* kanssa muodostaa yleissivistävän *lukiokoulutuksen tutkinnon*, tai Ålands yrkesgymnasium -ammattilukion myöntämä *tutkinto*, joka yhdessä *näyttötutkinnon* kanssa muodostaa ammattisuuntautuneen lukiokoulutuksen tutkinnon

huomautus

Opiskelija voi käyttää Gymnasieexamen-tutkinnosta saamaansa *todistusta (1)* (gymnasieexamensbetyg) esimerkiksi hakeutuessaan opiskelemaan Ruotsiin.

Käsitteen tunnus: c568

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

689

ammattillinen tutkinto

sv yrkesinriktad examen

en vocational qualification

määritelmä

ammattillisen osaamisen kohottamiseen ja ylläpitämiseen sekä ammattitaidon osoittamiseen tarkoitettu *tutkinto*

huomautus

Ammatillisia *tutkintoja* ovat *ammattillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* ja *erikoisammattitutkinto*.

Käsitteen tunnus: c569

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#), [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

OKM:n kääntäjien kommentti englannin vastineista 21.4.2017: vocational qualification. yleiskielinen termi, ei varsinainen tutkintotaso; käsittää ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon

690

ammattillinen perustutkinto

sv yrkesinriktad grundexamen
en initial vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella

huomautus

Ks. myös tilastokäsite *ammattillisen koulutuksen tutkintotyyppi*.

Käsitteen tunnus: c570

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

691

ammattitutkinto

sv yrkesexamen
en further vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on [ammattillista perustutkintoa](#) syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin

huomautus

Ks. myös tilastokäsite *ammattillisen koulutuksen tutkintotyyppi*.

Käsitteen tunnus: c571

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

OKM:n kääntäjien kommentti englannin vastineista 21.4.2017: further vocational qualification (OPH). Perustermi on noin; erilaisten tutkintojen nimet rakennetaan Further Qualification in/for, esim. Further Qualification in Food Processing, Further Qualification for Car Mechanics
http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/kaannossuosituksia

Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 23.8.2017: Onko tarkoitus, että laitetaan huomautukseen tietoa tarkempien tutkintonimien rakenteesta ja esimerkkejä vastineista (kuten Further Qualification in Food Processing, Further Qualification for Car Mechanics)?

692

erikoisammattitutkinto

sv specialyrkesexamen
en specialist vocational qualification

määritelmä

[ammattillinen tutkinto](#), jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on [ammattitutkintoa](#) syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista

huomautus

Ks. myös tilastokäsite *ammattillisen koulutuksen tutkintotyyppi*.

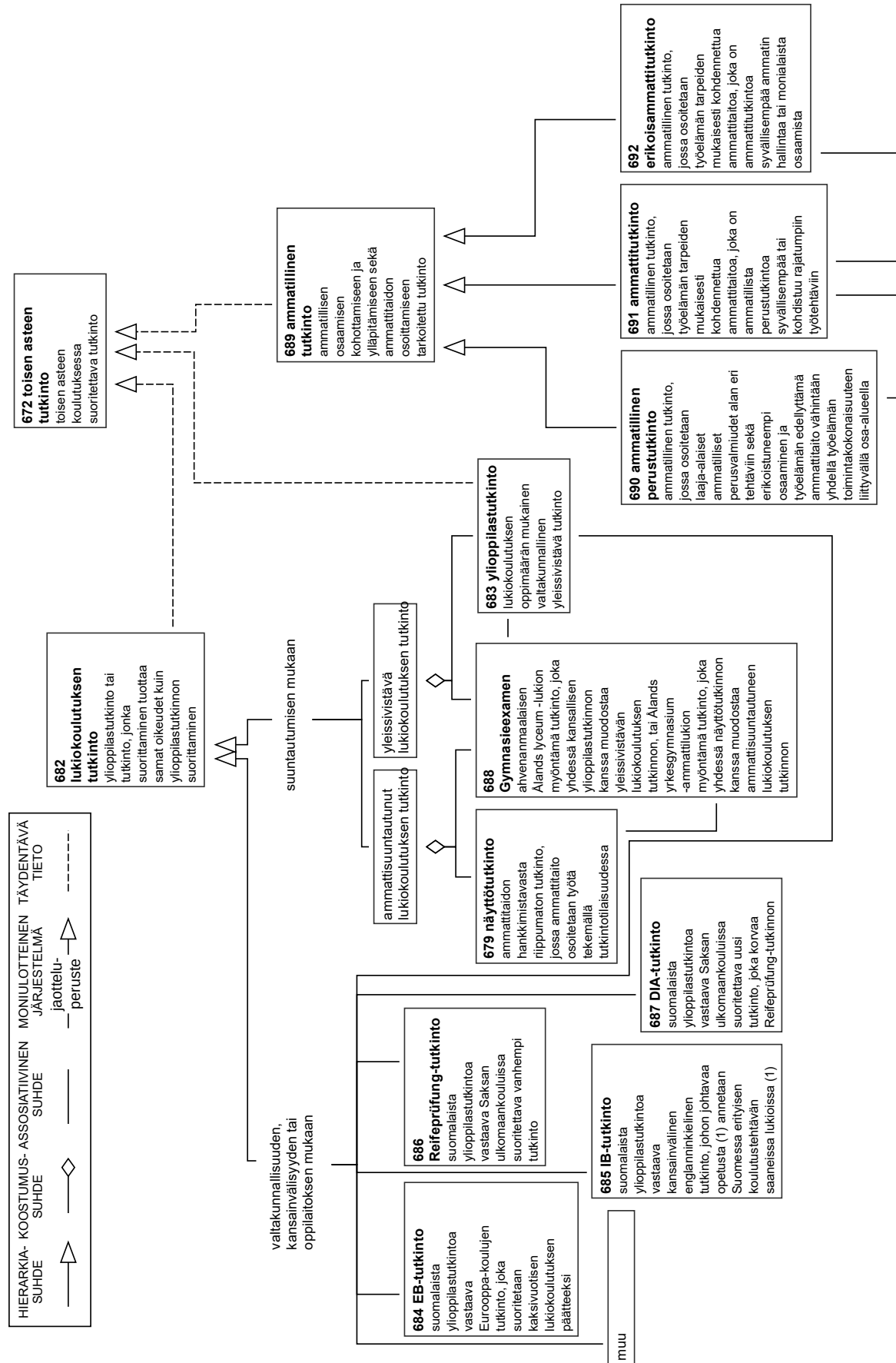
Käsitteen tunnus: c572

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

Käsitekaavio 78. Toisen asteen tutkinnot.

6.13.2.2 Korkeakoulututkinto

693

ammattikorkeakoulututkinto

sv yrkeshögskoleexamen

en bachelor's degree (2); Bachelor's degree (2)

not: first-cycle polytechnic degree (obsolete); polytechnic Bachelor's degree (obsolete)

määritelmä

alin [ammattikorkeakoulussa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin bachelor's degree / Bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa ammattikorkeakouluissa Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitettä, tässä tapauksessa käsitettä ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Bachelor of Health Care, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Käsitteen tunnus: c575

Käsittekaaviot: [Korkeakoulututkinto](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

694

alempi korkeakoulututkinto

sv lägre högskoleexamen

en bachelor's degree (1); Bachelor's degree (1); < first-cycle degree (1)

not: lower university degree

määritelmä

alin [yliopistossa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin bachelor's degree / Bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitettä, tässä tapauksessa käsitettä alempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan alemman korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Bachelor of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Englannin termi first-cycle degree (samoin kuin second-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetyistä eurooppalaisen korkeakoulualan luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen [tutkintorakenteen \(2\)](#) (alempi ja [ylempi korkeakoulututkinto](#) sekä [jatkotutkinnot](#)) vakiinnuttaminen. Termiä first-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c574

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.5.2022: Onko termiä first-cycle degree koskeva huomautus nähdäkseen ok nyt, kun OKSAan on lisätty myös käsite ensimmäisen syklin tutkinto?

OKSA-jaos / Ilmari 13.5.2022: periaatteessa englanniksi voitaisiin erottaa "university Bachelor's degree" ja "UAS Bachelor's degree", mutta ei kannattane esittää näin

695

ylempi ammattikorkeakoulututkinto

sv högre yrkeshögskoleexamen

en master's degree (2); Master's degree (2)

not: second-cycle polytechnic degree (obsolete); polytechnic Master's degree (obsolete)

määritelmä

[ammattikorkeakoulututkinnon](#) tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon pohjalta

[ammattikorkeakoulussa](#) suoritettava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin master's degree / Master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Master of Business Management, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Käsitteen tunnus: c577

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

696

ylempi korkeakoulututkinto

sv högre högskoleexamen

en master's degree (1); Master's degree (1); second-cycle degree

not: higher university degree

määritelmä

[alemman korkeakoulututkinnon](#) tai vastaavien opintojen pohjalta [yliopistossa](#) suoritettava

[korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Termin master's degree / Master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa [korkeakouluissa \(1\)](#) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa.

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylemmän korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja [tutkintojen](#) nimistä, esim. Master of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta.

Englannin termi second-cycle degree (samoin kuin first-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetystä eurooppalaisen korkeakoulualan luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen [tutkintorakenteen \(2\)](#) (alempi ja ylempi korkeakoulututkinto sekä [jatkotutkinnot](#)) vakiinnuttaminen. Termiä second-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista.

Käsitteen tunnus: c576

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.5.2022: Onko termiä second-cycle degree koskeva huomautus nähdäkseen ok nyt, kun OKSAan on lisätty myös käsite toisen syklin tutkinto?

697

jatkotutkinto

sv påbyggnadsexamen; forskarexamen
 en third-cycle degree; ~ licenciate and doctoral degrees *pl*; ~ licenciate or doctoral degree
 rather than: < postgraduate degree

määritelmä

ylemmän korkeakoulututkinnon jälkeen *yliopistossa* suoritettava *korkeakoulututkinto*

huomautus

Jatkotutkintoja ovat *tohtorin tutkinnot* ja *lisansiaatin tutkinnot* lukuun ottamatta eläinlääketieteen, hammaslääketieteen ja lääketieteen lisensiaatin tutkintoja.

Termiä jatkotutkinto käytettiin myös *ammattikorkeakoulujen* jatkotutkintokokeilussa (v. 2002–2005). Tästä kokeilusta annetussa laissa tarkoitettuja ammattikorkeakoulujen jatkotutkintoja olivat ammattikorkeakoulun liiketalouden jatkotutkinto, ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan jatkotutkinto ja ammattikorkeakoulun tekniikan jatkotutkinto. Kokeilun jälkeen ammattikorkeakouluihin vakiintui kuitenkin termin jatkotutkinto sijaan termi *ylempi ammattikorkeakoulututkinto*. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vastaa yliopistojen *ylempää korkeakoulututkintoa*.

Englannin postgraduate-termiä käytettäessä tulee ottaa huomioon, että sillä voidaan viitata tässä määritellyn jatkotutkinnon lisäksi myös ylempään korkeakoulututkintoon (esim. maisterin tutkinto).

Käsitteen tunnus: c593

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.5.2022: Termillä jatkotutkinto näyttää olevan ensisijaisena englannin vastineterminä third-cycle degree. Onko tämä ratkaisu mielestänne ymmärrettävä nyt, kun OKSAan on lisätty myös käsite *kolmannen syklin tutkinto*? (Eli jatkossa jatkotutkinto olisi englanniksi third-cycle degree (1) ja kolmannen syklin tutkinto olisi varmaankin third-cycle degree (2).)

698

lisansiaatin tutkinto; lisensiaatintutkinto

sv licentiatexamen
 en licentiate degree; Licentiate degree; interim degree preceding the doctorate <kuvaileva vastine>; pre-doctoral degree <kuvaileva vastine>

määritelmä

yliopistossa suoritettava alempi *jatkotutkinto*

huomautus

Lisansiaatin tutkinto on jatkokoulutuksen välitutkintona toiseksi ylin *korkeakoulututkinto*.

Poikkeuksia ovat lääketieteen, hammaslääketieteen ja eläinlääketieteen alat, joilla lisensiaatin tutkinto on *ylempi korkeakoulututkinto*. Näiden alojen lisensiaatintutkinnot ovat laajempia kuin tavanomainen ylempi korkeakoulututkinto, maisterintutkinto.

Jatkokoulutukseen otettu *opiskelija* voi suorittaa lisensiaatin tutkinnon, kun hän on suorittanut yliopiston määräämän osan jatkokoulutukseen kuuluvista opinnoista, *tutkintoon* mahdollisesti sisältyvän *erikoistumiskoulutuksen* sekä laatinut *opinnäytetyönä* lisensiaatintutkimuksen, jossa opiskelija osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimusalaansa sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä. Musiikin, teatterin ja tanssin alalla lisensiaatintutkimuksen voi korvata myös julkisilla opin- ja taidonnäytteillä.

Termin licentiate degree / Licentiate degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto.

Englanniksi ensisijainen termi on licentiate degree, mutta mikäli tarvitaan kuvailevaa vastinetta, niin voidaan käyttää muotoja 'interim degree preceding the doctorate' tai 'pre-doctoral degree'.

Käsitteen tunnus: c578

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

699

tohtorin tutkinto; tohtorintutkinto

sv doktorsexamen

en doctoral degree; doctorate; Doctor's degree
rather than: PhD /US/

määritelmä

yliopistossa suoritettava ylin *jatkotutkinto*

huomautus

Tohtorin tutkinto koostuu tieteellisen tai taiteellisen jatkokoulutuksen opinnoista sekä julkisesti puolustetusta väitöskirjatutkimuksesta tai kuvataiteen, musiikin, taideteollisella ja teatteri- ja tanssialalla väitöskirjalle vaihtoehtoisesti julkisesta opin- ja taidonnäytteestä. Tutkintoon liittyvissä opinnoissa ja *opinnäytetöissä* tulee *tutkinnon* suorittajan osoittaa hyvää perehtyneisyyttä omaan tutkimusalaan sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä.

Yhdysvalloissa termiä PhD käytetään tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena (ei esimerkiksi vain filosofian tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena).

Käsitteen tunnus: c579

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

700

yhteistutkinto

sv gemensam examen

en joint degree

määritelmä

korkeakoulututkinto, jonka *opiskelija* saa kahden tai useamman *korkeakoulun (1)* yhdessä kehittämän ja järjestämän *koulutusohjelman (2)* suorittamisesta

huomautus

Yhteistutkinnon suorittamisesta annetaan yksi *tutkintotodistus*. Kun kahden tai useamman korkeakoulun (1) yhdessä järjestämän koulutusohjelman (2) suorittaminen tuottaa kaksi tutkintotodistusta, kyseessä on *kaksoistutkinto*.

Käsitteen tunnus: c888

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

701

<korkeakoulut>

koulutusohjelma (2); ~ tutkinto-ohjelma

sv utbildningsprogram *n* (2)

en degree programme (3); degree studies

määritelmä

kokoelma opintoja, joiden perusteella *opiskelija* saa *korkeakoulututkinnon*

huomautus

Korkeakouluissa (1) termillä koulutusohjelma (2) viitataan tapaan järjestää *tutkintoon* johtavat opinnot. Opintojen järjestäminen koulutusohjelmapohjaisesti on vaihtoehto oppiainepohjaiselle järjestämiselle.

Joskus termejä koulutusohjelma (2) ja tutkinto-ohjelma käytetään synonyymisesti, mutta usein näitä käsitteitä pidetään toistensa lähikäsitteinä tai jompaa kumpaa käsitettä pidetään toisen yläkäsitteenä.

Esimerkiksi Tampereen yliopistossa tutkinto-ohjelmaksi kutsutaan tutkintoon johtavaa koulutusohjelmaa (2). Tällöin tutkinto-ohjelma on koulutusohjelman (2) hierarkkinen alakäsite.

Jossakin korkeakoulussa (1) puolestaan koulutusohjelma (2) (kuten sähkötekniikan koulutusohjelma) voi koostua useista tutkinto-ohjelmista (kuten sähkötekniikan kandidaattiohjelmasta ja sähkötekniikan DI-ohjelmasta). Tällaisessa tapauksessa koulutusohjelma (2) voidaan hahmottaa tutkinto-ohjelman koostumussuhteiseksi yläkäsitteeksi.

Vrt. toisen asteen *ammattillisen koulutuksen osaamisala*, josta käytetään myös termiä koulutusohjelma (1).

Vrt. *erikoistumiskoulutus*.

Käsitteen tunnus: c300

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

702

maisteriohjelma

sv magisterprogram

en Master's degree programme; Master's programme

määritelmä

koulutusohjelma (2), joka tähtää *ylempään korkeakoulututkintoon* ja pohjautuu *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sitä tasoltaan vastaavaan *koulutukseen* (2) ja johon on erillinen *opiskelijavalinta*

huomautus

Opetusministeriön asetuksessa [767/2008](#) on lueteltu maisteriohjelmat, jotka kussakin *yliopistossa* voi suorittaa. Asetuksessa mainittujen maisteriohjelmien lisäksi on olemassa muita maisterivaiheen *koulutuksia* (2), joihin on erilliset opiskelijavalinnat. Myös niistä käytetään arkikielessä termiä maisteriohjelma.

Käsitteen tunnus: c301

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

703

ensimmäisen syklin tutkinto

sv

en first-cycle degree (1)

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen ensimmäiselle tasolle kuuluva eli [alempaa korkeakoulututkintoa](#) vastaava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Ensimmäisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 180–240 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Useimmiten ensimmäisen syklin tutkinnon suorittaminen vaatii 3–4 lukuvuoden opiskelua.

Suomen koulutusjärjestelmässä ensimmäisen syklin tutkintoja ovat yliopistoissa suoritettavat [alemmat korkeakoulututkinnot](#) (kuten kandidaatin tutkinto) ja ammattikorkeakouluissa suoritettavat [ammattikorkeakoulututkinnot](#).

Määritelmässä mainittu Bolognan prosessi on Euroopan maiden ministerikokousten sarja, joka käynnistyi Bolognan julistukseksi kutsutun asiakirjan allekirjoittamisesta Bolognassa vuonna 1999. Bolognan prosessin alkuperäisenä tarkoituksena oli lisätä eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaa muihin maanosiin verrattuna. Tavoitteeseen on pyritty muun muassa yhdenmukaistamalla [tutkintorakenteita \(1\)](#), luomalla yhteinen opintojen mitoitussjärjestelmä ja lisäämällä [opiskelijaliikkuvuutta](#).

Käsitteen tunnus: c1500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

Terminologin luonnosta 22.1.2022: Bolognan prosessi on Euroopan maiden ministerikokousten sarja, joka käynnistyi Bolognan julistukseksi kutsutun asiakirjan allekirjoittamisesta Bolognassa vuonna 1999. Bolognan prosessin alkuperäisenä tarkoituksena oli lisätä eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaa muihin maanosiin verrattuna. Tavoitteeseen on pyritty muun muassa yhdenmukaistamalla tutkintorakenteita, luomalla yhteinen opintojen mitoitussjärjestelmä ja lisäämällä opiskelijoiden liikkuvuutta.

Terminologin kysymys korkeakouluille 22.1.22: Määritelmässä ei ehkä pelkkä "luokituksen ensimmäiselle tasolle kuuluminen" riitä, jos on tullut myös short cycle (lyhyen syklin???) -tutkinnot tai -koulutusohjelmat? Siksi mietin, pitäisikö tasoa kuvata "alemman korkeakoulututkinnon vastaamisella". Mitä mieltä olette? Tai sitten EQF:n tasolla (taso 6)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle/korkeakouluille 22.4.2022: Mikä suhde on yhtäältä käsitteillä [alempi](#) ja [ylempi korkeakoulututkinto](#) ja [jatkotutkinto](#) ja sitten toisaalta ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto? Voiko jälkimmäiset määritellä edellisten avulla? (Ainakin käsitteiden alempi korkeakoulututkinto ja ylempi korkeakoulututkinto kohdalla olevat huomautukset Bolognasta ja sykleistä kannattaa varmaan poistaa tai siirtää käsitteiden ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto kohdalle.)

OKSA-jaos 13.5.2022: käsittekuvaus ok, pohditaan vain miten esitetään rinnastus tämän ja (OKSAssa tällä hetkellä apukäsitteenä olevan) *alemman korkeakouluasteen tutkinnon* välillä. Ilmari, Totti ja Riina valmistelevat.

OKSA-jaos 13.5.2022: Onko nämä ajankohtaiset TK:n määritelmät:
<https://www.stat.fi/tk/tt/luokitukset/popup/koulustem.html>

OKSA-jaos 13.5.2022: pohdittava, miten voitaisiin yhdistää *alemman korkeakouluasteen tutkinto* ja 1. syklin tutkinto jne. Bolognassa ykkössykliin lasketaan myös muissa maissa järjestettävät kandia lyhyemmät tutkinnot. Näitä ei Suomessa ole, eikä tiedetä mihin ne Suomessa laskettaisiin, jos sellaisia olisi.

<https://www.stat.fi/tk/tt/luokitukset/popup/koulustem.html#:~:text=Alemman%20korkeakouluasteen%20tutkinnon%20suorittaminen%20antaa,insin%C3%B6ri%20mets%C3%A4talousinsin%C3%B6ri%20ja%20merikapteeni>

OKSA-jaos 13.5.2022: Tilastokeskus puhuu alempi korkeakouluaste, ylempi kk-aste ja tutkijakoulutusaste, eli ei tutkinnoista

OKSA-jaos 13.5.2022: pohditaan esitetäänkö "alemman korkeakouluasteen tutkinto" ensimmäisen syklin tutkinnon lähikäsitteenä vai esitetäänkö se omana käsitteenään ja omalla määritelmällään (Ilmari, Totti ja Riina-terminologi)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 26.8.2022: Onko tarpeen avata määritelmässä mainittu Bolognan prosessi? Onko viimeisessä huomautuksessa oleva kuvaus ok?

704

toisen syklin tutkinto

sv

en second-cycle degree

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöönotetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen toiselle tasolle kuuluva eli *ylempää korkeakoulututkintoa* vastaava *korkeakoulututkinto*

huomautus

Toisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 60–120 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Toisen syklin tutkinnon suorittaminen vaatii useimmiten 1–2 lukuvuoden opiskelua ensimmäisen syklin tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Suomen koulutusjärjestelmässä toisen syklin tutkintoja ovat yliopistoissa suoritettavat *ylemmät korkeakoulututkinnot* (kuten maisterin tutkinto) ja ammattikorkeakouluissa suoritettavat *ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot*.

Käsitteen tunnus: c1501

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia? Pohjautuvat Wikipediaan, joten kannattaa olla kriittinen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.6.2022: Onko Suomen järjestelmää koskeva huomautus oikein (varmistus vain)?

OKSA-jaos 13.5.2022: pohditaan esitetäänkö "ylemmän korkeakouluasteen tutkinto" toisen syklin tutkinnon lähikäsitteenä vai esitetäänkö se omana käsitteenään ja omalla määritelmällään (Ilmari, Totti ja Riina-terminologi)

705

kolmannen syklin tutkinto

sv

en third-cycle degree

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen kolmannelle tasolle kuuluva eli [jatkotutkintoa](#) vastaava [korkeakoulututkinto](#)

huomautus

Kolmannen syklin tutkinnoissa on suuria alakohtaisia kesto- ja kattavuuseroja, joten niille on vaikea ilmoittaa laajuuden vaihteluväliä. Joidenkin maiden tohtorintutkinnoilla on kuitenkin vähimmäislaajuus; useimmiten 120-420 opintopistettä (ECTS).

Kolmannen syklin tutkinto edellyttää tavallisesti 2–4 lukuvuoden opiskelua, josta pääosan muodostaa ohjauksessa tehtävä oma tutkimus.

Suomen koulutusjärjestelmässä kolmannen syklin tutkintoja ovat yliopistoissa suoritettavat [jatkotutkinnot](#) (kuten lisensiaatin tutkinto ja tohtorin tutkinto).

Käsitteen tunnus: c1502

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

OKSA-jaos / Ilmari 24.11.2017: Sanastoon voisi lisätä myöhemmin Bolognan [korkeakoulututkintojen?] luokittelun: ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto.

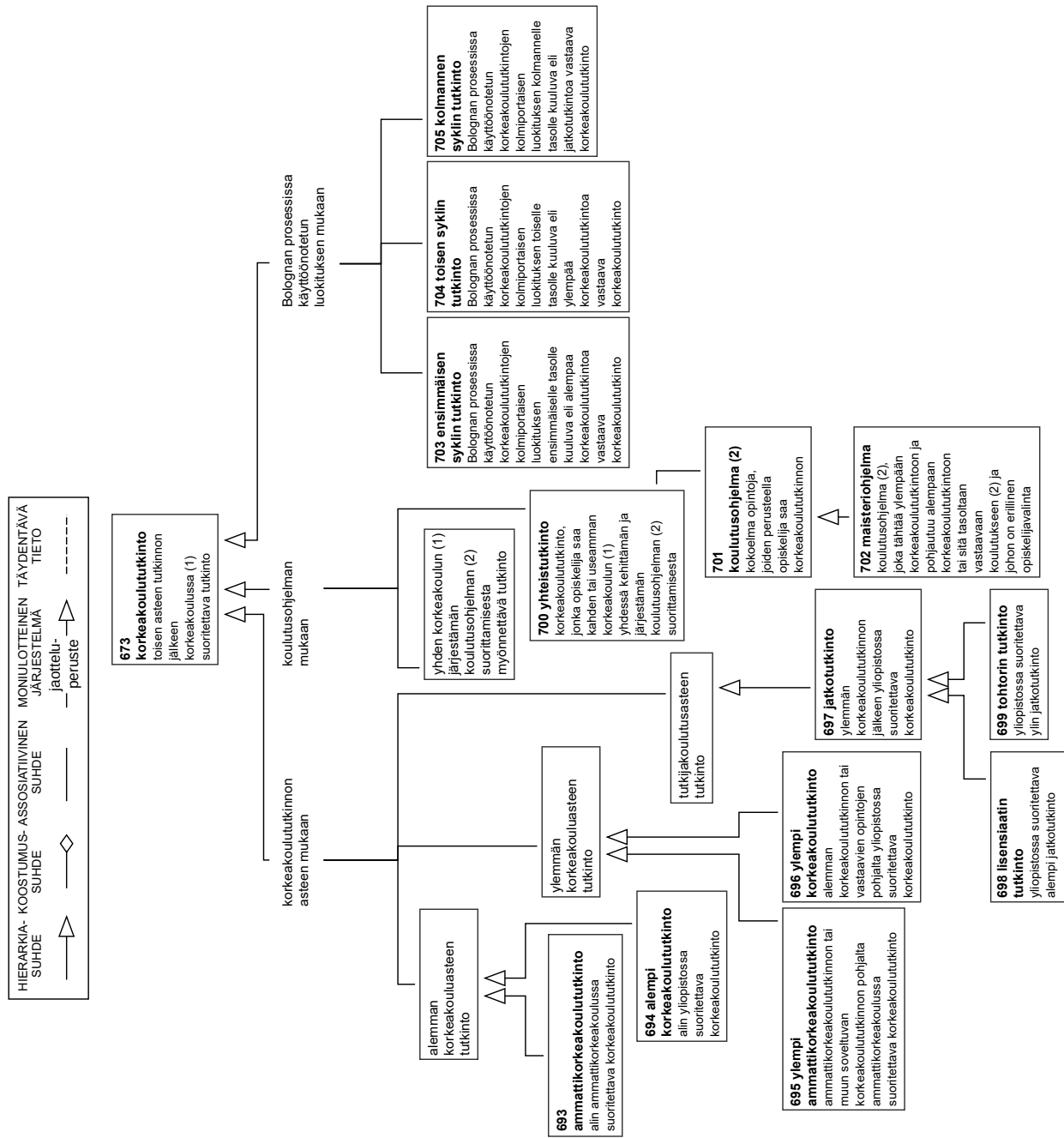
Terminologin kysymys 28.11.2017: Tai riittäisikö näistä huomautus käsitteen [korkeakoulututkinto](#) kohdalla?

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia? Pohjautuvat Wikipediaan, joten kannattaa olla kriittinen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.6.2022: Onko Suomen järjestelmää koskeva huomautus oikein? On toisaalta epäselvää, tarvitaanko huomautusta (tai siellä ainakaan mainintaa jatkotutkinnosta), jos määritelmässä on jo mainittu tuo jatkotutkinto.

OKSA-jaos 13.5.2022: pohditaan esitetäänkö tutkijakoulutusasteen tutkinto kolmannen syklin tutkinnon lähikäsitteenä vai esitetäänkö se omana käsitteenään ja omalla määritelmällään (Ilmari, Totti ja Riina-terminologi)

Käsitekaavio 79. Korkeakoulututkinto.

6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto

706

ulkomainen tutkinto

mieluummin kuin: ulkomailla suoritettu tutkinto

sv examen som avlagts utomlands; utomlands avlagd examen; > utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier <Helsingin yliopisto>

en foreign qualification; foreign diploma; foreign degree <korkeakoulut>

määritelmä

muun maan kuin Suomen *koulutusjärjestelmässä* suoritettu *tutkinto*

huomautus

Ulkomainen tutkinto voi tuottaa *hakijalle hakukelpoisuuden koulutukseen (2)* Suomessa.

Yliopistolain (558/2009) mukaan pelkästään *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sekä alempaan että *ylempään korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa *opiskelijaksi* henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa *kelpoisuuden* vastaaviin korkeakouluopintoihin.

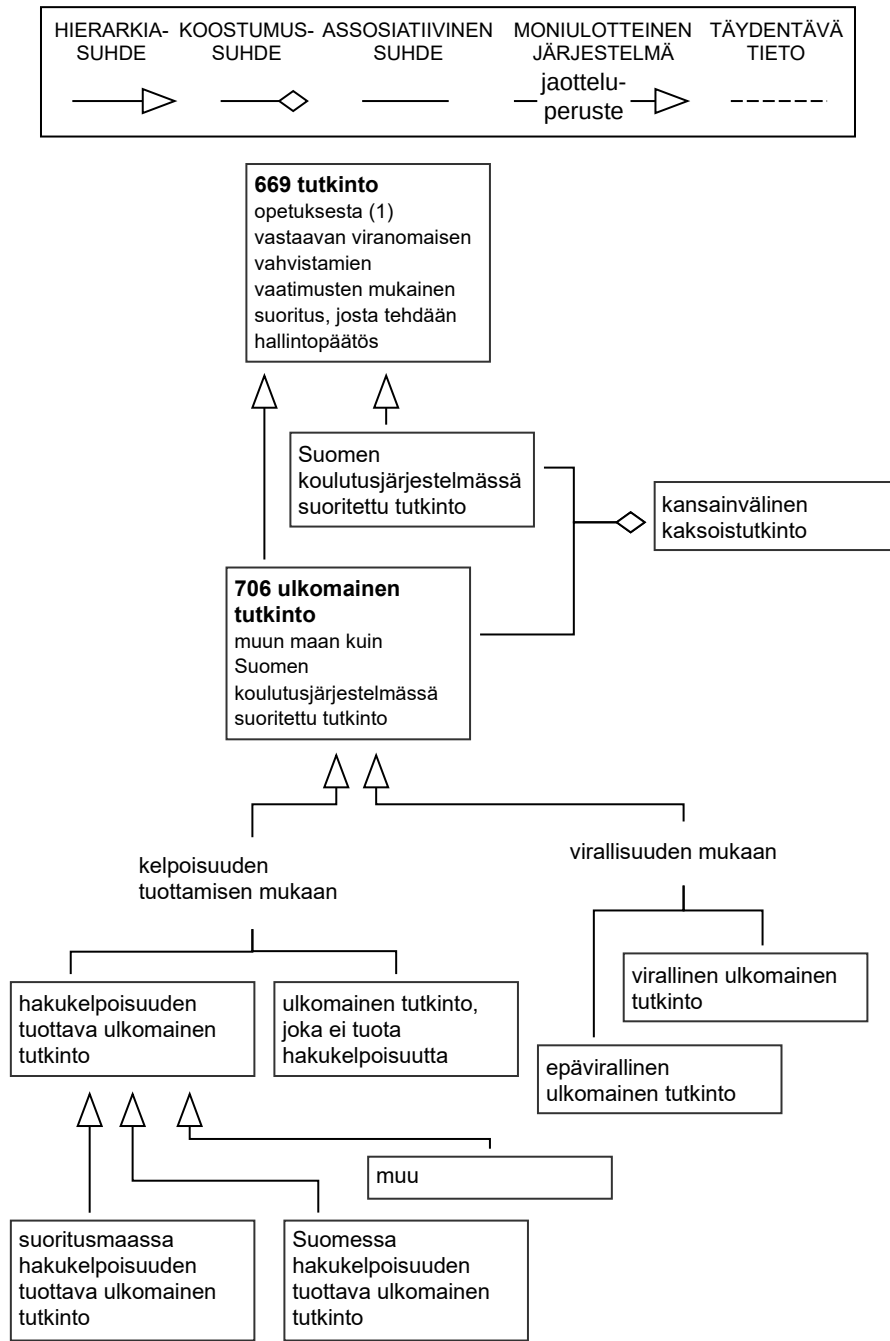
Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Käsitteen tunnus: c591

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 80. Ulkomainen tutkinto.

6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot

707

(vanhentunut)

kouluasteen tutkinto

sv examen på skolstadiet

en

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, alemman asteen opintolinjojen *tutkinto*

huomautus

Käsite kouluasteen tutkinto poistui käytöstä 1990-luvun puolivälissä *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin kouluasteen tutkintoja vastaavat *toisen asteen tutkinnot*.

Ammatillisten oppilaitosten aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

Ks. myös *opistoasteen tutkinto*, *ammattillisen korkea-asteen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c585

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

708

(vanhentunut)

opistoasteen tutkinto

sv examen på institutnivå; institutexamen

en

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, keskimmäisen asteen opintolinjojen *tutkinto*

huomautus

Opistoasteen *koulutuksen (1)* sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin opistoasteen tutkintoja vastaavat lähinnä *toisen asteen tutkinnot* ja *ammattikorkeakoulututkinnot*.

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa opistoasteen tutkinnot ovat käytössä edelleen.

Ammatillisten oppilaitosten aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste.

Ks. myös *kouluasteen tutkinto*, *ammattillisen korkea-asteen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c586

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

709

(vanhentunut)

ammattillisen korkea-asteen tutkinto

sv examen inom yrkesutbildning på högre nivå

en

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, ylimmän asteen opintolinjojen *tutkinto*

huomautus

Ammattillisen korkea-asteen *koulutuksen (1)* sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin ammattillisen korkea-asteen tutkintoja vastaavat lähinnä *ammattikorkeakoulututkinnot*.

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa ammattillisen korkea-asteen tutkinnot ovat käytössä edelleen.

Ammatillisten oppilaitosten aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammattillinen korkea-aste.

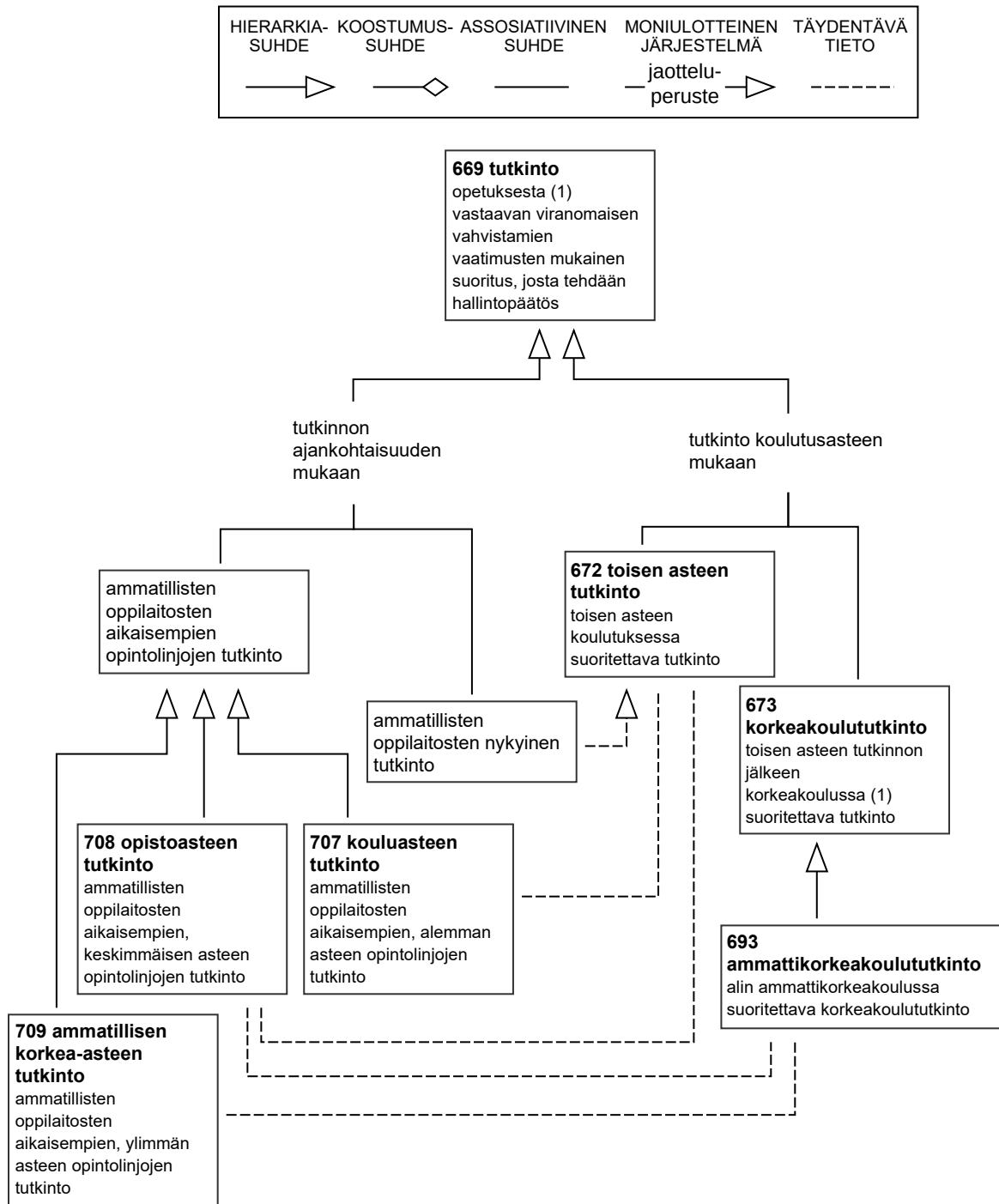
Ks. myös *kouluasteen tutkinto*, *opistoasteen tutkinto*.

Käsitteen tunnus: c587

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammattilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 81. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.

6.13.3 Opintosuorituksia

710

opintosuoritus

sv studieprestation

en completed study unit <suoritettu opintojakso>; completed course <suoritettu opintojakso korkeakoulussa>; completed credit <lukiokoulutus, korkeakoulutus>; completed unit (?) <ammattillinen koulutus>; performance; study attainment <erityisesti säädöksissä>; successful pass <hyväksyty opintosuoritus, esim. ylioppilastutkinnon koe>; ~ assessment result

määritelmä

oppijan koulutukseen (2) liittyvä suoritus, jonka laajuus on määritetty ja joka arvioidaan

huomautus

Opintosuorituksen laajuus voidaan ilmaista esimerkiksi *opintopisteinä* (1), *opintopisteinä* (2), *opintoviikkoina* tai *osaamispisteinä*.

Opintosuoritus-käsitteelle tarvitaan englanniksi useita eri vastinetermejä, joita kutakin käytetään hiukan eri konteksteissa. Käyttöesimerkkejä:

[opiskelijan omassa tietojärjestelmänäkymässä, jossa opintosuoritukset pisteinä:] 'completed study units: --' tai 'completed courses: --'

fi: Matin opintosuoritus liittyy kokonaisuuteen "Maantieteen perusopinnot".

en: Matti's study attainment is a part of the module 'Basic Studies in Geography'.

fi: *Opettaja* syöttää tulevaisuudessa opintosuoritukset itse tietojärjestelmään.

en: In the future, the teacher enters the assessment results to the data system.

fi: *Opiskelijalla* on hyväksyty opintosuoritus *opintojaksosta* "Johdatus kasvatustieteeseen".

en: The student has successfully passed the course 'Introduction to Educational Science'.

fi: Voitko tulostaa minulle opintosuoritusotteeni?

en: Can you print me my transcript of study records, please?

Vrt. *opintosuoritusote*.

Ks. myös *arviointi* (2).

Käsitteen tunnus: c624

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa](#) (1), [koulutuksessa](#) (1), [opintosuorituksessa](#) ja [tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus](#) (1) ja [koulutus](#) (1) kielen mukaan ja [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti/kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle

29.8.2017: OKSA-jaoksessa esitettiin kysymysmerkillä, että ammatillisen koulutuksen "opintosuorituksesta" käyttämä englannin vastine olisi "completed unit". Termi täytyy tarkistaa ammatillisen koulutuksen englantia tuntevalta.

711

opinnäytetyö; ~ opinnäyte

sv lärdomsprov *n*; examensarbete *n* <akademisk>; ~ vetenskapligt arbete *n* <akademisk>

en final project <lähinnä toisen asteen koulutus>; thesis <lähinnä korkeakoulut>; thesis project <lähinnä korkeakoulut>

määritelmä

opiskelijan koulutuksen (1) aikana hankkimaa tietoa ja osaamista kokoava ja osoittava kirjallinen tai muu työ

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa opinnäytetyö voi olla esimerkiksi *opiskelijan* suunnittelema ja tekemä tuote, portfolio tai esitys. *Korkeakouluissa (1)* opinnäytetöitä ovat esimerkiksi pro gradu- ja diplomityöt sekä väitöskirjat.

Opinnäyte-termiä käytetään usein opinnäytetyö-termin synonyymina. Toisaalta opinnäyte-termillä voidaan viitata opinnäytetyön koostumussuhteiseen yläkäsitteeseen (opinnäyte voi koostua useista opinnäytetöistä). Kolmanneksi opinnäyte-termillä voidaan viitata *tutkinnon* osaan, jonka suorittamistapa on opinnäytetyön tekeminen.

Ruotsin termi lärdomsprov on käytössä myös akateemisessa ympäristössä; esim. Åbo Akademi viittaa tällä termillä pro gradun ja *kypsyysnäytteen* muodostamaan kokonaisuuteen.

Helsingin yliopisto käyttää opinnäytetyöstä (esim. pro gradu) ruotsiksi vastinetta examensarbete.

Englannin kielessä sana thesis viittaa kirjalliseen tuotokseen. Tämän vuoksi thesis-sanaa ei voi käyttää (ainakaan yksinään), jos opinnäytetyökokonaisuus sisältää kirjallisen työn lisäksi myös muuta.

Ruotsin termillä "vetenskapligt arbete" viitataan tietoa ja osaamista kokoavaan ja osoittavaan *opintojaksoon* tai *kurssiin (3)*.

Käsitteen tunnus: c606

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

712

kypsyysnäyte; maturiteetti

sv mognadsprov *n*; mogenhetsprov *n*
inte: maturitetsprov *n* (föråldrad)

en maturity essay; maturity test

määritelmä

kirjallinen työ, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* osoittaa perehtyneisyytensä *opinnäytetyönsä* alaan sekä *tutkintoa* varten vaadittavan suomen tai ruotsin kielen taitonsa

huomautus

Kypsyysnäyte muodostuu lyhyehköstä opinnäytetyön alaan liittyvästä esseekirjoitelmasta. Kypsyysnäytteellä pyritään varmentamaan opinnäytetyön ja sen tekijän yhteys.

Kypsyysnäyte vaaditaan *ammattikorkeakoulututkintoa* sekä *alempaa korkeakoulututkintoa* ja *ylempää korkeakoulututkintoa* varten. Kun kypsyysnäyte edellytetään jo alempaa korkeakoulututkintoa varten, sillä usein kuitataan myös ylempään tutkintoon liittyvä näytevaatimus.

Mikäli *yliopiston* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, yliopisto määrää kypsyysnäytteen kielestä erikseen.

Mikäli *ammattikorkeakoulun* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, ammattikorkeakoulu päättää kypsyysnäytteestä.

Käsitteen tunnus: c1050

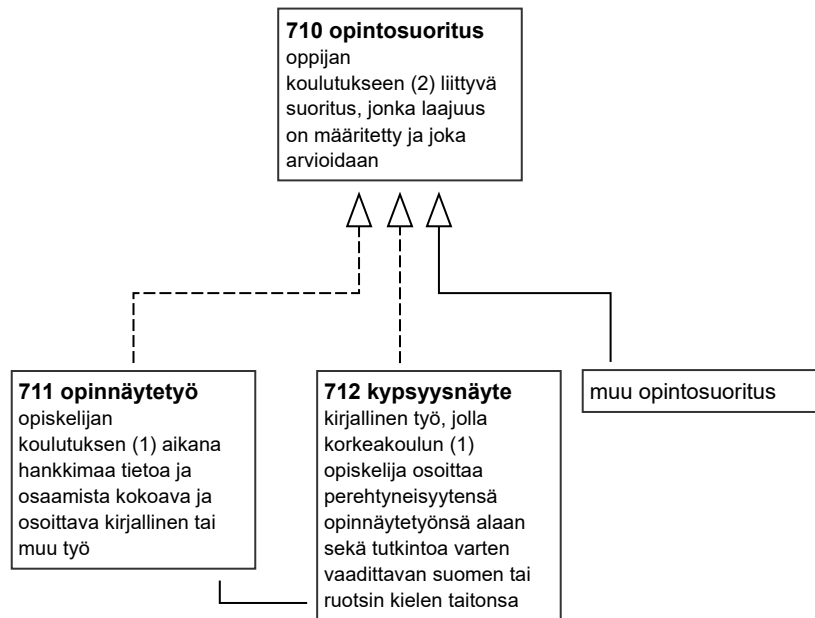
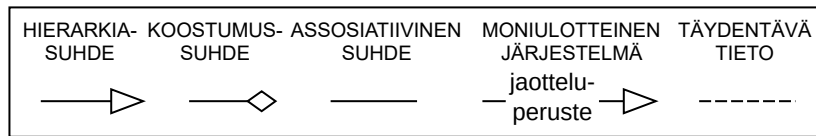
Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ruotsin kielityöryhmälle 5.12.2017: Olisin vielä kysynyt tarkennusta kypsyysnäytteen vastineisiin mogenhetsprov ja maturitetsprov. Ovatko kumpikin tosiaan hylättäväksi merkittäviä termimuotoja? Ja onko kumpikin myös vanhentunut termimuoto? -- **Puck Sumelius 5.12.2017:** Tässä näkyy käytäntö vaihtelevan, huomaan Google-haun perusteella. HY:n ruotsin kääntäjät käyttävät vain mognadsprov. Muualla HY:ssä saattaa olla kaksi muuta vielä käytössä, mutta ainakin minun korvissani maturitetsprov tuntuu hieman vanhanaikaiselta. Päädyn siihen, että vannonatta paras – voin kysellä hieman HY:n ulkopuolisilta tutuilta, miten tämän asian laita oikein on. Älä hylkää kumpaakaan.

Käsitekaavio 82. Opintosuorituksia.

6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa

713

<ammatillinen koulutus>

osaamisen osoittaminen

sv påvisande av kunnandet

en demonstration of competence

not: skills demonstration (obsolete)

määritelmä

toiminta, jolla [ammatillisen tutkintokoulutuksen](#) tai [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija](#) osoittaa [ammatillisen tutkinnon perusteissa](#) tai tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa määritellyn ammattitaidon tai osaamisen

huomautus

Osaamisen osoittaminen voi tapahtua [näytön](#) kautta tai muulla tavalla.

Käsitteen tunnus: c1317

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

714

<amatillinen koulutus>

näyttö

ei: näyttökoe (vanhentunut)

sv yrkesprov *n*

en competence demonstration

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* osoittaa käytännön työtehtäviä tekemällä, miten hyvin hän on saavuttanut *amatillisen tutkinnon perusteissa* määritellyn keskeisen ammattitaidon ja osaamisen

huomautus

Ammatilliset tutkinnot (*amatillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* ja *erikoisammattitutkinto*) suoritetaan näytön avulla.

Näyttö arvioidaan suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin *arviointikriteereihin*.

Näyttö on yhdenlaista *osaamisen osoittamista*.

Näyttö korvaa *amatillisen koulutuksen* aikaisemmat käsitteet *ammattiosaamisen näyttö* ja *tutkintotilaisuus*.

Ks. myös *osaamisen arviointi (2)*.

Käsitteen tunnus: c1318

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Tutkinnon suorittaminen amatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Merjan kysymys amatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Vrt. *osaamisen osoittaminen*, jonka englannin vastine on demonstration of competence. Vaikea tehdä eroa englanniksi pelkällä sanajärjestyksellä...

Terminologin kysymys 9.3.2020: Onko mahdollista muodostaa osaamisen osoittamiselle ja näytölle eri englanninkieliset vastineet? Jos ei, niin sitten pitää vain laittaa competence demonstration (1) ja competence demonstration (2), mutta tämä ei tietysti toimi käännöstekstissä.

Arviointisanastotyöryhmän ja Seija-terminologin kysymys amatilliselle koulutukselle 15.6.2020: Olisiko tarpeen lisätä näyttö-käsitteen kohdalle viittaus käsitteeseen arviointiaineisto? Viittaus voisi tulla esim. sitä kautta, että laissa säädetään (141 §) näyttöön liittyvän arviointiaineiston säilyttämisestä.

715

näyttöympäristö

sv yrkesprovsmiljö; omgivning där yrkesprovet genomförs; miljön för examenstillfället; > plats för yrkesprovet <fyysinen paikka>

en environment for competence demonstration

määritelmä

ympäristö, jossa *opiskelija* osoittaa ammatillisen osaamisen käytännön työtehtäviä tekemällä

huomautus

Näyttöympäristö on paikka, jossa *näyttö* suoritetaan.

Tavoitteena on, että näyttöympäristö on mahdollisimman autenttinen eli ensisijaisesti todellinen työympäristö tai, mikäli se ei ole mahdollista, mahdollisimman pitkälle todellista työympäristöä vastaava.

Näyttöympäristönä toimii usein työpaikka, mutta perustellusta syystä näyttöympäristö voi olla myös muu paikka, esimerkiksi *oppilaitoksen* oma ympäristö tai simulaattori.

Käsitteen tunnus: c1730

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (miljön för examenstillfället)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (authentic environment for competence demonstration)

716

(vanhentunut)

ammattiosaamisen näyttö

sv yrkesprov *n*

en

määritelmä

ammatillisessa peruskoulutuksessa käytettävä *tutkinnon osien arviointimenetelmä (2)*, jossa *opiskelija* osoittaa osaamisensa käytännön työtehtäviä tekemällä

huomautus

Eryistä tukea (2) tarvitseva opiskelija voi suorittaa näytön mukautetuin ammattitavoittein ja *arviointikriteerein*; ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c604

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: "vocational skills demonstration" - tätä on käytetty OPH:n nettisanastoissa. Miten erotetaan ammattitaidon hankkiminen ja osaamisen hankkiminen englanniksi?

717

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

tutkintotilaisuus

sv examenstillfälle *n*

en demonstration of skills

määritelmä

tilaisuus, jossa *näyttötutkinnon* suorittaja osoittaa *tutkinnon perusteissa* määritellyn, tiettyyn *tutkinnon osaan* liittyvän ammattitaidon

huomautus

Tutkintotilaisuuksia järjestetään tutkinnonosittain.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c605

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

718

(vanhentunut)

näyttötutkinnon tutkintosuoritus

sv examensprestation vid fristående examen

en execution

määritelmä

näyttötutkinnon suorittajan *tutkintotilaisuudessa* antama osoitus *tutkinnon perusteissa* vaadittavasta ammattitaidosta

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c619

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

719

<ammattillinen koulutus>

ammattitaidon osoittamistavat

sv olika sätt *n pl* att visa yrkesskicklighet; sätt *n pl* att visa yrkesskickligheten

en method of demonstrating competence

määritelmä

määräys siitä, miten *ammattillisten tutkinnon osien* edellyttämä ammattitaito osoitetaan

huomautus

Ammattitaito osoitetaan *ammattiosaamisen näytöissä* tai *tutkintotilaisuuksissa*.

Käsitteen tunnus: c620

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

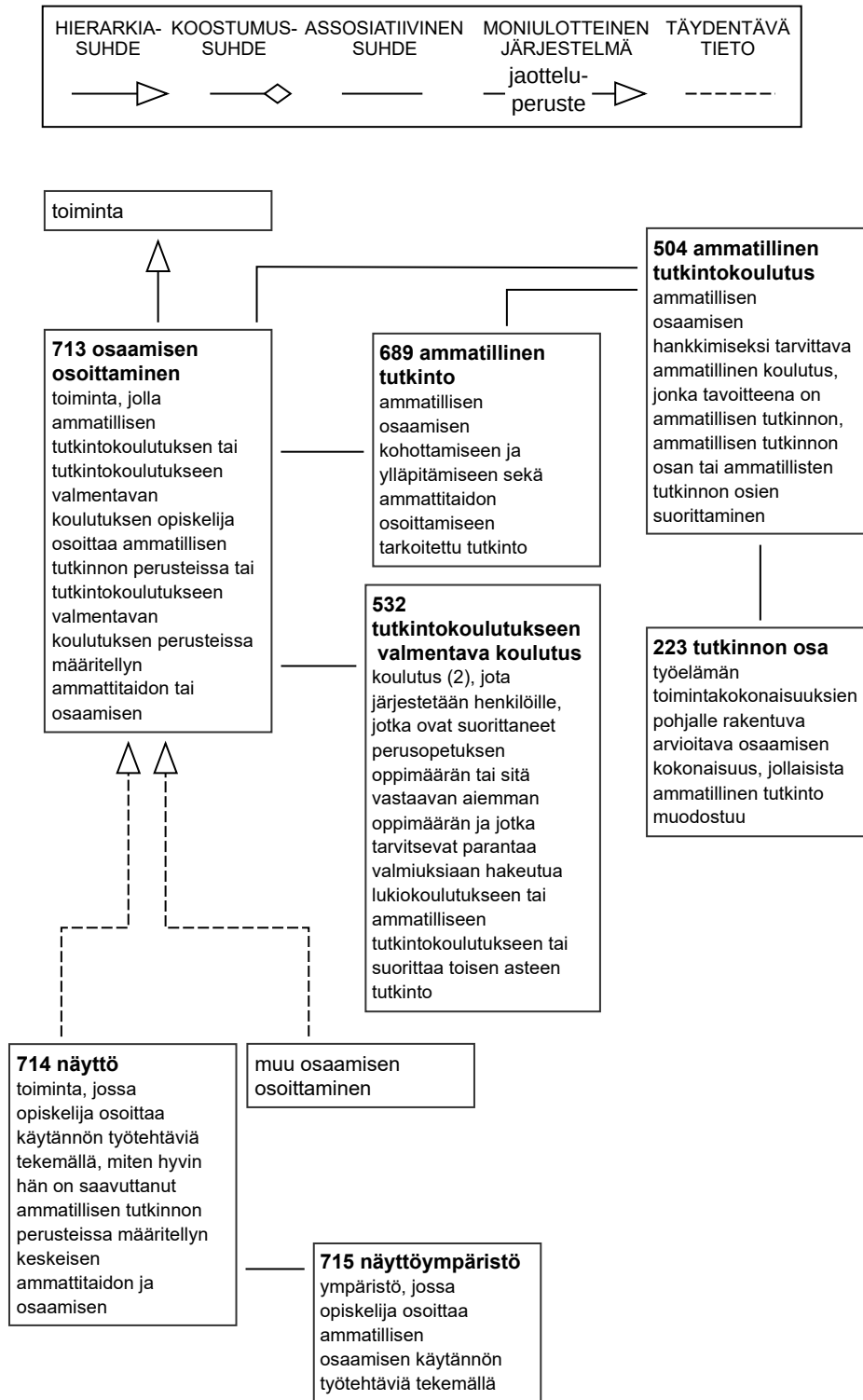
<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin hkysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmä sopinut, että "ammattitaidon osoittaminen" käännetään laissa 531/2017 englanniksi "demonstration of vocational skills". Tämän pohjalta tulisi varmaan muodostaa myös tämän ammattitaidon osoittamistavat -käsitteen englannin vastine.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (sätt att visa yrkesskickligheten)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (method of demonstrating competence)

Käsitekaavio 83. Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: Huomio: käsitekaavio tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa tarkistettava

Terminologin kysymys 11.3.2021: Mitä kohtia kaaviossa muokattava? Valmentava koulutus varmaan ainakin.

OKSA-jaos 21.5.2021: valmentava koulutus poistuu; Riina poista kaaviosta

6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi

720

arviointi (2); oppilaan arviointi; opiskelijan arviointi; opintosuorituksen arviointi <korkeakoulut>; > arvostelu

- sv bedömning; elevbedömning <oppilaan arviointi>; bedömning av eleven <oppilaan arviointi>; bedömning av den studerande <opiskelijan arviointi>; bedömning av studieprestationer <opintosuorituksen arviointi korkeakouluissa>
 inte: utvärdering (2); evaluering (2)
- en assessment (1); student assessment <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; > assessment of learning; > assessment of learning outcomes <oppimistulosten arviointi>; > assessment for learning <formatiivisessa arvioinnissa>; > marking <arvostelu>; > grading <arvostelu>
 rather than: pupil assessment <oppilaan arviointi>
 not: evaluation (2)

määritelmä

arviointi (1), jonka tavoitteena on *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen*, osaamisen tai *oppimistulosten* arvottaminen

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaan arvioinnissa arvioidaan oppilaan oppimista, työskentelyä, käyttäytymistä ja *opintosuorituksia*.

Arviointia (2) voidaan tehdä opintojen aikana ja opintojen päättyessä (nk. *päättöarviointi*). Opintojen aikaista arviointia (2) on esimerkiksi kokeen tai tentin pisteyttäminen ja kurssiarvosanan antaminen.

Arvioinnin (2) tyyppejä ovat *numeerinen arviointi* ja *sanallinen arviointi*.

Termiä arvostelu käytetään suppeammassa merkityksessä; esimerkiksi kokeen arvostelu.

Englannin termi assessment viittaa tavoitteen ja tuloksen vertailuun mittausten perusteella, joten se voidaan kääntää suomeksi paitsi sanalla "arviointi", myös sanalla "mittaaminen".

assessment / evaluation: Kun on kyse yksilön oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvioinnista (2), englannin kielessä käytetään termiä assessment, ei evaluation. Englannin termi evaluation tarkoittaa arvottavaa analyysia, ja koulutuksen alalla evaluation liittyy lähinnä järjestelmän tason *arviointiin (1)* (esimerkiksi *koulutuksen arviointi*).

assessment / evaluation: Esimerkki englannin termien evaluation ja assessment käytöstä opetus- ja koulutusalailla:

fi: Tämän oppimisen ja osaamisen arviointiin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kohdentuneen arvioinnin tarkoituksena on [--].

en: The purpose of this evaluation focusing on the assessment of learning and competence in basic education and general upper secondary education is to [--].

pupil assessment: Oppilaan arvioinnista suositetaan käyttämään englanninkielistä vastinetta student assessment vastineen pupil assessment sijaan. Termiä pupil assessment voidaan kuitenkin käyttää EU-yhteyksissä, ks. tarkemmin käsitteen *oppilas* kohdalta.

Käsitteen tunnus: c594

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Muutoksenhaku arviointiin (2)*, *Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen*, *Arviointi* ja *Arviointeihin liittyviä käsitteitä*

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 22.2.2019: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok ammatillisen koulutuksen näkökulmasta?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 18.12.2018: suomenkielisistä synonyymeista puuttuu ”oppimisen arviointi” (engl. assessment of learning). Tätä termiä käytetty LOPSissa. Tulisiko se lisätä myös OKSAan, samoin kuin englanninkielinen vastine? -- **Najat Ouakrim-Soivio 11.2.2019:** HUOM! Assessment for learning tarkoittaa oppimisen aikaista arviointia, osaamisen arviointi on puolestaan assessment of learning. En missään tapauksessa käyttäisi englanninkielisiä käsitteitä vaan oppimisen arvioinnin synonyyminä formatiivista arviointia ja osaamisen arvioinnin synonyyminä summatiivista arviointia. -- **OKSA-jaos 15.2.2019:** Tässä käsitteessä lienee yhdistetty oppimisen aikainen eli formatiivinen arviointi ja oppimistulosten arviointi eli summatiivinen arviointi. Voisiko tämä toimia yhteisenä yläkäsitteenä näille molemmille?

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pupil assessment; student assessment)

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 8.6.2022: Voiko/kannattaako työstää vain näiden muutamien arviointiin liittyvien käsitteiden englannin vastineita, jos koko kokonaisuutta ei voida tällä erää ottaa käsittelyyn?

721

arviointiaineisto

sv bedömningsmaterial *n*; evalueringsmaterial *n*

en evaluation data; > assessment data <oppilaan, opiskelijan tai opintosuorituksen arviointi>

määritelmä

kaikki [arvioinnissa \(1\)](#) tai [arvioinnissa \(2\)](#) käytetty ja sitä varten kerätty tieto ja materiaali tai annettu näyttö, johon arviointi (1) tai arviointi (2) perustuu

huomautus

Arviointiaineisto voi olla tuotettu esimerkiksi myös kyselyillä, haastatteluilla tai muilla [arviointimenetelmillä \(1\)](#).

Arviointiaineistoa voi olla esimerkiksi kirjallinen tai muuten tallennettu opintoja tai osaamista koskeva aineisto.

Määritelmässä käytetty sana näyttö on merkitykseltään laajempi kuin [ammattillisessa koulutuksessa](#) käytettävä käsite [näyttö](#).

Käsitteen tunnus: c609

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

Kysymys arviointisanastoryhmän kokouksessa 15.6.2020: Pitäisikö ammatillisen koulutuksen osalta arviointiaineiston ja näytön välillä olla suhde? Termi näyttö esiintyy myös yleissivistävässä koulutuksessa, mutta käsite ei ole sama kuin ammatillisessa koulutuksessa. Voisiko joku ammatillisen koulutuksen asiantuntija ottaa kantaa? Laissa on näytön kohdalla viittaus arviointiaineiston säilyttämisestä. **Jan** voisi kysyä Karvissa. Toisaalta näyttö on tässä määritelmässä yleisemmässä merkityksessä ja sitä ei linkitetä näyttö-käsitteeseen.

Vastaus 2.7. Janilta: Tällaisen vastauksen sain: Itse miellen asian seuraavasti: näyttö on toiminnallinen tilanne, jossa opiskelija osoittaa osaamisensa työtehtäviä tekemällä aidoissa työelämän tilanteissa. Arviointiaineisto on taas puolestaan se, johon kirjataan opiskelijan näytöstä tai muusta arviointimenetelmästä (esim. koe) saama arvosana sekä arvioinnin perustelut. Koulutuksen järjestäjien tulee lain mukaan säilyttää tätä aineistoa vähintään puoli vuotta mahdollisten opiskelijan pyytämien tarkistus- ja oikaisupyynnöiden vuoksi.

Vastaus ammatillisen koulutuksen työryhmältä 8.7.2020: Arviointisanastotyöryhmä kysyi OKSAn ammatillisen koulutuksen työryhmältä 15.6.2020, olisiko tarpeen lisätä ammatillisen koulutuksen näyttö-käsitteen kohdalle viittaus käsitteeseen "arviointiaineisto". Viittaus voisi tulla esim. sitä kautta, että laissa säädetään (141 §) näyttöön liittyvän arviointiaineiston säilyttämisestä. Ammatillisen koulutuksen sanastotyöryhmä ei 26.6. pidetyssä kokouksessaan nähnyt järkeväksi lisätä huomautusta näyttö-käsitteen kohdalle, vaan osaamisen arviointi (c1099) -käsitteen kohdalle. Sinne lisättiin huomautus: "Osaamisen arviointi tehdään arviointiaineiston pohjalta." **Lisäksi:** "Arviointiaineisto-käsitteen määritelmässä on ok käyttää näyttö-sanaa yleisemmässä merkityksessä kuin ammatillisessa koulutuksessa määritelty näyttö-käsite. Kuitenkin ammatillisen koulutuksen sanastotyöryhmä ehdottaa, että arviointiaineisto-käsitteen (c609) kohdalle merkittäisiin esim. viimeiseksi huomautukseksi seuraava: "Määritelmässä käytetty sana 'näyttö' on merkitykseltään laajempi kuin ammatillisessa koulutuksessa käytettävä käsite /näyttö/."

Seija 5.8.2020: Kirjattu ehdotus uudeksi huomautukseksi ammatillisen koulutuksen työryhmän mukaan.

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 17.8.2020

722

arviointikriteeri; arvioinnin kriteeri <ammatillinen koulutus>; **arviointiperuste** <lukiokoulutus>

sv bedömningskriterium *n*; utvärderingskriterium *n*; kriterium *n* för bedömning; kriterium *n* för utvärdering

en > evaluation criterion <arvioinnin (1) kriteeri>; > assessment criterion <arvioinnin (2) kriteeri>

määritelmä

peruste, jonka avulla *arvioinnin (1)* tai *arvioinnin (2)* kohteen tai kohteiden arvo, tila tai keskinäinen järjestys määritetään

huomautus

Arvioinnissa (1) ja arvioinnissa (2) käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta.

Toiminnan arvioinnissa (1) arviointikriteerit kertovat millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan.

Arviointikriteeri on *varhaiskasvatuksessa laatuindikaattoria* tarkemmin määrittävä tai erotteleva ominaisuus.

Oppilaan tai *opiskelijan* arvioinnissa (2) arviointikriteerit määrittelevät eri *arvosanoihin* vaadittavan osaamisen tason. Arviointikriteerit on määritelty esimerkiksi *perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa* ja *lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa*. Vertaa *päättöarvioinnin kriteeri*.

Ammatillisessa koulutuksessa arvioinnin kriteereitä ovat *osaamisen arvioinnissa (2)* käytettävät kuvaukset kunkin *arvosanan* edellyttämästä osaamisesta. Määritelmässä mainittu ”kohteiden keskinäisen järjestyksen määrittäminen” ei päde ammatilliseen koulutukseen, sillä ammatillisessa koulutuksessa *arvioinnin (2)* tarkoitus on osoittaa *opiskelijan* osaamisen taso suhteessa ennalta määrättyihin arvioinnin kriteereihin, ei esimerkiksi asettaa opiskelijoita paremmuusjärjestykseen.

evaluation criterion: Esimerkki termin käytöstä: ”One evaluation criterion used in evaluating learning outcomes is the number of students who enter higher education.”

assessment criterion: Esimerkki termin käytöstä: ”When assessing a pupil’s knowledge and skills for the purpose of issuing reports and certificates, assessment criteria derived from the objectives defined in the core curriculum are used.”

Käsitteen tunnus: c613

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Arviointi* ja *Laatukäsitteitä*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 17.8.2020 ja tarkennettu 2.9.2020

723

<perusopetus>

päätöarvioinnin kriteeri

sv kriterium *n* vid slutbedömning

en final assessment criteria

määritelmä

arviointikriteeri, jota käytetään *perusopetuksen oppilaan* kunkin *oppiaineen* päätöarvosanaa muodostettaessa ja joka perustuu oppiaineelle määriteltyihin *arvosanoihin* vaadittavaan tieto- ja taitotasoon

huomautus

Arvioinnissa (2) käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta.

Perusopetuksen *yhteisten oppiaineiden* päätöarvioinnin kriteerit on määritelty perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa*.

Perusopetuksen päätöarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 otetaan käyttöön 1.8.2021 alkaen. Tätä aikaisemmin kriteerit on määritelty vain arvosanalle 8.

Käsitteen tunnus: c614

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020.

724

arvosana; > numeroarvosana

sv vitsord *n*; > siffervitsord *n* <numeroarvosana>

en grade (2); mark; > matriculation examination grade <ylioppilastutkinnon arvosana>; > matriculation examination test grade <ylioppilaskokeen arvosana>

määritelmä

arvioinnin (2) tuloksena *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annettava, järjestetystä joukosta valittava numeerinen tai sanallinen ilmaus

huomautus

Numeromuotoinen arvosana voidaan antaa esimerkiksi asteikolta 4–10 (*perusopetus* ja *lukiokoulutus*) tai 1–5.

Esimerkki sanallisen ilmauksen muotoisesta arvosanasta on magna cum laude approbatur.

Käsitteen tunnus: c617

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Ei muutoksia arviointisanastoryhmässä

725

arvosana-asteikko

sv vitsordsskala; betygsskala
hellre än: bedömningskala
en grading scale; marking scale
not: assessment scale

määritelmä

asteikko, joka määrittää [arvosanojen](#) keskinäisen järjestyksen ja suhteet

huomautus

Eri [koulutusasteilla](#) käytetään eri asteikkoja. Esimerkiksi [perusopetuksessa](#) käytetään numeroasteikkoa 4–10.

Arvosana-asteikoista on säädetty lainsäädännössä, esimerkiksi perusopetusasetuksessa (1998/852) ja asetuksessa lukiokoulutuksesta (1998/810).

Ruotsin termi bedömningskala viittaa mihin tahansa arviointiasteikkoon.

Käsitteen tunnus: c618

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 19.10.2020

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment scale)

726

arviointimenetelmä (2)

sv bedömningsmetod; metod för bedömning
en assessment method; evaluation method

määritelmä

[oppilaan](#) tai [opiskelijan oppimisen](#), osaamisen tai [oppimistulosten arvioinnissa \(2\)](#) käytettävä kohdekohtainen [arviointimenetelmä \(1\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c610

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020 ja 2.9.2020 (määritelmän muokkaus)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment method; evaluation method)

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet (mahdollisesti arviointiin erikoistunut kielityöryhmä) voisi käydä uudelleen läpi osana arviointikäsitteiden kokonaisuutta.

727

osaamisen arviointi (1)

sv

en

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan* tiedollisen ja taidollisen osaamisen tason *arviointi (2)*

huomautus

Perusopetuksessa osaamisen arvioinnissa (1) käytetään perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa* määriteltyjä, tavoitteista johdettuja *arviointikriteereitä* kuudennen *vuosiluokan* päätteeksi annettavassa arvioinnissa (2) ja *päättöarvioinnissa*.

Käsitteen tunnus: c1736

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

728

<ammattillinen koulutus>

osaamisen arviointi (2)

sv bedömning av kunnandet

en competence assessment

määritelmä

ammattillisen tutkintokoulutuksen tai *valmentavan koulutuksen opiskelijan* osaamisen olemassaolon ja tason *arviointi (2)*

huomautus

Osaamisen arviointi (2) tapahtuu vertaamalla osaamista *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen (2)* perusteissa määrättyihin *ammattitaitovaatimuksiin* tai *osaamistavoitteisiin (2)* ja niiden *arviointikriteereihin*.

Eryistä tukea (2) saavalle opiskelijalle voidaan laatia yksilöllinen osaamisen arviointi (2) (ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*). Lisäksi ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) on mahdollista poiketa (ks. *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*).

Osaamisen arviointia (2) tehdään *osaamisen tunnistamisen* ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä sekä erilaisten osaamisen osoittamistapojen, kuten *näyttöjen*, yhteydessä.

Osaamisen arviointi (2) tehdään *arviointiaineiston* pohjalta.

Käsitteen tunnus: c1099

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: *Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä*, *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Muutoksenhaku arviointiin (2)*, *Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

729

<oppijan arviointi>

sanallinen arviointi

sv verbal bedömning; verbalt omdöme

en written assessment

not: verbal assessment <suullinen arviointi>

määritelmä

[arviointi \(2\)](#), jonka tulos ilmaistaan tekstinä

huomautus

Sanallinen arviointi voidaan ilmaista yhteydestä riippuen määrättyssä muodossa tai yksilöllisenä tekstinä.

Käsitteen tunnus: c595

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (verbal assessment)

730

numeerinen arviointi

sv numerisk bedömning

en numerical assessment

määritelmä

[arviointi \(2\)](#), jonka tulos ilmaistaan numerona [arvosana](#)-asteikolla

huomautus

Käsitteen tunnus: c1535

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

731

päätösarviointi

sv slutbedömning
en final assessment

määritelmä

opintojen päättyessä tehty *arviointi (2)*

huomautus

Perusopetuksessa päätösarvioinnin tehtävänä on määrittää, kuinka hyvin ja missä määrin *oppilas* on saavuttanut perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa oppiaineille* asetetut tavoitteet perusopetuksen päättyessä.

Käsitteen tunnus: c1423

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

732

itsearviointi (2); oppilaan itsearviointi; opiskelijan itsearviointi

sv självbedömning; självvärdering (2); självutvärdering; självvärdering (2)
en self-assessment

määritelmä

arviointi (2), jossa *oppilas* tai *opiskelija* itse arvottaa *oppimistaan*, osaamistaan tai työskentelyään

huomautus

Itsearvioinnin (2) tulee tapahtua suhteessa tavoitteeseen ja perustellusti.

Vrt. *itsearviointi (1)*, jossa arvioinnin kohde on yleisempi.

Käsitteen tunnus: c616

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: kysytään vielä Pamelalta

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: självbedömning olisi ensisijainen termi

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: entä värdering ja utvärdering? Ovatko esim. joillakin toisilla koulutusasteilla käytössä, esim. perusopetus?? Kysytään tosiaan Pamelalta näistä.

Hyväksytty arviointisanastoryhmässä 19.10.2020

733

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

palaute

sv respons

en feedback

määritelmä

[oppimisesta](#), osaamisesta, työskentelystä tai toiminnasta saatava kommentti tai arvio, joka tukee kohteen kehittymistä tai kehittämistä

huomautus

Palaute voi olla luonteeltaan hyvin erilaista ja se voi olla henkilökohtaista tai kohdistua esim. [koulutuksen](#) tai [varhaiskasvatuksen järjestäjään](#) tai [koulutukseen \(1\)](#).

Palaute voi olla positiivista tai negatiivista.

Jotta palautetta voidaan saada tai antaa, tavoitteen saavuttamista on pitänyt ensin arvioida.

Palautetta voidaan käsitellä palautekeskustelussa tai siitä voidaan laatia palauteraportti.

Palaute on osa [formatiivista arviointia](#).

Käsitteen tunnus: c1737

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020

734

vertaispalaute

sv

en peer feedback

määritelmä

[palaute](#), jonka ryhmän jäsenet antavat toisilleen

huomautus

Esimerkiksi [oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) toisen oppilaan tai opiskelijan [oppimisesta](#), osaamisesta tai työskentelystä antama palaute.

Vertaispalautteen tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää palautetaitoja.

Vertaispalaute on lähellä [vertaisarviointia \(1\)](#).

[Perusopetuksessa itsearviointi \(2\)](#) ja vertaispalaute ovat osa [formatiivista arviointia](#).

Käsitteen tunnus: c1739

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

Käsite erotettu vertaisarvioinnin (1) käsitteestä omaksi käsitteekseen arviointityöryhmän kokouksessa 7.5.2020. Siirretään ehkä jatkossa muiden palautekäsitteiden yhteyteen?

Terminologin kommentti 12.5.2020: Korkeakouluissa on käytössä lähikäsite **vertaisoppiminen**, jolla tarkoitetaan yhteisöllistä työtapaa, jossa oleellista on toiselta yhteisöltä oppiminen, aktiivinen vuorovaikutus ja yhteiseen kehittämiseen sitoutuminen. Vertaisoppiminen on parhaimmillaan osa pitkäkestoista kehittämiskumppanuutta. (Korkeakoulujen auditointikäsikirja 2019 - 2024, Karvi Julkaisut 19:2019). Vastavuoroinen oppimisprosessi, jossa organisaatiot tai yhteisöt jakavat tietoa, osaamista ja kokemuksia. Vertaisoppimisessa organisaatio voi saada vertaispalautetta omasta toiminnastaan sekä uusia ideoita ja ideoita oman organisaation ja sen toiminnan kehittämiseen. Vertaisoppimista voi tapahtua eri tasoilla: yksilö, organisaatio tai verkostot. (Karvi.fi: Arvioinnin ja laadunhallinnan tuen käsitteet). **Vertaisoppiminen lisätään sanastoon, jos OKSA-työryhmä niin päättää. Ei kuulu arviointiryhmän rajaukseen.** Välitetty pääryhmälle / Riina Kosuselle

<arviointi ruotsi kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 28.5.2020. Tarkistettu 17.8.2020.

735

<ammatillinen koulutus>

palaute osaamisen kehittymisestä

sv respons på hur kunnandet utvecklats

en

määritelmä

ammatillisen koulutuksen opiskelijalle annettava *palaute*, jolla ohjataan ja kannustetaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä *itsearviointiin (2)*

huomautus

Opiskelijan osaamisen kehittymistä arvioi ja siitä palautetta voi antaa esimerkiksi *opetuksesta (2)* vastaava *opettaja* tai *työpaikkaohjaaja*. Palaute osaamisen kehittymisestä annetaan *ammatillisen tutkintokoulutuksen* aikana tai *ammatillisen tutkinnon* suorittamisen ja *osaamisen arvioinnin (2)* yhteydessä.

Ks. myös *näyttö*.

Käsitteen tunnus: c1313

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

OKSA-jaos / Tim L. 15.2.2019: Kun OKSAn arviointiluvut ovat valmiit, niin tämän käsitteen kohdalle lisätään viittaus käsitteeseen 'opintojen/opetuksen/oppimisen aikainen arviointi' (mikä käsitteen termiksi sitten lopullisessa arviointiluvussa tuleekaan, 'formatiivinen arviointi' vai??)

736

tieteellisen julkaisun vertaisarviointi; vertaisarviointi (2)

sv referentgranskning

en peer review

määritelmä

menettely, jossa tutkimustuloksia julkaiseva taho pyytää tieteenalan asiantuntijoita ennakolta arvioimaan julkaistavaksi tarjotun käsikirjoituksen tieteellisen julkaisukelpoisuuden

huomautus

Tieteellisen julkaisun vertaisarvioinnilla pyritään varmistamaan, että tutkimustulokset ovat valideja, ajanmukaisia ja kiinnostavia. Vertaisarviointi (2) liittyy myös julkaisukanavien tasoluokitusvaatimukseen.

Vertaisarviointia (2) voivat käyttää esimerkiksi lehdet, konferenssit ja kirjankustantajat.

Käsitteen tunnus: c1547

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019: käsite liittyy tähän lukuun vain assosiaation kautta. Tässä ei ole kyse vuorovaikutteisesta toiminnasta, jollaista tässä luvussa määritelty vertaisarviointi on.

737

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

arviointikeskustelu

sv bedömningssamtal *n*; utvärderingssamtal *n*

en assessment discussion

määritelmä

keskustelu, joka käydään [tutkinnon suorittajan](#) sekä opetusalan ja työelämän edustajien välillä osana [arviointia \(2\)](#)

huomautus

Arviointikeskustelu käydään esimerkiksi [tutkintotilaisuuden](#) arvioinnin (2) yhteydessä.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c607

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (bedömningssamtal)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment discussion)

738

(vanhentunut)

näyttötutkinnon arviointikokous

sv bedömningsmöte *n*

en

määritelmä

kokous, jossa työnantajat, työntekijöitä ja [opettajat](#) edustavat, [tutkintotoimikunnan](#) hyväksymät arvioijat tekevät [arviointiaineiston](#) perusteella esityksen [tutkinnon osan arvioinnista \(2\)](#) tutkintotoimikunnalle

huomautus

Arvioijilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka arvioivat [opiskelijan](#) oppimista, osaamista tai tutkintosuoritusta.

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c608

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

739

(vanhentunut)

tutkinnon osan arviointisuunnitelma

sv bedömningsplan för examensdel

en

määritelmä

suunnitelma [tutkinnon osan arvioinnin \(2\)](#) tekemisestä ja [arviointimenetelmistä \(2\)](#)

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c611

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

740

(vanhentunut)

<ammatillinen koulutus>

arviointiesitys

sv bedömningsförslag *n*

en

määritelmä

työnantajia, työntekijöitä ja *opettaja* edustavan arvioijaryhmän tekemä tutkinnonosakohtainen esitys, joka tehdään *tutkintotoimikunnalle* päätöksentekoa varten ja joka perustuu kattaviin *näyttötutkintojen tutkintosuoritusten arviointeihin (2)*

huomautus

Arvioijaryhmä esittää tutkintotoimikunnalle, miltä osin *opiskelijan todennettu osaaminen* soveltuu tunnustettavaksi vastaamaan suoritettavan *tutkinnon tutkinnonosia*.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c615

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2)

741

arvioinnin tarkistuspyyntö

sv begäran om kontroll av bedömningen

en request for rectification of assessment

määritelmä

kirjallinen pyyntö, jolla [ammattillisen koulutuksen opiskelija](#) hakee [arvioinnin tarkistamista](#) saamaansa [osaamisen arviointiin \(2\)](#)

huomautus

Mikäli opiskelija on tyytymätön osaamisen arviointiin (2), hän voi tehdä [osaamisen arvioijille](#) arvioinnin tarkistuspyynnön.

[Perusopetuksessa](#) ammatillisen koulutuksen käsitettä arvioinnin tarkistuspyyntö vastaa lähinnä käsite arvioinnin uusimispyyntö.

[Yliopistojen](#) ja [ammattikorkeakoulujen](#) osalta vrt. [arvioinnin oikaisupyntö](#).

Käsitteen tunnus: c1315

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Tämän englannin vastine pitää tarkastaa Päivi Koskelaiselta.

742

arvioinnin uusiminen (1)

sv ombedomning

en reassessment

not: revised decision on assessment

määritelmä

ratkaisu [huoltajan](#), [oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) pyyntöön tehdä uusi sellainen [arviointi \(2\)](#), johon liittyy opinnoissa etenemistä tai ([perusopetuksessa](#)) [vuosiluokalle](#) jättämistä koskeva päätös, tai ratkaisu huoltajan, oppilaan tai opiskelijan pyyntöön tehdä uusi [päätösarviointi](#)

huomautus

Arvioinnin uusimista (1) voi itse pyytää 15 vuotta täyttänyt oppilas.

Perusopetuksessa ja [lukiokoulutuksessa](#) arvioinnin uusimista (1) koskevan ratkaisun antaa [oppilaitoksen rehtori](#).

Ratkaisu voi olla uuden arvioinnin (2) tekeminen tai pyynnön hylkääminen.

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) perusopetuksen käsitettä arvioinnin uusiminen (1) vastaa lähinnä [arvioinnin tarkistaminen](#).

[Yliopistojen](#) ja [ammattikorkeakoulujen](#) osalta vrt. [arvioinnin oikaisu](#).

[Vapaan sivistystyön oppivelvollisille](#) suunnatussa [koulutuksessa \(2\)](#) [opiskelija](#) voi pyytää [rehtorilta arvioinnin uusimista \(1\)](#).

Käsitteen tunnus: c601

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 19.10.2020

743

arvioinnin tarkistaminen

sv kontroll av bedömningen
en rectification of assessment (1)

määritelmä

ratkaisu, jossa *osaamisen arvioijat opiskelijan* kirjallisesta pyynnöstä tarkistavat *osaamisen arviointia (2)* tai hylkäävät pyynnön

huomautus

Ks. myös *arvioinnin tarkistuspyyntö*.

Jos *ammattillisen koulutuksen* opiskelija on tyytymätön arvioinnin tarkistamista koskevaan päätökseen, hän voi pyytää *arvioinnin oikaisua* (ks. *arvioinnin oikaisupyyntö*).

Perusopetuksessa ammattillisen koulutuksen käsitettä arvioinnin tarkistaminen vastaa lähinnä käsite *arvioinnin uusiminen (1)*.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen osalta vrt. *arvioinnin oikaisu*.

Käsitteen tunnus: c1314

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for rectification of assessment" kuulostaa terminologisesti ajateltuna ennemminkin arvioinnin tarkistuspyynnöltä kuin arvioinnin tarkistamiselta...? Voisiko OKSAssa olla "arvioinnin tarkistuspyyntö" = "request for rectification of assessment" ja "arvioinnin tarkistaminen" = "rectification of assessment"? Tällöin pitäisi vielä ottaa huomioon, että "rectification of assessment" on OKSAssa tällä hetkellä myös "arvioinnin oikaisun" englannin vastineena (sellaisessa tapauksessa, että arvioinnin oikaisussa on kyse virheellisten tietojen korjaamisesta). Eli tarvittaisiin homonyyminumerot (1 ja 2).

Lukion englannin kielityöryhmän kommentti ammatillisen englannin työryhmälle 19.5.2020: Näkisimme, että rectification-ilmaisu olisi hyvä muuttaa (vrt. muut koulutusasteet, joilla rectification-termi on vaihdettu muihin ilmaisuihin).

744

arvioinnin oikaisuvaatimus <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulut, vapaa sivistystyö>; **arvioinnin oikaisupyynnö** <ammattillinen koulutus, korkeakoulut>

sv begäran om omprövning; ~ begära omprövning av bedömningen *verb*

en request for an administrative review of an assessment

not: claim for a revised assessment; request for rectification of an assessment; appeal (2) <valitus>; challenge <yleiskieltä>

määritelmä

pyyntö, jolla *arvioinnin uusimiseen (1)*, *arvioinnin tarkistamiseen* tai – *korkeakoulussa (1)* – opintosuorituksen *arviointiin (2)* tai *opintosuorituksen hyväksilukemiseen* tyytymätön *huoltaja* tai *oppija* hakee oikaisua arvioinnin uusimista (1), arvioinnin tarkistamista, *opintosuorituksen* arviointia (2) tai *hyväksilukemista* koskevaan päätökseen

huomautus

Arvioinnin oikaisuvaatimuksen tai -pyynnön voi tehdä oppilaan huoltaja tai 15-vuotias tai sitä vanhempi *oppilas* tai *opiskelija* itse.

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* arvioinnin oikaisuvaatimus osoitetaan aluehallintovirastolle.

Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa arvioinnin oikaisupyynnön on oltava kirjallinen. Pyyntö osoitetaan ammatillista koulutusta koskevan lain mukaisesti *työelämätoimikunnalle* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa rehtorille*.

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voi yliopistolain 558/2009 ja ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan suullisesti tai kirjallisesti pyytää oikaisua *opintosuorituksensa arviointiin (2)* tai muualla suoritettujen opintojensa tai muulla tavoin osoitetun osaamisensa hyväksilukemiseen. Opintosuorituksen arviointia (2) koskeva oikaisupyynnö on tehtävä arvostelun suorittaneelle *opettajalle*. Hyväksilukemista koskeva oikaisupyynnö on tehtävä päätöksen tehneelle henkilölle.

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* arvioinnin oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen (*arvioinnin oikaisu*) saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyiltä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa *vapaan sivistystyön koulutuksessa opiskelija* saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen *arviointiin (2)* tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, aluehallintovirastolta.

Käsitteen tunnus: c1316

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus> <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

Ammatillisen englannin kielityöryhmä 9.1.2020: arvioinnin oikaisu = request for review of assessment

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for review of assessment" kuulostaa ennemminkin arvioinnin oikaisupyynnöltä eikä arvioinnin oikaisulta...? OKSAssa arvioinnin oikaisupyynnön englannin vastineena on ollut "request for an administrative review of an assessment". Voisiko OKSAssa tämän pitkän muodon sijaan tai synonyymiksi siis ottaa lyhyemmän (ja hiukan epätarkemman) muodon "request for review of assessment"? Kumpi muoto otetaan ensisijaiseksi?

745

arvioinnin oikaisu

- sv omprövning av bedömning; > rättelse av bedömning av kunnande <ammattillinen koulutus, osaamisen arvioinnin oikaisu>
 inte: rättelse av bedömning
- en administrative review of an assessment; ~ correction of an assessment <virheellisten tietojen korjaaminen>
 not: revised decision; rectification of assessment (2); assessment rectification

määritelmä

ratkaisu [arvioinnin oikaisuvaatimukseen tai -pyyntöön](#)

huomautus

[Perusopetuksessa](#) ja [lukiokoulutuksessa](#) kirjallinen [arvioinnin oikaisuvaatimus](#) osoitetaan aluehallintovirastolle. Aluehallintoviraston ratkaisuna voi olla kyseisen [arvioinnin uusimista \(1\)](#) koskevan hallintopäätöksen muuttaminen, hallintopäätöksen kumoaminen, arvioinnin oikaisua koskevan vaatimuksen hylkääminen tai asian palauttaminen [rehtorille](#) uudelleen käsiteltäväksi.

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) arvioinnin oikaisu koskee vain [osaamisen arviointia \(2\)](#) ja [ammattillisen koulutuksen järjestäjä](#) voidaan perustellusta syystä myös edellyttää asettamaan uudet [osaamisen arvioijat](#).

[Yliopistossa](#) ja [ammattikorkeakoulussa opiskelija](#) voi yliopistolain 558/2009 ja ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan pyytää oikaisua [opintosuorituksensa arviointiin \(2\)](#) tai muualla suoritettujen opintojensa tai muulla tavoin osoitetun osaamisensa [hyväksilukemiseen](#) (ks. [arvioinnin oikaisupyyntö](#)).

Yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa arvioinnin oikaisupyynnön johdosta tehtyyn arvioinnin oikaisuun saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyltä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Käsitteen tunnus: c602

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken>

OKSAn ja Opetushallinnon sanaston harmonisointi: Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: rectification: tämä termi peräisin Opetushallinnon sanastosta. Kuitenkin sopii yhteyteen, jossa pyydetään esim. virheellisten tietojen korjaamista, ei niinkään hyvä tähän. Anu Halvari puhuu rectification-termistä OPH:ssa, onko harkittu ratkaisu vai voidaanko OPH:n sanastossakin korvata review'llä.

Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: Anu H. toivoo, että pidetään rectification toistaiseksi sallittavana synonyymina. Huom. Merja ja Päivi näkevät, että rectification olisi oikeastaan eri käsitteen termi, arvioinnin oikaisu (2) –käsitteen (jollaista ei ole OKSAssa) vastine.

Ammattillisen englannin kielityöryhmä 9.1.2020: request for review of assessment

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for review of assessment" kuulostaa ennemminkin arvioinnin oikaisupyynnöltä eikä arvioinnin oikaisulta...? OKSAssa arvioinnin oikaisun englannin vastineina on ollut "administrative review of an assessment", "administrative review of a reassessment" ja "rectification of an assessment". Mitkä kaikki näistä muodoista halutaan pitää mukana? Otetaanko OKSAssa mukaan myös lyhyempi (ja hiukan epätarkempi) muoto "review of assessment"? Mikä termimuodoista tulee ensisijaiseksi? Halutaanko/tarvitaanko mukaan myös tuo "rectification of an assessment" - työryhmännehan on ehdottanut, että käsitteen "arvioinnin tarkistaminen" vastineeksi tulisi "rectification of assessment".

Ammatillisen englannin työryhmän kommentti lukion englannin ryhmälle 20.2.2020:

Muuttaisimme rectification-termin muotoon correction, sillä rectification on OKSAssa käytössä eri käsitteen (*arvioinnin tarkistaminen*) vastineena.

Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020: Pohdittiin, onko lukion englannin termi "administrative review of a reassessment" vai "administrative review of an assessment". Lukiokoulutuksessahan oikaisuvaatimus ei koske alkuperäistä arviointia, kuten vaikkapa korkeakouluissa, vaan arvioinnin _uusimista_. Mutta pitäisikö englannin termin olla sama kaikille koulutusasteille, vai olisiko hyvä, että englannin termeissä näkyisivät nämä erot...? Merja pyytää kommentit (ainakin) tähän kohtaan VNK:n Päivi Koskelaiselta; Riina, muistuta Merjaa.

Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020: Käännösmuisteista löytyy myös esim. "rectification of decision" (päätöksen oikaisu). "Rectification" laitettiin hylättäväksi, tämä pätee ainakin lukion puolella, ammatillisella täytyy vielä käydä tästä keskustelu (Merja, Tomi, Seija).

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle 19.5.2020:

Ainakin lukiokoulutuksen puolella on todettu, että "rectification of assessment" ei ole juridisessa mielessä hyvä käännös, vaan se laitettiin hylättäväksi vastineeksi. Kannattaisiko myös ammatillisen koulutuksen puolella ottaa käyttöön termi "administrative review of an assessment" ja merkitä "rectification of assessment" hylättäväksi?

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 26.10.2020

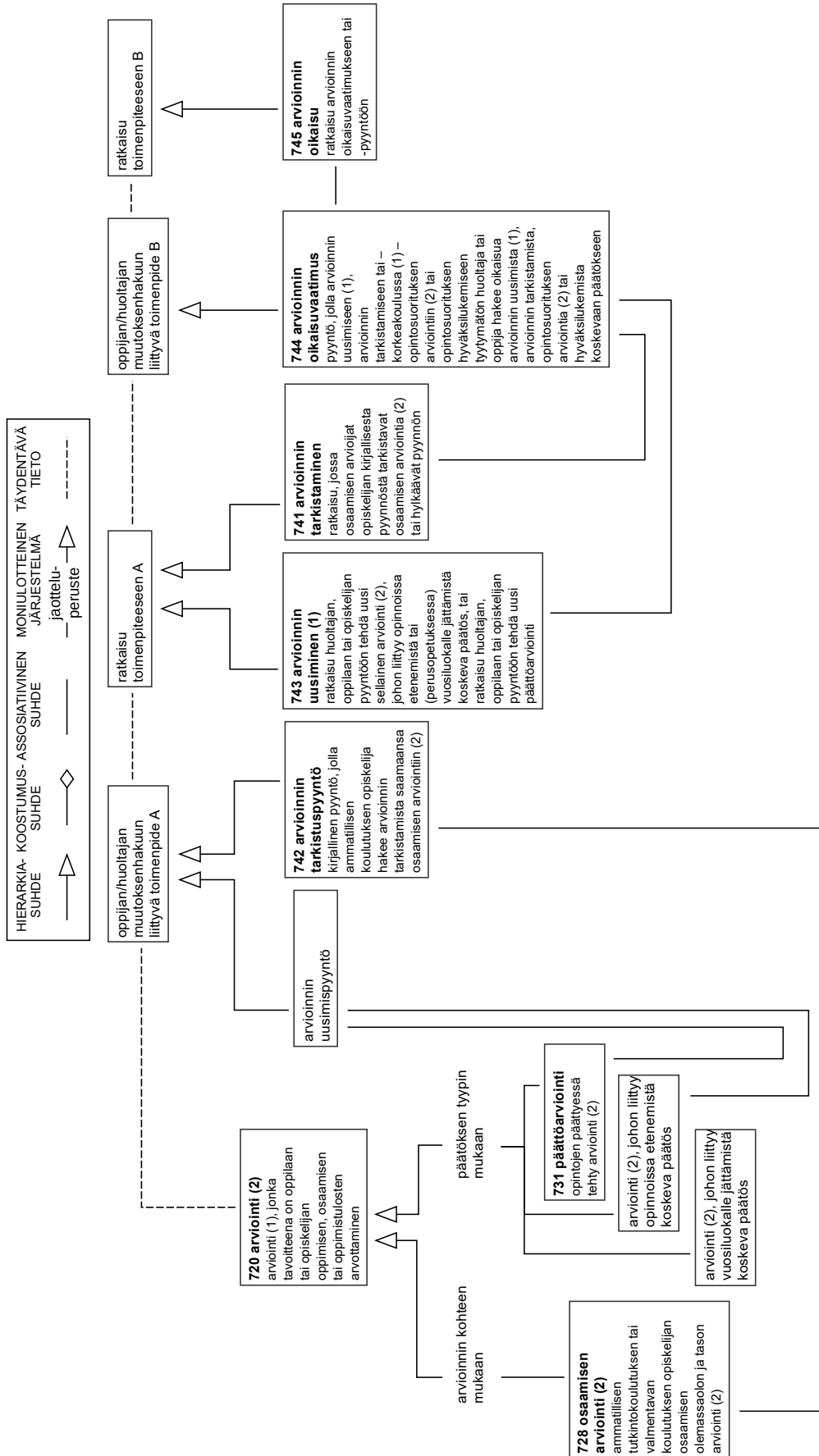
Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet (mahdollisesti arviointiin erikoistunut kielityöryhmä) voisi käydä uudelleen läpi osana arviointikäsitteiden kokonaisuutta.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (rättelse av bedömning av kunnande)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (rectification of assessment)

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti ammatillisen ruotsin työryhmälle 21.6.2022:

Tarkistettava, pitäisikö synonyymien olla *omprövning av bedömning av kunnande* (eikä *rättelse av bedömning av kunnande*)?

Käsitekaavio 85. Muutoksenhaku arviointiin (2).

6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen

746

suorituksen uusiminen; opintosuorituksen uusiminen; arvioinnin uusiminen (2) <laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>; **osaamisen osoittamisen uusiminen** <ammatillinen koulutus>

sv omtagning; omtagning av bedömningen <laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017>

en ~ resit a test *verb* <kokeen uusiminen>; ~ resit an exam *verb* <kokeen uusiminen>; ~ retake a test *verb* <kokeen uusiminen>; ~ retake an exam *verb* <kokeen uusiminen>

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* tekee *opintosuorituksensa* uudelleen tai osoittaa osaamisensa uudelleen ja saa siitä uuden *arvioinnin (2)* tai *osaamisen arvioinnin (1)*

huomautus

Perusopetuksessa suorituksen uusiminen tulee kyseeseen tilanteissa, joissa *oppija* ei ole suorittanut hyväksytysti *koulutukseen (2)* kuuluvia opintoja tai hänen *arviointinsa (2)* on hylätty.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee järjestää *opiskelijalle* mahdollisuus osaamisen osoittamisen uusimiseen, jos opiskelijan *osaamisen arviointi (2)* on hylätty.

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus suorituksen uusimiseen sekä hylätyn että hyväksytyt opintosuorituksen kohdalla. Sekä hyväksytyt että hylätyn opintosuorituksen uusimisessa voi olla kyse myös *arvosanan korottamisesta*.

Korkeakouluissa (1) suorituksen uusiminen voi tulla kyseeseen sekä hylätyn että hyväksytyt opintosuorituksen kohdalla. Korkeakoulu (1) voi määrätä vähimmäis- ja enimmäismäärän *opetukseen (1)* liittyvien kuulusteluiden ja muiden opintosuoritusten uusimiskertoille.

Ks. myös *osaamisen osoittaminen*, *arvioinnin uusiminen (1)* ja *arvosanan korottaminen*.

Käsitteen tunnus: c600

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulu>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulu>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulu englanti kesken> <korkeakoulu ruotsi kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 14.2.2020: Eri koulutusasteille tarvitaan varmaan eri vastineet englanniksi. Lukiossa resit/retake a test/exam.

747

arvosanan korottaminen

sv höjning av vitsord

en grade improvement; mark improvement; improving a grade; improving a mark; ~ raise a grade *verb*; ~ raise a mark *verb*

fr

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* uusii *arvioinnin (2)* tai *osaamisen arvioinnin (1)* perustana olleen *opintosuorituksen* tai muun *osaamisen osoittamisen* tai tekee lisäsuorituksen saadakseen korkeamman *arvosanan*

huomautus

Perusopetuksessa oppilas voi *opetukseen (1)* osallistumatta korottaa *lukuvuositodistukseen* merkittyä hylättyä arvosanaa. Hyväksytyin arvosanan korottamisesta ei ole erikseen säädetty, mutta *opetuksen järjestäjä* voi antaa tällaisen mahdollisuuden oppilaalle. Muu kuin perusopetuksen oppilas voi korottaa perusopetuksen arvosanojaan *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*, *aikuisten perusopetuksessa* tai *erityisessä tutkinnossa*.

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus korottaa sekä hyväksytyä että hylättyä arvosanaa *suorituksen uusimisen* kautta.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee järjestää opiskelijalle mahdollisuus osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyin arvosanan korottamiseen (hylätyn arvosanan kohdalla käytetään käsitettä *osaamisen osoittamisen uusiminen*).

Korkeakouluissa (1) arvosanan korottaminen tapahtuu *suorituksen uusimisen* kautta.

Vrt. *suorituksen uusiminen*, *arvioinnin oikaisuvaatimus*.

Käsitteen tunnus: c603

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

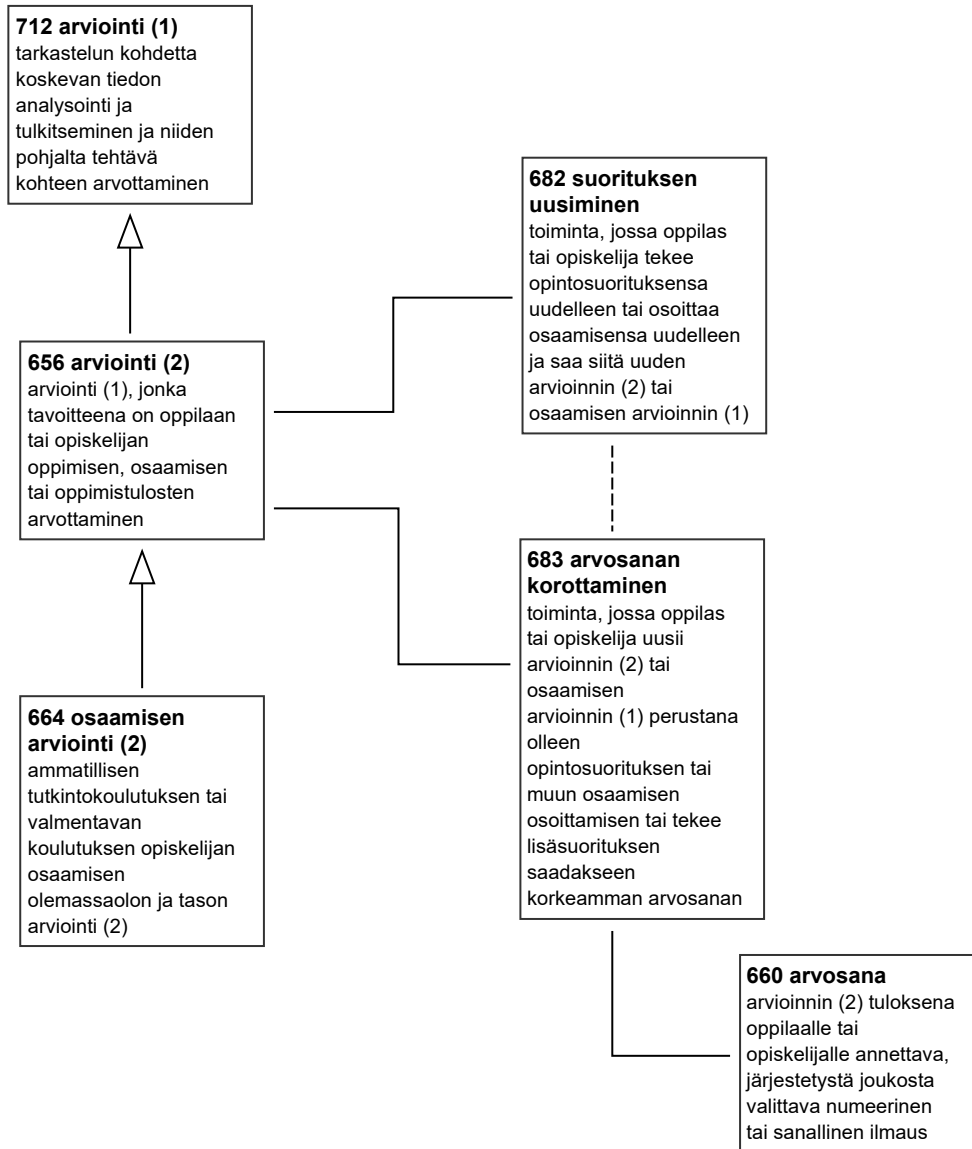
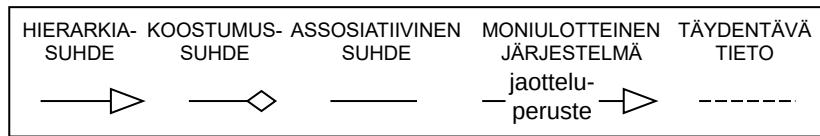
Käsittekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen englannin kielityöryhmälle 18.12.2018: Korkeakoulujen ja lukion englannin työryhmät antaneet englannin vastineita; varmistattekko että ok ammatillisen koulutuksen näkökulmasta?

Käsitemaavio 86. Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.

6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen

748

opinnollistaminen

- sv godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen; godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt; godkännande av kunskaper som visats på annat sätt <selittävä käännös>
- en identification and documentation of planned learning; recognition of non-formal learning; recognition of informal learning; accreditation of experiential learning; accreditation of learning demonstrated in some other manner <selittävä käännös>

määritelmä

toimenpide, jossa sovitaan, että osaaminen, jota *opiskelija* tulee hankkimaan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun* (1) ulkopuolella muuten kuin opiskelemalla, tullaan dokumentoimaan, tunnistamaan (ks. *osaamisen tunnistaminen*) ja tunnustamaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa*

huomautus

Opinnollistamisessa voidaan jo ennen osaamista tuottavaa toimintaa (esimerkiksi työ tai harrastustoiminta) pohtia, miten kyseinen toiminta olisi sellaista, että se edistäisi oppimistavoitteiden saavuttamista.

Opinnollistaminen eroaa *osaamisen tunnustamisesta* siten, että opinnollistamisesta sovitaan ennen osaamisen hankkimista (esimerkiksi työn aloittamista).

Käsitteen tunnus: c1636

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille / terminologille 31.1.2020: Tämä on AMKien käsite ja työpajojen. Näiltä voisi tiedustella sv- ja en-vastineita.

Terminologin kysymys Glossary Groupille, erit. korkeakouluedustajille, 24.2.2020 (sähköposti): Mitä termiä/ilmiasua teidän korkeakoulussanne tai oppilaitoksessanne on käytetty ruotsin- ja englanninkielisenä vastineena tälle käsitteelle?

HY / Irma Hallberg-Rautalin 28.2.2020: "Termi on minulle ihan uusi, mutta huomasin että tosiaan lääketieteellisessä tiedekunnassa käyttävät tuota termiä. Aallon sivuilta löysin tällöisen: <https://into.aalto.fi/display/enopisk/Accrediation+of+learning+demonstrated+in+some+other+manner>. Vilja ja Bill, onko tuttu asia? Selvittelen alkuviikosta lääkiksen opintohallinnosta josko heillä olisi jo käytössä englanninkielinen termi.

Aalto / Vilja Pitkänen 28.2.2020: "Moi, nopeana vastauksena Irmalle: meillä Aallossa tuo on hyväksilukujen yhteydessä käytössä, mutta mitään näppärää termiä ei ole, vaan juuri tuo selittävä hässäkkä minkä Irma löysitkin, mutta pohdintaa on ollut muistakin varianteista. Meillä on vähän kiireinen työrupeama menossa, mutta lupasimme Riinalle palata asiaan vähän tuonnempana."

TY / Antti Koskinen 28.2.2020: Täältä Turusta myös sellainen pikakommentti, että tuntuu vaikealta (tai jopa mahdottomalta) keksiä tuolle vähän keinotekoiselle uudissanalle mitään yhtä englannin sanaa vastineeksi, tai edes sopivaa fraasia. Meillä ei ole koettu tarvetta ko. termin käyttämiselle muutenkaan, ainakaan vielä.

Yrkeshögskolan Novia / Thomas Böckelman 28.2.2020: Tietääkseni meillä (yh Novia) ei ole käytetty termiä ainakaan missään yleisessä käytössä. Täytyypä kysyä omalta väeltä.

HY / Puck Sumelius 28.2.2020: Meilläkään (HY/Kielipalvelut/ruotsin käännökset) tätä ei ole mielestäni käytetty, AHOT on tietenkin tuttu. Huomasin, että Aallossa on käytössä "godkännande av kunskaper som förvärvats på annat sätt". Jos AHOT on "identifiering (och godkännade) av tidigare förvärvad kunskap" niin mikä ruotsin sana toisi esiin opinnollistamisen etukäteissuunnitteluaspektin? Minustakin koko sana on vähän keinotekoinen.

Arcada / Lilian Sjöberg 2.3.2020: Ei ole Arcadassa käytössä vielä. Olen itse miettinyt tätä asiaa toisessa yhteydessä, enkä keksinyt mitään hyvää sanaa. Suomeksi ei saisi keksiä mitään uutta termiä miettimättä samalla käännoiksi 😊, koska suomen rakenne mahdollistaa melkein rajattomasti uusia sanoja. AMK-puolella ainakin Laurea ja Humak käyttävät termiä work-based learning (<https://wiki.humak.fi/display/IE/Work-based+learning+guide>).

Taideyliopisto / Minna Salomaa 2.3.2020: Kysyin vastaavalta opintopäälliköltämme asiasta, on kuulemma tuttu termi mutta se ei ole meillä vakiintuneessa käytössä, enkä itse ole kääntänyt sitä mitään tekstiä varten. Käännoksessä täytyy varmaan tyytyä selittämiseen ja varautua siihen, ettei eroa ahotointiin saada itsestään selvästi esille.

Aalto / Bill Hellberg 2.3.2020: Kuten sanottiin, termi on tullut vastaan mutta mitään näppärä termi ei ole käytössä meillä Aallossa. Vaikka ei kysytty, annan joitakin ajatuksia mahdollisista uusista vastineista.

Work-based learning voi olla kelpo vastine. Jos on tärkeä tuo esille, että opinnollistaminen tapahtuu ennen suorittamista, pitäisikö olla intended/planned/target tai jokin vastaava? Määritelmässä mainitaan, että kyseessä voi olla myös harrastustoiminta, onko sitten work liian rajoitettu sana? Ajattelin, että ehkä riittää, jos sanotaan vaan learning, kunhan learning on dokumentoitu ja tunnistettu/tunnustettu. Tunnistettu ja tunnustettu ehkä sulattaisiin yhteen recognition-sanan alle. Joten (esim.): identification and documentation of planned learning (?)

Tämä on vaan tämän hetken heittoni. Hyvä vastine riippuu tietysti siitä, miten termi tulee olemaan käytetty, eli kenelle. Onko tärkeä, että termi avautuisi ulkomaasta tuleville maksaville opiskelijoille? Vai onko tärkeämpi, että on yksi, mieluummin lyhyt hallinnollinen termi, jolla olisi tietty vakio määritelmä ja olisi lähinnä vain koulutushallintoihmisten käytössä?

Hämeen ammattikorkeakoulu / Irina Aittomäki 9.3.2020: Meillä HAMKissa on käytetty myös jossain määrin work-based learning termiä, mutta juuri tuon saman problematiikan kanssa olemme painaneet, ettei termi kata kuin murto-osan siitä, mitä suomenkielinen termi kattaa ja termin erottaminen työharjoitteluun liittyvistä ohjeistuksista on hankalaa. Mieluummin sisällyttäisin termin osaamisen tunnistamiseen.

Ehkä AHOTissakin on turha raahata mukana enää sanoja "aiemmin hankitun". Mitä tulevat tai nykyiset opiskelijat tekevät historiatiedolla, jos ajatusmaailma on muuttunut hyväksymään myös koulutuksen aikana hankitun osaamisen hyväksilukemisen ja näytön? Tarkoitan sitä, että onko tarve erottaa AHOT ja OT (? osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen) korkeakoulujen henkilökunnasta lähtöisin oleva tarve, jonka sisällyttäminen väkisin näihin termeihin tekee asiasta hyvin sekavan opiskelijoille? Voisiko määrittelyssä lukea jotenkin: aiempi termi AHOT.

Identification and recognition of learning kattaisi menneen ja tulevan osaamisen. Vaihtoehtona voisi olla Accreditation of learning. Näyttö (skills demonstration) ja hyväksiluku (credit transfer) kuuluvat osaamisen tunnistamiseen.

Tampereen yliopisto / Anna Naukkarinen 9.3.2020: Termi ei ole juurikaan esiintynyt käännoksissäni täällä Tampereen yliopistossa, mutta olen jossain yhteydessä kääntänyt sen "recognition of non-formal learning" (termiin sisältyi mm. tieteellisten käsikirjoitusten arviointia, konferenssiesityksiä, tutkimushankkeen suunnitteluun osallistumista yms.)

Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020: OKSAn määritelmää katsoessa olennaista on se, että opinnollistaminen on muun kuin opintojen kautta saadun osaamisen, eli työkokemuksen tai muun tunnustamista osaksi tutkintoa. Siksi minusta ideaalitapauksessa [englanninkielisessä] termissä pitäisi näkyä se, että kyse *ei ole aiemmista opinnoista*. Toisin sanoen OKSAssa (ja näin myös Aallossa) aiempien *opintojen* tunnustaminen on *hyväksilukua*, kun taas *työ- tai muun kokemuksen laskeminen mukaan opintoihin* tai tavallaan "opinnoiksi muuttaminen" on *opinnollistamista*. Siitä näkökulmasta tämänhetkinen OKSAn englannin vastine hyväksiluvulle "accreditation of prior learning" on liian laaja, kun määritelmän mukaan puhutaan nimenomaan aiempien opintosuoritusten eli opintojen eikä minkä tahansa osaamisen hyväksiluvusta. Ennen kuin opinnollistamista oli keksitty termiksi, tämä ei tietenkään ollut ongelma, mutta nyt se vähän on. Eli pitäisi olla ylätermi "aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen", joka jakautuu hyväksilukuun ja opinnollistamiseen. Tai näin olen ymmärtänyt asian täällä Aallossa ja siltä se OKSAssakin näyttää.

Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020: Minusta tässä vain on sellainen ristiriita, että hyväksiluku vaikuttaa tässä yläkäsitteeltä, jonka alle menee sekä aiempien opintojen että muun osaamisen tunnustaminen, mikä ei sitten taas vastaa OKSAn määritelmää. Myönnettäköön, että minusta Aallon termien käyttö on välillä minusta kähmäistä tai sitten en ymmärrä sitä. Välillä vaikuttaa siltä, että Aallossa opinnollistaminen olisi hyväksiluvun alakäsite, mutta sitten kuitenkin sanotaan, että opinnollistaminen ei ole hyväksilukua. Aallon hyväksilukuohjeissa sanotaan näin (boldaukset minun):

-- Muuten kuin muodollisessa koulutuksessa hankitun osaamisen tunnistamisessa noudatetaan Aalto-yliopistossa pääosin kahta vaihtoehtoista toimintamallia: Kun opiskelija tunnistaa saavuttaneensa jonkin Aallon kurssin osaamistavoitteet muualla kuin muodollisessa koulutuksessa, voi opiskelija hakea kurssin hyväksilukua. Silloin opiskelijan hankkimaa osaamista verrataan korvattaviksi esitettyjen kurssien osaamistavoitteisiin ja opiskelijalta voidaan edellyttää kirjallisen dokumentoinnin lisäksi näyttöä osaamisestaan. Lisänäyttönä voi olla esimerkiksi suullinen tai kirjallinen tentti, essee, portfolio tai harjoitustyö.

-- Aalto-yliopisto tunnistaa joitakin vakiintuneita tapoja (esimerkiksi Aalto-yhteisön luottamustoimet, harjoittelu) hankkia osaamista muodollisen koulutuksen ulkopuolella. Tällaisella tavalla hankittua osaamista varten on olemassa kursseja, joista opiskelija voi kokemuksensa pohjalta hakea opintopisteitä kurssille määrätyn suorittamistavan mukaisesti. Opinnollistamiseen voidaan myös käyttää ns. vaihtuvaisältöistä kurssikoodia, jolloin osaamista tarkastellaan suhteessa koulutusohjelman tai tutkinnon osaamistavoitteisiin. Tällä menettelyllä mikä tahansa tutkintoon soveltuva muualla hankittu osaaminen voidaan opinnollistaa ohjelmajohtajan päätöksellä. Kyse ei ole tällöin hyväksiluvusta.

Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020: [po.] ohjeessa *ei ole mainintaa siitä, että opinnollistamisen tapauksessa pitäisi sopia asiasta etukäteen*. Voisin olla asiasta yhteydessä vielä meidän opintolakimiehiin, joiden kanssa näitä käännöksiä olemme pyöritelleet.

Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020: Kun tutkimme tätä Aallon hyväksilukukäännöksiä varten, tuli vastaan erilaisia vastineita. Yksi oli tuo Annan mainitsema non-formal learning. Oli myös informal learning ja vähän lähteestä riippuen oli erilaisia rajanvetoja, mikä näiden kahden ero on. UK:ssa näytti olevan käytössä tällaiset kuin "accreditation of prior certificated learning" (APCL) joka on muodollisen oppimisen hyväksilukua ja "accreditation of prior experiential learning" (APEL) joka on työkokemuksen tms. muun osaamisen hyväksilukua. Minusta näissä ollaan oikeilla jäljillä siinä mielessä, että on tehty termittasolla ero opintojen ja muun osaamisen välillä. Emme kuitenkaan Aallossa päätyneet ottamaan näitä toistaiseksi tällaisenaan käyttöön, kun täällä on aiemmissa materiaaleissa käytetty mm. "muualla hankittua osaamista" ja "muuten osoitettua osaamista" ja ehkä vielä jotakin muutakin, ja opinnollistamisen suhde noihin oli osittain epäselvä. Siksi päädyimme siihen kauheaan selittävään rimpsuun, jonka Irmakin oli löytänyt 😊. Jos päätyisimme yhteiseen ratkaisuun jotenkin, todella mieluusti ehdottaisimme niitä käyttöön myös Aallossa.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020: Glossary Groupin englannin jaoksella haasteita saada käsitteelle englannin vastinetta.

Pitääkö opinnollistamisen erota ensisijaisesti opintosuorituksen hyväksilukemisesta (opinnollistaminen kohdistuisi muuten kuin muodollisesti opiskelemalla saavutettuun osaamiseen ja hyväksilukeminen opintosuoritukseen) (Aallon näkökanta, ainakin mahdollisesti)

VAI

pitääkö opinnollistamisen erota ennen kaikkea osaamisen tunnustamisesta (opinnollistaminen on suunnittelua joka tapahtuu ennen osaamisen hankkimista, ja osaamisen tunnustaminen tapahtuu sitten osaamisen hankkimisen jälkeen) (OKSAn tämänhetkinen näkökanta)?

Korkeakouluissa tuntuu olevan käsitystä, että osaamisen tunnustaminen on yläkäsite, joka jakaantuu opinnollistamiseen (muuten kuin opiskelemalla saavutetun osaamisen tunnustaminen) ja opintosuorituksen hyväksilukemiseen.

OKSA-jaos 12.6.2020: kaaviomme pitää sinällään paikkansa [esim. Aallon kommentitkin huomioon ottaen], mutta organisaatiokohtaiset käytännöt voivat poiketa

OKSA-jaos 12.6.2020 / Totti: Voisi käsitellä yliopistojen OHA-forumissa. Totti ottaa esille siellä, Lara mukana käsittelyssä.

OKSA-jaos 12.6.2020: AMKeilla on oma OHA-forum, ja näillä myös yhteinen kokous

Terminologin kysymys OKSAn ruotsin Glossary Groupille 24.8.2020: Sain yhteydenoton Åbo Akademista, jossa hankkeessa "Yrittäjyysosaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) ja yrittäjyysosaamista kerryttävän työskentelyn opinnollistaminen" pohdittiin näin: "Varsinkin ruotsinkieliset käsitteet ovat tuottaneet meillekin päänvaivaa, koska yliopistossamme hankitun osaamisen tunnistamisesta ja opinnollistamisesta puhutaan vielä vähän. Hankitun osaamisen tunnistamisesta olemme Åbo Akademilla paremman puutteessa käyttäneet puhekielistä sanaa "ahotering". Hankkeen yhteydessä olemme taas kääntäneet suomenkieliset käsitteet seuraavasti: "Identifiering och erkännande av tidigare förvärvad entreprenörskapskunnande (AHOT) och tillgodoräkande av erfarenheter relaterade till entreprenörskapskunnande". "

Eli tuon hankkeen nimen käännöksen pohjalta "opinnollistamisen" ruotsinkielinen vastine olisi jotain sellaista kuin "tillgodoräknande av erfarenheter". Ja Glossary Groupin ruotsin asiantuntijoiden kesken on tähän saakka ollut esillä selittävä käännös "godkännande av kunskaper som visats på annat sätt". Olisiko kenellekään tullut mieleen mitään näppärää ja/tai informatiivista ilmaisua? Mietin itse, että olisiko se opinnollistamisen tiivistetty idea, joka pitäisi kääntää ruotsiksi, jotain sellaista kuin "osaamisen muuttaminen tunnustetuiksi opinnoiksi ennalta sovitusti". Hyvin kömpelön kouluruotsin pohjalta "konvertering av kunnande till studier som bestäm(t)s i förhand"??? (Tuossa tuo "som" kyllä näyttää viittaavan sanaan "studier", vaikka haluaisin sen viittaavan "konvertering"iin.)

OHA-forum 18.9.2020: OHA-forum (toimeksisaaneet Kati Toikkanen (TUNI) ja Soili Törmälä) selvittänyt vuonna 2019 kansallisia ahot-linjauksia yliopistoille. Tässä työssä Kati Toikkanen perehtynyt OKSAn käsitteiden (opinnollistaminen, osaamisen tunnistaminen, osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen) kuvauksiin ja toteaa, että käsittekuvaukset sopivat hyvin yhteen kansallisten ahot-linjauksien taustalla olevan ajattelun kanssa.

Charlotta Wendelin, project manager, Handelshögskolan vid Åbo Akademi 17.12.2020: Olemme Åbo Akademiella syksyn mittaan keskustelleet paljon näistä termeistä useiden henkilöiden kanssa ja yrittäneet keksiä niille ruotsinkieliset vastineet, jotka kuvaisivat näitä prosesseja/ilmiöitä mahdollisimman hyvin ja selkeästi. Kuten ensimmäisessä viestissäni mainitsin, olemme mukana OKM:n rahoittamassa kansallisessa opiskelijayrittäjyyden ja yrittäjyystaitojen kehittämishankkeessa (HOTIT OPIT, 2018-2020), jonka aikana olemme mm. kehittäneet yoop.fi -nimisen digityökalun (www.yoop.fi) yrittäjyysosaamisen ahotoinnin ja opinnollistamisen helpottamiseksi. Työkalun suomenkielistä sisältöä käännettäessä ruotsiksi havahtuimme käännösfirman kanssa siihen, että ahotoinnista ja opinnollistamisesta puhutaan suomeksi usein samassa lauseessa, esim. näin: "Ahotoinnin- ja opinnollistamisen käytännöt vaihtelevat korkeakouluittain", joten totesimme tarvitsevamme ilmaisun ruotsiksi, joka kattaa nämä kaksi termiä. Emme nimittäin keksineet ahotoinnille ja opinnollistamiselle yksittäisiä termejä, vaan muokkasimme jo olemassa olevia selittäviä käännöksiä, jotka löytyvät OKSA:sta ja/tai lähettämästäsi viestistä. Ehdotuksemme ovat seuraavat:

Osaamisen tunnistaminen (Ahotointi/Hottaus)

Erkännande av tidigare förvärvat kunnande

Totesimme, että sana "tidigare" on hyvä olla mukana ilmaisussa, vaikka sana "förvärvat" viittaakin menneeseen aikaan, jotta käy selkeästi ilmi, että osaaminen on hankittu ennen tarkasteluhetkeä. Sana "kunnande" taas viittaa osaamiseen laajemmin eikä vain yksittäiseen taitoon (kompetens). Jos halutaan, niin koko ilmaisun voi myös kirjoittaa muotoon "identifiering och erkännande av...", vaikka tunnistaminen on edellytys tunnustamiselle, joten sanaa "identifiering" ei välttämättä tarvita (vrt. osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen).

Opinnollistaminen

Godkännande av kunnande som förvärvat på annat sätt

Totesimme, että sana "förvärva" pitäisi olla muodossa "förvärvat", jotta käy ilmi, että osaaminen hankitaan tarkasteluhetken jälkeen. Totesimme myös, että "på annat sätt" ilmaus kertoo jo, että osaaminen hankitaan muulla tavalla kuin muodollisessa koulutuksessa, joten ei ole tarvetta käyttää esim. ilmaisua "...som förvärvat utanför den formella utbildningen", jotta tämä käy ilmi. Kun puhutaan siitä, että opiskelija on jo opinnollistanut osaamistaan, niin ilmaisu pitää tietenkin muuttaa muotoon "godkännande av kunnande som förvärvats på annat sätt".

Yhteisnimike näille kahdelle:

Tillgodoräknande av icke-formellt lärande

Totesimme OKSA:n termejä analysoidessamme, että hyvä yhteisnimike ahotoinnille ja opinnollistamiselle voisi olla "tillgodoräknande av icke-formellt lärande". Tämä siitä syystä, että termit sisällyttäminen ja korvaaminen koskevat muodollista opetusta ja ahotointi (osaamisen tunnistaminen) ja opinnollistaminen viittaavat muodollisen opetuksen ulkopuolelta hankittuun/hankittavaan osaamiseen. Olemme tietoisia siitä, että on olemassa formaalia, non-formaalia ja informaalia oppimista, ja että ahotointi ja opinnollistaminen viittaavat niin non-formaaliin kuin informaaliinkin oppimiseen. Totesimme kuitenkin, että ilmaus "Tillgodoräknande av lärande som förvärvat utanför den formella utbildningen" on liian pitkä käytettäväksi, joten olemme sitä mieltä, että ns. maallikko ymmärtää ilmauksen ydinajatuksen sanasta "icke-formell", vaikka tieteellisestä näkökulmasta katsottuna sana itsessään ei ota huomioon esim. vapaa-ajalla hankittua osaamista (informaali oppiminen). Mainittakoon vielä, että sana "validering" nousi esiin monessa eri yhteydessä, mm. ehdotuksena tälle yhteisnimikkeelle, mutta tulimme siihen lopputulokseen, että "validering" viittaa pikemminkin itse tilaisuuteen (esim. näyttöpäivä tai keskustelu), jossa opetushenkilökunnan edustaja varmistaa, että opiskelijalla on väittämänsä osaamista ja näyttöä siitä.

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 16.1.2021: Åbo Akademista on ehdotettu kahta termiä/ilmaisua, godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen ja godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt (perustelut yllä). Sopivatko nämä tai toinen niistä? Entä tarvitaanko muotoa "godkännande av kunskaper som visats på annat sätt" lainkaan?

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 16.1.2021: Mitkä ehdotetuista muodoista pidetään OKSAssa mukana? Entä onko mitään apua ruotsin kielityöryhmän pohdinnoista (mm. Åbo Akademista saadut ehdotukset)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 16.1.2021: Åbo Akademista saatiin kommentteja/ehdotuksia etenkin OKSAn ruotsinkielisiä vastinetermejä ajatellen. Mutta OKSA-jaokselta tarvittaisiin kommentteja, onko ruotsinkielisten termien taustalla oleva ajattelu ok. Voidaanko ajatella, että opintosuorituksen korvaaminen, opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen ja opinnollistaminen ovat kaikki yhden tyyppistä hyväksilukemista? Entä onko kommentteja ruotsinkieliseen vastineeseen "godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen"?

OKSA-jaos 9.3.2021: ÅA:sta tullut ruotsin termiä koskeva ehdotus: On opinnollistaminen tuotakin, mutta hiukan yllättävä näkökulma, erilainen painotus kuin OKSAssa ajateltu. Totti käy keskustelua aiheesta korkeakoulujen, muidenkin kuin ÅA:n, kanssa.

Tove Ahlskog-Pursiainen, Hanken, 10.3.2021: Opinnollistaminen on edelleen mahdoton käännettävä J, ÅA:n ehdotus "godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt" varmaan paras mahdollinen.

Terminologin kysymys Hankenille 12.3.2021: Entä täsmällisempi vastine-ehdotus eli "godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen"?

749

osaamisen tunnistaminen

sv identifiering av kunnande

en identification of prior learning; identification of learning; identification of competence

määritelmä

toimenpide, jossa *koulutustoimija* selvittää *hakijan*, *oppilaan* tai *opiskelijan* esittämien asiakirjojen ja muiden mahdollisten selvitysten perusteella hänen osaamisensa sekä muut lähtökohtansa suhteessa vaatimuksiin ja tavoitteisiin

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä 'osaaminen' viittaa myös ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomaan osaamiseen, josta *oppijalla* ei ole asiakirjoja, jotka riittävästi ilmaisivat taidon tason vastaavuutta *tutkinnon perusteissa* määrättyjen *ammattitaitovaatimusten* tai *osaamistavoitteiden (2)* kanssa.

Ammatillisessa koulutuksessa tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä *koulutuksen järjestäjän* edustaja selvittää hakijan tai opiskelijan saavuttaman osaamisen erilaisin menetelmin, mukaan lukien verkkosivusto www.osaan.fi. Niiltä osin kuin todennettu osaaminen vastaa suoritettavan *tutkinnon* osia tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueita, osaaminen tunnustetaan osaksi tutkintoa. Jos opiskelijalla on asiakirjojen tai muiden selvitysten perusteella osaamista, jonka perusteella *tutkinto*, *tutkinnon osa* tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alue on mahdollista suorittaa ilman osaamisen hankkimista, koulutuksen järjestäjän tulee ohjata opiskelija osoittamaan osaamisensa (ks. *osaamisen osoittaminen*). Osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu ja todennettu.

identification of prior learning: Englannin termi identification of prior learning on peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin sitä käytetään laajemminkin. Termin ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnistettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnistamistoimenpidettä.

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*, *osaamisen arviointi (2)*.

Käsitteen tunnus: c628

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken>

OKSA-jaos 1.4.2022: OPH:n juristilta yllättävää palautetta käsitteisiin osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen liittyen: toisin kuin (muun muassa OKSA-jaoksen keskusteluissa) on ajateltu, näihin ei välttämättä liittyisi aina hallintopäätöstä. Palataan, kun Mikko saanut asiasta tarkempaa tietoa.

750

osaamisen tunnustaminen

mieluummin kuin: aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi

sv erkännande av kunnande

hellre än: erkännande av tidigare förvärvat kunnande; > erkännande av tidigare förvärvat kompetens

en recognition of prior learning; accreditation of prior learning (2); recognition of learning;

recognition of competence; accreditation of competence

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* osaaminen, joka vastaa suoritettavan *tutkinnon perusteita*, suoritettavan *koulutuksen (2)* perusteita tai *opetussuunnitelman (2)* mukaisia tavoitteita mutta on hankittu ja osoitettu toisessa yhteydessä sekä todennettu, sisällytetään osaksi *tutkintoa*

huomautus

Toisessa yhteydessä hankittu osaaminen tulee todentaa, mikä voi tapahtua esimerkiksi opiskelijan esittämällä *todistuksella (2)*.

Esimerkiksi *korkeakoulujen (1)* osaamisen tunnustamisen prosessissa yksi tai useampi asiantuntija arvioi todennetun osaamisen ja valitun tutkinnon *tutkintovaatimusten* vastaavuuden sekä esittää tutkinnon myöntäjälle osaamisen tunnustamista tutkinnoksi tai sen osaksi.

Osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin *opintosuorituksen hyväksilukeminen*, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muitakin kuin *opintosuorituksia*.

aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi: Suomenkielinen termi aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen on tässä sanastossa merkitty epäsuositettavaksi termiksi, koska siitä saattaa syntyä virheellinen mielikuva, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen koulutuksen (2) aloittamista. (Osaaminen on kuitenkin aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.)

erkännande av tidigare förvärvat kompetens: Ruotsin sana kompetens (ilmauksessa "tidigare förvärvat kompetens") viittaa yksittäiseen taitoon. Taito-käsite on suppeampi kuin käsite osaaminen.

recognition of prior learning, accreditation of prior learning (2): Englannin termit recognition of prior learning ja accreditation of prior learning (2) ovat peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin niitä käytetään laajemminkin. Termien ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.

Vrt. tutkinnon tunnustaminen.

Käsitteen tunnus: c629

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<amatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

HAMK / Irina Aittomäki 10.3.2020: käytämme edelleen AHOT-termiä suomeksi ja englanniksi, mutta olen aiemminkin osallistunut vastaavanlaisen keskusteluun, jossa korkeakoulujen kesken vertailimme käsityksiämme siitä, onko nykyaikaista puhua AHOTista, HOTista vai jopa OTista. Tämän keskustelun osallistujat eivät tosin olleet kielenkääntäjiä tai terminologeja. Konsultoin tuolloin "osaamisen asiantuntijoita", mutta siitä huolimatta käytämme edelleen AHOTia (englanniksi RPL:ää, jota käyttää myös osa UK:n korkeakouluista). Olemme vain lisänneet mukaan kuvausta opinnollistamisesta, joka tuo mukaan näkökulman opintojen aikaisen osaamisen kertymisestä muulla tavalla kuin formaalissa korkeakoulutuksessa. <https://minedu.fi/documents/1410845/5554689/Alustus+2.+11.2017+LVN.pdf> Yläkäsitteenä AHOT häiritsee, koska se ei ohjaa opiskelijaa hakemaan osaamisen tunnistamista esim. opintojen ohella tehtävästä työstä tai ei-korkeakoulutasoisesta osaamisesta kuten puolustusvoimain palveluksesta tai partiotoiminnasta, joista meillä voi saada opintopisteitä. Lisäksi tuleviin kehityssuuntiin kuuluvat esiahotointi (joka nimi voisi olla jotain muuta) ja ristiinopiskelu, joka lisääntyy koko ajan.

OHA-forum 18.9.2020: Määritelmässä "tutkintovaatimusten" sijaan tulisi mahdollisesti puhua "opetussuunnitelmasta" ja/tai "osaamistavoitteista". [Tämä kysymys riittää ottaa keskusteluun vuoden 2021 puolella.]

OKSA-jaos 1.4.2022: OPH:n juristilta yllättävää palautetta käsitteisiin osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen liittyen: toisin kuin (muun muassa OKSA-jaoksen keskusteluissa) on ajateltu, näihin ei välttämättä liittyisi aina hallintopäätöstä. Palataan, kun Mikko saanut asiasta tarkempaa tietoa.

751

oppijan arvio osaamisen tunnistamisen mahdollisuuksista (uudistemi); ~ esi-HOKS <ammatillinen koulutus>

mielummin kuin: esiahotointi <korkeakoulut>

sv

en

määritelmä

toiminta, jossa *oppija* vertaa jo hankittua tai tavoitteena olevaa osaamistaan tarjolla olevan *koulutuksen (2)* sisältöön ja arvioi mahdollisuuksia *osaamisen tunnistamiseen* tai *opintosuoritusten hyväksilukemiseen*

huomautus

Oppijan arvio osaamisen tunnistamisen mahdollisuuksista voi sisältää pohdintaa siitä, mihin vaihtoehtoiseen *oppilaitokseen* tai *koulutukseen (2)* hakemalla oppija voisi tarkoituksenmukaisimmin saada hyväksiluetuksi olemassa olevaa tai tavoitteena olevaa osaamistaan.

Korkeakoulun (1) opiskelija voi tehdä arvion osaamisen tunnistamisen mahdollisuuksista (eli nk. esiahotoinnin) ennen koulutusta (2), koulutuksen (2) aikana tai uuteen koulutukseen (2) hakeutuessaan.

Käsitteen tunnus: c1634

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

752

ennakollinen hyväksilukeminen; ennakollinen hyväksiluku

sv

en

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* kotikorkeakoulu päättää, että opinnot, jotka opiskelija tulee suorittamaan muussa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)*, tullaan sisällyttämään osaksi opiskelijan tavoitteena olevaa *tutkintoa opintosuoritusten hyväksilukemisen* kautta

huomautus

Käsitteen tunnus: c1635

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

753

opintosuorituksen hyväksilukeminen; opintosuorituksen hyväksiluku

sv tillgodoräknande *n* av studieprestation; tillgodoräknande av studier

en accreditation of prior learning (1); credit transfer

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* aiempi *opintosuoritus* sisällytetään osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa*

huomautus

Opintosuorituksen hyväksilukeminen voi tapahtua *opintosuorituksen korvaamisen* tai *opintosuorituksen sisällyttämisen* kautta.

Ammatillisen koulutuksen osalta käsite opintosuorituksen hyväksilukeminen on vanhentunut. Ammatillisessa koulutuksessa *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen* muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin opintosuorituksen hyväksilukeminen, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muutakin kuin opintosuorituksia.

Lukiokoulutuksessa lukiolain (714/2018) mukaan *koulutuksen järjestäjän* on tunnustettava toisessa lukiolain mukaista koulutusta antavassa *oppilaitoksessa* suoritettut lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvat opinnot hyväksilukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää.

sisällyttää: Opintosuorituksen hyväksilukeminen -käsitteen määritelmässä esiintyvää sanaa "sisällyttää" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja osaamisen tunnustamisen yhteydessä) kahdessa merkityksessä. Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämisellä viitataan nimenomaan sanastossa määriteltyyn *opintosuorituksen sisällyttämiseen* (erotukseksi opintosuorituksen korvaamisesta).

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c625

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulut englanti kesken>

Ilmari Hyvönen 12.9.2019: hiukan kyllä mietityttää tämä tutkintokeskeisyys. Eli voisi olla niin että hyväksiluetaan osaksi tutkinnon osaa, opintokokonaisuutta tms. tutkintoa pienempää moduulia.. mutta ei ehkä avata tätä nyt.

Totti Tuhkanen 12.9.2019: OKSA on pääosiltaan tuotettu tutkintokeskeisen koulutusjärjestelmän aikana ja tarpeisiin. Nyt viritellään paradigmaan muutosta, ja se on haaste johdonmukaisen näkökulman säilyttämiselle. Asiasta on otettava koppi, mutta periaatteista on ryhmässä keskusteltava. Ilmarin ehdotus määrittelyratkaisuksi on mahdollinen sillä rajauksella, että en käyttäisi moduuli-termiä ennen kuin se on kk-tarpeisiin määritelty. (Löytyy OKSAsta lukiosanastosta).

Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020: OKSAn [opinnollistamisen] määritelmää katsoessa olennaista on se, että opinnollistaminen on muun kuin opintojen kautta saadun osaamisen, eli työkokemuksen tai muun tunnustamista osaksi tutkintoa. Siksi minusta ideaalitapauksessa [englanninkielisessä] termissä pitäisi näkyä se, että kyse ei ole aiemmista opinnoista. Toisin sanoen OKSassa (ja näin myös Aallossa) aiempien opintojen tunnustaminen on hyväksilukua, kun taas työ- tai muun kokemuksen laskeminen mukaan opintoihin tai tavallaan "opinnoiksi muuttaminen" on opinnollistamista. Siitä näkökulmasta tämänhetkinen OKSAn englannin vastine hyväksiluvulle "accreditation of prior learning" on liian laaja, kun määritelmän mukaan puhutaan nimenomaan aiempien opintosuoritusten eli opintojen eikä minkä tahansa osaamisen hyväksiluvusta. Ennen kuin opinnollistamista oli keksitty termiksi, tämä ei tietenkään ollut ongelma, mutta nyt se vähän on. Eli pitäisi olla ylätermi "aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen", joka jakautuu hyväksilukuun ja opinnollistamiseen. Tai näin olen ymmärtänyt asian täällä Aallossa ja siltä se OKSAssakin näyttää.

Terminologi Riina Kosunen 9.3.2020: Tosiaan osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen voivat OKSAn mukaan kohdistua osaamiseen, joka on hankittu ”millä tavalla hyvänsä”, mutta opintosuorituksen hyväksiluku kohdistuu nimenomaan opintosuoritukseen. Tässä mielessä opintosuorituksen hyväksiluvun enkkuvastine ”accreditation of prior learning” on liian laaja, ja tämän me itse asiassa totesimme aikanaan Glossary Groupin korkeakoulukokouksessakin, mutta silloin oltiin sitä mieltä, että opintosuoritukselle on vaikea löytää hyvää vastinetta ja niinpä tuo prior learning saa olla. Mutta sittemmin tilanne on tosiaan tainnut muuttua, koska tämän jälkeen sanastoon on lisätty tuo ”osaamisen tunnistaminen”, joka sekin on tuollaista accreditation/recognition-tyyppistä toimintaa mutta voi kohdistua myös vaikkapa työssä tai harrastuksessa hankittuun osaamiseen. Eli opintosuorituksen hyväksiluvulle tarvittaisiin ehkä täsmällisempi vastine? ”opintosuoritus” on OKSAssa ”completed study unit”, ”completed course” tai ”study attainment”. Mitä mieltä tosiaan olette Viljan mainitsemasta UK-termistä ”accreditation of certificated learning” opintosuorituksen hyväksilukemisen vastineena?

Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020: sekä aiempien opintojen että muun osaamisen hyväksyminen osaksi tutkintoa vaatii ymmärtääkseni aiemman osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen. Siksi on epäloogista, jos hyväksiluvun määritelmässä ei ole [osaamisen tunnistamista ja tunnustamista] ja opinnollistamisen määritelmässä on.

HAMK / Aittomäki 10.2.2020: Jako on meilläkin selkeä tältä osin: vain korkeakoulutasoisista opinnoista voi saada hyväksiluvun ja kaikki muu osaaminen osoitetaan näytöllä. Hyväksiluku on siis osaamisen tunnustamisen alikäsite.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020: Voiko ajatella - ja OKSAssa kuvata - että hyväksilukeminen on osaamisen tunnustamisen erikoistapaus, siis sellainen, jossa hyväksyminen kohdistuu nimenomaan opintosuoritukseen (eikä muulla tavoin hankittuun osaamiseen)? -- **Totti T., huhtikuu 2020:** Kiinnostava näkökulma.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020: Tai jos noin ei voi ajatella, niin pitäisikö näkyä, että opintosuorituksen hyväksilukeminen edellyttää osaamisen tunnistamista ja osaamisen tunnustamista (vrt. Aallon kommentti yllä)? Nythän OKSAn huomautus vaikuttaa siltä kuin osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen olisivat (vain?) ammatillisen koulutuksen käsitteitä ja että siellä osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustamisen muodostavat yhdessä [korkeakoulujen ja lukion] opintosuorituksen hyväksilukemista vastaavan käsitteen? Millä tavalla tai missä tilanteissa osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen toteutuvat korkeakouluissa?

OKSA-jaos 12.6.2020 / Totti: Voisi käsitellä yliopistojen OHA-forumissa. Totti ottaa esille siellä, Lara mukana käsittelyssä.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (tillgodoräknande av studier)

754

opintosuorituksen korvaaminen

sv ersättande av studieprestation

en substitution of studies; substitution of a course; > substitution of a credit <korkeakoulut>

määritelmä

opintosuorituksen hyväksilukemisen muoto, jossa *opiskelijan* eri yhteydessä suorittaman *opintosuorituksen* todetaan vastaavan jotakin tavoitteena olevan *tutkinnon tutkintovaatimusten* kohtaa ja jossa kyseisen tutkintovaatimusten kohdan suorittaminen kokonaan tai osittain korvataan eri yhteydessä suoritettulla opintosuorituksella

huomautus

Esimerkiksi Helsingin yliopistossa matematiikkaa opiskeleva voi mahdollisesti korvata tutkintovaatimusten edellyttämän *opintojakson* Analyysi I Turun yliopistossa tehdyllä suorituksella Analyysi I.

Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen korvaaminen ja *opintosuorituksen sisällyttäminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c626

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

755

opintosuorituksen sisällyttäminen

sv inkluderande av studieprestation

en inclusion of studies; inclusion of a course; > inclusion of a credit

määritelmä

opintosuorituksen hyväksilukemisen muoto, jossa *opiskelijan* jossakin *koulutusorganisaatiossa* tekemä *opintosuoritus* sisällytetään osaksi toisen *koulutusorganisaation tutkintoa* ilman, että suoritus korvaa mitään sisällöllisesti tarkasti määriteltyä kohtaa *tutkintovaatimuksissa*

huomautus

Esimerkiksi opiskelija sisällyttää kauppatieteen *perusopinnot sivuaineeksi* tutkintoonsa *yliopistossa*, jossa ei järjestetä kauppatieteen *koulutusta (2)*.

sisällyttäminen: Opintosuorituksen sisällyttäminen -käsitteen nimityksessä esiintyvää sanaa "sisällyttäminen" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä) kahdessa eri merkityksessä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämisellä viitataan nimenomaan tässä määriteltyyn opintosuorituksen sisällyttämiseen (erotukseksi *opintosuorituksen korvaamisesta*). Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä.

Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen sisällyttäminen ja *opintosuorituksen korvaaminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c627

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

756

tutkinnon tunnustaminen; tutkinnon rinnastaminen <Opetushallituksen käyttämä termi>; **tutkinnon laillistaminen** <Valviran käyttämä termi>; > **ammattillinen tunnustaminen; > akateeminen tunnustaminen**

sv erkännande av examina

en recognition of qualifications

määritelmä

toimenpide, jossa selvitetään, millaisen *kelpoisuuden* tai *pätevyyden* jossakin maassa suoritettu *tutkinto* tai *opintosuoritus* antaa haettaessa työtä tai *opiskelupaikkaa* toisessa maassa, ja jonka lopputuloksena on asiaa koskeva hallintopäätös

huomautus

Tutkinnon tunnustamisessa selvitetään työn tai opiskelupaikan hakemista varten muussa maassa suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuus suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tehdään asiaa koskeva päätös. Tutkinnon tunnustamisen lopputuloksena on päätös tutkinnon tunnustamisesta.

Tutkinnon tunnustaminen eroaa käsitteistä *osaamisen tunnustaminen* ja *opintosuorituksen hyväksilukeminen* siten, että tutkinnon tunnustamisesta ei seuraa päätöstä tutkinnon, osaamisen tai opintosuorituksen hyväksilukemisesta osaksi laajempaa kokonaisuutta, vaan siinä tehdään ainoastaan päätös muussa maassa suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuudesta suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa.

Tutkinnon tunnustamisesta vastaa tilanteen mukaan työnantaja tai viranomainen (ns. ammatillinen tunnustaminen) tai koulutuksen järjestäjä (ns. akateeminen tunnustaminen). Joissakin tilanteissa tunnustamisen ehdoksi voidaan määrätä täydentäviä opintoja tai muita täydentäviä suorituksia. [lähde: Montonen/OPH]

ammattillinen tunnustaminen: Kun ulkomailla suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen perusteella haetaan työtä, puhutaan käsitteestä ammatillinen tunnustaminen. Mikäli haettuun tehtävään vaaditaan lain mukaan tietty tutkinto, opintosuoritus tai ammatinharjoittamisoikeus, tutkinnon tunnustamisesta vastaa viranomainen. Päätöksiä tekeviä viranomaisia ovat esimerkiksi Valvira (sosiaali- ja terveysala) ja Opetushallitus (mm. opetus- ja varhaiskasvatusala, yleinen virkakelpoisuus ja virkakelpoisuus oikeustieteellistä tutkintoa edellyttäviin tehtäviin). [lähde: Montonen/OPH]

Esimerkiksi Valvira voi hakemuksesta myöntää oikeuden harjoittaa Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollon alan ammattia (kuten lääkäri tai geronomi) laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, jolle on jossakin muussa valtiossa kuin Suomessa suoritettua koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan kyseiseen ammattiin.

akateeminen tunnustaminen: Kun ulkomailla suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen perusteella haetaan opiskelupaikkaa, puhutaan käsitteestä akateeminen tunnustaminen. Akateemisella tunnustamisella viitataan opinto-oikeuden myöntämiseen suomalaisiin opintoihin ulkomailla suoritettua *koulutuksen (2)* perusteella, sekä ulkomaisten opintojen hyväksilukemiseen osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa. Näistä päätöksistä vastaavat *koulutuksen järjestäjät* ja *korkeakoulut (1)*.

Tutkinnon tunnustaminen on yleistermi. Samasta toiminnasta voidaan käyttää muitakin termejä, joista useat ovat peräisin lainsäädännöstä. Esimerkkejä synonyymisistä nimityksistä ovat tutkinnon rinnastaminen (Opetushallitus), tutkinnon laillistaminen (Valvira) ((ja *hyväksiluku* (koulutuksen järjestäjät)???)).

Vrt. *opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen*.

Käsitteen tunnus: c1035

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen ja tunnustaminen](#)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (recognition of qualifications)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (erkännande av examina)

Suvi 19.4.2016: http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/tutkintojen_tunnustaminen

Heli Hiltunen / Tilastokeskus, 12.10.2021: Lupasin aiemmassa OKSAn kokouksessa selvittää tunnustettujen tutkintojen käsitteeseen liittyen sitä, mistä kaikkialta tulee Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin tutkintoja. Lähteitä on kaksi: 1) Ulkomailla suoritettua ja Suomessa laillistettua terveydenhuollon tutkinnot (VALVIRA) Vuosittain n. 1000 tutkintoa. Päivitysaineistosta väestöön kuuluu 70-80 prosenttia. 2) Ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamis- ja rinnastamispäätökset (OPH) Vuosittain 600-800 tutkintoa. Osa tutkinnon tunnustamista hakeneista ei kuulu väestöön.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.11.2021: OPH:lta saatujen muokkausten perusteella vaikuttaa siltä, että tähän käsitteeseen on toisaalta yhdistetty sekä ammatillinen tutkinnon tai opintosuorituksen tunnustaminen että akateeminen tunnustaminen, mutta toisaalta määritelmä ei nähdäkseni nykyisellään täysin kata akateemista tunnustamista (määritelmäluonnoksessa puhutaan opiskelupaikan hakemisesta, mutta ei muusta opintosuorituksen hyväksilukemisesta tai osaamisen tunnustamisesta osaksi suoritettavaa tutkintoa).

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.11.2021: Onko OPH:n käyttämä käsite akateeminen tunnustaminen synonyymi OKSAssa aiemmin määritellylle käsitteelle *opintosuorituksen hyväksilukeminen* ja/tai *osaamisen tunnustaminen*? Onko toimiva lähestymistapa tehdä tutkinnon tunnustaminen -käsitteen määritelmästä niin laaja, että se kattaa sekä ammatillisen tutkinnon/opintosuorituksen tunnustamisen että opintosuorituksen hyväksilukemisen tai osaamisen tunnustamisen? Vai pidetäänkö nämä eri käsitteinä?

OKSA-jaos 28.1.2022: tutkinnon tunnustaminen on vain vastaavuuspäätöksiä kelpoisuuteen ja pätevytyteen liittyen, eli kun tehdään päätös siitä että joku vastaa jotain. Näistä ei seuraa sisällyttämispäätöksiä, tästä ero ahotointiin

OKSA-jaos 28.1.2022: akateeminen tunnustaminen: tätä tapahtuu sekä opiskelijavalintatilanteissa että opintosuorituksen hyväksilukemisessa

<https://www.oph.fi/fi/palvelumme/tutkintojen-tunnustaminen>

<https://www.oph.fi/fi/palvelut/tutkintojen-ja-opintojen-akateeminen-tunnustaminen>

Terminologin kysymys Ilmarille ja Mikolle ja OKSA-jaokselle 14.2.2022: Miten käsitekuvausta saataisiin muokattua niin, ettei siinä ole sisäistä ristiriitaa? Nyt ensimmäisessä huomautuskappaleessa todetaan, että tutkinnon tunnustaminen on eri käsite kuin opintosuorituksen hyväksilukeminen ja osaamisen tunnustaminen, mutta viimeisessä sanotaan, että hyväksiluku on yksi synonyyminen termi tutkinnon tunnustamiselle.

Terminologin kysymys Ilmarille ja Mikolle ja OKSA-jaokselle 14.2.2022: Lisäksi terminologin näkökulmasta vaikuttaa, että tuo mitä sanotaan akateemiseksi tunnustamiseksi ei ole tässä määritellyn tutkinnon tunnustamisen alakäsite, koska tutkinnon tunnustamisen määritelmässä ei mainita hyväksilukemista mutta akateemisen tunnustamisen kuvaukseen hyväksilukeminen sisältyy.

OKSA-jaos 18.2.2022: pohditaan, olisiko käsitettä supistettava ja rajattava: akateeminen tunnustaminen eri käsitteeksi kuin tutkinnon tunnustaminen? ja ammatillisesta tunnustamisesta pois työnantajan tekemä "tunnustaminen"?

OKSA-jaos 1.4.2022: Ilmarilta muotoilu akateemiseen tunnustamiseen liittyvän huomautuksen korjaamiseksi

OKSA-jaos 1.4.2022: Mikko saanut tiedon OPH:sta, että työnantajan rekrytoinnin yhteydessä tekemiä päätöksiä ei voi rinnastaa tutkinnon tunnustamiseen

Mikolta: "Rekrytointiprosessissa työnantajan tekemää arvioita rekrytoivan henkilön kelpoisuudesta ei voida nähdäkseni katsoa tutkinnon tunnustamista koskevaksi päätökseksi. Prosessissa ei myöskään laadita erillistä hallintopäätöstä yksittäisen hakijan kelpoisuudesta. Kysymyksestä voi halutessaan konsultoida vielä Carita Blomqvistiä."

OKSA-jaos 1.4.2022: Hyvä vuokaavio asiasta:

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/11439%20OPH%20Flow%20Chart%20FIN_korjattu_1.pdf

OKSA-jaos 1.4.2022: akateeminen tunnustaminen (OPH:n verkkosivun mukaan): ulkomaisten opintojen hyväksilukemista osaksi suomalaista tutkintoa

OKSA-jaos 1.4.2022: akateeminen → menee akatemisen henkilön pöydälle

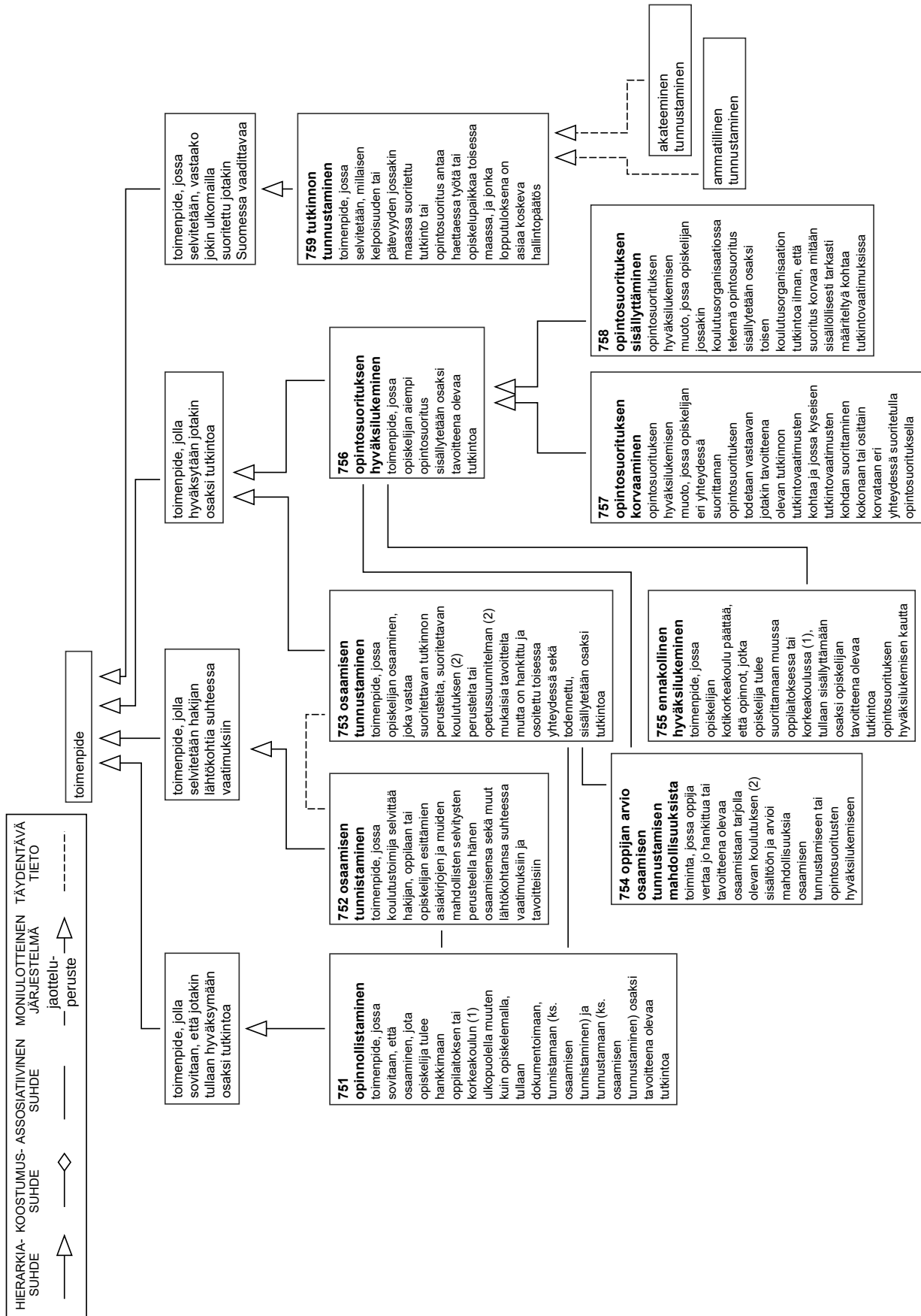
OKSA-jaos 1.4.2022: ammatillinen ja akateeminen tunnustaminen vain tutkinnon tunnustamisen huomautuksiin -> **Riina**, poista erilliset tietueet

Terminologin kysymys Ilmarille 26.4.2022: Muokkasin akateemista tunnustamista koskevaa huomautustekstiä seuraavasti, kommentoitko:

akateeminen tunnustaminen: Kun ulkomailla suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen perusteella haetaan opiskelupaikkaa, puhutaan käsitteestä akateeminen tunnustaminen. Akateemisella tunnustamisella tarkoitetaan toimenpidettä, jossa koulutuksen järjestäjä tai korkeakoulu (1) selvittää hakijan muussa maassa suorittaman tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuuden suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tekee asiaa koskevan päätöksen. Akateemisen tunnustamisen perusteella hakijalle voidaan myöntää opinto-oikeus suomalaisiin opintoihin ulkomailla suoritettua koulutuksen (2) perusteella ja hänen ulkomailla suorittamansa opinnot voidaan mahdollisesti hyväksilukea osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa (???)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 26.4.2022: Muokattava OKSA-jaoksen keskustelun pohjalta viimeistä huomautusta, jossa puhutaan tunnustamisen synonyymeista. Tulisiko termi "hyväksiluku" yksinkertaisesti poistaa tästä huomautuskappaleesta? Jos hyväksilukeminen ei milloinkaan ole tutkinnon tunnustamisen synonyymi (vaan voi tapahtua akateemisen tunnustamisen pohjalta??)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 26.4.2022: Tehdäänkö tutkinnon tunnustamisesta aina hallintopäätös, olipa kyse sitten ammatillisesta tai akateemisesta tunnustamisesta? (Määritelmään siis "hallintopäätös" vai pelkkä "päätös"?)

Käsittekaavio 87. Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen ja tunnistaminen.

6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut

757

varhaiskasvatuksen asiakasmaksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik; kundavgift för småbarnspedagogik
en early childhood education and care client fee; client fee for early childhood education and care; ECEC client fee

määritelmä

[varhaiskasvatuksesta](#) perittävä asiakasmaksu

huomautus

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on aina lapsikohtainen ja kunta tekee siitä maksupäätöksen tai [yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja](#) sopimuksen.

Laissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä [päiväkotitoiminnassa](#) ja [perhepäivähoidossa](#) perittävistä asiakasmaksuista. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta, esimerkiksi [avoimesta varhaiskasvatustoiminnasta](#) kunta voi periä päättämänsä asiakasmaksun.

Käsitteen tunnus: c1602

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

758

kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik på heltid; kundavgift för småbarnspedagogik på heltid
en client fee for full-time early childhood education and care; full-time ECEC client fee

määritelmä

[kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta](#) perittävä [varhaiskasvatuksen asiakasmaksu](#)

huomautus

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Käsitteen tunnus: c1603

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

759

osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu

sv klientavgift för småbarnspedagogik på deltid; kundavgift för småbarnspedagogik på deltid
en client fee for part-time early childhood education and care; part-time ECEC client fee

määritelmä

[osa-aikaisesta varhaiskasvatuksesta](#) perittävä [varhaiskasvatuksen asiakasmaksu](#)

huomautus

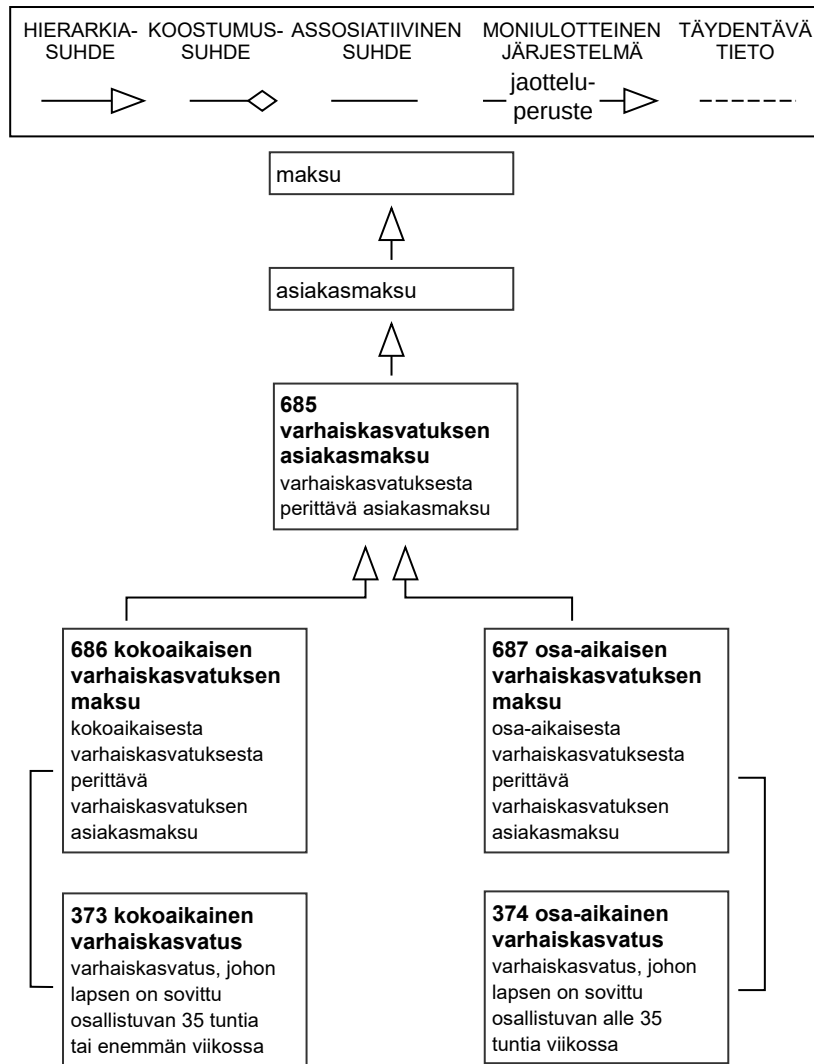
Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 6 §:ssä (1503/2016).

Käsitteen tunnus: c1604

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 88. Varhaiskasvatuksen maksut.

760

opiskelumaksu; opintomaksu; opiskelijamaksu; maksu opetukseen osallistumisesta <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu>; **opetuksesta perittävä maksu** <korkeakoulut>; ~ **materiaalimaksu**

sv studieavgift

en > course fee <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu opetukseen osallistumisesta>; > education and training fee <ammattillinen koulutus>; ~ materials fee <materiaalimaksu>

määritelmä

koulutukseen (1) osallistumisesta perittävä maksu

huomautus

Toisen asteen koulutukseen (lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus) liittyvä *opetus (1)* ja *ohjaus* on maksutonta, mutta *opiskelijoilta* voidaan periä esimerkiksi materiaalimaksuja.

Ammattitutkintokoulutuksessa, erikoisammattitutkintokoulutuksessa ja muussa ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjä voi periä opiskelijalta kohtuullisen opiskelumaksun, jolla katetaan osittain *koulutuksen (2)* järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia.

Aikuisten *lukiokoulutuksessa* yksittäisen *oppiaineen* opiskelijalta (nk. aineopiskelija) voidaan periä maksu opetukseen osallistumisesta.

Vapaa sivistystyön lainsäädännössä käytetään termiä opiskelumaksu, mutta yleiskielessä vapaan sivistystyön opiskelumaksuista käytetään nimityksiä kurssimaksu, *lukukausimaksu* ja lukuvuosimaksu. Vapaa sivistystyön koulutuksessa voi olla myös materiaalimaksuja.

Ammattikorkeakoulujen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1440/2014) mukaan *ammattikorkeakoulu* voi periä maksuja avoimista ammattikorkeakouluopinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista.

Yliopistojen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1082/2009) mukaan *yliopisto* voi periä maksuja avoimista yliopisto-opinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista.

Korkeakouluissa (1) voidaan edellä mainittujen opetuksesta perittävien maksujen lisäksi periä myös mm. materiaalimaksuja.

Käsitteen tunnus: c634

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.1.2017: Onko tämä sellainen käsite, joka tulisi ottaa korkeakoulujen kielityöryhmien kieliversioitavaksi? Vai mille asteelle kuuluu (nyt merkitty lukio, ammatillinen, vapaa sivistystyö, vai onko kaikille yhteinen? Onko määritelmä ok?

OKSA-jaos 28.8.2020: Palataan tähän, sillä käsite menee osin uusiksi oppivelvollisuuden laajentamisen vuoksi. Joko syksyllä 2020 tai viimeistään vuoden 2021 alussa.

761

lukukausimaksu; ~ lukuvuosimaksu

sv termsavgift; ~ läsårsavgift <lukuvuosimaksu>
 en tuition fee /GB/; ~ annual tuition fee <lukuvuosimaksu>
 rather than: tuition (2) /US/

määritelmä

koulutuksesta (1) lukukautta kohti perittävä *opiskelumaksu*

huomautus

Termillä lukuvuosimaksu viitataan *lukuvuotta* kohti perittävään opiskelumaksuun.

Lainsäädännössä termi lukuvuosimaksu (tai lukukausimaksu) on käytössä ainoastaan *korkeakoulujen (1)* osalta. Kuitenkin myös muilla *koulutusasteilla* (esim. *perusopetuksessa erityisen koulutustehtävän* saaneilla *oppilaitoksilla* sekä *vapaassa sivistystyössä*) perittäviä maksuja voidaan nimittää lukukausi- tai lukuvuosimaksuiksi.

Suomen *korkeakouluissa (1)* lukukausimaksu on käytössä EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville *opiskelijoille vieraskielisessä koulutuksessa*.

Englannin sana tuition viittaa *opettamiseen*. Amerikanenglannissa termi tuition viittaa myös *opetukseen (1)* liittyvään maksuun, kuten lukukausimaksuun; brittienglannissa tuition-sanan perään on lisättävä 'fee'. On suositettavampaa käyttää sanaa tuition *opettamisesta* ja tuition fee opetukseen liittyvästä maksusta, jotta käsitteiden välille saadaan tehtyä ero.

Käsitteen tunnus: c630

Luokka: <perusopetus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

762

lukuvuosimaksuvelvollisuus

sv
 en

määritelmä

opiskelijan velvollisuus suorittaa lukuvuosimaksu

huomautus

Lukuvuosimaksulla tarkoitetaan *koulutuksesta (1) lukuvuotta* kohti perittävää *opiskelumaksua*, ks. *lukukausimaksu*.

Suomen *korkeakouluissa (1)* lukuvuosimaksu ja lukuvuosimaksuvelvollisuus liittyy *koulutukseen (1)*, joka on muun kuin suomen- tai ruotsinkielistä, johtaa *alempaan* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* eikä ole *tilauskoulutusta*. Esimerkki tällaisesta koulutuksesta (1) on vieraskielinen perustutkintokoulutus, kuten englanninkielisen *maisteriohjelman koulutus (2)*.

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan opiskelijalla ei ole lukuvuosimaksuvelvollisuutta, mikäli hän on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen tai mikäli hänet Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen, tai mikäli hän on edellä mainittujen perheenjäsen. Lukuvuosimaksuvelvollisuutta ei ole myöskään opiskelijalla, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa tai jos hän on edellä mainittujen perheenjäsen.

Käsitteen tunnus: c1541

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

tarkistettava / käsittelyyn krk 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

763

lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija

sv

en

määritelmä

opiskelija, jolla on *lukuvuosimaksuvelvollisuus*

huomautus

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat *korkeakoulujen (1) tutkinto-opiskelijat*, joilta korkeakoulu (1) lain mukaisesti perii *opiskelusta* lukuvuosimaksun.

Yliopistolain (558/2009) mukaan *yliopiston* on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen *alempaan* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtavaan *koulutukseen (2)* hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu *lukuvuodessa*.

Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulun* on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen *ammattikorkeakoulututkintoon* tai *ylempään ammattikorkeakoulututkintoon* johtavaan koulutukseen (2) hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu lukuvuodessa.

Ks. myös *lukukausimaksu*.

Käsitteen tunnus: c1542

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

764

tutkintomaksu

sv examensavgift

en qualification fee

määritelmä

tutkintoon osallistumisesta perittävä maksu

huomautus

Esimerkiksi *ylioppilastutkintoon* osallistuvalta tutkintomaksu peritään tutkintoon ilmoittautumisen yhteydessä.

Käsitteen tunnus: c631

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (examensavgift)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (qualification fee)

765

ylioppilaskunnan jäsenmaksu

sv studentkårens medlemsavgift; studentkårsavgift

en student union membership fee

määritelmä

maksu, joka peritään *ylioppilaskunnan* jäsenyydestä

huomautus

Ylioppilaskunnan jäsenmaksu on *yliopistojen perustutkinto-opiskelijoille* pakollinen.

Käsitteen tunnus: c632

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

766

opiskelijakunnan jäsenmaksu

sv studerandekårens medlemsavgift; studerandekårsavgift
en student association membership fee

määritelmä

maksu, joka peritään [opiskelijakunnan \(1\)](#) jäsenyydestä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1051

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 25.6.2018: Onko ehdotettu englannin vastine ok?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 25.6.2018: Ovatko em. ruotsinkieliset vastineet ok; ovat terminologin ”itse kehittämiä”?

767

YTHS-maksu; Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön maksu

sv SHVS-avgift; avgift för studenternas hälsovårdsstiftelse
en Finnish Student Health Service fee
rather than: FSHS fee

määritelmä

terveydenhuoltopalveluista [korkeakoulun \(1\) lukukausi-ilmoittautumisen](#) yhteydessä perittävä maksu

huomautus

YTHS-maksu on [opiskelijalle](#) pakollinen, jos hän ilmoittautuu läsnä olevaksi.

Käsitteen tunnus: c633

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

768

(vanhentunut)

maksu tutkinnon järjestämisestä

sv avgift för examensarrangemangen
en

määritelmä

maksu, joka voidaan periä [ammattitutkintoon](#) tai [erikoisammattitutkintoon](#) osallistuvalla, joka suorittaa [tutkinnon](#) osallistumatta tutkintoon valmistavaan [koulutukseen \(2\)](#)

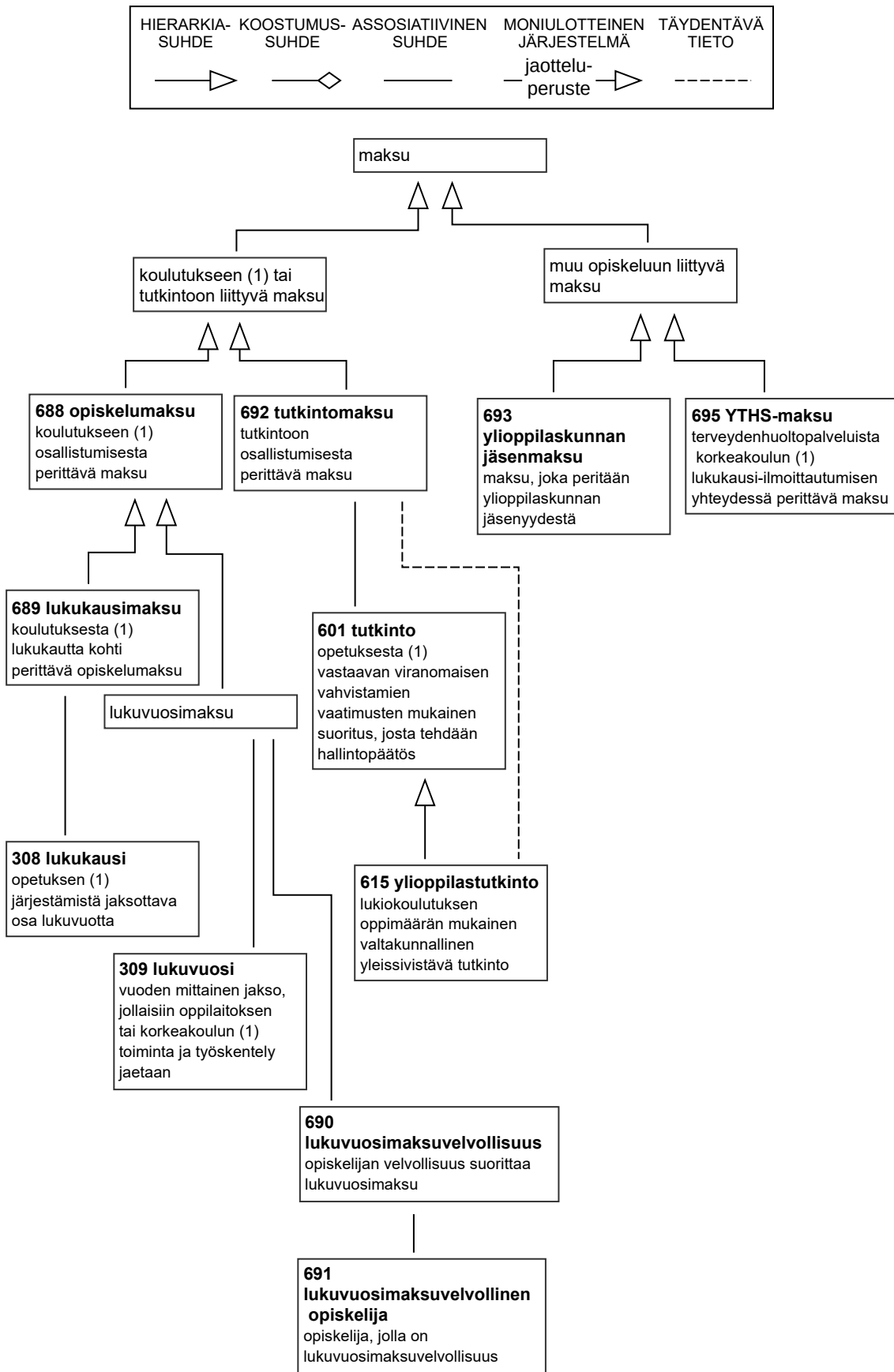
huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ([531/2017](#)) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika.

Käsitteen tunnus: c635

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 89. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.

6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä

769

aamu- ja iltapäivätoiminta

sv morgon- och eftermiddagsverksamhet

en before- and after-school activities
rather than: morning and afternoon activities

määritelmä

perusopetuksen oppilaille ennen koulupäivää tai sen jälkeen järjestettävä vapaaehtoinen toiminta

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1- ja 2-luokkalaisille sekä niille muiden *vuosiluokkien* oppilaille, jotka saavat *erityistä tukea (1)*.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998).

Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa ovat esimerkiksi *koulun kerhotoiminta* ja *taiteen perusopetus*.

Toiminnan järjestäjinä voivat olla esimerkiksi *peruskoulut (1)*, kunnan nuorisopalvelut, järjestöt tai seurakunnat.

morning and afternoon activities: Tämän termin käyttöä ei suositella, sillä se voi viitata muussakin kuin perusopetuksen yhteydessä (esimerkiksi ikääntyneille) järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Käsitteen tunnus: c454

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

770

koulun kerhotoiminta

sv skolans klubbverksamhet

en

määritelmä

perusopetuksen oppilaille järjestetty vapaa-ajan toiminta, jonka lähtökohtana ovat *peruskoulun (1)* kasvatukselliset, opetukselliset ja ohjaukselliset tavoitteet

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 47 §) mukaan perusopetuksen yhteydessä voidaan oppilaille järjestää kirjastotoimintaa, kerhotoimintaa ja muuta *opetukseen (1)* läheisesti liittyvää toimintaa.

Koulun kerhotoimintaa järjestetään *perusopetuksen* yhteydessä oppituntien ulkopuolella.

Kerhotoiminnan tavoitteena on olla monipuolista, lasten ja nuorten kasvua tukevaa toimintaa, joka vakiintuu osaksi lasten ja nuorten iltapäivää.

Käsitteen tunnus: c876

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

771

varhaiskasvatuksen ruokailu

sv måltider inom småbarnspedagogik

en meals *pl* in early childhood education and care; ECEC meals *pl*

määritelmä

varhaiskasvatuksessa olevalle *lapselle* järjestetty tarkoituksenmukainen ja ohjattu ruokailu

huomautus

Vertaa *kouluateria*.

Käsitteen tunnus: c976

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> ruotsi päivitetty

772

kouluateria <perusopetus>; **maksuton ateria** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus>; ~ **kouluruokailu** <perusopetus>; ~ **maksuton ruokailu** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus>

sv skolmåltid
en school meal

määritelmä

oppilaitoksen oppilailleen tai *opiskelijoilleen* maksutta tarjoama ateria

huomautus

Aterian järjestämisestä vastaa *opetuksen järjestäjä* tai *koulutuksen järjestäjä*, mutta käytännössä aterian tarjoaa oppilaitos.

Esiopetuksessa ja *perusopetuksessa* opetuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää oppilaille maksuton ateria työpäivittäin. Oikeus kouluateriaan koskee perusopetukseen valmistavan *opetuksen (1)* oppilaita, perusopetuksen oppilaita sekä oppivelvollisuusiän ylittäneitä perusopetuksen opiskelijoita. Oikeus kouluateriaan koskee myös *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* opiskelijoita.

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria päätoimisille opiskelijoille työpäivittäin. Velvollisuus järjestää maksuton ateria liittyy nuorten lukiokoulutukseen sekä toisaalta sisäoppilaitosmuotoisesti järjestettävään lukiokoulutukseen. Ks. tarkemmin lukiolaki 714/2018, 35 §.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria muun muassa päätoimisille ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* opiskelijoille sellaisina päivinä, joina opiskelijan on oltava läsnä koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. *Oppivelvollisella* opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan myös päätoimisessa ammattitutkintokoulutuksessa. Ks. tarkemmin laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 100 §.

Ammatillisessa koulutuksessa oikeus maksuttomaan ruokailuun ei kuitenkaan koske *oppisopimuskoulutuksen*, *työvoimakoulutuksen* eikä *henkilöstökoulutuksen* opiskelijoita.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaan *peruskoulu (1)* määrittelee omassa *opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan* kouluruokailun keskeiset periaatteet sekä kuvaa järjestämisessä huomioon otettavat terveys-, ravitsemus- ja tapakasvatuksen tavoitteet.

Vrt. *varhaiskasvatuksen ruokailu*.

Käsitteen tunnus: c637

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

773

koulumatka

sv skolväg <koulumatka etäisyytenä tai konkreettinen tie tai reitti>; skolresa <koulumatka siirtymisenä paikasta toiseen>

en distance between home and school; distance between a student's home and school
not: school travel

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan* matka asuinpaikasta *oppilaitokseen*

huomautus

Perusopetuksessa oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos matka kodin ja koulupaikkakoulun välillä on yli viisi kilometriä tai jos matka on oppilaalle esimerkiksi liian vaarallinen.

Oppilas tai opiskelija voi koulumatkatukilain (48/1997) mukaan olla oikeutettu koulumatkatukeen (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä *Kelan sanastosta*).

Käsitteen tunnus: c638

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

774

koulumatkaetu

sv skolreseförmån (??); skolskjutsförmån
en school transport (?)

määritelmä

[perusopetuksen oppilaalle koulumatkan](#) pituuden, vaikeuden, rasittavuuden tai vaarallisuuden perusteella myönnetty etu

huomautus

Koulumatkaetu voidaan myöntää, jos [oppilaan](#) koulumatka on yli viisi kilometriä tai jos koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Koulumatkaetu voi olla maksuton kuljetus tai oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä avustus.

[Lukiokoulutuksessa](#) perusopetuksen koulumatkaetua vastaa Kelan maksama koulumatkatuki (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä [Kelan sanastosta](#)).

Käsitteen tunnus: c639

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: Perusopetuslaissa (628/1998) käytetään termiä ”koulumatkaetu”, onko se kuljetusedun synonyymi? Pitäisikö koulumatkaetu lisätä suomenkieliseksi termiksi?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: suomen termiä kuljetusetu ei löydy säädöksistä. Perusopetuslaissa ”koulumatkaetu” on käännetty ”stöd för skolresor”.

OKSA-jaoksen kommentti lukion ruotsin työryhmälle 14.6.2019: Suomen termimuoto ”kuljetusetu” oli virheellinen, tarkoitus on olla perusopetuslain mukainen termi ”koulumatkaetu”.

Anu Halvari / OPH: koulukuljetus: school transport. Check Leo

775

kuljetuspäätös

sv beslut *n* om skolskjuts
en

määritelmä

[koulumatkaedun](#) myöntämistä koskeva päätös

huomautus

Kuljetuspäätös tehdään oppijakohtaisesti. Kuljetuspäätös tehdään myös väliaikaisesta kuljetusedusta, jollainen voi tulla kyseeseen esimerkiksi loukkaantumistapauksessa.

Käsitteen tunnus: c641

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Anu Halvari / OPH: koulukuljetus: school transport. Check Leo

776

kodin ja koulun yhteistyö <perusopetus>; **kodin ja oppilaitoksen yhteistyö** <lukiokoulutus>

sv samarbete *n* mellan hem och skola <perusopetus>; samarbete *n* mellan hem och läroanstalt <lukiokoulutus>

en cooperation between home and school <perusopetus, lukiokoulutus>; home-school cooperation <perusopetus, lukiokoulutus>; ~ homes and schools working together

määritelmä

toiminta, jossa *huoltajilla* on mahdollisuus yhdessä *opettajan* ja *oppilaiden* kanssa osallistua *oppilaitoksen* opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun ja *arviointiin* (1)

huomautus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaan huoltajille tulee antaa tietoa *opetussuunnitelmasta* (1), *opetuksen* (1) järjestämisestä, *oppilashuollosta* ja mahdollisuudesta osallistua kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön.

Käsitteen tunnus: c514

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi

7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä

777

arviointi (1)

sv utvärdering (1); evaluering (1)

en evaluation (1); > assessment (2) <oppijan, oppimisen tai opintosuorituksen arviointi>

määritelmä

tarkastelun kohdetta koskevan tiedon analysointi ja tulkitseminen ja niiden pohjalta tehtävä kohteen arvottaminen

huomautus

Arviointi (1) tehdään [arviointikriteerien](#) tai tavoiteasetannan perusteella.

Arviointi (1) voi kohdistua esimerkiksi toiminnan tai sen tulosten laatuun tai tehokkuuteen.

Opetustoimen alueella tehtävää arviointia (1) ovat mm. [opintosuoritusten](#) arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) ja [koulutuksen arviointi](#).

utvärdering / bedömning: Ruotsin kielessä terminkäyttö poikkeaa suomen kielestä. Tässä määritellystä yläkäsitteestä arviointi (1) sekä käsitteestä koulutuksen arviointi käytetään termiä utvärdering, kun taas mm. käsitteistä oppilaan arviointi, opiskelijan arviointi ja opintosuorituksen arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) käytetään termiä bedömning.

assessment (2): Englannin termi assessment (2) viittaa ennen kaikkea mittausten perusteella tehtävään tavoitteen ja tuloksen vertailuun, ja suomeksi assessment käännetään usein sanalla mittaaminen. Termiä assessment käytetään myös käsitteen oppilaan arviointi / opiskelijan arviointi / opintosuorituksen arviointi (ks. [arviointi \(2\)](#)) englanninkielisenä vastineena.

Ks. myös [arviointikriteeri](#).

Käsitteen tunnus: c750

Luokka: <yhteinen/yleinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#), [Arviointi](#), [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin voidaan jättää pois

Terminologien (Riina Kosunen ja Seija Suonuuti) kommentti 16.8.2016: käsite arviointi (1) tarvitaan monen muun käsitteen yläkäsitteenä, ei suositella jätettäväksi pois. Sen sijaan auditointi ja seuranta voidaan sanastotyön kannalta tarvittaessa jättää pois (jollei ole esim. vaarana, että alan kielenkäytössä käsitteet arviointi (1), auditointi ja seuranta sekoittuvat keskenään ja tarvitaan selvennystä).

Terminologin kommentti (Seija): siirretty tähän arviointisanastotyön ajaksi. Voidaan tarvittaessa siirtää takaisin kohtaan Oppilaan arviointi.

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 7.5.2020

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: Merja laittaa VNK:n pohdinnat ryhmälle, Mika sen jälkeen yhteydessä Karviin

778

seuranta

sv uppföljning

en monitoring (?); follow-up (?)

määritelmä

tiedonkeruun perusteella tehtävä kohteen järjestelmällinen havainnointi

huomautus

Opetus- ja koulutussektorilla seurannan kohteena voivat olla yhtäältä *oppijoiden oppiminen*, osaaminen ja *oppimistulokset* ja toisaalta *opetukseen (1)* ja *koulutukseen (1)* liittyvä toiminta ja järjestelmät.

Seuranta ei ole luonteeltaan arvottavaa, vrt. *arviointi (1)*.

Käsitteen tunnus: c752

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

Varhaiskasvatuksen sanastoryhmä 9.3.2016: tämä on ok myös varhaiskasvatuksen näkökulmasta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: termiä tarvitsee tarkentaa, tai sitten jätetään käsite kokonaan pois vakan osalta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin jätetään pois

Englannin kielityöryhmän kommentti 31.5.2016: Merja selvittää, mitä Karvi käyttää, tarvitaan varmaan useita synonyymeja

Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 31.5.2016: Määritelmässä ”kohteen” on hyvin epämääräinen, kohdehan voi olla vaikka yksittäinen lapsi. Mitä tällä tarkemmin tarkoitetaan?

OKSA-jaoksen kommentti korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 26.1.2018: Seurannan kohteet ovat samat kuin arvioinnin (1) kohteet. Asiasta on kirjoitettu täsmentävä huomautus: ”Opetus- ja koulutussektorilla seurannan kohteena voivat olla yhtäältä oppijoiden oppiminen, osaaminen ja oppimistulokset ja toisaalta opetukseen (1) ja koulutukseen (1) liittyvä toiminta ja järjestelmät.”

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 2.2.2018: Käsitteen esiintymiskontekstiin kaivataan täsmennystä, jotta englannin vastineet voidaan valita.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 2.2.2018: 'Student tracking' saa osumia UK:ssa. En tiedä, onko sama asia.

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 7.5.2020.

779

kehittävä arviointi

sv utvecklande utvärdering
en enhancement-led evaluation

määritelmä

arviointin (1) toimintaperiaate, jossa kehitetään toimintaa sitomalla yhteen arviointi (1) ja aktiivinen kehittäminen

huomautus

Kehittävä arviointi on osallistavaa ja sen perustana on arvioinnin (1) toteuttajan ja arviointiin osallistuvan välinen luottamus ja *koulutusorganisaation* vastuu toimintansa kehittämisestä.

Kehittävän arvioinnin menetelmät voidaan räätälöidä tapauskohtaisesti tukemaan *arviointien vaikuttavuutta* ja toiminnan kehittämistä jo arviointiprosessin aikana.

Kehittävän arvioinnin tuloksena osallistujat saavat *palautetta* toimintansa kehittämiskohteista, hyvistä käytänteistä ja vahvuuksista.

Käsitteen tunnus: c1742

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

780

kansallinen arviointi; kansallisen tason arviointi

sv nationell utvärdering
en national evaluation

määritelmä

arviointi (1), joka tehdään valtakunnallisesti samoilla yhteisillä periaatteilla

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) vastaa *varhaiskasvatuksen, opetuksen (1)* ja *koulutuksen (1)* kansallisesta arvioinnista.

Kansallinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi *koulutustoimijoihin* tai oppilas- tai opiskelijaryhmiin. Kansallinen arviointi voi olla myös esimerkiksi *teema-arviointia*.

Kansallinen arviointi on *ulkoista arviointia*.

Käsitteen tunnus: c1744

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020

781

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus; Karvi

sv Nationella centret för utbildningsutvärdering
en Finnish Education Evaluation Centre; FINEEC

määritelmä

koulutuksen (1) ja *varhaiskasvatuksen ulkoisen arvioinnin* riippumaton asiantuntijaorganisaatio, jonka tehtävät määritellään laissa

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus tuottaa *arviointiin (1)* perustuvaa tietoa koulutuspoliittista päätöksentekoa ja koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen kehittämistä varten.

Arviointikeskuksen päätehtävänä on toteuttaa koulutukseen (1) ja varhaiskasvatukseen sekä *varhaiskasvatuksen*, *opetuksen* ja *koulutuksen järjestäjien* ja *korkeakoulujen (1)* toimintaan sekä *vapaaseen sivistystyöhön* liittyviä arviointeja (1), tehdä *arviointisuunnitelman* mukaisia *oppimistulosten arviointeja*, tukea *varhaiskasvatuksen*, *opetuksen* ja *koulutuksen järjestäjiä* sekä korkeakouluja (1) arviointia (1) ja *laadunhallintaa* koskeissa asioissa sekä kehittää koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen arviointia (1).

Arviointikeskuksesta on säädetty laissa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (2013/1295).

Käsitteen tunnus: c1745

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

Hyväksytty Arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu Karvissa.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (Nationella centret för utbildningsutvärdering)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (Finnish Education Evaluation Centre)

782

arviointineuvosto

sv utvärderingsrådet
en Evaluation Council

määritelmä

valtioneuvoston nimittämä asiantuntijaelin, joka seuraa ja kehittää *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* toimintaa ja laatii toiminnan strategiset linjaukset sekä vastaa kansallisesta koulutuksen *arviointisuunnitelman* laatisesta

huomautus

Arviointineuvostoilla on keskeinen rooli kansallisten arviointikohteiden määrittämisessä.

Arviointineuvoston kokoonpanosta, tehtävistä ja päätösvaltaisuuudesta säädetään asetuksessa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (1317/2013).

Käsitteen tunnus: c1746

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty Arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu Karvissa.

783

paikallinen arviointi; paikallisen tason arviointi

sv lokal utvärdering

en local evaluation; local-level evaluation

määritelmä

arviointi (1), joka tehdään alueellisesti tai yhden toimijan alueella

huomautus

Paikallinen arviointi voi olla esimerkiksi yhden *koulutuksen* tai *varhaiskasvatuksen järjestäjän* tai *palveluntuottajan* tekemä arviointi (1).

Käsitteen tunnus: c1747

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020

784

toiminnan tasolla tehtävä arviointi; yksikössä tehtävä arviointi

sv

en

määritelmä

paikallinen arviointi, joka tehdään yhden toimijan alueella tai *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *koulutusorganisaation toimipisteessä*

huomautus

Toiminnan tasolla tehtävä arviointi on *itsearviointia (1)*.

Käsitteen tunnus: c1748

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020

785

<varhaiskasvatus>

pedagogisen toiminnan arviointi

sv utvärdering av den pedagogiska verksamheten

en evaluation of pedagogical activity

määritelmä

toiminnan tasolla tehtävä arviointi, joka tehdään *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *lapsiryhmässä*

huomautus

Pedagogisen toiminnan tasolla *arvioinnin (1)* kohteena on *varhaiskasvatushenkilöstön* toiminta ja *lapsen* kohtaama *varhaiskasvatuksen* laatu. Arvioinnin kohteena eivät ole lasten ominaisuudet, kehitys tai *oppiminen*.

Pedagogisen toiminnan arviointi on pääasiassa *itsearviointia (1)*.

Käsitteen tunnus: c1749

Luokka: varhaiskasvatus

Luokka: arviointi

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

Kirsi Alila 22.1.2021: Minusta pedagogisen toiminnan arviointi pitäisi ehdottomasti koskea muutakin [=muutakin koulutusasteita] kuin varhaiskasvatusta, mutta te osaatte sanoa, voinko sen vielä lisätä muille ja keskusteluttaa sen lisäämisestä tässä vaiheessa vai vasta myöhemmin. Yksi vaihtoehto toki on, että jos keskustelu tästä käsitteestä käydään muiden tahojen osalta myöhemmin, myös vakan osalta se käydään silloin samaan aikaan, eli jäisi nyt kokonaan pois. Minulle käy kuinka vaan.

786

ulkoinen arviointi; ulkopuolinen arviointi

sv extern utvärdering

en external evaluation; extern evaluation

määritelmä

arviointi (1), jonka tekee kohteen ulkopuolinen arvioija

huomautus

Varhaiskasvatus- ja **koulutustoimijoita** on laeissa velvoitettu osallistumaan ulkoiseen arviointiin, esimerkiksi varhaiskasvatuslaki 540/2018, perusopetuslaki 628/1998, lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, ammattikorkeakoululaki 932/2014, ja yliopistolaki 558/2009.

Kansallista koulutusta koskeva ulkoinen arviointi on laissa (2013/1295) säädetty **Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen** (Karvi) tehtäväksi.

Vertaa **itsearviointi (1)**.

Käsitteen tunnus: c1479

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: **Arviointi**

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

787

itsearviointi (1)

sv självbedömning; självvärdering (1); självvärdering (1); intern utvärdering
en self-evaluation

määritelmä

arviointiin (1) kohteen itse tekemä *arviointi (1)*

huomautus

Itsearviointiin (1) kautta tuotetaan tietoa toiminnasta, *toimintakulttuurista* sekä vallitsevista arvoista ensisijaisesti toimijan sisäiseen käyttöön. Itsearviointi (1) auttaa tunnistamaan kehittämiskohteita sekä olemassa olevia vahvuuksia, joita voidaan edelleen hyödyntää systemaattisen kehittämisen tukena.

Itsearviointi (1) on keskeisessä asemassa laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Itsearviointi (1) on osa *formatiivista arviointia*.

Esimerkiksi varhaiskasvatustalaki (540/2018) ja perusopetuslaki (628/1998) velvoittavat *koulutuksen järjestäjiä* oman toiminnan arviointiin (1).

Itsearviointi (1) on käytössä *oppilaiden* ja *opiskelijoiden* arvioinnissa. Vrt. *itsearviointi (2)*

Vertaa *ulkoinen arviointi*.

Käsitteen tunnus: c1029

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: *Arviointi*

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

Terminologin kommentti 6.5.2016: OKSAn puolella on käsitteet arviointi (1), arviointi (2) ja arviointi (3):

arviointi (1) on yleinen arviointi-käsite (arviointi (2):n ja arviointi (3):n yläkäsite)

arviointi (2); opiskelijan/opintosuorituksen arviointi = oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvon määrittäminen (c594)

arviointi (3); koulutuksen arviointi = toiminta, jossa selvitetään, missä määrin opetus (1) tai koulutus (1) on saavuttanut lainsäädännön mukaiset tavoitteensa (c642)

Terminologin kysymys Karville 14.8.2018: Tulisiko käsitteen *vertaisarviointi* (ID1094) olla tässä luvussa, jossa on yleisiä arviointikäsitteitä (kuten tekijän mukaan itsearviointi ja ulkopuolinen arviointi)? Onko vertaisarviointi sekä oppilaan/opiskelijan arvioinnin että koulutuksen arvioinnin muoto?

Seija 22.4.2020: Nyt esimerkeissä on vain varhaiskasvatus. Niitä voidaan joko muokata yleisemmiksi tai lisätä esimerkkejä muilta koulutusasteilta.

Seija 15.5.2020: Onko lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden itsearviointi oikeasti aikaisemmin määriteltyä itsearviointi (2):sta? 28.5.2020: Todettiin, että lapset voi jättää pois itsearviointiin yhteydessä.

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

788

vertaisarviointi (1)

sv kamratbedömning; kollegial bedömning; referentgranskning

en peer evaluation; peer assessment

määritelmä

arviointi (1), jossa arvioitavat arvioivat toisiaan tai jossa arvioinnin (1) tekevät arvioitavia vastaavassa ryhmässä toimivat ulkoiset arvioijat

huomautus

Esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* tekemä toisen oppilaan tai opiskelijan *oppimisen*, osaamisen tai työskentelyn vertaisarviointi (1).

Vertaisarvioinnin (1) tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää arviointitaitoja.

Vertaisarviointia (1) voidaan käyttää myös *varhaiskasvatus-* tai *koulutustoimijoiden* arvioinnissa.

Vrt. *tieteellisen julkaisun vertaisarviointi* ja *vertaispalaute*.

Käsitteen tunnus: c1094

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ruotsin kielityöryhmä 6.2.2017: Ehdotus OKSA-sanastoon/ kysymys OKSA-sanastojaostolle: pitäisikö sanastoon lisätä kamratbedömning / kollegial bedömning / referentgranskning ?

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tämä käsite mahdollisesti lisättävä arviointikäsitteisiin (itsearviointi, ulkopuolinen arviointi, vertaisarviointi...)

OKSA-jaos 15.6.2018: arviointikäsitteet yleensäkin kaipaavat Karvin osallistumista

OKSA-jaos 15.6.2018: pyydetään Karvia kommentoimaan OKSAn arviointikäsitelukuja ja ehdottamaan lisäysehdotuksia

OKSA-jaos 15.6.2018: Riina tekee arviointikäsitteisiin liittyvistä kysymyksistä Excel-taulukon joka lähetetään Karviin

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018: Tulisiko vertaisarviointi-käsite olla sanastossa määritelty oppilaan/opiskelijan arvioinnin muotona vai koulutuksen arvioinnin muotona vai kenties sekä että?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018: Pidetäänkö vertaisarviointia ulkopuolisen arvioinnin muotona vai jaotellaanko erikseen itsearviointi, ulkopuolinen/ulkoinen arviointi ja vertaisarviointi?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018: Pitäisikö määritellä myös ulkopuolinen/ulkoinen arviointi -käsite?

OKSA-jaos 24.8.2018: Käsite on käytössä korkeakouluilla käytössä sekä tässä määritellyssä merkityksessä että liittyen tieteellisten artikkeleiden arvioimiseen julkaisua varten. Kun määritelmä on selvillä, näkee, tarvitaanko tieteellisten artikkeleiden tapaus määritellä eri käsitteenä.

Totti Tuhkanen 24.9.2018: Korkeakouluissa tieteelliseen julkaisemiseen liittyvä vertaisarviointi määritellään usein julkaisusarjakohtaisesti, kuten <https://aikakauskirjalahde.wordpress.com/vertaisarviointi/>, tai yliopisto/laitostasolla vahvistettuna tutkimuksen laadunvarmistusperiaatteena. Tieteellisten Seurain Valtuuskunta kuvaa va-toiminnan tiivistetysti: <https://www.tsv.fi/fi/palvelut/tunnus/lisatietoa-vertaisarvioinnista>

Seija 12.5.2020: Käsite on jaettu kahtia kokouksen 7.5.2020 päätöksen mukaisesti. Korkeakoulujen vertaisoppiminen on toistaiseksi jätetty pois, koska oppimiskäsitteet eivät kuulu arviointityöryhmän työn rajaukseen.

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020. Tarkistettu 17.8.2020.

789

systemaattinen arviointi

sv systematisk utvärdering

en systematic evaluation

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), jossa kohteesta kerätään tietoa suunnitelmallisesti eri tavoin ja menetelmin ja tietoa verrataan ennalta asetettuihin ominaisuuksiin ja tavoitteisiin

huomautus

Systemaattiseen arviointiin liittyy myös ajallinen suunnitelmallisuus ja toistettavuus.

Määriteltyjä tavoitteita voidaan kuvailla tarkemmin [laatuindikaattorien](#) avulla.

Systemaattisen arviointitiedon kerääminen edellyttää, että indikaattorit käsitteellistetään vielä arviointiperusteiksi, [arviointikriteereiksi](#).

Käsitteen tunnus: c1750

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 7.5.2020.

790

diagnostinen arviointi

sv diagnostisk bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; diagnostisk utvärdering
en diagnostic assessment

määritelmä

etukäteen tehtävä *arviointi (1)*, jonka tarkoitus on selvittää *oppilaan* tai *opiskelijan* lähtötaso

huomautus

Diagnostisen arvioinnin tarkoitus on kartoittaa oppimisedellytyksiä ja sitä, miten oppilas tai opiskelija hallitsee arvioitavia tietoja ja taitoja.

Diagnostinen arviointi on tyypillistä myös oppimisvaikeuksien seulonnassa.

Diagnostiseen arviointiin voi liittyä *seurantaa*.

Käsitteen tunnus: c1041

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta ”Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi” ja siirretään ehdolle lukuun ”Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi”

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa

Seija 30.4.2020: mukana on myös aikaisemmin kirjattu termi koulutuksen diagnostinen arviointi, mutta jos koulutuksen arvioinnilla arvioidaan tavoitteiden saavuttamista, voidaanko sitä tehdä lähtötason selvittämiseksi etukäteen?

Hyväksytty arviointityöryhmässä 28.5.2020

Riina-terminologin kysymys 23.2.2022: Määritelmässä puhutaan oppilaan tai opiskelijan lähtötasosta, ja tämän vuoksi tulee mieleen, että käsitteen yläkäsite olisi *arviointi (2)* (= arviointi (1), jonka tavoitteena on oppilaan tai opiskelijan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvottaminen), mutta yläkäsitteeksi on kuitenkin valittu arviointi (1). Varmistus: onhan tämä harkittu ratkaisu? Jos diagnostinen arviointi liittyy oppijan (osaamisen?) lähtötasoon, niin silloinko se ei ole arviointi (2):a? Pohdin käsitteen diagnostinen arviointi ruotsin ja englannin vastineita: oppijan osaamisen tai oppimisen arvioinnista käytetään ruotsiksi bedömning ja englanniksi assessment; yleisemmästä (esim. koulutuksen) arvioinnista käytettäisiin utvärdering ja evaluation. Tarvitaanko diagnostisen arvioinnin vastineiksi ruotsiksi sekä utvärdering että bedömning ja englanniksi sekä evaluation että assessment, vai miten?

Riina-terminologin kysymys 23.2.2022: Näin maallikon/terminologin näkökulmasta diagnostinen ja formatiivinen arviointi kuulostavat nykymääritelmiensä perusteella arviointi (2):n alakäsitteiltä, mutta *summatiivisen arvioinnin* määritelmä on kirjoitettu yleisemmin, niin että se selvästi sopii arviointi (1):n alakäsitteeksi (ja sen erikoistapauksena on oppijan summatiivinen arviointi).

791

formatiivinen arviointi; ohjaava arviointi

sv formativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; formativ utvärdering; formativ utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi>

en formative assessment

määritelmä

oppimisprosessin aikainen arviointi (1), jonka tarkoitus on ohjata ja tukea *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen* edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin

huomautus

Formatiivinen arviointi auttaa oppilasta tai opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Formatiivinen arviointi on osa *opetusta (1)*.

Itsearviointi (1) ja *vertaispalautte* ovat osa formatiivista arviointia.

Käsitteen tunnus: c1043

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä, kun käsitellään muutakin ammatillista

Hyväksytty kokouksessa 28.5.2020

Riina-terminologin kysymys 23.2.2022: Määritelmän mukaan tämän on "tarkoitus ohjata ja tukea oppilaan tai opiskelijan oppimisen edistymistä", ja tämän vuoksi tulee mieleen, että käsitteen yläkäsite olisi *arviointi (2)* (= arviointi (1), jonka tavoitteena on oppilaan tai opiskelijan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvottaminen). Yläkäsitteeksi on kuitenkin valittu arviointi (1). Varmistus: onhan tämä harkittu ratkaisu? Jos formatiivinen arviointi liittyy oppijan oppimisen edistämiseen, niin silloinko se ei ole arviointi (2):a? Pohdin käsitteen formatiivinen arviointi ruotsin ja englannin vastineita: oppijan osaamisen tai oppimisen arvioinnista käytetään ruotsiksi bedömning ja englanniksi assessment; yleisemmästä (esim. koulutuksen) arvioinnista käytettäisiin utvärdering ja evaluation. Tarvitaanko formatiivisen arvioinnin vastineiksi ruotsiksi sekä utvärdering että bedömning ja englanniksi sekä evaluation että assessment, vai miten?

792

prognostinen arviointi; koulutuksen prognostinen arviointi

sv prognostisk utvärdering; prognostisk utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi>
en

määritelmä

arviointi (1), joka pyrkii ennustamaan nykytilan perusteella tulevaa

huomautus

Suomalaisessa *koulutusjärjestelmässä* esimerkiksi *ylioppilastutkinnolla* ja *valintakokeilla* on prognostinen tehtävä.

Käsitteen tunnus: c1042

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä 2016, kun käsitellään muutakin ammatillista

Terminologin kysymys 26.5.2016: Tarvitaanko siis luoda sanastoon mm. käsitteet *prognostinen arviointi (1)*, joka on opiskelijan/opintosuorituksen arviointia, ja *prognostinen arviointi (2)*, joka on koulutuksen arviointia? Eli luodaanko kaikista näistä käsitteistä kaksi homonymista versiota?

Arviointisanastoryhmä 28.5.2020: Tämä ei ryhmän mielestä kuulu sen rajauksessa oleviin arviointikäsitteisiin. Pitäisi käsitellä ammatillisen koulutuksen puolella. Kahta käsitettä ei meistä tarvita ja määritelmäehdotuksesta on tehty yleinen. Samoin on tehty arviointisanastoryhmässä tässä yhteydessä oleville muille arviointikäsitteille.

Riina- ja Seija-terminologit 5.6.2020: Tämän kohdalta on poistettu CLAS <arviointi>, jotta Riinan ei tarvitse varoa muokkaamasta tietuetta. Mutta kuuluu siis toisen asteen koulutuksen ja korkeakoulujen arviointikäsitteistöön.

793

summatiivinen arviointi

sv summativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi>; summativ utvärdering <koulutuksen arviointi>
en summative assessment

määritelmä

tarkastelujakson lopussa tehtävä *arviointi (1)*, jonka tarkoitus on selvittää, saavutettiin asetetut tavoitteet

huomautus

Summatiivinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* osaamiseen. Summatiivista arviointia käytetään esimerkiksi kuvaamaan, kuinka hyvin ja missä määrin oppilas tai opiskelija on saavuttanut *opetussuunnitelmassa (2)* asetetut tavoitteet.

Esimerkiksi perusopetusasetus (852/1998) velvoittaa antamaan kunkin *lukuvuoden* päättyessä oppilaalle *lukuvuositolustuksen*, joka perustuu summatiiviseen arviointiin. Myös opintojen päättyessä annettu *päättötodistus* perustuu summatiiviseen arviointiin.

Koulutuksen (1) summatiivisesta arvioinnista käytetään ruotsin termiä summativ utvärdering av utbildning.

Käsitteen tunnus: c1044

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<arviointi ruotsi kesken>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta ”Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi” ja siirretään ehdolle lukuun ”Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi”

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä, kun käsitellään muutakin ammatillista

Hyväksytty kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu vielä 17.8.2020

794

koulutuksen arviointi; < arviointi (3)

sv utvärdering av utbildning; evaluering av utbildning

en evaluation of education; < evaluation (3)

määritelmä

arviointi (1), jossa selvitetään, missä määrin *opetus (1)* tai *koulutus (1)* on saavuttanut lainsäädännön mukaiset tavoitteensa

huomautus

Koulutuksen arviointi koskee kaikkia *koulutusasteita*. Koulutuksen arvioinnilla pyritään tukemaan *koulutuksen (1)* toteuttamista ja kehittämistä ja parantamaan *oppimisen* edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjällä voi olla velvollisuus arvioida järjestämänsä koulutusta (1) itse (ks. *itsearviointi (1)*) ja osallistua ulkopuolisen tahon tekemään koulutuksen arviointiin (1) (nk. *ulkoinen arviointi*).

Käsitteen tunnus: c642

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

795

oppimistulosten arviointi

sv utvärdering av inlärningsresultat; utvärdering av lärresultat
en learning outcomes evaluation; assessment of learning outcomes (??)

määritelmä

opetussuunnitelman (1) tavoitteiden saavuttamisen, *oppiaineen* osaamisen tason sekä *koulutuksen (2)* tasa-arvon toteutumisen *arviointi (1)*

huomautus

Oppimistulosten arviointi koostuu yleensä tehtäväsarjasta, joka voi kohdistua osaamisen eri osa-alueille.

Esi- ja *perusopetuksessa* kansallinen oppimistulosten arviointi kohdistuu *opetussuunnitelman perusteiden* tavoitteiden saavuttamiseen ja on yleensä *otantaperustaista arviointia*, jonka tulokset voidaan yleistää koskemaan koko ikäluokkaa.

PISA (Programme for International Student Assessment) on esimerkki kansainvälisestä oppimistulosten arvioinnista. PISA on OECD:n jäsenmaiden yhteinen tutkimusohjelma, joka tuottaa tietoa *koulutuksen (2)* tilasta ja tuloksista kansainvälisessä vertailukehyksessä. Muita esimerkkejä kansainvälisistä arvioinneista ovat TIMMS (Trends in International Mathematics and Science Study) ja PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study).

Käsitteen tunnus: c1752

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Arviointi](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020, lisätty huomautus 24.9.

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet (mahdollisesti arviointiin erikoistunut kielityöryhmä) voisi käydä uudelleen läpi osana arviointikäsitteiden kokonaisuutta.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment of learning outcomes)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: Merja keskustellut Karvin kanssa evaluation/assessment-kysymyksestä

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: Merja: Valtionavustussanastoa varten on tehty vertailu evaluation vs. assessment, se on kuitenkin myös yleisemmin sovellettavissa. Merja: Valtionavustussanastoa varten on tehty vertailu evaluation vs. assessment, se on kuitenkin myös yleisemmin sovellettavissa. (Merja lähettänyt ryhmälle 5.12.2022.)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: po-laki, eri pykälät 21 § ja 22 §

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: OKSAssa ollut jako:

---- opettajan tekemä oppilaan arviointi: assessment <- kuitenkin Karvi on kääntänyt myös oppimistulosten arviointihankkeensa termillä assessment

---- järjestelmän tason arviointi: evaluation

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: karkea jako OKSAn evaluation/assessment-kontekstien välillä perustuu ehkä yo-laiissa ja lukiolaiissa(?) tehtyihin tarkasteluihin ja ratkaisuihin

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: työstetään eteenpäin, pyydetään kommentteja myös Karvista (Mika välittää pyyntöme)

796

otantaperustainen arviointi

sv

en

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), jossa tarkastellaan vain osaa kohteista ja otoksen perusteella tehdään päätelmiä kokonaisuudesta

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus arvioi *oppimistuloksia* otantaperustaisesti. Kansalliset *oppimistulosten arvioinnit* eivät ensisijaisesti arvioi yksittäisiä kouluja, *oppilaita* tai *opiskelijoita*, vaan ne arvioivat *koulutusjärjestelmää*.

Otos on varsinaisen kohderyhmän osa, joka valitaan joko satunnaisotannalla tai systemaattisella otannalla. Otoksen edustavuus ratkaisee, kuinka tarkasti tulokset kuvaavat koko kohderyhmää.

Käsitteen tunnus: c1754

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

797

kriteeriperustainen arviointi; kriteeriperusteinen arviointi

sv kriteriebaserad bedömning

en > criterion-referenced evaluation <toiminnan arviointi??>; > criterion-referenced assessment <oppijan tai opintosuorituksen arviointi>

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), jossa kohdetta verrataan ennalta määriteltäisiin [arviointikriteereihin](#)

huomautus

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa arvioinnin (1)* kohteena olevaa toimintaa verrataan arviointikriteereihin ja sen perusteella päätellään, miten toiminta toteutuu.

Perusopetuksessa yhteisten oppiaineiden päättöarvioinnin kriteerit on määritelty perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa*.

Oppilaan tai *opiskelijan arvioinnissa (2)* arviointikriteerit määrittelevät eri *arvosanoihin* vaadittavan osaamisen tason

Toiminnan laatua ja tuloksia verrataan yleensä yhdessä sovittuihin arviointikriteereihin.

Käsitteen tunnus: c1756

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Seija 28.4.2020: Tästä puuttuvat muut koulutusasteet, koska ne ovat tällä hetkellä arviointikäsitteistön rajauksen ulkopuolella.

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet (mahdollisesti arviointiin erikoistunut kielityöryhmä) voisi käydä uudelleen läpi osana arviointikäsitteiden kokonaisuutta.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (criterion-referenced assessment)

798

teema-arviointi

sv ; temautvärdering

en thematic evaluation; sector-specific evaluation; thematic review

määritelmä

arviointi (1), joka kohdistuu johonkin sisällölliseen kokonaisuuteen tai aihepiiriin

huomautus

Teema-arviointi voi kohdistua **koulutusta (1)** tai **varhaiskasvatusta** käsitteleviin, yhteiskunnallisesti ajankohtaisiin ja kriittisiin teemoihin tai **koulutusjärjestelmän** osaan tai tilaan.

Käsitteen tunnus: c1758

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

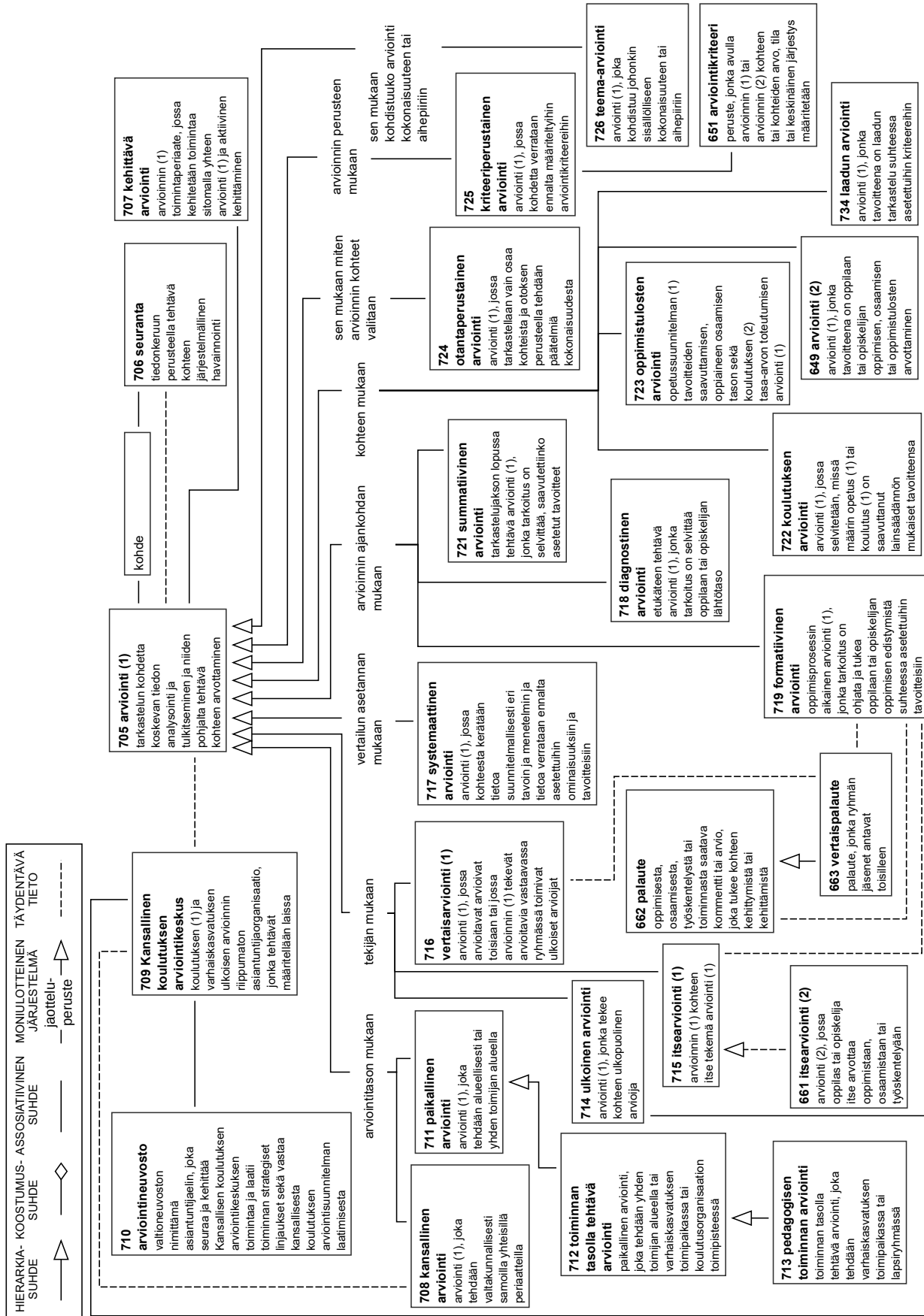
Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (temautvärdering)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (thematic review)

Käsitekaavio 90. Arviointi.

799

arvioinnin vaikuttavuus

sv effekt

en impact; effectiveness

määritelmä

arviointitiedon hyödyntämisen aikaansaama ensi- tai toissijainen muutos

huomautus

Arvioinnilla (1) haetaan ensisijaisesti positiivista vaikuttavuutta. Vaikuttavuus voi olla suoraa tai epäsuoraa.

Arvioinnin vaikuttavuus voi ilmetä tietyllä aikajänteellä sekä *arvioinnin (1)* kohteille että päätöksenteossa ja kehittämisessä *koulutusjärjestelmän* eri tasoilla.

Esimerkki epäsuorasta vaikuttavuudesta on *ylioppilastutkinnon* kielikoetyyppien heijastuminen *oppimateriaaleihin* ja koetyyppien käyttö lukio-opetuksessa.

Arvioinnin vaikuttavuus on esimerkiksi myös yksi *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* strategisista tavoitteista.

Käsitteen tunnus: c1759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<arviointi englanti kesken>

<arviointi ruotsi kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (effekt)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (effectiveness)

800

arvioinnin viitekehys

sv referensram

en framework of reference

määritelmä

arvioinnin (1) runkona toimivat ja sitä ohjaavat osaamisen ja laadun määrittelyt

huomautus

Arvioinnin viitekehys voi arvottaa eri osaamisen tasoja ja tavoitteita. Sen voivat muodostaa esimerkiksi laatustandardit, erilaisten osaamiskokonaisuuksien määrittelyt tai arviointi- tai laatukriteerit.

Tutkintojen viitekehystä säädetään tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehystä annetussa laissa (93/2017) sekä tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehystä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (120/2017). Viitekehys perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston suositukseen eurooppalaisesta tutkintojen viitekehystä (European Qualifications Framework, EQF).

Muita arvioinneissa (1) käytettäviä viitekehymiä ovat esimerkiksi perusopetuksen laatukriteerit ja Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset (Karvi 24:2018) sekä esimerkiksi myös kansainväliset varhaiskasvatuksen laadun teoreettinen viitekehys (European Quality Framework for Early Childhood and Care 2014) ja kielenopetuksessa käytettävä Eurooppalainen viitekehys (Common European Framework of Reference, CEFR).

Käsitteen tunnus: c1760

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

801

arviointisuunnitelma

sv utvärderingsplan

en evaluation plan

määritelmä

suunnitelma, joka sisältää [arvioinnin \(1\)](#) kohteet ja arviointien (1) aikataulun

huomautus

[Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen](#) toimintaa ohjaa koulutuksen arviointisuunnitelma, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa.

[Varhaiskasvatuksen](#) tai [koulutuksen järjestäjillä](#) tai palveluntuottajilla voi olla organisaatio- tai kuntakohtainen arviointisuunnitelma

Käsitteen tunnus: c1761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmän kokouksessa 24.9.2020.

802

arviointiraportti

sv utvärderingsrapport

en evaluation report

määritelmä

[arvioinnista \(1\)](#) ja sen tuloksista kirjoitettu raportti

huomautus

Arviointiraportit voivat olla paikallisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti julkaistavia. Paikallisia raportteja julkaisevat esimerkiksi [varhaiskasvatuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjät](#). Kansallisia arviointiraportteja julkaisee esimerkiksi [Kansallinen koulutuksen arviointikeskus](#).

Käsitteen tunnus: c1762

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 24.9.2020.

803

arviointimenetelmä (1); arviointimetodi

sv

en

määritelmä

menettelyiden ja menetelmien kokonaisuus, joiden avulla tuotetaan tietoa [arviointia \(1\)](#) tai [arviointia \(2\)](#) varten

huomautus

Eri arviointimenetelmiä (1) voidaan käyttää esimerkiksi [varhaiskasvatuksen](#), [koulutuksen \(2\)](#) tai [opetuksen \(1\)](#) toteuttamisen arviointiin (1) tai [oppilaan](#) tai [opiskelijan oppimisen](#) ja osaamisen arviointiin (2).

Arviointimenetelmien (1) käyttöön liittyviin kokonaisuuksiin, esimerkiksi arviointikriteeristöihin (ks. [arviointikriteeri](#)) tai [itsearviointin \(1\)](#) kyselylomakkeisiin, voidaan joissain yhteyksissä viitata termillä arviointityökalu.

Vrt. [arviointimenetelmä \(2\)](#)

Käsitteen tunnus: c1763

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Arviointi](#) ja [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

804

arviointijärjestelmä (1)

sv utvärderingssystem *n*; system *n* för utvärdering

en evaluation system

määritelmä

tietojärjestelmä, jonka avulla kerätään arviointitietoja ja tuotetaan [arviointiin \(1\)](#) tai [arviointiin \(2\)](#) perustuvaa tietoa

huomautus

Esimerkki arviointijärjestelmästä (1) on [varhaiskasvatuksen](#) laadunarviointijärjestelmä.

Käsitteen tunnus: c1769

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

805

arviointijärjestelmä (2); kansallinen laadun arviointijärjestelmä

sv

en

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla [arviointeja \(1\)](#) toteutetaan ja arviointitietoa kerätään

huomautus

Yhtenäisellä arviointijärjestelmällä (2) pyritään suunnitelmalliseen ja kumuloituvaan arviointi- ja seurantatiedon tuotantoon. Kansallisella laadun arviointijärjestelmällä pyritään myös arviointien (1) luotettavuuden lisäämiseen.

Käsitteen tunnus: c1770

Luokka: <yleinen/yhteinen>

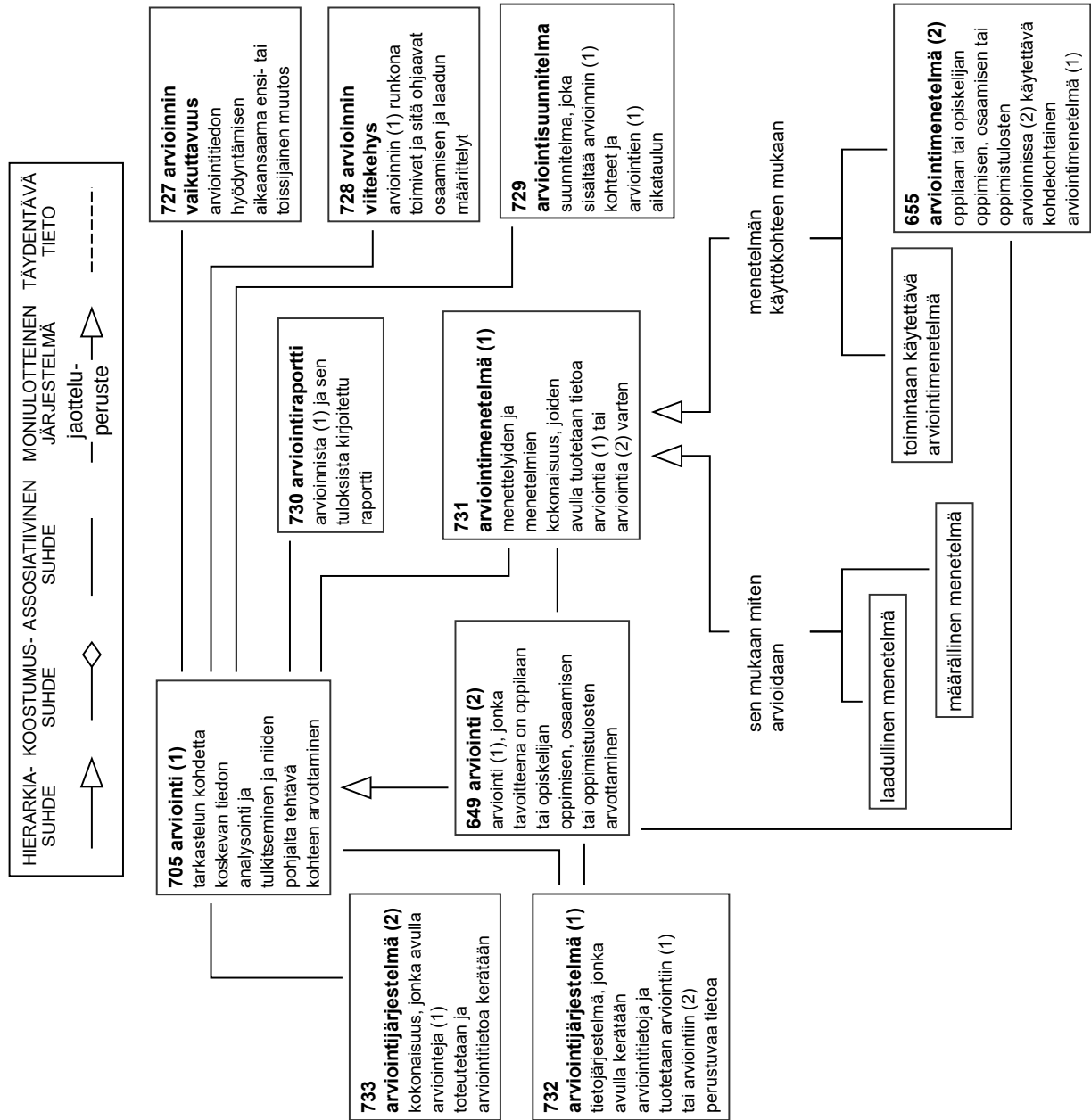
Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Seija 13.5.2020: Jaettu kahdeksi käsitteeksi kokouksen 7.5.2020 päätöksellä.

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 24.9.2020 ja tarkistettu laatukäsitteiden yhteydessä 24.9.2020

Käsittekaavio 91. Arviointeihin liittyviä käsitteitä.

7.2 Laatu

806

laadun arviointi

sv utvärdering av kvaliteten

en quality evaluation <varhaiskasvatus>; evaluation of quality <varhaiskasvatus>

määritelmä

arviointi (1), jonka tavoitteena on laadun tarkastelu suhteessa asetettuihin kriteereihin

huomautus

Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien tulee arvioida toimintaansa (esimerkiksi varhaiskasvatuslaki 540/2018, perusopetuslaki 628/1998, lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, ammattikorkeakoululaki 932/2014 ja yliopistolaki 558/2009). *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* tehtävänä on tukea varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä sekä *korkeakouluja (1)* arviointia (1) ja *laadunhallintaa* koskevilla asioilla (1295/2013, § 2).

Laatukriteeri on ominaisuus, joka on valittu laadun määrittämisen perusteeksi. Ks. myös *arviointikriteeri*.

Käsitteen tunnus: c1773

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Arviointi](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 24.9.2020

807

laadunarviointimalli

sv

en quality assessment model

määritelmä

arviointimalli, jonka tukee *laadunhallintaa* ja laadun kehittämistä

huomautus

Laadunarviointimalli voi kohdistua esimerkiksi järjestäjätasolle tai pedagogiseen toimintaan esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa*.

Esimerkki yleisesti käytetystä järjestäjätason laadunarviointimallista on CAF-arviointimalli (Common Assessment Framework, European Public Administration Network).

Käsitteen tunnus: c1774

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa

808

laatuindikaattori

sv kvalitetsindikator

en quality indicator

määritelmä

laatulausuma, jolla kuvataan millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan

huomautus

Laatuindikaattorit muunnetaan systemaattisen arviointitiedon keräämiseksi [arviointikriteereiksi](#).

[Varhaiskasvatuksessa](#) laatuindikaattori on kuvaus laadukkaan varhaiskasvatuksen olennaisista ja tavoiteltavista ominaisuuksista. Varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit kuvaavat tavoitetason ja ne luovat pohjan kansallisesti yhtenäisille toimintatavoille ja periaatteille, joiden mukaisesti varhaiskasvatuksen [arviointia \(1\)](#) ja kehittämistä voidaan toteuttaa.

Käsitteen tunnus: c1775

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

809

laadunhallinta

sv kvalitetsledning; kvalitetssäkring

en quality management

määritelmä

toimenpiteet, joilla pyritään määrittämään ja saavuttamaan organisaation laatutavoitteet

huomautus

Laadunhallinta sisältää johtamista, suunnittelua, [arviointia \(1\)](#) ja toiminnan kehittämistä.

Laadunhallinta kattaa laadun suunnittelun ja ohjauksen, laadunvarmistuksen ja laadun parantamisen tai kehittämisen. Laadunhallinta on laadukasta organisaation johtamista, eikä sitä voi toteuttaa organisaation johtamisjärjestelmästä erillisenä.

[Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen](#) tehtävänä on tukea [varhaiskasvatuksen](#), [opetuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjiä](#) sekä [korkeakouluja \(1\)](#) [arviointia \(1\)](#) ja laadunhallintaa koskevissa asioissa (1295/2013, § 2).

Käsitteen tunnus: c1776

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kvalitetssäkring)

810

laadunhallintajärjestelmä; laatujärjestelmä; laadunvarmistusjärjestelmä

sv kvalitetsstyrningssystem; kvalitetssystem

en quality management system

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla laatua hallitaan ja *laadunhallintaan* liittyvää tietoa kerätään ja käsitellään huomautus

Laadunhallintajärjestelmä kattaa yleensä ainakin laadunhallinnan organisaatiosta, vastuunjaosta, menettelytavoista ja resursseista muodostuvan kokonaisuuden.

Vrt. *arviointijärjestelmä (2)*

Käsitteen tunnus: c1777

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kvalitetssystem)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (quality management system)

811

laatutekijä; laadun tekijä

sv kvalitetsfaktor

en factor of quality; quality factor <varhaiskasvatus>

määritelmä

tekijä, joka kuvaa laatua tietyistä näkökulmista huomautus

Käsitteen tunnus: c1778

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Hyväksytty arviointisansatotyöryhmässä 19.10.2020

812

laadun rakennetekijä

sv strukturell kvalitetsfaktor

en structural factor of quality; structural quality factor <varhaiskasvatus>

määritelmä

varhaiskasvatuksen tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen liittyvä *laatutekijä*, jota määrää lainsäädäntö tai muu sääätely huomautus

Laadun rakennetekijöitä voidaan säädellä esimerkiksi laeissa, asetuksissa tai muissa

valtakunnallisissa asiakirjoissa, esimerkiksi *opetussuunnitelmissa (1)*.

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun rakennetekijät liittyvät toiminnan puitteisiin, kuten varhaiskasvatuksen järjestämiseen, toimintamuotoihin, tiloihin ja turvallisuuteen, *varhaiskasvatushenkilöstön* ja *lasten* suhdelukuihin, *kelpoisuuksiin* ja henkilöstörakenteeseen.

Laadun rakennetekijät ovat suhteellisen pysyviä ja ne luovat reunaehdot pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli *laadun prosessitekijöille*.

Käsitteen tunnus: c1780

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Hyväksytty arviointisansatotyöryhmässä 26.10.2020

813

laadun prosessitekijä

sv process-relaterad kvalitetsfaktor

en process-related factor of quality; process-related quality factor <varhaiskasvatus>

määritelmä

laatutekijä, joka kuvaa miten toiminnalle asetettuja tavoitteita ja sisältöjä toteutetaan

huomautus

Esimerkiksi **varhaiskasvatuksessa** laadun prosessitekijät ovat pedagogiikan ydintoimintoja ja yksikön pedagogista **toimintakulttuuria** kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys **lapsen** kokemuksiin.

Esimerkiksi **varhaiskasvatuksessa** laadun prosessitekijät ovat pedagogista toimintakulttuuria, kuten vuorovaikutusta, pedagogista prosessia tai toiminnan sisältöjä kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys **lapsen** kokemuksiin, **oppimiseen**, kehitykseen ja hyvinvointiin.

Laadun rakennetekijät luovat reunaehdoja pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli laadun prosessitekijöille.

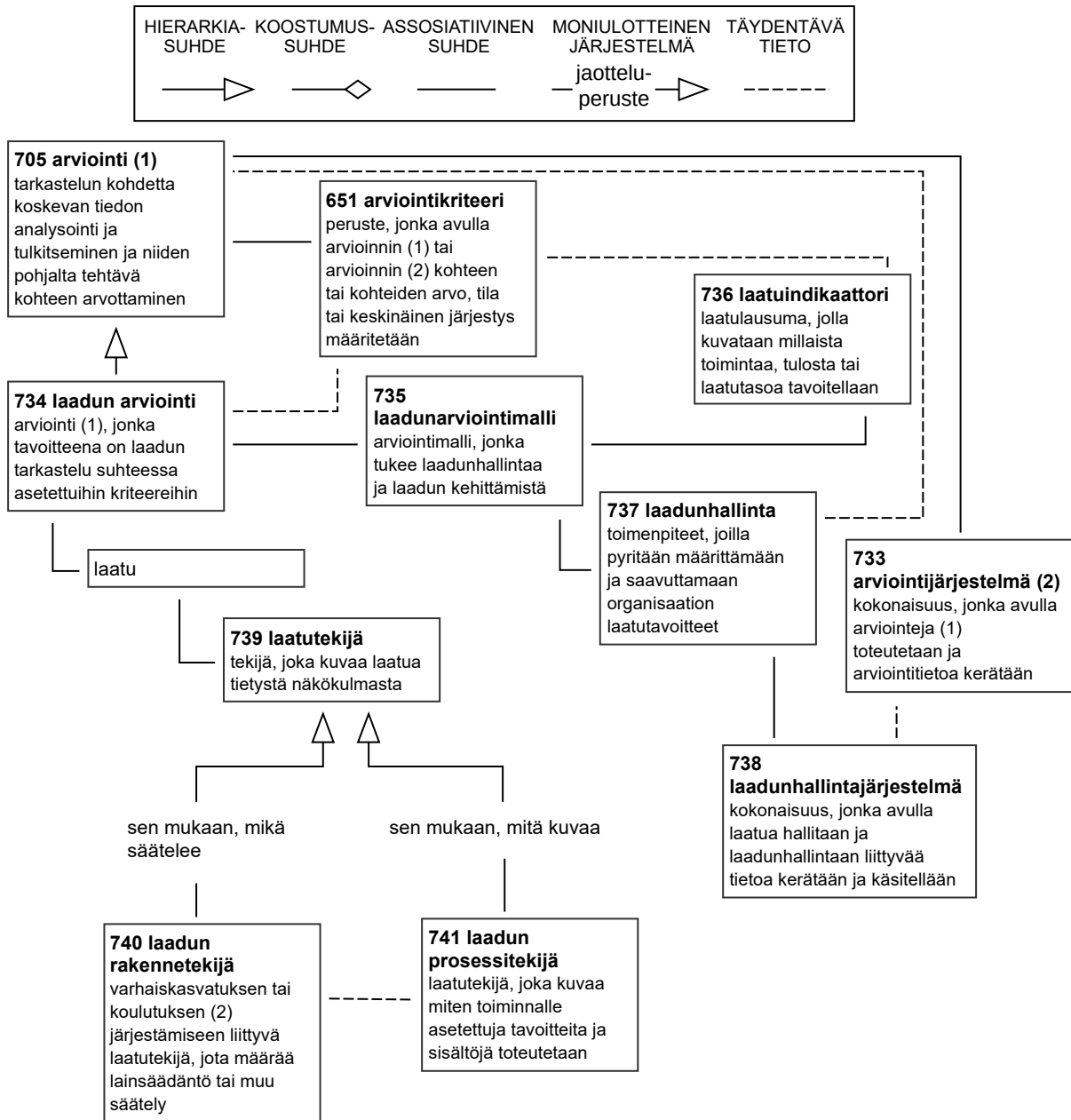
Käsitteen tunnus: c1782

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Hyväksytty arviointisansatotyöryhmässä 26.10.2020

Käsitekaavio 92. Laatukäsitteitä.

8 Muutoksenhaku

814

muutoksenhaku

sv ändringssökande; sökande av ändring

en request for a review; review procedure; ~ appeal (1)

määritelmä

toimenpide, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun

huomautus

Varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua kunnan monijäseniseltä toimielimeltä. *Lapsen varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea* koskevaan päätökseen haetaan oikaisua aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeudelle.

Ammatillisessa koulutuksessa muutoksenhaku osoitetaan hallinto-oikeudelle, jos se koskee *opiskelijalle* annettavaa *kirjallista varoitusta*, opiskelijan *määräaikaista erottamista*, asuntolasta erottamista, *opiskeluoikeuden* pidättämistä tai säädettyjä etuja ja oikeuksia.

Ammatillisessa koulutuksessa muutoksenhaku osoitetaan opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalle, jos se koskee *opiskeluoikeuden peruuttamista* tai *opiskeluoikeuden palauttamista*.

Käsitteen tunnus: c1320

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>
<vaka2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020: Onko tarpeen pitää OKSAssa muutoksenhakuun liittyviä käsitteitä? Jos on, tarvitsisiko niitä olla muitakin kuin vain muutoksenhaku ja oikaisuvaatimus? Kannattaisiko käsitteet erottaa omaksi muutoksenhaku-luvukseen OKSAn sisällä? Ovatko muutoksenhakukäsitteet yhteisiä kaikille koulutusasteille (tai ainakin perusopetus, lukio, ammatillinen, korkeakoulutus) vai onko näiden välillä eroja? -- **OKSA-jaos 24.4.2020:** Jos OKSAssa muodostettaisiin "Muutoksenhaku"-luku, niin sen käsitteitä olisivat muutoksenhaku ja sen "alakäsitteet" oikaisuvaatimus ja valitus. Ja lisäksi kantelu. Näistä käsitteistä kaivataan myös kaaviota. Riina valmistelee.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020: Vrt. esim. Kelan sanasto, jossa on erillinen luku muutoksenhakukäsitteille. Tosin Kelakin on ollut sitä mieltä, etteivät käsitteet ole mitenkään Kela-spesifejä ja että oikeastaan ne kuuluisivat jonkun muun tehtäväksi (julkisen hallinnon yhteinen Ydinsanastoryhmä tmv.) hallinnonalojenvälisesti.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020: Muutoksenhaun määritelmä Kelan sanastossa: "menettely, jossa viranomaisen tai tuomioistuimen päätökseen haetaan muutosta". Onko OKM:n hallinnonalalla kuitenkin olennaista, että muutosta haetaan nimenomaan ja aina "tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta"?

OKSA-jaos 24.4.2020: Jos OKSAssa muodostettaisiin "Muutoksenhaku"-luku, niin sen käsitteitä olisivat muutoksenhaku ja sen "alakäsitteet" oikaisuvaatimus ja valitus. Ja lisäksi kantelu. Näistä käsitteistä kaivataan myös kaaviota. Riina valmistelee.

815

oikaisuvaatimus

sv begäran om omprövning; rättelseyrkan; rättelseyrkande *n*
 en request for an administrative review
 not: claim for a revised decision

määritelmä

oikaisukeino, jossa hallintoviranomaiselle tehdään kirjallinen pyyntö viranomaisen päätöksen muuttamiseksi

huomautus

Hallintolain (434/2003) mukaan oikaisua saa vaatia laissa säädettyihin päätöksiin. Opetustoimen alalla päätöksistä, joihin saa vaatia oikaisua, on säädetty eri *koulutusasteita* koskeissa laeissa.

Varhaiskasvatuksessa saa vaatia oikaisua *lapsen* varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen kunnan toimielimeltä (varhaiskasvatustalaki 540/2018). Lapsen *varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea* koskevaan päätökseen haetaan oikaisua aluehallintovirastolta

Perusopetuksessa saa vaatia oikaisua perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun päätökseen, joka koskee *oppilaaksi ottamista*, oikeutta saada uskonnon ja elämäkatsomustiedon *opetusta (1)*, *erityisen tuen (1)* järjestämistä, *erityisiä opetusjärjestelyjä*, *pidennettyä oppivelvollisuutta* tai perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle.

Ammatillisessa koulutuksessa saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista*, *opiskelijalle annettavaa erityistä tukea (2)* tai *osaamisen arvioinnin mukauttamista*, *ammattitaitovaatimuksista* ja *osaamistavoitteista (2)* poikkeamista, *työhön ja itsenäiseen elämään valmistavan koulutuksen* suoritusajankohdaksi, opiskelijan *eronneeksi katsomista* tai huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisen velvollisuutta. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle.

Lukiokoulutuksessa saa vaatia oikaisua esimerkiksi päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista*, lisäajan myöntämistä opintoihin, *opiskeluoikeuden* päättymistä, suoritettujen *opintosuoritusten hyväksilukemista*, *opiskelun* poikkeavaa järjestämistä tai oikeutta saada uskonnon tai elämäkatsomustiedon opetusta (1). Edellä mainittuja päätöksiä koskevat oikaisuvaatimukset tehdään aluehallintovirastolle.

Lukiokoulutuksessa oikaisuvaatimus voi koskea myös *ylioppilastutkintolautakunnan* tekemää päätöstä.

Korkeakouluissa (1) saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opintosuorituksen* arvostelua tai *opiskelijavalintaa*. Oikaisuvaatimus tehdään korkeakoululle (1) itselleen.

Vrt. käsite *arvioinnin oikaisuvaatimus; arvioinnin oikaisupyyntö*.

Käsitteen tunnus: c1321

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>
 <vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaos 24.4.2020: Näistä [muutoksenhakuun liittyivistä] käsitteistä kaivataan kaaviota.

9 Koulutuksen strategisen ohjauksen käsitteitä

OKSA-jaos 12.11.2021: strategisen ohjauksen luonne käsitteiden määrittelyn kautta näkyväksi

OKSA-jaos 12.11.2021: tutkintotavoitteiden vieruskäsitteitä voisivat olla kasvatustavoitteet ym.

OKSA-jaos 12.11.2021: lyhyt linjaus- ja taustoituskeskustelu myöhemmässä OKSA-jaoksen kokouksessa: strategisen tason käsitteiden lisääminen OKSAan

816

tutkintotavoite

sv

en

määritelmä

tavoite, joka kertoo, kuinka monen tietyn tason tai alan *tutkinnon* suorittamiseen *korkeakoulun (1)* tai korkeakoulujen (1) *koulutustoiminnan* tulisi johtaa sovittuna aikana

huomautus

Tutkintotavoitteet sovitaan opetus- ja kulttuuriministeriön ja kunkin korkeakoulun (1) välisessä tulossopimuksessa. Sopimuskausi voi olla esimerkiksi neljä vuotta.

Tulossopimuksissa sovittavat tutkintotavoitteet ovat osa mekanismia, jolla valtio ohjaa korkeakoulujen (1) tutkintokoulutuksen laajuutta Suomessa.

Ylempien korkeakoulututkintojen määrää koskevat tavoitteet sovitaan korkeakouluille (1) yhteisesti koulutuslaryhmittäin (ks. *koulutusala*).

Alempien korkeakoulututkintojen, tohtoritutkintojen ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen määriä sekä ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneiden määrää koskevat tavoitteet sovitaan korkeakoulukohtaisesti.

Käsitteen tunnus: c1492

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut> <korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

10 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä

817

ammattiala

sv yrkesområde *n*; fackområde; bransch
en vocational field (?)

määritelmä

luokka, jollaisiin ammatit jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat yhteiskunnan tai työelämän aloille

huomautus

Ammattialoja ovat esimerkiksi elektroniikka, sähköteollisuus ja kauneudenhoitoala.

Käsitteen tunnus: c754

Luokka: <yleinen/yhteinen> <amatillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantti kesken>

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019 (kieliversiointi)

Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: Termi "vocational field" on suppeampi kuin määritelmä. Mikä termi käytössä Tilastokeskuksessa?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesområde; bransch)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational field)

818

<koulutus, työnhaku>

kelpoisuus

sv behörighet
en eligibility (2); qualification (2); competence; ~ meet the requirements *verb*

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että henkilö täyttää *koulutukseen (2)* tai työtehtävään valituksi tulemisen edellytykset

huomautus

Koulutukseen (2) liittyvien edellytysten täyttämiseen viitataan täsmällisemmin termillä *hakukelpoisuus*.

Työtehtävään liittyvien edellytysten täyttämässä voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet kelpoisuus ja *pätevyys*.

Ks. myös *pääsyvaatimukset*.

Käsitteen tunnus: c755

<kieliversiointiin korkeakoulut>

819

kokelasnumero

sv
en matriculation examination candidate ID

määritelmä

tunnus, joka annetaan *ylioppilastutkintoon* osallistuvalla henkilöllä kunkin tutkintokerran yksilöimistä varten

huomautus

Vrt. *oppijanumero*, *opiskelijanumero*.

Käsitteen tunnus: c1683

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

820

koulunkäyntihistoria

sv

en student education record; education record

määritelmä

tieto *oppilaitoksista*, joissa *oppilas* on opiskellut

huomautus

Koulunkäyntihistoria on usein opintohallintojärjestelmään liittyvä, ja historiatietoja kerätään esimerkiksi koulunvaihtotilanteissa.

Käsitteen tunnus: c756

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

821

lähtökoulu

sv

en

määritelmä

peruskoulu (1), josta *oppilas* siirtyy kesken *oppivelvollisuuden* suorittamisen toiseen peruskouluun (1) tai *perusopetuksen* päätyttyä jatko-opintoihin

huomautus

Käsitteen tunnus: c757

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Harjoittelija Riikka Suursalmi-Seppälä, TSK, kommentti perusopetuksen ruotsin

kielityöryhmälle (kesä 2018): edu.fi-sivustolla perusopetuksen oppilaan arviointia käsittelevän otsikon alla olevassa "erotodistus"-kohdassa puhutaan suomeksi lähtökoulusta, mutta ruotsinkielisessä vastaavassa tekstissä käytetään nimitystä "gammal skola". Ks.

https://www.edu.fi/perusopetus/oppilaan_arviointi/ops2004/erotodistus &

https://www.edu.fi/planera/grundlaggande_utbildning/elevbedomningen/skiljebetyg. Herää kysymys, pitääkö termi luoda itse, mikäli "den gamla skolan" on liian yleiskielinen.

822

mukautettu arviointi

sv anpassad bedömning /SE/

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c895

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: mukautettu arviointi, mukautetut osaamistavoitteet, yms... nyt OKSAsta löytyy vain käsite *ammattillisen koulutuksen mukauttaminen* ja siinä viitataan näihin ja muihinkin mukautuskäsitteisiin. Näistä voisi ainakin keskustella, että lisätäänkö.

823

mukautetut osaamistavoitteet

sv anpassade krav *pl* på yrkeskicklighet

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c896

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: mukautettu arviointi, mukautetut osaamistavoitteet, yms... nyt OKSAsta löytyy vain käsite ammatillisen koulutuksen mukauttaminen ja siinä viitataan näihin ja muihinkin mukautuskäsitteisiin. Näistä voisi ainakin keskustella, että lisätäänkö.

824

opetustila

sv undervisningslokal

hellre än: undervisningsutrymme

en teaching facilities; education facilities; > classroom <luokkahuone>; > lecture room <luentosali>

määritelmä

fyysinen tila, jossa *opetusta (1)* järjestetään

huomautus

Opetustiloja ovat esimerkiksi luokkahuone, luentosali ja auditorio.

Opetustila ja *opiskelutila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c758

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

825

opiskelutila

sv studierum *n*

en study facilities *pl*; learning facilities *pl*

määritelmä

fyysinen tila, joka on tarkoitettu *oppijan* itsenäiseen *opiskeluun*

huomautus

Esimerkkejä opiskelutiloista ovat ryhmätyöskentelytila ja mikroluokka.

Opiskelutila ja *opetustila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

826

opiskelijakunta (1)

sv studerandekår (1)

en student association (1)

rather than: student body (2); student union (2)

määritelmä

ammattikorkeakoulun opiskelijoiden julkisoikeudellinen yhteisö

huomautus

Ammattikorkeakoulun opiskelijakuntaan kuuluminen on vapaaehtoista; vrt. *yliopiston ylioppilaskunta*.

student body (2), student union (2): Opiskelijakunnan vastineina käytetään joskus myös termejä student body ja student union, mutta niiden käyttöä ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan (1) englanninkielisenä vastineena ei suositella. Student body -termi viittaa *oppilaitoksen* kaikkien opiskelijoiden muodostamaan kokonaisuuteen, ja sitä käytetään perusasteen *oppilaskunnista* ja *toisen asteen oppilaitosten opiskelijakunnista (2)*. Student union puolestaan on *yliopistojen* vastaavan käsitteen, *ylioppilaskunnan*, englanninkielinen vastine.

Vrt. *oppilaskunta, ylioppilaskunta*.

Käsitteen tunnus: c774

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

827

opiskelijanumero

sv elevnummer *n*; studienummer *n*; studentnummer *n* (1) <korkeakoulut>; studerandenummer *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut>; ~ matrikelnummer <korkeakoulut juhlavissa yhteyksissä>
inte: inlärandenummer (1)
en student number

määritelmä

koulutusorganisaation sisäisessä käytössä oleva **opiskelijan** yksilöivä tunnus

huomautus

Toisen asteen oppilaitoksissa käytäntö vaihtelee: joissakin **oppilaitoksissa** on oppilaitoksen sisäisessä käytössä oleva opiskelijanumero, toisissa ei.

studentnummer (1), studerandenummer, matrikelnummer: Joissakin **yliopistoissa** termi matrikelnummer on täysi synonyymi termeille studentnummer (1) ja studerandenummer. Toisissa yliopistoissa matrikelnummer on puolestaan lähinnä historiallinen ja juhlavissa yhteyksissä käytettävä termi. Joissakin yliopistoissa studerandenummer- ja matrikelnummer-nimiset tunnukset muodostetaan keskenään eri tavalla.

Vrt. **oppijanumero**.

Käsitteen tunnus: c897

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion sanastotyöryhmän kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 21.5.2019: YTL:ssä kokelailla on numerot (8 merkkiä pitkät), mutta YTL:n numero ei tietysti käsitteenä ole sama kuin koulutusorganisaation oma opiskelijanumero... Oppilaitoksilla lienee kyllä omissa järjestelmissään (esim. Vilmassa) oppilaitoskohtaiset numerot.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 14.2.2020: Onko niin, että perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa ei ole tällaista oppilaitoskohtaista numeroa (oppilasnumero tai opiskelijanumero)? Voidaanko OKSAan merkitä, että tämä käsite on käytössä vain korkeakouluissa? Muilla koulutusasteilla käytetään valtakunnallista ID:tä?

OKSA-jaos 28.2.2020: Toisella asteella käytäntö vaihtelee oppilaitoksittain, joissakin oppilaitoksissa opiskelijanumero on, toisissa ei. Pidetään tästä huolimatta käsite myös lukion ja ammatillisen alalla käytössä olevana.

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2019: Missä tätä termiä käytetään (lukioyhteyksissä)? Mistä lähteistä ruotsin vastinetermejä kannattaa hakea tai kysyä? Oppilaitoksista?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: elevnummer: ei kuulosta sopivalta lukioon

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: studienummer: kuulostaa oudolta

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: studentnummer: olisi virheellinen lukioon

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: studerandenummer: kuulostaa sopivimmalta/oikeimmalta lukioon; eri asia on, käytetäänkö tätä missään!

Terminologin kysymys lukion ja ammatillisen sv-kielityöryhmille 27.11.2020: Merkitäänkö, että elevnummer on käytössä lukiossa/ammattillisessa koulutuksessa? Entä studienummer?

828

opiskelijapalautte

sv studentrespons
en student feedback

määritelmä

toiminta, jossa *opetukseen (1)* tai *koulutuksen toteutukseen* osallistunut *oppija* antaa tietoa niitä koskevista näkemyksistään huomioonotettavaksi opetuksen (1) tai *koulutuksen (2)* arvioimisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä, tai tällaisen toiminnan tulos

huomautus

Opetukseen (1) tai koulutuksen toteutukseen osallistunut *opiskelija* voi olla velvoitettu tai oikeutettu antamaan siitä *palautetta*.

Käsitteen tunnus: c623

<kieliversiointiin korkeakoulut>

829

oppijanumero

sv studentnummer *n (2)* <lain 1058/1998 mukainen termi kaikille koulutusasteille>; nationellt elevnummer *n*
inte: inlärandenummer *n (2)*
en national learner ID

määritelmä

oppijan yksilöivä valtakunnallinen tunnus

huomautus

Oppijanumeroa voidaan käyttää yksilöintiin ja indeksointiin, ja sitä voivat käyttää niin *koulutuksen* ja *opetuksen järjestäjät* kuin viranomaisetkin.

Henkilölle luodaan oppijanumero, kun hän asioi ensimmäistä kertaa Opintopolku-palvelussa.

Oppijanumero on valtakunnallisesti yksikäsitteinen, joten sitä voidaan käyttää korvaamaan *koulutusorganisaatioiden* paikalliset *opiskelijanumerot* ja -tunnukset. Oppijanumero on 11 numeroa pitkä luku, jonka viimeinen numero on tarkistusmerkki. Teknisesti oppijanumero rakentuu osaksi JHS 159:n ohjeistamaa ISO OID -yksilöintitunnusta (International Standard Organization: Object Identifier). ISO OID -koodi on puurakenteinen hierarkia, jonka haara 1.2.246.562.24 on varattu oppijanumerolle.

studentnummer (2), nationellt elevnummer: Laissa 1058/1998 (laki opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä) oppijanumeron ruotsinkielisenä vastineena käytetään termiä studentnummer *koulutusasteesta* riippumatta. Tämän termin sijaan voi käyttää termiä nationellt elevnummer niissä yhteyksissä, joihin termi studentnummer ei konnotaatioidensa vuoksi sovi (ruotsin sana 'student' viittaa *ylioppilaaseen* ja korkeakouluopiskelijaan).

Käsitteen tunnus: c760

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 21.5.2021: Oppijanumeron kuvausta tulee tarkistaa, mutta ei tehdä sitä nyt.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.6.2021: Mihin tarkistustarve liittyy, liittyikö se jotenkin koulutusjärjestelmän laajentamiseen lakisääteisestä? Syyn voisi kirjoittaa muistiin tulevaa käsittelyä varten.

OKSA-jaos 11.6.2021: Tämän käsitteen käytön laajentamista suunnitellaan nk. KOSKI-HE:ssa. Määritelmä voisi muuttua kattamaan oppijan lisäksi henkilökunnan jäsenet. Palataan kysymykseen vuodenvaihteen 2021-2022 jälkeen.

830

oppilaskunta <perusopetus>; **opiskelijakunta (2)** <lukiokoulutus, ammatillinen>

sv elevkår <perusopetus>; studerandekår (2) <lukiokoulutus>

en student body (1) <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus>
not: student association (2)

määritelmä

perusopetusta antavan *oppilaitoksen oppilaista* tai *toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoista* muodostuva yhteisö

huomautus

Perusopetuksessa oppilaskunta voi muodostua yhden *peruskoulun (1)* oppilaista tai olla useamman koulun yhteinen. Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaskunnan tehtävänä on edistää oppilaiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää oppilaiden ja *opetuksen järjestäjän* välistä yhteistyötä.

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta (2). Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä.

Lukiokoulutuksessa jokaisella oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta. Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.

Oppilas- tai opiskelijakunta voi keskuudestaan valita hallituksen. Käsitteet oppilaskunta ja oppilaskunnan hallitus (*toisen asteen oppilaitoksissa* opiskelijakunta (2) ja opiskelijakunnan hallitus) sekaantuvat toisinaan keskenään.

Vrt. *opiskelijakunta (1)*, *ylioppilaskunta*.

Käsitteen tunnus: c773

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <ammatillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (student association)

831

koulutusmateriaali; > kurssimateriaali

sv utbildningsmaterial

en educational material; > course material <erityisesti korkeakoulut; kurssimateriaalista>

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* tai *oppija* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä

huomautus

Käsite koulutusmateriaali kattaa oppijan käyttämän *oppimateriaalin* ja opettajan käyttämän *opetusmateriaalin* (esim. tehtävien ratkaisut).

Termillä kurssimateriaali viitataan esim. *korkeakoulun (1) opintojaksolla* käytettävään koulutusmateriaaliin.

Käsitteen tunnus: c1072

<kieliversiointiin korkeakoulut>

832

opetusmateriaali

sv undervisningsmaterial; ~ lärarens material
en teaching material; instructional material

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä tai jonka avulla *opettaminen* tapahtuu

huomautus

Opettajan käyttämä opetusmateriaali voi poiketa *oppijan* käyttämästä *oppimateriaalista* esim. siten, että edellinen sisältää tehtävien ratkaisut.

Käsitteen tunnus: c1073

<kieliversiointiin korkeakoulut>

833

oppimateriaali

sv studiematerial; ~ elevens material
en learning material; study material

määritelmä

aineisto, jota *oppija* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä tai jonka avulla *oppiminen* tapahtuu

huomautus

Oppimateriaaleja voivat olla kirjat ja muut painotuotteet, audiovisuaaliset aineistot kuten televisio-ohjelmat sekä mm. erilaiset sähköiset aineistot.

Kullakin *opintojaksolla* käytettävä oppimateriaali voidaan mainita opetustarjontatietojen yhteydessä (kohdassa "kurssin kirjallisuus").

Käsitteen tunnus: c761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

834

<työnhaku>

pätevyys; ammattipätevyys

sv behörighet; kompetens

en professional competence; occupational competence; vocational competence; vocational skill

määritelmä

se, että henkilö täyttää työtehtävään liittyvät vaatimukset

huomautus

Työtehtävään liittyvien vaatimusten täyttämisen voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet pätevyys ja *kelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c763

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen englanti kesken> <ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Sovittu, että lain 531/2017 käännöksessä käytetään "ammattipätevyyden tunnustamisesta" vastinetta "recognition of professional qualifications". Pitäisikö tämä "professional qualification" ottaa mukaan myös tämän pätevyys; ammattipätevyys -käsitteen englannin vastineisiin?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Jos "professional" on pakko olla lain 531/2017 englannin käännöksessä, niin silloin olisi mielestäni syytä lisätä "ammattipätevyys" -termin yhdeksi vastineeksi tuo professional...

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän ja terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.10.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa käsite on määritelty eri tavalla, tulisiko OKSAn määritelmää muokata vastaavaan suuntaan?

835

todennettu osaaminen

sv intygande av yrkeskompetens

en ~ validation of learning

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c898

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitteitä, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: todennettu osaaminen: Mietittiin tätä siitä näkökulmasta, että pitäisi määritellä mitä tarkoittaa todennettu osaaminen. Todennettu osaaminen sisältää luvanvaraisen ja viranomaisen tunnustaman tutkinto- ja suoritustiedon. Ehkä se voisi maallikolle olla hyvä tarkenne kun esimerkiksi tutkinto-käsitteestä ei ehkä aukene kunnolla? Tästäkin voidaan keskustella, että tarvitaanko lisätä.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: validation of learning -> validation of competence (ammattillinen osaaminen)? learning olisi kai lähinnä todennettu oppiminen?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: vrt. esim. kansallinen todennetun osaamisen rekisteri – national register of verified competence

836

tutkimus- ja kehittämistoiminta; t&k-toiminta

sv forsknings- och utvecklingsverksamhet; FoU

en

määritelmä

järjestelmällinen / suunnitelmallinen toiminta tiedon lisäämiseksi ja uusien sovellusten löytämiseksi tietoa käyttämällä

huomautus

Käsitteen tunnus: c768

Luokka: <korkeakoulut>

odottaa käsittelyä / käsittelyyn krk 2019

Työryhmä 12.4.2013: Otetaanko mukaan? Vrt. ammatillisessa koulutuksessa työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta. Ammattikorkeakouluilla on kaikilla t&k-toimintaa (eli ei ole sidottu mihinkään erikseen määriteltyyn tehtävään, kuten toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa).

OKSA-jaosto 20.5.2016: Suvi R. välittää tämän TUHA-verkoston pohdittavaksi.

KK valmisteluryhmä 9.9.2016: Pitäisikö olla tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta?

Terminologin kysymys 9.9.2016: Onko Outi Tasalalla tietoa, onko TUHA-verkosto saanut tämän pohdittavakseen ja ovatko kommentoineet jotain käsitteen tarpeellisuudesta sanastossa?

Outi Tasala 12.9.2016: "tutkimus- ja kehittämistoiminta"-termin osalta sain seuraavan tiedon TUHA-ryhmän koordinaattorilta. Termi löytyy heiltä ja määrittely kuulemma tarketunee vielä:

järjestelmällistä / suunnitelmallista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja uusien sovellusten löytämiseksi tietoa käyttämällä. Kriteeri on, että tavoitteena on oltava jotain olennaisesti uutta. T & K toimintaa sisältyy tavallisesti perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämissyö

OKSA-jaosto 23.9.2016: Käsitteellä on kuvaus TUHA-verkoston sanastossa. Ei sisällytetä tätä käsitettä ainakaan OKSAn ensimmäiseen julkaisuversioon.

837

tutkinnon vahvistuspäivämäärä

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c899

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Mietittiin, että [tutkinnon vahvistuspäivämäärä] pitäisi laittaa käsitteeksi ja määritellä, mitä oikeasti tarkoittaa vahvistuspäivämäärä. Esim. ammatillisella puolella pitäisi olla oppilaitoksen rehtorin allekirjoitus ja tutkintotoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus. Eli onko vahvistuspäivämäärä esimerkiksi sellainen päivä, jolloin allekirjoitukset on tehty tai tutkintosuoritus on sähköisesti hyväksytty.

838

työkokemus

sv arbetserfarenhet

en

määritelmä

taitojen ja tietojen kokonaisuus, jonka työssäolo ja ammatillinen toiminta tuottaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c748

839

viittomakieli

sv teckenspråk *n*

en sign language

määritelmä

kuurojen käyttämä luonnollinen kieli, joka on käsien ja kehon sekä ilmeiden avulla osoitettujen merkkien järjestelmä

huomautus

Perusopetuksessa viittomakieli on äidinkieli ja kirjallisuus -*oppiaineen oppimäärä* sekä mahdollinen *koulutusorganisaation opetuskieli*.

Käsitteen tunnus: c749

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

UA 5.6.2012: perusopetus: äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärä, mahdollinen opetuskieli

UA 5.6.2012: lukio: viittomakieltä käyttävä syntymäkuuro, varhaislapsuudessa kuuroutunut tai kuuroilta vanhemmilta äidinkielenään viittomakielen oppinut henkilö

Terminologi 8.6.2012: sijoitetaanko käsite julkishallinnon käsitteisiin (käsitettä ei ole JHSmietässa) vai esim. koulutustarjontaan? Vai käsitteen opetuskieli yhteyteen?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (teckenspråk)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (sign language)

840

ylioppilaskoe; ylioppilastutkinnon koe

sv studentexamensprov *n*; prov *n* i studentexamen

en matriculation examination test; test

määritelmä

ylioppilastutkinnon myöntämisen edellytyksenä oleva koe

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan ylioppilaskokeita järjestetään äidinkielessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraissa kielissä, matematiikassa ja reaaliaineissa. Jokainen ylioppilaskoe arvostellaan erikseen. Mikäli kokelas saa vähintään neljässä ylioppilaskokeessa hyväksytyt *arvosanan* tietyin lisäehdoin, hänelle myönnetään ylioppilastutkinto.

matriculation examination test: Esimerkiksi käsitteen ”äidinkielen (suomi) ylioppilaskoe” vastine englanniksi on ”matriculation examination test in Finnish language and literature”.

Käsitteen tunnus: c770

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

841

ylioppilastutkintolautakunta

sv studentexamensnämnden

en Matriculation Examination Board

määritelmä

opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto, joka vastaa *ylioppilastutkinnon* johtamisesta, järjestämisestä ja toimeenpanosta sekä ylioppilastutkinnon hallinnosta

huomautus

Opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää ylioppilastutkintolautakunnan jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lautakunnalla on oikeus ottaa apujäseniä.

Käsitteen tunnus: c771

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

842

ylioppilastutkinnon suoritusvuosi

sv år *n* då studentexamen har avlagts

en year of completion of the matriculation examination

määritelmä

vuosi, jona henkilölle on myönnetty *ylioppilastutkinto*

huomautus

Käsitteen tunnus: c772

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

843

ylioppilaskunnan jäsen

sv studentkårsmedlem

en student union member

määritelmä

huomautus

Ylioppilaskunnan jäsenyyden saa maksamalla jäsenmaksun. Jäsenyys oikeuttaa tiettyihin sosiaalipalveluihin ja taloudellisiin etuihin. Kaikkien *yliopistojen ylempää korkeakoulututkintoa* ja *alempaa korkeakoulututkintoa* suorittavien tulee maksaa *ylioppilaskuntien jäsenmaksu* ilmoittautuessaan läsnä olevaksi *opiskelijaksi*. *Jatkotutkintoa* suorittaville maksun suorittaminen on vapaaehtoista.

Käsitteen tunnus: c776

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

844

ylioppilaskunta

sv studentkår

en student union (1)

määritelmä

Yliopiston opiskelijoiden julkisoikeudellinen yhteisö

huomautus

Yliopistolain (558/2009) mukaan ylioppilaskuntaan kuuluvat kaikki yliopiston opiskelijat, jotka on otettu opiskelijoiksi *alempaan korkeakoulututkintoon* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin, lukuun ottamatta *tilauskoulutukseen* osallistuvia opiskelijoita.

Ylioppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita yliopiston opiskelijoita, esimerkiksi *jatko-opiskelijoita*.

Vrt. *oppilaskunta*, *opiskelijakunta* (1).

Käsitteen tunnus: c775

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

11 Liite 2: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvauksia suomeksi

Tässä OKSA-sanaston liitteessä on annettu noin 45 European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementin suomenkieliset nimet sekä lyhyet kuvaukset tietoelementtien sisällöstä. Tietoelementtien sisältökuvaukset on laadittu terminologisen sanastotyön periaatteista poikkeavalla tavalla.

11.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider)

845

esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut

en GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpecialNeeds

määritelmä

tietoa [koulutustoimijan](#) esteettömyydestä ja palveluista vammaisille [opiskelijoille](#)

huomautus

ECTS-tiedon kuvaus englanniksi: Descriptive information about facilities that would be useful to students with special needs contemplating study at an institution providing ECTS learning opportunities

Käsitteen tunnus: c777

<vaka2022>

846

hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi; organisaation nimi; koulutustoimija (ECTS-termi)

en InstitutionName

määritelmä

[koulutustoimijan](#) yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c778

847

kansainväliset koulutusohjelmat; vieraskieliset koulutusohjelmat

en GeneralInformationOnInternationalProgrammes

määritelmä

kuvaus kansainvälisille [opiskelijoille](#) suunnatuista [koulutusohjelmista \(2\)](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c779

848

kieliopinnot

en GeneralInformationOnLanguageCourses

määritelmä

tietoa [koulutuksen järjestäjän](#) tarjoamista kieliopinnoista

huomautus

Käsitteen tunnus: c780

Katarina Repo 21.12.2015: Avointen korkeakoulujen tarjontaan ollaan lisäämässä seuraavanlaisia opintokokonaisuus-käsitteitä:

- Soveltavat opinnot
- Kieliopinnot
- Yleiset/yhteiset opinnot
- Vapaasti valittavat opinnot
- Ammattiopinnot

Katarina Repo 21.12.2015: Käsite kieliopinnot löytyy ECTS-luvusta, joten sen voisi käsitellä myös Suomen korkeakoulutuksen näkökulmasta.

KK valmisteluryhmä 9.9.2016: Ehdotus termiksi: "koulutuksen järjestäjän tarjoamat kieliopinnot"

Terminologin kysymys 9.9.2016 Katalle (Slack): Kysyisin, oliko ajatus siis, että varsinaisen määrittelevän sanaston puolelle lisättäisiin Suomen korkeakoulujen käsitteenä kieliopinnot? Toisaalta en tiedä, mikä käsite korkeakouluissa vastaa tätä ECTS:n "kieliopinnot"-tietoa. Osaatko sinä sanoa/ehdottaa...? Niin ja eikö käsitettä kieliopinnot (tms.) ole tarpeen määrittellä muuten kuin korkeakoulujen näkökulmasta? Eli eikö esim. ammatillisessa tai lukiossa ole / voi olla tällaista käsitettä?

Katarina Repo 12.9.2016: ei kieliopinnot varmastikaan ole mikään kk-spesifi käsite mutta se on sattunut tulemaan tuon avoimen kk-tarjonnan kautta ehdolle

849

opetuksen vastuuhenkilöt

en InstitutionAcademicAuthorities

määritelmä

tietoa [koulutuksen \(2\)](#) suunnittelun, toteutuksen ja korvaavuuksien määrittelystä vastaavista henkilöistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c781

850

opetuksen vuosikello

en InstitutionAcademicCalendar

määritelmä

[lukukausien](#) ja periodien sekä [opetustarjonnan](#) ajankohdat kertova [koulutustoimijan](#) kalenteri

huomautus

Käsitteen tunnus: c782

851

opintojen rahoitus

en GeneralInformationOnFinancialSupport

määritelmä

tietoa opintotuesta, stipendeistä ja muusta rahoitukseen liittyvästä

huomautus

Käsitteen tunnus: c783

852

opintojen tunnustamissäännöt organisaatiossa

sv

en InstitutionMainUniversityRegulations

määritelmä

opintojen hyväksilukemista koskeva [koulutustoimijan](#) ohjeisto

huomautus

Käsitteen tunnus: c784

853

opiskelijapalvelut; opintotoimisto; ~ hakutoimisto <ammattikorkeakoulut>

en GeneralInformationOnStudentAffairsOffice

määritelmä

tietoa opiskelijapalveluiden yhteystiedoista ja palveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c785

854

opiskelijaruokailu

en GeneralInformationOnMeals

määritelmä

tietoa ruokailusta, opiskelijaravintoloista ja opiskelijalounaan hinnoista

huomautus

Käsitteen tunnus: c786

855

organisaation ECTS-koordinaattori

sv

en InstitutionalEctsCoordinator

määritelmä

huomautus

ECTS User's Guide -dokumentissa ei ole nimetty/määritelty organisaation ECTS-koordinaattoria. Annettu tarkkuustaso kuvattavalle asialle on yleisempi: organisaation tiedoista tulee löytyä kuvaus *opiskelijalle* tarjottavista opintopalveluista. Kyseessä on siis *koulutustoimijan* itse määrittelemä ja asettama kansainvälisiin opintohallintoasioihin liittyvä vastuurooli.

Käsitteen tunnus: c787

856

opintoihin liittyvät työharjoittelut

en GeneralInformationOnInternships

määritelmä

tietoa siitä, miten *työharjoittelun* voi liittää opintoihin, mahdollisesta rahoituksesta ja *opintopisteistä (2)* sekä työpaikan hankkimismenettelyistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c788

857

organisaation yleiskuvaus

sv

en InstitutionGeneralDescription

määritelmä

koulutustoimijaa koskevaa tietoa, josta käy ilmi mm. organisaation tyyppi

huomautus

Käsitteen tunnus: c789

858

opiskelijajärjestöt

sv studentnätverk *n pl*

en GeneralInformationOnStudentAssociations

määritelmä

tietoa opiskelijajärjestöjen toiminnasta ja yhteistyöstä *korkeakoulun (1)* kanssa

huomautus

Käsitteen tunnus: c790

859

terveydenhuoltopalvelut

en GeneralInformationOnMedicalFacilities

määritelmä

tietoa opiskelijaterveydenhuollosta (ml. yhteystiedot ja hinnat) (ks. OKSA-sanaston käsite [opiskeluterveydenhuolto](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c791

860

tietoa elämisen kustannuksista

en GeneralInformationOnCostOfLiving

määritelmä

[opiskelijaa](#) ohjaavaa tietoa siitä, mihin kaikkeen opintojen rahoituksen tulisi riittää

huomautus

Käsitteen tunnus: c792

861

tietoa opiskelijaliikkuvuudesta

sv

en GeneralInformationForMobileStudents

määritelmä

käytännön tietoa [vaihto-opiskelijoille](#), vaihtoon lähteville, koko [tutkinnon](#) suorittamista harkitseville ulkomailla asuville ja [yhteistutkinnoista](#) kiinnostuneille henkilöille (vrt. OKSA-sanaston käsite [opiskelijaliikkuvuus](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c793

Ruotsi: Terminologi 21.2.2013: Synergia-ryhmän mukaan ”opiskelijaliikkuvuudesta” on korkeakoulujen tietomallissa tähän asti käytetty termiä ”studerandemobilitet”; Synergia-ryhmän suositus on ”studentmobilitet”. Onko näillä termeillä jokin ero? Onko esim. studerandemobilitet termi, joka sopii myös muualle kuin korkeakouluihin?

862

tietoa opiskelijaliikunnasta

sv

en GeneralInformationOnSportsFacilities

määritelmä

tietoa [koulutustoimijan](#), [opiskelijajärjestöjen](#) ja muiden yhteistyötahojen [opiskelijoille](#) tarjoamista liikuntapalveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c794

863

tietoa oppimisympäristöstä

en GeneralInformationOnStudyFacilities

määritelmä

konkreettinen kuvaus [opetuksen \(1\)](#) fyysisistä (mm. tilat, välineet ja opetusmateriaalit) ja tietoteknisistä resursseista (vrt. OKSA-sanaston käsite [oppimisympäristö](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c795

864

tietoa vakuutuksista

en GeneralInformationOnInsurance

määritelmä

[koulutustoimijan](#) tarjoamaa tietoa [opiskelun](#) aikaisista vakuutuksista

huomautus

Käsitteen tunnus: c796

865

valintamenettely (ECTS-termi)

sv

en InstitutionAdmissionProcedures

määritelmä

tietoa [opiskelijavalintojen](#) toteutuksesta

huomautus

Käsitteen tunnus: c797

866

vapaa-ajanpalvelut

en GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilities

määritelmä

tietoa tarjolla olevista vapaa-aikaan liittyvistä palveluista

huomautus

Käsitteen tunnus: c798

11.2 Koulutus (Learning Opportunity)

867

arviointikriteerit (ECTS-termi)

sv

en DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegulations

määritelmä

sanallinen kuvaus arviointikriteereistä (vrt. OKSA-sanaston käsite [arviointikriteerit](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c799

868

arviointimenetelmät (ECTS-termi)

sv

en CourseUnitAssessmentMethods

määritelmä

menetelmä, jolla [opiskelijan](#) osaaminen mitataan ja todetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite [arviointimenetelmä \(2\)](#))

huomautus

Esimerkiksi kirjalliset kokeet, testit, haastattelut, portfoliot.

Käsitteen tunnus: c800

869

jatko-opintomahdollisuudet

sv

en DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies

määritelmä

tietoa mahdollisista jatko-opintoväylistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c802

870

koulutukselliset ja ammatilliset tavoitteet

sv

en DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals

määritelmä

kuvaus siitä, mitä [oppija](#) tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään [koulutuksen \(2\)](#) suoritettuaan (vrt. OKSA-sanaston käsite [osaamistavoitteet \(1\)](#))

huomautus

Käsitteen tunnus: c803

871

koulutuksen nimi; tutkintoon johtavan koulutuksen nimi

sv

en DegreeProgrammeTitle

määritelmä

koulutuksen (2) yksilöivä, luonnollista kieltä oleva tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c804

872

koulutuksen rakenne (ECTS-termi)

sv

en DegreeProgrammeStructureDiagram

määritelmä

osat, joista *tutkintoon* johtavat tai *koulutukseen (2)* kuuluvat opinnot koostuvat (vrt. OKSA-sanaston käsite *tutkintorakenne (1)*)

huomautus

Koulutuksen rakenne esitetään kaaviona ja kuvauksena. Koulutuksen rakenne -tiedoista ilmenevät osat, joista opinnot koostuvat, sekä *tutkinnon osien* laajuudet ja mahdollisesti suoritusaikataulu.

Käsitteen tunnus: c805

873

koulutuksen tyyppi

sv

en LearningOpportunityType

määritelmä

tieto siitä, minkä tyyppinen *koulutus (2)* on kyseessä

huomautus

Arvoja ovat esimerkiksi *tutkinto*, *tutkinnon osa*, *opintokokonaisuus (2)* ja *opintojakso*.

Käsitteen tunnus: c806

874

koulutustunnus

mielummin kuin: koulutusmoduulitunnus

sv id *n* för utbildning

en

määritelmä

oppilaitoksen tai *korkeakoulun (1) koulutukselle (2)* antama tunnus

huomautus

Koulutustunnus voidaan antaa Learning Opportunitylle tai LO-instancelle.

Tunnuksen on oltava yksikäsitteinen kontekstissa, jossa sitä käytetään.

Käsitteen tunnus: c807

875

kuvaus valmistumiseen vaadittavista opinnäytetöistä; kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista

sv

en DegreeProgrammeFinalExamination

määritelmä

sanallinen kuvaus *koulutuksen (2)* loppukokeista/opinnäytetyöstä

huomautus

Käsitteen tunnus: c808

876

luennoitsija (ECTS-termi); opettaja (ECTS-termi)

sv

en Lecturer

määritelmä

koulutuksen (2) sisällöllisestä toteutuksesta vastaava henkilö

huomautus

Vrt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite *opettaja*.

Käsitteen tunnus: c809

877

ohjeellinen suoritusvuosi

sv

en CourseUnitYearOfStudy

määritelmä

tieto siitä, millä *vuosiluokalla opintojakso* on tarkoitus suorittaa

huomautus

Käsitteen tunnus: c810

878

opetuskieli (ECTS-termi); opetuskielet (ECTS-termi)

sv

en LanguageOfInstruction

määritelmä

kieli, jolla *opetusta (1)* annetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite *koulutusorganisaation opetuskieli*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c811

879

opetusmenetelmät

sv

en CourseUnitTeachingMethods

määritelmä

kuvaus opetusmenetelmistä

huomautus

Käsitteen tunnus: c812

880

opintojakso (ECTS-termi); kurssi (ECTS-termi); opinto (ECTS-termi)

sv

en CourseUnit

määritelmä

vrt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite *opintojakso*

huomautus

Käsitteen tunnus: c813

881

opintojakson kuvaus

sv

en CourseUnitContent

määritelmä

kuvaus *opintojakson* sisällöstä

huomautus

Käsitteen tunnus: c814

882

opintojakson nimi; kurssin nimi; opinnon nimi

sv

en CourseUnitTitle

määritelmä

opintojakson yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c815

883

opintojakson taso ; kurssin taso; opinnon taso

sv

en CourseUnitLevel

määritelmä

kansallisella tasolla käytetyn tasoluokituksen mukainen tieto

huomautus

Esimerkiksi *korkeakouluissa (1) perusopinnot, aineopinnot* ja *syventävät opinnot*.

Käsitteen tunnus: c816

884

opintojakson tunnus; kurssin tunnus; opinnon tunnus

sv

en CourseUnitCode

määritelmä

opintojakson, kurssin tai opinnon yksiselitteisesti yksilöivä tunnus

huomautus

Käsitteen tunnus: c817

885

opintojakson tyyppi <ECTS-termi>; kurssin tyyppi; opinnon tyyppi

sv

en CourseUnitType

määritelmä

opintojakson, kurssin tai opinnon pakollisuutta kuvaava tieto

huomautus

Käsitteen tunnus: c818

886

oppimateriaali (ECTS-termi); > kirjallisuus

sv

en CourseUnitRecommendedReading

määritelmä

aineisto, jota käytetään *opetuksessa (1)* tai jonka avulla *oppiminen* tapahtuu (vrt. OKSA-sanaston käsite *oppimateriaali*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c819

887

pääsyvaatimukset; edellytykset

sv

en prerequisite

määritelmä

vaatimukset, jotka *hakijan* tai *opiskelijan* täytyy täyttää päästäkseen *koulutukseen (2)* tai tietyille *opintojaksolle*

huomautus

Esimerkiksi mitä opintoja tai millainen *työkokemus* hakijalla (1) on oltava.

Vrt. Opetus- ja koulutussanastossa (OKSA) määritelty osittain vastaava käsite *hakukelpoisuus*.

Käsitteen tunnus: c820

888

toistuva opetuksen järjestämisaikajakso

sv

en CourseUnitTermPattern

määritelmä

huomautus

Esimerkiksi "syyslukukausittain", "joka toinen vuosi kevätlukukaudella", "vuosittain periodissa 2".

Käsitteen tunnus: c821

889

tutkintonimike (ECTS-termi)

sv

en qualification (ECTS)

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää, kun hän on suorittanut jonkin *tutkinnon* (vrt. OKSA-sanaston käsite *tutkintonimike*)

huomautus

Käsitteen tunnus: c822

12 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä

890

osaamisprofiili

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1833

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

25.8.2021 Jatkuvan oppimisen digi -arkkitehtuuriryhmä: ehdotamme että OKSAan lisätään tämä käsite

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 13.9.2021: Varmistettava, onko kyseessä tosiaan käsite osaamisprofiili vai oppimisprofiili. Osaamisprofiili kuulostaa "lopullisemmalta".

OKSA-jaos 15.10.2021: Osaamisprofiili on vakiintumaan päin oleva käsite, joten mieluummin se kuin oppimisprofiili (joka monimerkityksisempi)

OKSA-jaos 15.10.2021: sopii lisätä OKSAan, jos käsite tulee käyttöön uusissa palveluissa

891

osaamisen kartoitus

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1834

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

25.8.2021 Jatkuvan oppimisen digi -arkkitehtuuriryhmä: ehdotamme että OKSAan lisätään tämä käsite

OKSA-jaos 15.10.2021: lisätään OKSAan

892

suoritustapa

sv

en

määritelmä

Luokka:

Totti Tuhkanen 10.10.2017: Koulutuksen toteutustietoja kuvaavassa M2R-skeemassa on kohdassa suoritustapa | tapa seuraavat arvot:

Kirjallinen tentti

Sähköinen tentti: luokat Exam-tentti, muu sähköinen tentti

Suullinen tentti

Essee

Harjoitustyö(t)

Tutkielma / opinnäytetyö

Projekti / käytännön työ

Työharjoittelu

Portfolio

Luento- / oppimispäiväkirja

Osallistuminen opetukseen

Seminaari

Näyttökoe

OKSA-jaos 12.11.2021: nykyisin nämä ovat suoritteen attribuutteja, eivät ehkä kaipaa syvällistä määrittelyä

OKSA-jaos 12.11.2021: tulisiko nämä olla OKSAssa jonkin käsitteen kohdalla, voisi auttaa harmonisointia ja yhtenäistää esim. arvojen nimityksiä

OKSA-jaos 12.11.2021: Jos vuonna 2022 koetetaan jälleen keskittyä OKSAn roolin löytämiseen digitalisaatiohankkeissa, tässä hyvä esimerkki siitä, mille tasolle käsitteiden määrittely terminologisessa sanastossa kannattaa viedä ja mikä jätetään koodistoihin.

OKSA-jaos 12.11.2021: suoritustapa-käsite lisätään OKSAan, nämä tulisivat sen huomautukseen esimerkkeinä koodiarvoista (linkitys Peppi- ym. maailmaan)

893

korkea-asteen tutkinto

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1499

Luokka:

Kata Repo 23.11.2017: Onko käsite *toisen asteen tutkinto* käytössä? En pidä esimerkiksi *korkeakoulututkintoa* ja *toisen asteen tutkintoa* toisiinsa verrannollisina. Pitäisi ehkä puhua ”korkea-asteen tutkinnosta” jos haluttaisiin rinnastaa?

Terminologin kysymys 28.11.2017: Lisätäänkö sanastoon käsite korkea-asteen tutkinto? Joka voisi olla vieruskäsite käsitteille perusasteen tutkinto ja toisen asteen tutkinto, vai...?

Tilastokeskus: Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet jaetaan alimman korkea-asteen, alemman korkeakouluasteen, ylemmän korkeakouluasteen ja tutkijakoulutusasteen suorittaneisiin.

Alimman korkea-asteen koulutus kestää 2-3 vuotta keskiasteen jälkeen. Näitä ovat esim. teknikon, merkonomin ja sairaanhoitajan tutkinnot, jotka eivät ole ammattikorkeakoulututkintoja.

Alempaan korkeakouluasteeseen luetaan ammattikorkeakoulututkinnot ja alemmat korkeakoulututkinnot.

Ylempään korkeakouluasteeseen luetaan ylempät ammattikorkeakoulututkinnot ja ylempät korkeakoulututkinnot (maisteritutkinnot) sekä lääkäreiden erikoistumistutkinnot.

Tutkijakoulutusasteen tutkinnot ovat tieteellisiä lisensiaatin ja tohtorin tutkintoja.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Riina laittaa kysymyksen Ilmarille ja Totille, onko korkeakoulututkinto-kaavio ajan tasalla. ja tulisiko OKSAan korkeakoulututkinnon alakäsitteiksi lisätä Bolognan mukaiset syklit.

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

13 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä

894

osaaminen; ~ kompetenssi <erityisesti kansainvälisissä yhteyksissä>

sv kompetens; kunnande

en competence

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu henkilöllä olevista tiedoista ja taidoista sekä valmiuksista käyttää niitä tiettyyn tarkoitukseen

huomautus

Osaamiseen sisältyvät henkilön tiedot ja taidot. Osaamiseen liittyvät myös henkilön käyttäytyminen, arvot, asenteet ja mieltymykset.

Määritelmässä käytetyllä sanalla valmiudet viitataan muun muassa arvoihin, asenteisiin ja käyttäytymiseen.

Määritelmässä mainittu "tietty tarkoitus" voi olla esimerkiksi työtehtävä tai ammatillinen tai henkilökohtainen kehittyminen.

Käsitteen tunnus: c95

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Jatkuvan oppimisen sanastoluonnos (kesäkuu 2021)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.6.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa on määritelty käsite osaaminen. Tulisiko käsite lisätä myös OKSAan? Ja jos lisätään, sopiiko sama käsitekuvaus kuin Jatkuvassa oppimisessa, vai tulisiko sitä muokata?

OKSA-jaos 11.6.2021: mahdollisesti tämän käsitteen voisi lisätä OKSAan, toki geneerinen

OKSA-jaos 11.6.2021: Kysymys: missä ja miten on määritelty tieto ja taito? Riina selvittää.

OKSA-jaos 11.6.2021: tulisiko koulutus/koulutusjärjestelmä mainita jotenkin ainakin huomautuksessa, ainakin OKSAn puolella?

OKSA-jaos 11.6.2021: myös muualla kuin koulutusjärjestelmässä hankittu osaaminen pyritään laajenevasti tunnustamaan

OKSA-jaos 11.6.2021: osaamis-käsite OKSAssa syytä pitää laajana, myös yleissivistävyyden kattavana, ei vain esim. työelämän tarvitsemia taitoja sisältävänä

OKSA-jaos 11.6.2021: chat: "Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla."

Terminologin kommentti OKSA-jaokselle 30.12.2021: "Osaaminen"-käsitettä, samoin kuin käsitteitä "tiedot" ja "taito", on alustavasti pohdittu TEM:n **Työllisyyspalvelujen sanastoluonnoksessa** (toukokuu 2021) **ESCO-luokituksen sanaston** pohjalta (alustavissa luonnoksissa näyttää muodostuvan kehä osaamisen ja taidon välille). Jos näitä käsitteitä määritellään OKSAssa, ne otetaan mielellään vastaan Työllisyyspalvelujen sanastossa.

- **tiedot:** määritelmä: oppimalla tapahtuneen asioiden omaksumisen tulos. huomautus: Tiedot muodostuvat työ- tai opintoalaan liittyvien faktojen, periaatteiden, teorioiden ja käytäntöjen kokonaisuudesta.

- **taito:** kyky soveltaa tietoja ja käyttää olemassa olevaa osaamista tehtävien suorittamiseen ja ongelmien ratkaisuun

- **osaaminen:** tietojen ja taitojen kokonaisuus

Tässä vaikuttaa olevan määrittelykehä taidon ja osaamisen käsitteiden välillä, täytyy kysyä tästä.

ESCO-luokituksen sanasto:

knowledge: "knowledge means the outcome of the assimilation of information through learning. Knowledge is the body of facts, principles, theories and practices that is related to a field of work or study."

skill: ESCO applies the same definition of "skill" as the European Qualifications Framework (EQF). According to this "skill means the ability to apply knowledge and use know-how to complete tasks and solve problems". They can be described as cognitive (involving the use of logical, intuitive and creative thinking) or practical (involving manual dexterity and the use of methods, materials, tools and instruments).

competence: ESCO applies the same definition of "competence" as the European Qualification Framework (EQF). According to this "competence means the proven ability to use knowledge, skills and personal, social and/or methodological abilities, in work or study situations and in professional and personal development." They are described in terms of responsibility and autonomy. While sometimes used as synonyms, the terms skill and competence can be distinguished according to their scope. The term skill refers typically to the use of methods or instruments in a particular setting and in relation to defined tasks. The term competence is broader and refers typically to the ability of a person - facing new situations and unforeseen challenges - to use and apply knowledge and skills in an independent and self-directed way.

OKSA-jaos 12.11.2021: mahdollisesti lisätään? Tai vähintään käydään kunnollinen keskustelu, kun mukana laajemmin edustava joukko jaoksen jäseniä.

OKSA-jaos 12.11.2021: alkuvuoteen 2022, kun saadaan Jatkuvan oppimisen sanaston lausuntopalaute mukaan ja kun ollaan lisäämässä Jatkuvan oppimisen sanaston käsitteitä OKSAan

OKSA-jaos 12.11.2021: toiveena, että mukana olisi myös käsitekaavio, kun näitä käsitteitä käsitellään

OKSA-jaos 12.11.2021: selvitettävä osaamisen suhde käsitteeseen kyvykkyys

OKSA-jaos 12.11.2021: osaaminen on yhtäältä yleiskielinen ilmaus, toisaalta käsitteelle voitaisiin määrittämällä saada vakiinnutettu käsitteisisältö. Kuitenkin osaaminen-käsitteen määritelmältä puuttunee säädöspohja. Tosin EU:n käyttämä kompetenssi-käsite on kuvattu EY-säädöksissä.

OKSA-jaos 12.11.2021: yksi mahdollisuus olisi ottaa OKSAssa määriteltäviksi säädöspohjaiset osaamiskäsitteet, kuten perusopetuksen "laaja-alainen osaaminen" (transversal skills) ja ammatillisen koulutuksen "osaamisen hankkiminen"

OKSA-jaos 12.11.2021: Terminologin kommentti: Jos osaaminen-käsite määritellään, OKSAssa olisi käytävä läpi kaikki viittaukset ilmaisuun/käsitteeseen osaaminen ja tarkistettava, onko kyse OKSAssa määritellystä käsitteestä vai yleiskielisestä.

OKSA-jaos 12.11.2021: OKSAn koulutus (1) -käsitteen määritelmän mukaan osaaminen on koulutuksen (1) lopputuote

OKSA-jaos 12.11.2021: vrt. osaamismerkki

Terminologin kommentti 30.12.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa **kyvykkyys** on määritelty "organisaation kyky toimia tarkoituksenmukaisella tavalla tietyllä osa-alueella sekä hyödyntää osaamistaan ja muita resurssejaan, jotta tavoitteet saavutetaan". Eli "osaaminen" liittyy Jatkuvan oppimisen sanastossa yksilöön, "kyvykkyys" organisaatioon.

895

osaamistaso

sv

en

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan* osaaminen verrattuna määriteltyihin *arviointikriteereihin*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1785

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

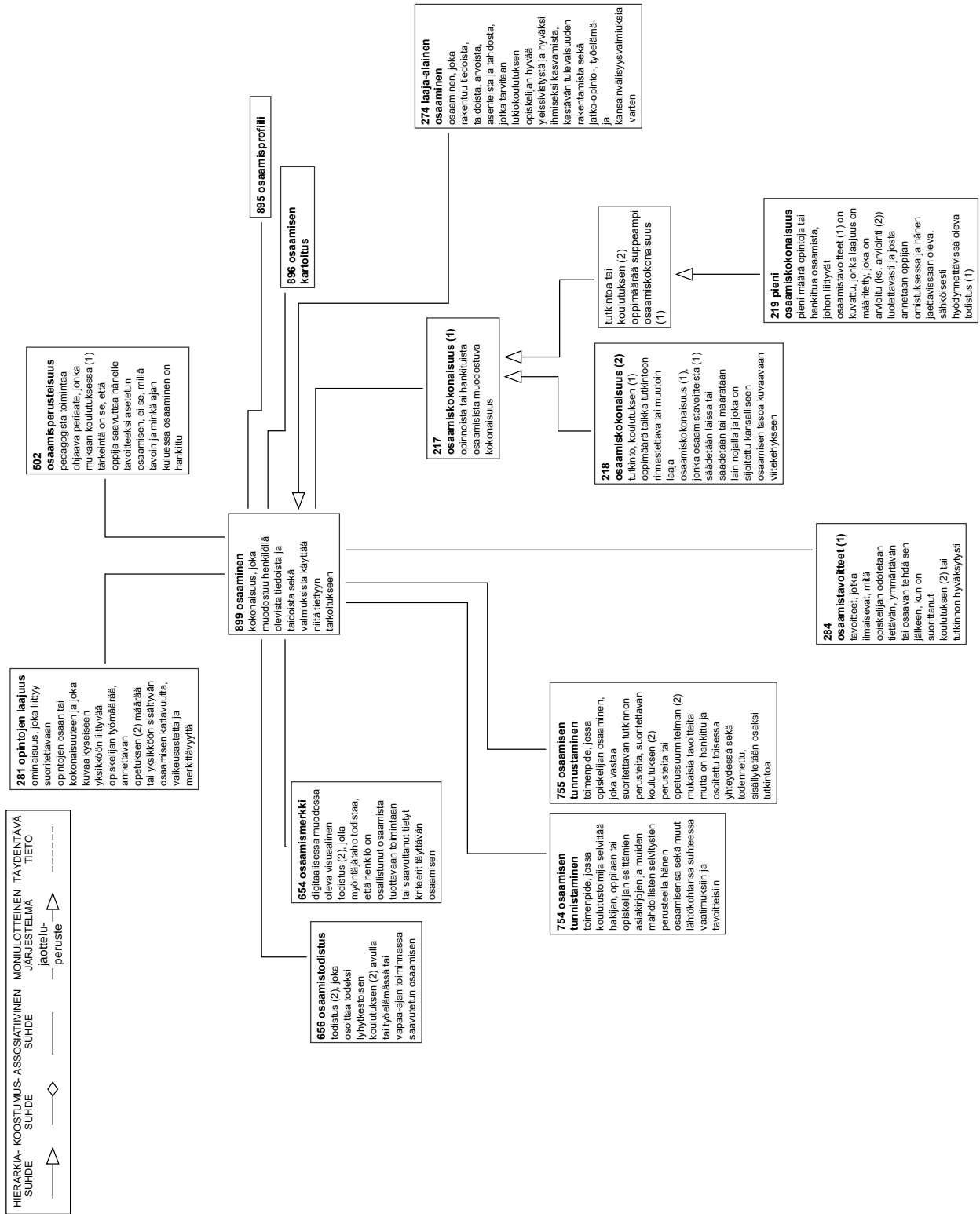
Seija 31.8.2020: todella monessa määritelmässä on käytetty ilmaisua ”osaamisen taso”. Tätä on käytetty enemmän yleiskielisenä ja osaamistason lisääminen tarkoittaa, että nämä ilmaisut on käytävä läpi. Niitä on paljon myös ammatillisessa koulutuksessa. Mahtaako aika riittää tähän?

Jos käsite määritellään, sen linkkautuminen muihin käsitteisiin tulee esille, jos termi muissa määritelmissä muutetaan. Esim osaamisen arvioinnin määritelmä muuttuu ”..tiedollisen ja taidollisen osaamistason arviointi”.

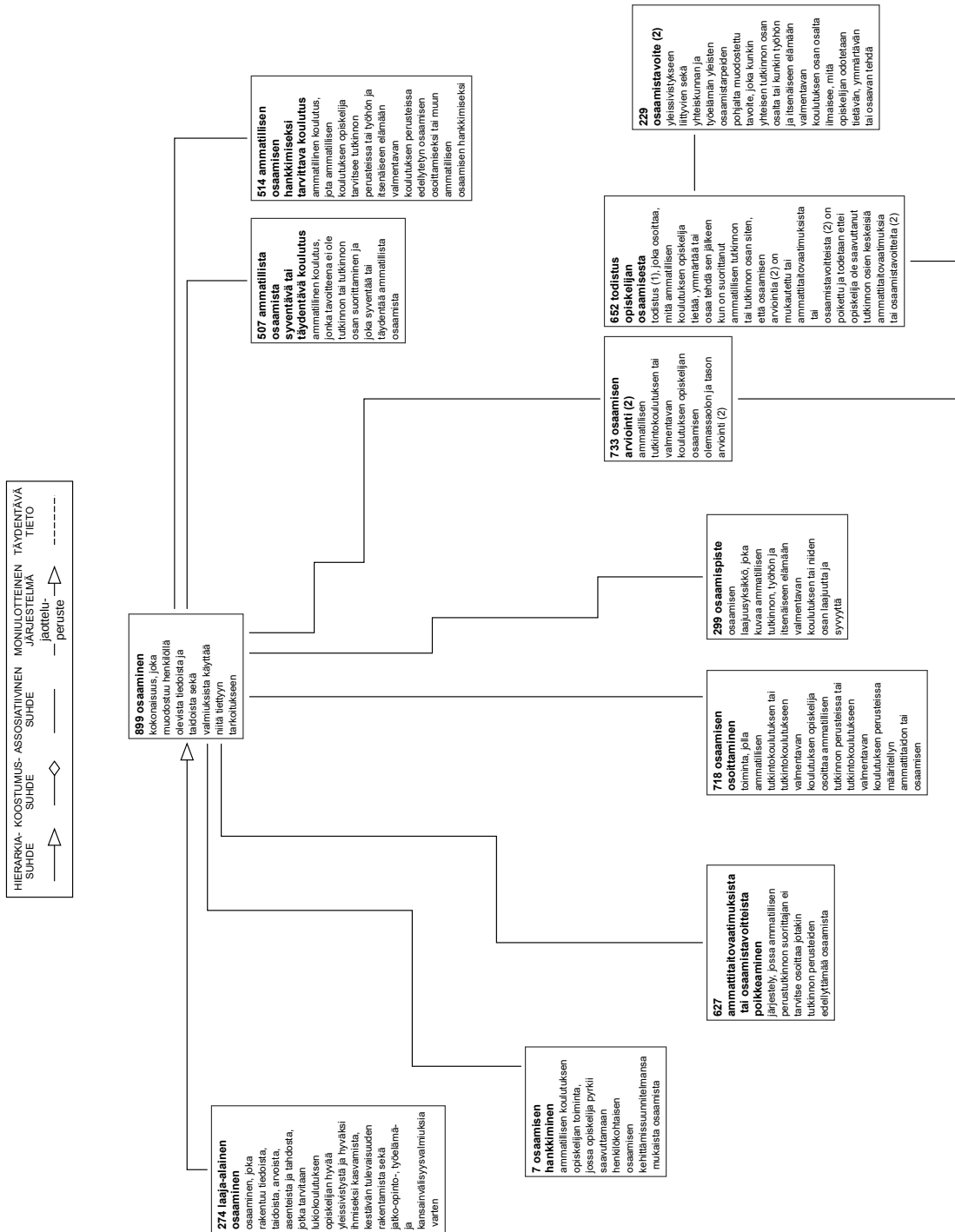
Ei määritellä arviointityöryhmässä, päätös 24.9.2020. Siirretään jatkokehityslistalle. Käsite esiintyy laajasti ja sanastossa viitataan usein osaamiseen, osaamisen tasoon ja osaamistasoon. Siirretään viimeistelyssä lukuun Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: voidaan mahdollisesti lisätä OKSAan, jos tämä koetaan tarvittavan myös määriteltynä käsitteenä eikä vain yleiskielisenä ilmaisuna (osaamisen taso). Tosiaan sOKSAn kohdat, joissa mainitaan ”osaamisen taso” täytyy käydä läpi ja pohtia, onko niissä kyse tässä määritellystä käsitteestä vai onko ilmaus yleiskielisemmin käytetty.

OKSA-jaos 12.11.2021: ratkaistaan, kun käsitellään käsitettä osaaminen (Riina liittää siihen kokonaisuuteen)

Käsitekaavio 93. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä.

Käsitekaavio 94. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.

896

oppiarvo

sv

en

määritelmä

varsinkin korkeakoulussa suoritettujen opinnäytteiden perusteella saavutettu arvo

huomautus

Aiemmin esimerkiksi maisteri oli maksullinen arvonimi, jonka sai ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen maksamalla pienen maksun. Maisterin arvonimen hankkimiseen oikeuttava tutkinto oli esimerkiksi humanistisella alalla filosofian kandidaatti (fil. kand. tai FK), ja tämä nimi tarkoitti silloin ylempää tutkintoa, ei alempaa kuten nykyisin. Alempaa tutkintoa kutsuttiin esimerkiksi humanistisilla aloilla nimellä humanististen tieteiden kandidaatti (hum. kand. tai HuK), luonnontieteellisillä aloilla nimellä luonnontieteiden kandidaatti. [lähde: www.kirjastot.fi]

Käsitteen tunnus: c1545

Luokka: <korkeakoulut>

odottaa käsittelyä / käsittelyyn krk 2019

odottaa käsittelyä / käsittelyyn yht 2019

Sanastokeskus TSK:n työntekijän kommentti/kysymys 13.9.2018: Onko oppiarvo sama vai eri käsite kuin *tutkintonimike*? Jos kyseessä on eri käsite, voisiko myös käsitteen oppiarvo määritellä? Tai jos oppiarvo on tutkintonimikkeen synonyymi, voisiko sen mainita tutkintonimikkeen kohdalla? Onko oppiarvo kenties vanhentunut termi?

Korkeakoulusanasto: "Tutkinnon suorittaneelle voidaan myöntää oikeus käyttää tutkintoa vastaavaa, suoritettujen opinnäytteiden perusteella saavutettua oppiarvoa, esimerkiksi humanististen tieteiden kandidaatin arvo, lääketieteen kandidaatin arvo, maisterin arvo (oikeustieteen maisterin arvo, filosofian maisterin arvo jne.), ekonomin arvo ja tohtorin arvo. Oppiarvoja ei käännetä."

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: mahdollisesti ei lisättäväksi OKSAan?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Riina laittaa kysymyksen Ilmarille ja Totille, onko käsite vanhentunut, voiko jättää pois vai vaikuttaako tarpeelliselta

Terminologin kysymys itselleen 5.1.2022: Riina, selvitä muistiinpanoista mitä Totin ja Ilmarin kanssa keskusteltiin.

897

ryhmäohjaus

sv

en homeroom group guidance

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluva *ohjaus*, jota *ryhmäohjaaja* antaa *ryhmälleen*

huomautus

Käsitteen tunnus: c1784

Luokka: <lukiokoulutus>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 22.10.2020: OKSAsta puuttuu tämä lukiokoulutuksessa tarpeellinen käsite. Sopiiko lisätä? Yllä oma luonnoksemme määritelmäksi.

Mikko Hartikainen, OKSAn lukiotyöryhmän jäsen, OPH, 6.11.2020: Nopeasti asiaa pohdittuani, lisäämiselle olisi ehkä hyvät perusteensa. Selkeästi määrittyvä ja laajasti vakiintunut käsite ryhmäohjaus lukiokoulutuksessa on. Käsittääkseni myös aikuisten perusopetuksessa se on ainakin jossain määrin käytössä. Oppivelvolliselle annettavassa perusopetuksessa ryhmäohjaus ei käsittääkseni ole perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 käsite, eikä myöskään perusopetuksen järjestämisessä käytössä yksiselitteisenä käsitteenä. On siis ennen kaikkea toisella asteella, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa tunnistettu / käytetty termi.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatilliselle koulutukselle, 6.11.2020: Tulisiko määritellä laajemmin, siis myös ammatillisen koulutuksen näkökulmasta? Eli pitäisikö esim. määritelmään kirjoittaa ”lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen kuuluva ohjaus, jota --”?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: voisiko mennä ohjaus-käsitteen suppeampana synonyymina?

OKSA-jaos 12.11.2021: Riina laittaa viestiä Mikolle ja Anulle, mitä mieltä ovat: voisiko tämän käsitteen tiedot esittää ohjaus-käsitteen kohdalla, vai onko tämän käsitteen kuvaus parempi olla erikseen? (Vai vaikuttaako kenties, että käsite kannattaisi jättää pois?)

898

vapaaehtoinen kieli

sv

en

määritelmä

Luokka:

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 10.6.2022: Ehdotamme harkittavaksi, että perusopetuksen käsite vapaaehtoinen kieli lisättäisiin OKSAan. (Oksassa on jo perusopetuksen käsitteet yhteinen aine ja valinnainen aine.)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 10.6.2022: Tuntijakoasetus: vapaaehtoinen A2-kieli jne. Kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät.

899

suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1685

Luokka:

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020: Kuulimme, ettei OKSAan ole otettu esim. yksittäisiä oppiaineita erillisinä käsitteinään. Ymmärrämme, ettei oppiaineita ole määritelty, mutta ehdottaisimme, että ylioppilastutkinnon eri kokeet (jotka osin ovat samoja kuin oppiaineet) otettaisiin mukaan ilman määritelmiä eli pelkillä ruotsin ja erityisesti(?) englannin vastinetermeillä varustettuina.

Lukion sanastotyöryhmä 26.5.2020: portugali, lyhyt oppimäärä / portugali, pitkä oppimäärä? Oppiaineet ja yo-tutkinnon kokeet tosiaan osin eri nimisiä.

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020: Ylioppilaskokeiden kohdalla englannin termipulmia aiheuttaneet mm. "suomi tai ruotsi toisena kielenä", "suomi toisena kotimaisena kielenä", "reaaliaineet", "islamin uskonto" ("islam religion" vai pelkkä "islam"?) jne. -> **Lukion sanastotyöryhmä 26.5.2020:** nämä saattaisivat kaivata määrittelemistä/avaamista.

OKSA-jaos 15.5.2020: Todettiin, että on OKSAan on toivottu lisättäväksi käsitteitä, esim. oppiaineet tai yo.tutkinnon kokeet, joita ei kuitenkaan kannata määritellä, mutta joille tarvittaisiin luotettavasti selvitetty ruotsin ja englannin vastineet.

OKSA-jaos 15.5.2020: Keskusteltiin, voisivatko tällaiset käsitteet olla OKSAssa omana liitteenään tai voitaisiinko Opetushallinnon sanastoa (<http://www03.oph.fi/sanasto/>) päivittää ja viedä käsitteet osaksi sitä. Opetushallinnon sanasto pitäisi harmonisoida OKSA-sanaston vastineiden kanssa, nykyisellään Opetushallinnon sanasto vanhentunut. Käsitteitä on monessa paikassa ja ajantasalla pitäminen haastavaa, tämä haaste puoltaisi liitettä OKSA-sanastoon. VNK:n kääntäjillä kaikista ajantasaisimmat listaukset sv- ja en-vastineista; niitä kannattaa hyödyntää. Sovittiin, että Tuula Sumkin selvittää Opetushallinnon sanaston tilanteen ja tiedustelee ylläpidon tilannetta. Riina tiedustelee VNK:n kääntäjiltä listauksia.

OKSA-jaos 9.3.2021: Tässä mennään helposti oppiainekeskusteluun. Onko OKSAn rajauksen mukaista sisällyttää sanastoon käsitteitä, joilla ei ole terminologisia määritelmiä? Tero ottaa yhteyttä OPH:hon; palataan seuraavassa kokouksessa.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: tämäntyyppiset käsitteet ovat enemmän OPH:n sanaston kaltaista käsitteistöä (ei määrittelevää tietoa vaan pelkät vastineet)

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: pelkät suomi-ruotsi- ja suomi-englanti-vastineparit tulisivat ehkä osaksi esim. MOTiin vietävää listaa, joka harmonisoitu OKSAn kanssa vastineiden osalta. Palataan tähän, kun päätetään OPH:n sanaston ja OKSAn harmonisoinnista.

OKSA-jaos 12.11.2021: tarkastellaan, kun Opetushallinnon sanaston ja OKSAn välinen vertailu on tehty

900

auditointi

sv auditing

en auditing

määritelmä

toiminnan tai järjestelmän [arviointi \(1\)](#), jossa kohdetta verrataan toimijan itse laatimaan toiminnan tai järjestelmän standardin tai mallin mukaiseen kuvaukseen

huomautus

Käsitteen tunnus: c751

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

tarkistettava / käsittelyyn vaka 2019

tarkistettava / käsittelyyn yht 2019

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Varhaiskasvatuksen sanastoryhmä 9.3.2016: tämä on ok myös varhaiskasvatuksen näkökulmasta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: termiä tarvitsee tarkentaa, tai sitten jätetään käsite kokonaan pois vakan osalta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin jätetään pois vakan osalta

Arviointiryhmä 7.5.2020: Jätetään hautumaan, kunnes ammatillinen ja korkeakoulutus ovat mukana. Keskeinen esim ammatillisella ja korkeakoulupuolella. Ehkä jatkossa varhaiskasvatuksessa. VAKAssa tehty kunnan laatustandardien tsekkaamisessa.

OKSA-jaos 12.11.2021: Jos ja kun arviointikäsitteitä tarkastellaan myös ammatillisen ja korkeakoulujen näkökulmasta, tämä voi osoittautua tarpeelliseksi. Palataan siinä vaiheessa.

13.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä

901

omaehtoinen koulutus (2)

sv frivillig utbildning; självständig utbildning (2); självständiga studier; utbildning på egen hand

en self-motivated education (2)

määritelmä

omaehtoinen koulutus (1), joka kustannetaan valtaosin valtion ja kuntien rahoituksella ja mahdollisesti pieneltä osin [opiskelumaksuilla](#)

huomautus

[Ammatillisen koulutuksen](#) ja [vapaa sivistystyön](#) rahoituksen näkökulmasta käsitteet omaehtoinen koulutus (2) ja [henkilöstökoulutus \(1\)](#) ovat vastinpari.

Käsitteen tunnus: c473

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

OKSA-jaos 18.8.2017: Riina viestittää Kari Korhoselle, että karsittiin omaehtoinen koulutus (2) ja [henkilöstökoulutus \(2\)](#) OKSAn ensimmäisestä julkaisusta; siirretään käsiteltäviksi siinä vaiheessa kun sanastoon lisätään muut rahoituskäsitteet.

OKSA-jaos 21.5.2021: OKSasta karsittiin pois käsite omaehtoinen koulutus (määritelmällä "muu kuin oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus"). Tuntui oudolta ajatella, että esim. korkeakoulutus olisi omaehtoista koulutusta, ja muutenkin käsitteen koettiin enemmän sekoittavan kuin selventävän.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 8.6.2021: Tarvitaanko siis myöskään käsitettä omaehtoinen koulutus (2)? Tai jos tarvitaan, silloin täytyy ehkä lisätä myös omaehtoinen koulutus (1).

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: Ei ehdoteta tätä käsitettä lisättäväksi OKSAn ainakaan juuri nyt. Siirretään päätös tästä käsitteestä samaan yhteyteen, kun päätetään OKSAn mahdollisesti lisättävistä rahoituksen käsitteistä. (Pohdittava myös rahoituskäsitteistön ja valtionosuuskäsitteistön suhdetta.)

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

902

henkilöstökoulutus (2)

sv personalutbildning

en staff-development and other training provided or purchased by employers; staff training

määritelmä

henkilöstökoulutus, joka on kokonaan tai osittain työnantajan rahoittamaa

huomautus

Ammatillisen koulutuksen ja *vapaan sivistystyön* rahoituksen näkökulmasta käsitteet

henkilöstökoulutus (2) ja *omaehtoinen koulutus (2)* ovat vastinpari.

Käsitteen tunnus: c465

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

tarkistettava / käsitteeseen ammref 2018

tarkistettava / käsitteeseen yht 2019

Ammatillisen reformisanaston työryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.3.2017: OKSA-jaostolle ehdotus: pidetään sanastossa myös käsite *henkilöstökoulutus (1)*, jota EI määritellä rahoituksen kautta vaan yksinkertaisesti ”työnantajan henkilöstölleen järjestämä tai hankkima koulutus (1)”. Tämä käsite on vastinpari OKSAn käsitteelle *omaehtoinen koulutus (1)*.

Ammatillisen reformisanaston työryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.3.2017: Ehdotetaan että vastinparin ”henkilöstökoulutus (1)” & ”omaehtoinen koulutus (1)” lisäksi tulee toinen vastinpari: ”henkilöstökoulutus (2)” (rahoituksen kautta määritelty) & ”omaehtoinen koulutus (2)”. Onko ok?

Terminologin kysymys OKSA-jaostolle 7.4.2017: Pitäisikö/voisiko tämän käsitteen nimetä täsmällisemmin, esim. ”työnantajan rahoittama henkilöstökoulutus”? Tai ”työnantajan kokonaan tai osittain rahoittama henkilöstökoulutus”?

OKSA-jaos 18.8.2017: Riina viestittää Kari Korhoselle, että karsittiin *omaehtoinen koulutus (2)* ja *henkilöstökoulutus (2)* OKSAn ensimmäisestä julkaisusta; siirretään käsiteltäviksi siinä vaiheessa kun sanastoon lisätään muut rahoituskäsitteet.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: Ei ehdoteta tätä käsitettä lisättäväksi OKSAn ainakaan juuri nyt. Siirretään päätös tästä käsitteestä samaan yhteyteen, kun päätetään OKSAn mahdollisesti lisättävistä rahoituksen käsitteistä. (Pohdittava myös rahoituskäsitteistön ja valtionosuuskäsitteistön suhdetta.)

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

903

maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta

sv

en

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1495

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Seija Rasku 7.11.2017: Maksuihin liittyen ”maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta” voisi olla käsite, joka voitaisiin lisätä. Ks. laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 105 §.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Ehdotetaan, että päätös tämän käsitteen lisäämisestä tai poisjättämisestä tehdään samassa yhteydessä kun keskustellaan rahoituskäsitteistä kokonaisuutena.

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

904

laskennallinen rahoitus

sv

en imputed funding

määritelmä

huomautus

Käsitteen tunnus: c1543

Olga Lappi, OPH:n viestintä ja OPH:n sanastotyöryhmä, 14.6.2018: Toinen hankaluus on "laskennallinen rahoitus"- termin käännöksen kanssa. Ministeriö käyttää "imputed funding". Tämä on ilmeisesti rahoitusalan perussanastoa, mutta meille aiemmin tuntematon. Olemme aikaisemmin käyttäneet "calculatory funding", joka on meidän mielestä paljon ymmärrettävämpi, mutta onko sillä sitten kovinkin eri merkitys?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Ehdotetaan, että päätös tämän käsitteen lisäämisestä tai poisjättämisestä tehdään samassa yhteydessä kun keskustellaan rahoituskäsitteistä kokonaisuutena.

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

905

vaativa tuki; vaativa erityinen tuki (2)

sv

en

määritelmä

Luokka: <perusopetus>

kieliversiointiin perusopetus

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle toukokuu 2022: OKSAssa tulisi tarkastella varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tukikäsitteiden harmonisointia (niin käsittekuvausten kuin ruotsin ja englannin vastineiden osalta). Tulisiko OKSAan lisätä myös käsite vaativa (erityinen) tuki perusopetuksen käsitteenä?

906

formaali oppiminen; muodollinen oppiminen; virallinen oppiminen

sv

en formal learning; structured learning

määritelmä

oppiminen, joka tapahtuu maan (virallisen/julkisen/??) koulutusjärjestelmään kuuluvassa *koulutuksessa (1)*

huomautus

Formaali oppiminen on julkisen hallinnon / *opetuksesta* vastaavien viranomaisten (?) tai julkisen hallinnon hyväksymien yksityisten toimijoiden organisoimaa. Formaali oppiminen johtaa *opetuksesta* vastaavien viranomaisten vahvistamien vaatimusten mukaisiin tutkintoihin tai oppimääriin.

Formaaliin oppimiseen luetaan esimerkiksi perusopetuksessa, toisen asteen koulutuksessa ja korkeakoulutuksessa sekä aikuiskoulutuksessa (?) tapahtuva oppiminen.

Käsitteen tunnus: c91

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.9.2020: Nämä (formaali, informaali ja non-formaali oppiminen) ovat EU:ssa käytettyjä käsitteitä

<http://www.young-adults.eu>: Formal learning refers to what takes place in the education and training system of a country. It is official, structured, organised by public organisations or recognised private institutions and results with formal certification and formal level of qualification which is recognised by relevant national educational authorities. Formal education is usually organised as full – time education and is organised as a continuous process with defined stages. Formal education encompasses primary, lower and upper secondary education, higher and university education that culminate in the achievement of a degree or a professional qualification or diploma or a recognised certification as well as adult education programmes.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Mikä olisi sopiva suomenkielinen termi (nimitys) tälle käsitteelle? Onko muodollinen oppiminen ok? Laitetaanko se ensisijaiseksi eli suositettavaksi termiksi? Entä mitä tehdään termimuodolle virallinen oppiminen, onko se "sallittava" synonyymi?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Miten määritelmää ja huomautuksia pitää muokata?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: tässä olennainen piirre myös, miten koulutus on rahoitettu (julkinen rahoitus)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: myös työvoimakoulutus on formaalia

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: esim. kaavio "Suomen koulutusjärjestelmä" kuvaa vain osan formaalista oppimisesta

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: entä määritelmään ilmaus "luvan saaneet kouluttajat", joka sisältäisi eri hallinnonalat?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: mihin tätä samoin kuin non-formaali oppiminen - käsitettä tarvitaan jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmän kehittämisessä ja sanallistamisessa?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: käytössä kv-konteksteissa, esim. OECD, mutta entä Suomessa?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: käsitteet formaali, non-formaali ja informaali oppiminen voitaisiin rajata pois jatkuvan oppimisen sanastosta, määritellä vain OKSAssa ja viitata Jatkuvan oppimisen sanastosta sinne

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: nämä (formaali, non-formaali ja informaali) voitaisiin mahdollisesti lisätä OKSAan

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyy jatkuvaan oppimiseen

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyviä käsitteitä: pieni osaamiskokonaisuus ja osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

OKSA-jaos 12.11.2021: nämä käsitteet on määritetty EU-konteksteissa ja ovat vakiintuneet siellä, joten siinä mielessä näitä ei olisi tarvetta määritellä OKSAssa

OKSA-jaos 12.11.2021: lähtökohtaisesti ei lisätä OKSAan, mutta tästä päätöksestä voidaan peruuttaa jos tulee tarve

OKSA-jaos 10.6.2022 / Totti: Digivision lausunnolla olevassa valmisteluaineistossa on muun muassa käsitteet formaali oppiminen, nonformaali oppiminen ja informaali oppiminen. Olisiko nämä syytä määritellä myös OKSAssa? Digivision aineistoon lainatut kuvaukset eivät oikein vastaa OKSA-tyyppisiä määritelmiä. -- **Tuula:** Näitä käsitteitä oli ehdotettu OPH:n lausunnossa myös Jatkuvan oppimisen sanastoon. -- **Riina:** Nämä käsitteet olivat ensin ehdolla JO:n sanastoon, sieltä OKSAan, ja OKSA-jaoksessa todettiin että nämä (tai ainakaan informaali oppiminen) eivät kuulu OKSAn rajaukseen. -- **Ilmari:** Syytä kuitenkin ottaa esille nämä käsitteet jälleen, palataan.

907

non-formaali oppiminen; epämuodollinen oppiminen; epävirallinen oppiminen

sv

en non-formal learning

määritelmä

oppiminen, joka tapahtuu koulutukseksi (1) organisoidussa, mutta maan (virallisen/julkisen/??) koulutusjärjestelmän ulkopuolisessa *koulutuksessa* (1)

huomautus

Non-formaali oppiminen on oppijan kannalta tavoitteellista.

Non-formaali oppiminen ei johda kansallisten opetuksesta vastaavien viranomaisten hyväksyntään tutkintoihin.

Non-formaalia oppimista tapahtuu esimerkiksi ase- ja siviilipalveluksessa sekä yksityisten koulutuksenjärjestäjien koulutuksissa (2).

Käsitteen tunnus: c93

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.9.2020: Nämä (formaali, informaali ja non-formaali oppiminen) ovat EU:ssa käytettyjä käsitteitä

Terminologin kysymys 22.9.2020: Mistä tietoa määritelmän pohjaksi?

Learning which is embedded in planned activities not explicitly designated as learning (in terms of learning objectives, learning time or learning support), but which contain an important learning element. Non-formal learning is intentional from the learner's point of view. It typically does not lead to certification. Source: Cedefop, 2003.

<http://www.young-adults.eu>: Non-formal learning is characterised by a deliberate choice of the person, which takes place outside of the systems mentioned above, in any organisation pursuing educational and training purposes, even volunteering, the national civil service, private social service and in enterprises. Thus, non – formal education is any type of structured and organised learning which is institutionalised, intentional and planned by an educational provider, but which does not lead to formal level of qualification recognised by the relevant national education authorities. People of all age groups can participate in non - formal education which can be offered through courses, workshops, seminars.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Mikä olisi sopiva suomenkielinen termi (nimitys) tälle käsitteelle? Onko epämuodollinen oppiminen ok? Laitetaanko se ensisijaiseksi eli suositettavaksi termiksi? Entä mitä tehdään termimuodolle epävirallinen oppiminen, onko se "sallittava" synonyymi?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Miten määritelmää ja huomautuksia pitää muokata?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: käsitteet formaali, non-formaali ja informaali oppiminen voitaisiin rajata pois jatkuvan oppimisen sanastosta, määritellä vain OKSAssa ja viitata Jatkuvan oppimisen sanastosta sinne

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H1222(01)&from=EN)
epävirallinen ja arkioppiminen

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: nämä (formaali, non-formaali ja informaali) voitaisiin mahdollisesti lisätä OKSAan

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyy jatkuvaan oppimiseen

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyviä käsitteitä: pieni osaamiskokonaisuus ja osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

OKSA-jaos 12.11.2021: nämä käsitteet on määritetty EU-konteksteissa ja ovat vakiintuneet siellä, joten siinä mielessä näitä ei olisi tarvetta määritellä OKSAssa

OKSA-jaos 12.11.2021: lähtökohtaisesti ei lisätä OKSAan, mutta tästä päätöksestä voidaan peruuttaa jos tulee tarve

OKSA-jaos 10.6.2022 / Totti: Digivision lausunnolla olevassa valmisteluaineistossa on muun muassa käsitteet formaali oppiminen, nonformaali oppiminen ja informaali oppiminen. Olisiko nämä syytä määritellä myös OKSAssa? Digivision aineistoon lainatut kuvaukset eivät oikein vastaa OKSA-tyyppisiä määritelmiä.

908

informaali oppiminen; arkioppiminen

sv

en informal learning

määritelmä

oppiminen, joka tapahtuu arkipäivän toiminnassa ja ympäristöissä, joita ei ole organisoitu erityisesti *koulutukseksi (1)*

huomautus

Informaali oppiminen ei oppijan kannalta ole välttämättä tavoitteellista.

Informaalia oppimista tapahtuu esimerkiksi arkielämän erilaisissa vuorovaikutustilanteissa: työssä, perheen tai suvun kesken ja vapaa-ajalla.

Käsitteen tunnus: c92

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

Jatkuvan oppimisen **sanastotyöryhmä 4.9.2020**: Nämä (formaali, informaali ja non-formaali oppiminen) ovat EU:ssa käytettyjä käsitteitä

Terminologin kysymys 22.9.2020: Mistä tietoa määritelmän pohjaksi?

Cedefop Terminology of European education and training policy,

http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/4064_en.pdf (21.9.2011): "Learning resulting from daily activities related to work, family or leisure. It is not organised or structured in terms of objectives, time or learning support. Informal learning is in most cases unintentional from the learner's perspective. (...) informal learning outcomes do not usually lead to certification but may be validated and certified in the framework of recognition of prior learning schemes; (...) informal learning is also referred to as experiential [IATE:1404130] or incidental/random learning."

<http://www.young-adults.eu>: Informal learning, lastly, is also developed whether or not there is a deliberate choice and is realised in the performance, by any person, of activities in everyday situations and interactions that take place in them, within the context of work, family and leisure, i.e. it is without external support and is not institutionalised. In the educational process, therefore, the soft dimensions come into play such as teaching styles and management of interactions that enable, especially those who do not have access to the resources that allow them to be active and able participants, to make use of knowledge to achieve their personal ambitions. Furthermore, this also attenuates or reinforces motivations, expectations, intentions, self-representations and practices of inclusion and exclusion, discrimination and social hierarchisation.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Mikä olisi sopiva suomenkielinen termi (nimitys) tälle käsitteelle? Onko arkioppiminen ok? Laitetaanko se ensisijaiseksi eli suositettavaksi termiksi?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Miten määritelmää ja huomautuksia pitää muokata?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: käsitteet formaali, non-formaali ja informaali oppiminen voitaisiin rajata pois jatkuvan oppimisen sanastosta, määritellä vain OKSAssa ja viitata Jatkuvan oppimisen sanastosta sinne

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: nämä (formaali, non-formaali ja informaali) voitaisiin mahdollisesti lisätä OKSAan

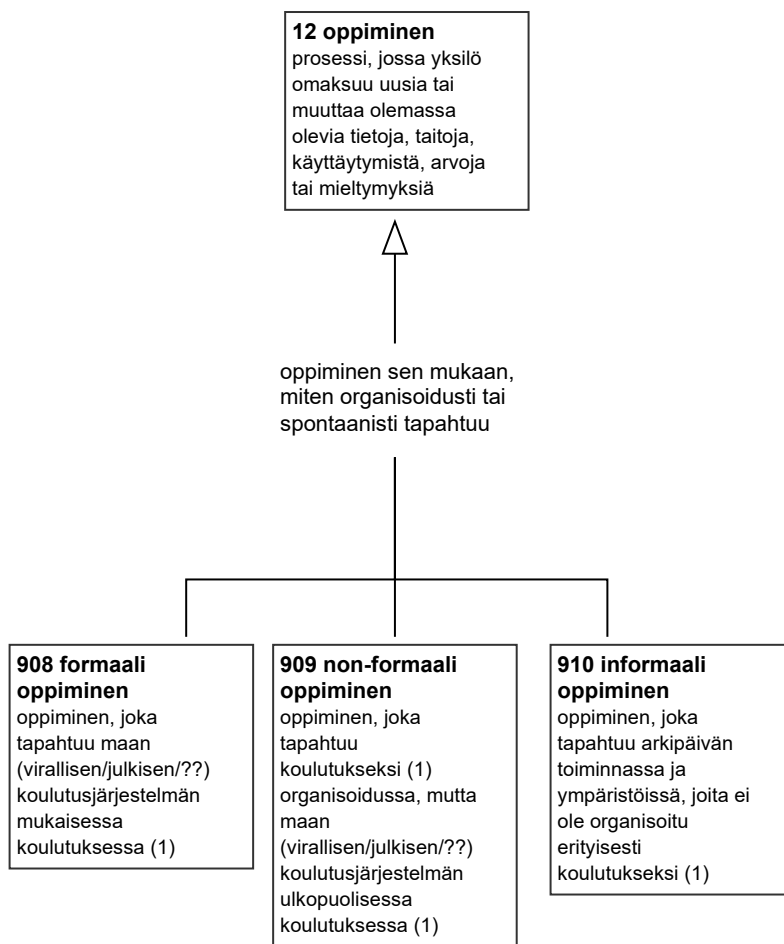
OKSA-jaos 12.11.2021: liittyy jatkuvaan oppimiseen

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyviä käsitteitä: pieni osaamiskokonaisuus ja osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

OKSA-jaos 12.11.2021: nämä käsitteet on määritelty EU-konteksteissa ja ovat vakiintuneet siellä, joten siinä mielessä näitä ei olisi tarvetta määritellä OKSAssa

OKSA-jaos 12.11.2021: lähtökohtaisesti ei lisätä OKSAan, mutta tästä päätöksestä voidaan peruuttaa jos tulee tarve

OKSA-jaos 10.6.2022 / Totti: Digivision lausunnolla olevassa valmisteluaineistossa on muun muassa käsitteet formaali oppiminen, nonformaali oppiminen ja informaali oppiminen. Olisiko nämä syytä määritellä myös OKSAssa? Digivision aineistoon lainatut kuvaukset eivät oikein vastaa OKSA-tyyppisiä määritelmiä.

Käsittekaavio 95. *Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu.*

909

laajamittainen kaksikielinen opetus

sv

en

määritelmä

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: Lisäysehdotuksia OKSAan (ovat myös vakassa ja esiopetuksessa): ▪ laajamittainen kaksikielinen opetus (25 prosenttia tai yli opetuksesta kohdekielellä) ▪ suppea kaksikielinen opetus (eli kielirikasteinen opetus) (alle 25 prosenttia opetuksesta kohdekielellä)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: samalla syytä tarkistaa kielikylpy ja kielisuihku.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä / Riina-terminologi 26.8.2022: Jos näitä määritellään, niin Annamari Kajasto (OPH) kannattaa pyytää mukaan

Annamari 25.8.2022: Vuoden 2014 perusteiden en-käännöksessä käsite bilingual education (kaksikielinen opetus). Koulut käyttävät käsitettä CLIL = content and language integrated learning, kun opetus joko osin tai kokonaan englanninkielellä. Kielikylpyopetus on osa kaksikielistä opetusta perusteissa, käytetään käsitettä total immersion in the national languages (kotimaisten kielten varhainen täydellinen kielikylpy); kielikylpy = language immersion

910

suppea kaksikielinen opetus; kielirikasteinen opetus

sv

en

määritelmä

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: Lisäysehdotuksia OKSAan (ovat myös vakassa ja esiopetuksessa): ▪ laajamittainen kaksikielinen opetus (25 prosenttia tai yli opetuksesta kohdekielellä) ▪ suppea kaksikielinen opetus (eli kielirikasteinen opetus) (alle 25 prosenttia opetuksesta kohdekielellä)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: samalla syytä tarkistaa kielikylpy ja kielisuihku.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä / Riina-terminologi 26.8.2022: Jos näitä määritellään, niin Annamari Kajasto (OPH) kannattaa pyytää mukaan

Annamari 25.8.2022: Vuoden 2014 perusteiden en-käännöksessä käsite bilingual education (kaksikielinen opetus). Koulut käyttävät käsitettä CLIL = content and language integrated learning, kun opetus joko osin tai kokonaan englanninkielellä. Kielikylpyopetus on osa kaksikielistä opetusta perusteissa, käytetään käsitettä total immersion in the national languages (kotimaisten kielten varhainen täydellinen kielikylpy); kielikylpy = language immersion

911

tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus

sv intensifierad personlig elevhandledning

en

määritelmä

oppilaanohjaus, jota annetaan **perusopetuksen oppimäärää** suorittavalle oppilaalle, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea

huomautus

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8. ja 9. vuosiluokalla.

Käsitteen tunnus: c1938

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Ohjaukäsisteitä](#)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: Huom.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tehostettu-henkilokohtainen-oppilaanohjaus> -> tämä liittyy uuteen oppivelvollisuuslakiin. Käsitelisysehdotus OKSAan! + jatko-opintosuunnitelma

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.10.2022: OKSA-jaoksessa puhuttiin 7.10.22, että perusopetuksen ohjaukseen liittyvät käsitteet olisi syytä ottaa uudelleen tarkasteluun OKSA-jaoksessa ja ajantasaistaa niitä. Lisäksi oli puhetta käsitteen tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus mahdollisesta lisäämisestä. Lisätäänkö siis käsite?

Perusopetuslaki 628/1998, 11 a § (30.12.2020/1216): Oikeus saada oppilaanohjausta Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta. Sellaisella perusopetuksen oppimäärää suorittavalla oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta (tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus). Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8. ja 9. vuosiluokalla.

OPH:n verkkosivut (<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628#L4P11a>): Tehostettu oppilaanohjaus Osa oppilaista tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta (Perusopetuslaki 11 a §). Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa annetaan oppilaalle henkilökohtaista ohjausta, pienryhmäohjausta sekä tehostetaan työelämään ja koulutukseen tutustumista. Tästä ohjauksesta laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8:lla ja 9:llä vuosiluokalla.

OKSA-jaos 7.10.2022: Perusopetukseen liittyvät ohjaukäsisteet tulisi katsoa kokonaisuutena läpi ja ajantasaistaa, käsitteinä ainakin ohjaus ja oppilaanohjaus. Lisäksi uusi käsite tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus. Mika, Erja ja Tero käyvät valmistavaa keskustelua kokousten välillä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.10.2022: Lisätäänkö OKSAan käsite tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus? Terminologi laatinut luonnosta määritelmäksi ja huomautuksiksi, miten muokataan?

Mika, Erja ja Tero, marraskuu 2022: Kommentti: perusopetuslaki 11a§ tekstit. Erityisesti boldattu kohta pitäisi saada näkyville näissä: Sellaisella perusopetuksen oppimäärää suorittavalla oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada **opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi** tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta (*tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus*).

Mika, Erja ja Tero, marraskuu 2022: laki 628/1998, 11 a§; Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8. ja 9. vuosiluokalla.

Mika, Erja ja Tero, marraskuu 2022: OPH (<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tehostettu-henkilokohtainen-oppilaanohjaus>): Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa annetaan oppilaalle henkilökohtaista ohjausta, pienryhmäohjausta sekä tehostetaan työelämään ja koulutukseen tutustumista.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.11.2022: Tulisiko huomautukseen lisätä noita OPH:n verkkosivuilla olevia asioita (pienryhmäohjaus, työelämään ja koulutukseen tutustumisen tehostaminen)?

Heli Nederström: Itse hahmotan asiaa niin[, että tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tulisi tulla opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen alle]

Minna Polvinen: tehostettu on kyllä mielestäni nimenomaisesti opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen alle tuleva ohjauksen muoto.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.11.2022: Luotan asiantuntijoiden näkemykseen siitä, että tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus on opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta, sen yksi muoto. On vain mielestäni hiukan hämmentävää, että perusopetuslain 11 a § sanoo: "Sellaisella perusopetuksen oppimäärää suorittavalla oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada *opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi* tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta (tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus)." Näin maallikolla herää tuosta ajatus, että tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta ei laissa pidettäisi opetussuunnitelman mukaisena oppilaanohjauksena. Alla nyt kuitenkin uusi kaavioluonnos, jossa lähtökohtana on, että geneerinen "ohjaus" voi perusopetuksessa toteutua mm. oppilaanohjauksena ja että oppilaanohjauksen yksi alatyyppejä on tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus. Sekä oppilaanohjaus että tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ovat ilmeisesti opetussuunnitelman mukaista - oikeastaan herää kysymys, onko olemassa oppilaanohjausta, joka ei olisi opetussuunnitelman mukaista.

912

jatko-opintosuunnitelma

sv

en

määritelmä

Luokka:

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: Huom.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tehostettu-henkilokohtainen-oppilaanohjaus> -> tämä liittyy uuteen oppivelvollisuuslakiin. Käsitelisysehdotus OKSAan! + jatko-opintosuunnitelma

913

oppivelvollisille suunnattu koulutus

sv

en

määritelmä

Luokka:

OKSA-jaos 9.12.2022: oppivelvollisille suunnattu koulutus: omaehtoista koulutusta, ei synonyymi käsitteelle *oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus*

OKSA-jaos 9.12.2022: Tarvitaanko tämä käsite määritellä erikseen? Mietitään kun VST-näkökulma lisätään OKSAan. -- **Riina-terminologi:** Tätä termiä on siis käytetty ainakin vapaan sivistystyön laissa 632/1998, 7 a -luku. (Onkohan muualla?)

Terminologin kommentti itselleen 2.1.2023: Käsitteestä arvioinnin oikaisuvaatimus tulisi VST-huomautuksen kohdalta linkitys tähän käsitteeseen, mikäli oppivelvollisille suunnattu koulutus otetaan sanastoon.

914

kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus

sv

en non-qualification programmes at folk high schools for learners within the scope of compulsory education

määritelmä

Luokka:

Petra Heikkinen, OKM, 9.11.2022: Olemme OPH:n kollegoiden ja kielenkääntäjä Merja Flemingin kanssa käyneet keskustelua ”kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus” -termin kääntämisestä englannin kielelle ja päätyneet seuraavaan käännökseen: Non-qualification Programmes at Folk High Schools for Learners within the Scope of Compulsory Education (Programmes tarkoituksella monikossa)

Tero Huttunen, 9.11.2022: OKSAssa työstetään käsitteitä eli se ei ole pelkästään termisanasto. Jostain pitää kuitenkin aloittaa ja tuon termin vieminen sanastoon voidaan sopia tehtäväksi tällä viestillä, välitän tämän meidän terminologille. Se kuitenkin tarkoittaa sitä, että pitäisi myös luoda termille (kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus) määritelmä ja huomautukset. En-kielivastine siis onkin jo, onko termille myös ruotsinkielistä vastinetta?

Englanninkielinen hakemisto / English index

Numbers in the index refer to the term record numbers.

24/7 early childhood education and care	424	alumni	178
24/7 ECEC	424	alumnus	178
academic advice	571	ancillary student support services	578
academic continuing education	491	annual plan for the implementation of the local curriculum	256
academic degree	673	annual registration	557
academic staff	105	annual tuition fee	761
academic support services	578	appeal (1)	814
academic year	343	appeal (2)	744
academy	93	applicant	312
accepting a student place	317	applicant category	350
accepting an offer of admission	317	applicant for early childhood education and care	299
accepting an offered student place	317	application	315
accreditation of competence	750	application and admissions system	380
accreditation of experiential learning	748	application cycle	344
accreditation of learning demonstrated in some other manner	748	application data	373
accreditation of prior learning (1)	753	application ID	394
accreditation of prior learning (2)	750	application number	394
achieved learning outcomes	280	application period	322
acquiring competence	7	application procedure	319
acquisition of competence	7	application procedure for early childhood education ..	298
additional application round	329	application round	344
additional proof of competence	348	application semester	338
adjustment of competence assessment	604	application term	338
administrative decision on admission	355	application year	339
administrative decision on the admission to early childhood education and care	300	applied course	235
administrative review of an assessment	745	applying for early childhood education	298
admission based on prior academic record	362	applying for education	310
admission decision	355	applying for education and training	310
admission decision	355	applying to weighted-curriculum education	309
admission of a student	346	apprenticeship agreement	496
admission of pupils (1)	357	apprenticeship training	497
admission of pupils (2)	358	apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation	500
admission offered	363	apprenticeship training based on a public service relationship	499
admission point	349	apprenticeship training based on an employment relationship	498
admission queue	386	apprenticeship training coordinator	186
admission ranking phase	381	aptitude test	353
admission score	349	area of study	30
admission status	388	around-the-clock early childhood education and care	424
admissions criterion	347	assessment (1)	720
admissions procedure (1)	319	assessment (2)	777
admissions procedure (2)	384	assessment criterion	722
admissions proposal	392	assessment data	721
admissions result	389	assessment discussion	737
admissions type listing	386	assessment for learning	720
admitted	367	assessment method	726
admitted student (1)	367	assessment of learning	720
admitted student (2)	150	assessment of learning outcomes	720
admittee	367	assessment of learning outcomes (??)	795
adult education and training	483	assessment rectification	745
adult education centre	84	assessment result	710
adult student	163	assessment scale	725
advance assignments	356	assessor of competence	188
advanced or supplementary VET	507	assistant (ECEC)	130
advanced or supplementary vocational education and training	507	assistant in early childhood education and care	130
advanced studies	243		
alumna	178		
alumnae	178		

Numbers in the index refer to the term record numbers.

auditing	900	training for work and independent living (?)	645
authorisation to award a qualification and to provide VET	46	certificate of completed qualification units	643
authorisation to provide education	46	certificate of completion of the basic education syllabus	658
authorised translators' examination	677	certificate of final examination for oral communications skills	662
authority	107	certificate of language proficiency	650
autoplagerism; see cheating.....	607	certificate of oral skills	660
available courses	274	certificate of participation in education and training to complete a qualification	648
available courses and modules	274	certificate of participation in preparatory education and training	648
available instruction	274	certificate of participation in VET	648
available intake	371	certificate of resignation	663
available student place	371	certificate of resignation from general upper secondary school	663
available teaching	274	certificate of school discontinuation	663
average weekly instruction time per year	291	certificate of skills demonstration	666
bachelor's degree (1)	694	certificate of skills demonstration	667
Bachelor's degree (1)	694	certificate of termination of studies	663
bachelor's degree (2)	693	certificate of vocational skills	668
Bachelor's degree (2)	693	certificate-based admission	362
banning a student from attending instruction	615	challenge	744
basic education	473	cheating	607
basic education certificate	654	cheating on exam; see cheating.....	607
basic education for adults	528	child	151
basic education in arts	479	child's individual early childhood education and care plan	200
basic education qualification	671	childcarer (ECEC)	128
basic education syllabus	191	childcarer in early childhood education and care ..	128
basic studies	241	childminder in family daycare	129
before- and after-school activities	769	claim for a revised assessment	744
before- and after-school activities instructor	109	claim for a revised decision	815
bilingual education	442	class	446
bilingual educational institution	80	class supervisor	135
bilingual instruction	442	class teacher	136
blended learning	465	class teaching	429
blended teaching	462	classroom	824
business and industry committee	98	classroom assistant	117
campus	57	classroom teacher	136
candidate	163	client fee for early childhood education and care ..	757
care	3	client fee for full-time early childhood education and care	758
career plan	621	client fee for part-time early childhood education and care	759
careers adviser	141	clinical training	635
caregiver	152	college	92
centre-based early education activities	403	combination studies	211
certificate	639	commissioned education	486
certificate (1)	669	commissioned education student	167
certificate (2)	646	common subject	248
certificate for completion of a subject syllabus	659	common unit	219
certificate for puhvi test	662	communication language	282
certificate for the completion of a basic education subject syllabus	656	competence	818
certificate for the completion of a primary and lower secondary education subject syllabus	656	competence	894
certificate for the completion of the basic education syllabus	658	competence area	277
certificate for the completion of the entire primary and lower secondary education syllabus	658	competence assessment	728
certificate for the partial completion of the basic education syllabus	657	competence badge	649
certificate for the partial completion of the primary and lower secondary education syllabus	657	competence demonstration	714
certificate of a general upper secondary school diploma	661	competence point	294
certificate of attendance	648	competence-based	502
certificate of competence (?)	651	competence-based qualification	667
certificate of completed education and training	645	competence-based qualification	679
certificate of completed preparatory education and		competence-based vocational qualification for adults	

.....	679	credit mobility (1)	626
completed course	710	credit mobility (2)	627
completed credit	710	credit transfer	753
completed study unit	710	credit unit	296
completed unit (?)	710	criterion-referenced assessment	797
composition of qualification	208	criterion-referenced evaluation	797
comprehensive education	473	cross-curricular theme	268
comprehensive school	72	cross-institutional student	175
comprehensive school education	473	curriculum	254
comprehensive school enrolment	306	custodian	152
comprehensive school qualification	671	daily early childhood education and care	420
compulsory course (1)	244	daily ECEC	420
compulsory course (2)	233	data model for admissions	393
compulsory education	192	date of entry into the student register	561
compulsory schooling	192	date of registration for the academic term	562
compulsory studies	209	date of registration for the academic year	562
compulsory studies	227	day in early childhood education and care	421
compulsory studies	233	day in ECEC	421
compulsory study unit	244	daycare	469
compulsory subject	248	daycare centre	39
compulsory unit	209	decide which courses to take	307
computation model for admissions	393	decision for a student to receive special support	595
computer-aided teaching	439	decision on admission	355
conditional acceptance of an offer of admission	318	decision on student admission	355
conditional acceptance of student place	318	decision on the admission to early childhood education and care	300
contact teaching	459	decision on the organisation of early childhood education and care	300
continuing education	490	deem to have discontinued studies	162
continuing professional development	490	deem to have dropped out	162
continuous learning	15	deem to have resigned	162
contract for arranging competence-based qualifications	48	deferral of the start of studies	555
cooperation between home and school	776	defined learning outcomes	279
coordinating teacher	139	degree (1)	669
core curriculum	201	degree (2)	673
core studies	241	degree certificate	646
correction of an assessment	745	degree diploma	646
course (1)	216	degree mobility	626
course (2)	232	degree programme (1)	9
course (3)	191	degree programme (2)	10
course coordinator	139	degree programme (3)	701
course fee	760	degree programme (4)	484
course in home economics	540	degree requirements	257
course material	831	degree structure	208
course preparatory to general upper secondary education	533	degree student	164
course registration	307	degree studies	701
course selection	274	degree system	31
course unit; see study unit.....	216	degree title	670
courses on offer	274	DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies	869
CourseUnit	880	DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals	870
CourseUnitAssessmentMethods	868	DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegul ations	867
CourseUnitCode	884	DegreeProgrammeFinalExamination	875
CourseUnitContent	881	DegreeProgrammeStructureDiagram	872
CourseUnitLevel	883	DegreeProgrammeTitle	871
CourseUnitRecommendedReading	886	demonstration of competence	713
CourseUnitTeachingMethods	879	demonstration of eligibility	337
CourseUnitTermPattern	888	demonstration of skills	717
CourseUnitTitle	882	denial of access to dormitory accommodation	619
CourseUnitType	885	deputy head of early education centre	122
CourseUnitYearOfStudy	877	designated person	107
court training	636	detention	612
cr	295	development and service activities for working life	
credit (1)	293		
credit (2)	295		

educational premises	57	extra lesson	432
educational trial	524	facilitation	4
educator in early childhood Steiner education	131	factor of quality	811
educator in early childhood Steiner education and care	131	faculty (1)	93
effectiveness	799	faculty (2)	105
elementary education	473	falsification; see cheating.....	607
elementary school	58	family daycare (1)	404
eligibility (1)	331	family daycare (2)	40
eligibility (2)	818	family daycare childminder	129
eligibility for doctoral studies	335	family daycare premises	40
eligibility for further studies	334	family-based daycare	404
eligibility for postgraduate studies	335	fee-paid teacher	144
eligibility for third-cycle studies	335	fee-paying service	70
end of school year certificate	653	feedback	733
end of school year report card	653	field of education (1)	28
enhancement-led evaluation	779	field of education (2)	30
enrolment	554	field of study (1)	28
enrolment date	562	field of study (2)	30
entrance exam	352	field of vocational education and training	28
entrance examination	352	final assessment	731
entrance examination group	379	final assessment criteria	723
entrance test	352	final certificate	654
entrant	150	final examination for oral communications skills; see certificate of final examination for oral communications skills.....	662
entrepreneur's apprenticeship training	501	final phase of basic education for adults	531
entry into the student register	556	final project	711
entry phase for preparatory instruction for lower secondary education for adults	530	financial compensation for education and training	577
environment for competence demonstration	715	FINEEC	781
European Baccalaureate	684	Finnish Education Evaluation Centre	781
European Baccalaureate certificate	684	Finnish matriculation examination	683
European Baccalaureate diploma	684	Finnish Student Health Service fee	767
European School	78	first calendar year of educational programme	341
European Schooling	78	first semester of studies	340
evaluation (1)	777	first term of school	340
evaluation (2)	720	first term of studies	340
evaluation (3)	794	first-cycle degree (1)	694
Evaluation Council	782	first-cycle degree (1)	703
evaluation criterion	722	first-cycle polytechnic degree	693
evaluation data	721	first-time applicant	313
evaluation method	726	flexible basic education	438
evaluation of education	794	flexible comprehensive education	438
evaluation of pedagogical activity	785	flexibly scheduled early childhood education and care	423
evaluation of quality	806	flexibly scheduled ECEC	423
evaluation plan	801	folk high school	82
evaluation report	802	follow-up (?)	778
evaluation system	804	foreign degree	706
evening care in early childhood education and care .. 426	426	foreign diploma	706
evening care in ECEC	426	foreign language educational institution	79
examination for authorised translators	677	foreign qualification	706
exception to vocational competence requirements or to key competence requirements	622	forfeiture of the right to study	547
exchange student	628	form in which early childhood education and care is organised	408
execution	718	form of education (1)	52
extended compulsory education	599	form of education (2)	275
extended hours in ECEC (1)	423	form of education (2)	53
extended hours in ECEC (2)	426	form of education (3)	50
extension of the right to study	550	form of instruction	457
extension of the time for completing studies	550	form of learning	456
extension studies	490	form of vocational education and training; see form of education (3).....	50
extent of studies	276	form teacher	135
extern evaluation	786		
external evaluation	786		

formal learning	906	guidance counsellor (1)	140
formative assessment	791	guidance counsellor (2)	141
framework of reference	800	guidance for studies (1)	571
free choice studies (?)	220	guidance for studies (2)	5
fresher	150	Gymnasieexamen diploma	688
freshman	150	Gymnasieexamen high school diploma	688
FSHS fee	767	half-day early childhood education and care	418
full-day early childhood education and care	417	half-day ECEC	418
full-day ECEC	417	head of early childhood education and care	120
full-time early childhood education and care	415	head of early education centre	121
full-time early childhood education and care	417	head of family daycare	123
full-time ECEC	415	head of family-based daycare	123
full-time ECEC client fee	758	high school	75
full-time teacher	133	high school diploma	655
further training	490	higher education	476
further vocational qualification	691	higher education degree	673
general education	466	higher education institution	89
general support	593	higher university degree	696
general upper secondary education	475	highly intensive (special) support	592
general upper secondary education certificate	655	holder of parental responsibility	152
general upper secondary education syllabus	191	home-school cooperation	776
general upper secondary qualification	682	homeroom group	446
general upper secondary school	75	homeroom group guidance	897
general upper secondary school diploma	231	homeroom teacher	135
general upper secondary school Gymnasieexamen diploma	688	homes and schools working together	776
GeneralInformationForMobileStudents	861	hospital education	504
GeneralInformationOnCostOfLiving	860	hourly-paid teacher	144
GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilitie s	866	hybrid flexible teaching	462
GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpec ialNeeds	845	hybrid learning	465
GeneralInformationOnFinancialSupport	851	hybrid teaching	462
GeneralInformationOnInsurance	864	HyFlex teaching	462
GeneralInformationOnInternationalProgrammes	847	IB diploma	685
GeneralInformationOnInternships	856	identification and documentation of planned learning	748
GeneralInformationOnLanguageCourses	848	identification of competence	749
GeneralInformationOnMeals	854	identification of learning	749
GeneralInformationOnMedicalFacilites	859	identification of prior learning	749
GeneralInformationOnSportsFacilities	862	IEP	260
GeneralInformationOnStudentAffairsOffice	853	impact	799
GeneralInformationOnStudentAssociations	858	improving a grade	747
GeneralInformationOnStudyFacilities	863	improving a mark	747
geographical area of operation of a vocational education and training provider	67	imputed funding	904
German International Abitur Diploma	687	in-depth course	234
grade (1)	445	in-service training	490
grade (2)	724	inclusion of a course	755
grade improvement	747	inclusion of a credit	755
grading	720	inclusion of studies	755
grading scale	725	inclusiveness	401
graduate programme	484	incoming exchange student	630
graduate studies	484	individual early childhood education and care plan for a child	200
group	446	individual ECEC plan	200
group family daycare (1)	405	individual educational plan	260
group family daycare (2)	41	individual plan for completing competence-based qualification	266
group family daycare premises	41	individual study and training plan	264
group in early childhood education and care	36	individual study plan	261
group in ECEC	36	individual study programme	265
group supervisor	135	individualised curriculum	260
group tutor	135	individualised curriculum	598
guardian	152	individualised educational plan	260
guidance	5	informal learning	908
guidance counselling	571	initial intake	371
		initial vocational qualification	690

institute-specific curriculum	255	language used in early childhood education and care	283
InstitutionAcademicAuthorities	849	language used in ECEC	283
InstitutionAcademicCalendar	850	LanguageOfInstruction	878
InstitutionAdmissionProcedures	865	learner	148
InstitutionalEctsCoordinator	855	learner in compulsory education	193
InstitutionGeneralDescription	857	learning	12
InstitutionMainUniversityRegulations	852	learning achievements	280
InstitutionName	846	learning attainments	280
instruction (1)	2	learning environment	452
instruction (2)	4	learning facilities	825
instruction given in the form of lectures	431	learning material	833
instruction preparatory to general upper secondary education	533	learning objectives	279
instruction preparing for general upper secondary education	533	learning opportunity (1)	9
instructional material	832	learning opportunity (2)	10
instructor	117	learning opportunity (3)	11
instructor	132	learning opportunity instance	10
intake quota	351	learning opportunity specification	9
integration training for adult migrants	537	learning outcomes (1)	279
integration training for migrants	537	learning outcomes (2)	280
intended learning outcomes	279	learning outcomes evaluation	795
intensified support	590	LearningOpportunityType	873
intensified support	594	lecture	431
intensive (special) support	591	lecture room	824
intensive special needs support	603	lecturer	133
interim certificate	652	Lecturer	876
interim degree preceding the doctorate	698	lectures	431
interim report card	652	legal entity for early childhood education and care	32
intermediate report	652	legal entity for education	42
intermediate studies	242	lesson	272
International Baccalaureate certificate	685	level of education	27
International Baccalaureate diploma	685	liberal adult education	468
internship	634	liberal adult education institution	81
introductory phase to basic education for adults ..	529	liberal adult education teacher	147
job placement	634	licence	639
joint admissions	360	licence to award a qualification and to provide VET ...	46
joint application procedure	324	licence to provide education	46
joint application system; see joint application procedure.....	324	licenciate and doctoral degrees	697
joint degree	700	licenciate or doctoral degree	697
junior high school	59	licentiate degree	698
key competence requirement	224	Licentiate degree	698
key competences for lifelong learning	14	lifelong learning	13
kindergarten (1)	469	lifewide learning	13
kindergarten (2)	39	listing based on admissions type	386
kindergarten special teacher	126	literacy training for adult migrants	535
kindergarten teacher	125	literacy training in liberal adult education	536
labour market training	492	literacy training phase of basic education for adults ..	530
language immersion	443	local curriculum	255
language of instruction (1)	284	local curriculum for early childhood education and care	199
language of instruction (2)	285	local curriculum for ECEC	199
language of instruction and degrees	284	local evaluation	783
language of instruction and examination	284	local optional studies	230
language of instruction, examinations and degrees ...	284	local school	396
language of learning	287	local-level evaluation	783
language of qualification	287	LOI; see organisation of studies.....	10
language proficiency certificate	650	LOS; see studies (1).....	9
language proficiency test (1)	354	lower secondary education for adults	531
language proficiency test (2)	674	lower secondary school	59
language programme	253	lower university degree	694
language shower	444	luentosali; see teaching facilities.....	824
language test	354		

luokkahuone; see teaching facilities.....	824	national core curriculum for preparatory education for general upper secondary education	202
maintainer of liberal adult education institution	45	national curriculum guidelines on early childhood education and care	198
major	238	national education and training committee	96
major subject	238	national evaluation	780
mandatory course (1)	244	national language examination	675
mandatory course (2)	233	national learner ID	829
mandatory studies	233	national optional studies	228
mandatory study unit	244	national qualification requirements	203
mark	724	national school-leaving examination	683
mark improvement	747	neighbourhood school	396
marking	720	non-academic student support services	578
marking scale	725	non-attending student	156
master's degree (1)	696	non-degree right to study	552
Master's degree (1)	696	non-degree student	170
master's degree (2)	695	non-degree studies	522
Master's degree (2)	695	non-formal learning	907
Master's degree programme	702	non-qualification programmes at folk high schools for learners within the scope of compulsory education	914
Master's programme	702	non-standard hour early childhood education and care	423
materials fee	760	non-standard hour ECEC	423
matriculation examination	683	number of ECEC places	302
Matriculation Examination Board	841	number of ECEC places available	302
matriculation examination candidate ID	819	numerical assessment	730
matriculation examination certificate	664	obligation to arrange pre-primary education	195
matriculation examination grade	724	obligatory course (1)	244
matriculation examination test	840	obligatory course (2)	233
matriculation examination test grade	724	obligatory module	209
maturity essay	712	obligatory studies	233
maturity test	712	obligatory study unit	244
maximum intake	371	occupational competence	834
meals in early childhood education and care	771	on a waiting list	369
meet the requirements	818	on-the-job learning	634
mentor	182	on-the-job training	634
method of demonstrating competence	719	online teaching	439
method of vocational education and training (2)	51	open activities in early childhood education and care	406
micro learning content; see micro-credential (1).....	214	open activities in ECEC	406
micro learning; see micro-credential (1).....	214	open badge	649
micro-credential (1)	214	open centre-based early education activities	407
micro-credential (2)	215	open early childhood education and care activities 406	406
middle school	59	open ECEC activities	406
migrant student	174	open higher education studies	480
minor	239	open polytechnic education	482
minor subject	239	open UAS studies	482
misappropriation; see cheating.....	607	open university of applied sciences studies	482
misrepresentation; see cheating.....	607	open university route	385
mission of education	271	open university studies	481
mission of general upper secondary education	271	open university track	385
mode of teaching	455	operating culture	454
module (1)	217	operating day of the early childhood education and care unit	422
module (2)	245	operating licence	46
monitoring (?)	778	operational unit	61
morning and afternoon activities	769	option available for application	376
morning and afternoon activities instructor	109	optional module	210
multi-member governing body of the education provider	66	optional subject	249
multi-year class	446	order of preference	378
multiform teaching	462	order someone to leave	613
multigrade class	446	order to leave	613
national application procedure; see joint application procedure.....	324		
national certificate of language proficiency	675		
national core curriculum	201		
national core curriculum for early childhood education and care	198		
national core curriculum for ECEC	198		

organisation of studies	10	placement	634
organiser of competence test	47	placement results	391
organiser of competence-based qualification	47	plagiarism; see cheating.....	607
organiser of early childhood education and care	33	plan for arranging competence tests	49
other VET	506	playschool (1)	469
other vocational education and training	506	playschool (2)	39
outgoing exchange student	629	playschool special teacher	126
parallel studies to complete two or more qualifications	681	playschool teacher	125
parent	152	polytechnic	90
parent and carer	152	polytechnic Bachelor's degree	693
parent or guardian	152	polytechnic degree	673
parent or other person who has custody of a student	152	polytechnic education	477
part-day early childhood education and care	418	polytechnic Master's degree	695
part-day ECEC	418	postgraduate degree	697
part-time early childhood education and care	416	postgraduate programme	484
part-time ECEC	416	postgraduate student	166
part-time ECEC client fee	759	postponement of the start of studies	555
part-time special needs education	433	potential applicant	149
part-time teacher	144	potential intake	371
part-weekly early childhood education and care	419	pre-application stage	303
part-weekly ECEC	419	pre-doctoral degree	698
partner institution for open university instruction	95	pre-primary education	472
PCDP instructor	187	pre-primary education enrolment	304
pedagogical evaluation	596	pre-primary teacher	134
pedagogical investigation for the type of support to be provided for the pupil	597	pre-vocational programme	538
peer assessment	788	preferred option for application	377
peer evaluation	788	preferred study programme	377
peer feedback	734	preliminary assignments	356
peer review	736	preliminary selection phase	359
performance	710	preparatory education and training	509
period of work experience	633	preparatory education and training for VET	512
person having custody	152	preparatory education and training for vocational education and training	512
person in charge	107	preparatory education and training for work and independent living	513
person in charge in early childhood education and care	124	preparatory education for basic education	532
person of compulsory school age	193	preparatory education for general upper secondary education	533
person participating in commissioned education	167	preparatory education for general upper secondary education for immigrants and foreign-language speakers	533
person responsible for training agreement	183	preparatory education for immigrants for vocational education and training	539
person who has custody of a child	152	preparatory education for vocational studies	538
person who qualifies as a first-time applicant	314	preparatory education for vocational training	512
person within the scope of compulsory education	193	preparatory education student	169
personal competence development plan	263	preparatory instruction and lower secondary education for adults	528
personal early childhood education and care plan	200	preparatory instruction for basic education	532
personal ECEC plan	200	preparatory instruction for lower secondary education for adults	529
personal study plan	261	preparatory training and guidance for vocational upper secondary education	538
personalisation	620	preparatory training for a competence-based qualification	521
personalisation documentation	267	prerequisite	887
personalised early childhood education and care plan	200	prerequisites for admission of a student	331
personalised ECEC plan	200	preschool (1)	469
personalised learning plan	258	preschool (2)	39
personalised study plan	261	preschool (3)	472
personnel	100	preschool education obligation	194
personnel training	487	preschool special teacher	126
PhD	699	preschool teacher (1)	125
place in early childhood education and care	301	preschool teacher (2)	134
place in ECEC	301		
place of activity	61		
placement	382		

president	106	quality management	809
previous degree	333	quality management system	810
previous qualifications	333	raise a grade	747
primary and lower secondary education	473	raise a mark	747
primary and lower secondary education certificate	654	range of studies	276
primary and lower secondary education syllabus	191	readmission	546
primary application round	328	reassessment	742
primary right to study	551	recognition of competence	750
primary school	58	recognition of informal learning	748
principal	106	recognition of learning	750
principal lecturer	146	recognition of non-formal learning	748
principal workplace instructor	181	recognition of prior learning	750
prior degree	333	recognition of qualifications	756
private daycare	409	rectification of assessment (1)	743
private early childhood education and care	409	rectification of assessment (2)	745
private ECEC	409	rector	106
privately run early childhood education and care	409	register as non-attending	559
process-related factor of quality	813	registration (1)	307
process-related quality factor	813	registration (2)	554
procurement of education	69	registration for the academic term	558
professional competence	834	registration for the academic year	557
professional specialisation education	523	registration status for the academic term	560
professor	114	registration status for the academic year	560
programme leading to a general upper secondary qualification	484	rehabilitative instruction and guidance for the disabled	541
proof of completed study units	663	Reifeprüfung diploma	686
proposal for placement phase	390	reinstatement of the right to study	546
provision of study opportunities	273	religion and worldview studies	252
PSP	261	remedial education	432
public administration language examination	676	remedial instruction	432
public health nurse	118	remedial teaching	432
puhvi certificate	662	remote teaching	460
punishment	610	removal from the class	614
pupil	153	removal from the premises	614
pupil admission (1)	357	renouncement of the right to study	548
pupil admission (2)	358	report card	639
pupil admission based on selection criteria (??)	358	request for a review	814
pupil and student welfare	573	request for an administrative review	815
pupil assessment	720	request for an administrative review of an assessment	744
pupil in compulsory education	193	request for rectification of an assessment	744
pupil receiving special support	179	request for rectification of assessment	741
pupil selection	358	required course	244
pupil welfare	573	required prior studies	332
pupil with a decision on special support	179	required study unit	244
pupil with special needs	179	requirements for preparatory education and training	207
put studies on hold	544	requirements of competence-based qualification	204
qualification (1)	669	resit a test	746
qualification (2)	818	resit an exam	746
qualification (ECTS)	889	retake a test	746
qualification certificate	646	retake an exam	746
qualification committee	97	retraining and upgrading of qualifications	485
qualification fee	764	review procedure	814
qualification structure (1)	208	revised decision	745
qualification structure (2)	31	revised decision on assessment	742
qualification title	670	revocation of the right to study	545
qualification unit	217	revoking the right to study	545
qualification-specific health requirement	336	right to complete non-degree studies	552
qualifications level	281	right to early childhood education and care	189
quality assessment model	807	right to study	542
quality evaluation	806	rolling admissions	326
quality factor	811	rolling application procedure	326
quality indicator	808	rules	608

rules and regulations	608	sign language	839
rules of procedure	608	site of early childhood education and care	35
sanction	610	sixth form	75
school (1)	56	skills demonstration	713
school (2)	93	social benefit for students	572
school admission area	398	social pedagogue (ECEC)	127
school culture	454	social pedagogue in early childhood education and care	127
school doctor	119	special early childhood educator	126
school dropout	161	special education	434
school enrolment	306	special education teacher	138
school ethos	454	special education teacher (ECEC)	126
school head	106	special education teacher in early childhood education and care	126
school health service	574	special educational mission	62
school healthcare	574	special educational needs teacher	138
school meal	772	special examination	680
school nurse	118	special group	37
school ordinance	608	special needs assistant	117
school psychologist	115	special needs class	448
school rules	608	special needs early childhood educator	126
school rules and regulations	608	special needs early education teacher	126
school social worker	116	special needs education (1)	434
school transport (?)	774	special needs education (2)	435
school travel	773	special needs school	88
school values, practices and procedures	454	special needs support	602
school year	343	special needs teacher	138
school year report	653	special needs teacher in ECEC	126
school-specific annual plan	256	special school	88
school-specific curriculum	255	special support	595
scope of competence (??)	276	specialisation	278
scope of studies	276	specialisation course	234
scope of syllabus	191	specialisation studies	243
screening of application opportunities	303	specialised vocational institution	87
second-cycle degree	696	specialist education	523
second-cycle degree	704	specialist option	278
second-cycle polytechnic degree	695	specialist training	523
secondary application round	330	specialist vocational qualification	692
secondary education establishment	74	specific educational mission	62
secondary education institution	74	sports institute	86
secondary educational establishment	74	staff	100
secondary school	397	staff members taken into account in the staff-child ratio	102
secondary school graduate	180	staff training	902
sector-specific evaluation	798	staff-development and other training provided or purchased by employers	902
select students	345	stage of admissions procedure	387
selection criterion	347	start class	437
selection decision	355	start comprehensive school education one year earlier than enacted	196
selection method	384	start comprehensive school education one year later than enacted	197
selection procedure	384	start date of studies	564
self-assessment	732	start date of the right to study	563
self-evaluation	787	state administration language examination	676
self-motivated education (2)	901	status of the right to study	543
semester	342	statutory duty to arrange pre-primary education ..	195
SEN teacher	138	structural factor of quality	812
senior high school	75	structural quality factor	812
separate admissions procedure	325	structured learning	906
separate application procedure	325	student	154
separate examination	680	student (2)	153
separate non-degree right to study	552	student admissions	345
service and production supporting instruction	71	student admissions register	383
service and production supporting tuition	71		
set of study options available for applicants	374		
set of study units	226		
shared application procedure	323		
shift care in early childhood education and care ..	423		
shift care in ECEC	423		

student advice	571	study opportunities available	273
student advisor	108	study place	542
student assessment	720	study programme	259
student association (1)	826	study programme (1)	9
student association (2)	830	study programme (2)	10
student association membership fee	766	study programme available for application	376
student body (1)	830	study right	542
student body (2)	826	study support services	578
student care services	573	study unit	216
student counsellor	141	study week	296
student education record	820	study year	343
student entitled to special needs education	179	subfield	30
student entitled to special needs support (?)	179	subject	247
student exchange	627	subject group	251
student feedback	828	subject of common unit	247
student health care	575	subject selection	250
student health service	575	subject student	168
student in compulsory education	193	subject syllabus	191
student instruction week	297	subject teacher	137
student mobility	626	subject teaching	440
student number	827	substitution of a course	754
student place	542	substitution of a credit	754
student selection	345	substitution of studies	754
student selection register	383	subunit	217
student services	578	successful pass	710
student studying for an upper secondary qualification	164	summative assessment	793
student taking part in a program leading to an upper secondary qualification	164	summer university	83
student union (1)	844	supplementary application round	329
student union (2)	826	supplementary early childhood education and care ...	470
student union member	843	supplementary ECEC	470
student union membership fee	765	support for learning	605
student welfare	573	support provided in early childhood education and care	579
student welfare body	573	support provided in ECEC	579
student who has discontinued studies	161	suspension	618
student who has forfeited the right to study	161	suspension for a fixed period	618
student who has relinquished the right to study ...	160	suspension for a fixed term	618
student who has resigned	160	suspension of a student from school	617
student who has waived the right to study	160	syllabus	191
student with special needs	179	syllabus student	168
student year group	450	systematic evaluation	789
students who begin their studies in the same year ...	450	target language	286
studies (1)	9	teacher	132
studies (2)	10	teacher (ECEC)	125
studies (3)	669	teacher in early childhood education and care	125
studies supporting learning skills	517	teacher in pre-primary education	134
study (4)	6	teacher of common studies	143
study and careers adviser	140	teacher training	637
study and careers education	571	teacher-in-charge	139
study and careers guidance	571	teacher's aide	117
study attainment	710	teaching (1)	2
study centre	85	teaching (2)	4
study counsellor	141	teaching aide	117
study entitlement	542	teaching and research staff	105
study entitlement status	543	teaching and research staff on the 1st level of their career path	110
study entity	226	teaching and research staff on the 2nd level of their career path	111
study facilities	825	teaching and research staff on the 3rd level of their career path	112
study group	447	teaching and research staff on the 4th level of their career path	113
study guidance	571	teaching and research staff on the first level of their	
study material	833		
study module (1)	225		
study module (2)	240		

career path	110	TVET	467
teaching and research staff on the fourth level of their career path	113	type of application procedure	320
teaching and research staff on the second level of their career path	111	type of application round	321
teaching and research staff on the third level of their career path	112	type of ECEC activity	402
teaching assistant	117	type of education	275
teaching facilities	824	type of ownership	54
teaching group	447	UAS	90
teaching group size	449	undergraduate student	165
teaching hour	272	unit (1)	61
teaching material	832	unit (2)	217
teaching on offer	274	unit of preparatory education and training (?)	510
teaching practice	637	unit of scope	290
teaching premises	60	unit of the scope of studies	290
teaching provided in a foreign language	288	unit promoting individual vocational competence	222
teaching staff	104	university	92
teaching time	458	university consortium	94
team study	428	university degree	673
technical vocational education and training	467	university education	478
temporary discontinuation of the right to study on employment policy grounds	568	university of applied sciences	90
term	342	university of applied sciences degree	673
termination of the right to study	549	university of applied sciences education	477
tertiary education	476	untentured teacher	144
tertiary-level institution for occupational teacher training	91	upbringing	1
test	840	upper secondary education	474
thematic evaluation	798	upper secondary general education	475
thematic review	798	upper secondary general school	75
thematic studies	229	upper secondary qualification	672
theme studies	237	upper secondary school (1)	74
thesis	711	upper secondary school (2)	75
thesis project	711	upper secondary school teacher	145
third-cycle degree	697	upper secondary vocational education	467
third-cycle degree	705	validated competence	280
time period when instruction takes place	458	validated learning	280
time period when teaching takes place	458	validation of learning	835
time-restricted admissions	327	verbal assessment	729
time-restricted application procedure	327	VET	467
TOEFL; see language proficiency test (2).....	674	VET provider	44
traineeship	634	vocational adult education and training	520
traineeship for university students	634	vocational competence	834
training	8	vocational competence requirement	223
training agreement	494	vocational education and training	467
training based on a training agreement	495	vocational education and training for athletes	515
training programme	277	vocational education and training provider	44
training staff	104	vocational field (?)	817
training trial	524	vocational further education and training	519
transcript of completed studies	641	vocational institution	76
transcript of completed study units	641	vocational qualification	689
transcript of study records	642	vocational school	76
transfer application procedure	311	vocational school teacher	142
transfer student	174	vocational skill	834
transition	453	vocational skills requirement	223
transition phase	453	vocational special education institution	77
transition point	453	vocational studies teacher	142
transversal competence	269	vocational teacher	142
tuition (1)	4	vocational teacher training institution	91
tuition (2)	761	vocational unit	218
tuition fee	761	vocational unit based on local competence needs	221
tutor	135	vocational upper secondary certificate	665
tutor group	446	vocational upper secondary education	518
		vocational upper secondary education and training ...	467
		vocational upper secondary education and training ...	518

vocational upper secondary education for adults	520	working term in ECEC	414
voluntary additional basic education	527	working year in early childhood education and care ..	413
voluntary additional primary and lower secondary education	527	working year in ECEC	413
waiver of the right to study	548	workplace education and training	493
web-based teaching	439	workplace instructor	181
weekend care in early childhood education and care	425	workplace instructor training	525
weekend care in ECEC	425	workplace tutoring	569
weekly lesson per year	291	written assessment	729
weighted-curriculum	503	written caution	616
work experience learning period	633	written warning	616
work-study (?)	634	year	445
working term in early childhood education and care ..	414	year of completion of the matriculation examination ..	842
		you have not received a study place	370

Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register

Numren i registret anger termpostnumren.

1–6-skola	58	ansökan till undervisning med särskild betoning ..	309
7–9-skola	59	ansökan till utbildning (1)	310
akademi	93	ansökan till utbildning (2)	315
akademisk grad	670	ansökans nummer	394
aktör inom läroavtalsutbildning	99	ansökning till utbildning	310
aktör inom småbarnspedagogik	32	ansöknings- och antagningssystem	380
allmän språkexamen	675	ansökningsalternativ	376
allmänbildande utbildning	466	ansökningsbehörighet	331
allmänt stöd	593	ansökningsförfarande inom yrkesutbildningen ..	319
allmänt stöd inom småbarnspedagogik	589	ansökningsförfarande till utbildning	319
alumn	178	ansökningsmål	376
anmäla sig som frånvarande	559	ansökningsnummer	394
anmälan om bedrivande av privat familjedagvård	412	ansökningsobjekt	376
anmälan till förskolan	304	ansökningsomgång (1)	344
anmälan till grundläggande utbildning	306	ansökningsomgång (2)	321
anmälan till skolan	306	ansökningsperiod	338
anmälan till undervisning	307	ansöknings sätt	320
anmälning (1)	553	ansökningstermin	338
anmälning (2)	554	ansökningstid	322
anordnare av fristående examen	47	ansökningstyp	321
anordnare av gymnasieutbildning	44	ansökningsår	339
anordnare av småbarnspedagogik	33	ansökningsönskemål	377
anordnare av utbildning (1)	43	antagen (1)	367
anordnare av utbildning (2)	44	antagen (2)	363
anordnare av yrkesutbildning	44	antagning av elev (1)	357
anpassad bedömning	822	antagning av elev (2)	358
anpassade krav på yrkesskicklighet	823	antagning av studerande (1)	345
anpassning av bedömningen av kunnandet	604	antagning av studerande (2)	346
anses ha avgått	162	antagning enligt provning	361
anskaffning av utbildning	69	antagning på basis av betyg	362
anställd inom småbarnspedagogik	103	antagning som studerande	346
anställda	100	antagnings- och lämplighetsprov	353
anställda inom småbarnspedagogik	101	antagningsbehörighet	331
ansvarig arbetsplatshandledare	181	antagningsbeslut	355
ansvarig handledare	185	antagningsframställning	392
ansvarig lärare (1)	139	antagningsförfarande	384
ansvarig lärare (2)	107	antagningsförslag	390
ansvarig lärare (3)	185	antagningsgrund	347
ansvarig person för familjedagvård	124	antagningskriterium	347
ansvarig person inom småbarnspedagogik	124	antagningskvot	351
ansvarsperson	107	antagningskö	386
ansvarsperson	124	antagningskörning	381
ansvarsperson för läroavtal	183	antagningspoäng	349
ansvarsperson för utbildning som ordnas på en arbetsplats	183	antagningsprincip (1)	347
ansvarsperson för utbildningsavtal	183	antagningsprincip (2)	384
ansökan (1)	373	antagningsprov	352
ansökan (2)	315	antagningsregister	383
ansökan (3)	316	antagningsresultat	389
ansökan för överflyttande studerande	311	antagningsskede	387
ansökan med ansökningstid	327	antagningsstatus	388
ansökan om överflyttning	311	antagnings sätt	384
ansökan till annan skola än den närskola som kommunen anvisat den läropliktiga	308	antal nybörjarplatser; se nybörjarplats.....	371
ansökan till betonad undervisning	316	antal platser inom småbarnspedagogik	302
ansökan till flera mål samtidigt	323	arbetserfarenhet	838
ansökan till sekundär skola	316	arbetskraftsutbildning	492
ansökan till skolan	316	arbetslivskommission	98
ansökan till småbarnspedagogik	298	arbetslivsorienterad inläring; se utbildning som ordnas på en arbetsplats.....	493
		arbetsplatshandledare	181
		arbetsplatshandledarutbildning	525

Numren i registret anger termpostnumren.

arbetsplatshandledning	569	behörighet	818
arbetsplatsutbildare	181	behörighet	834
arbetspraktik	634	behörighet att ansöka	331
arbetstagare inom småbarnspedagogik	103	behörighet för doktorandstudier	335
assistent inom småbarnspedagogik	130	behörighet för doktorsutbildning	335
auditering	900	behörighet för forskarutbildning	335
auskultering	636	behörighet för fortsatta studier (vid viss läroanstalt) ..	334
avbrott i studierna	568	behörighet för påbyggnadsstudier	335
avbrytande av förskoleundervisning	565	behörighet för viss utbildning	331
avbrytande av skolgång	566	behörighet till viss utbildning	331
avdelning	61	beslut om småbarnspedagogik	300
avgift för examensarrangemangen	768	beslut om anordnande av småbarnspedagogik ..	300
avgift för studenternas hälsovårdsstiftelse	767	beslut om antagning som studerande	355
avgiftsbelagd serviceverksamhet	70	beslut om skolskjuts	775
avgångsbetyg	640	beslut om stöd och stödtjänster som ges i	
avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen .	654	småbarnspedagogiken	582
avgångsbetyg från grundläggande yrkesutbildningen		bestämmelse om att lämna utrymmet	613
(?)	665	betonad undervisning	503
avgångsbetyg från gymnasiet	655	betyg	639
avhålla från studier	617	betyg i en ämneslärokurs i den grundläggande	
avhållande från studierna	617	utbildningen	656
avhållande från studierätt	617	betyg över avlagd examensdel	643
avlägsnande av en elev	614	betyg över avlagda examensdelar	643
avlägsnande av en studerande	614	betyg över delvis fullgjord lärokurs i den	
avstå sin studierätt	548	grundläggande utbildningen	657
avstängning från studierna	617	betyg över en slutförd lärokurs i ett läroämne inom	
avstängning för viss tid	618	gymnasieutbildningen	659
avtal om anordnande av fristående examen	48	betyg över fristående examen	667
avtalsansvarig för anskaffning av utbildning	184	betyg över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den	
avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen		grundläggande utbildningen	658
för kunnandet	622	betyg över slutförd lärokurs i alla ämnen i den	
barn	151	grundläggande utbildningen	658
barn som ska börja skolan	177	betyg över slutförd utbildning	645
barnets individuella plan för småbarnspedagogik	200	betyg över slutförda studier	641
barnets plan för småbarnspedagogik	200	betygsbaserad antagning	362
barngrupp inom småbarnspedagogik	36	betygsskala	725
barnskötare	128	biträdande daghemschef	122
barnskötare inom småbarnspedagogik	128	biträdande daghemsföreståndare	122
barnträdgårdslärare	125	biträde inom småbarnspedagogik	130
bedömare av kunnandet	188	biämne	239
bedömning	720	blandade lärmiljöer	465
bedömning av behovet av stöd	580	bransch	817
bedömning av den studerande	720	campus	57
bedömning av eleven	720	chef för småbarnspedagogik	120
bedömning av kunnandet	728	dag inom småbarnspedagogik	421
bedömning av studieprestationer	720	daghem	39
bedömning av stödbehovet	580	daghemschef	121
bedömningsförslag	740	daghemsföreståndare	121
bedömningskriterium	722	daghemsverksamhet	403
bedömningsmaterial	721	dagvård	469
bedömningsmetod	726	dagvårdsplats	301
bedömningsmöte	738	dagvårdsservice	399
bedömningsplan för examensdel	739	datum för terminsanmälan	562
bedömningsamtal	737	del av examen	217
bedömningskala	725	del i den handledande utbildningen	510
begynnelseperiod	340	deltidsspecialundervisning	433
begynnelsetermin för utbildningen	340	den grundläggande utbildningens lärokurs	191
begynnelseår för utbildningen	341	den som anses ha avgått	161
begära omprövning av bedömningen	744	den som avgått	160
begäran om kontroll av bedömningen	741	den som avstått	160
begäran om omprövning	744	den som har förlorat sin studierätt	161
begäran om omprövning	815	Deutsche Internationale Abitur-examen	687
		DIA-examen	687

diagnostisk bedömning	790	examensbenämning	670
diagnostisk utvärdering	790	examensbetyg	646
differentiering av undervisningen	270	examensdel	217
direkt ansökan	325	examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet	221
direktantagning	362	examensdel som erbjuds lokalt	221
direktör för småbarnspedagogik	120	examensdel som individuellt breddar examen	222
disciplin	606	examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen	222
disciplinstraff	610	examensdel som kompletterar yrkeskompetensen	219
disciplinär åtgärd	609	examensfordringar	257
disciplinärt straff	610	examensgrunder	203
distansundervisning	460	examensinriktad fortbildning	485
doktorsexamen	699	examensinriktad utbildning	484
dokument om personlig tillämpning	267	examenskommission	97
dokumentering av handledning	570	examensprestation vid fristående examen	718
drag över studieprestationer	642	examensrätt	542
du har inte fått en studieplats	370	examensspecifikt krav på hälsotillståndet	336
dubbelexamen	681	examensspråk	287
dygnetruntvård	424	examensstruktur	208
e-kurs	439	examensstruktur inom yrkesutbildningen	31
EB-examen	684	examenssystem	31
effekt	799	examenstillfälle	717
egentlig ansökan	328	examensutbildning	484
elev	153	examinand	163
elev som har fått ett beslut om särskilt stöd	179	examinator	107
elevantagning (1)	357	extern utvärdering	786
elevantagning (2)	358	fackområde	817
elevbedömning	720	fakultet	93
elevens material	833	familjedaghem	40
elevhandledare	140	familjedagvård	404
elevhandledning	571	familjedagvårdare	129
elevhälsa	573	familjedagvårdsschef	123
elevkår	830	familjedagvårdsföreståndare	123
elevnummer	827	familjedagvårdsledare	123
elevupptagningsområde	398	finländsk studentexamen	683
elevvård	573	fjärruppkoppling i undervisningen	461
enhet för studiernas omfattning	290	flerformsundervisning	462
erkännande av examina	756	flexibel grundläggande utbildning	438
erkännande av kunnande	750	flexibel studierätt	631
erkännande av tidigare förvärvat kompetens	750	folkhögskola	82
erkännande av tidigare förvärvat kunnande	750	form för anordnandet av småbarnspedagogik	408
ersättande av studieprestation	754	form för ordnande av utbildning	50
ersättande undervisning	441	form i vilken utbildningen ordnas	50
Europaskola	78	formativ bedömning	791
Europaskolornas European Baccalaureate -examen	684	formativ utvärdering	791
European Baccalaureate-examen	684	formativ utvärdering av utbildning	791
evaluering (1)	777	forskarexamen	697
evaluering (2)	720	forskarstuderande	166
evaluering av utbildning	794	forskarutbildning; se tidigare utbildning	333
evalueringsmaterial	721	forsknings- och utvecklingsverksamhet	836
examen	669	fortbildning (1)	490
examen för auktoriserade translatorer	677	fortbildning (2)	491
examen inom yrkesutbildning på högre nivå	709	fortgående ansökan	326
examen på andra stadiet	672	fortsatt studierätt	550
examen på grundnivå	671	fostran	1
examen på grundstadiet	671	fostrande samtal	611
examen på institutnivå	708	FoU	836
examen på skolstadiet	707	fristående examen	679
examen som avlagts utomlands	706	fristående studerande	170
examens kravnivå	281	fristående studier utan rätt att avlägga examen	522
examens kvalifikationsnivå	281	fritt bildningsarbete	468
examensarbete	711	fritt valbar examensdel	220
examensarrangör	47		
examensavgift	764		

frivillig utbildning	901	grupp inom småbarnspedagogik	36
frånvaroa­n­m­ä­l­d­ s­tu­de­ran­de	156	gruffamiljedaghem	41
fusk	607	gruffamiljedagvård	405
förberedande utbildning	509	grupphandledare	135
förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare	539	gruppundervisning	428
fördjupad kurs	234	gymnasiediplom	231
fördjupade studier	243	gymnasieexamen	682
föreläsning	431	Gymnasieexamen	688
föreläs­nings­un­der­vis­ning	431	gymnasiets lärokurs	191
företagarens läroavtalsutbildning	501	gymnasieutbildning	475
förhandsantagning	359	gymnasieutbildningens mål	271
förhandsuppgifter	356	gymnasium	75
förlust av studierätten	547	halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik ..	418
förlängd läroplikt	599	halvdagsvård	418
förlängning av studierätt	550	handledande lärare	185
förlängning av studietid	550	handledande utbildning	509
förskola	469	handledning	5
förskoleundervisning	472	heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik ...	417
första urval	359	heldagsvård	417
förstagångssökande	313	huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete ...	45
förurval	359	huvudämne	238
förvägra (någon) rätt att delta i undervisning	615	högre högskoleexamen	696
förvägrande av rätten till undervisning	615	högre yrkeshögskoleexamen	695
förvärvande av kunnande	7	högskola (1)	89
gemensam ansökan (1)	324	högskola (2)	93
gemensam ansökan (2)	323	högskoleexamen	673
gemensam antagning	360	högskolepraktik	634
gemensam examen	700	högskoleprov; se studentexamen.....	683
gemensam examensdel	219	högskoleutbildning	476
gemensamt läroämne	248	högskolornas fortbildning	491
gemensamt ämne	248	högstadium; se 7–9-skola.....	59
genomgående tema	268	höjning av vitsord	747
godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt	748	IA	493
godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen	748	IB-examen	685
godkännande av kunskaper som visats på annat sätt	748	id för utbildning	874
grund för ansökning	337	identifiering av kunnande	749
grunderna för examen	203	idrottsutbildningscenter	86
grunderna för fristående examen	204	individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen	598
grunderna för förberedande utbildning	207	individuell plan för anordnande av undervisning ..	260
grunderna för gymnasieförberedande utbildning ..	202	individuell plan för fristående examen	266
grunderna för handledande utbildning	207	individuell plan för hur undervisning skall ordnas ..	260
grunderna för läroplanen	201	individuell studie- och träningsplan	264
grunderna för planen för småbarnspedagogik	198	individuell studieplan	261
grunderna för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning	202	individuell undervisning	430
grundexamensstuderande	165	individuellt studieprogram	261
grundläggande konstundervisning	479	indragning av studierätten	545
grundläggande utbildning	473	inkluderande av studieprestation	755
grundläggande utbildning för vuxna	528	inkommande utbytesstudent	630
grundläggande yrkesutbildning	518	inledningsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	529
grundskola (1)	72	inledningstermin för utbildningen	340
grundskola (2)	473	inlärandenummer (1)	827
grundstudier	241	inlärandenummer (2)	829
grundutbildning (1)	333	inlärare	148
grundutbildning (2)	333	inläring	12
grupp av ansökningsalternativ	374	inläring i arbetet	493
grupp av ansökningsmål	374	inläring i arbetet	634
grupp av ansökningsobjekt	374	inläring i arbetslivet	493
grupp av sökande	350	inläring i yrkeslivet	493
grupp för urvalsprovssamarbete	379	inlärningsmiljö	452
		inlärningsresultat	280
		inriktningsalternativ	278
		inskrivning (1)	554

inskrivning (2)	556	kriterium för utvärdering	722
inskrivning i matrikeln	556	kriterium vid slutbedömning	723
inskrivning till förskolan	304	krävande sektorsövergripande stöd inom småbarnspedagogik	592
inskrivningsdatum	561	krävande särskilt stöd	603
institutexamen	708	kundavgift för småbarnspedagogik	757
intagning av studerande	345	kundavgift för småbarnspedagogik på deltid	759
integrationsutbildning	537	kundavgift för småbarnspedagogik på heltid	758
integrationsutbildning av vuxna invandrare	537	kunnande	894
integrerad specialgrupp	38	kunskapsområde	277
intensifierad personlig elevhandledning	911	kurator	116
intensifierat stöd	594	kurs (1)	232
intensifierat stöd inom småbarnspedagogik	590	kurs (2)	216
intern utvärdering	787	kurs via Internet	439
International Baccalaureate-examen	685	kursanmälan	307
introduktion av bedömare	526	kvalitetsfaktor	811
inträdes- och lämplighetsprov	353	kvalitetsindikator	808
inträdesprov	352	kvalitetsledning	809
intyg	639	kvalitetsstyrningssystem	810
intyg över avlagd allmän språkexamen	650	kvalitetssystem	810
intyg över avlagda studier	663	kvalitetssäkring	809
intyg över deltagande	648	kvartsittning	612
intyg över deltagande i förskoleundervisning	648	kvällsvård	426
intyg över deltagande i övrig yrkesutbildning	648	kvällsvård inom småbarnspedagogik	426
intyg över muntlig språkfärdighet	660	LA	496
intygade kunnande (??)	280	ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet ... 109	
intygande av yrkeskompetens	835	lektion	272
IP	260	lektor	133
ISP	261	LIA	493
kamratbedömning	788	licentiatexamen	698
karriärplan	621	livslång inläring	15
klass	446	livslångt lärande	13
klassföreståndare	135	livslångt lärande	15
klasslärare	136	lokal läroplan	255
klassundervisning	429	lokal plan för småbarnspedagogik	199
klientavgift för småbarnspedagogik	757	lokal utvärdering	783
klientavgift för småbarnspedagogik på deltid	759	lokala valfria studier	230
klientavgift för småbarnspedagogik på heltid	758	luntning; se fusk.....	607
klinisk praktik	635	lågstadium; se 1–6-skola.....	58
kollegial bedömning	788	lägre högskoleexamen	694
kollegialt organ hos utbildningsanordnaren	66	läkare inom studerandehälsovård	119
kombinationsstudier	211	lämplighetsprov	353
kommunikationsspråk	282	lära sig	12
kompetens	834	lära ut	4
kompetens	894	lärande	12
kompetensbaserat lärande	502	lärande i arbetet	493
kompetensområde	277	lärande i arbetslivet	493
kompetenspoäng	294	lärandemiljö	452
kompletterande småbarnspedagogik	470	lärandemål	279
kompletteringsansökan	330	lärare	132
konstaterande att en studerande har avgått	162	lärare i fritt bildningsarbete	147
konstaterande av att en läropliktig anses ha avgått ... 159		lärare i gemensamma ämnen	143
kontaktspråk	282	lärare i yrkesämnena	142
kontaktundervisning	459	lärare inom förskoleundervisning	134
kontinuerlig ansökan	326	lärare inom småbarnspedagogik	125
kontinuerligt lärande	15	lärare på andra stadiet	145
kontor	61	lärarens material	832
kontroll av bedömningen	743	lärdomsprov	711
krav på grundutbildning	332	lärmiljö	452
krav på tidigare utbildning	332	läroanstalt	56
krav på yrkeskunskap	223	läroanstalt för fritt bildningsarbete	81
krav på yrkesskicklighet	223	läroanstalt med undervisning på främmande språk ... 79	
kriteriebaserad bedömning	797		
kriterium för bedömning	722		

läroanstalt på andra stadiet	74	nybörjarplats	371
läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret	256	nyckelkompetenser för livslångt lärande	14
läroavtal	496	närskola	396
läroavtalsexpert	186	närundervisning	459
läroavtalskoordinator	186	nätbaserad undervisning	439
läroavtalsutbildning	497	nätundervisning	439
läroavtalsutbildning för företagare	501	obligatorisk examensdel	209
läroavtalsutbildning som grundar sig på arbetsavtalsförhållande	498	obligatorisk kurs (1)	244
läroavtalsutbildning som grundar sig på ett offentligrättsligt anställningsförhållande som kan jämföras med ett tjänsteförhållande	500	obligatorisk kurs (2)	233
läroavtalsutbildning som grundar sig på tjänsteförhållande	499	obligatorisk studieperiod	244
läroinrättning	56	obligatoriska studier	227
lärokurs	191	obligatoriskt studieavsnitt	244
lärokursens omfattning	191	offentligfinansierade personalutbildning	488
läroplan	254	offentligt finansierade personalutbildning	488
läroplansbaserad examen	678	olika sätt att visa yrkesskicklighet	719
läroplansgrunderna	201	ombedömning	742
läroplikt	192	omfattning av lärokurs	191
läropliktig	193	omfattning av studierna	276
läropliktig som anses ha avgått	157	omgivning där yrkesprovet genomförs	715
läroämne	247	omprövning av bedömning	745
läroämnesgrupp	251	omtagning	746
läresultat	280	omtagning av bedömningen	746
läskunnighetsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	530	ordningsbestämmelser	608
läsår	343	ordningsregler	608
läsårsanmälan	557	ordningsstadga	608
läsårsavgift	761	organ som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov	65
läsårsbetyg	653	orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen	538
läsårsplan	256	pedagogisk bedömning för intensifierat stöd	596
magisterprogram	702	pedagogisk utredning för särskilt stöd	597
matrikelnummer	827	pedagogiska arrangemang	585
maturitetsprov	712	pedagogiska lösningar	585
medborgarinstitut	84	pedagogiska åtgärder	585
meddelande om läroplikt	305	period av utbildning utomlands	632
mellanbetyg	652	person som behandlas som förstagångssökande	314
mentor	182	person som börjat studera	150
metod för bedömning	726	person som inlett studier	150
micro merit (1)	214	person som påbörjat studier	150
micro merit (2)	215	personal	100
miljön för examenstillfället	715	personal i fostrings-, undervisnings- och vårduppgifter	102
modell för antagningsgrunderna	393	personal inom småbarnspedagogik	101
mogenhetsprov	712	personalutbildning	487
mognadsprov	712	personalutbildning	902
morgon- och eftermiddagsverksamhet	769	personlig studieplan	262
mottagande av studieplats	317	personlig tillämpning	620
mål för den grundläggande utbildningen	271	personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig yrkesskicklighet	625
mål för förskoleundervisningen	271	personlig tillämpning vid ansökan	623
mål för kunnandet (1)	279	personlig tillämpning vid genomförandet av examen . 624	
mål för kunnandet (2)	224	personlig utvecklingsplan för kunnandet	263
mål för undervisningen	271	personligt studieprogram	265
målsman	152	placering	382
målspråk	286	plagiering; se fusk.....	607
måltider inom småbarnspedagogik	771	plan för anordnande av fristående examen	49
måltidsersättning för studerande	576	plan för elevens lärande	258
mångsidig kompetens	269	plats för yrkesprovet	715
nationell utvärdering	780	plats inom småbarnspedagogik	301
Nationella centret för utbildningsutvärdering	781	plikt att delta i förskoleundervisningen	194
nationellt elevnummer	829	praktik	634
numerisk bedömning	730	praktisk arbetslivsorientering	633
nyantagen	367		

prao	633	självständiga studier	901
primär skola	396	självutvärdering	732
primär studierätt	551	självvärdering (1)	787
principen om inkludering i småbarnspedagogiken	401	självvärdering (2)	732
prioritering av ansökningsönskemål	378	skiftesvård	423
privat småbarnspedagogik	409	skiftesvård inom småbarnspedagogik	423
privat småbarnspedagogisk verksamhet	409	skiftomsorg	423
process-relaterad kvalitetsfaktor	813	skiftomsorg inom småbarnspedagogik	423
professor	114	skiljebetyg	663
prognostisk utvärdering	792	skjuta upp studiestarten	555
prognostisk utvärdering av utbildning	792	skolans klubbverksamhet	770
prov i studentexamen	840	skolans läroplan	255
psykolog	115	skolgångsassistent	117
PUK	263	skolgångsbiträde	117
PUK-handledare	187	skolgångshandledare (?)	117
på reservplats	366	skolhälsovård	574
på reservplats	369	skolhälsovårdare	118
påbyggnadsexamen	697	skolkurator	116
påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen	527	skolläkare	119
påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen	527	skolmåltid	772
påvisande av kunnandet	713	skolning	8
rangordning av ansökningsönskemål	378	skolnät	395
referensram	800	skolplikt	192
referentgranskning	736	skolpliktig	193
referentgranskning	788	skolpsykolog	115
Reifeprüfung-examen	686	skolresa	773
rektor	106	skolreseförmån (??)	774
religion och livsåskådningkunskap	252	skolskjutsförmån	774
reservplats (???)	372	skolunderbyggnad	333
respons	733	skolutbud	395
respons på hur kunnandet utvecklats	735	skolväg	773
resultat av placeringen	391	skriftlig varning	616
riksomfattande valfria studier	228	skyldighet att ordna förskoleundervisning	195
RP-examen	686	slutbedömning	731
rätt till småbarnspedagogik	189	slutskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	531
rättelse av bedömning	745	småbarnspedagogik	469
rättelse av bedömning av kunnande	745	småbarnspedagogik på deltid	416
rättelseyrkan	815	småbarnspedagogik på heltid	415
rättelseyrkande	815	småbarnspedagogik som ordnas dagligen	420
sakkunnig inom läroavtalsutbildning	186	småbarnspedagogik som ordnas vid sjukhus	427
samarbete mellan hem och läroanstalt	776	småbarnspedagogik under en del av veckan	419
samarbete mellan hem och skola	776	småbarnspedagogik under veckoslut	425
samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen universitetsundervisning	95	småbarnspedagogisk dag	421
sammansatt klass	446	småbarnspedagogisk miljö	451
sektorsövergripande samarbete	588	småbarnspedagogisk service	399
sekundär skola	397	småbarnspedagogisk verksamhet (1)	469
senareläggande av inledandet av skolgången	197	småbarnspedagogisk verksamhet (2)	400
separat ansökan	325	småbarnspedagogisk verksamhet dygnetrunt	424
separat studierätt	552	småbarnspedagogiska tjänster	399
service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen	71	socionom inom småbarnspedagogik	127
serviceproducent av småbarnspedagogik	34	sommaruniversitet	83
SHVS-avgift	767	specialbarträdgårdslärare	126
siffervitsord	724	specialelev	179
sjukhusundervisning	504	specialgrupp	37
självbedömning	732	specialiseringsstudier	523
självbedömning	787	specialiseringsutbildning	523
självevaluering (1)	787	specialklass	448
självevaluering (2)	732	speciallärare	138
självständig utbildning (2)	901	speciallärare inom småbarnspedagogik	126
		specialpedagogik inom småbarnspedagogik	471
		specialskola	88
		specialstuderande	179
		specialundervisning (1)	434

specialundervisning (2)	435	studieavsnitt	216
specialundervisning inom småbarnspedagogik ..	436	studiecentral	85
specialundervisning på deltid	433	studieform	456
specialyrkesexamen	692	studiehandledare	141
specialyrkesläroanstalt	77	studiehandledning	571
språk inom småbarnspedagogik	283	studiehelhet	226
språkbud	443	studiehelhet (2)	240
språkdusch	444	studieinriktning	278
språkexamen	674	studiekurs	216
språkexamen för statsförvaltningen	676	studiematerial	833
språkintyg	650	studienummer	827
språkprogram	253	studieområde	30
språkprov	354	studieperiod	216
språkval	250	studieplats	542
startdatum för studierätten	563	studiepoäng (1)	293
startklass	437	studiepoäng (2)	295
starttermin för utbildningen	340	studieprestation	710
statligt finansierade personalutbildning	488	studieprestationsutdrag	642
status för terminsanmälan	560	studieprogram	259
steinerpedagog inom småbarnspedagogik	131	studiepsykolog	115
strukturell kvalitetsfaktor	812	studier	6
strukturella arrangemang	586	studier som stöder studiefärdigheterna	517
strukturella lösningar	586	studieriktning	278
strukturella åtgärder	586	studiernas omfattning	276
student (1)	154	studiernas startdatum	564
student (2)	180	studierum	825
studentantagning	345	studierådgivare	108
studentexamen	683	studierådgivning	571
studentexamensbetyg	664	studierätt	542
studentexamensnämnden	841	studierättens status	543
studentexamensprov	840	studierättens upphörande	549
studenthälsovård	575	studiesocial förmån	572
studentkår	844	studiespråk	287
studentkårens medlemsavgift	765	studieveckor	296
studentkårsavgift	765	stöd inom småbarnspedagogik	579
studentkårsmedlem	843	stödform	584
studentmobilitet	626	stödform inom småbarnspedagogik	584
studentnummer (1)	827	stödttjänster	583
studentnummer (2)	829	stödttjänster för studerande	578
studentnätverk	858	stödttjänster inom småbarnspedagogik	583
studentrespons	828	stödundervisning	432
studenttrörlighet	626	summativ bedömning	793
studentutbyte	627	summativ utvärdering	793
studerande	154	system för utvärdering	804
studerande i examensutbildning	164	systematisk utvärdering	789
studerande i utbildning som handleder för yrkesutbildning	169	särskild examen	680
studerande i öppen högskoleundervisning	171	särskild utbildningsuppgift	62
studerande inom examensutbildning	164	särskild yrkesläroanstalt	87
studerande med rätt till särskilt stöd	179	särskilda undervisningsarrangemang	601
studerande som deltar i examensutbildning	164	särskilt stöd	595
studerande som deltar i uppdragsutbildning	167	särskilt stöd (2)	602
studerande som har tillfälligt avbrutit studierna ..	156	särskilt stöd inom småbarnspedagogik	591
studerandehälsovård	575	sätt att visa yrkesskickligheten	719
studerandekår (1)	826	sättet på vilket yrkesutbildningen ordnas	51
studerandekår (2)	830	söka information om utbildningar	303
studerandekårens medlemsavgift	766	söka sig till utbildning	303
studerandekårsavgift	766	söka utbildning	303
studerandemobilitet	626	sökande (1)	312
studerandenummer	827	sökande (2)	149
studerandeutbyte	627	sökande (3)	148
studerandevecka	297	sökande av ändring	814
studerandevård	573	sökande som antagits	367
studieavgift	760	sökande till småbarnspedagogik	299
		ta emot studieplatsen villkorligt	318

teckenspråk	839	undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4	113
temaområde	268	undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett	110
temastudier	237	undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra ..	113
tematiska studier	229	undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre	112
temautvärdering	798	undervisnings- och forskningspersonal på nivå två ...	111
tentator	139	undervisnings- och forskningspersonal på tredje	
termin	342	nivån	112
terminsanmälan	558	undervisnings- och forskningspersonal på tredje	
terminsavgift	761	steget	112
tidigare utbildning	333	undervisningsform	455
tidigareläggande av inledandet av skolgången	196	undervisningsgrupp (1)	446
tillgodoräknande av studieprestation	753	undervisningsgrupp (2)	447
tillgodoräknande av studier	753	undervisningsgruppens storlek	449
tillstånd att bedriva privat daghemsverksamhet ..	411	undervisningslokal	824
tillstånd att driva läroanstalt	46	undervisningsmaterial	832
tillstånd att ordna examina och utbildning	46	undervisningsmetod	457
tillstånd att ordna undervisning	46	undervisningspersonal	104
tillstånd att ordna utbildning	46	undervisningsplan	255
tillståndsmyndighet inom småbarnspedagogik ...	410	undervisningspraktik	637
tillvalsämne	249	undervisningsspråk (1)	284
tilläggsansökan	329	undervisningsspråk (2)	285
tilläggsprestation	348	undervisningsställe	60
tillämpad kurs	235	undervisnings sätt	457
timfördelning	190	undervisningstidpunkt	458
timlärare	144	undervisningstimme	272
tionde klass	527	undervisningsutbud	274
tjänster inom småbarnspedagogik	399	undervisningsutrymme	824
tvåspråkig läroanstalt	80	universitet	92
tvåspråkig undervisning	442	universitetscenter	94
typ av ansökan	321	universitetsutbildning	478
typ av utbildning inom utbildningsutbud	275	uppbyggnad av examen	208
UA (1).....	493	uppdragsutbildning	486
UA (2).....	494	uppdragsutbildningsstuderande	167
undervisning (1)	2	uppföljning	778
undervisning (2)	4	uppmaning att avlägsna sig	613
undervisning enligt verksamhetsområde	600	uppsägning från elevhemmet	619
undervisning i huslig ekonomi	540	uppsägning från internatboendet	619
undervisning och handledning i tränings- och		uppsägning från studieboenden	619
rehabiliteringssyfte	541	uppsägning för viss tid	618
undervisning på främmande språk	288	urval	345
undervisning på två språk	442	urvalsförfarande	384
undervisning som förbereder för grundläggande		urvalsförslag	390
utbildning	532	urvalsgrund	347
undervisnings- och examensspråk	284	urvalsgrupp	375
undervisnings- och forskningspersonal	105	urvalskörning	381
undervisnings- och forskningspersonal på andra		urvalsmetod	384
nivån	111	urvalsparti	373
undervisnings- och forskningspersonal på andra		urvalsprov	352
steget	111	urvalsprovgrupp	379
undervisnings- och forskningspersonal på fjärde		urvalresultat	389
nivån	113	urvalsskede	387
undervisnings- och forskningspersonal på fjärde		urvalsstatus	388
steget	113	urvalssätt	384
undervisnings- och forskningspersonal på första		utbildning (1)	8
nivån	110	utbildning (2)	9
undervisnings- och forskningspersonal på första		utbildning (3)	10
steget	110	utbildning för förvärvande av yrkeskompetens ...	514
undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1	110	utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt	
undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2 ..	111	bildningsarbete	536
undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3	112		

utbildning i läs- och skrivfärdigheter för vuxna		utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning	68
invandrare	535	utvärdering (1)	777
utbildning på andra stadiet	474	utvärdering (2)	720
utbildning på egen hand	901	utvärdering av den pedagogiska verksamheten ..	785
utbildning på främmande språk	289	utvärdering av inlärningsresultat	795
utbildning på högskolenivå	476	utvärdering av kvaliteten	806
utbildning som behövs för förvärvande av		utvärdering av läresultat	795
yrkeskompetens	514	utvärdering av stödets effekt	581
utbildning som förbereder för fristående examen ..	521	utvärdering av stödets inverkan	581
utbildning som förbereder för grundläggande		utvärdering av utbildning	794
yrkesutbildning	538	utvärderingskriterium	722
utbildning som förbereder för gymnasieutbildning ..	533	utvärderingsplan	801
utbildning som förbereder för yrkesuppgifter	508	utvärderingsrapport	802
utbildning som fördjupar eller kompletterar		utvärderingsrådet	782
yrkeskompetensen	507	utvärderingssamtal	737
utbildning som grundar sig på utbildningsavtal ..	495	utvärderingssystem	804
utbildning som handleder för arbete och ett		valbar examensdel	210
självständigt liv	513	valbart ämne	249
utbildning som handleder för grundläggande		valfri examensdel	210
yrkesutbildning	512	valfritt ämne	249
utbildning som handleder för yrkesutbildning	512	verbal bedömning	729
utbildning som leder till examen	484	verbalt omdöme	729
utbildning som ordnas på en arbetsplats	493	verksamhet inom småbarnspedagogik	400
utbildningen inleds	340	verksamhetsdag inom småbarnspedagogik	422
utbildningens mål	271	verksamhetsenhet	57
utbildningsaktör	42	verksamhetsform inom småbarnspedagogik	402
utbildningsanordnare (1)	43	verksamhetskultur	454
utbildningsanordnare (2)	44	verksamhetsområde	67
utbildningsanordnarens examensspråk	287	verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik ..	414
utbildningsanordnarens läroplan	255	verksamhetspunkt	57
utbildningsanordnarens verksamhetsområde	67	verksamhetspråk inom småbarnspedagogik	283
utbildningsavtal	494	verksamhetsställe (1)	57
utbildningsbakgrund	333	verksamhetsställe (2)	61
utbildningsdel	511	verksamhetsställe inom småbarnspedagogik	35
utbildningsersättning	577	verksamhetsår inom småbarnspedagogik	413
utbildningsform	50	vetenskapligt arbete	711
utbildningsform	52	vice daghemschef	122
utbildningsform	53	vice daghemsföreståndare	122
utbildningsförsök	524	villkorligt mottagande av studieplats	318
utbildningsinstitution	55	vitsord	724
utbildningskommission	96	vitsordsskala	725
utbildningsmaterial	831	vuxenutbildning	483
utbildningsmöjlighet	11	vård	3
utbildningsnivå	27	vård under veckoslut	425
utbildningsområde	28	vårdinriktade arrangemang	587
utbildningsorganisation	55	vårdinriktade lösningar	587
utbildningsprogram (1)	277	vårdinriktade åtgärder	587
utbildningsprogram (2)	701	vårdnadshavare	152
utbildningsstadium	27	webbaserad undervisning	439
utbildningssystem	16	webbkurs	439
utbildningstillfälle	10	yrkesbevis	668
utbildningsutbud	273	yrkesexamen	691
utbyteselev	628	yrkeshögskola	90
utbytesstudent	628	yrkeshögskoleexamen	693
utdrag över studieprestationer)	642	yrkeshögskoleutbildning	477
utländsk utbildning som i landet i fråga ger		yrkesinriktad examen	689
behörighet för motsvarande högskolestudier ..	706	yrkesinriktad examensdel	218
utomlands avlagd examen	706	yrkesinriktad examensutbildning	505
utresande utbytesstudent	629	yrkesinriktad grundexamen	690
utvecklande utvärdering	779	yrkesinriktad tilläggsutbildning	519
utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet	64	yrkesinriktad vuxenutbildning	520
utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet ..	63	yrkesläroanstalt	76
		yrkesområde	817
		yrkespedagogisk lärarhögskola	91

yrkesprov	714	ämnesstuderande	168
yrkesprov	716	ämnesstudier	242
yrkesprovsbetyg	666	ämnesundervisning	440
yrkesprovsmiljö	715	ämnesval	250
yrkesutbildning	467	ämnesövergripande kurser i konststudier	236
yrkesutbildning för idrottare	515	ändringssökande	814
yrkesutbildning som anordnas som specialundervisning	516	öppen daghemsverksamhet	407
yrkesutbildningsanordnare	44	öppen högskoleundervisning	480
år då studentexamen har avlagts	842	öppen småbarnspedagogisk verksamhet	406
årskurs (1)	445	öppen universitetsundervisning	481
årskurs (2)	450	öppen yrkeshögskoleundervisning	482
årsveckotimme	291	öppna universitetsleden	385
återställande av studierätten	546	öpu-leden	385
ägartyp	54	överflyttande studerande	174
ämne	247	övergångsskede	453
ämnesgrupp	251	överlärare	146
ämneshelhet (1)	251	övrig personal; se undervisnings- och forskningspersonal.....	105
ämneshelhet (2)	268	övrig småbarnspedagogik; se öppen småbarnspedagogisk verksamhet.....	406
ämneslärare	137	övrig yrkesutbildning	506
ämneslärokurs	191		
ämnesområde	268		

Suomenkielinen hakemisto

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	110	koulutus	512
10. luokka	527	ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus	508
2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	111	ammattillisen korkea-asteen tutkinto	709
3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	112	ammattillisen koulutuksen erityinen tuki	602
4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	113	ammattillisen koulutuksen hakumenettely	319
aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	109	ammattillisen koulutuksen jatkuva haku; ks. jatkuva haku.....	326
aamu- ja iltapäivätoiminta	769	ammattillisen koulutuksen järjestäjä	44
aamupäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta.....	769	ammattillisen koulutuksen järjestämistapa	51
Abiturprüfung-tutkinto	686	ammattillisen koulutuksen opetuskieli	284
AHOT	750	ammattillisen koulutuksen tutkintokieli	287
ahotointi	750	ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne	31
aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen	750	ammattillisen koulutuksen valtakunnallinen hakumenettely; ks. yhteishaku.....	324
aihekokonaisuus	268	ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus	514
aikuiskoulutus	483	ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus	665
aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus	537	ammattillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen	622
aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus	535	ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus	507
aikuisten perusopetuksen alkuvaihe	529	ammattillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa	222
aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe	530	ammattillisten opintojen opettaja	142
aikuisten perusopetuksen päättövaihe	531	ammattiala	817
aikuisten perusopetus	528	ammattikirja	668
aineenopettaja	137	ammattikorkeakoulu	90
aineenopetus	440	ammattikorkeakoulun toimilupa	46
ainekokonaisuus	251	ammattikorkeakoulutus	477
aineopinnot	242	ammattikorkeakoulututkinto	693
aineopiskelija	168	ammattikoulutus	467
aineryhmä	251	ammattiosaamisen näyttö	716
ainevalinta	250	ammattiosaamisen näyttöjen toimielin	65
ajallisesti määritelty haku	327	ammattipätevyys	834
akateeminen tunnustaminen	756	ammattistartti	538
akatemia	93	ammattitaidon osoittamistavat	719
ala-aste; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu.....	58	ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa	219
alakoulu; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu.....	58	ammattitaitovaatimukset	223
alempi korkeakoulututkinto	694	ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen	622
aloituspaikka	371	ammattitaitovaatimus	223
aloituspaikkamäärä; ks. aloituspaikka.....	371	ammattitutkinto	691
alumni	178	anastaminen; ks. vilppi.....	607
ammattillinen aikuiskoulutus	520	arkioppiminen	908
ammattillinen erikoisoppilaitos	87	arvioinnin kriteeri	722
ammattillinen erityisoppilaitos	77	arvioinnin oikaisu	745
ammattillinen koulutus	467	arvioinnin oikaisupyyntö	744
ammattillinen lisäkoulutus	519	arvioinnin oikaisuvaatimus	744
ammattillinen opettajakorkeakoulu	91	arvioinnin tarkistaminen	743
ammattillinen oppilaitos	76	arvioinnin tarkistuspyyntö	741
ammattillinen osaaminen; ks. osaamisperusteisuus.....	502	arvioinnin uusiminen (1)	742
ammattillinen peruskoulutus	518	arvioinnin uusiminen (2)	746
ammattillinen perustutkinto	690	arvioinnin vaikuttavuus	799
ammattillinen tunnustaminen	756	arvioinnin viitekehys	800
ammattillinen tutkinnon osa	218	arviointi (1)	777
ammattillinen tutkinto	689	arviointi (2)	720
ammattillinen tutkintokoulutus	505	arviointi (3)	794
ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus	512	arviointiaineisto	721
ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus	538	arviointiesitys	740
ammattilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus	512	arviointijärjestelmä (1)	804

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

arviointijärjestelmä (2)	805	epävirallinen oppiminen	907
arviointikeskustelu	737	erikoisammattitutkinto	692
arviointikriteeri	722	erikoisluokka; ks. painotettu opetus.....	503
arviointikriteerit (ECTS-termi)	867	erikoistumisala	278
arviointimenetelmä (1)	803	erikoistumiskoulutus	523
arviointimenetelmä (2)	726	erikoistumisopinnot	523
arviointimenetelmät (ECTS-termi)	868	erillinen opinto-oikeus	552
arviointimetodi	803	erillinen opiskeluoikeus	552
arviointineuvosto	782	erilliset opinnot	522
arviointiperuste	722	erillishaku	325
arviointiraportti	802	erillisopiskelija	170
arviointisuunnitelma	801	erillisvalinta	325
arviointityökalu; ks. arviointimenetelmä (1).....	803	erityinen koulutustehtävä	62
arvosana	724	erityinen tuki (1)	595
arvosana-asteikko	725	erityinen tuki (2)	602
arvosanan korottaminen	747	erityinen tuki (3)	591
arvostelu	720	erityinen tuki varhaiskasvatuksessa	591
asiointikieli	282	erityinen tutkinto	680
asuntolasta erottaminen	619	erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija	179
auditointi	900	erityisen tuen päätöksen saanut oppilas	179
auktorisoidun kääntäjän tutkinto	677	erityisen tuen päätös; ks. erityinen tuki (1).....	595
auskultointi (1)	636	erityiset opetus- ja opiskelujärjestelyt	601
auskultointi (2)	637	erityiset opetusjärjestelyt	601
autoplagiointi; ks. vilppi.....	607	erityiskoulu	88
avoimen korkeakoulutuksen opiskelija	171	erityislastentarhanopettaja	126
avoimen väylä	385	erityisluokka	448
avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos	95	erityisopettaja	138
avoin ammattikorkeakouluopetus	482	erityisopetukseen oikeutettu opiskelija	179
avoin HOPS; ks. henkilökohtainen opintosuunnitelma	261	erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus	516
avoin korkeakouluopetus	480	erityisopetus (1)	434
avoin päiväkotitoiminta (1)	407	erityisopetus (2)	435
avoin päiväkotitoiminta (2)	406	erityisopetus varhaiskasvatuksessa	436
avoin varhaiskasvatustoiminta	406	erityisopiskelija	179
avoin yliopisto-opetus	481	erityisoppilas	179
Bolognan prosessi; ks. ensimmäisen syklin tutkinto... 703		erityisryhmä	37
Deutsche Internationale Abitur -tutkinto	687	eroaminen	548
DIA-tutkinto	687	eroamisesta ilmoittaminen	548
diagnostinen arviointi	790	eroamisesta ilmoittanut	160
diplomityö; ks. opinnäytetyö.....	711	eronneeksi katsominen	162
EB-tutkinto	684	eronneeksi katsottu	161
edellytykset	887	eronneeksi katsottu (1)	158
ehdollinen valinta	364	eronneeksi katsottu oppivelvollinen	157
ehdollisesti hyväksytty	364	eronnut	160
ehdollisesti hyväksytty hakija	368	erotodistus	663
elinikäinen oppiminen	13	esi-HOKS	751
elinikäisen oppimisen avaintaidot	14	esiahotointi	751
elämänlevyinen oppiminen (?)	13	esikouluopetus	472
ennakkotehtävät	356	esiopetukseen ilmoittautuminen	304
ennakollinen hyväksilukeminen	752	esiopetuksen keskeyttäminen	565
ennakollinen hyväksiluku	752	esiopetuksen opettaja	134
ensikertalainen	313	esiopetuksen osallistumistodistus	648
ensikertalainen hakija	313	esiopetuksen tavoitteet	271
ensikertalaisena kohdeltava	314	esiopetus	472
ensikertalaisena kohdeltava hakija	314	esiopetusvelvollisuus (1)	194
ensimmäisen portaana opetus- ja tutkimushenkilöstö . 110		esiopetusvelvollisuus (2)	195
ensimmäisen syklin tutkinto	703	esitehtävät	356
ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija	313	esivalinta	359
ensisijainen koulu	396	esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut	845
ensisijainen opiskeluoikeus	551	etäopetus	460
epämuodollinen oppiminen	907	etäopiskelu	464
		etäyhteyksiä hyödyntävä opetus	461
		Eurooppa-koulu	78
		European Baccalaureate -tutkinto	684

formaali oppiminen	906	hoksaajaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	187
formatiivinen arviointi	791	HOPS	261
Gymnasieexamen	688	HOVS	264
hakemus (1)	315	huoltaja	152
hakemus (2)	316	hybridiopetus	462
hakemus koulutukseen	315	hybridiopiskelu	465
hakemus kouluun	316	HyFlex	462
hakemus painotettuun opetukseen	316	hylätty	365
hakemus toissijaiseen kouluun	316	hylätty hakija	370
hakemusnumero	394	hyväksytty	363
hakeutuja	149	hyväksytty hakija	367
hakeutuminen	303	IB-tutkinto	685
hakeutumisen henkilökohtaistaminen	623	ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta	412
hakija	312	iltahoito	426
hakijan valinnan tila	388	iltaopetus (1); ks. opetusmuoto.....	455
hakijarekisteri	383	iltaopetus (2); ks. opetusajankohta.....	458
hakijaryhmä	350	iltaopiskelu; ks. opetusmuoto.....	455
haku (1)	319	iltapäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta....	769
haku (2)	373	informaali oppiminen	908
haku painotettuun opetukseen	309	inkluusiivisuus	401
haku- ja valintajärjestelmä	380	integroitu erityisryhmä	38
hakuaika	322	International Baccalaureate -tutkinto	685
hakukausi	338	itsearviointi (1)	787
hakukelpoisuus	331	itsearviointi (2)	732
hakukierros	344	jatko-opintokelpoisuus (1)	334
hakukohde	376	jatko-opintokelpoisuus (2)	335
hakukohdejoukko	374	jatko-opintomahdollisuudet	869
hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi	846	jatko-opintosuunnitelma	912
hakukohteiden priorisointi	378	jatko-opiskelija	166
hakumenettely; ks. koulutuksen hakumenettely. ...	319	jatkotutkinto	697
hakuperuste	337	jatkuva haku	326
hakutapa	320	jatkuva oppiminen	15
hakutoimisto	853	jonotus	318
hakutoive	377	JOO	631
hakutoiveiden priorisointi	378	JOO-opinnot; ks. joustava opiskeluoikeus.....	631
hakutyypit	321	JOO-opiskelija; ks. joustava opiskeluoikeus.....	631
hakuvuosi	339	joustava hybridiopetus	462
harkinnanvarainen valinta	361	joustava opinto-oikeus	631
havaintojen vääristely; ks. vilppi.....	607	joustava opiskeluoikeus	631
henkilökohtainen näyttösuunnitelma	266	joustava perusopetus	438
henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma	260	joustava valinta	361
henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma ...	264	julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus	488
henkilökohtainen opintosuunnitelma	261	jälki-istunto	612
henkilökohtainen opiskeluohjelma	265	järjestysmääräykset	608
henkilökohtainen opiskelusuunnitelma	262	järjestyssäännöt	608
henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma .	263	järjestämislupa; ks. opetuksen järjestämislupa.....	46
henkilökohtaistaminen	620	kaikille pakolliset tutkinnon osat; ks. pakollinen tutkinnon osa.....	209
henkilökohtaistamista koskeva asiakirja	267	kaikille valinnaiset tutkinnon osat; ks. valinnainen tutkinnon osa.....	210
henkilöstö	100	kaksikielinen opetus	442
henkilöstökoulutus	487	kaksikielinen oppilaitos	80
henkilöstökoulutus (2)	902	kaksoistutkinto	681
henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö	102	kansainvälinen kaksoistutkinto; ks. kaksoistutkinto....	681
HENSU	266	kansainväliset koulutusohjelmat	847
hoidolliset järjestelyt	587	kansalaisopisto	84
hoidolliset ratkaisut	587	kansallinen arviointi	780
hoidolliset toimenpiteet	587	kansallinen arviointiraportti; ks. arviointiraportti....	802
hoito	3	kansallinen arviointisuunnitelma; ks. arviointisuunnitelma.....	801
HOJKS	260	Kansallinen koulutuksen arviointikeskus	781
HOKS	263	kansallinen laadun arviointijärjestelmä	805
HOKS-ohjaaja	187		
hoksaaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	187		

kansallisen tason arviointi	780	koulu	72
kansanopisto	82	kouluasteen tutkinto	707
kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus	914	kouluateria	772
Karvi	781	koulujärjestelmä; ks. koulutusjärjestelmä.....	16
kasvatus	1	koulukuraattori	116
kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö	102	koululainen	153
kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö	102	koululykkäys	197
kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö	102	koululääkäri	119
kasvatuskeskustelu	611	koulumatka	773
katsomusaine	252	koulumatkaetu	774
kaupallinen koulutustoiminta	26	koulumuoto	52
kehittävä arviointi	779	koulun kerhotoiminta	770
kelpoisuus	818	koulun opetuskieli	284
kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin	331	koulun opetussuunnitelma	255
kerhotoiminta; ks. koulun kerhotoiminta.....	770	koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen	197
keskeyttänyt	156	koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen	196
kesäyliopisto	83	koulunkäynnin keskeyttäminen	566
kielikoe (1)	354	koulunkäyntiavustaja	117
kielikoe (2); ks. kielitutkinto.....	674	koulunkäyntihistoria	820
kielikylpy	443	koulunkäyntiohjaaja (???)	117
kieliohjelma	253	koulupsykologi	115
kieliopinnot	848	kouluruokailu	772
kielirikasteinen opetus	910	koulutarjonta	395
kielisuihku	444	kouluterveydenhoitaja	118
kielitodistus	650	kouluterveydenhuollon lääkäri	119
kielitutkinto	674	kouluterveydenhuolto	574
kielivalinta	250	koulutukseen hakeminen	310
kirjallinen varoitus	616	koulutukseen hakija	312
kirjallisuus	886	koulutukseen haku (1)	319
kirjoituspäivämäärä	561	koulutukseen haku (2)	310
kirjoilletulo	556	koulutukseen ilmoittautuminen	307
kirjoituspäivämäärä	561	koulutukselliset ja ammatilliset tavoitteet	870
kirjoittautuminen	554	koulutuksen alkamiskausi	340
kliininen harjoittelu	635	koulutuksen alkamisvuosi	341
kodin ja koulun yhteistyö	776	koulutuksen arviointi	794
kodin ja oppilaitoksen yhteistyö	776	koulutuksen hakumenettely	319
kohdekieli	286	koulutuksen hankinta	69
kokelasnumero	819	koulutuksen hankintasopimusvastaava	184
kokoaikainen varhaiskasvatus	415	koulutuksen järjestäjä	44
kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu	758	koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin ...	66
kokopäivähoito	417	koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma	255
kokopäiväinen varhaiskasvatus	417	koulutuksen järjestäjän toiminta-alue	67
kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	112	koulutuksen järjestämislupa	46
kolmannen syklin tutkinto	705	koulutuksen järjestämismuoto	50
kolmoistutkinto; ks. kaksoistutkinto.....	681	koulutuksen järjestämistapa; ks. ammatillisen koulutuksen järjestämistapa.....	51
kompetenssi	894	koulutuksen myynti	26
korkea-asteen tutkinto	893	koulutuksen nimi	871
korkeakoulu (1)	89	koulutuksen osa	511
korkeakoulu (2)	93	koulutuksen prognostinen arviointi	792
korkeakouluharjoittelu	634	koulutuksen rakenne	208
korkeakoulujen täydennyskoulutus	491	koulutuksen rakenne (ECTS-termi)	872
korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli	284	koulutuksen tavoitteet	271
korkeakoulutus	476	koulutuksen toteutus	10
korkeakoulututkinto	673	koulutuksen tyyppi	873
korvaaminen; ks. opintosuorituksen korvaaminen.....	754	koulutulokas	177
korvaava opetus	441	koulutus (1)	8
kotitalousopetus	540	koulutus (2)	9
kotoutumiskoulutus	537	koulutus (3)	10
		koulutus (4)	11
		koulutusala	28
		koulutusaste	27
		koulutusjärjestelmä	16
		koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen	

liittyvä todistus	639	kymppiluokka	527
koulutuskokeilu	524	kypsyysohje	712
koulutuskorvaus	577	laadun arviointi	806
koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta . 20		laadun prosessitekijä	813
koulutuslainsäädäntö	21	laadun rakennetekijä	812
koulutuslaji	275	laadun tekijä	811
koulutusmahdollisuus	11	laadunarviointijärjestelmä; ks. arviointijärjestelmä (1). 804	
koulutusmateriaali	831	laadunarviointimalli	807
koulutusmoduulitunnus	874	laadunhallinta	809
koulutusmuoto (1)	52	laadunhallintajärjestelmä	810
koulutusmuoto (2)	53	laadunvarmistusjärjestelmä	810
koulutusohjelma (1)	277	laaja-alainen osaaminen	269
koulutusohjelma (2)	701	laajamittainen kaksikielinen opetus	909
koulutusorganisaatio	55	laajennettu oppilaaksiottoalue; ks. oppilaaksiottoalue	398
koulutusorganisaation opetuskieli	284	laajennettu oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävä	68
koulutusorganisaation toimipiste	57	laatuindikaattori	808
koulutuspolun nivelvaiheen koulutus	29	laatujärjestelmä	810
koulutussopimukseen perustuva koulutus	495	laatutekijä	811
koulutussopimukseen perustuva koulutus	634	lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma	200
koulutussopimus	494	lapsen kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks. perhepäivähoitaja.....	129
koulutussopimuskoulutus; ks. koulutussopimukseen perustuva koulutus.....	495	lapsen varhaiskasvatussuunnitelma	200
koulutussopimusvastaava	183	lapsi	151
koulutustarjonnan koulutuslaji	275	lapsikohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen avustaja.....	130
koulutustarjonta	273	laskennallinen rahoitus	904
koulutustausta	333	lastenhoitaja	128
koulutustoimija	42	lastentarhanopettaja	125
koulutustoimija (ECTS-termi)	846	lehtori	133
koulutustoimikunta	96	liikunnan koulutuskeskus	86
koulutustoiminta	17	linja	278
koulutustoiminta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä	19	lisensiaatin tutkinto	698
koulutustunnus	874	lisensiaatintutkinto	698
kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun	308	lisääajan myöntäminen opiskeluoikeuteen	550
kouluun ilmoittautuminen	306	lisähaku	329
kouluverkko	395	lisänäyttö	348
kriteeriperustainen arviointi	797	lisäopetus	527
kriteeriperusteinen arviointi	797	luennoitsija (ECTS-termi)	876
kuljetuspäätös	775	luento-opetus	431
kuraattori	116	lukio (1)	75
kurinpito	606	lukio (2)	475
kurinpitokeino	609	lukiodiplomi	231
kurinpitorangaistus	610	lukiodiplomitodistus	661
kurinpitoimenpide	609	lukiodiplomitodistukseen valmistava koulutus	533
kurssi (1)	232	lukiodiplomitodistukseen valmistavan koulutuksen perusteet	202
kurssi (2)	216	lukiodiplomitodistukseen järjestäjä	44
kurssi (3)	216	lukiodiplomitodistukseen oppimäärä	191
kurssi (ECTS-termi)	880	lukiodiplomitodistukseen oppimäärään sisältyvät opinnot	190
kurssi-ilmoittautuminen	307	lukiodiplomitodistuksen tarkoitus	271
kurssimaksu; ks. opiskelumaksu.....	760	lukiodiplomitodistuksen tavoitteet	271
kurssimateriaali	831	lukiodiplomitodistuksen tehtävät	271
kurssin kirjallisuus; ks. oppimateriaali.....	833	lukiodiplomitodistuksen tutkinto	682
kurssin nimi	882	lukiodiplomitodistuksen oppimäärä	475
kurssin taso	883	lukiodiplomitodistuksen päättötodistus	655
kurssin tunnus	884	lukiodiplomitodistuksen lukukausi	342
kurssin tyyppi	885	lukiodiplomitodistuksen lukukausi-ilmoittautuminen	558
kurssitarjotin	274	lukiodiplomitodistuksen lukukausi-ilmoittautumisen tila	560
kurssivalinnat	307	lukiodiplomitodistuksen lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä	562
kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista . 875			
kuvaus valmistumiseen vaadittavista oppinäytetöistä	875		

lukukausimaksu	761	muodollinen oppiminen	906
lukuvuosi	343	muu ammatillinen koulutus	506
lukuvuosi-ilmoittautuminen	557	muu henkilöstö; ks. opetus- ja tutkimushenkilöstö.....	105
lukuvuosi-ilmoittautumisen tila	560	muu varhaiskasvatus	406
lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä	562	muun hallinnonalan kuin opetushallinnon	
lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä	761	koulutuslainsäädännössä säädetty	
lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija	763	koulutustoiminta	23
lukuvuosimaksuvelvollisuus	762	muuntokoulutus	485
lukuvuosisuunnitelma	256	muutoksenhaku	814
lukuvuositodistus	653	määräaikainen erottaminen	618
luntaaminen; ks. vilppi.....	607	neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .	113
luokanohjaaja	135	nivelvaihe	453
luokanopettaja	136	nivelvaiheen koulutus	534
luokanvalvoja	135	non-formaali oppiminen	907
luokka	446	numeerinen arviointi	730
luokkaopetus	429	numeroarvosana	724
luopunut	160	näyttö	714
lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa	411	näyttökoe	714
lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi ...	411	näyttötodistus	666
lupaviranomainen	410	näyttötutkinnon arviointikokous	738
lyhyt oppimissisältö; ks. pieni osaamiskokonaisuus... ..	214	näyttötutkinnon järjestäjä	47
lykkääminen; ks. koulunkäynnin aloittamisen		näyttötutkinnon järjestämissopimus	48
lykkääminen.....	197	näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma	49
lähikoulu	396	näyttötutkinnon perusteet	204
lähiohjausryhmä	446	näyttötutkinnon tutkintosuoritus	718
lähiopetus	459	näyttötutkinto	679
lähiopiskelu	463	näyttötutkintoon valmistava koulutus	521
lähtevä vaihto-opiskelija	629	näyttötutkintotodistus	667
lähtökoulu	821	näyttöympäristö	715
läsnäoloilmoittautuminen (1)	557	ohjaava arviointi	791
läsnäoloilmoittautuminen (2)	558	ohjaava opettaja; ks. oppilaitosohjaaja.....	185
lääkäri	119	ohjaus	5
maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen		ohjauskirjaus	570
valmistava koulutus	539	ohjausmerkintä	570
maahanmuuttajien ja vieraskielisten		ohjausosaaminen; ks. työpaikkaohjaaja.....	181
lukiokoulutukseen valmistava koulutus	533	ohjeellinen suoritusvuosi	877
maisteriohjelma	702	oikaisuvaatimus	815
maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta	903	oikeus varhaiskasvatukseen	189
maksu opetukseen osallistumisesta	760	oma opinto-ohjelma	261
maksu tutkinnon järjestämisestä	768	omaehtoinen koulutus (2)	901
maksullinen palvelutoiminta	70	oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu	160
maksullinen palvelutoiminta (2)	26	oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu	
maksuton ateria	772	oppivelvollinen	157
maksuton ruokailu	772	omaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	187
materiaalimaksu	760	omassa kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks.	
maturiteetti	712	perhepäivähoitaja.....	129
mentori	182	omistajatyypit	54
mikro-oppiminen; ks. pieni osaamiskokonaisuus.	214	opettaja	132
mikromeriitti	214	opettaja (ECTS-termi)	876
mikrosuoritus	214	opettaminen	4
mikrotodiste	215	opetukseen ilmoittautuminen	307
mikrotutkinto	214	opetukseen osallistumisen epääminen	615
modulaarisuus	246	opetuksen eriyttäminen	270
moduuli (1)	225	opetuksen järjestäjä	43
moduuli (2)	245	opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma	255
moduuli (3); ks. opintokokonaisuus (2).....	240	opetuksen järjestämislupa	46
monialainen yhteistyö	588	opetuksen järjestämismuoto	50
monimuoto-opetus	462	opetuksen tavoitteet	271
monimuoto-opiskelu	465	opetuksen vastuuhenkilöt	849
monimuoto-opiskelu; ks. opetusmuoto.....	455	opetuksen vuosikello	850
mukautettu arviointi	822	opetuksesta perittävä maksu	760
mukautetut osaamistavoitteet	823	opetus (1)	2

opiskelun alkamisen siirtäminen	555	oppimistulokset	280
opiskelun aloittaja	150	oppimistulosten arviointi	795
opiskelun tukipalvelut	578	oppimisympäristö	452
opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä	563	oppimäärä	191
opiskeluoikeuden jatkaminen	550	oppimäärän laajuus (1)	191
opiskeluoikeuden menettäminen	547	oppimäärän laajuus (2)	276
opiskeluoikeuden menettänyt	161	oppisopimus	496
opiskeluoikeuden palauttaminen	546	oppisopimusasiantuntija	186
opiskeluoikeuden peruuttaminen	545	oppisopimuskoordinoija	186
opiskeluoikeuden pidättäminen	617	oppisopimuskoulutus	497
opiskeluoikeuden päättyminen	549	oppisopimustoimija	99
opiskeluoikeuden tila	543	oppisopimusvastaava	183
opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen	544	oppivelvollinen	193
opiskeluoikeudesta luopuminen	548	oppivelvollisen eronneeksi katsominen	159
opiskeluoikeudesta luopunut	160	oppivelvollisille suunnattu koulutus	913
opiskeluoikeus	542	oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen	567
opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto	318	oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt	155
opiskelupaikan vastaanotto	317	oppivelvollisuus	192
opiskelupaikka	542	oppivelvollisuusilmoitus	305
opiskeluterveydenhuollon lääkäri	119	oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus	528
opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja	118	oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus	489
opiskeluterveydenhuolto	575	organisaation ECTS-koordinaattori	855
opiskelutila	825	organisaation nimi	846
opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot	517	organisaation yleiskuvaus	857
opiskeluympäristö	452	osa-aikainen erityisopetus	433
opistoasteen tutkinto	708	osa-aikainen varhaiskasvatus	416
oppiaine	247	osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu	759
oppiaineen oppimäärä	191	osaaminen	894
oppiainekokonaisuus	251	osaamisala	277
oppiaineryhmä	251	osaamisen arvioija	188
oppiarvo	896	osaamisen arvioijan perehdytys	526
oppija	148	osaamisen arvioinnin mukauttaminen	604
oppijan arvio osaamisen tunnustamisen		osaamisen arviointi (1)	727
mahdollisuuksista	751	osaamisen arviointi (2)	728
oppijanumero	829	osaamisen hankkiminen	7
oppilaaksi ilmoittautuminen	553	osaamisen kartoitus	891
oppilaaksi ottaminen	357	osaamisen laajuus	276
oppilaaksiotto	357	osaamisen laajuusyksikkö	290
oppilaaksiottoalue	398	osaamisen osoittaminen	713
oppilaan arviointi	720	osaamisen osoittamisen uusiminen	746
oppilaan itsearviointi	732	osaamisen tavoitteet	279
oppilaan poistaminen	614	osaamisen tunnistaminen	749
oppilaan poistumaan määrääminen	613	osaamisen tunnistaminen	750
oppilaanohjaaja	140	osaamiskokonaisuus (1)	212
oppilaanohjaus	571	osaamiskokonaisuus (2)	213
oppilaitoksen opetuskieli	284	osaamismerkki	649
oppilaitoksen opetussuunnitelma	255	osaamisperustaisuus; ks. osaamisperusteisuus	502
oppilaitoksen työsuunnitelma	256	osaamisperusteisuus	502
oppilaitoksen ylläpitämislupa	46	osaamispiste	294
oppilaitos	56	osaamisprofiili	890
oppilaitosohjaaja	185	osaamistaso	895
oppilas	153	osaamistavoite (2)	224
oppilashuolto	573	osaamistavoitteet (1)	279
oppilaskunnan hallitus; ks. oppilaskunta	830	osaamistavoitteet (2)	224
oppilaskunta	830	osaamistodistus	651
oppilasvaihto	627	osakunnan kuraattori; ks. koulukuraattori	116
oppilasvalinta	358	osallistumistodistus	648
oppimaan oppiminen; ks. oppiminen	12	osapäivähoito	418
oppimateriaali	833	osapäiväinen varhaiskasvatus	418
oppimateriaali (ECTS-termi)	886	osaviikkoinen varhaiskasvatus	419
oppiminen	12	otantaperustainen arviointi	796
oppimisen tuki	605	ote opintosuoritusrekisteristä	642
oppimisjakso	216	otos; ks. otantaperustainen arviointi	796
oppimissuunnitelma	258		

paikallinen arviointi	783	pro gradu -työ; ks. opinnäytetyö.....	711
paikallinen opetussuunnitelma	255	professori	114
paikallinen soveltava kurssi	235	prognostinen arviointi	792
paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma	199	psykologi	115
paikallisen tason arviointi	783	psykologi- ja kuraattoripalvelut; ks. oppilashuolto.	573
paikallisesti tarjottava tutkinnon osa	221	puheviestintätaitojen päättökoe; ks.	
paikalliset valinnaiset opinnot	230	puheviestintätaitojen päättökokeen todistus....	662
paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva		puheviestintätaitojen päättökokeen todistus	662
tutkinnon osa	221	puhvi-koe; ks. puheviestintätaitojen päättökokeen	
painotettu opetus	503	todistus.....	662
pakollinen kurssi	233	puhvi-todistus	662
pakollinen opintojakso	244	puuttuva osaaminen; ks. osaamisen hankkiminen....	7
pakollinen tutkinnon osa	209	puuttuvan osaamisen hankkiminen; ks. osaamisen	
pakolliset opinnot	227	hankkiminen.....	7
palaute	733	päivittäinen varhaiskasvatus	420
palaute osaamisen kehittämisestä	735	päivähoito (2)	399
palautekeskustelu; ks. palaute.....	733	päivähoito (2)	469
palauteraportti; ks. palaute.....	733	päivähoitopaikka	301
palpa; ks. aloituspaikka	371	päivähoitopalvelun tuottaja	34
palveluntuottajakohtainen		päiväkodin johtaja	121
varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen		päiväkodin varajohtaja	122
varhaiskasvatussuunnitelma.....	199	päiväkoti	39
pedagoginen arvio tehostettua tukea varten	596	päiväkotitoiminta	403
pedagoginen selvitys erityistä tukea varten	597	päiväopetus (1); ks. opetusmuoto.....	455
pedagogisen toiminnan arviointi	785	päiväopetus (2); ks. opetusajankohta.....	458
pedagogiset järjestelyt	585	päiväopiskelu; ks. opetusmuoto.....	455
pedagogiset ratkaisut	585	pätevyys	834
pedagogiset toimenpiteet	585	pääaine	238
perhepäivähoidon johtaja	123	päästötodistus	640
perhepäivähoidon ohjaaja	123	pääsy- ja soveltavuuskoe	353
perhepäivähoidon vastuuhenkilö	124	pääsykoe	352
perhepäivähoitaja	129	pääsyvaatimukset	887
perhepäivähoito	404	päättöarviointin kriteeri	723
perhepäiväkoti	40	päättöarviointi	731
perusasteen tutkinto	671	päättötodistus	640
peruskoulu (1)	72	päättökseen mukaiset aloituspaikat; ks. aloituspaikka...	
peruskoulu (2)	473	371	
peruskouluun ilmoittautuminen	306	päätös opiskelijaksi ottamisesta	355
perusopetukseen ilmoittautuminen	306	päätös oppilaaksi ottamisesta	355
perusopetukseen valmistava opetus	532	päätös päivähoidosta	300
perusopetuksen lisäopetus	527	päätös varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta ja	
perusopetuksen oppimäärä	191	tukipalveluista	582
perusopetuksen päättötodistus	654	rajattu HOPS; ks. henkilökohtainen	
perusopetuksen tavoitteet	271	opintosuunnitelma.....	261
perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu	58	rajattu opinto-oikeus	542
perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu	59	rajattu opiskeluoikeus	542
perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä	598	rakenteelliset järjestelyt	586
perusopetus	473	rakenteelliset ratkaisut	586
perusopetuslain mukainen opetuskieli	284	rakenteelliset toimenpiteet	586
perusopinnot	241	rehtori	106
perustutkinto-opiskelija	165	Reifepprüfung-tutkinto	686
pidennetty oppivelvollisuus	599	ristiinopiskelija	175
pidättää oikeus opiskeluun	617	ruokaraha	576
pieni osaamiskokonaisuus	214	ryhmä	446
pieni tietopala; ks. pieni osaamiskokonaisuus....	214	ryhmäkohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen	
piensuoritus	214	avustaja.....	130
plagiointi; ks. vilppi.....	607	ryhmäkohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks.	
pohjakoulutus	333	paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	199
pohjakoulutusvaatimus	332	ryhmänohjaaja	135
poikkeaminen; ks. ammattitaitovaatimuksista tai		ryhmänohjaus	897
osaamistavoitteista poikkeaminen.....	622	ryhmänohjausryhmä	446
poissaoleva opiskelija	156	ryhmäopetus	428
poissaolevaksi ilmoittautuminen	559	ryhmäperhepäivähoitaja; ks. perhepäivähoitaja....	129
poistumismääräys	613	ryhmäperhepäivähoito	405

ryhmäperhepäiväkoti	41	tietoa opiskelijaliikunnasta	862
ryhmässä toimiva päiväkodin johtaja; ks. päiväkodin johtaja.....	121	tietoa oppimisympäristöstä	863
saapuva vaihto-opiskelija	630	tietoa vakuutuksista	864
saavutetut osaamistavoitteet	280	tilauskoulutus	486
sairaalaopetus	504	tilauskoulutusopiskelija	167
sairaalassa järjestettävä varhaiskasvatus	427	todennettu osaaminen	280
sanallinen arviointi	729	todennettu osaaminen	835
seuranta	778	todistus (1)	639
siirto-opiskelija	174	todistus (2)	638
siirtohaku	311	todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta	659
siirtymävaihe	453	todistus lukiosta eroamisesta	663
sijoittelu	382	todistus opiskelijan osaamisesta	647
sijoittelun tulos	391	todistus osaamisesta	647
sisällyttäminen; ks. opintosuorituksen sisällyttäminen	755	todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä	657
sivuaine	239	todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta	658
sopimus oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä; ks. oppisopimuskoulutus.....	497	todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta	656
soveltava kurssi	235	todistus pienestä osaamiskokonaisuudesta	215
soveltavuuskoe	353	todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)	644
starttiluokka	437	todistus suoritetuista koulutuksen osista (2)	645
starttiopetus	437	todistus suoritetuista opinnoista (1)	641
steinerpedagoginen varhaiskasvattaja	131	todistus suoritetuista opinnoista (2)	663
sulautuva opetus	462	todistus suoritetuista tutkinnon osista	643
summatiivinen arviointi	793	todistus suoritetusta koulutuksesta	645
suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus	899	todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta	645
suorahaku	325	todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta ..	660
suoravalinta	362	todistus suullisesta kielitaidosta	660
suorituksen uusiminen	746	todistus tutkinnon osan suorituksesta	643
suoritusajan pidennys	550	todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta	648
suoritustapa	892	todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta	648
suppea kaksikielinen opetus	910	todistusvalinta	362
suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatustieteiden käyttämisestä; ks. kurinpitokeino.....	609	tohtorin tutkinto	699
suuntautumisvaihtoehto	278	tohtorintutkinto	699
systemaattinen arviointi	789	toiminnan tasolla tehtävä arviointi	784
syventävä kurssi	234	toiminta-alue	67
syventävät opinnot	243	toiminta-alueittain järjestetty opetus	600
säädosperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta	24	toimintakulttuuri	454
säädosperustainen koulutuksen hankkiminen	18	toimintamuotokohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	199
t&k-toiminta	836	toimipaikka	61
taiteen perusopetus	479	toimipiste; ks. koulutusorganisaation toimipiste.....	57
taiteiden välinen kurssi	236	toisen asteen koulutus	474
tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen	625	toisen asteen opettaja	145
teema-arviointi	798	toisen asteen oppilaitos	74
teemaopinnot	237	toisen asteen tutkinto	672
tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus	911	toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	534
tehostettu tuki (1)	594	toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	111
tehostettu tuki (2)	590	toisen syklin tutkinto	704
tehostettu tuki varhaiskasvatuksessa	590	toissijainen hakija; ks. toissijainen koulu.....	397
TELMA	513	toissijainen koulu	397
temaattiset opinnot	229	toistuva opetuksen järjestämisaikajakso	888
tenttivilppi; ks. vilppi.....	607	toteutussuunnitelma	255
terveydenhoitaja	118	tuen tarpeen arviointi	580
terveydenhuoltopalvelut	859	tuen vaikuttavuuden arviointi	581
TET	633	tukimuoto	584
tiedekunta	93	tukiopetus	432
tieteellisen julkaisun vertaisarviointi	736		
tietoa elämisen kustannuksista	860		
tietoa opiskelijaliikkuvuudesta	861		

tukipalvelut	583	työkokemus	838
tuleva vaihto-opiskelija	630	työpaikalla järjestettävä koulutus	493
tuntijako	190	työpaikalla järjestettävä ohjaus	569
tuntiopettaja	144	työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava	183
tuomioistuinharjoittelu	636	työpaikalla opiskelu	493
tutkimus- ja kehittämistoiminta	836	työpaikalla oppiminen	493
tutkinnon järjestäjä	47	työpaikkakouluttaja	181
tutkinnon laillistaminen	756	työpaikkaohjaaja	181
tutkinnon muodostuminen	208	työpaikkaohjaajakoulutus	525
tutkinnon nimi; ks. tutkintonimike.....	670	työpaikkaohjaus	569
tutkinnon osa	217	työssä oppiminen	493
tutkinnon osan arviointisuunnitelma	739	työssäoppiminen	493
tutkinnon pakollinen osa	209	työssäoppiminen	634
tutkinnon perusteet	203	työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus .	498
tutkinnon rakenne	208	työvoimakoulutus	492
tutkinnon rinnastaminen	756	työvoimapoliittinen koulutus	492
tutkinnon suorittaja	163	työväenopisto	84
tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen ...	624	täydennysshaku	330
tutkinnon tunnustaminen	756	täydennyskoulutuksen opiskelija	173
tutkinnon vaativuustaso	281	täydennyskoulutus	490
tutkinnon vahvistuspäivämäärä	837	täydennysopiskelija	172
tutkinnon valinnainen osa	210	täydentävä varhaiskasvatus	470
tutkinnonsuoritusoikeus	542	ulkoinen arviointi	786
tutkinto	669	ulkomaanjakso	632
tutkinto-ohjelma	701	ulkomailla suoritettu tutkinto	706
tutkinto-opiskelija	164	ulkomainen tutkinto	706
tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa ...	222	ulkopuolinen arviointi	786
tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa	46	urasuunnitelma	621
tutkintojärjestelmä	31	urheilijan ammatillinen koulutus	515
tutkintokohtainen terveydentilavaatimus	336	vaativa erityinen tuki	603
tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	534	vaativa erityinen tuki (2)	905
tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet	205	vaativa monialainen tuki varhaiskasvatuksessa .	592
tutkintokoulutuksen opiskelija	164	vaativa tuki	905
tutkintokoulutus	484	vaihto-opiskelija	628
tutkintomaksu	764	vaihto-oppilas	628
tutkintonimike	670	valinnainen aine	249
tutkintonimike (ECTS-termi)	889	valinnainen tutkinnon osa	210
tutkintoon johtava koulutus	484	valinnan aloituspaikat; ks. aloituspaikka.....	371
tutkintoon johtava opinto-oikeus	542	valinnan tila	388
tutkintoon johtava opiskeluoikeus	542	valinnan tulos	389
tutkintoon johtavan koulutuksen nimi	871	valinnan vaihe	387
tutkintorakenne (1)	208	valintaehdotus	390
tutkintorakenne (2)	31	valintaesitys	392
tutkintosuoritus; ks. näyttötutkinnon tutkintosuoritus... 718		valintakelpoisuus	331
tutkintotavoite	816	valintakiintiö	351
tutkintotilaisuus	717	valintakoe	352
tutkintotodistus	646	valintakoeryhmä	379
tutkintotoimikunta	97	valintalaskennan tulos	390
tutkintovaatimukset	257	valintalaskenta	381
TUVA-koulutus	534	valintamenettely	384
TUVA-viikko	292	valintamenettely (ECTS-termi)	865
työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä	64	valintaperuste	347
työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta	63	valintaperustemalli	393
työelämässä oppiminen	493	valintapiste	349
työelämätoimikunta	98	valintapäätös	355
työelämään tutustuminen	633	valintaryhmä	375
työharjoittelu (1)	634	valintatapa	384
työharjoittelu (2)	493	valintatapajono	386
työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus . 513		valintatieto	388
työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteet	206	VALMA	512
		valmentava koulutus	509
		valmentavan koulutuksen opiskelija	169
		valmentavan koulutuksen osa	510

valmentavan koulutuksen perusteet	207	varhaiskasvatuspaikkojen määrä	302
valpa; ks. aloituspaikka.....	371	varhaiskasvatuspalvelu	399
valtakunnallinen hakumenettely; ks. yhteishaku ..	324	varhaiskasvatuspäivä	421
valtakunnallinen soveltava kurssi	235	varhaiskasvatuspäätös	300
valtakunnalliset valinnaiset opinnot	228	varhaiskasvatussuunnitelman perusteet	198
valtionhallinnon kielitutkinto	676	varhaiskasvatustoimija	32
valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta	25	varhaiskasvatustoiminta	400
vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus	541	varhaiskasvatusympäristö	451
vapaa sivistystyö	468	varsinainen haku	328
vapaa-ajanpalvelut	866	vastuuhenkilö (1)	107
vapaaehtoinen kieli	898	vastuuhenkilö (2)	124
vapaan sivistystyön koulutus	468	vastuullinen työpaikkaohjaaja	181
vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus	536	vastuuopettaja	139
vapaan sivistystyön opettaja	147	vastuuopettaja (1); ks. oppilaitosohjaaja.....	185
vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä	45	vastuuopettaja (2); ks. HOKS-ohjaaja.....	187
vapaan sivistystyön oppilaitos	81	velvollisuus osallistua esiopetukseen; ks. esiopetusvelvollisuus (1).....	194
vapaasti valittava tutkinnon osa	220	verkko-opetus	439
varasija	372	vertaisarviointi (1)	788
varasijalla	366	vertaisarviointi (2)	736
varasijalla oleva hakija	369	vertaisohjaus; ks. ohjaus.....	5
varhaiserityiskasvatus	471	vertaispalaute	734
varhaiskasvattaja (1)	125	vieraskielinen koulutus	289
varhaiskasvattaja (2)	128	vieraskielinen opetus	288
varhaiskasvattaja (3)	127	vieraskielinen oppilaitos	79
varhaiskasvattajat	101	vieraskieliset koulutusohjelmat	847
varhaiskasvatukseen hakeminen	298	viikko	292
varhaiskasvatukseen hakija	299	viikonloppuhoito	425
varhaiskasvatuksen asiakasmaksu	757	viikonloppuopetus; ks. opetusajankohta.....	458
varhaiskasvatuksen avustaja	130	viittomakieli	839
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	126	vilppi	607
varhaiskasvatuksen iltahoito	426	virallinen oppiminen	906
varhaiskasvatuksen inklusioperiaate	401	virkasuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus	499
varhaiskasvatuksen järjestäjä	33	virkasuhteeseen verrattavaan julkisoikeudelliseen palvelussuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus	500
varhaiskasvatuksen järjestämismuoto	408	vuoroahoito	423
varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo	426	vuoropäivähoito	423
varhaiskasvatuksen lapsiryhmä	36	vuosikurssi (1)	445
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	128	vuosikurssi (2)	450
varhaiskasvatuksen lupaviranomainen	410	vuosiluokka	445
varhaiskasvatuksen opettaja	125	vuosisuunnitelma	256
varhaiskasvatuksen palveluntuottaja	34	vuositaso	445
varhaiskasvatuksen ruokailu	771	vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma	256
varhaiskasvatuksen ryhmä	36	vuosiviikkotunti	291
varhaiskasvatuksen sosionomi	127	väitöskirja; ks. opinnäytetyö.....	711
varhaiskasvatuksen toimintakausi	414	väliaikaisesti keskeyttänyt	156
varhaiskasvatuksen toimintakieli	283	välitodistus	652
varhaiskasvatuksen toimintamuoto	402	väyläopiskelija	176
varhaiskasvatuksen toimintamuoto; ks. opetusmuoto	455	yhdistelmäopinnot	211
varhaiskasvatuksen toimintapäivä	422	yhdysluokka; ks. luokka.....	446
varhaiskasvatuksen toimintavuosi	413	yhteinen haku	323
varhaiskasvatuksen toimipaikka	35	yhteinen oppiaine	248
varhaiskasvatuksen tuen muoto	584	yhteinen tutkinnon osa	219
varhaiskasvatuksen tukipalvelut	583	yhteisen tutkinnon osan osa-alue	247
varhaiskasvatuksen työntekijä	103	yhteishaku	324
varhaiskasvatuksen vastuuhenkilö	124	yhteisten opintojen opettaja	143
varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito	425	yhteistutkinto	700
varhaiskasvatuksen vuoroahoito	423	yhteistyöoppilaitos; ks. avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos.....	95
varhaiskasvatuksessa annettava tuki	579	yhteisvalinta	360
varhaiskasvatus	469	yksikkökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks.	
varhaiskasvatushenkilöstö	101		
varhaiskasvatusjohtaja	120		
varhaiskasvatusoikeus	189		
varhaiskasvatuspaikka	301		

paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	199	ylioppilaskunnan jäsen	843
yksikössä tehtävä arviointi	784	ylioppilaskunnan jäsenmaksu	765
yksilöopetus	430	ylioppilaskunta	844
yksityinen varhaiskasvatus	409	ylioppilastutkinnon koe	840
yleinen kielitutkinto	675	ylioppilastutkinnon suoritusvuosi	842
yleinen tuki (1)	593	ylioppilastutkinto	683
yleinen tuki (2)	589	ylioppilastutkintolautakunta	841
yleinen tuki varhaiskasvatuksessa	589	ylioppilastutkintotodistus	664
yleissivistävä koulutus	466	yläaste; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu	59
ylempi ammattikorkeakoulututkinto	695	yläkoulu; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu.....	59
ylempi korkeakoulututkinto	696	ympäri vuorokautinen hoito	424
yliopettaja	146	ympäri vuorokautinen päivähoito	424
yliopisto	92	ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus	424
yliopistokeskus	94	yrittäjän oppisopimuskoulutus	501
yliopistokoulutus	478	YTHS-maksu	767
Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön maksu	767	YTO	247
ylioppilas	180		
ylioppilaskoe	840		